

Az Európai Unió Hivatalos Lapja

L 277

Magyar nyelvű kiadás

Jogszabályok

65. évfolyam

2022. október 27.

Tartalom

I Jogalkotási aktusok

RENDELETEK

- ★ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) ⁽¹⁾ 1

II Nem jogalkotási aktusok

NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK

- ★ A Tanács (EU) 2022/2066 határozata (2022. február 21.) a Gaboni Köztársaság és az Európai Közösség között létrejött halászati partnerségi megállapodás végrehajtási jegyzőkönyvének (2021–2026) az Európai Unió nevében történő megkötéséről 103

RENDELETEK

- ★ A Bizottság (EU) 2022/2067 végrehajtási rendelete (2022. október 25.) az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról szóló (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének módosításáról ⁽¹⁾ 106
- ★ A Bizottság (EU) 2022/2068 végrehajtási rendelete (2022. október 26.) a Kínai Népköztársaságból és az Oroszországi Föderációból származó egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vámnak az (EU) 2016/1036 európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. cikkének (2) bekezdése szerinti hatályvesztési felülvizsgálatot követő kivetéséről 149

⁽¹⁾ EGT-vonatkozású szöveg.

Azok a jogi aktusok, amelyek címe normál szedéssel jelenik meg, a mezőgazdasági ügyek napi intézésére vonatkoznak, és rendszerint csak korlátozott ideig maradnak hatályban.

Valamennyi más jogszabály címét vastagon szedik, és előtte csillag szerepel.

HATÁROZATOK

- ★ A Bizottság (EU) 2022/2069 végrehajtási határozata (2022. szeptember 30.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján Hollandia által kérelmezett eltérés engedélyezéséről (az értesítés a C(2022) 6859. számú dokumentummal történt) 195
 - ★ A Bizottság (EU) 2022/2070 végrehajtási határozata (2022. október 26.) az (EU) 2019/1688 végrehajtási rendelettel az Oroszországból, a Trinidad és Tobagóból, valamint az Amerikai Egyesült Államokból származó karbamid–ammónium-nitrát keverékek behozatalára kivetett végleges dömpingellenes vám felfüggesztésének elutasításáról..... 208
 - ★ Az Európai Központi Bank (EU) 2022/2071 határozata (2022. október 20.) az euro Horvátország általi bevezetését követően a kötelező tartalékoknak az Európai Központi Bank által történő alkalmazására vonatkozó átmeneti rendelkezésekről (EKB/2022/36) 215
-

III Egyéb jogi aktusok

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

- ★ Az EFTA Felügyeleti Hatóság 029/22/COL határozata (2022. február 9.) az állami támogatások anyagi jogi szabályainak az éghajlatvédelmi, környezetvédelmi és energetikai támogatásokra vonatkozó 2022. évi új iránymutatás bevezetésével történő módosításáról [2022/2072] 218
-

Helyesbítések

- ★ Helyesbítés a Közösségen belül közlekedő egyes közúti járművek nemzeti és a nemzetközi forgalomban megengedett legnagyobb méreteinek, valamint a nemzetközi forgalomban megengedett legnagyobb össztömegének megállapításáról szóló 96/53/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/719 európai parlamenti és tanácsi irányelvhez (HL L 115., 2015.5.6.) 314

I

(Jogalkotási aktusok)

RENDELETEK

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2022/2065 RENDELETE

(2022. október 19.)

a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet)

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére ⁽¹⁾,tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére ⁽²⁾,rendes jogalkotási eljárás keretében ⁽³⁾,

mivel:

- (1) Az információs társadalom szolgáltatásai és különösen a közvetítő szolgáltatások az uniós gazdaság, illetve az uniós polgárok mindennapjainak fontos részévé váltak. Húsz évvel a meglévő, az ilyen szolgáltatásokra vonatkozóan a 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽⁴⁾ lefektetett jogi keret elfogadását követően az új és innovatív üzleti modellek és szolgáltatások, például az online közösségi hálózatok és a fogyasztók számára a kereskedőkkel távollévők között kötött szerződések létrehozását lehetővé tevő online platformok lehetővé tették az üzleti felhasználók és fogyasztók számára, hogy új módokon osszanak meg információkat, férjenek hozzá információkhoz és vegyenek részt ügyletekben. Az uniós polgárok többsége jelenleg napi szinten használja ezeket a szolgáltatásokat. Az ilyen szolgáltatások digitális átalakulása és fokozott használata azonban új kockázatokat és kihívásokat is eredményezett a vonatkozó szolgáltatások egyes igénybe vevői, a vállalatok és a társadalom egésze számára.
- (2) A tagállamok egyre nagyobb mértékben vezetnek be vagy terveznek bevezetni az e rendelet által szabályozott kérdésekről szóló nemzeti jogszabályokat, különösen a közvetítő szolgáltatókra vonatkozó, azzal kapcsolatos kellő gondossági követelmények előírásával, hogy miként kell kezelniük a jogellenes tartalmat, az online dezinformációt és más társadalmi kockázatokat. Ezek az eltérő nemzeti jogszabályok kedvezőtlenül érintik a belső piacot, amely – az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 26. cikke értelmében – egy olyan, belső határok nélküli térséget alkot, amelyben biztosított az áruk és szolgáltatások szabad mozgása, valamint a letelepedés szabadsága, figyelembe véve az ilyen szolgáltatások nyújtásához általában használt internet eredendően határokon átnyúló jellegét. A közvetítő szolgáltatások belső piacon történő nyújtására vonatkozó feltételeket harmonizálni kell, hogy a

⁽¹⁾ HL C 286., 2021.7.16., 70. o.⁽²⁾ HL C 440., 2021.10.29., 67. o.⁽³⁾ Az Európai Parlament 2022. július 5-i állásfoglalása (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé) és a Tanács 2022. október 4-i határozata.⁽⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/31/EK irányelve (2000. június 8.) a belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól (Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv) (HL L 178., 2000.7.17., 1. o.).

vállalkozások hozzáférhessenek új piacokhoz és lehetőségekhez a belső piacon rejlő előnyök kiaknázása érdekében, nagyobb választékot biztosítva a fogyasztóknak és a szolgáltatások egyéb igénybe vevőinek. E rendelet alkalmazásában az üzleti felhasználó, a fogyasztó vagy az egyéb felhasználó egyaránt a szolgáltatások igénybe vevőjének tekintendő.

- (3) A közvetítő szolgáltatók felelősségteljes és kellően gondos magatartása elengedhetetlen a biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezethez, illetve ahhoz, hogy az uniós polgárok és más személyek gyakorolhassák az Európai Unió Alapjogi Chartájában (a továbbiakban: Charta) biztosított alapvető jogokat, különösen a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságát, a vállalkozás szabadságát, a megkülönböztetéstől való jogot és a fogyasztóvédelem magas szintjének elérését.
- (4) Ezért a belső piac működésének védelme és javítása érdekében célzott, egységes, hatékony, arányos és kötelező szabályokat kell hozni uniós szinten. Ez a rendelet biztosítja annak feltételeit, hogy az innovatív digitális szolgáltatások megjelenjenek a belső piacon és bővüljenek. A közvetítő szolgáltatókra vonatkozó követelmények tekintetében a nemzeti szabályozási intézkedések uniós szintű közelítése elengedhetetlen a belső piac töredezettségének elkerüléséhez és felszámolásához, illetve a jogbiztonság biztosításához, csökkentve ezáltal a fejlesztők bizonytalanságát, és előmozdítva az interoperabilitást. A technológiasemleges követelmények alkalmazása nem akadályozza, hanem elősegíti az innovációt.
- (5) Ez a rendelet az információs társadalom egyes olyan szolgáltatásait nyújtó szolgáltatókra alkalmazandó, amelyek az (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³⁾ fogalom meghatározásának megfelelően általában térítés ellenében, távolról, elektronikus úton és a szolgáltatást igénybe vevő egyéni kérelmére nyújtott szolgáltatások. Konkrétan ez a rendelet a közvetítő szolgáltatókra, vagyis különösen az egyszerű továbbításként, a gyorsítótárazásként vagy tárhelyszolgáltatásként ismert szolgáltatást nyújtó szolgáltatókra alkalmazandó, mivel az ilyen szolgáltatások használatának – főként jogszerű és társadalmilag hasznos célokból való – exponenciális növekedése hatására a jogellenes vagy egyéb módon káros információk és tevékenységek közvetítésében és terjesztésében is nőtt a szerepük.
- (6) A gyakorlatban egyes közvetítő szolgáltatók olyan szolgáltatások tekintetében közvetítenek, amelyek nyújtására nem feltétlenül elektronikus úton kerül sor, például távoli információtechnológiai szolgáltatások, közlekedési, vendéglátási vagy kézbesítési szolgáltatások tekintetében. Ez a rendelet csak a közvetítő szolgáltatásokra alkalmazandó, és nem érinti a közvetítő szolgáltatásokon keresztül közvetített termékekről vagy szolgáltatásokról szóló uniós vagy nemzeti jogszabályokban megfogalmazott követelményeket, beleértve azokban a helyzetekben, amikor a közvetítő szolgáltatás egy másik, nem közvetítő szolgáltatás szerves részét képezi az Európai Unió Bírósága ítélkezési gyakorlatának megfelelően.
- (7) Az ebben a rendeletben meghatározott szabályok hatékonyságának biztosítása, illetve a belső piaci egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében ezek a szabályok a közvetítő szolgáltatókra azok letelepedési helyétől vagy földrajzi helyétől függetlenül alkalmazandók, amennyiben szolgáltatásokat kínálnak az Unióban, ahogy azt az Unióval fennálló érdemi kapcsolat alátámasztja.
- (8) Ilyen, az Unióval fennálló érdemi kapcsolatnak tekintendő, ha a szolgáltató letelepedési hellyel rendelkezik az Unióban, illetve ilyen letelepedési hely hiányában egy vagy több tagállamban a lakosságszámhoz viszonyítva jelentős számú igénybe vevője van a szolgáltatásainak, vagy ha a tevékenysége egy vagy több tagállam felé irányul. Az egy vagy több tagállam felé irányuló tevékenység valamennyi releváns körülmény alapján állapítható meg, beleértve az olyan tényezőket is, mint a használt nyelv vagy az általában használt pénznem az adott tagállamban, vagy a termékek vagy szolgáltatások megrendelésének lehetősége vagy egy releváns felső szintű domén használata. A valamely tagállam felé irányuló tevékenység fennállása levezethető abból is, ha rendelkezésre áll egy alkalmazás a szolgáltatónak az adott tagállamra szabott alkalmazás-áruházában, ha helyi hirdetéseket vagy a tagállamban

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

használt valamely nyelven hirdetések közölnek, vagy ügyfélkapcsolatok kezeléséből, például az adott tagállamban általánosan használt valamely nyelven történő ügyfélszolgálat biztosításából. Az Unióval fennálló kapcsolat akkor is feltételezendő, ha a szolgáltató tevékenysége egy vagy több tagállam felé irányul az 1215/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁶⁾ 17. cikke (1) bekezdése c) pontjának értelmében. Ezzel szemben egy honlap Unióból való pusztai technikai elérhetősége önmagában ezen az alapon nem minősül az Unióval fennálló érdemi kapcsolatnak.

- (9) Ez a rendelet teljes mértékben harmonizálja a belső piacon a közvetítő szolgáltatásokra alkalmazandó szabályokat azzal a céllal, hogy biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezetet biztosítson, kezelve a jogellenes tartalmak online terjesztését és azokat a társadalmi kockázatokat, amelyeket a dezinformáció vagy más tartalmak terjesztése okozhat, és ahol a Chartában rögzített alapvető jogok hatékony védelemben részesülnek és elősegítik az innovációt. Ennek megfelelően a tagállamok nem fogadhatnak el és nem tarthatnak fenn további nemzeti követelményeket az e rendelet hatálya alá tartozó kérdésekre vonatkozóan, kivéve ha e rendelet kifejezetten előírja, mivel ez érintené az e rendelet célkitűzéseinek megfelelően a közvetítő szolgáltatókra alkalmazandó, teljes mértékben harmonizált szabályok közvetlen és egységes alkalmazását. Ez nem zárja ki annak lehetőségét, hogy más, a közvetítő szolgáltatókra alkalmazandó nemzeti jogszabályokat alkalmazzanak az uniós joggal, többek között a 2000/31/EK irányelvvel és különösen annak 3. cikkével összhangban, amennyiben a nemzeti jog rendelkezései az e rendelet által követettektől eltérő jogos közérdekű célokat szolgálnak.
- (10) Ez a rendelet nem érinti az uniós jog egyéb olyan jogi aktusait, amelyek általánosságban szabályozzák az információs társadalom szolgáltatásainak nyújtását, a közvetítő szolgáltatások belső piacon történő nyújtásának egyéb vonatkozásait, vagy az e rendeletben meghatározott harmonizált szabályok meghatározását és kiegészítését, például a 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽⁷⁾, többek között az említett irányelvben a videomegosztó platformok tekintetében meghatározott egyedi rendelkezéseket, valamint az (EU) 2019/1148 ⁽⁸⁾, az (EU) 2019/1150 ⁽⁹⁾, az (EU) 2021/784 ⁽¹⁰⁾ és az (EU) 2021/1232 ⁽¹¹⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletet, valamint a 2002/58/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet ⁽¹²⁾, továbbá az uniós jog büntetőügybeli elektronikus bizonyítékokra vonatkozó, közlésre és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló rendeletben és a jogi képviselőknek a büntetőeljárársban bizonyítékok összegyűjtése céljából történő kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról szóló irányelvben megállapított rendelkezéseit.

⁽⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1215/2012/EU rendelete (2012. december 12.) a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról (HL L 351., 2012.12.20., 1. o.).

⁽⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/13/EU irányelve (2010. március 10.) a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról (Audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.).

⁽⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1148 rendelete (2019. június 20.) a robbanóanyag-prekurzorok forgalmazásáról és felhasználásáról, az 1907/2006/EK rendelet módosításáról, valamint a 98/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 186., 2019.7.11., 1. o.).

⁽⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1150 rendelete (2019. június 20.) az online közvetítő szolgáltatások üzleti felhasználói tekintetében alkalmazandó tisztességes és átlátható feltételek előmozdításáról (HL L 186., 2019.7.11., 57. o.).

⁽¹⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/784 rendelete (2021. április 29.) az online terrorista tartalom terjesztésével szembeni fellépésről (HL L 172., 2021.5.17., 79. o.).

⁽¹¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1232 rendelete (2021. július 14.) a 2002/58/EK irányelv bizonyos rendelkezéseitől a technológiáknak a számfüggetlen személyközi hírközlési szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatók által a gyermekek online szexuális bántalmazása elleni küzdelem céljából a személyes és egyéb adatok kezelésére történő használata tekintetében való ideiglenes eltérésről (HL L 274., 2021.7.30., 41. o.).

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2002/58/EK irányelve (2002. július 12.) az elektronikus hírközlési ágazatban a személyes adatok kezeléséről, feldolgozásáról és a magánélet védelméről (Elektronikus hírközlési adatvédelmi irányelv) (HL L 201., 2002.7.31., 37. o.).

Hasonlóképpen, az egyértelműség kedvéért ez a rendelet nem érinti a fogyasztóvédelemre vonatkozó uniós jogot, különösen az (EU) 2017/2394⁽¹³⁾ és az (EU) 2019/1020⁽¹⁴⁾ európai parlamenti és tanácsi rendeletet, a 2001/95/EK⁽¹⁵⁾, a 2005/29/EK⁽¹⁶⁾, a 2011/83/EU⁽¹⁷⁾ és a 2013/11/EU⁽¹⁸⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelvet, valamint a 93/13/EGK tanácsi irányelvet⁽¹⁹⁾, továbbá a személyes adatok védelméről szóló uniós jogot, különösen az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletet⁽²⁰⁾.

Ez a rendelet nem érinti továbbá a nemzetközi magánjogra vonatkozó uniós szabályokat, különösen a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságra, valamint a határozatok elismerésére és végrehajtására vonatkozó szabályokat – így az 1215/2012/EU rendelet –, továbbá a szerződéses és szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jogra vonatkozó szabályokat. A magánszemélyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelmét kizárólag az erről a témáról szóló uniós jog szabályai szabályozzák, mindenekelőtt az (EU) 2016/679 rendelet és a 2002/58/EK irányelv. Ez a rendelet nem érinti továbbá sem a munkafeltételekre vonatkozó uniós jogi szabályokat, sem a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területére vonatkozó uniós jogi szabályokat. Ugyanakkor, amennyiben az uniós jogi aktusok az e rendeletben meghatározott célokkal azonos célokat követnek, akkor az ebben a rendeletben meghatározott szabályok alkalmazandók azokra a kérdésekre, amelyek nem vagy nem teljes mértékben képezik az említett egyéb jogi aktusok tárgyát, továbbá azokra a kérdésekre, amelyek vonatkozásában ezek az említett egyéb jogi aktusok lehetővé teszik a tagállamok számára egyes intézkedések nemzeti szintű elfogadását.

- (11) Tisztázni kell, hogy ez a rendelet nem érinti a szerzői jogról és a szomszédos jogokról szóló uniós jogot, többek között a 2001/29/EK⁽²¹⁾, a 2004/48/EK⁽²²⁾ és az (EU) 2019/790⁽²³⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelvet, mert ez a jog olyan konkrét szabályokat és eljárásokat határoz meg, amelyeket érintetlenül kell hagyni.
- (12) A biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezet biztosítására vonatkozó célkitűzés elérése érdekében e rendelet alkalmazásában a „jogellenes tartalom” fogalmának nagyjából az offline környezetre vonatkozóan létező szabályokat kell tükröznie. A „jogellenes tartalom” fogalmát tágan kell meghatározni, olyan módon, hogy az kiterjedjen a jogellenes tartalmakkal, termékekkel, szolgáltatásokkal és tevékenységekkel kapcsolatos információkra. Így különösen ezt a fogalmat úgy kell értelmezni, hogy az – formájától függetlenül – olyan információkra utal, amelyek az alkalmazandó jog értelmében vagy önmagukban is jogellenesek – mint például a jogellenes gyűlöletbeszéd vagy a terrorista tartalom és a jogellenes megkülönböztető tartalom –, vagy azokat az alkalmazandó szabályok teszik jogellenessé, mivel jogellenes tevékenységekhez kapcsolódnak. Szemléltető példa lehet erre a gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló képek megosztása, a magánjellegű képek jogellenes, beleegyezés nélküli megosztása, az online követéses zaklatás, a nem megfelelő vagy hamisított termékek értékesítése, a

⁽¹³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/2394 rendelete (2017. december 12.) a fogyasztóvédelmi jogszabályok végrehajtásáért felelős nemzeti hatóságok közötti együttműködésről és a 2006/2004/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 345., 2017.12.27., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 169., 2019.6.25., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/95/EK irányelve (2001. december 3.) az általános termékbiztonságról (HL L 11., 2002.1.15., 4. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2005/29/EK irányelve (2005. május 11.) a belső piacon az üzleti vállalkozások fogyasztókkal szemben folytatott tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatairól, valamint a 84/450/EGK tanácsi irányelv, a 97/7/EK, a 98/27/EK és a 2002/65/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvek, valamint a 2006/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról („Irányelv a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatokról”) (HL L 149., 2005.6.11., 22. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/83/EU irányelve (2011. október 25.) a fogyasztók jogairól, a 93/13/EGK tanácsi irányelv és az 1999/44/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 85/577/EGK tanácsi irányelv és a 97/7/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 304., 2011.11.22., 64. o.).

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/11/EU irányelve (2013. május 21.) a fogyasztói jogviták alternatív rendezéséről, valamint a 2006/2004/EK rendelet és a 2009/22/EK irányelv módosításáról (fogyasztói alternatív vitarendezési irányelv) (HL L 165., 2013.6.18., 63. o.).

⁽¹⁹⁾ A Tanács 93/13/EGK irányelve (1993. április 5.) a fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről (HL L 95., 1993.4.21., 29. o.).

⁽²⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet) (HL L 119., 2016.5.4., 1. o.).

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2001/29/EK irányelve (2001. május 22.) az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról (HL L 167., 2001.6.22., 10. o.).

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/48/EK irányelve (2004. április 29.) a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről (HL L 157., 2004.4.30., 45. o.).

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/790 irányelve (2019. április 17.) a digitális egységes piacon a szerzői és szomszédos jogokról, valamint a 96/9/EK és a 2001/29/EK irányelv módosításáról (HL L 130., 2019.5.17., 92. o.).

fogyasztóvédelmi jogszabályokba ütköző termékek értékesítése vagy ilyen szolgáltatások nyújtása, a szerzői jogi védelemben részesülő anyagok engedély nélküli felhasználása, a szálláshely-szolgáltatások jogellenes kínálata vagy az élő állatok jogellenes értékesítése. Ezzel szemben egy potenciális bűncselekményről készült szemtanúi videó nem tekinthető jogellenes tartalomnak pusztán azért, mert jogellenes cselekményt ábrázol, amennyiben az ilyen videó rögzítése vagy nyilvános terjesztése a nemzeti vagy az uniós jog értelmében nem jogellenes. E tekintetben lényegtelen, hogy az információ vagy tevékenység az uniós jog vagy az uniós joggal összhangban álló nemzeti jog értelmében jogellenes-e, illetve az, hogy pontosan milyen jellegű vagy tárgyú a szóban forgó jog.

- (13) Az érintett szolgáltatások sajátos jellemzőit és ezzel kapcsolatban annak szükségességét tekintve, hogy az ilyen szolgáltatókra különös kötelezettségeknek kell vonatkozniuk, az e rendelet fogalommeghatározása szerint tárhelyszolgáltatók tágabb kategóriáján belül meg kell különböztetni az online platformok alkategóriáját. Az online platformokat – például a közösségi hálózatokat vagy a fogyasztók számára a kereskedőkkel távollévők között kötött szerződések létrehozását lehetővé tevő online platformokat – olyan tárhelyszolgáltatóként kell meghatározni, amelyek a szolgáltatás igénybe vevői által rendelkezésre bocsátott információkat a szolgáltatás igénybe vevői kérésére nemcsak tárolják, hanem – szintén a szolgáltatás igénybe vevőinek kérésére – nyilvánosan terjesztik. Azonban a túlzottan széles körű kötelezettségek elkerülése érdekében a tárhelyszolgáltatók nem tekintendők online platformnak, ha a nyilvános terjesztés csupán egy másik szolgáltatáshoz elválaszthatatlanul kapcsolódó kisebb és kizárólag kiegészítő elem, vagy a fő szolgáltatás kisebb funkcionalitása, amely elem vagy funkcionalitás – objektív technikai okokból – nem használható a másik, fő szolgáltatás nélkül, és az ilyen elem vagy funkcionalitás integrációja nem az e rendeletben az online platformokra vonatkozóan előírt szabályok alkalmazhatóságának elkerülésére szolgál. Például egy online újságban ilyen elem lehet a hozzászólási lehetőség, ha egyértelmű, hogy ez csak kiegészítő jelleggel bír a fő szolgáltatás, a kiadó szerkesztőségi felelőssége melletti hírközlés mellett. Ezzel szemben egy közösségi hálózat esetében a hozzászólások tárolását onlineplatform-szolgáltatásnak kell tekinteni, amennyiben egyértelmű, hogy az a kínált szolgáltatásnak nem kisebb eleme, még akkor sem, ha csak kiegészítő jellegű a szolgáltatást igénybe vevők bejegyzéseinek a közzétételéhez képest. E rendelet alkalmazásában a felhőszolgáltatás vagy az internetes tárhely-szolgáltatás nem tekinthető online platformnak, amennyiben bizonyos információk nyilvános terjesztése az ilyen szolgáltatások kisebb és kiegészítő elemének vagy kisebb funkcionalitásának minősül.

Továbbá az infrastruktúráként – például egy internetalapú alkalmazás, webhely vagy online platform mögöttes infrastrukturális tárhelyeként – funkcionáló felhőszolgáltatások és webtárhely-szolgáltatások önmagukban nem tekintendők olyan szolgáltatásoknak, amelyek egy általuk tárolt alkalmazás, webhely vagy online platform valamely igénybe vevőjének kérésére tárolt vagy feldolgozott információkat nyilvánosan terjesztenek.

- (14) A „nyilvános terjesztés” ebben a rendeletben használt fogalmának azt kell jelentenie, hogy az információkat potenciálisan korlátlan számú személy számára teszik elérhetővé, vagyis amikor az információkat általánosan könnyen hozzáférhetővé teszik a szolgáltatás igénybe vevői számára, anélkül, hogy a szolgáltatásnak az információt nyújtó igénybevevője részéről ehhez további intézkedésre lenne szükség, függetlenül attól, hogy az említett személyek ténylegesen megtekintik-e a szóban forgó információkat. Ennek megfelelően, amennyiben az információkhoz való hozzáféréshez regisztrációra vagy a szolgáltatás igénybe vevőinek egy csoportjához való csatlakozásra van szükség, az információk csak akkor tekinthetők nyilvánosan terjesztettnek, ha az információkhoz hozzáférni kívánó igénybe vevők automatikusan – tehát emberi döntés vagy a hozzáférésre jogosultak emberi kiválasztása nélkül – regisztrálásra kerülnek vagy felvételt nyernek a csoportba. Az (EU) 2018/1972 európai parlamenti és tanácsi irányelvben ⁽²⁴⁾ meghatározott személyközi hírközlési szolgáltatások, például az e-mailek vagy a magáncélú üzenetküldő szolgáltatások az online platformok fogalommeghatározásán kívül esnek, mivel azokat a közlemény küldője által meghatározott, véges számú személy közötti személyközi hírközlésre használják. Az e rendeletben az online platformot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozóan meghatározott kötelezettségek azonban vonatkozhatnak olyan szolgáltatásokra, amelyek lehetővé teszik az információk potenciálisan korlátlan számú, a kommunikáció küldője által nem meghatározott címzett számára történő rendelkezésre bocsátását, például nyilvános csoportokon vagy nyílt csatornákon keresztül. E rendelet értelmében az információ terjesztése csak akkor minősül nyilvánosnak, ha a terjesztést az információt nyújtó szolgáltatás igénybe vevője közvetlenül kéri.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1972 irányelve (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (HL L 321., 2018.12.17., 36. o.).

- (15) Amennyiben a szolgáltató néhány szolgáltatása e rendelet hatálya alá tartozik, más szolgáltatásai azonban nem, vagy ha a szolgáltató szolgáltatásai e rendelet különböző szakaszainak hatálya alá tartoznak, e rendelet releváns rendelkezései csak a rendelet hatálya alá tartozó szolgáltatásokra érvényesek.
- (16) A közvetítő szolgáltatók felelősség alóli – a 2000/31/EK irányelvben megállapított – feltételes mentességére vonatkozó horizontális keret által biztosított jogbiztonság sok új szolgáltatás számára tette lehetővé a belső piacon való megjelenést és bővülést. Ezt a keretet ezért fenn kell tartani. Ugyanakkor a releváns szabályok nemzeti szintű átültetése és alkalmazása terén megfigyelhető eltérésekre való tekintettel, illetve az egyértelműség és a koherencia kedvéért ezt a keretet be kell építeni ebbe a rendeletbe. Emellett egyértelművé kell tenni e keret egyes elemeit, tekintettel az Európai Unió Bírósága ítélezési gyakorlatára.
- (17) A közvetítő szolgáltatók felelősségére vonatkozó, e rendeletben meghatározott szabályok csak azt kell, hogy megállapítsák, hogy az érintett közvetítő szolgáltató mikor nem tehető felelőssé a szolgáltatás igénybe vevői által rendelkezésre bocsátott jogellenes tartalom vonatkozásában. Ezek a szabályok nem teremtenek alapot annak megállapítására, mikor tehető felelőssé a szolgáltató, mert azt az uniós vagy nemzeti jog hatályos szabályai határozzák meg. Továbbá, a felelősség alóli, ebben a rendeletben megállapított mentesség a felelősség bármely típusa esetén alkalmazandó, bármely jogellenes tartalom vonatkozásában, függetlenül az érintett jogszabályok pontos tárgyától vagy jellegétől.
- (18) A felelősség alóli, ebben a rendeletben megállapított mentesség nem alkalmazandó, ha – a szolgáltatás igénybe vevője által biztosított információk pusztán technikai és automatikus kezelésével megvalósuló semleges szolgáltatásnyújtás helyett – a közvetítő szolgáltató olyan aktív szerepet játszik, amely révén tudomást szerez az említett információkról vagy ellenőrzi azokat. Az említett mentességek ennek megfelelően nem adhatók meg a nem a szolgáltatás igénybe vevője, hanem maga a közvetítő szolgáltató által nyújtott információkért való felelősség tekintetében, beleértve azt az esetet, amikor az információt a szolgáltató szerkesztőségi felelőssége mellett állították elő.
- (19) Tekintettel az „egyszerű továbbítás”, a „gyorsítótárazás” és a „tárhelyszolgáltatás” tevékenység eltérő jellegére, illetve az érintett szolgáltatók eltérő helyzetére és képességeire, különbséget kell tenni az ezekre a tevékenységekre vonatkozó szabályok között, mivel e rendelet értelmében eltérő követelmények és feltételek vonatkoznak rájuk, és eltér a hatályuk, az Európai Unió Bírósága értelmezésének megfelelően.
- (20) Amennyiben egy közvetítő szolgáltató szándékosan együttműködik a szolgáltatás valamely igénybe vevőjével jogellenes tevékenységek folytatása céljából, úgy kell tekinteni, hogy nem semlegesen biztosítja a szolgáltatásokat, ezért e szolgáltatóra nem vonatkoznak a felelősség alóli, ebben a rendeletben biztosított mentességek. Ez a helyzet például akkor, amikor a szolgáltató szolgáltatását legfőképpen jogellenes tevékenységek megkönnyítésének céljával kínálja, például egyértelművé teszi, hogy célja a jogellenes tevékenységek megkönnyítése, vagy szolgáltatásai alkalmasak erre a célra. Önmagában az a tény, hogy egy szolgáltatás titkosított adatátvitelt vagy a felhasználó azonosítását lehetetlenné tevő bármely más rendszert kínál, nem minősülhet a jogellenes tevékenységek megkönnyítésének.
- (21) A szolgáltató akkor részesülhet az egyszerű továbbítással és a gyorsítótárazással kapcsolatos felelősségre vonatkozó mentességekben, ha a továbbított vagy hozzáférhetővé tett információhoz semmilyen módon nincsen köze. Ez egyebek között azzal a követelménnyel is jár, hogy a szolgáltató ne módosítsa az információt, amelyet továbbít, vagy amelyhez hozzáférést biztosít. E követelménynek azonban nem kell vonatkoznia az olyan technikai jellegű műveletekre, amelyekre a továbbítás vagy hozzáférhetővé tétel folyamán sor kerül, amennyiben ezek a műveletek nem módosítják a továbbított vagy elérhetővé tett információk épségét.
- (22) A tárhelyszolgáltatásokra vonatkozó felelősség alóli mentesség igénybevétele érdekében a szolgáltatónak, amint valamely jogellenes tevékenységről vagy jogellenes tartalomról ténylegesen tudomást szerez, haladéktalanul intézkednie kell az információ eltávolítása, illetve az ahhoz való hozzáférés megszüntetése érdekében. Az eltávolításra vagy a hozzáférés megszüntetésére a szolgáltatás igénybe vevői alapvető jogainak tiszteletben tartása mellett kell sort keríteni, ideértve a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jog tiszteletben tartását is. A szolgáltatók többek között a saját kezdeményezésű vizsgálataik, illetve a magánszemélyek és a szervezetek által e rendelettel összhangban tett bejelentések révén szerezhetnek tudomást a tartalom jogellenes

jellegeről, amennyiben ezek a bejelentések kellően pontosak és megfelelő módon alá vannak támasztva ahhoz, hogy észszerűen lehetővé tegyék a kellő gondossággal eljáró gazdasági szereplők számára a feltételezetten jogellenes tartalom azonosítását, értékelését és adott esetben a vele szembeni intézkedést. Az ilyen információk megismerése vagy az ilyenekről való tudomásszerzés azonban nem tekinthető ténylegesnek kizárólag azon az alapon, hogy a szolgáltató általában véve tudatában van annak, hogy szolgáltatását jogellenes tartalom tárolására is használják. Az a körülmény továbbá, hogy egy szolgáltató automatikusan indexeli a szolgáltatására feltöltött információkat, keresőfunkciót működtet, és a szolgáltatás igénybe vevőinek profiljai vagy preferenciái alapján ajánl információkat, nem elegendő annak megállapításához, hogy e szolgáltató „konkrét” ismeretekkel rendelkezik az említett platformon végzett jogellenes tevékenységekről vagy az azon tárolt jogellenes tartalomról.

- (23) A felelősség alóli mentesség nem alkalmazható abban az esetben, ha a szolgáltatás igénybe vevője a tárhelyszolgáltató irányítása vagy ellenőrzése alatt jár el. Ha például annak az online platformnak a szolgáltatója határozza meg a kereskedő által kínált áruk vagy szolgáltatások árát, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy a kereskedőkkel távollevők közötti szerződéseket kössenek, akkor úgy tekinthető, hogy a kereskedő az adott online platform irányítása vagy ellenőrzése alatt jár el.
- (24) A közvetített online kereskedelmi ügyletekben részt vevő fogyasztók hatékony védelme érdekében egyes tárhelyszolgáltatók – nevezetesen azok az online platformok, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára a kereskedőkkel távollevők közötti szerződések megkötését – nem vehetik igénybe a tárhelyszolgáltatókra vonatkozóan ebben a rendeletben meghatározott felelősség alóli mentességet, amennyiben az ilyen online platformok az érintett ügyletekhez kapcsolódó releváns információkat oly módon teszik közzé, hogy a fogyasztók azt hiszik, maguk az online platformok vagy az irányításuk vagy ellenőrzésük alatt álló kereskedők adták meg azokat az információkat, és azt hiszik, hogy az ilyen online platformoknak tudomásuk van az ilyen információkról vagy ellenőrzést gyakorolnak felettük, még ha a valóságban másként van is. Erre a magatartásra példa lehet az, ha egy online platform az e rendeletben előírt módon nem jeleníti meg egyértelműen a kereskedő kilétét, ha az ilyen online platform a kereskedő és a fogyasztó közötti szerződés megkötését követő időpontig visszatartja a kereskedő személyazonosságát vagy elérhetőségi adatait, vagy ha egy online platform a terméket vagy szolgáltatást saját nevében forgalmazza, nem pedig az azt szolgáltató kereskedő nevét használva. Ebben a tekintetben objektíven – valamennyi releváns körülmény alapján – meg kell határozni, hogy az információk közzététele okot adhat-e egy átlagfogyasztó számára arra, hogy azt higgye, hogy a szóban forgó információkat maga az online platform vagy az annak irányítása vagy ellenőrzése alatt álló kereskedők adták meg.
- (25) A felelősség alóli, ebben a rendeletben meghatározott mentességek nem érintik a közvetítő szolgáltatók elleni különböző, jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedések lehetőségét még akkor sem, ha ezek a szolgáltatók megfelelnek az azokban a mentességekben meghatározott feltételeknek. Ilyen jogsértés megszüntetésére irányuló intézkedések lehetnek különösképpen az uniós joggal összhangban meghozott olyan bírósági vagy közigazgatási határozatok, amelyek valamilyen jogsértés abbahagyását vagy megelőzését – ideértve az ilyen határozatokban meghatározott jogellenes tartalom eltávolítását vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetését – rendelik el.
- (26) A jogbiztonság megteremtése, valamint a közvetítő szolgáltatók valamennyi kategóriája által esetlegesen önkéntes alapon vállalt, a jogellenes tartalom észlelésére, azonosítására és az ellene való fellépésre irányuló tevékenységek ösztönzése érdekében egyértelművé kell tenni, hogy az a pusztán tény, hogy a szolgáltatók ilyen tevékenységeket folytatnak, nem jelenti azt, hogy a felelősség alóli, ebben a rendeletben meghatározott mentességekkel nem lehet élni, amennyiben ezekre a tevékenységekre jóhiszeműen, kellő gondosság mellett kerül sor. A jóhiszeműen és gondossággal történő eljárás feltételének az objektív, megkülönböztetéstől mentes és arányos módon való eljárást is magában kell foglalnia, kellően figyelembe véve valamennyi érintett fél jogait és jogos érdekeit, és e rendelet célkitűzésével és követelményeivel összhangban biztosítania kell a szükséges biztosítékokat a jogszerű tartalom indokolatlan eltávolításával szemben. E célból az érintett szolgáltatóknak például észszerű intézkedéseket kell hozniuk annak biztosítására, hogy amennyiben automatizált eszközök használatával kerül sor ilyen tevékenységek végzésére, a vonatkozó technológia kellően megbízható legyen ahhoz, hogy a lehető legminimálisabba csökkentse a hibaarányt. Emellett ajánlott egyértelművé tenni, hogy az a pusztán tény, hogy a szolgáltatók – jóhiszeműen – intézkedéseket hoznak, hogy megfeleljenek az uniós jog előírásainak, beleértve az e rendeletben szereplő, a szerződési feltételeik végrehajtására vonatkozó előírásokat, nem jelenti azt, hogy nem lehet élni a felelősség alóli, e rendeletben foglalt mentességekkel. Ezért a szolgáltató esetleges ilyen tevékenységeit és intézkedéseit nem kell figyelembe venni annak meghatározásakor, hogy a szolgáltató igénybe veheti-e a felelősség alóli mentességet, különösen abban a tekintetben, hogy a szolgáltató semleges szolgáltatást nyújt-e, és ezért a releváns rendelkezés hatálya alá tartozhat-e, anélkül azonban, hogy ez a szabály azt jelentené, hogy a szolgáltató szükségszerűen élhet a mentességgel. Az önkéntes intézkedések nem használhatók fel a közvetítő szolgáltatók számára e rendeletben előírt kötelezettségek megkerülésére.

- (27) A közvetítő szolgáltatók e rendeletben meghatározott felelősségére vonatkozó szabályok a közvetítő szolgáltatók felelősség alóli mentességére összpontosítanak, de fontos megjegyezni, hogy bár az ilyen szolgáltatók általában fontos szerepet játszanak, az online jogellenes tartalom és tevékenységek által jelentett problémát nem kizárólag az ilyen szolgáltatók felelősségére és feladataira koncentrálva kell megoldani. Amennyiben lehetséges, az online továbbított vagy tárolt jogellenes tartalom által érintett harmadik feleknek meg kell kísérelniük a szóban forgó közvetítő szolgáltatók bevonása nélkül megoldani az ilyen tartalommal kapcsolatos konfliktusokat. A szolgáltatások igénybe vevőit felelősség terheli – amennyiben arról az ilyen felelősséget meghatározó uniós és nemzeti jog alkalmazandó szabályai úgy rendelkeznek – az általuk biztosított és a közvetítő szolgáltatásokon keresztül esetlegesen nyilvánosan terjesztett jogellenes tartalom vonatkozásában. Adott esetben más szereplőknek, például a zárt online környezetekben működő csoportok moderátorainak, különös tekintettel a nagyobb csoportokra, szintén elő kell segíteniük a jogellenes tartalom online terjedésének megakadályozását az alkalmazandó jogszabályoknak megfelelően. Továbbá, amennyiben szükség van az információs társadalom szolgáltatásait nyújtó szolgáltatók bevonására, beleértve a közvetítő szolgáltatókat is, a bevonással kapcsolatos kérést vagy határozatot – főszabály szerint – annak az adott szolgáltatónak kell megküldeni, amely technikai és működési szempontból úgy tud fellépni a jogellenes tartalom adott elemei ellen, hogy közben megakadályozza és minimalizálja a nem jogellenes tartalomnak minősülő információk elérhetőségére és hozzáférhetőségére gyakorolt lehetséges negatív hatásokat.
- (28) 2000 óta olyan új technológiák jelentek meg, amelyek fokozzák az adatok online átvitelére, megtalálhatóságára és tárolására szolgáló rendszerek elérhetőségét, hatékonyságát, sebességét, megbízhatóságát, kapacitását és biztonságát, ami fokozottan összetett online ökoszisztémát eredményez. Ebben a tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az internet logikai felépítését és megfelelő működését – beleértve a kiegészítő technikai funkciókat – megteremtő és lehetővé tevő szolgáltatók is részesülhetnek a felelősség alóli mentességből, ebben a rendeletben meghatározott mentességeket, amennyiben a szolgáltatás egyszerű továbbításnak, gyorsítótárazásnak vagy tárhelyszolgáltatásnak minősül. Az ilyen szolgáltatások adott esetben magukban foglalják a vezeték nélküli helyi hálózatokat, a DNS (domain name system)-szolgáltatásokat, a doménnév-nyilvántartókat, a regisztrátorokat, a digitális tanúsítványokat kiállító hatóságokat, a virtuális magánhálózatokat, az online keresőprogramokat, a felhőalapú infrastruktúra-szolgáltatásokat, illetve a tartalomszolgáltató hálózatokat, amelyek lehetővé teszik vagy javítják az egyéb közvetítő szolgáltatók funkcióit, vagy meghatározzák azok helyét. Hasonlóképpen, a kommunikációs célra használt szolgáltatások és a biztosításukra szolgáló technikai megoldások is jelentős fejlődésen mentek át, és olyan online szolgáltatások jelentek meg, mint az internetes hangátvitel, az üzenetküldő szolgáltatások és a webes e-mail-szolgáltatások, amikor is a kommunikációra internethozzáférési szolgáltatások révén kerül sor. Ezek a szolgáltatások is részesülhetnek a felelősség alóli mentességből, amennyiben „egyszerű továbbításnak”, „gyorsítótárazásnak” vagy „tárhelyszolgáltatásnak” minősülnek.
- (29) A közvetítő szolgáltatások az online végzett gazdasági tevékenységek széles körét ölelik fel, és folyamatosan fejlődnek a gyors, biztonságos és védett információtovábbítás, valamint az online ökoszisztéma valamennyi résztvevőjének való megfelelés biztosítása érdekében. Az „egyszerű továbbításból” álló közvetítő szolgáltatások például olyan általános szolgáltatáskategóriákat foglalnak magukban, mint az internetkapcsolódási pontok, a vezeték nélküli hozzáférési pontok, a virtuális magánhálózatok, a DNS-szolgáltatások és -átalakítók, a legfelső szintű doménnév-nyilvántartások, a regisztrátorok, a digitális tanúsítványokat kiállító hatóságok, az internetes hangátvitel és más személyközi hírközlési szolgáltatások, a „gyorsítótárazást” jelentő közvetítő szolgáltatásra pedig általános példa lehet a tartalomszolgáltató hálózatok, a fordított proxyk vagy a tartalomadaptációs proxyk kizárólagos nyújtása. Ezek a szolgáltatások alapvető fontosságúak az interneten nyújtott információk zökkenőmentes és hatékony továbbításának biztosításához. A „tárhelyszolgáltatásokra” példák az olyan szolgáltatáskategóriák, mint a felhőszolgáltatás, az internetes tárhelyszolgáltatás, a fizetett hivatkozás vagy az információk és tartalmak online megosztását lehetővé tevő szolgáltatások, ideértve a fájlátrolást és -megosztást is. A közvetítő szolgáltatásokat lehet külön, más típusú közvetítő szolgáltatás részeként, illetve más közvetítő szolgáltatásokkal egyidejűleg nyújtani. Az, hogy egy adott szolgáltatás egyszerű továbbításnak, gyorsítótárazásnak vagy tárhelyszolgáltatásnak minősül-e, kizárólag a technikai funkcióitól függ, amelyek idővel változhatnak, és azt eseti alapon kell megvizsgálni.
- (30) A közvetítő szolgáltatók az általános jellegű kötelezettségek tekintetében sem de jure, sem de facto nem tartoznak nyomonkövetési kötelezettség hatálya alá. Ez nem vonatkozik az egyedi esetekben fennálló nyomonkövetési kötelezettségekre, és különösen nem érinti a nemzeti hatóságoknak az Unióval összhangban álló nemzeti jog szerint hozott végzéseit az Európai Unió Bírósága általi értelmezésben, és az e rendeletben megállapított feltételek szerint. E rendelet nem értelmezhető általános nyomonkövetési kötelezettséggé vagy általános aktív tényfeltáró kötelezettséggé, sem pedig a szolgáltatók tekintetében arra vonatkozó általános kötelezettséggé, hogy a jogellenes tartalomra vonatkozóan proaktív intézkedéseket hozzanak.

- (31) Az egyes tagállamok jogrendszerétől és az adott jogterülettől függően a nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok, beleértve a bűnüldöző hatóságokat is, elrendelhetik, hogy a közvetítő szolgáltatók lépjenek fel egy vagy több jogellenes tartalmi elem ellen, vagy szolgáltatassanak bizonyos konkrét információkat. Az ilyen határozatok alapját képező nemzeti jogszabályok rendkívül eltérőek, és a végzésekre egyre inkább határokon átnyúló helyzetekben kerül sor. Az ilyen végzések hatékony és eredményes végrehajtása céljából, különösen határokon átnyúló helyzetekben, annak érdekében, hogy az érintett hatóságok elvégezhessék a feladataikat és a szolgáltatókra ne háruljanak aránytalan terhek, a harmadik felek jogainak és jogos érdekeinek indokolatlan érintése nélkül, az ilyen végzésekre bizonyos feltételeket, továbbá a végzések kezelésével kapcsolatos egyes kiegészítő követelményeket kell előírni. Következésképpen e rendeletnek csak olyan bizonyos konkrét minimumfeltételeket kell harmonizálnia, amelyeknek az ilyen végzéseknek meg kell felelniük annak érdekében, hogy a közvetítő szolgáltatók kötelesek legyenek tájékoztatni a releváns hatóságokat az említett végzések végrehajtásáról. Ezért ez a rendelet nem ír elő jogalapot sem az ilyen végzések kibocsátásához, és nem szabályozza területi hatályukat, sem pedig határokon átnyúló végrehajtásukat.
- (32) Az alkalmazandó uniós vagy nemzeti jog, amelynek alapján az említett végzéseket kibocsátják, további feltételeket írhat elő, és az adott végzések végrehajtásához alapul kell szolgálnia. A végzések nem teljesítése esetére a kibocsátó tagállam számára lehetővé kell tenni a nemzeti jogával összhangban történő végrehajtást. Az alkalmazandó nemzeti jogszabályoknak összhangban kell lenniük az uniós joggal, többek között a Chartának és az EUMSZ-nek az Unión belüli letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó rendelkezéseivel, különösen az online szerencsejáték- és fogadási szolgáltatások tekintetében. Hasonlóképpen, e nemzeti jogszabályoknak a vonatkozó végzések végrehajtására történő alkalmazása nem érinti az említett végzések – különösen polgári és büntetőügyekben történő – határokon átnyúló elismeréséről, teljesítéséről és végrehajtásáról szóló, alkalmazandó uniós jogi aktusokat, illetve az Unió vagy a tagállamok által kötött ilyen tárgyú nemzetközi megállapodásokat. Másrészt a releváns hatóságoknak a végzések végrehajtásáról szóló tájékoztatására vonatkozó kötelezettség teljesítésére – a végzések végrehajtásával szemben – az e rendeletben meghatározott szabályoknak kell vonatkoznuk.
- (33) A közvetítő szolgáltatónak a vonatkozó uniós vagy nemzeti jogban meghatározott határidőknek megfelelően indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell a kibocsátó hatóságot a végzések nyomán hozott intézkedésekről.
- (34) Az érintett nemzeti hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy az uniós jog, vagy az uniós joggal összhangban álló nemzeti jog, különösen a Charta alapján ilyen, a jogellenesnek tekintett tartalmakkal szembeni végzéseket, illetve információnyújtásra vonatkozó végzéseket adjanak ki, és azokat a közvetítő szolgáltatókhoz intézzék, ideértve a más tagállamban letelepedett szolgáltatókat is. Ez a rendelet azonban nem sértheti a polgári és büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területére vonatkozó uniós jogot, többek között az 1215/2012/EU rendeletet, sem a büntetőügyekben kibocsátott elektronikus bizonyítékokra vonatkozó, közlésre és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló rendeletet, sem a nemzeti büntető- vagy polgári eljárásjogot. Ezért amennyiben ezek a jogszabályok a büntető vagy polgári eljárás keretében az e rendeletben foglalt feltételeken túlmenően további vagy azokkal összeegyeztethetetlen feltételeket írnak elő a jogellenes tartalommal szembeni intézkedésre vagy az információnyújtásra vonatkozó végzésekkel kapcsolatban, az e rendeletben előírt feltételek nem feltétlenül alkalmazandók, vagy illetve azok kiigazíthatók. Különösen a kibocsátó hatóság tagállamának digitális szolgáltatási koordinátorára háruló azon kötelezettség, hogy az összes többi digitális szolgáltatási koordinátornak továbbítsa a végzések másolatát, nem feltétlenül alkalmazandó a büntetőeljárások esetében, illetve kiigazítható, amennyiben az alkalmazandó nemzeti büntetőeljárás jogszabályok így rendelkeznek.

Ezenkívül ki kell igazítani szükség esetén azt a kötelezettséget is, hogy a végzésekben meg kell indokolni, hogy az információ miért jogellenes tartalom, amennyiben a bűncselekmények megelőzése, nyomozása, felderítése és a vádeljárás lefolytatása céljából alkalmazandó nemzeti büntetőeljárás jogszabályok ezt szükségessé teszik. Végül, a közvetítő szolgáltatóknak a szolgáltatást igénybe vevő tájékoztatására vonatkozó kötelezettsége elhalasztható az alkalmazandó uniós vagy nemzeti jogszabályokkal összhangban, különösen a büntető, a polgári vagy a közigazgatási eljárásokkal összefüggésben. Emellett a végzéseket az (EU) 2016/679 rendeletnek, valamint az információk monitorozására, illetve a jogellenes tevékenységre utaló tények vagy körülmények aktív feltárására vonatkozó általános kötelezettség ebben a rendeletben meghatározott tilalmának megfelelően kell meghozni. Az e rendeletben meghatározott, a jogellenes tartalommal szembeni intézkedésekről szóló végzésekre vonatkozó feltételek és követelmények nem érintik a konkrét típusú jogellenes tartalmakkal szembeni intézkedésekre szolgáló hasonló rendszerekről rendelkező uniós jogi aktusokat, így például az (EU) 2021/784 rendeletet, az (EU) 2019/1020 rendeletet vagy az (EU) 2017/2394 rendeletet, amely különleges hatáskörrel ruházza fel a tagállamok

fogyasztóvédelmi hatóságait az információnyújtás elrendelése terén, miközben az információnyújtást elrendelő végzésekre vonatkozó feltételek és követelmények nem érintik az olyan egyéb uniós jogi aktusokat, amelyek hasonló releváns szabályokat írnak elő konkrét ágazatok vonatkozásában. Ezek a feltételek és követelmények nem érintik az alkalmazandó – az uniós joggal összhangban álló – nemzeti jog szerinti megőrzési szabályokat, illetve a bűnüldözési hatóságok általi, az információk felfedésének tilalmával kapcsolatos, a bizalmas adatkezelés iránti kéréseket. Az említett feltételek és követelmények nem érinthetik a tagállamok azon lehetőségét, hogy az uniós joggal, többek között e rendelettel és különösen az általános nyomkövetési kötelezettségek tilalmával összhangban előírják a közvetítő szolgáltató számára a jogsértés megelőzését.

- (35) Az e rendeletben meghatározott feltételeknek és követelményeknek legkésőbb a végzésnek az érintett szolgáltató részére történő továbbításakor kell teljesülniük. A végzést ezért az érintett tagállam kiállító hatóságának egyik hivatalos nyelvén lehet kibocsátani. Amennyiben azonban ez a nyelv eltér a közvetítő szolgáltató által bejelentett nyelvtől vagy a tagállamok más olyan hivatalos nyelvétől, amelyről a végzést kibocsátó hatóság és a közvetítő szolgáltató megállapodott, a végzés továbbításakor csatolni kell legalább a végzés e rendeletben meghatározott elemeinek fordítását. Amennyiben egy közvetítő szolgáltató egy tagállam hatóságaival megállapodott egy bizonyos nyelv használatáról, akkor ezt a szolgáltatót ösztönözni kell, hogy más tagállamok hatóságaitól is elfogadják az ugyanazon a nyelven kibocsátott végzéseket. A határozatoknak tartalmazniuk kell olyan elemeket, amelyek lehetővé teszik a címzett számára a kibocsátó hatóság azonosítását, beleértve adott esetben az említett hatóságon belüli kapcsolattartó pont elérhetőségét, valamint a határozat hitelességének ellenőrzését.
- (36) A jogellenes tartalom elleni fellépésre vonatkozó ilyen határozatok területi hatályát egyértelműen meg kell határozni a határozat kibocsátását lehetővé tevő alkalmazandó uniós vagy nemzeti jog alapján, és ez a területi hatály nem léphet túl a célkitűzései eléréséhez szigorúan szükséges mértéken. E tekintetben a végzést kibocsátó nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási – adott esetben bűnüldöző – hatóságnak egyensúlyba kell hoznia a végzéssel elérendő célt, a kibocsátását lehetővé tevő jogalapnak megfelelően, illetve a végzés által esetlegesen érintett valamennyi harmadik fél jogait és jogos érdekeit, különös tekintettel a Chartában biztosított alapvető jogaira. Különösen határokon átnyúló esetekben a végzés hatályát elméletileg a kibocsátó tagállam területére kell korlátozni, kivéve, ha a tartalom jogellenessége közvetlenül az uniós jogból vezethető le, vagy ha a kibocsátó hatóság úgy véli, hogy a szóban forgó jogok az uniós és a nemzetközi joggal összhangban szélesebb területi hatályt igényelnek, figyelembe véve ugyanakkor a nemzetközi közösség érdekeit is.
- (37) Az e rendelet által szabályozott információszolgáltatásra vonatkozó végzések az érintett közvetítő szolgáltatás igénybe vevőire vonatkozó konkrét tájékoztatásra vonatkoznak, és ezek a végzések azonosítják ezeket az igénybe vevőket annak meghatározása érdekében, hogy a szolgáltatás igénybe vevői eleget tesznek-e az alkalmazandó uniós vagy nemzeti szabályoknak. Az ilyen végzésekben az érintett szolgáltatás igénybe vevőinek azonosítását lehetővé tevő információkat kell kérni. Ezért e rendelet információszolgáltatásra vonatkozó követelményei nem szabályozzák a szolgáltatások konkrétan nem azonosított igénybe vevőinek egy csoportjával kapcsolatos információkra vonatkozó végzéseket, beleértve a statisztikai célokból vagy a tényeken alapuló döntéshozatal céljából szükséges összesített információra vonatkozó végzéseket.
- (38) A jogellenes tartalom elleni fellépésre és az információszolgáltatásra vonatkozó végzések csak akkor tartoznak azon szabályok hatálya alá, amelyek védik az érintett szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam joghatóságát, és azon szabályok hatálya alá, amelyek meghatározzák bizonyos esetekben az ettől a joghatóságtól való lehetséges, a 2000/31/EK irányelv 3. cikkében meghatározott, eltéréseket, ha teljesülnek az említett cikkben foglalt feltételek. Mivel a szóban forgó végzések a jogellenes tartalom konkrét elemeire és konkrét információkra vonatkoznak, amennyiben egy másik tagállamban letelepedett közvetítő szolgáltató a címzettjük, főszabály szerint nem korlátozzák az ilyen szolgáltatók arra vonatkozó szabadságát, hogy határokon átnyúló szolgáltatásokat nyújtsanak. Ezért a 2000/31/EK irányelv 3. cikkében meghatározott szabályok – beleértve a szolgáltató letelepedési helye szerinti tagállam joghatósága alóli, meghatározott okokból biztosított mentességre irányuló intézkedések indokolásának szükségességére, továbbá az ilyen intézkedések bejelentésére vonatkozó szabályokat – nem vonatkoznak ezekre a végzésekre.

- (39) A közvetítő szolgáltató és a szolgáltatásnak a tartalmat nyújtó igénybe vevője számára rendelkezésre álló jogorvoslati mechanizmusokkal kapcsolatos tájékoztatási követelmények közé tartozik a közigazgatási panaszkezelési mechanizmusokról és a bírósági jogorvoslatról – beleértve az igazságügyi hatóságok által hozott végzésekkal szembeni fellebbezéseket is – szóló tájékoztatási kötelezettség. Ezen túlmenően a digitális szolgáltatási koordinátorok nemzeti eszközöket és iránymutatásokat dolgozhatnak ki a területükön alkalmazandó panasztételi és jogorvoslati mechanizmusok tekintetében annak érdekében, hogy megkönnyítsék a szolgáltatás igénybe vevői számára az ilyen mechanizmusokhoz való hozzáférést. Végezetül, e rendelet alkalmazása során a tagállamoknak tiszteletben kell tartaniuk a Charta 47. cikkében előírt, a hatékony bírósági jogorvoslatához és a tisztességes eljáráshoz való alapvető jogot. Ez a rendelet ezért nem akadályozhatja meg az érintett nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóságokat abban, hogy az alkalmazandó uniós vagy nemzeti jog alapján elrendeljék a tartalom helyreállítását, amennyiben az ilyen tartalom megfelelt a közvetítő szolgáltató szerződési feltételeinek, de azt a szolgáltató tévesen jogellenesnek minősítette és eltávolításra került.
- (40) E rendelet célkitűzéseinek elérése érdekében, illetve különösen a belső piac működésének javítása, valamint a biztonságos és átlátható online környezet biztosítása érdekében egyértelmű, hatékony, kiszámítható és kiegyensúlyozott kellő gondossági kötelezettségeket kell előírni a közvetítő szolgáltatók tekintetében. Ezek a kötelezettségek különösen arra irányulnak, hogy biztosítsák a különböző közrendi célkitűzéseket, így a szolgáltatások igénybe vevőinek – beleértve a fogyasztókat, a kiskorúakat és a gyűlöletbeszéd, a szexuális zaklatás és egyéb hátrányosan megkülönböztető cselekmények kockázatának különösen kitett felhasználókat – biztonságát és bizalmát, a Chartában foglalt releváns alapvető jogok védelmét, az ilyen szolgáltatók érdemi elszámoltathatóságát, valamint a szolgáltatások igénybe vevőinek és egyéb érdekelt feleknek jogokkal való felruházását, az illetékes hatóságok általi szükségessé felügyelet megkönnyítése mellett.
- (41) Ebben a tekintetben fontos, hogy a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségeket az adott közvetítő szolgáltatás típusához, méretéhez és jellegéhez kell igazítani. Ez a rendelet ezért meghatározza a valamennyi közvetítő szolgáltatóra vonatkozó alapvető kötelezettségeket, valamint a tárhelyszolgáltatókra, illetve konkrétan az online platformot, online óriásplatformot és nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó további kötelezettségeket. Amennyiben a közvetítő szolgáltatók a szolgáltatásaik jellegét és a méretüket tekintve több különböző kategóriába tartoznak, az e rendeletben foglalt, ilyen szolgáltatásokkal kapcsolatos valamennyi vonatkozó kötelezettségnek eleget kell tenniük. A kellő gondosságra vonatkozó, észszerű és nem önkényes harmonizált kötelezettségek elengedhetetlenek a meghatározott közrendi célkitűzések eléréséhez, például a szolgáltatást igénybe vevők jogos érdekeinek védelméhez, a jogellenes gyakorlatokkal szembeni intézkedésekhez és a Chartában foglalt alapvető jogok védelméhez. A kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek függetlenek a közvetítő szolgáltatók felelősségének kérdésétől, ezért külön kell őket értékelni.
- (42) Az e rendelet hatálya alá tartozó kérdésekben a gördülékeny és hatékony kétirányú kommunikáció – többek között adott esetben az ilyen kommunikáció vonatkozásában az átvétel elismerése révén való – elősegítése érdekében a közvetítő szolgáltatók számára elő kell írni, hogy jelöljenek ki egy egyedüli elektronikus kapcsolattartó pontot, és tegyék közzé és frissítsék az e kapcsolattartó pontjukra vonatkozó releváns információkat, beleértve az ilyen kommunikáció során használható nyelveket is. Az elektronikus kapcsolattartó pontot a közvetítő szolgáltatóval egyedi kapcsolatban álló megbízható bejelentők és szakmai szervezetek is igénybe vehetik. A jogi képviselővel ellentétben az elektronikus kapcsolattartó pontnak működési célokat kell szolgálnia, és nem követelhet meg tőle, hogy fizikai helyszínnel rendelkezzen. A közvetítő szolgáltatók kijelölhetik e rendelet követelményei az uniós jog egyéb jogszabályai tekintetében ugyanazt az egyedüli kapcsolattartó pontot. A kommunikáció nyelveinek meghatározásakor a közvetítő szolgáltatókat annak biztosítására kell ösztönözni, hogy a választott nyelvek önmagukban ne jelentsék a kommunikáció akadályát. Szükség esetén a közvetítő szolgáltatók és a tagállami hatóságok külön megállapodást köthetnek a kommunikáció nyelvéről, vagy alternatív eszközöket kereshetnek a nyelvi akadályok leküzdésére, többek között az összes rendelkezésre álló technológiai eszköz, illetve a belső és külső emberi erőforrások felhasználásával.
- (43) A közvetítő szolgáltatók számára elő kell írni továbbá, hogy jelöljenek ki egy egyedüli kapcsolattartó pontot a szolgáltatások igénybe vevői számára, amely lehetővé teszi a gyors, közvetlen és hatékony kommunikációt, különösen könnyen hozzáférhető eszközök, például telefonszám, e-mail-címek, elektronikus kapcsolatfelvételi űrlapok, csevegőrobotok vagy azonnali üzenetküldés útján. Egyértelműen jelezni kell, ha a szolgáltatás igénybe vevője csevegőrobottal kommunikál. A közvetítő szolgáltatóknak lehetővé kell tenniük a fogyasztók számára, hogy olyan közvetlen és hatékony, kommunikációs eszközt válasszanak, amely nem kizárólag automatizált eszközökön alapszik. A közvetítő szolgáltatók minden észszerű erőfeszítést megtesznek annak biztosítása érdekében, hogy elegendő emberi és pénzügyi erőforrás álljon rendelkezésre annak biztosítására, hogy a kommunikáció időben és hatékonyan történjen.

- (44) A harmadik országban letelepedett, az Unióban szolgáltatásokat kínáló közvetítő szolgáltatóknak kellő felhatalmazással rendelkező jogi képviselőt kell kijelölniük az Unióban, és információkat kell szolgáltatniuk a jogi képviselőjükről az illetékes hatóságoknak, valamint közzé kell tenniük azokat. E kötelezettség teljesítése érdekében az ilyen közvetítő szolgáltatóknak biztosítaniuk kell továbbá, hogy a kijelölt jogi képviselő rendelkezzen az illetékes hatóságokkal való együttműködéshez szükséges hatáskörökkel és erőforrásokkal. Ez lehet a helyzet például akkor, ha a közvetítő szolgáltató a saját vállalatcsoportjához tartozó leányvállalatot jelöl ki, vagy az anyavállalatát jelöli ki, amennyiben ez a leányvállalat vagy anyavállalat az Unióban telepedett le. Ezzel szemben nem biztos, hogy fennáll ilyen helyzet például akkor, ha a jogi képviselő átszervezés alatt áll, csődben, illetve személyes vagy vállalati fizetéseképtelenségi helyzetben van. Az említett kötelezettségnek lehetővé kell tennie a hatékony felügyeletet és szükség esetén e rendelet végrehajtását az ilyen szolgáltatók vonatkozásában. Lehetővé kell tenni, hogy a jogi képviselőt a nemzeti joggal összhangban egynél több közvetítő szolgáltató bízta meg. A jogi képviselő kapcsolattartó pontként is működhet, amennyiben teljesülnek e rendelet vonatkozó követelményei.
- (45) A közvetítő szolgáltatók szerződési szabadságát főszabály szerint tiszteletben kell tartani, de az átláthatóság, a szolgáltatást igénybe vevők védelme, illetve a tisztességtelen és önkényes megoldások elkerülése érdekében ajánlott bizonyos szabályokat meghatározni az ilyen szolgáltatók szerződési feltételeinek tartalmára, alkalmazására és érvényesítésére vonatkozóan. A közvetítő szolgáltatóknak egyértelműen fel kell tüntetniük és naprakészen kell tartaniuk szerződési feltételeikben azokat az információkat, amelyek alapján korlátozhatják a szolgáltatásnyújtásukat. Különösen magukban kell foglalniuk a tartalommoderálás céljából alkalmazott valamennyi szabályra, eljárásra, intézkedésre és eszközre vonatkozó információkat, beleértve az algoritmikus döntéshozatalt, az emberi felülvizsgálatot, valamint a belső panaszkezelési rendszerük eljárási szabályzatát. Könnyen hozzáférhető tájékoztatást kell nyújtaniuk a szolgáltatás igénybevételének megszüntetésére irányuló jogról is. A közvetítő szolgáltatók szolgáltatási feltételeikben grafikus elemeket, például ikonokat vagy képeket használhatnak az e rendeletben meghatározott tájékoztatási követelmények fő elemeinek szemléltetésére. A szolgáltatóknak megfelelő eszközökkel tájékoztatniuk kell a szolgáltatás igénybe vevőit a szerződési feltételek jelentős változásairól, például amikor módosítják a szolgáltatásuk keretében engedélyezett információkra vonatkozó szabályokat, vagy más olyan változásokról, amelyek közvetlenül befolyásolhatják a szolgáltatás igénybe vevőinek képességét a szolgáltatás igénybevételére.
- (46) Azoknak a közvetítő szolgáltatóknak, amelyek elsősorban kiskorúakat céloznak meg, például a szolgáltatás tervezése vagy forgalmazása révén, vagy amelyeket túlnyomórészt kiskorúak vesznek igénybe, különös erőfeszítéseket kell tenniük annak érdekében, hogy szerződési feltételeik magyarázatát a kiskorúak számára könnyen érthetővé tegyék.
- (47) E korlátozások kialakítása, alkalmazása és érvényesítése során a közvetítő szolgáltatóknak nem önkényesen és megkülönböztetéstől mentesen kell eljárniuk, és figyelembe kell venniük a szolgáltatás igénybe vevőinek jogait és jogos érdekeit, ideértve a Chartában rögzített alapvető jogokat is. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak például különösen kellő figyelmet kell fordítaniuk a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságára, beleértve a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét is. Valamennyi közvetítő szolgáltatónak kellő figyelmet kell fordítania az emberi jogok védelmére vonatkozó nemzetközi normákra, például az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekre.
- (48) Tekintettel különleges szerepükre és hatókörükre, helyénvaló további követelményeket támasztani az online óriásplatformokkal és a nagyon népszerű online keresőprogramokkal szemben a tájékoztatás és a szerződési feltételek átláthatósága tekintetében. Következésképpen az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak valamennyi olyan tagállam hivatalos nyelvein meg kell adniuk szerződési feltételeiket, ahol szolgáltatásaikat kínálják, és a szolgáltatások igénybe vevői számára tömör és könnyen olvasható összefoglalót kell biztosítaniuk a szerződési feltételek fő elemeiről. Az összefoglalónak meg kell határoznia a tájékoztatási követelmények főbb elemeit, beleértve a választható záradékokból való könnyű kivülmaradás lehetőségét.

- (49) A megfelelő szintű átláthatóság és elszámoltathatóság biztosítása érdekében a közvetítő szolgáltatóknak – e rendelet harmonizált követelményeinek megfelelően – éves jelentést kell közzétenniük géppel olvasható formátumban az általuk végzett tartalommoderálásról, beleértve a szerződési feltételeik alkalmazásának és érvényesítésének eredményeként hozott intézkedéseket. Ugyanakkor az aránytalan terhek elkerülése érdekében az ilyen átláthatósági jelentési kötelezettségeknek nem kell vonatkozniuk azokra a szolgáltatókra, amelyek a 2003/361/EK bizottsági ajánlásban ⁽²⁵⁾ meghatározott mikro- vagy kisvállalkozások, és amelyek nem az e rendelet értelmében vett online óriásplatformok.
- (50) A tárhelyszolgáltatók különösen fontos szerepet játszanak a jogellenes online tartalom kezelésében, mert a szolgáltatás igénybe vevői által biztosított információkat tárolnak a szolgáltatás igénybe vevői kérésére, és általában hozzáférést biztosítanak ezekhez a szolgáltatás más igénybe vevői számára, néha átfogó jelleggel. Fontos, hogy – méretétől függetlenül – minden tárhelyszolgáltató könnyen hozzáférhető és felhasználóbarát bejelentési és cselekvési mechanizmusokat működtessen, amelyek lehetővé teszik a bejelentő fél által jogellenes tartalomnak vélt konkrét információk bejelentését az érintett tárhelyszolgáltatónak („bejelentés”), és ennek értelmében a szolgáltató eldöntheti, hogy egyetért-e ezzel az értékeléssel, és el kívánja-e távolítani az adott tartalmat vagy meg kívánja-e szüntetni az ahhoz való hozzáférést („cselekvés”). Ezeknek a mechanizmusoknak egyértelműen azonosíthatónak kell lenniük, a szóban forgó információhoz közel kell elhelyezkedniük, és legalább olyan könnyen fellelhetőnek és használhatónak kell lenniük, mint a tárhelyszolgáltató szerződési feltételeit sértő tartalomra vonatkozó bejelentési mechanizmusoknak. A bejelentésre vonatkozó követelmények teljesülése esetén a magánszemélyek vagy szervezetek egyetlen bejelentésben a feltételezeten jogellenes tartalom több konkrét elemét is bejelenthetik a bejelentési és cselekvési mechanizmusok hatékony működésének biztosítása érdekében. A bejelentési mechanizmusnak lehetővé kell tennie, de nem kell megkövetelnie a bejelentést tevő magánszemély vagy szervezet azonosítását. A bejelentett információk bizonyos típusai esetében a bejelentést tevő magánszemély vagy szervezet kilétére lehet szükség annak megállapításához, hogy a szóban forgó információ jogellenes tartalomnak minősül-e, ahogyan azt feltételezik. A bejelentési és cselekvési mechanizmusok működtetésére vonatkozó kötelezettség vonatkozik például a fájl tároló és -megosztó szolgáltatásokra, az internetes tárhelyszolgáltatásokra, a hirdetési szerverekre és a paste bin oldalakra, amennyiben az e rendelet hatálya alá tartozó tárhelyszolgáltatásnak minősülnek.
- (51) Tekintettel arra, hogy megfelelően figyelembe kell venni az összes érintett fél Chartában garantált alapvető jogait, a tárhelyszolgáltató által az értesítés fogadása alapján hozott intézkedéseknek szigorúan célzottaknak kell lenniük abban az értelemben, hogy a jogellenes tartalomnak minősülő konkrét információk eltávolítását vagy az azokhoz való hozzáférés megszüntetését kell szolgálniuk, anélkül hogy indokolatlanul befolyásolnák a szolgáltatás igénybe vevőinek véleménynyilvánítási szabadságát és tájékozódási szabadságát. A bejelentéseket ezért általános szabályként azokra a tárhelyszolgáltatókra kell irányítani, akikről észszerűen feltételezhető, hogy rendelkeznek az ilyen konkrét információkkal szembeni cselekvéshez szükséges technikai és operatív képességgel. Azoknak a tárhelyszolgáltatóknak, amelyek olyan bejelentést kapnak, amellyel kapcsolatban technikai vagy operatív okokból nem tudják eltávolítani az adott információt, tájékoztatniuk kell a bejelentést benyújtó személyt vagy szervezetet.
- (52) Az ilyen bejelentési és cselekvési mechanizmusokra vonatkozó szabályokat uniós szinten harmonizálni kell a bejelentések időben történő, kellően gondos és nem önkényes feldolgozása érdekében olyan egységes, átlátható és egyértelmű szabályok alapján, amelyek megfelelő biztosítékot nyújtanak valamennyi érdekelt fél jogainak és jogos érdekeinek védelmére, különös tekintettel a Chartában biztosított alapvető jogokra, függetlenül a felek székhelye vagy lakóhelye szerinti tagállamtól és az adott jogi területről. Az említett alapvető jogok magukban foglalják – nem kizárólagos jelleggel – a szolgáltatás igénybe vevői tekintetében a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jogot, a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való jogot, a személyes adatok védelméhez való jogot, a megkülönböztetésmentességhez való jogot és a hatékony jogorvoslathoz való jogot; a szolgáltatók tekintetében a vállalkozás szabadságát, beleértve a szerződési szabadságot; valamint a jogellenes tartalom által érintett felek tekintetében az emberi méltósághoz való jogot, a gyermekek jogait, a tulajdon védelmének jogát, beleértve a szellemi tulajdont, és megkülönböztetésmentességhez való jogot. A tárhelyszolgáltatóknak a bejelentések nyomán kellő időben intézkedniük kell, különösen a bejelentett jogellenes tartalom típusának és az intézkedés sürgősségének figyelembevételével. Az ilyen szolgáltatóktól elvárható például, hogy késedelem nélkül cselekedjenek, amikor emberek életét vagy biztonságát fenyegető, feltételezeten jogellenes tartalom kerül bejelentésre. A tárhelyszolgáltatónak indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell az adott tartalmat bejelentő magánszemélyt vagy szervezetet, miután döntést hozott arról, hogy intézkedik-e vagy sem a bejelentés nyomán.

⁽²⁵⁾ A Bizottság 2003/361/EK ajánlása (2003. május 6.) a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

- (53) A bejelentési és cselekvési mechanizmusoknak lehetővé kell tenniük olyan bejelentések benyújtását, amelyek kellően pontosak és kellően megalapozottak ahhoz, hogy az érintett tárhelyszolgáltató a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságával összeegyeztethető, tájékozott és gondos döntést hozhasson a bejelentés tárgyát képező tartalom tekintetében, különösen azt illetően, hogy az adott tartalom jogellenes tartalomnak minősül-e, és azt el kell-e távolítani vagy meg kell-e szüntetni az ahhoz való hozzáférést. E mechanizmusoknak elő kell segíteniük olyan bejelentések benyújtását, amelyek kiterjednek azon indokok magyarázatára, amelyek alapján a bejelentést tevő magánszemély vagy szervezet jogellenesnek tekinti az adott tartalmat, valamint az e tartalom helyére vonatkozó egyértelmű jelzést tartalmaznak. Amennyiben a bejelentés elegendő információt tartalmaz ahhoz, hogy a gondos tárhelyszolgáltató részletes jogi vizsgálat nélkül megállapíthassa, hogy egyértelmű, hogy a tartalom jogellenes, a bejelentés úgy tekintendő, hogy az a jogellenesség tényleges ismeretére vagy tudomására ad okot. A 2011/93/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁶⁾ 3–7. cikkében említett bűncselekményekkel kapcsolatos bejelentések benyújtásának kivételével e mechanizmusoknak fel kell szólítaniuk a bejelentést tevő magánszemélyt vagy szervezetet, hogy a visszaélések elkerülése érdekében közölje személyazonosságát.
- (54) Ha a tárhelyszolgáltató azon az alapon, hogy a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információk jogellenes tartalomnak minősülnek vagy nem egyeztethetők össze a szerződési feltételeivel úgy dönt, hogy eltávolítja a szolgáltatás igénybe vevője által megadott információkat vagy megszünteti az azokhoz való hozzáférést, vagy korlátozza a láthatóságukat vagy a monetizálásukat – például valamely bejelentést követően vagy saját kezdeményezésére, többek között kizárólag automatizált módon –, a szolgáltatónak egyértelműen és jól érthetően tájékoztatnia kell a szolgáltatás igénybe vevőjét a döntéséről, a döntés okáról, a döntés vitatása céljából elérhető jogorvoslati lehetőségekről, tekintettel arra, hogy az ilyen döntések milyen negatív következményekkel járhatnak a szolgáltatás igénybe vevője számára, ideértve a véleménynyilvánítás szabadságához való alapvető jogának gyakorlását. Ez a kötelezettség a döntés okától, illetve különösen attól függetlenül alkalmazandó, hogy a cselekvésre azért került-e sor, mert a bejelentett információ jogellenes tartalomnak minősül vagy összeegyeztethetetlen az alkalmazandó szerződési feltételekkel. Amennyiben a döntést a bejelentés kézhezvételét követően hozták meg, a tárhelyszolgáltató csak akkor fedheti fel a bejelentést benyújtó személy vagy szervezet személyazonosságát a szolgáltatás igénybe vevőjének, ha ez az információ szükséges a tartalom jogellenességének megállapításához, például a szellemi tulajdonhoz fűződő jogok megsértése esetén.
- (55) A láthatóság korlátozása történhet a rangsorolásban vagy az ajánlórendszerekben való hátrébb sorolással, valamint a szolgáltatás egy vagy több igénybe vevője általi hozzáférhetőség korlátozásával, illetve a felhasználónak egy online közösségből való kizárásával anélkül, hogy az érintett felhasználónak erről tudomása lenne („árnyékleltetés”). A szolgáltatás igénybe vevője által szolgáltatott információk a hirdetési bevétel útján történő monetizálása korlátozható az ezen információhoz kapcsolódó pénzbeli kifizetés vagy bevétel felfüggesztésével vagy megszüntetésével. Az indoklási kötelezettség azonban nem alkalmazandó a szolgáltatás szándékos manipulálásával terjesztett megtévesztő, nagy mennyiségű kereskedelmi tartalomra, különösen a szolgáltatás nem autentikus módon való használatára, például botok vagy hamis fiókok használatára vagy a szolgáltatás egyéb megtévesztő használatára. Függetlenül a tárhelyszolgáltató döntésének megtámadását szolgáló egyéb lehetőségektől, a szolgáltatás igénybe vevője számára mindig biztosítani kell a hatékony, bíróság előtti jogorvoslathoz való jogot a nemzeti jognak megfelelően.
- (56) Néhány esetben a tárhelyszolgáltató tudomására juthat – a bejelentő fél általi bejelentés vagy a saját önkéntes intézkedései révén – a szolgáltatás igénybe vevőjének bizonyos tevékenységeivel kapcsolatos információ, például bizonyos típusú jogellenes tartalom szolgáltatása, ami – tekintettel valamennyi releváns, a tárhelyszolgáltató számára ismert körülményre – igazolja annak gyanúját, hogy a szolgáltatás igénybe vevője valamely személy vagy személyek életét vagy biztonságát fenyegető bűncselekményt – például a 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽²⁷⁾, a 2011/93/EU irányelvben vagy az (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁽²⁸⁾ meghatározott bűncselekményeket – követett el, követ el vagy fog valószínűleg elkövetni. Bizonyos tartalmak például a közrendet fenyegető veszély gyanúját kelthetik, mint például az (EU) 2017/541 irányelv 21. cikke értelmében vett terrorizmusra való felbujtás. Ilyen esetekben a tárhelyszolgáltatónak haladéktalanul tájékoztatnia kell az illetékes bűnüldöző hatóságokat az ilyen gyanúról. A tárhelyszolgáltatónak minden rendelkezésére álló

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/93/EU irányelve (2011. december 13.) a gyermekek szexuális bántalmazása, szexuális kizsákmányolása és a gyermekpornográfia elleni küzdelemről, valamint a 2004/68/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 335., 2011.12.17., 1. o.).

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/36/EU irányelve (2011. április 5.) az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról (HL L 101., 2011.4.15., 1. o.).

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/541 irányelve (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról (HL L 88., 2017.3.31., 6. o.).

releváns információt meg kell adnia, beleértve adott esetben a szóban forgó tartalmat és – amennyiben rendelkezésre áll – a tartalom közzétételének időpontját a hivatalos időzónával együtt, a gyanú magyarázatát, valamint a szolgáltatás érintett igénybe vevőjének megtalálásához és azonosításához szükséges információkat. Ez a rendelet nem ad jogalapot a szolgáltatás igénybe vevői körében annak érdekében végzett profilalkotásra, hogy a tárhelyszolgáltatók esetlegesen bűncselekményeket tárhassanak fel. A tárhelyszolgáltatóknak a bűnüldöző hatóságok tájékoztatásakor tiszteletben kell tartaniuk az uniós vagy nemzeti jog egyéb, az egyének jogainak és szabadságainak védelmére vonatkozó szabályait is.

- (57) Az aránytalan terhek elkerülése érdekében az e rendelet értelmében az online platformot – beleértve az olyan platformokat, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek kereskedőkkel – üzemeltető szolgáltatókra rótt további kötelezettségek nem vonatkoznak azokra a szolgáltatókra, amelyek a 2003/361/EK ajánlás értelmében mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek. Ugyanezen okból ezek a további kötelezettségek nem alkalmazandók az online platformot üzemeltető azon szolgáltatókra sem, amelyek korábban mikro- vagy kisvállalkozásnak minősültek, az említett jogállás elvesztését követően 12 hónapig. Az ilyen szolgáltatókat nem szabad kizárni azon kötelezettség alól, hogy a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Bizottság kérésére tájékoztatást nyújtsanak a szolgáltatást havonta aktívan igénybe vevők átlagos számára vonatkozóan. Tekintettel azonban arra, hogy az online óriásplatformok vagy a nagyon népszerű online keresőprogramok nagyobb hatókörrel rendelkeznek, és nagyobb hatást gyakorolnak arra, hogy a szolgáltatás igénybe vevői hogyan jutnak információkhoz és hogyan kommunikálnak online, az ilyen szolgáltatók nem részesülhetnek az említett kizárás előnyeiből, függetlenül attól, hogy mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek-e vagy a közelmúltban minősültek-e annak. A 2003/361/EK ajánlásban meghatározott konszolidációs szabályok segítenek biztosítani, hogy ne kerülhessen sor az említett további kötelezettségek megkerülésére. E rendelet egyetlen rendelkezése sem zárja ki, hogy az említett kizárás hatálya alá tartozó, online platformot üzemeltető szolgáltatók önkéntes alapon olyan rendszert hozzanak létre, amely megfelel egy vagy több ilyen kötelezettségnek.
- (58) Biztosítani kell, hogy a szolgáltatások igénybe vevői könnyen és hatékonyan tudják vitatni az online platformot üzemeltető szolgáltatók egyes, őket negatívan érintő döntéseit a tartalom jogellenességéről vagy annak a szerződési feltételekkel történő összeegyeztethetetlenségéről. Az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak ezért belső panaszkezelési rendszereket kell működtetniük, amelyek megfelelnek bizonyos feltételeknek, amelyek a rendszerek könnyű hozzáférhetőségét hivatottak biztosítani, illetve azt, hogy a rendszerek gyors, megkülönböztetéstől mentes, nem önkényes és méltányos eredményekhez vezessenek, és automatizált eszközök használata esetén emberi felülvizsgálatnak vannak alávetve. Ezeknek a rendszereknek lehetővé kell tenniük a szolgáltatás valamennyi igénybe vevője számára, hogy panaszt nyújthassanak be, és nem határozhatnak meg formai követelményeket, például konkrét, vonatkozó jogszabályi rendelkezésekre való hivatkozást vagy jogi magyarázatok kidolgozását. A szolgáltatás azon igénybe vevőit, akik az e rendeletben előírt bejelentési és cselekvési mechanizmuson vagy az online platformot üzemeltető szolgáltató szerződési feltételeit sértő tartalomra vonatkozó bejelentési mechanizmuson keresztül tettek bejelentést, fel kell jogosítani arra, hogy a panasztételi mechanizmust használják arra, hogy megtámadják az online platformot üzemeltető szolgáltatónak a bejelentéseikkel kapcsolatos döntését, többek között akkor is, ha úgy ítélik meg, hogy az említett szolgáltató által hozott intézkedés nem volt megfelelő. A megtámadott döntések visszavonására irányuló panasz benyújtásának lehetőségét legalább hat hónapig biztosítani kell attól az időponttól számítva, amikor az online platformot üzemeltető szolgáltató a szolgáltatás igénybe vevőjét tájékoztatta a döntésről.
- (59) Emellett biztosítani kell az ilyen viták olyan tanúsított szervek általi, jóhiszemű, peren kívüli rendezésének lehetőségét – ideértve az olyan vitákat, amelyeket nem lehetett kielégítő módon megoldani a belső panaszkezelési rendszerben –, amelyek rendelkeznek az ahhoz szükséges függetlenséggel, eszközökkel és szakértelemmel, hogy méltányosan, gyorsan és költséghatékonyan végezzék tevékenységüket. A peren kívüli vitarendezési testületek függetlenségét a vitarendezésért felelős természetes személyek szintjén is biztosítani kell, többek között összeférhetlenségi szabályok révén. A peren kívüli vitarendezési testületek által felszámított díjaknak észszerűnek, elérhetőnek, vonzóknak, a fogyasztók számára alacsonynak és arányosnak kell lenniük, és azokat eseti alapon kell mérlegelni. Amennyiben egy peren kívüli vitarendezési testületet az illetékes digitális szolgáltatási koordinátor tanúsít, ez a tanúsítás valamennyi tagállamban érvényes. Az online platformot üzemeltető szolgáltatók számára lehetővé kell tenni, hogy megtagadják az e rendelet szerinti peren kívüli vitarendezési eljárások lefolytatását, amennyiben ugyanazt a jogvitát – különösen az érintett információkat és a megtámadott döntés meghozatalának indokait, a döntés határait és a döntés megtámadásának okait illetően – az illetékes bíróság vagy egy másik illetékes, peren kívüli vitarendezési testület már rendezte, vagy az eljárás már folyamatban van. A szolgáltatás igénybe vevői

számára lehetővé kell tenni, hogy válasszanak a belső panasztételi mechanizmus, a peren kívüli vitarendezés és a bírósági eljárás bármely szakaszban történő kezdeményezése között. Mivel a peren kívüli vitarendezési eljárás eredménye nem kötelező erejű, a feleket nem szabad megakadályozni abban, hogy ugyanazon jogvitával kapcsolatban bírósági eljárást kezdeményezzenek. Az online platformot üzemeltető szolgáltatók döntéseinek megtámadására szolgáló, így biztosított lehetőségek semmilyen tekintetben nem érinthetik a bírósági jogorvoslat igénybevételeének lehetőségét az érintett tagállam jogának megfelelően, és ezért nem befolyásolhatják a Charta 47. cikkében előírt, hatékony jogorvoslathoz való jog gyakorlását. E rendeletnek a peren kívüli vitarendezésre vonatkozó rendelkezései nem írhatják elő a tagállamok számára ilyen peren kívüli vitarendezési testületek létrehozását.

- (60) A fogyasztók és az üzleti vállalkozások közötti, az áruk vagy szolgáltatások megvásárlása tekintetében a szerződésből fakadó viták esetében a 2013/11/EU irányelv biztosítja, hogy az Unión belüli fogyasztók és üzleti vállalkozások tanúsított minőségi szolgáltatást nyújtó alternatív vitarendezési megoldásokat vehessenek igénybe. Ebben a tekintetben egyértelművé kell tenni, hogy a peren kívüli vitarendezésre vonatkozóan ebben a rendeletben előírt szabályok nem érintik az említett irányelvet, beleértve a fogyasztók számára az említett irányelv értelmében biztosított jogot arra, hogy bármely szakaszban visszalépjenek az eljárástól, amennyiben annak hatékonyságával vagy menetével nincsenek megelégedve.
- (61) A jogellenes tartalom elleni fellépés gyorsabb és megbízhatóbb lehet, ha az online platformot üzemeltető szolgáltatók meghozzák az annak biztosításához szükséges intézkedéseket, hogy a megbízható bejelentők által az e rendelet által előírt bejelentési és cselekvési mechanizmusok keretében tett bejelentéseket kijelölt szakterületükön belül kiemelten kezeljék, ami nem érinti azt a követelményt, hogy az említett mechanizmusok keretében tett valamennyi bejelentést időben, kellő gondossággal és nem önkényesen fel kell dolgozni, és döntést kell hozni róluk. A megbízható bejelentői státuszt a kérelmező letelepedési helye szerinti tagállam digitális szolgáltatási koordinátorának kell odaítélnie, és azt az e rendelet hatálya alá tartozó, online platformot üzemeltető valamennyi szolgáltatónak el kell ismernie. A megbízható bejelentői státusz magánszemélynek nem adható meg, csak olyan szervezeteknek, amelyek többek között bizonyították, hogy rendelkeznek a jogellenes tartalom kezeléséhez szükséges szakértelemmel és kompetenciákkal, továbbá kellő gondossággal, pontosan és objektíven járnak el. Az ilyen szervezetek a jellegüket tekintve lehetnek közjogiak, például a terrorista tartalom vonatkozásában a nemzeti bűnüldözési hatóságok vagy a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió Ügynöksége (a továbbiakban: Europol) keretében működő, internetes tartalommal foglalkozó egységek, vagy lehetnek nem kormányzati szervezetek, magánszervek és félig közjogi szervek, például a gyermekek szexuális bántalmazásával kapcsolatos anyagok bejelentésére szolgáló hotline-okból álló INHOPE hálózathoz tartozó szervezetek vagy a jogellenes online rasszista és idegengyűlölő megnyilvánulások bejelentésével foglalkozó szervezetek. Annak elkerülésére, hogy csökkenjen ezen mechanizmus hozzáadott értéke, korlátozni kell az e rendelettel összhangban jóváhagyott megbízható bejelentők teljes számát. Különösen a tagjaik érdekeit képviselő ágazati szövetségek ösztönözhetők arra, hogy kérelmezzék a megbízható bejelentői státuszt, a magánszervezetek vagy magánszemélyek azon jogának sérelme nélkül, hogy kétoldalú megállapodásokat kössenek az online platformot üzemeltető szolgáltatókkal.
- (62) A megbízható bejelentőknek könnyen érthető és részletes jelentéseket kell közzétenniük az e rendelettel összhangban benyújtott bejelentésekről. E jelentéseknek olyan információkat kell tartalmazniuk, mint például a bejelentések száma tárhelyszolgáltató szerint kategorizálva, a tartalom típusa, valamint a szolgáltató által hozott intézkedések. Mivel a megbízható bejelentők bizonyították szakértelmüket és kompetenciájukat, a megbízható bejelentők által benyújtott bejelentések feldolgozása várhatóan kevésbé lesz megterhelő, és ezért gyorsabb is a szolgáltatás más igénybe vevői általi bejelentésekhez képest. A feldolgozás átlagos időtartama azonban olyan tényezőktől függően is eltérő lehet, mint a jogellenes tartalom típusa, a bejelentés minősége és a bejelentések benyújtására ténylegesen alkalmazott technikai eljárások.

Így például míg a jogellenes online gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó 2016. évi magatartási kódex referenciáértéket határoz meg a résztvevő vállalatok számára a jogellenes gyűlöletbeszéd eltávolítását célzó hiteles bejelentések feldolgozásához szükséges idő tekintetében, a jogellenes tartalmak egyéb típusainak kezelése a konkrét tényektől és körülményektől, valamint az adott jogellenes tartalom típusától függően jelentősen eltérő időt vehet igénybe. A megbízható bejelentői státusszal való visszaélések elkerülése érdekében lehetővé kell tenni a státusz felfüggesztését, ha a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor jogos indokok alapján vizsgálatot indít. Az ebben a rendeletben a megbízható bejelentők tekintetében előírt szabályok nem azt jelentik, hogy az

online platformot üzemeltető szolgáltatók nem kezelhetik hasonló módon az e rendelet értelmében megbízható bejelentői státusszal nem rendelkező szervezetek vagy magánszemélyek által tett bejelentéseket, vagy más módon nem működhetnek együtt más szervezetekkel az alkalmazandó jognak, többek között ennek a rendeletnek és az (EU) 2016/794 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽²⁹⁾ megfelelően. E rendelet szabályai nem akadályozhatják meg az online platformot üzemeltető szolgáltatókat abban, hogy ilyen megbízható bejelentői vagy hasonló mechanizmusokat vegyenek igénybe a szerződési feltételeikkel összeegyeztethetetlen tartalmakkal szembeni gyors és megbízható intézkedés érdekében, különösen a szolgáltatás kiszolgáltatott igénybe vevői, például a kiskorúak számára káros tartalmakkal szemben.

- (63) Az online platformokkal való visszaélések – a gyakori, nyilvánvalóan jogellenes tartalom vagy az e rendelet értelmében létrehozott mechanizmusok és rendszerek keretében gyakran tett, nyilvánvalóan megalapozatlan bejelentések vagy panaszok – aláássák a bizalmat, és veszélyeztetik az érintett felek jogait és jogos érdekeit. Ezért olyan megfelelő, arányos és hatékony biztosítékokkal kell gondoskodni az ilyen visszaélések megakadályozásáról, amelyeknek tiszteletben kell tartaniuk valamennyi érintett fél jogait és jogos érdekeit, beleértve a Chartában rögzített alkalmazandó alapvető jogokat és szabadságokat, különösen a véleménynyilvánítás szabadságát. Az információk akkor minősülnek nyilvánvalóan jogellenes tartalomnak, illetve a bejelentések vagy panaszok akkor minősülnek nyilvánvalóan megalapozatlannak, ha a laikusok számára – bárminemű érdemi elemzés nélkül – egyértelmű, hogy a tartalom jogellenes, illetve a bejelentések vagy panaszok megalapozatlanok.
- (64) Bizonyos körülmények között az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak ideiglenesen fel kell függeszteniük releváns tevékenységüket a visszaélést elkövető személy tekintetében. Ez nem érinti az online platformot üzemeltető szolgáltatók azon szabadságát, hogy meghatározzák szerződési feltételeiket, és szigorúbb intézkedéseket hozzanak a súlyos bűncselekményekkel kapcsolatos, nyilvánvalóan jogellenes tartalmak, például a gyermekek szexuális bántalmazásával kapcsolatos anyagok esetében. Az átláthatóság érdekében az online platformok szerződési feltételeiben egyértelműen és kellően részletesen ismertetni kell ezt a lehetőséget. Az online platformot üzemeltető szolgáltatók által ebben a tekintetben hozott döntések esetében a jogorvoslatnak mindig elérhetőnek kell lennie, és azok a digitális szolgáltatásokkal foglalkozó illetékes koordinátor felügyelete alá tartoznak. Az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak a felfüggesztésről szóló döntés előtt előzetes figyelmeztetést kell küldeniük, amelynek tartalmaznia kell az esetleges felfüggesztés indokait és az online platformot üzemeltető szolgáltatók döntésével szembeni jogorvoslati lehetőségeket. A felfüggesztésről szóló döntés meghozatalakor az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak az e rendeletben foglalt szabályokkal összhangban meg kell küldeniük az indokolást. E rendeletnek a visszaélésekre vonatkozó szabályai nem akadályozhatják meg az online platformot üzemeltető szolgáltatókat abban, hogy a vonatkozó uniós és nemzeti jognak megfelelően egyéb intézkedéseket hozzanak arra az esetre, ha a szolgáltatásaik igénybe vevői jogellenes tartalmat nyújtanak vagy egyéb módon visszaélnek a szolgáltatásaikkal, akár a szolgáltató szerződési feltételeinek megszegésével. Ezek a szabályok nem érintik annak lehetőségét, hogy a visszaélést elkövető személyeket az uniós vagy nemzeti jognak megfelelően felelősség terhelje, többek között a károk tekintetében.
- (65) Tekintettel az online platformot üzemeltető szolgáltatók sajátos felelősségére és kötelezettségeire, az online platformokra olyan átláthatósági jelentési kötelezettségek vonatkoznak, amelyek az e rendelet értelmében valamennyi közvetítő szolgáltatóra vonatkozó átláthatósági jelentési kötelezettségeken felül alkalmazandók. Hogy meg lehessen állapítani, hogy az online platformok és online keresőprogramok adott esetben online óriásplatformok vagy nagyon népszerű online keresőprogramok-e, amelyekre e rendelet értelmében bizonyos további kötelezettségek vonatkoznak, az online platformot, illetve online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó átláthatósági célú jelentéstételi kötelezettségeknek magukban kell foglalniuk bizonyos, a szolgáltatást az Unióban aktívan igénybe vevők átlagos havi számára vonatkozó tájékoztatás közzétételével és közlésével kapcsolatos kötelezettségeket is.
- (66) Az átláthatóság biztosítása és az online platformot üzemeltető szolgáltatók tartalommoderálási döntéseinek vizsgálata, valamint a jogellenes tartalmak online terjesztésének nyomon követése érdekében a Bizottságnak egy olyan adatbázist kell fenntartania és közzétennie, amely tartalmazza az online platformot üzemeltető szolgáltatók olyan esetekben hozott döntéseit és azok indokolását, amikor információkat távolítanak el vagy más módon korlátozzák azok elérhetőségét és az azokhoz való hozzáférést. Az adatbázis folyamatos frissítése érdekében az

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/794 rendelete (2016. május 11.) a Bűnüldözési Együttműködés Európai Unió's Ügynökségéről (Europol), valamint a 2009/371/IB, a 2009/934/IB, a 2009/935/IB, a 2009/936/IB és a 2009/968/IB tanácsi határozat felváltásáról és hatályon kívül helyezéséről (HL L 135., 2016.5.24., 53. o.).

online platformot üzemeltető szolgáltatóknak döntés meghozatalát követően indokolatlan késedelem nélkül, szabványos formátumban be kell nyújtaniuk a döntéseket és az indokolást, hogy lehetővé tegyék a valós idejű frissítéseket, amennyiben ez technikailag lehetséges és arányos a szóban forgó online platform eszközeivel. A strukturált adatbázisnak lehetővé kell tennie a releváns információkhoz való hozzáférést és az azokkal kapcsolatos, különösen az adott feltételezett jogellenes tartalom típusa szerinti lekérdezéseket.

- (67) Az online platformok online interfészein megjelenő sötét megoldások olyan gyakorlatok, amelyek akár szándékosan, akár ténylegesen jelentősen torzítják vagy korlátozzák a szolgáltatás igénybe vevőinek azon képességét, hogy önálló és megalapozott döntéseket hozzanak. Ezek a gyakorlatok felhasználhatók arra, hogy a szolgáltatás igénybe vevőit meggyőzzék arról, hogy nem kívánt magatartást tanúsítsanak, vagy olyan nem kívánt döntéseket hozzanak, amelyek negatív következményekkel járnak rájuk nézve. Ezért az online platformot üzemeltető szolgáltatók számára meg kell tiltani a szolgáltatás igénybe vevőinek megfélemlítését vagy ösztönzését („nudging”), valamint a szolgáltatás igénybe vevői autonómiájának, döntéshozatalának vagy választásának torzítását vagy akadályozását egy online interfész egészének vagy részének szerkezete, kialakítása vagy funkciói révén. Ez magában foglalja többek között, de nem kizárólag a visszaélésszerű kialakítást, amely az igénybe vevőt olyan tevékenységek felé irányítja, amely az online platformot üzemeltető szolgáltatónak előnyére válik, az igénybe vevőnek azonban nem feltétlenül áll érdekében, és a választási lehetőségeket nem semleges módon mutatja be, például a szolgáltatás igénybe vevőjének döntésre való serkentésekor vizuális, auditív vagy egyéb elemek révén hívja fel a figyelmet egy választási lehetőségre.

Magában foglalja továbbá a szolgáltatás igénybe vevőjének többszöri felkérését arra, hogy válasszon, bár már választott, a szolgáltatás lemondásának lényeges megnehezítését a szolgáltatás igénybevételehez képest, vagy egyes választási lehetőségek nehezebbé vagy időigényessé tételét, a vásárlások törlésének vagy egy adott online platformról történő lejelentkezés indokolatlan megnehezítését, annak lehetővé tételét a fogyasztók számára, hogy távollévők között kötött szerződéseket hozzanak létre a kereskedőkkel, a szolgáltatás igénybe vevőinek megfélemlítését azáltal, hogy az ügyletekkel kapcsolatos döntések meghozatalára ösztönzik őket, vagy olyan alapértelmezett beállításokat alkalmaznak, amelyek nagyon nehezen módosíthatók, amelyek így a szolgáltatás igénybe vevője autonómiájának, döntéshozatalának és választásának befolyásolásával és csorbításával indokolatlanul torzítják döntéshozatalát. A sötét megoldások megelőzésére vonatkozó szabályok azonban nem értelmezhetők úgy, mint amelyek megakadályozzák a szolgáltatókat abban, hogy közvetlenül kapcsolatba lépjenek a szolgáltatás igénybe vevőivel, és új vagy további szolgáltatásokat kínáljanak számukra. Az uniós jognak megfelelő jogszerű gyakorlatok, például a hirdetések, önmagukban nem tekintendők sötét mintának. A sötét megoldásokra vonatkozó szabályokat úgy kell értelmezni, hogy azok kiterjednek az e rendelet hatálya alá tartozó tiltott gyakorlatokra, amennyiben ezek a gyakorlatok nem tartoznak a 2005/29/EK irányelv vagy az (EU) 2016/679 rendelet hatálya alá.

- (68) Az online hirdetések fontos szerepet játszanak az online környezetben, többek között az online platformok szolgáltatásnyújtásával kapcsolatban, ahol a szolgáltatásnyújtást olykor részben vagy egészben közvetlenül vagy közvetve reklámbevételek révén ellentételezik. Az online hirdetési tevékenységek felerősíthetnek bizonyos jelentős kockázatokat; ezek közé tartozhatnak az olyan hirdetések, amelyek önmagukban is jogellenes tartalomnak minősülnek, a jogellenes vagy egyéb módon káros tartalmak és tevékenységek online közzétételét vagy terjesztését célzó pénzügyi ösztönzőkhöz való hozzájárulás, vagy a hirdetések olyan megkülönböztetést megvalósító megjelenítése, amely hatást gyakorol az polgárokkal szembeni egyenlő bánásmódra és azok esélyegyenlőségére. A 2000/31/EK irányelv 6. cikkén alapuló követelményeken túl az online platformot üzemeltető szolgáltatókat ezért kötelezni kell arra, hogy a szolgáltatások igénybe vevőinek a rendelkezésére bocsássanak bizonyos, annak megértéséhez szükséges egyedi információkat, hogy a hirdetés megjelenítésére mikor és kinek a nevében kerül sor. Gondoskodniuk kell – többek között egységesített vizuális vagy auditív jelzések segítségével – arról, hogy a tájékoztatás feltűnő, illetve a szolgáltatás átlagos igénybe vevője számára egyértelműen azonosítható és félreérthetetlen legyen, valamint igazodjon az adott konkrét szolgáltatást megjelenítő online interfész jellegéhez. A szolgáltatások igénybe vevőinek emellett a hirdetést megjelenítő online interfészen közvetlen hozzáférést kell biztosítani az azzal kapcsolatos információkhoz, hogy milyen fő paraméterek alapján kerül meghatározásra adott hirdetések számukra történő megjelenítése, érdemi magyarázattal annak logikájáról, többek között arról, amikor ez profilalkotáson alapul.

E magyarázatnak ki kell térnie a hirdetés megjelenítése céljából alkalmazott módszerre is – azaz például arra, hogy kontextuális vagy egyéb típusú hirdetésről van-e szó –, valamint adott esetben a felhasznált főbb profilalkotási kritériumokra is; tájékoztatnia kell továbbá a szolgáltatás igénybe vevőjét az ilyen kritériumok megváltoztatására rendelkezésre álló eszközökről. Az ebben a rendeletben meghatározott, hirdetésekkel kapcsolatos tájékoztatásra vonatkozó követelmények nem érintik az (EU) 2016/679 rendelet releváns rendelkezéseinek alkalmazását, különös tekintettel a tiltakozáshoz való jogra és egyedi ügyekben az automatizált döntéshozatalra vonatkozó rendelkezésekre, beleértve a profilalkotást, valamint különösen azt, hogy meg kell szerezni az érintett

hozzájárulását a személyes adatok célzott hirdetések céljából való kezelését megelőzően. Hasonlóképpen nem érintik a 2002/58/EK irányelv rendelkezéseit, különösen azokat nem, amelyek a végberendezésekben tárolt információkra és az azokhoz való hozzáférésre vonatkoznak. Végül pedig, e rendelet kiegészíti 2010/13/EU irányelv alkalmazását, amely a felhasználók videóiban megjelenő audiovizuális kereskedelmi közleményeknek a felhasználók általi bejelentését lehetővé tevő intézkedéseket ír elő. Kiegészíti továbbá azokat a kereskedelmi tájékoztatásokhoz kapcsolódó közzétételi követelményeket, amelyek a 2005/29/EK irányelvből fakadóan vonatkoznak a kereskedőkre.

- (69) Különösen súlyos negatív hatásokkal járhat, ha a szolgáltatás igénybe vevői az érdeklődésüknek megfelelően optimalizált, célzott technikákon alapuló hirdetéseket látnak, amelyek potenciálisan gyenge pontjaikat használják ki. Bizonyos esetekben a manipulatív technikák egész csoportokra negatív hatást gyakorolhatnak, és felerősíthetik a társadalmi károkozást, például azáltal, hogy hozzájárulnak a dezinformációs kampányokhoz vagy megkülönböztetést alkalmaznak bizonyos csoportokkal szemben. Az online platformok különösen érzékeny környezetet jelentenek az ilyen gyakorlatok tekintetében, és nagyobb társadalmi kockázattal járnak. Következésképpen az online platformot üzemeltető szolgáltatók nem jeleníthetnek meg az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének 4. pontjában meghatározottak szerinti profilalkotáson alapuló hirdetéseket a személyes adatoknak az említett rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett különleges kategóriáinak felhasználásával, többek között az e különleges kategóriákon alapuló profilalkotási kategóriák alkalmazásával. Ez a tilalom nem érinti a hirdetések terjesztésében részt vevő, online platformot üzemeltető szolgáltatókra vagy bármely más szolgáltatóra vagy hirdetőre vonatkozó, a személyes adatok védelméről szóló uniós jog szerinti kötelezettségeket.
- (70) Az online platformok üzletvitelének alapvető részét képezi, hogy hogyan priorizálják és jelenítik meg az információkat az online interfészükön annak érdekében, hogy elősegítsék és optimalizálják az információkhoz való hozzáférést a szolgáltatás igénybe vevői számára. Erre például az információk algoritmikus javasolással, rangsorolással és priorizálással, a szöveges és egyéb vizuális megjelenítések révén történő különbségtétellel vagy a szolgáltatás igénybe vevője által biztosított információk egyéb feldolgozása révén kerül sor. Az ilyen ajánlórendszerek jelentős hatást gyakorolhatnak a szolgáltatás igénybe vevőinek az információk online lehívására és az azokkal való interakcióra való képességére, többek között megkönnyíthetik a releváns információk keresését a szolgáltatás igénybe vevői számára, és hozzájárulhatnak a jobb felhasználói élményhez. Emellett fontos szerepet játszanak egyes üzenetek sokszorosításában, az információk rendkívül gyors terjesztésében és az online magatartás ösztönzésében. Következésképpen az online platformoknak mindig biztosítaniuk kell, hogy szolgáltatásaik igénybe vevőit megfelelően tájékoztassák arról, hogy az ajánlórendszer hogyan befolyásolja az információk megjelenítésének és bemutatásának módját. Egyértelműen, könnyen érthetően ismertetniük kell az ilyen ajánlórendszerek paramétereit, hogy a szolgáltatás igénybe vevői megértsék, hogyan történik az információk fontossági sorrendjének a számukra való megállapítása. Ezeknek a paramétereknek magukban kell foglalniuk legalább a szolgáltatás igénybe vevője számára javasolt információk meghatározásának legfontosabb kritériumait és jelentőségük okait, beleértve azt az esetet is, amikor az információkat profilalkotás és online viselkedés alapján rangsorolják.
- (71) A kiskorúak védelme az Unió egyik fontos szakpolitikai célkitűzése. Egy online platform akkor tekinthető a kiskorúak számára hozzáférhetőnek, ha szerződési feltételei lehetővé teszik a kiskorúak számára a szolgáltatás igénybe vételét, ha szolgáltatása kiskorúakat céloz meg vagy azokat túlnyomórészt kiskorúak veszik igénybe, vagy ha a szolgáltatónak egyébként tudomása van arról, hogy szolgáltatása igénybe vevőinek egy része kiskorú, például azért, mert – más célból – már kezeli a szolgáltatás igénybe vevőinek életkorukat tartalmazó személyes adatait. A kiskorúak által használt online platformot üzemeltető szolgáltatóknak megfelelő és arányos intézkedéseket kell hozniuk a kiskorúak védelme érdekében, például úgy, hogy online interfészeket vagy azok részeit adott esetben úgy alakítják ki, hogy alapértelmezés szerint a magánéletet védő, legmagasabb szintű biztonságot és védelmet garantálják, vagy a kiskorúak védelmére vonatkozó normákat fogadnak el, vagy részt vesznek a kiskorúak védelmét szolgáló magatartási kódexekben. Figyelembe kell venniük a bevált gyakorlatokat és a rendelkezésre álló iránymutatásokat, például a „Digitális évtized a gyermekek és az ifjúság számára: a gyermekbarát internetre vonatkozó új európai stratégia” (BIK+) című bizottsági közleményt. Az online platformot üzemeltető szolgáltatók nem jeleníthetnek meg a szolgáltatás igénybe vevőjének személyes adatait felhasználó profilalkotáson alapuló hirdetéseket, ha kellő bizonyossággal tudatában vannak annak, hogy a szolgáltatás igénybe vevője kiskorú. Az (EU) 2016/679 rendelettel és különösen annak 5. cikke (1) bekezdésének c) pontjában előírt adatminimalizálás elvével összhangban ez a tilalom nem vezethet ahhoz, hogy az online platformot üzemeltető szolgáltató több személyes adatot tároljon, szerezzon meg vagy kezeljen, mint amennyivel már rendelkezik, annak értékelése érdekében, hogy a szolgáltatás igénybe vevője kiskorú-e. Ezért ez a kötelezettség nem ösztönözheti az online platformot üzemeltető szolgáltatókat arra, hogy a szolgáltatás igénybe vevőjének életkorára a használat előtt rákérdezzenek. A kötelezettség nem érinti a személyes adatok védelmére vonatkozó uniós jogszabályokat.

- (72) A fogyasztók, illetve más érdekelt felek, például a versenytárs kereskedők és a szellemi tulajdon-jogok jogosultjai tekintetében a biztonságos, megbízható és átlátható online környezethez való hozzájárulás, valamint annak érdekében, hogy a kereskedőket elriasszák az alkalmazandó szabályok megsértésével történő áruértékesítéstől és szolgáltatásnyújtástól, azoknak az online platformoknak, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy távollévők között kötött szerződéseket hozzanak létre a kereskedőkkel, biztosítaniuk kell az ilyen kereskedők nyomonkövethetőségét. A kereskedőktől ezért meg kell követelni, hogy bizonyos alapvető információkat megadjanak az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatóknak, amelyek a fogyasztók számára lehetővé teszik távollévők között kötött szerződések létrehozását a kereskedőkkel, többek között a termékekről szóló vagy termékeket kínáló hirdetési üzenetek promóciója céljából. Ez a követelmény azokra a kereskedőkre is vonatkozik, amelyek márkák nevében küldenek üzeneteket termékekről vagy szolgáltatásokról mögöttes megállapodások alapján. Az online platformot üzemeltető említett szolgáltatóknak minden információt biztonságos módon kell tárolniuk a kereskedővel fennálló szerződéses kapcsolatuk időtartama alatt és azt követően 6 hónapig, annak érdekében, hogy a kereskedővel szembeni követeléseket vagy a kereskedőhöz kapcsolódó megrendeléseket teljesíteni lehessen.

Ez a kötelezettség azért szükséges és arányos, hogy a hatóságok és a jogos érdekekkel rendelkező magánfelek – az alkalmazandó jognak megfelelően, ideértve a személyes adatok védelméről szóló jogot – hozzáférhessenek az információkhoz, többek között az ebben a rendeletben említett, információnyújtásról szóló végzések révén. Ez a kötelezettség nem érinti az egyéb uniós jog vagy az uniós joggal összhangban álló nemzeti jogszabályok alapján fennálló, bizonyos tartalmak hosszabb ideig történő megőrzésére vonatkozó esetleges kötelezettségeket. Az e rendeletben foglalt fogalom meghatározás sérelme nélkül, a 2011/83/EU irányelv 6a. cikke (1) bekezdésének b) pontja és a 2005/29/EK irányelv 7. cikke (4) bekezdésének f) pontja alapján meghatározott bármely kereskedőnek – függetlenül attól, hogy természetes vagy jogi személy-e – nyomon követhetőnek kell lennie, amikor egy terméket vagy szolgáltatást online platformon kínál. A 2000/31/EK irányelv arra kötelezi az információs társadalommal összefüggő szolgáltatásokat nyújtó valamennyi szolgáltatót, hogy a szolgáltatás igénybe vevői és az illetékes hatóságok számára könnyen, közvetlenül és folyamatosan hozzáférhetővé tegyenek bizonyos, az összes szolgáltató azonosítását lehetővé tevő információkat. A fogyasztók számára a kereskedőkkel távollévők között kötött szerződések létrehozását lehetővé tevő online platformot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozóan e rendeletben meghatározott nyomonkövethetőségi követelmények nem érintik az egyéb jogos közérdekű célokat szolgáló (EU) 2021/514 tanácsi irányelv⁽³⁰⁾ alkalmazását.

- (73) E kötelezettség hatékony és megfelelő alkalmazása érdekében, és anélkül, hogy aránytalan terhet jelentene, az olyan online platformok szolgáltatóinak, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy távollévők között kötött szerződéseket hozzanak létre a kereskedőkkel, minden tőlük tehetően meg kell tenniük az érintett kereskedők által megadott információk megbízhatóságának felmérésére, különösen a szabadon elérhető hivatalos online adatbázisok és online interfészek, például a nemzeti kereskedelmi nyilvántartások és a héainformációcsere-rendszer használatával vagy az érintett kereskedőktől olyan megbízható alátámasztó okmányok bekérésével, mint például az azonosító okmányok másolata, hitelesített fizetési számlakivonatok, vállalati tanúsítványok és kereskedelmi nyilvántartási tanúsítványok. Egyéb – távolról hozzáférhető – forrásokat is használhatnak, amelyek hasonlóan megbízhatóak az e kötelezettségnek való megfelelés alkalmazásában. Ugyanakkor az érintett online platformot üzemeltető szolgáltatók nem kötelezhetők arra, hogy túlzott vagy költséges online tényfeltárást folytassanak vagy aránytalan mértékű helyszíni ellenőrzéseket végezzenek. Nem tekinthető továbbá úgy, hogy ezen szolgáltatók azáltal, hogy megtették az e rendelet által előírt legnagyobb erőfeszítéseket, garantálják a fogyasztókkal vagy más érdekelt felekkel közölt tájékoztatás megbízhatóságát.
- (74) Az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatóknak, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy távollévők között kötött szerződéseket hozzanak létre a kereskedőkkel, úgy kell megtervezniük és megszervezniük online interfészüket, hogy a kereskedők eleget tehessenek a vonatkozó uniós jog szerinti kötelezettségeiknek, különösen a 2011/83/EU irányelv 6. és 8. cikkében, a 2005/29/EK irányelv 7. cikkében, a 2000/31/EK irányelv 5. és 6. cikkében, valamint a 98/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽³¹⁾ 3. cikkében foglalt követelményeknek. E célból az e jogszabályok hatálya alá tartozó, érintett online platformot üzemeltető szolgáltatóknak legjobb tudásuk szerint törekedniük kell annak megállapítására, hogy a szolgáltatásaikat igénybe vevő kereskedők a vonatkozó uniós jogi előírásoknak megfelelően mindenre kiterjedő tájékoztatást töltöttek-e fel az online interfészükre. Az érintett online platformot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy mindaddig ne kínáljanak termékeket vagy szolgáltatásokat, amíg ezek az információk nem teljesek. Ez azonban nem jelentheti a kereskedők által szolgáltatásaik igénybevétele útján eladásra kínált termékek, illetve szolgáltatások általános

⁽³⁰⁾ A Tanács (EU) 2021/514 irányelve (2021. március 22.) az adózás területén történő közigazgatási együttműködésről szóló 2011/16/EU irányelv módosításáról (HL L 104., 2021.3.25., 1. o.).

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 98/6/EK irányelve (1998. február 16.) a fogyasztók számára kínált termékek árának feltüntetésével kapcsolatos fogyasztóvédelemről (HL L 80., 1998.3.18., 27. o.).

nyomon követésével kapcsolatos kötelezettség előírását az e jogszabályok hatálya alá tartozó, érintett online platformot üzemeltető szolgáltatók számára, sem pedig általános tényfeltárási kötelezettség előírását, különösen a kereskedők által nyújtott tájékoztatás pontosságának megállapítása céljából. Az online interfészeknek felhasználóbarátaknak és a kereskedők, illetve fogyasztók számára könnyen hozzáférhetőeknek kell lenniük. Ezenkívül a termék vagy szolgáltatás kereskedő általi kínálásának engedélyezését követően az érintett online platformot üzemeltető szolgáltatóknak észszerű erőfeszítéseket kell tenniük annak érdekében, hogy véletlenszerűen ellenőrizzék, hogy a termékeket vagy a kínált szolgáltatásokat jogellenesnek minősítették-e valamely tagállamban vagy az Unióban rendelkezésre álló hivatalos, szabadon hozzáférhető és géppel olvasható online adatbázisokban vagy online interfészekben. A Bizottságnak ösztönöznie kell továbbá a termékek nyomon követhetőségét olyan technológiai megoldások révén, mint a digitálisan aláírt QR-kódok vagy a nem helyettesíthető tokenek. A Bizottságnak elő kell mozdítania a szabványok kidolgozását, vagy ezek hiányában az érintett felek számára elfogadható, piacvezérelt megoldásokat.

- (75) Tekintettel arra, hogy a – különösen a szolgáltatások igénybe vevőinek számában kifejezett – hatókörük kiterjedtségéből fakadóan az online óriásplatformok fontos szerepet játszanak azáltal, hogy elősegítik a nyilvánosság körében zajló vitákat, a gazdasági ügyleteket, valamint az információk, vélemények és elképzelések nyilvános terjesztését, továbbá befolyásolják, hogy a szolgáltatás igénybe vevői az interneten hogyan jutnak hozzá az információkhoz, illetve ott hogyan közölnek információkat, az ilyen platformot üzemeltető szolgáltatók vonatkozásában a valamennyi online platformra vonatkozó követelményeken felül elő kell írni néhány további, kifejezetten rájuk vonatkozó kötelezettséget is. Az információk online felkutatásában és visszakereshetőségében betöltött kritikus szerepük miatt ezeket a kötelezettségeket – amennyiben alkalmazandók – a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra is ki kell terjeszteni. Ezek az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó további kötelezettségek elengedhetetlenek a közérdekű problémák kezeléséhez, mivel nincsenek olyan alternatív, kevésbé korlátozó intézkedések, amelyek ténylegesen ugyanerre az eredményre vezetnének.
- (76) Az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok olyan társadalmi kockázatok forrásai lehetnek, amelyek hatókörüket és hatásukat illetően eltérnek a kisebb platformokhoz fűződő kockázatoktól. Az ilyen online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra ezért – társadalmi hatásukkal arányos módon – a kellő gondosság kötelezettsége tekintetében a legmagasabb szintű előírásoknak kell vonatkozniuk. Ha egy online platform vagy online keresőprogram aktív igénybe vevőinek száma – egy hat hónapos időszak átlagában számítva – eléri az Unió népességének jelentős részét, az online platformból vagy az online keresőprogramból eredő rendszerszintű kockázatok aránytalanul negatív hatást gyakorolhatnak az Unióban. Ilyen jelentős elérés akkor áll fenn, ha az említett szám meghaladja a 45 millióban meghatározott operatív küszöbértéket, ami az uniós népesség 10%-ának felel meg. Ezt az operatív küszöbérték naprakészen kell tartani, ezért a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy kiegészítse ezt a rendeletet szükség esetén felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásával.
- (77) Egy adott online platform vagy online keresőprogram hatókörének meghatározásához minden egyes szolgáltatás aktív igénybe vevőinek átlagos számát külön kell megállapítani. Ennek megfelelően az online platformok havi átlagos aktív igénybe vevői számának tükröznie kell az összes olyan igénybe vevőt, akik egy adott időszakon belül legalább egyszer ténylegesen igénybe veszik a szolgáltatást és így ki vannak téve az online platform interfészén terjesztett információknak, például megtekintik vagy meghallgatják azt, vagy információt szolgáltatnak, mint például az olyan online platformokon lévő kereskedők, amelyeken a fogyasztók számára lehetővé teszik távollévők között kötött szerződések létrehozását a kereskedőkkel.

E rendelet alkalmazásában a használat nem korlátozódik arra, hogy egy online platformra való kattintással, kommentálással, belinkeléssel, megosztással, vásárlással vagy tranzakciók lebonyolításával valaki igénybe veszi a tartalmat. Következésképpen a szolgáltatás aktív igénybe vevőjének fogalma nem feltétlenül esik egybe a szolgáltatás regisztrált felhasználójának fogalmával. Az online keresőprogramok esetében a szolgáltatás aktív igénybe vevőinek fogalma ki kell, hogy terjedjen azokra, akik online interfészükön az információt megtekintik, azoknak a weboldalnak a tulajdonosaira azonban nem, amelyeket valamely online keresőprogram indexel, hiszen utóbbiak nem lépnek aktívan kapcsolatba a szolgáltatással. A szolgáltatás aktív igénybe vevői számának magában kell foglalnia a szolgáltatás minden olyan egyedi igénybe vevőjét, aki az adott szolgáltatást igénybe veszi. E célból a szolgáltatás azon igénybe vevőjét, aki különböző online interfészeket, például weboldalakat vagy alkalmazásokat használ, beleértve azt az esetet is, amikor a szolgáltatásokhoz különböző URL-eken vagy doménneveken keresztül fér hozzá, lehetőség szerint csak egyszer kell számításba venni. A szolgáltatás aktív igénybe vevőjének fogalma azonban nem foglalhatja magában a szolgáltatásnak más olyan online közvetítők igénybe vevői általi eseti használatát, akik az online platformot üzemeltető szolgáltató által tárolt információt közvetett módon online keresőprogram-szolgáltató általi belinkelés vagy indexálás révén elérhetővé teszik. E rendelet továbbá nem írja elő

az online platformot vagy keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók számára, hogy a magánszemélyeket online külön nyomon kövessék. Amennyiben a szolgáltatók az automatizált felhasználókat, például a botokat vagy scrapereket a személyes adatok további kezelése és nyomon követése nélkül is ki tudják zárni, ezt megtehetik. A szolgáltatás aktív igénybe vevői számának meghatározására hatással lehetnek a piaci és technikai fejlemények, ezért a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy e rendelet rendelkezéseit kiegészítse olyan felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadása révén, amelyek meghatározzák az online platformok vagy az online keresőprogramok aktív igénybe vevőinek meghatározására szolgáló módszertant, szükség esetén tükrözve a szolgáltatás jellegét és a szolgáltatás igénybe vételének módozatait.

- (78) A platformgazdaságot jellemző hálózati hatásokra való tekintettel az online platformok vagy az online keresőprogramok felhasználói bázisa gyorsan növekedhet, és elérheti az online óriásplatformok vagy a nagyon népszerű online keresőprogramok felhasználói bázisának nagyságát, és ebből kifolyó hatást gyakorolhat a belső piacra. Ez történhet akkor, ha rövid időn belül exponenciális növekedésre kerül sor, vagy ha a meghatározó globális jelenlét vagy a nagy forgalom lehetővé teszi az online platform számára, hogy maradéktalanul kihasználja a hálózati hatásokat, a méretgazdaságosságot és a választékgazdaságosságot. A magas éves forgalom vagy piaci kapitalizáció különösen utalhat gyors méretezhetőségre a felhasználók elérése tekintetében. Ilyen esetekben a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Bizottság hatáskörrel kell, hogy rendelkezzen a gyakoribb jelentések bekérésére az online platformot vagy az online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatótól a szolgáltatás aktív igénybe vevőiről annak érdekében, hogy időben azonosítani tudja, hogy az adott platformot vagy keresőprogramot mely időponttól kell e rendelet alkalmazásában online óriásplatformnak vagy nagyon népszerű online keresőprogramnak minősíteni.
- (79) Az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok használatának módja adott esetben erősen befolyásolhatja az online biztonságot, a közvélemény és a közbeszéd alakulását, valamint az online kereskedelmet. A szolgáltatásaik megtervezésének módja általában optimalizált, hogy kiaknázhassák a gyakran hirdetésorientált üzleti modelljeikben rejlő előnyöket, és társadalmi problémákhoz vezethet. Hatékony szabályozásra és végrehajtásra van szükség a kockázatok, valamint az esetlegesen felmerülő társadalmi és gazdasági károk hatékony azonosításához és mérsékléséhez. E rendelet alapján az online óriásplatformot és nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak ezért értékelniük kell a szolgáltatásaik kialakításából, működéséből és használatából, illetve a szolgáltatások igénybe vevői általi esetleges visszaélésekből származó rendszerszintű kockázatokat, és az alapvető jogokra figyelemmel megfelelő kockázatsökkentési intézkedéseket kell hozniuk. A potenciális negatív hatások és következmények jelentőségének meghatározásakor a szolgáltatóknak figyelembe kell venniük a potenciális hatás súlyosságát és az összes ilyen rendszerszintű kockázat valószínűségét. Felmérhetik például, hogy a potenciális negatív hatás számos személyt érinthet-e, visszafordíthatatlan-e, vagy milyen nehéz a potenciális hatás orvoslása vagy az azt megelőző helyzet helyreállítása.
- (80) Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak a rendszerszintű kockázatok négy kategóriáját kell részletesen értékelniük. Az első kategóriába tartoznak azok a kockázatok, amelyek jogellenes tartalmak – például gyermekek szexuális bántalmazását ábrázoló anyagok vagy jogellenes gyűlöletbeszéd – terjesztése révén, vagy a szolgáltatásaikkal bűncselekmény elkövetése céljából történő egyéb típusú visszaélések révén valósulnak meg; továbbá ide tartoznak a jogellenes tevékenységek folytatásával – például az uniós vagy nemzeti jog értelmében tiltott termékek vagy szolgáltatások, így többek között a veszélyes vagy hamisított termékek, illetve illegális kereskedelemről származó állatok értékesítésével – összefüggő kockázatok is. Az ilyen terjesztés vagy tevékenységek például jelentős rendszerszintű kockázatot jelenthetnek abban az esetben, ha a jogellenes tartalomhoz való hozzáférés gyorsan és széles körben elterjedhet különösen széles hatókörű felhasználói fiókokon vagy egyéb terjesztési eszközökön keresztül. Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak értékelniük kell a jogellenes tartalom terjesztésének kockázatát, függetlenül attól, hogy az információ összeegyeztethetetlen-e szerződési feltételeikkel vagy sem. Ez az értékelés nem érinti az online óriásplatformok szolgáltatásainak igénybe vevőinek vagy a nagyon népszerű online keresőprogramok által indexált weboldalak tulajdonosainak a tevékenységük alkalmazandó jog szerinti esetleges jogellenességéért viselt személyes felelősségét.
- (81) A második kategóriába tartoznak a szolgáltatás által a Charta által védelmet élvező alapvető jogok – ideértve többek között, de nem kizárólag az emberi méltóság, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága, így a tömegtájékoztatás szabadsága és sokszínűsége, a magánélethez való jog, a személyes adatok védelméhez való jog, a megkülönböztetésmentességhez való jog, a gyermekek jogai és a fogyasztóvédelem – gyakorlására kifejtett tényleges vagy várható hatások. Ilyen kockázatok merülhetnek fel például az online óriásplatformok vagy nagyon népszerű online keresőprogramok által használt algoritmikus rendszerek kialakításával kapcsolatban, illetve a szolgáltatásaikkal történő olyan visszaélések esetén, amelyek visszaélésszerű bejelentések vagy a megszólalást ellehetetlenítő vagy a versenyt akadályozó egyéb módszerek révén valósulnak meg. A gyermekek jogait érintő kockázatok

felmérése során az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak például mérlegelniük kell, hogy mennyire könnyen érthető kiskorúak számára a szolgáltatás kialakítása és működése, valamint hogy szolgáltatásuk révén a kiskorúak mennyire lehetnek kitéve olyan tartalmaknak, amelyek károsak egészségükre, valamint fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődésükre. Ilyen kockázatok merülhetnek fel például az olyan online interfészek kialakítása kapcsán, amelyek akár szándékosan, akár nem szándékoltnak kihasználják a kiskorúak gyengeségeit és tapasztalatlanságát, vagy amelyek függő viselkedésformákat eredményezhetnek.

- (82) A kockázatok harmadik kategóriájába tartoznak a demokratikus folyamatokra, a polgári közbeszédre és a választási folyamatokra, valamint a közbiztonságra gyakorolt tényleges vagy előrelátható negatív hatások.
- (83) A kockázatok negyedik kategóriája az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok kialakításával, működésével vagy – többek között manipuláció útján történő – használatával kapcsolatos hasonló aggályokból ered, amelyek tényleges vagy előrelátható negatív hatást gyakorolnak a közegészség és a kiskorúak védelmére, és súlyos negatív következményekkel járnak az adott személy testi és szellemi jóllétére, vagy nemi alapú erőszakot eredményeznek. Ilyen kockázatok származhatnak a közegészséggel kapcsolatos összehangolt dezinformációs kampányokból vagy az olyan online interfészek kialakításából is, amelyek ösztönözhetik a szolgáltatás igénybe vevőinek viselkedési függőségét.
- (84) Az ilyen rendszerszintű kockázatok értékelésekor az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak azokra a rendszerekre vagy egyéb elemekre kell figyelniük, amelyek hozzájárulhatnak a kockázatokhoz, beleértve az összes releváns algoritmikus rendszert, és különösen ajánlórendszereiket és hirdetési rendszereiket, figyelmet fordítva a kapcsolódó adatgyűjtési és felhasználási gyakorlatokra. Értékelniük kell továbbá, hogy szerződési feltételeik és azok érvényesítése, illetve tartalommoderálási folyamataik, technikai eszközeik és elkülönített erőforrásaik megfelelőek-e. Az e rendeletben azonosított rendszerszintű kockázatok értékelésekor az említett szolgáltatóknak azokra az információkra is figyelniük kell, amelyek nem jogellenesek, de hozzájárulnak az e rendeletben azonosított rendszerszintű kockázatokhoz. Az ilyen szolgáltatóknak ezért különös figyelmet kell fordítaniuk arra, hogy szolgáltatásaikat hogyan használják a félrevezető vagy megtévesztő tartalmak – többek között a dezinformáció – terjesztésére vagy felerősítésére. Amennyiben az információk algoritmikus felerősítése hozzájárul a rendszerszintű kockázatokhoz, a szolgáltatóknak ezt megfelelően tükrözniük kell kockázatértékeléseikben. Amennyiben a kockázatok lokalizáltak vagy nyelvi különbségek vannak, a szolgáltatóknak ezt is figyelembe kell venniük kockázatértékeléseikben. Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak különösen azt kell értékelniük, hogy szolgáltatásuk kialakítása és működése, valamint szolgáltatásaik szándékos és gyakran összehangolt manipulálása és használata, illetve a szolgáltatási feltételeik rendszerszintű megsértése hogyan járul hozzá ezekhez a kockázatokhoz. Ilyen kockázatok merülhetnek fel például a szolgáltatás nem autentikus módon való használatakor, azaz például hamis felhasználói fiókok létrehozásakor, botok használatakor vagy egy szolgáltatás megtévesztő igénybevételekor, valamint olyan egyéb automatizált vagy részben automatizált magatartásformák esetén, amelyek a jogellenes tartalomnak minősülő vagy az online platform vagy online keresőprogram szerződési feltételeivel összeegyeztethetetlen információk gyors és széles körű nyilvános terjedéséhez vezethet és hozzájárul dezinformációs kampányok terjedéséhez.
- (85) Annak lehetővé tétele érdekében, hogy a későbbi kockázatértékelések egymásra épüljenek és bemutassák az azonosított kockázatok alakulását, valamint a vizsgálatok és a végrehajtási intézkedések megkönnyítése érdekében az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak meg kell őrizniük az általuk elvégzett kockázatértékelésekhez kapcsolódó valamennyi igazoló dokumentumot, például az azok előkészítésére vonatkozó információkat, az alapul szolgáló adatokat és az algoritmikus rendszereik tesztelésére vonatkozó adatokat.
- (86) Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak a szükséges eszközök használatával, kellő gondossággal eljárva – az alapvető jogok tiszteletben tartásával – csökkenteniük kell a kockázatértékelésben azonosított rendszerszintű kockázatokot. Minden elfogadott intézkedésnek tiszteletben kell tartania az ebben a rendeletben meghatározott kellő gondossági követelményeket, illetve hatékonyan és megfelelően csökkentenie kell a konkrét és azonosított rendszerszintű kockázatokot. Az intézkedéseknek arányosnak kell lenniük az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók gazdasági kapacitásával, valamint a szolgáltatásaik használatával kapcsolatos szükségtelen korlátozások elkerülésének szükségességével, és kellően figyelembe kell venniük az alapvető jogokra gyakorolt esetleges negatív hatásokat. Az említett szolgáltatóknak különös figyelmet kell fordítaniuk a véleménynyilvánítás szabadságára gyakorolt hatásra.

- (87) Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak az ilyen kockázatsökkentő intézkedések keretében mérlegelniük kell például a szolgáltatásuk szükséges kialakításának, jellemzőinek vagy működésének – így például az online interfésznek – a kiigazítását. Szükség szerint és az e rendeletben foglalt, a szerződési feltételekre vonatkozó szabályokkal összhangban ki kell igazítaniuk és alkalmazniuk kell szerződési feltételeiket. Az egyéb megfelelő intézkedések közé tartozhat tartalommoderálási rendszereik és belső folyamataik kiigazítása, vagy döntéshozatali folyamataik és erőforrásaik kiigazítása, beleértve a tartalommoderálási személyzetet, képzésüket és a helyi szakértelmet. Ez különösen a bejelentések feldolgozásának gyorsaságát és minőségét érinti. E tekintetben például a jogellenes online gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó 2016. évi magatartási kódex referenciaértéket határoz meg a jogellenes gyűlöletbeszéd eltávolítását célzó érvényes bejelentések kevesebb mint 24 órán belüli feldolgozására vonatkozóan. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak – különösen az elsősorban pornográf tartalmak nyilvános terjesztésére használt platformot üzemeltető szolgáltatóknak – gondosan teljesíteniük kell az e rendelet szerinti kötelezettségeiket az online erőszaknak minősülő jogellenes tartalom, többek között a jogellenes pornográf tartalom tekintetében, különösen annak biztosítása érdekében, hogy az áldozatok a bejelentések gyors feldolgozása és az ilyen tartalmak indokolatlan késedelem nélküli eltávolítása révén hatékonyan gyakorolhassák az intim vagy manipulált anyagok nem beleegyezésen alapuló megosztását jelentő tartalommal kapcsolatos jogaikat. A jogellenes tartalmak egyéb típusaira vonatkozó bejelentések feldolgozása ennél hosszabb, illetve rövidebb időt is igénybe vehet, a tényektől, körülményektől és az adott jogellenes tartalom típusától függően. Emellett az említett szolgáltatók kezdeményezhetik vagy megerősíthetik a megbízható bejelentőkkel való együttműködést, illetve képzéseket és információcserét szervezhetnek a megbízható bejelentő szervezetekkel.
- (88) Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak körütekintően kell eljárniuk algoritmikus rendszereik, különösen ajánlórendszereik tesztelése és szükség esetén kiigazítása érdekében. Adott esetben mérsékelniük kell a személyre szabott ajánlások negatív hatásait, és helyesbíteniük kell az ajánlásaikban alkalmazott kritériumokat. Az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók hirdetési rendszerei is kiválthatnak rendszerszintű kockázatokat. Az említett szolgáltatóknak fontolóra kell venniük olyan korrekciós intézkedések bevezetését, mint például egy adott információ vonatkozásában a reklámbevételek leállítása vagy egyéb intézkedések, mint például a hiteles információforrások láthatóságának javítása és a hirdetési rendszerek jobb strukturális adaptációja. Előfordulhat, hogy az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak meg kell erősíteniük belső eljárásaikat vagy tevékenységeik felügyeletét, különösen a rendszerszintű kockázatok felderítése tekintetében, és gyakoribb vagy célzottabb kockázatértékeléseket kell végezniük az új funkciókkal kapcsolatban. Különösen akkor, ha a kockázatok különböző online platformok vagy online keresőprogramok között megoszlanak, együtt kell működniük más szolgáltatókkal, többek között magatartási kódexek vagy egyéb önszabályozó intézkedések kezdeményezése vagy az azokhoz való csatlakozás révén. Figyelemfelkeltő intézkedéseket is fontolóra kell venniük, különösen, ha a kockázatok dezinformációs kampányokhoz kapcsolódnak.
- (89) Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak – szolgáltatásaik és online interfészük kialakításának kiigazítása terén hozott intézkedések révén – különösen akkor kell figyelembe venniük a kiskorúak elsődleges érdekét, ha szolgáltatásaik elsősorban kiskorúakat céloznak meg, vagy azokat túlnyomórészt ők veszik igénybe. Biztosítaniuk kell, hogy szolgáltatásaikat oly módon szervezzék meg, hogy a kiskorúak könnyen hozzáférhessenek az e rendeletben előírt mechanizmusokhoz, adott esetben ideértve a bejelentési és panasztételi mechanizmusokat és a közbeavatkozásokat is. Intézkedéseket kell hozniuk továbbá annak érdekében, hogy megvédjék a kiskorúakat az olyan tartalmaktól, amelyek károsíthatják fizikai, szellemi vagy erkölcsi fejlődésüket, és olyan eszközöket kell biztosítaniuk, amelyek lehetővé teszik az ilyen információkhoz való feltételes hozzáférést. A megfelelő kockázatsökkentési intézkedések megválasztásakor a szolgáltatók adott esetben figyelembe vehetik az ágazatban alkalmazott – többek között magatartási kódexekhez hasonló önszabályozási együttműködés révén megállapított – legjobb gyakorlatokat, és figyelembe kell venniük a Bizottság által kiadott iránymutatásokat.
- (90) Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy kockázatértékelési és -csökkentési megközelítésük a rendelkezésre álló legjobb információkon és tudományos ismereteken alapuljon, és hogy feltételezéseiket a kockázatok által leginkább érintett csoportokkal és az általuk hozott intézkedésekkel teszteljék. E célból adott esetben kockázatértékelést kell végezniük, és meg kell tervezniük a kockázatsökkentési intézkedéseiket a szolgáltatásokat igénybe vevők képviselőinek, a szolgáltatásaik által potenciálisan érintett csoportok képviselőinek, független szakértőknek és civil társadalmi szervezeteknek a

bevonásával. Törekedniük kell arra, hogy ezeket a konzultációkat beépítsék a kockázatok értékelésére és a mérséklési intézkedések megtervezésére szolgáló módszertanukba, beleértve adott esetben a felméréseket, a fókuszcsoportokat, a kerekasztalokat, valamint az egyéb konzultációs és tervezési módszereket. Annak értékelésekor, hogy adott intézkedés észszerű, arányos és hatékony-e, különös figyelmet kell fordítani a véleménynyilvánítás szabadságához való jogra.

- (91) Válság idején előfordulhat, hogy az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak sürgősen konkrét intézkedéseket kell hozniuk azon intézkedéseken felül, amelyeket az e rendelet szerinti egyéb kötelezettségeikre tekintettel hoznának. E tekintetben válsághelyzet fennállásának kell tekinteni, ha olyan rendkívüli körülmények merülnek fel, amelyek az Unióban vagy annak jelentős részében a közbiztonságot vagy a közegészséget fenyegető komoly veszélyhez vezethetnek. Az ilyen válságok származhatnak fegyveres konfliktusokból vagy terrorcselekményekből – beleértve a kialakulóban lévő konfliktusokat vagy terrorcselekményeket –, természeti katasztrófákból, – például földrengésekből és hurrikánokból –, valamint világjárványokból és a határokon át terjedő egyéb súlyos közegészségügyi veszélyhelyzetekből. A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy a Digitális Szolgáltatások Európai Testülete (a továbbiakban: a Testület) ajánlása alapján az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókat sürgős válságreakálási kezdeményezésekre kötelezze. Az említett szolgáltatók által azonosított és alkalmazható intézkedések közé tartozhat például a tartalommoderálási folyamatok kiigazítása és a tartalommoderálásra szánt erőforrások növelése, a szerződési feltételek, a vonatkozó algoritmikus rendszerek és hirdetési rendszerek kiigazítása, a megbízható bejelentőkkel való együttműködés további fokozása, figyelemfelkeltő intézkedések meghozatala és a megbízható információk előmozdítása, valamint online interfészeik kialakításának kiigazítása. Meg kell határozni a szükséges követelményeket annak biztosítása érdekében, hogy az ilyen intézkedéseket nagyon rövid időn belül hozzák, és hogy a válságreakálási mechanizmust csak akkor és annyiban alkalmazzák, ha és amilyen mértékben ez feltétlenül szükséges, és hogy az e mechanizmus keretében hozott intézkedések hatékonyak és arányosak legyenek, és kellően figyelembe vegyék valamennyi érintett fél jogait és jogos érdekeit. A mechanizmus alkalmazása nem érintheti e rendelet egyéb rendelkezéseit, például a kockázatértékelésekre és kockázatmérséklési intézkedésekre és azok végrehajtására, valamint a válságkezelési protokollokra vonatkozó rendelkezéseket.
- (92) Tekintettel a független szakértők általi ellenőrzés biztosításának szükségességére, az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak független ellenőrzés útján elszámoltathatóknak kell lenniük azzal kapcsolatban, hogy eleget tesznek-e az ebben a rendeletben előírt vállalásaiknak, illetve adott esetben a magatartási kódexek és válságkezelési protokollok alapján vállalt kiegészítő vállalásaiknak is. Az ellenőrzések eredményes, hatékony és időben történő elvégzésének biztosítása érdekében az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell az ellenőrzést végző szervezetek számára a szükséges együttműködést és segítségnyújtást, többek között azáltal, hogy hozzáférést biztosítanak az ellenőr számára az ellenőrzés megfelelő elvégzéséhez szükséges valamennyi releváns adathoz és helyiséghez, beleértve adott esetben az algoritmikus rendszerekkel kapcsolatos adatokat is, valamint azáltal, hogy megválaszolják a szóbeli vagy írásbeli kérdéseket. Biztosítani kell az ellenőrök számára az objektív információk egyéb forrásainak alkalmazását is, ideértve az ellenőrzött kutatók tanulmányait. Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók nem hátráltathatják az ellenőrzés folyamatát. Az ellenőrzéseket a legjobb ágazati gyakorlatok, valamint a magas szintű szakmai etika és objektivitás szellemében kell elvégezni, adott esetben kellően figyelembe véve az auditálási standardokat és gyakorlati kódexeket. Az ellenőröknek garantálniuk kell a feladataik ellátása során megismert információk, például az üzleti titkok bizalmas kezelését, biztonságát és sértetlenségét. Ez a garancia nem lehet eszköz arra, hogy megkerüljék az e rendeletben foglalt ellenőrzési kötelezettségek alkalmazhatóságát. Az ellenőröknek rendelkezniük kell a szükséges kockázatkezelési szakértelemmel és az algoritmusok ellenőrzésére vonatkozó technikai kompetenciával. Az ellenőrök függetlenek kell, hogy legyenek, hogy megfelelően és megbízhatóan láthassák el feladataikat. Meg kell felelniük a tiltott nem könyvvizsgálói szolgáltatásokra, a cégváltásra és a nem függő díjakra vonatkozó alapvető függetlenségi követelményeknek. Ha a függetlenségük vagy technikai kompetenciájuk nem áll fenn minden kétséget kizáró módon, akkor le kell mondaniuk vagy tartózkodniuk kell az ellenőrzésben való részvételtől.
- (93) Az ellenőrzési jelentést alá kell támasztani, hogy érdemi beszámolóval szolgáljon az elvégzett tevékenységekről és a levont következtetésekről. A jelentésnek segítenie kell a tájékoztatást az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók által az e rendeletben előírt kötelezettségeknek való megfelelés érdekében hozott intézkedésekről, illetve adott esetben ajánlásokat kell megfogalmaznia azok tökéletesítése céljából. Az ellenőrzési jelentést kézhezvételét követően továbbítani kell a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak, a Bizottságnak és a Testületnek. A szolgáltatóknak indokolatlan késedelem nélkül azok elkészülte után továbbítaniuk kell továbbá az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató kockázatértékeléséről és a kockázatcsökkentési intézkedésekről szóló

minden egyes jelentését, valamint az ellenőrzés végrehajtásáról szóló jelentést, amely bemutatja, hogyan kezelték az ellenőrzés ajánlásait. Az ellenőrzési jelentésnek tartalmaznia kell az ellenőrzési bizonyítékok alapján levont következtetéseken alapuló ellenőri véleményt. Kedvező véleményt kell adni, ha minden bizonyíték arra utal, hogy az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató megfelel az ebben a rendeletben foglalt kötelezettségeknek vagy adott esetben a magatartási kódex vagy válságkezelési protokoll értelmében tett vállalásainak, különösen a rendszere és a szolgáltatásai által jelentett rendszerszintű kockázatok azonosítása, értékelése és csökkentése útján. A kedvező véleményt megjegyzések kísérik, amelyekben az ellenőr feltüntetheti az ellenőrzés eredményét érdemben nem befolyásoló észrevételeit. Kedvezőtlen véleményt kell adni, ha az ellenőr úgy ítéli meg, hogy az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató nem felel meg ennek a rendeletnek vagy a tett vállalásainak. Amennyiben az ellenőri vélemény keretében nem tudtak következtetésre jutni az ellenőrzés hatókörébe eső egyes elemek tekintetében, az ellenőri véleménybe bele kell foglalni a következtetés sikertelenségének magyarázatát. Adott esetben a jelentésnek tartalmaznia kell azon elemek leírását, amelyeket nem lehetett ellenőrizni, illetve magyarázatot arról, hogy miért nem lehetett azokat ellenőrizni.

- (94) A kockázateértékelési és -csökkentési kötelezettségekből eseti alapon kell fakadnia az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók azon feladatának, hogy értékeljék és szükség esetén módosítsák ajánlórendszereik kialakítását, például azáltal, hogy intézkedéseket hoznak az olyan részrehajlások megelőzése vagy minimalizálása céljából, amelyek a kiszolgáltatót helyzetben lévő személyek megkülönböztetéséhez vezetnek, különösen ha az ilyen módosítás összhangban van az adatvédelmi jog rendelkezéseivel, és ha az információ személyre szabására a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikkében említett különleges kategóriái alapján kerül sor. Emellett az online platformokra az ajánlórendszereik tekintetében alkalmazandó átláthatósági kötelezettségek kiegészítéseként az online óriásplatformot és nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak következetesen biztosítaniuk kell, hogy a szolgáltatásaik igénybe vevői az (EU) 2016/679 rendelet értelmében nem profilalkotáson alapuló alternatív opciókat vehessenek igénybe ajánlórendszereik fő paramétereit tekintetében. Az ilyen választási lehetőségeknek közvetlenül hozzáférhetőnek kell lenniük arról az online interfészről, ahol az ajánlásokat megjelenítik.
- (95) Az online óriásplatformok és nagyon népszerű online keresőprogramok által használt hirdetési rendszerek különös kockázatok forrásai, és további nyilvános és szabályozási felügyeletet igényelnek a méretükből, illetve azon képességükből kifolyólag, hogy a platform vagy keresőprogram online interfészén és azon kívül tanúsított magatartásuk alapján megcélazzák és elérjék a szolgáltatás igénybe vevőit. Az online óriásplatformnak vagy nagyon népszerű online keresőprogramnak nyilvános hozzáférést kell biztosítania az online interfészükön megjelenített hirdetések adataihoz, hogy elősegítsék az online hirdetéstervezési tevékenység kapcsán felmerülő kockázatok felügyeletét és kutatását, például a jogellenes hirdetések vagy olyan manipulatív technikák és dezinformáció vonatkozásában, amelyek valós és előre láthatóan negatív hatást gyakorolnak a közegészségre, a közbiztonságra, a polgári közbeszédre, a politikai részvételre és az egyenlőségre. A nyilvántartásokban szerepelniük kell a hirdetések tartalmának, beleértve a termék, a szolgáltatás vagy a márka nevét és a hirdetés tárgyát, valamint a hirdetőre és – amennyiben az eltér – a hirdetésért fizető természetes vagy jogi személyre vonatkozó adatoknak, és a hirdetés módjával kapcsolatos adatoknak, különösen a célzott hirdetések esetében. Ezen információknak magukban kell foglalniuk mind a célcsoport-meghatározási kritériumokat, mind pedig a terjesztésre vonatkozó kritériumokat, különösen azokban az esetekben, ha kiszolgáltatót helyzetben lévő személyek – például kiskorúak – számára megjelenített hirdetésekről van szó.
- (96) Ahhoz, hogy megfelelően nyomon lehessen követni és értékelni lehessen az online óriásplatformok és nagyon népszerű online keresőprogramok e rendeletben előírt kötelezettségeinek való megfelelését, a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Bizottság előírhatja, hogy számára bizonyos adatokhoz – többek között az algoritmusokkal kapcsolatos adatokhoz – hozzáférést biztosítsanak vagy azokat számukra bejelentsék. Ilyen előírás vonatkozhat például az online óriásplatform vagy a nagyon népszerű online keresőprogram rendszerei által előidézett kockázatok és lehetséges károk felméréséhez szükséges adatokra, az algoritmikus tartalommoderálási rendszerek, az ajánlórendszerek vagy a hirdetési rendszerek pontosságára, működésére és tesztelésére vonatkozó adatokra – ideértve adott esetben a tanulóadatokat és algoritmusokat is –, illetve a tartalommoderálás vagy az e rendelet értelmében vett belső panaszkezelési rendszerek folyamataira és kimeneteire vonatkozó adatokra. Az ilyen,

adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos megkereséseknek nem képezhetik részét a szolgáltatás konkrét igénybe vevőire vonatkozó olyan egyedi információkérési megkeresések, amelyek célja annak megállapítása, hogy az ilyen igénybe vevők megfelelnek-e az egyéb uniós vagy nemzeti jogszabályoknak. A kutatók által a rendszerszintű online kockázatok alakulásával és súlyosságával kapcsolatban végzett vizsgálatok különösen fontos szerepet játszanak a tájékoztatási aszimmetriák megszüntetésében és egy reziliens kockázatcsökkentési rendszer megteremtésében, valamint az online platformot üzemeltető szolgáltató, az online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató, a digitális szolgáltatási koordinátorok, az egyéb illetékes hatóságok, a Bizottság és a nyilvánosság tájékoztatásában.

- (97) Ez a rendelet ezért meghatározza az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok adatainak az (EU) 2019/790 irányelv 2. cikkében meghatározott kutatóhelyekhez – amelyek e rendelet alkalmazásában magukban foglalhatják azokat a civil társadalmi szervezeteket is, amelyek tudományos kutatást végeznek azzal a fő céllal, hogy támogassák közérdekű küldetésüket – tartozó ellenőrzött kutatók számára történő hozzáférhetővé tételére vonatkozó kötelezettség keretét. Az adatokhoz e keret alapján való hozzáférésre vonatkozó valamennyi megkeresésnek arányosnak kell lennie, és megfelelően védenie kell az online óriásplatformnak vagy a nagyon népszerű keresőprogramnak és az esetleges egyéb érintett feleknek – többek között a szolgáltatás igénybe vevőinek – a jogait és jogos érdekeit, ideértve a személyes adatok, az üzleti titkok és egyéb bizalmas információk védelmét is. E rendelet célja elérésének biztosítása érdekében azonban a szolgáltatók kereskedelmi érdekeinek figyelembevétele nem vezethet a konkrét kutatási célkitűzéshez az e rendelet szerinti kérelem alapján szükséges adatokhoz való hozzáférés megtagadásához. E tekintetben – az (EU) 2016/943 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³²⁾ sérelme nélkül – a szolgáltatóknak megfelelő hozzáférést kell biztosítaniuk a kutatók számára, többek között szükség esetén technikai védelem biztosításával, például adattárak révén. Az adathozzáférési kérelmek kiterjedhetnek például a megtekintések számára, vagy adott esetben a szolgáltatás igénybe vevői által a tartalomhoz való hozzáférés egyéb típusaira, mielőtt ezt a tartalmat az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű keresőprogramot üzemeltető szolgáltató eltávolította volna.
- (98) Továbbá, amennyiben az adatok nyilvánosan hozzáférhetők, a szolgáltatók nem akadályozhatják a megfelelő kritériumokat teljesítő kutatókat abban, hogy ezeket az adatokat olyan kutatások céljára felhasználják, amelyek hozzájárulnak a rendszerszintű kockázatok felderítéséhez, azonosításához és megértéséhez. Hozzáférést kell biztosítaniuk – amennyiben technikailag lehetséges, valós időben – az ilyen kutatók számára többek között a nyilvánosan hozzáférhető adatokhoz, például a nyilvános oldalakról, nyilvános csoportokból vagy közéleti személyiségektől származó tartalmakkal való összesített interakciókról, beleértve a benyomásra és a kapcsolatteremtésre vonatkozó adatokat, mint például a szolgáltatás igénybe vevőinek visszajelzései, megosztásai és észrevételei. Az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókat ösztönözni kell a kutatókkal való együttműködésre és arra, hogy önkéntes erőfeszítések révén – többek között magatartási kódexek vagy válságkezelési protokollok keretében elfogadott kötelezettségvállalások és eljárások révén – szélesebb körű hozzáférést biztosítsanak az adatokhoz a társadalmi problémák nyomon követése céljából. Az említett szolgáltatóknak és a kutatóknak különös figyelmet kell fordítaniuk a személyes adatok védelmére, és biztosítaniuk kell, hogy a személyes adatok bármilyen kezelése megfeleljen az (EU) 2016/679 rendeletnek. A szolgáltatóknak anonimizálniuk vagy álnevesíteniük kell a személyes adatokat, azon esetek kivételével, ha az elérni kívánt kutatási célt ez ellehetetlenítené.
- (99) Tekintettel az üzembe helyezett rendszerek működésének összetettségére és a társadalomra nézve belőlük fakadó rendszerszintű kockázatokra, az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak létre kell hozniuk egy, az említett szolgáltatók operatív feladatkörétől független, megfelelést támogató szervezeti egységet. A megfelelést támogató szervezeti egység vezetőjének közvetlenül az említett szolgáltatók vezetőségének kell elszámolnia, többek között az e rendeletnek való megfelelés hiányával kapcsolatos aggályokról is. A megfelelést támogató szervezeti egységhez tartozó megfelelési tisztviselőknak rendelkezniük kell az ahhoz szükséges képesítésekkel, tudással, tapasztalattal és képességekkel, amelyek az intézkedések működésbe léptetéséhez és az e rendeletnek való, az adott online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók szervezetén belüli megfelelés nyomon követéséhez szükségesek. Az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell a megfelelést támogató szervezeti egység bevonását megfelelő módon és kellő időben minden olyan kérdésbe, amely e rendelettel kapcsolatos, ideértve a kockázateértékelési és -csökkentési stratégiát és egyedi intézkedéseket, továbbá adott esetben a szolgáltatók által azoknak a magatartási kódexeknek és válságkezelési protokolloknak az alapján tett vállalásoknak való megfelelés értékelését is, amelyekhez csatlakoznak.

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/943 irányelve (2016. június 8.) a nem nyilvános know-how és üzleti információk (üzleti titkok) jogosulatlan megszerzésével, hasznosításával és felfedésével szembeni védelemről (HL L 157., 2016.6.15., 1. o.).

- (100) A tevékenységeikkel kapcsolatos további kockázatokra és az e rendelet értelmében fennálló további kötelezettségeikre való tekintettel az online óriásplatformokra és a nagyon népszerű online keresőprogramokra célzott kiegészítő átláthatósági követelményeknek kell vonatkozniuk, nevezetesen átfogó jelleggel be kell számolniuk az e rendeletnek megfelelően elvégzett kockázatértékelésekről és az azokat követően hozott intézkedésekről.
- (101) A Bizottságnak rendelkeznie kell az e rendelet szerinti feladatai ellátásához szükséges minden erőforrással a személyi állomány, a szakértelem és a pénzügyi eszközök tekintetében. Az e rendelet szerinti megfelelő uniós szintű felügyelethez szükséges erőforrások rendelkezésre állásának biztosítása érdekében, valamint figyelembe véve, hogy a tagállamokat fel kell jogosítani arra, hogy felügyeleti díjakat számoljanak fel a területükön letelepedett szolgáltatókra a hatóságaik által gyakorolt felügyeleti és végrehajtási feladatok tekintetében, a Bizottságnak felügyeleti díjakat kell felszámítania az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok esetében, amelyek mértékét évente kell megállapítani. A felszámított éves felügyeleti díjak teljes összegét a Bizottságnál az e rendelet szerinti felügyeleti feladatai ellátása során felmerült, előzetesen észszerűen becsült költségek teljes összege alapján kell megállapítani. Ennek az összegnek magában kell foglalnia az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó felügyelethez, vizsgálatokhoz, jogérvényesítéshez és monitoringhoz kapcsolódó konkrét hatáskörök és feladatok gyakorlásával kapcsolatos költségeket, beleértve az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok minősítésével, illetve az e rendeletben előírt adatbázisok létrehozásával, karbantartásával és működtetésével kapcsolatos költségeket is.

Magában kell foglalnia továbbá a digitális szolgáltatási koordinátorok, a Testület és a Bizottság közötti együttműködéshez szükséges alapvető információs és intézményi infrastruktúra létrehozásával, karbantartásával és működtetésével kapcsolatos költségeket, figyelembe véve azt a tényt, hogy méretüknél fogva az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok jelentős hatást gyakorolnak az ilyen infrastruktúra támogatásához szükséges erőforrásokra. Az összköltség becslésénél figyelembe kell venni az előző évben felmerült felügyeleti költségeket, beleértve adott esetben azokat a költségeket is, amelyek meghaladják az előző évben felszámított egyéni éves felügyeleti díjakat. Az éves felügyeleti díjból származó külső címzett bevételeket további emberi erőforrások, például szerződéses alkalmazottak és kirendelt nemzeti szakértők, valamint az e rendelet által a Bizottságra ruházott feladatok teljesítéséhez kapcsolódó egyéb kiadások finanszírozására lehetne fordítani. Az online óriásplatformot és nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak felszámítandó éves felügyeleti díjnak arányosnak kell lennie a szolgáltatás méretével, amelyet a szolgáltatás Unión belüli aktív igénybe vevőinek száma tükröz. Ezen túlmenően az egyéni éves felügyeleti díj nem haladhatja meg az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető egyes szolgáltatókra vonatkozó általános felső határt, figyelembe véve az ekként minősített szolgáltatást vagy szolgáltatásokat nyújtó szolgáltató gazdasági kapacitását.

- (102) Az e rendeletben foglalt azon kötelezettségek hatékony és következetes alkalmazását elősegítendő, amelyek technológiai úton való végrehajtást igényelhetnek, fontos előmozdítani az önkéntes szabványok alkalmazását bizonyos olyan technikai eljárásokra vonatkozóan, amelyek esetében az ágazat segíthet kidolgozni a közvetítő szolgáltatókat az e rendeletnek való megfelelésben támogató szabványosított eszközöket; ilyen lehet például a bejelentések megtételének lehetővé tétele – többek között alkalmazásprogramozási felületeken keresztül –, illetve a szerződési feltételekre vagy az ellenőrzésekre vagy a hirdetési adattárak interoperabilitására vonatkozó szabványok. Ezen túlmenően ezek a szabványok magukban foglalhatják az online hirdetésekre, az ajánlórendszerre, a hozzáférhetőségre és a kiskorúak online védelmére vonatkozó szabványokat. A közvetítő szolgáltatók szabadon elfogadhatják a szabványokat, ugyanakkor azok elfogadása nem értelmezendő úgy, hogy e rendeletnek is megfelelnék. Ugyanakkor a legjobb gyakorlatok rendelkezésre bocsátása folytán az ilyen szabványok hasznosak lehetnek, különösen a viszonylag kisebb közvetítő szolgáltatók esetében. A szabványok adott esetben különbséget tehetnek a jogellenes tartalom vagy a közvetítő szolgáltatások különböző típusai között.
- (103) A Bizottságnak és a Testületnek elő kell mozdítania az önkéntes magatartási kódexek kidolgozását, valamint e kódexek előírásainak végrehajtását, hogy hozzájáruljanak e rendelet alkalmazásához. A Bizottságnak és a Testületnek törekednie kell arra, hogy a magatartási kódexek egyértelműen meghatározzák a kitűzött közérdekű célok jellegét, tartalmazzanak az e célkitűzések elérésének független értékelésére szolgáló mechanizmusokat, és egyértelműen meghatározzák az érintett hatóságok szerepét. Különös figyelmet kell fordítani a biztonságra, a magánélet és a személyes adatok védelmére gyakorolt negatív hatások elkerülésére, valamint az általános nyomonkövetési kötelezettségek előírásának tilalmára. A magatartási kódexek alkalmazásának mérhetőnek kell lennie, és nyilvános felügyelet tárgyát kell képeznie, de ez nem érinti az ilyen kódexek önkéntes jellegét, és azt, hogy az érdekelt felek szabadon eldönthessék, akarnak-e csatlakozni. Bizonyos körülmények között fontos, hogy az online

óriásplatformok együttműködjenek egyes magatartási kódexek kidolgozásában és betartásában. E rendelet egyik rendelkezése sem akadályoz meg más szolgáltatókat abban, hogy betartsák ugyanazokat a kellő gondosságra vonatkozó előírásokat, alkalmazzák a bevált gyakorlatokat, illetve kövessék a Bizottság és a Testület iránymutatásait az ugyanazon magatartási kódexhez való csatlakozással.

- (104) Ennek a rendeletnek célszerű azonosítania egyes olyan területeket, amelyeket figyelembe kell venni az ilyen magatartási kódexek tekintetében. A jogellenes tartalom konkrét típusait illető kockázatcsökkentési intézkedéseket különösen meg kell vizsgálni ön- és társszabályozási megállapodások révén. Egy másik megvizsgálandó terület az, hogy milyen lehetséges kedvezőtlen hatásokat gyakorolnak a rendszerszintű kockázatok a társadalomra és a demokráciára; ilyen lehet például a dezinformáció vagy a manipulatív és visszaélési célú tevékenységek, illetve a kiskorúakra gyakorolt bárminemű káros hatás. Ide tartoznak az információk, beleértve a dezinformációt, fokozott terjesztésére irányuló összehangolt tevékenységek – például botok vagy hamis fiókok használata szándékosan pontatlan vagy félrevezető információk előállítására, néha gazdasági előnyszerzés céljából –, amelyek különösen károsak a szolgáltatások kiszolgáltatói igénybe vevői, például a kiskorúak esetében. Az ilyen területek vonatkozásában megfelelő kockázatcsökkentési intézkedésnek minősülhet, ha egy online óriásplatform vagy nagyon népszerű online keresőprogram csatlakozik egy adott magatartási kódexhez és betartja azt. Adott esetben, annak meghatározásakor, hogy az online platformot vagy online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató megsértette-e az e rendeletben előírt kötelezettségeket, figyelembe lehet venni azt, ha az online platform, illetve az online keresőprogram megfelelő magyarázat nélkül elutasította a Bizottság arra irányuló kérését, hogy csatlakozzon egy ilyen magatartási kódexhez. Önmagában a valamely magatartási kódexhez való csatlakozás vagy annak végrehajtása alapján nem vélemezhető az e rendeletnek való megfelelés.
- (105) A magatartási kódexeknek az uniós és a nemzeti joggal összhangban meg kell könnyíteniük az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok hozzáférhetőségét annak érdekében, hogy megkönnyítsék azoknak a fogyatékossgal élő személyek általi előrelátható használatát. A magatartási kódexek különösen azt biztosíthatnák, hogy az információkat érzékelhető, működtethető, érthető és megbízható módon jelenítsék meg, és hogy az e rendelet alapján nyújtott formanyomtatványok és intézkedések könnyen megtalálhatók és hozzáférhetők legyenek a fogyatékossgal élő személyek számára.
- (106) A magatartási kódexekre vonatkozó, e rendelet értelmében vett szabályok az uniós szinten már létrehozott önszabályozási erőfeszítések – ideértve a termékbiztonsági vállalat, a hamisított áruk internetes értékesítésének megakadályozásáról szóló egyetértési megállapodást, a jogsértő gyűlöletbeszéd felszámolására vonatkozó magatartási kódexet és a dezinformáció kezeléséről szóló magatartási kódexet – alapját képezhetik. Különösen az utóbbi vonatkozásában, a Bizottság iránymutatását követően megerősítést nyert a dezinformáció kezeléséről szóló magatartási kódex, az európai demokráciáról szóló cselekvési tervnek megfelelően.
- (107) Az online hirdetések általában több szereplőt érintenek, beleértve a hirdetések megjelenítőit és a hirdetőket összekötő közvetítő szolgáltatásokat. A magatartási kódexeknek támogatniuk kell és ki kell egészíteniük az online platformok, az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok üzemeltetői számára ebben a rendeletben a hirdetési tevékenységekkel összefüggésben előírt átláthatósági kötelezettségeket, hogy rugalmas és hatékony mechanizmusokkal elősegítsék és növeljék az e kötelezettségeknek való megfelelést, mindenekelőtt a releváns információk továbbításának módja tekintetében. Ennek magában kell foglalnia az azon hirdetőre vonatkozó információk továbbításának megkönnyítését, aki fizet a hirdetésért, ha eltér attól a természetes vagy jogi személytől, akinek vagy amelynek nevében a hirdetés megjelenik az online platform online interfészén. A magatartási kódexeknek olyan intézkedéseket is tartalmazniuk kell, amelyek biztosítják, hogy az adatok monetizálására vonatkozó érdemi információkat az értéklánc egészében megfelelően megosszák. Az érdekelt felek széles körének bevonása biztosítja, hogy ezek a magatartási kódexek széles körű támogatottságot élvezzenek, technikailag megalapozottak és hatékonyak legyenek, illetve a legmagasabb szintű felhasználóbarát hozzáállással biztosítsák, hogy az átláthatósági követelmények elérjék célkitűzéseiket. A magatartási kódexek hatékonyságának biztosítása érdekében a Bizottságnak értékelési mechanizmusokat kell beépítenie a magatartási kódexek kidolgozásakor. A Bizottság adott esetben felkérheti az Alapjogi Ügynökséget vagy az európai adatvédelmi biztost, hogy nyilvánítson véleményt a vonatkozó magatartási kódexről.

- (108) Az online óriásplatformokra vagy a nagyon népszerű online keresőprogramokra vonatkozó válságreakálási mechanizmus mellett a Bizottság önkéntes válságkezelési protokollok kidolgozását kezdeményezheti az online környezetben való gyors, kollektív és határokon átnyúló reakálás érdekében. Ez a helyzet állhat fenn például akkor, ha az online platformokat azokkal visszaélve jogellenes tartalom vagy dezinformáció gyors terjesztésére használhatják, vagy ha gyorsan kell megbízható információkat terjeszteni. Tekintettel arra, hogy az online óriásplatformok társadalmainkban, illetve határokon átnyúlóan is milyen fontos szerepet játszanak az információk terjesztésében, bátorítani kell a célirányos válságkezelési protokolloknak az ilyen platformot üzemeltető szolgáltatók általi kidolgozását és alkalmazását. Az ilyen válságkezelési protokollok csak korlátozott időre aktiválhatók, és az elfogadott intézkedéseknek is a rendkívüli körülmények kezeléséhez feltétlenül szükséges intézkedésekre kell korlátozódniuk. Az említett intézkedéseknek összhangban kell lenniük ezzel a rendelettel, és nem írhatják elő az intézkedésben részt vevő, online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók számára az általuk továbbított vagy tárolt információk monitorozásának általános kötelezettségét, sem pedig a jogellenes tartalmakra utaló tények vagy körülmények aktív felkutatásának a kötelezettségét.
- (109) Az e rendeletben előírt kötelezettségek megfelelő felügyeletét és érvényesítését biztosítandó, a tagállamoknak legalább egy hatóságot ki kell jelölniük, amelyet megbíznak azzal a feladattal, hogy felügyelje e rendelet alkalmazását és végrehajtsa azt, azon lehetőség sérelme nélkül, hogy egy már meglévő hatóságot nevezzenek ki, valamint anélkül, hogy ez érintené annak a nemzeti jog szerinti jogi formáját. A tagállamok számára azonban biztosítani kell annak lehetőségét, hogy egynél több illetékes hatóságot bízzanak meg konkrét felügyeleti vagy végrehajtási feladatokkal és hatáskörökkel e rendelet alkalmazásával kapcsolatban, például adott ágazatok vonatkozásában – amennyiben már meglévő hatóságok is megbízhatók –, például elektronikus hírközlési szabályozókat, médiaszabályozókat vagy fogyasztóvédelmi hatóságokat, tükrözve nemzeti alkotmányos, szervezeti és igazgatási felépítésüket. Feladatainak ellátása során minden illetékes hatóságnak hozzá kell járulnia e rendelet célkitűzéseinek az eléréséhez, vagyis a közvetítő szolgáltatások belső piacának megfelelő működéséhez, azt szem előtt tartva, hogy e belső piacon hatékonyan biztosítani kell a biztonságos, kiszámítható és megbízható, az innovációt elősegítő online környezet megteremtését célzó harmonizált szabályok – és köztük különösen a közvetítő szolgáltatók különböző kategóriáira vonatkozó kellő gondossági kötelezettségek – hatékony felügyeletét és érvényesítését annak garantálása érdekében, hogy a Chartában foglalt alapvető jogok – többek között a fogyasztóvédelem elve – hatékony védelemben részesüljenek. Ez a rendelet nem kötelezi a tagállamokat annak a feladatnak az illetékes hatóságokra ruházására, hogy egyedileg elbírálják a konkrét tartalmak jogszerűségét.
- (110) Tekintettel a szóban forgó szolgáltatások határokon átnyúló jellegére és az e rendelettel bevezetett kötelezettségek horizontális jellegére, az e rendelet alkalmazásának felügyeletével és szükség esetén betartatásával megbízott hatóságok egyikét mindegyik tagállamban digitális szolgáltatási koordinátorként kell azonosítani. Ha e rendelet alkalmazásának felügyeletére és végrehajtására egynél több illetékes hatóságot jelölnek ki, az adott tagállamban csak egy hatóságot lehet digitális szolgáltatási koordinátornak minősíteni. A digitális szolgáltatási koordinátor egyedüli kapcsolattartó pontként jár el az e rendelet alkalmazásával kapcsolatos valamennyi ügyben a Bizottság, a Testület, más tagállamok digitális szolgáltatási koordinátorai, valamint a szóban forgó tagállam egyéb illetékes hatóságai vonatkozásában. Különösen, ha egy adott tagállamban több illetékes hatóság rendelkezik felhatalmazással az e rendelet szerinti feladatok ellátására, a digitális szolgáltatási koordinátornak ezen hatóságokkal koordinációt és együttműködést kell folytatnia, mégpedig a feladataikat meghatározó nemzeti jognak megfelelően és más illetékes hatóságok független értékelésének a sérelme nélkül. Bár ez nem járhat más illetékes hatóságoknak a feladataik ellátása tekintetében történő hierarchikus alárendelésével, a digitális szolgáltatási koordinátornak gondoskodnia kell az összes érintett illetékes hatóság tényleges bevonásáról, és az uniós szintű felügyeleti és jogérvényesítési együttműködés keretében kellő időben be kell számolnia az általuk alkotott értékelésről. Az uniós szintű együttműködést illetően e rendeletben előírt célzott mechanizmusokon felül továbbá a tagállamoknak adott esetben gondoskodniuk kell a digitális szolgáltatási koordinátor és más nemzeti szinten kijelölt illetékes hatóságok közötti együttműködésről is, igénybe véve e célból a megfelelő eszközöket – például az erőforrások összevonását, illetve a közös munkacsoportok, a közös vizsgálatok és a kölcsönös segítségnyújtási mechanizmusok alkalmazását.
- (111) A digitális szolgáltatási koordinátor és az e rendelet értelmében kijelölt egyéb illetékes hatóságok kulcsfontosságú szerepet játszanak az ebben a rendeletben meghatározott jogok és kötelezettségek hatékonyságának biztosításában és a rendelet célkitűzéseinek elérésében. Ennek megfelelően biztosítani kell, hogy e hatóságok rendelkezzenek a hatáskörükbe tartozó valamennyi közvetítő szolgáltató felügyeletéhez szükséges eszközökkel – beleértve a pénzügyi és emberi erőforrásokat is –, valamennyi uniós polgár érdekében. Tekintettel a közvetítő szolgáltatók és az általuk szolgáltatásaik nyújtása keretében igénybe vett fejlett technológiai megoldások sokféleségére, az is alapvető fontosságú, hogy a digitális szolgáltatási koordinátor és az érintett illetékes hatóságok rendelkezzenek a szükséges létszámú, szakirányú képezéssel rendelkező személyzettel és szakértőkkel, és a szükséges fejlett technikai eszközökkel, valamint hogy a feladataik ellátásához szükséges pénzügyi erőforrásokat önállóan kezeljék. Az

erőforrások szintjében továbbá figyelembe kell venni a hatáskörükbe tartozó közvetítő szolgáltatók méretét, összetettségét és potenciális társadalmi hatását csakúgy, mint azt, hogy szolgáltatásaik hatóköre uniós szinten mennyire kiterjedt. Ez a rendelet nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy a közvetítő szolgáltatóknak a nemzeti jog alapján, az uniós joggal összhangban felszámított felügyeleti díjon alapuló finanszírozási mechanizmusokat hozzanak létre, amennyiben azt a szóban forgó tagállamban székhellyel rendelkező közvetítő szolgáltatókra vetik ki, és amennyiben az szigorúan az e rendelet értelmében az illetékes hatóságokra ruházott feladatok teljesítésével kapcsolatos költségek fedezéséhez szükséges és azokkal arányos mértékre korlátozódik – kivéve a Bizottságra ruházott feladatokat –, és megfelelő átláthatóságot biztosítanak az ilyen felügyeleti díj kivetése és felhasználása tekintetében.

- (112) Az e rendelet értelmében kijelölt illetékes hatóságoknak továbbá a magán- és közjogi szervezetektől teljesen függetlenül kell eljárniuk, azon kötelezettség vagy lehetőség nélkül, hogy utasítást kérjenek vagy fogadjanak el, többek között a kormánytól sem, ugyanakkor ez nem érinti az egyéb illetékes hatóságokkal, a digitális szolgáltatási koordinátorokkal, a Testülettel és a Bizottsággal való együttműködésre vonatkozó konkrét feladatokat. Másrészt, az említett hatóságok függetlensége nem jelenti azt, hogy – a nemzeti alkotmányoknak megfelelően és az e rendeletben foglalt célkitűzések elérésének veszélyeztetése nélkül – ne vonatkozhatnak rájuk arányos elszámoltathatósági mechanizmusok a digitális szolgáltatási koordinátorok általános jellegű tevékenységeit illetően, azaz például pénzügyi kiadásai vagy a nemzeti parlamenteknek való beszámolás kapcsán. A függetlenség követelménye nem jelenti továbbá sem a bírósági felülvizsgálat gyakorlásának, sem pedig a más nemzeti hatóságokkal – adott esetben például a büntetővizsgáló, válságkezelési vagy fogyasztóvédelmi hatóságokkal – egymás folyamatban lévő vizsgálatokról történő, az adott hatáskörök gyakorlását nem érintő tájékoztatásának céljából való konzultáció, illetve rendszeres véleménycsere lehetőségének a kizárását.
- (113) A tagállamok kijelölhetnek egy meglévő nemzeti hatóságot a digitális szolgáltatási koordinátor feladatainak vagy az e rendelet alkalmazásának felügyeletére és végrehajtására vonatkozó konkrét feladatok ellátására, amennyiben a kinevezett hatóság megfelel az ebben a rendeletben meghatározott követelményeknek, például a függetlensége vonatkozásában. Továbbá, a tagállamokat az uniós jognak megfelelően főszabály szerint nem akadályozza semmi a funkciók egy meglévő hatóságon belüli összevonásában. Az ennek érdekében hozott intézkedések többek között magukban foglalhatják annak kizárását, hogy egy meglévő hatóság testületi elnökét vagy tagját a hivatali idő lejáratá előtt elbocsássák egyedül azon az alapon, hogy a hatóságon belüli funkciók összevonásával járó intézményi reformra került sor, olyan szabály hiányában, amely garantálná, hogy az ilyen elbocsátások nem veszélyeztetik az ilyen tagok függetlenségét és pártatlanságát.
- (114) A vizsgálatok és a jogérvényesítés hatékonyságának biztosítása érdekében a tagállamoknak megfelelő hatáskörrel és eszközökkel kell felruházniuk a digitális szolgáltatási koordinátort és bármely egyéb, e rendelet alapján kijelölt illetékes hatóságot, összhangban a rájuk ruházott feladatokkal. Ez magában foglalja az illetékes hatóságok számára azon hatáskör biztosítását is, hogy a nemzeti joggal összhangban súlyos kár kockázatának a fennállása esetén ideiglenes intézkedéseket fogadjanak el. Az ilyen ideiglenes intézkedések – amelyek magukban foglalhatnak az adott feltételezett jogsértés beszüntetését vagy orvoslását elrendelő végzést is – nem haladhatják meg a súlyos kár bekövetkeztének a végleges határozat megszületéséig történő megakadályozásához szükséges mértéket. A digitális szolgáltatási koordinátorok számára lehetővé kell tenni különösen a területükön található információk – többek között közös vizsgálatok keretében történő – felkutatását és megszerzését, a határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó eljárásoknak megfelelően – amennyiben annak helye van – kellő figyelmet fordítva arra, hogy a valamely más tagállam vagy a Bizottság joghatósága alá tartozó szolgáltatóra vonatkozó felügyeleti és jogérvényesítési intézkedéseket az adott másik tagállam digitális szolgáltatási koordinátorának, vagy – adott esetben – a Bizottságnak kell elfogadnia.
- (115) A tagállamoknak meg kell határozniuk a nemzeti jogukban – az uniós jognak, illetve különösen ennek a rendeletnek és a Chartának megfelelően – a digitális szolgáltatási koordinátorok és adott esetben más illetékes hatóságok által e rendelet értelmében gyakorolt vizsgálati és végrehajtási hatáskörre vonatkozó részletes feltételeket és korlátozásokat.

- (116) Az ilyen hatáskörök gyakorlása során az illetékes hatóságoknak meg kell felelniük az olyan eljárásokra és ügyekre vonatkozó nemzeti szabályoknak, mint például az egyes helyiségekbe való belépéshez szükséges előzetes bírói engedély, illetve az ügyvédi titoktartási kötelezettség. Az ilyen rendelkezéseknek különösen biztosítaniuk kell a hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való alapvető jog tiszteletben tartását, beleértve a védelemhez való jogot és a magánélet tiszteletben tartásának jogát. Ebben a tekintetben a bizottsági eljárások vonatkozásában e rendelet értelmében biztosított garanciák megfelelő hivatkozási pontok lehetnek. Előzetes, tisztességes és pártatlan eljárást kell biztosítani a végső határozatok meghozatala előtt, beleértve a meghallgatáshoz való jogot és az iratbetekintés jogát az általános, illetve szakmai és üzleti titoktartás mellett, valamint a határozatok észszerű indoklására vonatkozó kötelezettséget. Ez azonban nem akadályozza meg az intézkedéshozatalt kellően indokolt, sürgős esetekben, megfelelő feltételek és eljárási mechanizmusok mellett. A hatáskörök gyakorlásának emellett arányosnak kell lennie többek között a jogsértés vagy feltételezett jogsértés jellegével, illetve a jogsértés vagy feltételezett jogsértés által ténylegesen vagy potenciálisan okozott kárral. Az illetékes hatóságoknak az ügy valamennyi releváns tényét és körülményét figyelembe kell venniük, beleértve a más tagállamok illetékes hatóságai által gyűjtött információkat.
- (117) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ebben a rendeletben előírt kötelezettségek megszegése hatékonyan, arányosan és visszatartó erejű módon szankcionálható legyen, figyelembe véve a jogsértés jellegét, súlyosságát, ismétlődő jellegét és időtartamát, tekintettel a közérdekre, az érintett tevékenységek hatályára és fajtájára, valamint a jogsértő gazdasági kapacitására. A szankcióknak mindenekelőtt figyelembe kell venniük, hogy az érintett közvetítő szolgáltató következetesen vagy ismétlődően nem felel-e meg az ebből a rendeletből származó kötelezettségeknek, illetve adott esetben a szolgáltatás igénybe vevőinek számát, a jogsértés szándékos vagy gondatlan jellegét, továbbá azt, hogy a szolgáltató több tagállamban aktív-e. Ahol e rendelet pénzbírságokra vagy kényszerítő bírságokra vonatkozóan felső összeghatárt ír elő, ott ezen összeghatár e rendelet megsértésének eseteire egyenként alkalmazandó, mégpedig az egyes konkrét jogsértések esetén kiszabható pénzbírságok vagy kényszerítő bírságok modulálásának sérelme nélkül. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a jogsértések miatt kivetett pénzbírságok vagy kényszerítő bírságok minden egyes esetben hatékonyak, arányosak és visszatartó erejűek legyenek, azáltal, hogy e rendelettel összhangban nemzeti szabályokat és eljárásokat állapítanak meg, figyelembe véve a pénzbírságok vagy kényszerítő bírságok kivetésére vonatkozó általános feltételekkel kapcsolatos valamennyi kritériumot.
- (118) Az e rendeletben előírt kötelezettségek hatékony érvényesítése érdekében a magánszemélyek és a képviselő szervezetek számára biztosítani kell, hogy az e kötelezettségeknek való megfeleléssel kapcsolatban panasszal élhessenek azon terület digitális szolgáltatási koordinátoránál, ahol a szolgáltatást igénybe vették, anélkül azonban, hogy ez érintené e rendelet hatáskörök kijelölésére vonatkozó szabályait vagy a panaszoknak a megfelelő ügyintézés nemzeti szintű elveivel összhangban történő kezelésére alkalmazandó szabályokat. A panaszok hűen szemléltethetik, hogy általában milyen aggályok merülnek fel egy adott közvetítő szolgáltató megfelelésével kapcsolatban, és emellett a horizontálisabb jellegű problémákról is tájékoztatással szolgálhatnak a digitális szolgáltatási koordinátor számára. A digitális szolgáltatási koordinátornak be kell vonnia más nemzeti illetékes hatóságokat és más tagállamok digitális szolgáltatási koordinátorait, különös tekintettel annak a tagállamnak a koordinátorát, ahol az érintett közvetítő szolgáltató letelepedett, amennyiben a probléma határokon átnyúló együttműködést igényel.
- (119) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a digitális szolgáltatási koordinátorok olyan intézkedéseket hozhassanak, amelyek hatékonyan kezelik az e rendelet egyes különösen súlyos és tartósan fennálló megsértésének az eseteit, és azokhoz viszonyítottan arányosak. Különösen abban az esetben, ha ezek az intézkedések harmadik felek jogait és érdekeit érinthetik – ami különösen jellemző lehet akkor, ha korlátozott az online interfészekhez való hozzáférés –, indokolt úgy rendelkezni, hogy az intézkedésekre további védintézkedéseknek is vonatkozniuk kell. Különösen biztosítani kell a potenciálisan érintett harmadik felek számára a meghallgatás lehetőségét, és az ilyen végzéseket csak akkor lehet meghozni, ha észszerűen nem állnak rendelkezésre az ilyen intézkedések meghozatalára vonatkozó, az uniós jog egyéb jogszabályai vagy a nemzeti jog által biztosított – például a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére, a gyermekpornográfiát tartalmazó vagy terjesztő honlapok azonnali eltávolítására vagy a harmadik felek által a szellemi tulajdon-jog megsértésével használt szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszüntetésére vonatkozó – hatáskörök.

- (120) A hozzáférést korlátozó végzés nem lépheti túl a célkitűzésének eléréséhez szükséges mértéket. Ennek érdekében ideiglenes, és címzettje főszabály szerint a közvetítő szolgáltató, például a releváns tárhelyszolgáltató, internetszolgáltató, doménszolgáltató és doménnyilvántartó, amely megfelelő helyzetben van ahhoz, hogy a jogszerű információkhoz való hozzáférés indokolatlan korlátozása nélkül elérje az említett célkitűzést.
- (121) Az e rendeletben a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére továbbított vagy tárolt információk tekintetében előírt felelősség alóli mentességre vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül a közvetítő szolgáltató felelősséggel tartozik a szolgáltatás igénybe vevőit ért azon károkért, amelyeket az e rendeletben meghatározott kötelezettségek említett szolgáltató általi megsértése okoz. Az ilyen kártérítésnek összhangban kell lennie az alkalmazandó nemzeti jogban meghatározott szabályokkal és eljárásokkal, és nem sértheti a fogyasztóvédelmi szabályok alapján rendelkezésre álló egyéb jogorvoslati lehetőségeket.
- (122) A digitális szolgáltatási koordinátornak rendszeresen jelentést kell közzétennie – például a honlapján – az e rendelet alapján folytatott tevékenységekről. A jelentést géppel olvasható formátumban kell közzétenni, és annak tartalmaznia kell különösen a beérkezett panaszok és az azok nyomán tett lépések áttekintését, így többek között a beérkezett panaszok összesített számát és az olyan panaszok számát, amelyek nyomán hivatalos vizsgálat indult, illetve amelyeket más digitális szolgáltatási koordinátoroknak továbbítottak – anélkül azonban, hogy személyes adatokra utalnának. Mivel a digitális szolgáltatási koordinátor is értesül a jogellenes tartalom elleni fellépésre vagy az e rendelet értelmében szabályozott információk az információmegosztási rendszeren keresztül történő megadására vonatkozó végzésekről, a digitális szolgáltatási koordinátornak az éves jelentésében fel kell tüntetnie a közvetítő szolgáltatónak címzett, a tagállami igazságügyi és közigazgatási hatóságok által kibocsátott ilyen végzések számát és kategóriáit.
- (123) Az egyértelműség, az egyszerűség és a hatékonyság érdekében az e rendelet szerinti kötelezettségek felügyeletére és érvényesítésére vonatkozó hatáskört azon tagállam illetékes hatóságaira kell ruházni, ahol a közvetítő szolgáltató székhelye található, vagyis ahol a szolgáltató azon központi ügyintézésének helye vagy létesítő okirat szerinti székhelye található, ahol a fő pénzügyi feladatait ellátja és az operatív ellenőrzést gyakorolja. Az Unióban nem letelepedett, de az Unióban szolgáltatást nyújtó, és így e rendelet hatálya alá eső szolgáltatók esetében azok a tagállamok rendelkeznek hatáskörrel, ahol az ilyen szolgáltatók jogi képviselőt neveztek ki, tekintettel a jogi képviselők e rendelet értelmében vett feladatára. E rendelet hatékony alkalmazása érdekében azonban minden tagállamnak vagy adott esetben a Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie az olyan szolgáltatók vonatkozásában, amelyek nem jelöltek ki jogi képviselőt. Ezt a hatáskört az illetékes hatóságok bármelyike vagy a Bizottság gyakorolhatja, feltéve, hogy a szolgáltatóval szemben ugyanazon tényállás miatt egy másik illetékes hatóság vagy a Bizottság nem folytat jogérvényesítési eljárást. A *ne bis in idem* elvének tiszteletben tartása és különösen annak elkerülése érdekében, hogy az e rendeletben megállapított kötelezettségek ugyanazon megsértését egynél többször szankcionálják, minden olyan tagállamnak, amely az ilyen szolgáltatók tekintetében gyakorolni kívánja hatáskörét, indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatnia kell az összes többi hatóságot, beleértve a Bizottságot is, az e rendelet céljából létrehozott információmegosztási rendszeren keresztül.
- (124) Tekintettel potenciális hatásukra és a hatékony felügyeletükkel járó kihívásokra, különleges szabályokra van szükség az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó felügyelet és végrehajtás tekintetében. A Bizottságnak – adott esetben az illetékes nemzeti hatóságok támogatásával – felelősséget kell vállalnia a rendszerszintű kérdések – például a szolgáltatás igénybe vevőinek kollektív érdekeit széles körben érintő kérdések – felügyeletéért és végrehajtásáért. Ezért a Bizottságot kizárólagos hatáskörrel kell felruházni az e rendelet szerinti, az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra háruló rendszerszintű kockázatok kezelésére vonatkozó egyéb kötelezettségek felügyeletére és érvényesítésére. A Bizottság kizárólagos hatásköre nem érintheti az e rendelet által a letelepedés helye szerinti tagállam illetékes hatóságaira ruházott bizonyos adminisztratív feladatokat, például a kutatók ellenőrzését.

- (125) A Bizottságnak és az illetékes nemzeti hatóságoknak meg kell osztaniuk az e rendeletben az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra nézve megállapított, a rendszerszintű kockázatok kezelésének egyéb kötelezettségeit nem érintő, kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségek felügyeletére és végrehajtására vonatkozó hatásköröket. Egyrészt a Bizottság sok esetben alkalmasabb lehet arra, hogy kezelje az említett szolgáltatók által elkövetett rendszerszintű jogsértéseket, például a több tagállamot érintő vagy a súlyos ismétlődő jogsértéseket, illetve az e rendelet által előírt hatékony mechanizmusok létrehozásának elmulasztását. Másrészt azon tagállam illetékes hatóságai, ahol az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató székhelye található, alkalmasabbak lehetnek az e szolgáltatók által elkövetett olyan egyedi jogsértések kezelésére, amelyek nem vetnek fel rendszerszintű vagy határokon átnyúló problémákat. A hatékonyság érdekében, a párhuzamosságok elkerülése és a *ne bis in idem* elvnek való megfelelés biztosítása érdekében a Bizottságra kell bízni annak értékelését, hogy egy adott ügyben helyénvalónak tartja-e az említett megosztott hatáskörök gyakorlását, és ha eljárást indít, a tagállamok ezt a továbbiakban nem tehetik meg. A tagállamoknak szorosan együtt kell működniük egymással és a Bizottsággal, a Bizottságnak pedig szorosan együtt kell működnie a tagállamokkal annak biztosítása érdekében, hogy az e rendelet által létrehozott felületi és jogérvényesítési rendszer zökkenőmentesen és hatékonyan működjön.
- (126) E rendelet hatáskörmegosztásra vonatkozó szabályai nem sérthetik a polgári és kereskedelmi ügyekben – például a fogyasztók által a lakóhelyük szerinti tagállam bíróságai előtt az uniós jog vonatkozó rendelkezéseivel összhangban indított eljárások tekintetében – a joghatóságra és az alkalmazandó jogra vonatkozó uniós jogi rendelkezéseket és a nemzetközi magánjogra vonatkozó nemzeti szabályokat. Ami az e rendelet által a közvetítő szolgáltatók számára előírt azon kötelezettséget illeti, hogy tájékoztassák a kibocsátó hatóságot a jogellenes tartalom elleni fellépésre vonatkozó végzések és az információszolgáltatásra vonatkozó végzések végrehajtásáról, a hatáskörmegosztásra vonatkozó szabályokat csak e kötelezettségek végrehajtásának felügyeletére kell alkalmazni, a végzéssel kapcsolatos egyéb kérdésekre, például a végzés kibocsátására vonatkozó hatáskörre azonban nem.
- (127) Tekintettel a közvetítői szolgáltatások határokon, illetve ágazatokon átívelő relevanciájára, ahhoz, hogy biztosítani lehessen e rendelet következetes alkalmazását és a jogérvényesítési feladatok gyakorlása szempontjából releváns információknak az információmegosztási rendszeren keresztül rendelkezésre állását, nagyfokú együttműködésre van szükség. Az együttműködésre – a konkrét közös vizsgálatok sérelme nélkül – különböző formákban kerülhet sor a szóban forgó kérdéstől függően. A közvetítő szolgáltatókkal kapcsolatos esetekről, vizsgálatokról és a vele szemben hozandó intézkedésekről mindenesetre szükséges, hogy a közvetítő szolgáltató letelepedési helye szerinti digitális szolgáltatási koordinátor tájékoztassa a többi digitális szolgáltatási koordinátort. Amennyiben továbbá valamely tagállam illetékes hatóságának olyan információ van a birtokában, amely releváns a letelepedési hely szerinti tagállam illetékes hatóságai által folytatott vizsgálat szempontjából, vagy be tud szerezni valamely ilyen, területén található és a letelepedés helye szerinti tagállam illetékes hatóságai számára nem hozzáférhető információt, a célország szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak kellő időben segítséget kell nyújtania a letelepedés helye szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak, többek között vizsgálati hatáskörének a vonatkozó tagállami eljárásokkal és a Chartával összhangban történő gyakorlása útján. A vizsgálati intézkedés címzettjének teljesítenie kell az intézkedés előírásait, illetve ennek elmulasztása esetén viselnie kell a felelősséget, a letelepedési hely szerinti tagállam illetékes hatóságainak pedig igénybe kell tudniuk venni a kölcsönös segítségnyújtás útján nyert információkat az e rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében.
- (128) A célország szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak – különösen a beérkezett panaszok vagy adott esetben a más illetékes nemzeti hatóságoktól, illetve legalább három tagállamot érintő problémák esetén a Testülettől származó információk alapján – fel kell tudnia kérni a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort, hogy a hatáskörébe tartozó adott szolgáltatóra vonatkozóan vizsgálati vagy jogérvényesítési lépéseket tegyen. Az ilyen cselekvés iránti kérelmeknek olyan kellően alátámasztott bizonyítékokon kell alapulniuk, amelyek bizonyítják a szolgáltatás igénybe vevőinek kollektív érdekeit hátrányosan érintő feltételezett jogsértés fennállását a tagállamukban, vagy amelyek negatív társadalmi hatást fejtenek ki. A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor számára lehetővé kell tenni, hogy kölcsönös segítségnyújtásra támaszkodjon, vagy közös vizsgálatra kérje fel a felkérést végző digitális szolgáltatási koordinátort, amennyiben a döntés meghozatalához további információkra van szükség, ez azonban nem érinti azt a lehetőséget, hogy a Bizottságot az ügy értékelésére kérje fel, amennyiben okkal feltételezi, hogy egy online óriásplatform vagy nagyon népszerű online keresőprogram által elkövetett rendszerszintű jogsértés kockázata állhat fenn.

- (129) A Testület számára biztosítani kell, hogy a Bizottság elé tudja utalni az ügyet, amennyiben a határokon átnyúló együttműködésre irányuló megkeresést vagy közös vizsgálatot követően nincs egyetértés az értékelésről, a meghozott vagy javasolt intézkedésekről, vagy nem sikerült intézkedéseket elfogadni e rendelettel összhangban. Amennyiben a Bizottság az érintett hatóságok által rendelkezésre bocsátott információk alapján úgy ítéli meg, hogy a javasolt intézkedések – ideértve a javasolt pénzbírságok szintjét is – nem alkalmasak az e rendeletben előírt kötelezettségek hatékony érvényesítésének a biztosítására, lehetőséget kell biztosítani számára ahhoz, hogy komoly kételyeit jelezze, és az illetékes digitális szolgáltatási koordinátort felkérje a kérdés újraértékelésére és az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges intézkedések egy előre meghatározott határidőn belüli meghozatalára. Ez a lehetőség nem érinti a Bizottság arra vonatkozó általános kötelezettségét, hogy felügyelje az uniós jog alkalmazását és szükség esetén érvényesítését az Európai Unió Bíróságának ellenőrzése mellett, a Szerződéseknek megfelelően.
- (130) Az e rendeletben előírt kötelezettségekre vonatkozó, több tagállamra kiterjedő, határokon átnyúló felügyelet és vizsgálatok elősegítése érdekében a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy az információmegosztási rendszeren keresztül felkérje a többi digitális szolgáltatási koordinátort az e rendelet megsértésének feltételezett eseteire vonatkozó közös vizsgálat lefolytatására. A többi digitális szolgáltatási koordinátornak és adott esetben a többi illetékes hatóságnak tudnia kell csatlakozni a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor által javasolt vizsgálatához, kivéve, ha utóbbi úgy ítéli meg, hogy a résztvevő hatóságok túlzottan magas száma hátrányosan érintheti a vizsgálat eredményességét, tekintetbe véve a feltételezett jogsértés sajátosságait és azt, hogy a szolgáltatás adott tagállambeli igénybe vevőit az nem érinti közvetlenül. A közös vizsgálati tevékenységek közé többféle intézkedés is tartozhat, melyek koordinációját a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor látja el a résztvevő hatóságok rendelkezésre állásához igazítottan; ilyen tevékenység lehet például a koordinált adatgyűjtés, az erőforrások összevonása, a munkacsoportok igénybevétele, a koordinált információkérés vagy a szolgáltató helyiségeiben végzett közös helyszíni vizsgálat. Ennek megfelelően a közös vizsgálatban részt vevő összes illetékes hatóságnak együtt kell működnie a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátorral, többek között vizsgálati hatáskörüknek a saját területükön belüli gyakorlása révén, összhangban a vonatkozó nemzeti szintű eljárásokkal. A közös vizsgálatnak a megadott határidőn belül zárójelentéssel kell zárulnia, amelynek keretében figyelembe kell venni az összes részt vevő hatóság hozzájárulásait. A Testület továbbá – amennyiben erre legalább három célország szerinti digitális szolgáltatási koordinátor felkéri – ajánlást tehet a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak a közös vizsgálat indítására, iránymutatásokat adva annak megszervezésére vonatkozóan is. A patthelyzetek elkerülése érdekében a Testület számára lehetővé kell tenni, hogy az ügyet konkrét esetekben a Bizottság elé utalja, ideértve azt az esetet is, amikor a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor megtagadja a vizsgálat megindítását, és a Testület nem ért egyet a nyújtott indokolással.
- (131) E rendelet következetes alkalmazása érdekében létre kell hozni egy uniós szintű független tanácsadó csoportot, a Digitális Szolgáltatások Európai Testületét, amely támogatást nyújt a Bizottságnak, és segít összehangolni a digitális szolgáltatási koordinátorok tevékenységét. A Testület – a digitális szolgáltatási koordinátorokból kell állnia – amennyiben azokat kinevezték –, azon lehetőség sérelme nélkül, hogy a digitális szolgáltatási koordinátorok az e rendelet alapján konkrét feladatokkal megbízott más illetékes hatóságok képviselőit meghívják az üléseikre vagy ad hoc küldötteket nevezzenek ki közülük, amennyiben ez a feladataik és hatásköreik nemzeti szintű elosztása alapján szükséges. Amennyiben egy tagállamból több résztvevő képviselheti magát, a szavazati jog tagállamonként továbbra is egy képviselőt illet meg.
- (132) A Testületnek hozzá kell járulnia a rendelet következetes alkalmazására vonatkozó közös uniós álláspont kialakításához, valamint az illetékes hatóságok közötti együttműködéshez, többek között azzal, hogy tanácsokat ad a Bizottságnak és a digitális szolgáltatási koordinátoroknak a megfelelő vizsgálati és jogérvényesítési intézkedésekkel kapcsolatban, különös tekintettel az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra, valamint különösen a közvetítő szolgáltatók arra vonatkozó szabadságára, hogy Unió-szerte nyújtsanak szolgáltatásokat. A Testületnek emellett hozzá kell járulnia a releváns mintadokumentumok és magatartási kódexek megszövegezéséhez, valamint a digitális szolgáltatások fejlődése terén az Unióban megfigyelhető általános tendenciák elemzéséhez, többek között a szabványokkal kapcsolatos kérdésekre vonatkozó vélemények vagy ajánlások kibocsátása révén.

- (133) Ebből a célból biztosítani kell a Testület számára, hogy a digitális szolgáltatási koordinátorokhoz vagy egyéb illetékes nemzeti hatóságokhoz címzett véleményeket, kéréseket és ajánlásokat fogadhasson el. Noha jogilag nem kötelező érvényűek, az ezektől való eltérésre vonatkozó határozatokat megfelelően meg kell indokolni, és a Bizottság figyelembe veheti őket annak értékelésekor, hogy az érintett tagállam megfelel-e ennek a rendeletnek.
- (134) A Testület a digitális szolgáltatási koordinátorok és egyéb lehetséges illetékes hatóságok képviselőit tömöríti a Bizottság elnökleivel, hogy biztosítsa a hozzá benyújtott kérdések teljes körű európai vizsgálatát. Tekintettel arra, hogy felmerülhetnek a más uniós szintű keretszabályozások szempontjából releváns horizontális elemek is, lehetővé kell tenni a Testület számára, hogy a feladatai ellátásához szükséges mértékben együttműködjön más olyan uniós szervekkel, hivatalokkal, ügynökségekkel és tanácsadó csoportokkal, amelyek például az egyenlőség – többek között a nemek közötti egyenlőség –, a megkülönböztetésmentesség, az adatvédelem, az elektronikus hírközlés, az audiovizuális szolgáltatások, a vámilletékek vonatkozásában az uniós költségvetés elleni csalások feltárása és kivizsgálása, a fogyasztóvédelem, illetve a versenyjog területéhez tartozó felelősségi körrel rendelkeznek.
- (135) A Bizottság – az elnökön keresztül – részt vesz a Testület munkájában, de nem rendelkezik szavazati joggal. A Bizottság az elnökön keresztül biztosítja, hogy az ülések menetrendjének meghatározására a testületi tagok kérésének megfelelően kerüljön sor az eljárási szabályzatnak, illetve az ebben a rendeletben a Testület vonatkozásában meghatározott feladatoknak megfelelően.
- (136) Tekintettel a Testület által folytatott tevékenységek támogatásának szükségességére, biztosítani kell a Testület számára a Bizottság és az illetékes nemzeti hatóságok szakértelmének és humán erőforrásainak igénybevételét. A Testület eljárási szabályzatában részletesebben meg kell határozni a Testület belső működésére vonatkozó konkrét operatív mechanizmusokat.
- (137) Tekintettel az online óriásplatformok, illetve a nagyon népszerű online keresőprogramok – hatókörük kiterjedtségéből és hatásukból fakadó – jelentőségére, ha nem teljesítik a kifejezetten rájuk vonatkozó kötelezettségeket, az a szolgáltatások jelentős számú igénybe vevőjét érintheti a különböző tagállamokban, és nagy társadalmi károkat okozhat, miközben az ilyen mulasztások azonosítása és kezelése adott esetben egyúttal különösen összetett feladat lehet. Ezért a Bizottságnak a digitális szolgáltatási koordinátorokkal és a Testülettel együttműködésben ki kell építenie az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok felügyeletével kapcsolatos uniós szakértői bázist és képességeket. A Bizottságnak ezért hatáskörrel kell rendeznie az ezen hatóságokkal való koordinációra, illetve szakértelmük és erőforrásaik igénybevételére, például azáltal, hogy állandó vagy ideiglenes jelleggel elemzi az egy vagy több online óriásplatform vagy nagyon népszerű online keresőprogram kapcsán felmerülő konkrét trendeket vagy problémákat. A tagállamoknak együtt kell működniük a Bizottsággal e képességek fejlesztésében, többek között adott esetben személyzet kirendelése révén, és hozzá kell járulniuk a közös uniós felügyeleti kapacitás létrehozásához. Az uniós szakértelem és képességek kiépítéséhez a Bizottság igénybe veheti az onlineplatform-gazdasági megfigyelőközpont szakértői csoportjának felállításáról szóló, 2018. április 26-i bizottsági határozattal létrehozott onlineplatform-gazdasági megfigyelőközpont, továbbá a releváns szakértői testületek, illetve kiválósági központok szakértelmét és képességeit is. A Bizottság felkérhet specifikus szakértelemmel rendelkező szakértőket is, különösen többek között ellenőrzött kutatókat, az uniós szervek és hivatalok képviselőit, ágazati képviselőket, a civil társadalomhoz tartozó felhasználók képviselői egyesületeit, nemzetközi szervezeteket, a magánszférához tartozó szakértőket, valamint más érdekelt feleket.
- (138) A Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy egyes jogsértéseket saját kezdeményezés alapján, az e rendeletben előírt hatáskörökkel összhangban vizsgáljon, és e célból többek között hozzáférést kérjen bizonyos adatokhoz, tájékoztatást kérjen vagy helyszíni vizsgálatot folytasson le, valamint igénybe vegye a digitális szolgáltatási koordinátorok támogatását. Amennyiben az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók feltételezett egyedi jogsértéseinek az illetékes nemzeti hatóságok általi felügyelete rendszerszintű problémákra, például a szolgáltatás igénybe vevőinek kollektív érdekeire jelentős hatást gyakorló kérdésekre utal, a digitális szolgáltatási koordinátorok számára lehetővé kell tenni, hogy kellően indokolt kérelem alapján az ilyen kérdéseket a Bizottsághoz utalják. Az ilyen kérésekben fel kell tüntetni legalább a feltételezett jogsértés fennállását alátámasztó összes szükséges tényt és körülményt, valamint annak rendszerszintű jellegét. Saját értékelésének eredményétől függően a Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie a szükséges vizsgálati és jogérvényesítési intézkedések e rendelet szerinti meghozatalára, így adott esetben vizsgálat indítására vagy ideiglenes intézkedések meghozatalára is.

- (139) Feladatainak hatékony ellátása érdekében a Bizottság mérlegelési jogkörében kell maradnia az arra vonatkozó döntésnek, hogy az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóval szemben eljárás induljon-e. Az átfedések, következetlenségek és a *ne bis in idem* elv szempontjából vett kockázatok elkerülése érdekében attól kezdve, hogy a Bizottság megindította az eljárást, a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor nem gyakorolhatja vizsgálati és jogérvényesítési hatáskörét az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató szóban forgó magatartása tekintetében. A Bizottságnak ugyanakkor képesnek kell lennie arra, hogy a vizsgálathoz egyéni vagy közös hozzájárulást kérjen a digitális szolgáltatási koordinátoroktól. A lojális együttműködés kötelezettségével összhangban a digitális szolgáltatási koordinátornak minden tőle telhetőt meg kell tennie a Bizottság vizsgálat keretében benyújtott indokolt és arányos kéréseinek teljesítése érdekében. A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak és a Testületnek, valamint adott esetben bármely más digitális szolgáltatási koordinátornak továbbá meg kell adnia a Bizottságnak a feladatai hatékony ellátásához szükséges minden információt és segítséget, ideértve többek között az adatgyűjtési vagy adatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos intézkedések keretében beszerezett információkat is, feltéve hogy ezt az adott információgyűjtés jogalapja nem zárja ki. A Bizottságnak pedig a maga részéről tájékoztatnia kell a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort és a Testületet a hatáskörei gyakorlásáról, valamint különösen akkor, ha meg kívánja indítani az eljárást, és élni szándékozik vizsgálati hatáskörével. Emellett, amennyiben a Bizottság közöli előzetes megállapításait, ideértve bármely kifogásának a tárgyát, az érintett online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókkal, az említett kifogásait a Testülettel is közölnie kell. A Testületnek véleményt kell nyilvánítania a Bizottság által megfogalmazott kifogásokról és értékelésről, és utóbbinak e véleményt figyelembe kell vennie a végső bizottsági határozatot alátámasztó indokolásban.
- (140) Tekintettel egyrészt arra, hogy az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramokat üzemeltető szolgáltatók megfelelésének biztosítására irányuló törekvések során adott esetben különös kihívásokkal kell szembenézni, másrészt arra, hogy fontos azok során hatékonyan eljárni – figyelembe véve méretüket és hatásukat, valamint a károkat, amelyeket okozhatnak –, a Bizottság számára erős vizsgálati és jogérvényesítési hatáskört kell biztosítani ahhoz, hogy el tudja látni az e rendeletben meghatározott egyes szabályoknak való megfeleléshez kapcsolódó vizsgálati, jogérvényesítési és monitorozási feladatokat, teljes mértékben tiszteletben tartva a meghallgatáshoz, illetve a jogérvényesítési eljárás során az iratbetekintéshez való alapvető jogot, továbbá az arányosság elvét és az érintett felek jogait és érdekeit.
- (141) A Bizottságnak hatáskörrel kell rendelkeznie arra, hogy megkérje az e rendeletben foglalt kötelezettségek hatékony végrehajtásának és az azoknak való megfelelésnek az Unió egész területén történő biztosításához szükséges információkat. A Bizottság számára különösen hozzáférést kell biztosítani a vizsgálatok indításához és lefolytatásához, valamint az ebben a rendeletben foglalt releváns kötelezettségeknek való megfelelés nyomom követéséhez szükséges valamennyi releváns dokumentumhoz, adathoz és információhoz, függetlenül attól, kinek a birtokában vannak a szóban forgó dokumentumok, adatok és információk, továbbá függetlenül a formájuktól, formátumuktól, az adathordozótól vagy a tárolásuk pontos helyétől. A Bizottságnak kellő indokolással alátámasztott információkérés útján bármely releváns bizonyíték, adat és információ rendelkezésre bocsátására közvetlenül fel kell tudnia szólítani az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót, valamint bármely egyéb olyan, üzleti, ipari, kézműipari vagy szakmai tevékenységéhez kapcsolódó célból eljáró természetes vagy jogi személyt, akiről vagy amelyről észszerűen feltételezhető, hogy tudomása lehet valamely, a feltételezett jogsértéssel vagy adott esetben a jogsértéssel kapcsolatos információról. A Bizottságnak továbbá képesnek kell lennie arra, hogy e rendelet alkalmazásának céljából bármely releváns információt kikérjen a tagállam bármely hatóságától, szervétől vagy hivatalától. A Bizottságnak továbbá vizsgálati hatáskörének gyakorlása körében – például információkérés vagy interjú révén – hozzáférést kell tudnia kérni az érintett személyek dokumentumaikhoz, adataikhoz, információikhoz, adatbázisaikhoz és algoritmusaihoz, valamint magyarázatot kérni azokra vonatkozóan, továbbá beleegyezésük esetén meg kell tudnia hallgatni bármely olyan természetes vagy jogi személyt, aki hasznos információknak lehet a birtokában, és bármilyen technikai eszköz segítségével tudnia kell rögzíteni az elhangzottakat. A Bizottságot továbbá arra is fel kell hatalmazni, hogy szükség esetén ilyen vizsgálatot végezzen e rendelet releváns rendelkezéseinek végrehajtása érdekében. Az ilyen vizsgálati hatáskör ki kívánja egészíteni annak lehetőségét, hogy a Bizottság kérheti a digitális szolgáltatási koordinátorok és más tagállami hatóságok segítségét, például tájékoztatás vagy az ilyen hatáskör gyakorlása révén.

- (142) Az ideiglenes intézkedések fontos eszközként szolgálhatnak annak biztosítására, hogy amíg a vizsgálat folyamatban van, a vizsgált jogsértés ne vezessen a szolgáltatás igénybe vevőjét veszélyeztető súlyos károk kockázatához. Ez az eszköz lényeges az olyan fejlemények megakadályozása szempontjából, amelyeket már rendkívül nehéz lenne visszafordítani a Bizottság által az eljárás lezárásakor hozott határozattal. A Bizottságot ezért fel kell hatalmazni arra, hogy a meg nem felelésről szóló határozat esetleges elfogadása érdekében indított eljárás keretében, határozat útján ideiglenes intézkedéseket rendeljen el. Ezt a hatáskört azokban az esetekben kell alkalmazni, amikor a Bizottság *prima facie* megállapítja, hogy az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató megszegte az e rendelet szerinti kötelezettségeit. Az ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozat csak egy konkrét időszakra szólhat: vagy az eljárásnak a Bizottság általi lezárásáig vagy egy előre meghatározott időtartamig, amely – amennyiben szükséges és helyénvaló – megújítható.
- (143) A Bizottságnak képesnek kell lennie arra, hogy megtegye az e rendeletben meghatározott kötelezettségek tényleges végrehajtásának, továbbá az e kötelezettségeknek való megfelelésnek a nyomon követéséhez szükséges intézkedéseket. Ezen intézkedések közé tartozik az olyan független külső szakértők és ellenőrök kijelölése, akik segítik a Bizottságot ebben a folyamatban, beleértve adott esetben a tagállami illetékes hatóságok, például az adatvédelmi vagy fogyasztóvédelmi hatóságok szakértőit is. Az ellenőrök kijelölésekor a Bizottságnak biztosítania kell a megfelelő rotációt.
- (144) Az e rendeletben előírt releváns kötelezettségeknek való megfelelés érvényesíthetőségét pénzbírságokkal és kényszerítő bírságokkal kell biztosítani. E célból a kötelezettségek nem teljesítése és az eljárási szabályok megszegése miatt megfelelő mértékű pénzbírságokat és kényszerítő bírságokat is meg kell határozni, megfelelő elévülési határidők mellett, az arányosság elvével és a *ne bis in idem* elvvel összhangban. Az említett elvek tiszteletben tartásának biztosítása érdekében a Bizottságnak és az illetékes nemzeti hatóságoknak koordinálniuk kell jogérvényesítési erőfeszítéseiket. Annak érdekében, hogy a kiszabott pénzbírságok és kényszerítő bírságok összege arányos legyen és megfelelően az elkövetett jogsértések súlyosságának, a Bizottságnak figyelembe kell vennie különösen azokat a pénzbírságokat és kényszerítő bírságokat, amelyeket ugyanazon jogi személyre ugyanazon tények miatt más uniós vagy nemzeti szabályok megsértésével kapcsolatos eljárásokban jogerős határozat útján kiszabtak. Az Európai Unió Bírósága a Bizottság által e rendelet alapján hozott bármely határozatot felülvizsgálhatja az EUMSZ-szel összhangban. Az Európai Unió Bíróságának az EUMSZ 261. cikkével összhangban korlátlan felülvizsgálati jogkörrel kell rendelkeznie a pénzbírságok és a kényszerítő bírságok tekintetében.
- (145) Tekintettel arra, hogy a kizárólag az online óriásplatformokat és a nagyon népszerű online keresőprogramokat terhelő, a rendszerszintű kockázatok kezelésére vonatkozó egyéb kötelezettségek megszegése jelentős potenciális társadalmi hatásokkal járhat, valamint ezeknek a közrendet érintő problémáknak a kezelése érdekében, fokozott felügyeleti rendszer előírására van szükség minden olyan intézkedésre vonatkozóan, amelyre az e rendelet megsértésének hatékony megszüntetése, illetve orvoslása céljából kerül sor. Ezért amint megállapítást nyert e rendeletnek kizárólag az online óriásplatformokra vagy a nagyon népszerű online keresőprogramokra vonatkozó valamely rendelkezésének megsértése, és – szükség esetén – azokat szankcionálták is, a Bizottságnak fel kell kérnie az ilyen platform vagy keresőprogram szolgáltatóját, hogy készítsen részletes cselekvési tervet a jogsértés jövőbeli hatásainak orvoslására, és a Bizottság által meghatározott határidőn belül tájékoztassa e cselekvési tervről a digitális szolgáltatási koordinátorokat, a Bizottságot és a Testületet. A Bizottságnak – a Testület véleményét szem előtt tartva – meg kell állapítania, hogy a cselekvési tervben foglalt intézkedések elegendőek-e a jogsértés kezeléséhez, figyelembe véve azt is, hogy a javasolt intézkedések között szerepel-e a csatlakozás valamely releváns magatartási kódexhez. A Bizottságnak nyomon kell követnie az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató által a cselekvési tervének megfelelően utóbb tett intézkedéseket is, figyelembe véve egy, a szolgáltatóról készült független ellenőrzés eredményét is. Ha a cselekvési terv végrehajtását követően a Bizottság továbbra is úgy ítéli meg, hogy nem orvosolták teljes mértékben a jogsértést, vagy ha a cselekvési tervet nem nyújtották be vagy az nem tekinthető erre alkalmasnak, akkor lehetőséget kell biztosítani számára arra, hogy éljen az e rendelet szerinti vizsgálati vagy jogérvényesítési hatásköreivel, ideértve a kényszerítő bírságok szolgáltatóra való kiszabását és a jogsértő szolgáltatáshoz való hozzáférés megszüntetésére irányuló eljárás megindítását is.

- (146) Az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak, valamint a Bizottság általi hatáskörgyakorlás tárgyát képező egyéb olyan személyeknek, akiknek az érdekeit a határozat érintheti, lehetőséget kell biztosítani arra, hogy előzetesen benyújtsák észrevételeiket, és a határozatokat széles körben nyilvánosságra kell hozni. Az érintett felek védelemhez való jogának, különösen az iratbetekintés jogának biztosítása mellett elengedhetetlen a bizalmas információk védelme. Továbbá, az információk bizalmas jellegének tiszteletben tartása mellett a Bizottságnak biztosítania kell, hogy a határozat meghozatalához használt információkat abban a mértékben közzéte, amely lehetővé teszi a határozat címzettje számára a határozat alapját képező tények és megfontolások megértését.
- (147) E rendelet harmonizált alkalmazásának és végrehajtásának szavatolása érdekében fontos biztosítani, hogy a nemzeti hatóságok – beleértve a nemzeti bíróságokat is – minden szükséges információval rendelkezzenek annak biztosítása céljából, hogy határozataik ne legyenek ellentétesek valamely, a Bizottság által e rendelet alapján elfogadott határozattal. Ez nem érinti az EUMSZ 267. cikkének rendelkezéseit.
- (148) E rendelet hatékony érvényesítéséhez és nyomon követéséhez zökkenőmentes és valós idejű információcserére van szükség a digitális szolgáltatási koordinátorok, a Testület és a Bizottság között az e rendeletben meghatározott információáramlás és eljárások alapján. Ehhez adott esetben arra is szükség lehet, hogy más illetékes hatóságok is hozzáféréssel rendelkezzenek e rendszerhez. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy a megosztott információk bizalmasak lehetnek vagy személyes adatokat is tartalmazhatnak, biztosítani kell, hogy a rendszer továbbra is védett legyen a jogosulatlan hozzáféréssel szemben, az információgyűjtés céljának megfelelően. Ennélfogva az említett hatóságok közötti kommunikációnak minden esetben egy megbízható és biztonságos információmegosztási rendszer keretében kell történnie, amelynek részleteit végrehajtási jogi aktusban kell meghatározni. Az információ-megosztási rendszer alapját képezhetik már meglévő belső piaci eszközök, amennyiben azok költséghatékony módon képesek biztosítani e rendelet célkitűzéseinek az elérését.
- (149) A szolgáltatások igénybe vevői azon jogának sérelme nélkül, hogy az (EU) 2020/1828 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek ⁽³³⁾ megfelelően képviselőhöz forduljanak, illetve a nemzeti jognak megfelelően bármely más típusú képviselőhöz forduljanak, a szolgáltatások igénybe vevőinek azon jogát is garantálni kell, hogy valamely jogi személynek vagy közjogi szervnek adjanak meghatalmazást az e rendeletben meghatározott jogaik gyakorlására. Az ilyen jogok közé tartozhatnak a bejelentéssel vagy a közvetítő szolgáltatók által hozott döntések megtámadásával kapcsolatos jogok, illetve a szolgáltatókkal szembeni, e rendelet megsértése miatti panasztétel joga. Egyes szervezetek, szervezetek és egyesületek különleges szakértelemmel és kompetenciával rendelkeznek a téves vagy indokolatlan tartalommoderálási döntések felderítése és megjelölése terén, és a szolgáltatás igénybe vevői nevében benyújtott panaszuk kedvező hatással lehetnek általában a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságára, ezért az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak indokolatlan késedelem nélkül kezelniük kell ezeket a panaszokat.
- (150) A hatékonyság és eredményesség érdekében a Bizottságnak el kell végeznie e rendelet általános értékelését. Az említett általános értékelésnek többek között különösen a következőkre kell kiterjednie: e rendelet hatálya alá tartozó szolgáltatások köre, az egyéb jogi aktusokkal való kölcsönhatás, e rendelet hatása a belső piac működésére, különösen a digitális szolgáltatások tekintetében, a magatartási kódexek alkalmazása, az Unióban letelepedett jogi képviselő kijelölésének kötelezettsége, a kötelezettségek hatása a kis- és mikrovállalkozásokra, a felügyeleti és jogérvényesítési mechanizmus hatékonysága, valamint a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jogra gyakorolt hatás. Ezen túlmenően az aránytalan terhek elkerülése és e rendelet folyamatos hatékonyságának biztosítása érdekében a Bizottságnak az alkalmazás megkezdésétől számított három éven belül értékelnie kell az e rendeletben meghatározott kötelezettségeknek a kis- és középvállalkozásokra gyakorolt hatását, valamint az e rendelet hatálya alá tartozó szolgáltatások körét, különösen az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok esetében, valamint az egyéb jogi aktusokkal való kölcsönhatást a hatálybalépéstől számított három éven belül.

⁽³³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/1828 irányelve (2020. november 25.) a fogyasztók kollektív érdekeinek védelmére irányuló képviselői keresetokról és a 2009/22/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 409., 2020.12.4., 1. o.).

- (151) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a tartalommoderálásról szóló jelentések formájára, tartalmára és egyéb részleteire vonatkozó mintadokumentumok kidolgozása érdekében. az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető minden egyes szolgáltatót terhelő éves felügyeleti díj megállapítása érdekében, az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó felügyelet, vizsgálatok, jogérvényesítés és monitoring keretében végzett eljárással, meghallgatással és az információk megállapodás szerinti közzétételével kapcsolatos gyakorlati intézkedések megállapítása érdekében, valamint az információmegosztási rendszer működésére, illetve a más releváns rendszerekkel való interoperabilitására vonatkozó gyakorlati és operatív előírások megállapítása érdekében. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek ⁽³⁴⁾ megfelelően kell gyakorolni.
- (152) E rendelet célkitűzéseinek elérése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy kiegészítse a rendeletet a következők tekintetében: az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok azonosítására vonatkozó kritériumok tekintetében, az ellenőrzések eljárási lépései, módszertana és jelentéstételi sablonjai tekintetében, a hozzáférési kérelmekre vonatkozó műszaki előírások tekintetében, valamint a felügyeleti díj meghatározásának részletes módszertana és eljárása tekintetében. Különösen fontos, hogy a Bizottság megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban ⁽³⁵⁾ foglalt elvekkel összhangban kerüljön sor. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (153) Ez a rendelet tiszteletben tartja a Charta által elismert alapvető jogokat és az uniós jog alapelveinek minősülő alapvető jogokat. Ennek megfelelően ezt a rendeletet ezekkel az alapvető jogokkal összhangban kell értelmezni és alkalmazni, ideértve a véleménynyilvánítás szabadságát, a tájékozódás szabadságát, valamint a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét. Az ebben a rendeletben meghatározott hatáskörök gyakorlása során az érintett hatóságoknak – azokban a helyzetekben, amikor az alapvető jogok ütköznek egymással – megfelelő egyensúlyra kell törekedniük az érintett jogok között az arányosság elvének megfelelően.
- (154) Tekintettel az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok által esetlegesen generált társadalmi kockázatok hatókörére és hatására, az említett kockázatok prioritásként való kezelésének a szükségességére, valamint a szükséges intézkedések megtételéhez rendelkezésre álló képességre, indokolt korlátozni az említett szolgáltatásokat nyújtók vonatkozásban az e rendelet alkalmazásának megkezdésére rendelkezésre álló időszakot.
- (155) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a belső piac megfelelő működését, valamint az olyan biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezet biztosítását, amelyben a Chartában foglalt alapvető jogok megfelelő védelmet élveznek, a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, tekintve, hogy az önállóan eljáró tagállamok nem tudják biztosítani a szükséges harmonizációt és együttműködést, az Unió szintjén azonban a területi és személyi hatály miatt az említett célok jobban megvalósíthatók, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt arányosság elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket.
- (156) Az (EU) 2018/1725 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³⁶⁾ 42. cikkének (1) bekezdésével összhangban az európai adatvédelmi biztossal konzultációra került sor, és a biztos 2021. február 10-én véleményt nyilvánított ⁽³⁷⁾,

⁽³⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

⁽³⁵⁾ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

⁽³⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1725 rendelete (2018. október 23.) a természetes személyeknek a személyes adatok uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek általi kezelése tekintetében való védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 45/2001/EK rendelet és az 1247/2002/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 295., 2018.11.21., 39. o.).

⁽³⁷⁾ HL C 149., 2021.4.27., 3. o.

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

(1) E rendelet célja, hogy hozzájáruljon a közvetítő szolgáltatások belső piacának megfelelő működéséhez, az olyan biztonságos, kiszámítható és megbízható online környezetre vonatkozó harmonizált szabályok meghatározásával, amely elősegíti az innovációt, és amelyben a Chartában rögzített alapvető jogok, köztük a fogyasztóvédelem elve hatékony védelmet élveznek.

(2) Ez a rendelet meghatározza a közvetítő szolgáltatások belső piacon történő nyújtására vonatkozó harmonizált szabályokat. Ezen belül meghatározza különösen a következőket:

- a) a közvetítő szolgáltatók felelősség alóli feltételes mentességének kerete;
- b) a közvetítő szolgáltatók egyes konkrét kategóriáira vonatkozó kellő gondossági kötelezettségekre vonatkozó szabályok;
- c) az e rendelet végrehajtására és érvényesítésére vonatkozó szabályok, többek között az illetékes hatóságok közötti együttműködés és koordináció tekintetében.

2. cikk

Hatály

(1) Ez a rendelet az olyan igénybe vevők részére kínált közvetítő szolgáltatásokra vonatkozik, amelyeknek, illetve akiknek a letelepedési helye az Unióban található vagy akik, illetve amelyek az Unióban találhatók, függetlenül az említett közvetítő szolgáltatást biztosító szolgáltatók letelepedési helyétől.

(2) Ez a rendelet nem alkalmazandó az olyan szolgáltatásokra, amelyek nem közvetítő szolgáltatások, illetve az ilyen szolgáltatások tekintetében meghatározott követelményekre, függetlenül attól, hogy a szolgáltatás nyújtására közvetítő szolgáltatáson keresztül kerül-e sor.

(3) Ez a rendelet nem érinti a 2000/31/EK irányelv alkalmazását.

(4) Ez a rendelet nem érinti a belső piacon nyújtott közvetítő szolgáltatások egyéb vonatkozásait szabályozó vagy az e rendeletet pontosító és kiegészítő egyéb uniós jogi aktusokban megállapított szabályokat, különösen a következőket:

- a) a 2010/13/EU irányelv;
- b) a szerzői jogról és a szomszédos jogokról szóló uniós jog;
- c) az (EU) 2021/784 rendelet;
- d) az (EU) 2019/1148 rendelet;
- e) az (EU) 2019/1150 rendelet;
- f) a fogyasztóvédelemről és termékbiztonságról szóló uniós jog, beleértve az (EU) 2017/2394 és az (EU) 2019/1020 rendeletet, valamint a 2001/95/EK és a 2013/11/EU irányelvet;
- g) a személyes adatok védelméről szóló uniós jog, különös tekintettel az (EU) 2016/679 rendeletre és a 2002/58/EK irányelvre;

- h) a polgári ügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területére vonatkozó uniós jog, különösen az 1215/2012/EU rendelet vagy bármely uniós jogi aktus a szerződéses és szerződésen kívüli kötelmi viszonyokra alkalmazandó jog területén;
- i) a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködés területére vonatkozó uniós jog, különösen a büntetőügyi belső elektronikus bizonyítékokra vonatkozó, közlésre és megőrzésre kötelező európai határozatokról szóló rendelet;
- j) a jogi képviselőknek a büntetőeljáráshoz bizonyítékok összegyűjtése céljából történő kinevezéséről szóló harmonizált szabályok meghatározásáról szóló irányelv.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „az információs társadalom szolgáltatása”: az (EU) 2015/1535 irányelv 1. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott szolgáltatás;
- b) „a szolgáltatás igénybe vevője”: bármely természetes vagy jogi személy, aki, illetve amely igénybe veszi az érintett közvetítő szolgáltatást, különösen abból a célból, hogy információhoz jusson vagy az információt hozzáférhetővé tegye;
- c) „fogyasztó”: bármely természetes személy, aki kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenységén kívül eső célokból jár el;
- d) „szolgáltatások nyújtása az Unióban”: annak lehetővé tétele, hogy természetes vagy jogi személyek egy vagy több tagállamban igénybe vegyék az olyan közvetítő szolgáltató szolgáltatásait, amely érdemi kapcsolatban van az Unióval;
- e) „az Unióval fennálló érdemi kapcsolat”: a közvetítő szolgáltatónak az Unióval fennálló olyan kapcsolata, amely abból fakad, hogy a szolgáltató az Unióban letelepedett, vagy amely valamely konkrét ténybeli kritériumon alapul, így például:
 - egy vagy több tagállamban a tagállam népességéhez viszonyítva jelentős számú személy veszi igénybe a szolgáltatást, vagy
 - az egy vagy több tagállam felé irányuló tevékenységek;
- f) „kereskedő”: bármely természetes vagy – akár magán-, akár köztulajdonban álló – jogi személy, aki vagy amely kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenységével összefüggő célokból jár el, ideértve bármely olyan személyt, aki vagy amely a kereskedő nevében vagy javára jár el;
- g) „közvetítő szolgáltatás”: az információs társadalom alábbi szolgáltatásainak egyike:
 - i. „egyszerű továbbítás”: olyan szolgáltatás, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információnak hírközlő hálózaton keresztül történő továbbításából vagy a hírközlő hálózathoz való hozzáférés biztosításából áll;
 - ii. „gyorsítótárazás”: olyan szolgáltatás, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információnak hírközlő hálózaton keresztül történő továbbításából áll, együtt jár az információ automatikus, közbenső és átmeneti tárolásával, és amelyet azzal a kizárólagos céllal hajtanak végre, hogy az információ későbbi továbbítását a szolgáltatás más igénybe vevői számára azok kérésére hatékonyabbá tegye;
 - iii. „tárhelyszolgáltatás”: olyan szolgáltatás, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött és a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére tárolt információ tárolásából áll;
- h) „jogellenes tartalom”: bármely olyan információ, amely önmagában vagy egy tevékenységgel kapcsolatban, beleértve a termékek értékesítését vagy a szolgáltatások nyújtását, nem felel meg az uniós jognak vagy bármely tagállam – az uniós joggal összhangban álló – jogának, függetlenül az adott jog pontos tárgyától vagy jellegétől;

- i) „online platform”: olyan tárhelyszolgáltatás, amely a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére információkat tárol és nyilvánosan terjeszt, kivéve, ha ez a tevékenység egy másik szolgáltatás kisebb vagy kizárólag kiegészítő eleme, vagy a fő szolgáltatás kisebb funkcionálitása, amely objektív és technikai okokból nem használható az említett másik szolgáltatás nélkül, és az ilyen elem vagy funkcionálitás másik szolgáltatásba való integrációja nem a rendelet alkalmazhatóságának elkerülésére szolgál;
- j) „online keresőprogram”: olyan közvetítő szolgáltatás, amelynek segítségével a felhasználók kéréseket vihetnek be azzal a céllal, hogy elvileg az összes weboldalon vagy egy adott nyelvhez tartozó összes weboldalon kulcsszó, hangalapú kérés, kifejezés vagy egyéb formában megadott lekérdezés alapján bármilyen témában kereséseket végezzenek, és amely bármilyen formátumban olyan eredményeket ad meg, amelyekben megtalálhatók a keresett tartalommal kapcsolatos információk;
- k) „nyilvános terjesztés”: információk elérhetővé tétele potenciálisan korlátlan számú harmadik fél számára a szolgáltatás információt biztosító igénybe vevőjének kérésére;
- l) „távollévők közötti szerződés”: a 2011/83/EU irányelv 2. cikke 7. pontjában foglalt fogalommeghatározás szerinti „távollévők között kötött szerződés”;
- m) „online interfész”: minden szoftver – ideértve honlapot és annak egy részét is – és alkalmazás, ideértve a mobilalkalmazásokat is;
- n) „a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor”: a digitális szolgáltatási koordinátor abban a tagállamban, ahol a közvetítő szolgáltató üzleti tevékenységének fő helye található, vagy ahol a jogi képviselőjének lakóhelye vagy letelepedési helye található;
- o) „a célország szerinti digitális szolgáltatási koordinátor”: a digitális szolgáltatási koordinátor abban a tagállamban, ahol a közvetítő szolgáltatás nyújtása történik;
- p) „az online platform aktív igénybe vevője”: a szolgáltatás igénybe vevője, aki kapcsolatba lépett az online platformmal azáltal, hogy tárhelyszolgáltatást kért az online platformon, vagy találkozik az online platformon tárolt és annak online interfészén keresztül terjesztett információval;
- q) „az online keresőprogram aktív igénybe vevője”: a szolgáltatás olyan igénybe vevője, aki keresést indított online keresőprogrammal, és a keresőprogram online interfészén indexelt és megjelenített információval találkozik;
- r) „hirdetés”: valamely jogi vagy természetes személy üzenetének népszerűsítésére szolgáló információ, függetlenül attól, hogy kereskedelmi vagy nem kereskedelmi célokat szolgál, amelyet egy online platform megjelenít az online interfészén a kifejezetten az ilyen információ népszerűsítéséért fizetett ellentételezés fejében;
- s) „ajánlórendszer”: teljes mértékben vagy részben automatizált rendszer, amelyet az online platform arra használ, hogy az online interfészén konkrét információkat javasoljon vagy ezeket az információkat rangsorolja a szolgáltatás igénybe vevője számára, többek között a szolgáltatás igénybe vevője által indított keresés alapján vagy egyéb módon meghatározva a megjelenített információk relatív sorrendjét vagy elsőbbségét;
- t) „tartalommoderálás”: a közvetítő szolgáltató olyan automatizált vagy nem automatizált tevékenysége, amely különösen a szolgáltatás igénybe vevője által közzétett jogellenes tartalom vagy a közvetítő szolgáltató szerződési feltételeivel összeegyeztethetetlen információ észlelésére, azonosítására és kezelésére szolgál, ideértve az ilyen jogellenes tartalom vagy információ elérhetőségét, láthatóságát és hozzáférhetőségét érintő intézkedéseket, például annak hátrasorolását, a demonetizálását, az ahhoz való hozzáférés megszüntetését vagy annak eltávolítását, vagy a szolgáltatás igénybe vevője általi információközlés lehetőségét érintő intézkedéseket, például a fiókja megszüntetését vagy felfüggesztését;
- u) „szerződési feltételek”: minden olyan kikötés, függetlenül az elnevezésétől vagy formájától, amely a közvetítő szolgáltató és a szolgáltatások igénybe vevője közötti szerződéses kapcsolatot szabályozza;

- v) „fogyatékossgal élő személyek”: az (EU) 2019/882 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁸⁾ 3. cikkének 1. pontjában említett személyek;
- w) „kereskedelmi tájékoztatás”: a 2000/31/EK irányelv 2. cikkének f) pontjában foglalt fogalommeghatározás szerinti „kereskedelmi tájékoztatás”;
- x) „forgalom”: a vállalkozás által a 139/2004/EK tanácsi rendelet ⁽³⁹⁾ 5. cikkének (1) bekezdésének értelmében kapott összeg.

II. FEJEZET

A KÖZVETÍTŐ SZOLGÁLTATÓK FELELŐSSÉGE

4. cikk

Egyszerű továbbítás

(1) Ha az információs társadalom olyan szolgáltatásáról van szó, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információnak hírközlő hálózaton keresztül történő továbbításából vagy a hírközlő hálózathoz való hozzáférés biztosításából áll, a szolgáltató nem felelős a továbbított vagy megtekintett információért, azzal a feltétellel, hogy nem a szolgáltató:

- a) kezdeményezi az adatátvitelt;
- b) választja ki az adatátvitel címzettjét; és
- c) választja meg vagy módosítja a továbbított információt.

(2) Az (1) bekezdésben említett adatátvitel és hozzáférés biztosítása magában foglalja a továbbított információ automatikus, közbenső és átmeneti tárolását annyiban, amennyiben ez az adatátvitel hírközlő hálózaton történő végrehajtásának a kizárólagos céljával történik, és feltéve, hogy az információt nem tárolják az adatátvitelhez észszerűen szükségesnél hosszabb ideig.

(3) Ez a cikk nem érinti az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy valamely tagállam jogrendszerével összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék.

5. cikk

Gyorsítótárazás

(1) Ha az információs társadalom olyan szolgáltatásáról van szó, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információnak hírközlő hálózaton keresztül történő továbbításából áll, a szolgáltató nem felelős az információ automatikus, közbenső és átmeneti tárolásáért, amennyiben ez azzal a kizárólagos céllal történik, hogy az információ későbbi továbbítását a szolgáltatás más igénybe vevői számára azok kérésére hatékonyabbá vagy biztonságosabbá tegye, azzal a feltétellel, hogy a szolgáltató:

- a) nem módosítja az információt;
- b) megfelel az információhoz való hozzáféréssel kapcsolatos feltételeknek;
- c) betartja az információk frissítése tekintetében az ágazatban széles körben elismert és alkalmazott szabályokat;

⁽³⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/882 irányelve (2019. április 17.) a termékekre és a szolgáltatásokra vonatkozó akadálymentességi követelményekről (HL L 151., 2019.6.7., 70. o.).

⁽³⁹⁾ A Tanács 139/2004/EK rendelete (2004. január 20.) a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete) (HL L 24., 2004.1.29., 1. o.).

- d) nem akadályozza az információ használatára vonatkozó adatok megszerzése céljából az olyan technológia jogszerű használatát, amely az ágazatban széles körben elfogadott és alkalmazott; és
 - e) haladéktalanul intézkedik a tárolt információ törléséről vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről, amint ténylegesen tudomást szerez arról, hogy az információt az adatátvitel forrásánál törölték a hálózatról vagy megszüntették az ahhoz való hozzáférést, vagy igazságügyi, illetve közigazgatási hatóság rendelte el a törlést vagy a hozzáférés megszüntetését.
- (2) Ez a cikk nem érinti az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy valamely tagállam jogrendszerével összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék.

6. cikk

Tárhelyszolgáltatás

- (1) Ha az információs társadalom olyan szolgáltatásáról van szó, amely a szolgáltatás igénybe vevője által küldött információ tárolásából áll, a szolgáltató nem felelős a szolgáltatás igénybe vevőjének kérésére tárolt információért, azzal a feltétellel, hogy:
- a) a szolgáltatónak nincsen tényleges tudomása jogellenes tevékenységről vagy jogellenes tartalomról, és – ami a kárigényeket illeti – nincsen tudomása olyan tényekről vagy körülményekről, amelyek nyilvánvalóan jogellenes tevékenységre vagy jogellenes tartalomra utalnának; vagy
 - b) a szolgáltató, amint ilyenről tudomást szerez, haladéktalanul intézkedik a jogellenes tartalom eltávolításáról vagy az ahhoz való hozzáférés megszüntetéséről.
- (2) Az (1) bekezdés nem alkalmazható arra az esetre, ha a szolgáltatás igénybe vevője a szolgáltató irányítása alatt vagy ellenőrzése mellett jár el.
- (3) Az (1) bekezdés nem alkalmazható az olyan online platformok fogyasztóvédelmi jog szerinti felelősségére, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy távollevők között kötöttszerződéseket hozzanak létre a kereskedőkkel, amennyiben az ilyen online platform megjeleníti az adott információt vagy más módon lehetővé teszi a szóban forgó ügyletet úgy, hogy az átlagfogyasztó azt hiszi, hogy az információt – vagy az ügylet tárgyát képező terméket vagy szolgáltatást – vagy maga az online platform, vagy a szolgáltatás olyan igénybe vevője biztosítja, aki a szolgáltató irányítása alatt vagy ellenőrzése mellett jár el.
- (4) Ez a cikk nem érinti az igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok arra vonatkozó lehetőségét, hogy valamely tagállam jogrendszerével összhangban a szolgáltatót a jogsértés megszüntetésére vagy megelőzésére kötelezzék.

7. cikk

Önkéntes, saját kezdeményezésű vizsgálatok és jogi megfelelés

A közvetítő szolgáltatóktól nem tagadható meg a 4., 5. és 6. cikkben említett, felelősség alóli mentesülés kizárólag azon az alapon, hogy jóhiszeműen és kellő gondossággal eljárva önkéntes, saját kezdeményezésű vizsgálatokat vagy egyéb, a jogellenes tartalom észlelésére, azonosítására és eltávolítására, illetve az ahhoz való hozzáférés megszüntetésére irányuló intézkedéseket hoznak, vagy az uniós jog és az uniós joggal összhangban álló nemzeti jog követelményeinek – beleértve az e rendeletben foglalt követelményeket – való megfeleléshez szükséges intézkedéseket hoznak.

8. cikk

Az általános monitorozási vagy aktív tényfeltárási kötelezettségek hiánya

Az ilyen szolgáltatókra nem vonatkozik olyan általános kötelezettség, amelynek értelmében nyomon kellene követniük a közvetítő szolgáltatók által továbbított vagy tárolt információkat, vagy jogellenes tevékenységre utaló tények vagy körülmények aktív feltáráására kellene törekedniük.

9. cikk

A jogellenes tartalom elleni fellépésre vonatkozó végzések

(1) A jogellenes tartalom egy vagy több konkrét eleme elleni fellépésre vonatkozó, a releváns nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok által az alkalmazandó uniós vagy – az uniós joggal összhangban álló – nemzeti jog alapján kibocsátott végzés kézhezvételét követően a közvetítő szolgáltatóknak indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatniuk kell a végzést kibocsátó vagy a végzésben megjelölt bármely más hatóságot a végzés bármely mértékben történő végrehajtásáról, feltüntetve, hogy végrehajtották-e a végzést, és ha igen, mikor.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett végzés a szolgáltatónak való továbbításakor megfeleljen legalább az alábbi feltételeknek:

a) az említett végzés tartalmazza a következő elemeket:

- i. hivatkozás a végzés uniós vagy nemzeti jog szerinti jogalapjára;
- ii. annak indokolása, hogy miért minősül jogellenes tartalomnak az adott információ, hivatkozva az uniós vagy az uniós joggal összhangban álló nemzeti jog egy vagy több konkrét rendelkezésére;
- iii. a kibocsátó hatóság azonosítására szolgáló információk;
- iv. olyan egyértelmű információk, amelyek lehetővé teszik a közvetítő szolgáltató számára az érintett jogellenes tartalom azonosítását és lokalizálását, például egy vagy több pontos URL és szükség esetén további információk;
- v. a közvetítő szolgáltató számára és a szolgáltatásnak a tartalmat nyújtó igénybe vevője számára elérhető jogorvoslati mechanizmusokkal kapcsolatos információk;
- vi. adott esetben tájékoztatás arról, hogy melyik hatóságnak kell tájékoztatást kapnia a végzések végrehajtásáról;

b) az említett végzés területi hatálya – az uniós és nemzeti jog vonatkozó szabályai alapján, beleértve a Chartát, továbbá adott esetben a nemzetközi jog általános alapelveit – a célkitűzésének eléréséhez szigorúan szükséges mértékre korlátozódik;

c) az említett végzést a közvetítő szolgáltató által a 11. cikk (3) bekezdése szerint megjelölt nyelvek egyikén vagy a tagállamok egy másik olyan hivatalos nyelvén továbbítják, amelyről a végzést kibocsátó hatóság és a szolgáltató megállapodott, és a végzést elküldik a szolgáltató által a 11. cikkel összhangban kijelölt elektronikus kapcsolattartó pontnak; amennyiben a végzés nem a közvetítő szolgáltató által megjelölt nyelven vagy egy másik, kétoldalú megállapodás szerinti nyelven készült, a végzés a kibocsátó hatóság nyelvén is továbbítható, feltéve, hogy ahhoz mellékelik legalább az e bekezdés a) és b) pontjában meghatározott elemek fordítását az említett – megjelölt vagy kétoldalú megállapodás szerinti – nyelven.

(3) A végzést kibocsátó hatóságnak vagy adott esetben a végzésben meghatározott hatóságnak továbbítania kell e végzést a közvetítő szolgáltatótól a végzés végrehajtására vonatkozóan kapott információkkal együtt a kibocsátó hatóság szerinti tagállam digitális szolgáltatási koordinátorának.

(4) Az érintett tagállam digitális szolgáltatási koordinátorának az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság végzésének kézhezvételét követően indokolatlan késedelem nélkül továbbítania kell az e cikk (1) bekezdésében említett végzés egy példányát az összes többi digitális szolgáltatási koordinátornak a 85. cikknek megfelelően létrehozott rendszerben.

(5) A közvetítő szolgáltatóknak legkésőbb a végzés végrehajtásának időpontjában vagy adott esetben a kibocsátó hatóság által a végzésében megadott időpontban, tájékoztatniuk kell a szolgáltatás érintett igénybe vevőjét a kapott végzésről és annak végrehajtásáról. A szolgáltatás igénybe vevőjének nyújtott tájékoztatás magában kell, hogy foglalja a végzés indokolását, a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket és a végzés területi hatályának leírását a (2) bekezdés szerint.

(6) Az e cikkben meghatározott feltételek és követelmények nem érintik a nemzeti polgári és büntető eljárásjogi jogszabályokat.

10. cikk

Információs szolgáltatásra vonatkozó végzések

(1) A közvetítő szolgáltatók az érintett nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatóságok által az alkalmazandó uniós jog vagy – az uniós joggal összhangban álló – nemzeti jog alapján kibocsátott, a szolgáltatás egy vagy több konkrét egyéni igénybe vevőjére vonatkozó konkrét tájékoztatást előíró végzés kézhezvételét követően indokolatlan késedelem nélkül kötelesek tájékoztatni a végzést kibocsátó hatóságot vagy a végzésben megjelölt bármely más hatóságot a végzés kézhezvételéről, valamint végrehajtásáról, megjelölve, hogy a végzést végrehajtották-e, és ha igen, mikor.

(2) A tagállamok biztosítják, hogy az (1) bekezdésben említett végzés a szolgáltatónak való továbbításakor megfeleljen legalább az alábbi feltételeknek:

a) az említett végzés tartalmazza a következő elemeket:

- i. hivatkozás a végzés uniós vagy nemzeti jog szerinti jogalapjára;
- ii. a kibocsátó azonosítására szolgáló információk;
- iii. olyan egyértelmű információk – mint például egy vagy több fióknév vagy egyedi azonosító –, amelyek lehetővé teszik a közvetítő szolgáltató számára a szolgáltatás azon konkrét igénybe vevőjének vagy igénybe vevőinek azonosítását, akikre vonatkozóan az információt kéri;
- iv. egy indoklás, amely ismerteti az információkérés célját, valamint azt, hogy az információkérés miért szükséges és arányos annak meghatározása vonatkozásában, hogy a közvetítő szolgáltatás igénybe vevői megfelelnek-e a vonatkozó uniós vagy – az uniós joggal összhangban álló – nemzeti jognak, kivéve, ha bűncselekmények megelőzésével, kivizsgálásával, felderítésével és a vádeljárás lefolytatásával kapcsolatos okokból nem adható ilyen indoklás;
- v. a szolgáltató és a szolgáltatás érintett igénybe vevői számára elérhető jogorvoslati mechanizmusokkal kapcsolatos információk;
- vi. adott esetben tájékoztatás arról, hogy mely hatóságnak kell tájékoztatást adni a végzések végrehajtásáról;

b) az említett végzés csak olyan információkat kér a szolgáltatótól, amelynek összegyűjtésére már sor került a szolgáltatás nyújtásának céljára, és amely felett ellenőrzéssel bír;

c) az említett végzést a szolgáltató által a 11. cikk (3) bekezdése szerint megjelölt nyelvek egyikén vagy a tagállamok egy másik olyan hivatalos nyelvén továbbítják, amelyről a végzést kibocsátó hatóság és a közvetítő szolgáltató megállapodott, és a végzést elküldik a szolgáltató által a 11. cikkel összhangban kijelölt elektronikus kapcsolattartó pontnak.; Amennyiben a végzés nem a közvetítő szolgáltató által megjelölt nyelven vagy egy másik, kétoldalú megállapodás szerinti nyelven készült, a végzés a kibocsátó hatóság nyelvén is továbbítható, feltéve, hogy ahhoz mellékelik legalább az e bekezdés a) és b) pontjában meghatározott elemek fordítását az említett – megjelölt vagy kétoldalú megállapodás szerinti – nyelven.

(3) A végzést kibocsátó hatóságnak vagy adott esetben a végzésben meghatározott hatóságnak továbbítania kell a végzést a közvetítő szolgáltatótól a végzés végrehajtására vonatkozóan kapott valamennyi információkkal együtt a kibocsátó hatóság szerinti tagállam digitális szolgáltatási koordinátorának.

(4) Az érintett tagállam digitális szolgáltatási koordinátorának az igazságügyi vagy közigazgatási hatóság végzésének kézhezvételét követően indokolatlan késedelem nélkül továbbítania kell az e cikk (1) bekezdésében említett végzés egy példányát az összes digitális szolgáltatási koordinátornak a 85. cikknek megfelelően létrehozott rendszerben.

(5) A közvetítő szolgáltatóknak legkésőbb a végzés végrehajtásának időpontjában vagy adott esetben a kibocsátó hatóság által a végzésében megadott időpontban tájékoztatniuk kell a szolgáltatás érintett igénybe vevőjét a kapott végzésről és annak végrehajtásáról. A szolgáltatás igénybe vevőjének nyújtott tájékoztatás magában kell, hogy foglalja a végzés indokolását és a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket a (2) bekezdés szerint.

(6) Az e cikkben meghatározott feltételek és követelmények nem érintik a nemzeti polgári és büntető eljárásjogi jogszabályokat.

III. FEJEZET

KELLŐ GONDOSSÁGI KÖTELEZETTSÉGEK AZ ÁTLÁTHATÓ ÉS BIZTONSÁGOS ONLINE KÖRNYEZET VONATKOZÁSÁBAN

1. SZAKASZ

Valamennyi közvetítő szolgáltatóra vonatkozó rendelkezések

11. cikk

A tagállami hatóságok, a Bizottság és a Testület kapcsolattartó pontjai

(1) A közvetítő szolgáltatók kijelölnek egy egyedüli kapcsolattartó pontot, amely lehetővé teszi számukra e rendelet alkalmazásában a tagállami hatóságokkal, a Bizottsággal és a 61. cikkben említett Testülettel folytatott közvetlen elektronikus kommunikációt.

(2) A közvetítő szolgáltatók közzéteszik az egyedüli kapcsolattartó pontjuk könnyű azonosításához és az egyedüli kapcsolattartó pontjukkal folytatott kommunikációhoz szükséges információkat. Ennek az információnak könnyen hozzáférhetőnek kell lennie és azt naprakészen kell tartani.

(3) A közvetítő szolgáltatóknak a (2) bekezdésben említett információkban fel kell tüntetniük, hogy egy, a lehető legtöbb uniós polgár által széles körben megértett nyelven felül a tagállamok mely hivatalos nyelve vagy nyelvei használhatók az elektronikus kapcsolattartó pontjukkal folytatott kommunikációhoz, és ezek között szerepelnie kell azon tagállam legalább egy hivatalos nyelvének, ahol a közvetítő szolgáltató székhelye, illetve jogi képviselőjének lakóhelye vagy letelepedési helye található.

12. cikk

Kapcsolattartó pontok a szolgáltatásokat igénybe vevők számára

(1) A közvetítő szolgáltatók kijelölnek egy egyedüli kapcsolattartó pontot, amely lehetővé teszi a szolgáltatás igénybe vevői számára, hogy közvetlenül és gyorsan, elektronikus úton és felhasználóbarát módon kommunikáljon velük, többek között azáltal, hogy lehetővé teszi a szolgáltatás igénybe vevői számára, hogy megválasszák azt a kommunikációs eszközt, amely nem kizárólag automatizált eszközökre támaszkodik.

(2) A 2000/31/EK irányelv szerinti kötelezettségeken felül a közvetítő szolgáltatók közzéteszik a szolgáltatás igénybe vevői számára az egyedüli kapcsolattartó pontjuk könnyű azonosításához és az egyedüli kapcsolattartó pontjukkal folytatott kommunikációhoz szükséges információkat. Az említett információnak könnyen hozzáférhetőnek kell lennie és azt naprakész kell tartani.

13. cikk

Jogi képviselők

(1) Az olyan közvetítő szolgáltatók, amelyek nem rendelkeznek letelepedési hellyel az Unióban, de ott szolgáltatásokat kínálnak, írásban kijelölnek egy természetes vagy jogi személyt, hogy jogi képviselőként járjon el az egyik olyan tagállamban, ahol a szolgáltató a szolgáltatásait kínálja.

(2) A közvetítő szolgáltatóknak olyan megbízást kell adniuk jogi képviselőjüknek, amely alapján az illetékes tagállami hatóságok, a Bizottság és a Testület az ilyen szolgáltatók mellett vagy helyett hozzájuk fordulhatnak az e rendelettel összefüggésben hozott határozatok átvételével, a határozatoknak való megfeleléssel és a határozatok érvényesítésével kapcsolatos valamennyi kérdésben. A közvetítő szolgáltatók biztosítják a jogi képviselőjük számára az illetékes tagállami hatóságokkal, a Bizottsággal és a Testülettel való hatékony és időszerű együttműködés, illetve a határozatoknak való megfelelés garantálásához szükséges hatásköröket és elegendő erőforrásokat.

(3) A kijelölt jogi képviselő felelősségre vonható az e rendeletben előírt kötelezettségeknek való meg nem felelés esetén, a közvetítő szolgáltató felelősségének és az ellene indítható jogi eljárások sérelme nélkül.

(4) A közvetítő szolgáltatók tájékoztatják azon tagállam digitális szolgáltatásokkal foglalkozó koordinátorát a jogi képviselőjük nevéről, postai címéről, e-mail-címéről és telefonszámáról, ahol a jogi képviselő lakóhellyel vagy letelepedési hellyel rendelkezik. A közvetítő szolgáltatók biztosítják, hogy ezek az információk nyilvánosan elérhetők, könnyen hozzáférhetők, pontosak és naprakészek legyenek.

(5) Az Unión belüli jogi képviselő (1) bekezdés alapján történő kinevezése nem minősül Unión belüli letelepedésnek.

14. cikk

Szerződési feltételek

(1) A közvetítő szolgáltatók a szerződési feltételeikben tájékoztatást nyújtanak a szolgáltatás igénybe vevői által megadott információkra vonatkozóan a szolgáltatásaik használatával kapcsolatban általuk megszabott korlátozásokról. Ez a tájékoztatás magában foglalja a tartalommoderálás céljából alkalmazott valamennyi szabályra, eljárásra, intézkedésre és eszközre – beleértve az algoritmikus döntéshozatalt és az emberi felülvizsgálatot –, valamint a belső panaszkezelési rendszerük eljárási szabályzatára vonatkozó információkat. Ezeket világosan, egyszerűen, érthetően, felhasználóbarát módon és egyértelműen kell megfogalmazni, továbbá könnyen hozzáférhető és géppel olvasható formátumban közzé kell tenni.

(2) A közvetítő szolgáltatók tájékoztatják a szolgáltatás igénybe vevőit a szerződési feltételek bármely jelentős változásáról.

(3) Amennyiben a közvetítő szolgáltatás elsősorban kiskorúakat céloz meg, vagy azt túlnyomórészt kiskorúak veszik igénybe, e közvetítő szolgáltatás nyújtójának oly módon kell elmagyaráznia a szolgáltatás igénybevételének feltételeit és az arra vonatkozó korlátozásokat, hogy az a kiskorúak számára érthető legyen.

(4) A közvetítő szolgáltatók kellő gondossággal, objektíven és arányosan járnak el az (1) bekezdésben említett korlátozások alkalmazása és érvényesítése során, kellően figyelembe véve valamennyi érdekelt fél jogait és jogos érdekeit, beleértve a szolgáltatás igénybe vevőit megillető alapvető jogokat, mint a véleménynyilvánítás szabadságát, a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét, valamint a Chartában foglaltak szerinti más alapvető jogokat és szabadságokat.

(5) Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak összefoglalót kell biztosítaniuk a szolgáltatások igénybe vevői számára világosan és egyértelműen megfogalmazva, tömör, könnyen hozzáférhető és géppel olvasható formátumban a szerződési feltételekről, beleértve a rendelkezésre álló jogorvoslati és jogérvényesítési lehetőségeket is.

(6) A 33. cikkben szerinti online óriásplatformoknak és a nagyon népszerű online keresőprogramoknak az összes olyan tagállam hivatalos nyelvén meg kell jelentetniük a szerződési feltételeiket, amelyben szolgáltatásaikat kínálják.

15. cikk

A közvetítő szolgáltatók átláthatósági jelentési kötelezettségei

(1) A közvetítő szolgáltatók – legalább évente egyszer – géppel olvasható formátumban és könnyen hozzáférhető módon világos, jól érthető jelentést tesznek közzé az adott időszakban általuk végzett tartalommoderálásról. Ezek a jelentések adott esetben különösen az alábbi információkat tartalmazzák:

- a) közvetítő szolgáltatók esetében a tagállami hatóságoktól kapott végzések száma, beleértve a 9. és 10. cikkel összhangban kibocsátott végzéseket is, az érintett jogellenes tartalom típusa szerint kategorizálva, a végzést kibocsátó tagállam, valamint a végzést kibocsátó hatóságnak vagy a végzésben meghatározott bármely más hatóságnak a végzés kézhezvételéről való tájékoztatásához és a végzés végrehajtásához szükséges medián idő;
- b) tárhelyszolgáltatók esetében a 16. cikknek megfelelően tett bejelentések száma a feltételezett érintett jogellenes tartalmak típusa szerinti bontásban, a megbízható bejelentők által benyújtott bejelentések száma, a bejelentések nyomán elvégzett intézkedések annak feltüntetésével, hogy a jog vagy a szolgáltató szerződési feltételei alapján került-e rájuk sor, az automatizált módon feldolgozott bejelentések száma, valamint az intézkedések meghozatalához szükséges medián idő;
- c) közvetítő szolgáltatók esetében érdemi és érthető tájékoztatás a szolgáltató saját kezdeményezésére végzett tartalommoderálásról, beleértve az automatizált eszközök használatát, a tartalommoderálásért felelős személyeknek nyújtott képzés és segítségnyújtás érdekében hozott intézkedéseket, a szolgáltatás igénybe vevői által nyújtott információk rendelkezésre állását, láthatóságát és hozzáférhetőségét érintő intézkedések számát és típusát, valamint a szolgáltatás igénybe vevőinek a szolgáltatáson keresztüli információszolgáltatásra való képességét, és a szolgáltatás egyéb kapcsolódó korlátozásait; a bejelentett információkat a jogellenes tartalomnak vagy a szolgáltató szerződési feltételei megsértésének a típusa, a felderítés módszere és az alkalmazott korlátozás típusa szerint bontva kell megadni;
- d) közvetítő szolgáltatók esetében a belső panaszkezelési rendszereken keresztül a szolgáltató szerződési feltételeivel összhangban, továbbá az online platformot üzemeltető szolgáltatók esetében a 20. cikkel összhangban kapott panaszok száma, a panaszok alapja, az e panaszokra vonatkozó döntések, a döntések meghozatalához szükséges medián idő és azon esetek száma, amikor e döntéseket megváltoztatták;
- e) automatizált eszközök használata tartalommoderálás céljából, beleértve a minőségi leírást, a pontos célok meghatározását, az e célok eléréséhez használt automatizált eszközök pontosságára és lehetséges hibaaarányára vonatkozó mutatókat, valamint az alkalmazott biztosítékokat.

(2) E cikk (1) bekezdése nem alkalmazandó azokra a közvetítő szolgáltatókra, amelyek a 2003/361/EK ajánlásban meghatározott mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek, és amelyek nem minősülnek az e rendelet 33. cikkének értelmében vett online óriásplatformnak.

(3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az e cikk (1) bekezdése szerinti jelentések formájára, tartalmára és egyéb részleteire – többek között az összehangolt jelentéstételi időszakokra – vonatkozó mintadokumentumok kidolgozása érdekében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 80. cikk szerinti tanácsadói bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

2. SZAKASZ

A tárhelyszolgáltatókra, köztük az online platformokra alkalmazandó további kötelezettségek

16. cikk

Bejelentési és cselekvési mechanizmusok

(1) A tárhelyszolgáltatók olyan mechanizmusokat alkalmaznak, amelyek lehetővé teszik bármely személy vagy szervezet számára az olyan konkrét, a szolgáltatás keretében elérhető információk bejelentését, amelyek a magánszemély vagy szervezet szerint jogellenes tartalomnak minősül. E mechanizmusoknak könnyen hozzáférhetőnek és felhasználóbarátnak kell lenniük, valamint lehetővé kell tenniük a bejelentések kizárólag elektronikus úton történő benyújtását.

(2) Az (1) bekezdésben említett mechanizmusoknak meg kell könnyíteniük a kellően pontos és megfelelően indokolt bejelentések benyújtását. Ebből a célból a tárhelyszolgáltatók meghozzák az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy lehetővé tegyék és megkönnyítsék az alábbi elemek mindegyikét tartalmazó bejelentések benyújtását:

- a) annak kellően részletes magyarázata, hogy az adott magánszemély vagy szervezet miért állítja, hogy a szóban forgó információ jogellenes tartalom;
- b) az információ pontos elektronikus helyének egyértelmű megadása, például a pontos URL vagy URL-ek, vagy szükség esetén a jogellenes tartalom azonosítását lehetővé tevő további információk a tartalom típusa és az adott tárhelyszolgáltatás típusa szerint;
- c) a bejelentést tevő magánszemély vagy szervezet neve és e-mail-címe, kivéve a 2011/93/EU irányelv 3–7. cikkében említett valamely bűncselekményt magukban foglaló információk esetében;
- d) nyilatkozat, amely megerősíti, hogy a bejelentést tevő magánszemély vagy szervezet jóhiszeműen jár el, és a bejelentésben szereplő információk és állítások pontosak és hiánytalanok.

(3) Az e cikkben említett bejelentések alapján úgy tekintendő, hogy a szolgáltató ténylegesen tudomást szerzett a 6. cikk alkalmazásában az érintett konkrét információról, amennyiben a bejelentések lehetővé teszik a megfelelő gondossággal eljáró tárhelyszolgáltató számára, hogy részletes jogi vizsgálat nélkül azonosítsa az adott tevékenység vagy információ jogellenességét.

(4) Ha a bejelentés tartalmazza a bejelentést tevő magánszemély vagy szervezet elektronikus elérhetőségét, a tárhelyszolgáltató indokolatlan késedelem nélkül elküldi a bejelentés kézhezvételének megerősítését az adott magánszemélynek vagy szervezetnek.

(5) A szolgáltató emellett – indokolatlan késedelem nélkül – értesíti az adott magánszemélyt vagy szervezetet a bejelentés tárgyát képező információkkal kapcsolatos döntéséről, tájékoztatást nyújtva az e döntéssel kapcsolatos jogorvoslati lehetőségekről.

(6) A tárhelyszolgáltatók feldolgozzák az (1) bekezdésben említett mechanizmusok keretében tett bejelentéseket, és időben, kellő gondossággal, nem önkényesen és tárgyilagosan eljárva döntést hoznak a bejelentés tárgyát képező információkkal kapcsolatban. Ha a tárhelyszolgáltatók az említett feldolgozáshoz vagy döntéshozatalhoz automatizált eszközöket vesznek igénybe, akkor az erre vonatkozó tájékoztatást az (5) bekezdésben említett értesítésbe foglalják.

17. cikk

Indokolás

(1) A tárhelyszolgáltatók kötelesek egyértelmű és konkrét indokolást nyújtani a szolgáltatás érintett igénybe vevői számára a következő korlátozások bármelyikéről, amelyeket azért alkalmaznak, mert a szolgáltatást igénybe vevő által nyújtott információ jogellenes tartalom vagy nem felel meg a szerződési feltételeiknek:

- a) a szolgáltatás igénybe vevője által nyújtott egyes információk láthatóságának korlátozása, ideértve a tartalom eltávolítását, a tartalomhoz való hozzáférés megszüntetését vagy a tartalom hátrasorolását;
- b) a pénzkifizetések felfüggesztése, megszüntetése vagy egyéb korlátozása;
- c) a szolgáltatásnyújtás teljes vagy részleges felfüggesztése vagy megszüntetése;
- d) a szolgáltatást igénybe vevő fiókjának felfüggesztése vagy megszüntetése.

(2) Az (1) bekezdés csak akkor alkalmazandó, ha a szolgáltató ismeri a vonatkozó elektronikus elérhetőségeket. Az említett bekezdést legkésőbb a korlátozás bevezetésének időpontjától kezdődően – annak okától és módjától függetlenül – kell alkalmazni.

Az (1) bekezdés nem alkalmazandó, ha az információ megtevesztő, nagy mennyiségű, kereskedelmi tartalom.

- (3) Az (1) bekezdésben említett indokolás legalább az alábbi információkat tartalmazza:
- a) információ arról, hogy a döntés maga után vonja-e az információ eltávolítását, hozzáférhetőségének megszüntetését, hátrasorolását vagy láthatóságának korlátozását, vagy az adott információhoz kapcsolódó pénzkifizetések felfüggesztését vagy megszüntetését, vagy az (1) bekezdésben említett egyéb intézkedéseket ír-e elő az információ tekintetében, és adott esetben a döntés területi hatályát és időtartamát;
 - b) a döntés meghozatala során figyelembe vett tények és körülmények, beleértve adott esetben azt, hogy a döntésre a 16. cikknek megfelelően tett bejelentés következtében került-e sor, vagy önkéntes, saját kezdeményezésű vizsgálatok alapján, valamint a bejelentő személyazonossága, ha feltétlenül szükséges;
 - c) adott esetben a döntés meghozatala során használt automatizált eszközök alkalmazására vonatkozó információk, beleértve az arra vonatkozó információt is, ha a döntéshozatalra az automatizált eszközök használatával észlelt vagy azonosított tartalom vonatkozásában került sor;
 - d) ha a döntés feltételezeten jogellenes tartalomra vonatkozik, a jogalapra való hivatkozás, valamint arra vonatkozó magyarázat, hogy ennek alapján miért minősül jogellenes tartalomnak az adott információ;
 - e) ha a döntés azon alapul, hogy az információk feltételezhetően nem egyeztethetők össze a tárhelyszolgáltató szerződési feltételeivel, a szerződéses indokra vonatkozó hivatkozás, valamint arra vonatkozó magyarázat, hogy ennek alapján miért minősül összeegyeztethetetlennek az adott információ;
 - f) a szolgáltatás igénybe vevője számára a döntéssel kapcsolatban elérhető jogorvoslati lehetőségekkel – adott esetben különösen a belső panaszkezelési mechanizmusokkal, peren kívüli vitarendezéssel és bírósági jogorvoslatokkal – kapcsolatos egyértelmű és felhasználóbarát tájékoztatás.
- (4) A tárhelyszolgáltatók által e cikknek megfelelően nyújtott tájékoztatás egyértelmű és könnyen érthető kell, hogy legyen, valamint az adott körülmények között észszerűen lehetséges mértékben pontos és konkrét. A tájékoztatás mindenekelőtt olyan kell, hogy legyen, hogy észszerűen lehetővé tegye a szolgáltatás érintett igénybe vevője számára a (3) bekezdés f) pontjában említett jogorvoslati lehetőségek hatékony gyakorlását.
- (5) Ez a cikk nem alkalmazandó a 9. cikkben említett végzésekre.

18. cikk

Bűncselekmények gyanújának bejelentése

- (1) Amennyiben egy tárhelyszolgáltató olyan információ birtokába jut, amelynek alapján felmerül a gyanú, hogy egy személynek vagy személyeknek az életét vagy biztonságát fenyegető bűncselekményt követtek el, követnek el vagy valószínűleg el fognak követni, haladéktalanul tájékoztatnia kell az érintett tagállam vagy tagállamok bűnüldözési vagy igazságügyi hatóságait a gyanújáról, és rendelkezésükre kell bocsátania minden elérhető releváns információt.
- (2) Ha a tárhelyszolgáltató nem tudja kellő bizonyossággal meghatározni, hogy melyik az érintett tagállam, akkor annak a tagállamnak a bűnüldözési hatóságait tájékoztatja, amelyben letelepedési hellyel rendelkezik vagy amelyben jogi képviselője lakóhellyel vagy letelepedési hellyel rendelkezik, vagy tájékoztatja az Europolt, vagy mindkettőt.

E cikk alkalmazásában az érintett tagállam az a tagállam, ahol a feltételezések szerint sor került, sor kerül vagy valószínűleg sor kerül a bűncselekményre, vagy az a tagállam, ahol a feltételezett elkövető lakóhellyel rendelkezik vagy tartózkodik, vagy az a tagállam, ahol a feltételezett bűncselekmény áldozata lakóhellyel rendelkezik vagy tartózkodik.

3. SZAKASZ

Az online platformot üzemeltető szolgáltatókra alkalmazandó további kötelezettségek

19. cikk

A mikro- és kisvállalkozások kizárása

(1) Ez a szakasz – a 24. cikk (3) bekezdésének kivételével – nem vonatkozik azokra az online platformot üzemeltető szolgáltatókra, amelyek a 2003/361/EK ajánlásban meghatározott mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek.

Ez a szakasz – a 24. cikk (3) bekezdése és a 3a. szakasz kivételével – nem alkalmazandó azokra az online platformot üzemeltető szolgáltatókra, amelyek korábban a 2003/361/EK ajánlásban meghatározott mikro- vagy kisvállalkozási jogállásra való jogosultságot szereztek az említett ajánlás 4. cikkének (2) bekezdése szerinti jogállásuk elvesztését követő 12 hónapon belül, kivéve, ha a 33. cikk értelmében online óriásplatformok.

(2) E cikk (1) bekezdésétől eltérve e szakasz a 33. cikk értelmében online óriásplatformnak minősített szolgáltatókra alkalmazandó, függetlenül attól, hogy mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek-e.

20. cikk

Belső panaszkezelési rendszer

(1) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók az ebben a bekezdésben említett döntést követően legalább hat hónapig hozzáférést biztosítanak a szolgáltatás igénybe vevői – köztük a bejelentéssel élő magánszemélyek és szervezetek – számára egy olyan hatékony belső panaszkezelési rendszerhez, amely lehetővé teszi számukra a panaszok elektronikus úton és ingyenesen történő benyújtását az online platformot üzemeltető szolgáltató által a bejelentés kézhezvételét követően hozott döntése, vagy az online platformot üzemeltető szolgáltató azon az alapon hozott alábbi döntései ellen, hogy a szolgáltatás igénybe vevői által rendelkezésre bocsátott információ jogellenes tartalomnak minősül vagy nem egyeztethető össze a szolgáltató szerződési feltételeivel:

- a) az információ esetleges eltávolítására, hozzáférhetőségének megszüntetésére vagy láthatóságának korlátozására vonatkozó döntés;
- b) a szolgáltatás igénybe vevőjének nyújtott szolgáltatás esetleges részleges vagy teljes felfüggesztésére vagy megszüntetésére vonatkozó döntések;
- c) a szolgáltatás igénybe vevője fiókjának esetleges felfüggesztésére vagy megszüntetésére vonatkozó döntések;
- d) a szolgáltatás igénybe vevője által nyújtott információhoz kapcsolódó monetizálás esetleges felfüggesztésére, megszüntetésére vagy más módon történő korlátozására vonatkozó döntések.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett legalább hat hónapos időszak azon a napon kezdődik, amelyen a szolgáltatás igénybe vevőjét a 16. cikk (5) bekezdésével vagy a 17. cikkel összhangban tájékoztatják a döntésről.

(3) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók biztosítják, hogy a belső panaszkezelési rendszerük könnyen hozzáférhető és felhasználóbarát legyen, illetve lehetővé tegye és elősegítse a kellően pontos és megfelelően indokolt panaszok benyújtását.

(4) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók időben, megkülönböztetéstől mentesen, kellő gondossággal és nem önkényesen eljárva kezelik a belső panaszkezelési rendszerükben benyújtott panaszokat. Ha a panasz kellő alapot szolgáltat arra, hogy az online platformot üzemeltető szolgáltató úgy ítélje meg, hogy megalapozatlan azon döntése, hogy a bejelentést követően nem intézkedik vagy a panasz tárgyát képező információ nem jogellenes, illetve nem összeegyeztethetetlen a szerződési feltételeivel, vagy arra utaló információt tartalmaz, hogy a panaszos magatartása nem indokolja a meghozott intézkedést, akkor az online platformot üzemeltető szolgáltató indokolatlan késedelem nélkül visszavonja az (1) bekezdésben említett döntését.

(5) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatják a panaszosokat a panasz tárgyát képező információkkal kapcsolatos indokolt döntésükről, és a peren kívüli vitarendezés 21. cikkben szabályozott lehetőségéről, valamint az egyéb elérhető jogorvoslati lehetőségekről.

(6) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók biztosítják, hogy az (5) bekezdésben említett döntésekre ne kizárólagosan automatizált módon kerüljön sor, hanem megfelelő képesítéssel rendelkező személyzet felügyelete alatt.

21. cikk

Peren kívüli vitarendezés

(1) A szolgáltatás azon igénybe vevői, köztük a bejelentéssel élő magánszemélyek és szervezetek, akik vagy amelyek a 20. cikk (1) bekezdésében említett döntések címzettjei, jogosultak kiválasztani egy – e cikk (3) bekezdésének megfelelően tanúsított – peren kívüli vitarendezési testületet az említett döntésekkel kapcsolatos jogviták, valamint azon panaszok rendezése céljára, amelyeket az említett cikkben szereplő belső panaszkezelési rendszer segítségével nem sikerült rendezni.

Az online platformot üzemeltető szolgáltatók biztosítják, hogy a szolgáltatás igénybe vevője számára az első albekezdésben említett peren kívüli vitarendezési lehetőségre vonatkozó egyértelmű és felhasználóbarát információk könnyen hozzáférhetők legyenek az online interfészükön.

Az első albekezdés nem érinti a szolgáltatás érintett igénybe vevőjének azon jogát, hogy az online platformot üzemeltető szolgáltatók döntései ellen az alkalmazandó joggal összhangban bármely szakaszban bírósági eljárást kezdeményezzen.

(2) A vita rendezése érdekében mindkét fél jóhiszeműen együttműködik a kiválasztott, tanúsított, peren kívüli vitarendezési testülettel.

Az online platformot üzemeltető szolgáltatók megtagadhatják az együttműködést az ilyen peren kívüli vitarendezési testülettel, ha az ugyanarra az információra és a tartalom feltételezett jogellenességének vagy összeegyeztethetlenségének ugyanazon okaira vonatkozó vita már rendezésre került.

A tanúsított peren kívüli vitarendezési testület nem rendelkezik hatáskörrel arra, hogy a vita kötelező erejű rendezését írja elő a felek számára.

(3) A digitális szolgáltatásokkal foglalkozó, a peren kívüli vitarendezési testület letelepedési helye szerinti tagállamban működő koordinátor – e testület kérésre – egy legfeljebb öt éves, megújítható időszakra tanúsítja a testületet, ha az bizonyította, hogy eleget tesz valamennyi alábbi feltételnek:

- a) pártatlan, és pénzügyileg is független az online platformot üzemeltető szolgáltatóktól és az online platformot üzemeltető szolgáltatók által nyújtott szolgáltatások igénybe vevőitől, köztük a bejelentésekkel élő magánszemélyektől vagy szervezetektől;
- b) rendelkezik a szükséges szakértelemmel a jogellenes tartalom egy vagy több adott területén, vagy az online platformok egy vagy több típusa szerződési feltételeinek alkalmazása és érvényesítése vonatkozásában felmerülő kérdésekben, lehetővé téve, hogy a testület hatékonyan hozzájáruljon a vitarendezéshez;
- c) tagjainak díjazása nem függ az eljárás kimenetelétől;
- d) az általa kínált peren kívüli vitarendezés elektronikus hírközlési technológia használatával könnyen hozzáférhető, és biztosítja a vitarendezés elindításának és a szükséges igazoló dokumentumok online benyújtásának lehetőségét;
- e) képes gyorsan, eredményesen és költséghatékonyan rendezni a vitákat, az Unió intézményeinek legalább egy hivatalos nyelvén;
- f) a peren kívüli vitarendezésre egyértelmű és tisztességes, könnyen és nyilvánosan hozzáférhető eljárási szabályzatnak, valamint az alkalmazandó jognak, többek között e cikknek megfelelően kerül sor.

A digitális szolgáltatási koordinátor adott esetben meghatározza a tanúsítványban:

- a) azokat a konkrét témaköröket, amelyekre a testület szakértelme vonatkozik, az első albekezdés b) pontjában említettek szerint; és
- b) azt, hogy a testület az Unió intézményeinek mely hivatalos nyelvén vagy nyelvein képes a vitarendezésre az első albekezdés e) pontjában említettek szerint.

(4) A tanúsított peren kívüli vitarendezési testületek évente jelentést tesznek működésükről annak a digitális szolgáltatási koordinátornak, amely tanúsította őket, megjelölve legalább a beérkezett viták számát, az e viták kimenetelére vonatkozó információkat, a rendezésükhöz szükséges átlagos időtartamot, valamint a felmerült hiányosságokat vagy nehézségeket. Az említett digitális szolgáltatási koordinátor kérésére további információkat kell szolgáltatniuk.

A digitális szolgáltatási koordinátorok kétfévente jelentést készítenek az általuk tanúsított peren kívüli vitarendezési testületek működéséről. E jelentés különösen:

- a) felsorolja az egyes tanúsított peren kívüli vitarendezési testületekhez évente beérkezett viták számát;
- b) feltünteti az említett testületek elé terjesztett eljárások eredményét és a viták rendezéséhez szükséges átlagos időtartamot;
- c) azonosítja és megmagyarázza az e testületek működésével kapcsolatban tapasztalt rendszerszintű vagy ágazati hiányosságokat vagy nehézségeket;
- d) meghatározza az említett működéssel kapcsolatos bevált gyakorlatokat;
- e) adott esetben ajánlásokat tesz arra vonatkozóan, hogy miként lehetne javítani az említett működést.

A tanúsított, peren kívüli vitarendezési testületek észszerű határidőn belül, de legkésőbb a panasz kézhezvételétől számított 90 naptári napon belül a felek közlik. Rendkívül összetett viták esetén a tanúsított peren kívüli vitarendezési testület saját mérlegelési jogkörében eljárva meghosszabbíthatja a 90 naptári napos határidőt egy további, 90 napot meg nem haladó időtartammal, amelynek eredményeként a teljes időtartam legfeljebb 180 napos lehet.

(5) Ha a peren kívüli vitarendezési testület a jogvitát a szolgáltatás igénybe vevője, ezen belül a bejelentéssel élő magánszemély vagy szervezet javára dönti el, az online platformot üzemeltető szolgáltatónak kell viselnie a peren kívüli vitarendezési testület által felszámított valamennyi díjat, valamint meg kell térítenie a szolgáltatás igénybe vevője számára – beleértve az adott magánszemélyt vagy szervezetet – az általa a vitarendezéssel kapcsolatban kifizetett egyéb észszerű költségeket. Ha a peren kívüli vitarendezési testület a jogvitát az online platformot üzemeltető szolgáltató javára dönti el, a szolgáltatás igénybe vevője – beleértve a magánszemélyt vagy szervezetet – nem kötelezhető az online platformot üzemeltető szolgáltató által a vitarendezéssel kapcsolatban kifizetett vagy kifizetendő díjak és egyéb költségek megtérítésére, kivéve, ha a peren kívüli vitarendezési testület azt állapítja meg, hogy a szolgáltatás igénybe vevője nyilvánvalóan rosszhiszeműen járt el.

A peren kívüli vitarendezési testület által a vitarendezés tekintetében az online platformot üzemeltető szolgáltatóval szemben kiszabott díjak észszerűek kell, hogy legyenek, és semmi esetre sem haladhatják meg a testületnél felmerült költségeket. A vitarendezésnek a szolgáltatás igénybe vevői számára ingyenesnek vagy jelképes összegért elérhetőnek kell lenniük.

A tanúsított, peren kívüli vitarendezési testületeknek a vitarendezés megkezdése előtt tájékoztatniuk kell a szolgáltatás igénybe vevőjét – beleértve a bejelentéssel élő magánszemélyeket vagy szervezeteket – és az érintett online platformot üzemeltető szolgáltatót a díjakról, illetve a díjak meghatározására használt módszerekről.

(6) A tagállamok peren kívüli vitarendezéssel foglalkozó testületeket hozhatnak létre az (1) bekezdés céljára, vagy támogathatják a peren kívüli vitarendezéssel foglalkozó, az általuk a (3) bekezdésnek megfelelően tanúsított néhány vagy valamennyi testület tevékenységét.

A tagállamok biztosítják, hogy az első albekezdésének megfelelően végzett tevékenységek ne érintsék a digitális szolgáltatási koordinátorok arra vonatkozó képességét, hogy a (3) bekezdésnek megfelelően tanúsítsa az érintett testületeket.

(7) Azon digitális szolgáltatási koordinátornak, amely tanúsított egy peren kívüli vitarendezési testületet, vissza kell vonnia a tanúsítást, ha a – saját kezdeményezésére vagy harmadik féltől származó információk alapján – lefolytatott vizsgálat alapján megállapítja, hogy a peren kívüli vitarendezési testület a (3) bekezdésben meghatározott feltételeknek már nem felel meg. A tanúsítás visszavonását megelőzően a digitális szolgáltatási koordinátornak lehetőséget kell nyújtania a testületnek, hogy reagáljon vizsgálatának megállapításaira és a koordinátor azon szándékára, hogy visszavonja a peren kívüli vitarendezési testület tanúsítását.

(8) A digitális szolgáltatási koordinátoroknak értesíteniük kell a Bizottságot azokról a peren kívüli vitarendezéssel foglalkozó testületekről, amelyeket a (3) bekezdésnek megfelelően tanúsítottak – beleértve adott esetben a (2) bekezdés második albekezdésében említett adatokat is –, valamint azokról a peren kívüli vitarendezési testületekről is, amelyek tanúsítását visszavonták. A Bizottság egy erre a célra szolgáló, könnyen hozzáférhető honlapon közzéteszi és naprakészen tartja az ilyen testületek jegyzékét, ideértve az említett adatokat.

(9) Ez a cikk nem érinti a 2013/11/EU irányelvet és az annak alapján létrehozott alternatív vitarendezési eljárásokat és fogyasztói szervezeteket.

22. cikk

Megbízható bejelentők

(1) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók megteszik az annak biztosításához szükséges műszaki és szervezeti intézkedéseket, hogy a kijelölt szakterületükön belül eljáró, megbízható bejelentők által a 16. cikkben említett mechanizmusok révén tett bejelentéseket kiemelten kezeljék, azokat indokolatlan késedelem nélkül feldolgozzák, és azokról indokolatlan késedelem nélkül döntés szülessen.

(2) Az e rendelet értelmében vett megbízható bejelentői státuszt – bármely szervezet kérelme alapján – annak a tagállamnak a digitális szolgáltatási koordinátora ítéli oda, amelyben a kérelmező letelepedési rendelkezik, annak a kérelmezőnek, amely bizonyította, hogy megfelelt valamennyi alábbi feltételnek:

- a) szakértelemmel és hozzáértéssel rendelkezik a jogellenes tartalom észlelése, azonosítása és bejelentése terén;
- b) független minden, online platformot üzemeltető szolgáltatótól;
- c) kellő gondossággal, pontosan és tárgyilagosan végzi tevékenységét a bejelentések benyújtása céljából.

(3) A megbízható bejelentők legalább évente egyszer könnyen érthető és részletes jelentést tesznek közzé az adott időszakban a 16. cikkel összhangban benyújtott bejelentésekről. A jelentésnek legalább a bejelentések számát fel kell sorolnia az alábbiak szerint kategorizálva:

- a) a tárhelyszolgáltató kiléte;
- b) a feltételezeten jogellenes, bejelentett tartalom típusa;
- c) a szolgáltató által hozott intézkedések;

Az említett jelentésnek tartalmaznia kell a megbízható bejelentő függetlenségének biztosítására bevezetett eljárások ismertetését.

A megbízható bejelentők megküldik az említett jelentést a státuszt odaítélő digitális szolgáltatási koordinátornak, és azt nyilvánosan hozzáférhetővé teszik. A jelentésben szereplő információk nem tartalmazhatnak személyes adatokat.

(4) A digitális szolgáltatási koordinátoroknak tájékoztatniuk kell a Bizottságot és a Testületet azon szervezetek nevével, címéről és e-mail-címéről, amelyeknek a (2) bekezdésnek megfelelően odaítélték a megbízható bejelentői státuszt, illetve amelyek esetében a (6) bekezdésnek megfelelően felfüggesztették vagy visszavonták a megbízható bejelentői státuszt a (7) bekezdésnek megfelelően.

(5) A Bizottság könnyen hozzáférhető és géppel olvasható formátumban közzéteszi a (4) bekezdésben említett információkat egy nyilvánosan elérhető adatbázisban, amelyet naprakészen tart.

(6) Ha valamely online platformot üzemeltető szolgáltató arra utaló információval rendelkezik, hogy egy megbízható bejelentő a 16. cikkben említett mechanizmusok keretében jelentős számú, nem kellően pontos, téves vagy nem megfelelően megindokolt bejelentést tett, ideértve a panaszoknak a 20. cikk (4) bekezdésében említett belső panaszkezelési rendszer keretében történő kezelésével összefüggésben gyűjtött információkat is, tájékoztatnia kell erről azt a digitális szolgáltatási koordinátort, amely az adott szervezetnek a megbízható bejelentői státuszt odaítélte, mellékelve a szükséges magyarázatokat és igazoló dokumentumokat. Az online platformot üzemeltető szolgáltatótól kapott információk kézhezvételét követően, és amennyiben a digitális szolgáltatási koordinátor úgy ítéli meg, hogy a vizsgálat megindításának legitim oka van, akkor a vizsgálat időtartama alatt fel kell függeszteni a megbízható bejelentői státuszt. A vizsgálatot indokolatlan késedelem nélkül le kell folytatni.

(7) Azon digitális szolgáltatási koordinátornak, amely a szervezetnek a megbízható bejelentői státuszt odaítélte, vissza kell vonnia ezt a státuszt, ha – a saját kezdeményezésére vagy a harmadik féltől származó információk alapján, beleértve az online platformot üzemeltető szolgáltató által a (6) bekezdés értelmében rendelkezésre bocsátott információkat – megállapítja, hogy az adott szervezet már nem felel meg a (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek. A státusz visszavonását megelőzően a digitális szolgáltatási koordinátor lehetőséget nyújt az adott szervezetnek arra, hogy reagáljon vizsgálatának megállapításaira és a koordinátor azon szándékára, hogy visszavonja a szervezet megbízható bejelentői státuszát.

(8) A Bizottság – a Testülettel folytatott konzultációt követően – szükség esetén iránymutatást bocsát ki az online platformot üzemeltető szolgáltatók és a digitális szolgáltatási koordinátorok számára a (2), (6) és (7) bekezdés alkalmazásához.

23. cikk

A visszaélésekkel szembeni intézkedések és védelem

(1) Az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak – észszerű időtartamra és előzetes figyelmeztetést követően – fel kell függeszteniük szolgáltatásaik nyújtását a szolgáltatás azon igénybe vevői számára, amelyek gyakran bocsátanak rendelkezésre nyilvánvalóan jogellenes tartalmakat.

(2) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók – észszerű időre és előzetes figyelmeztetést követően – felfüggesztik a 16. cikkben említett bejelentési és cselekvési mechanizmusok, illetve a 20. cikkben említett belső panaszkezelési rendszerek révén az olyan magánszemélyek vagy szervezetek, illetve panaszosok által tett bejelentések és panaszok kezelését, akik vagy amelyek gyakran tesznek nyilvánvalóan megalapozatlan bejelentéseket vagy panaszokat.

(3) A felfüggesztésről szóló döntés meghozatalakor az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak eseti elbírálás alapján, időben, kellő gondossággal és objektíven értékelniük kell, hogy a szolgáltatás igénybe vevője, az adott magánszemély, szervezet vagy panaszos részt vesz-e az (1) és (2) bekezdésben említett visszaélésben; ezen értékelés során minden olyan releváns tényt és körülményt figyelembe kell venniük, amely az online platformot üzemeltető szolgáltató rendelkezésére álló információkból nyilvánvaló. Ezek a körülmények magukban foglalják legalább az alábbiakat:

- a) a nyilvánvalóan jogellenes tartalmú elemek vagy a nyilvánvalóan megalapozatlan olyan bejelentések vagy panaszok abszolút száma, amelyeket egy adott időtartományon belül nyújtottak be;
- b) ezek relatív aránya az adott időtartományon belül a rendelkezésre bocsátott információk, illetve megtett bejelentések teljes számához képest;
- c) a visszaéléseknek – beleértve a jogellenes tartalmak jellegét is –, illetve azok következményeinek a súlyossága;
- d) a szolgáltatás igénybe vevőjének, az adott magánszemélynek, szervezetnek vagy panaszosnak a szándéka, amennyiben azt azonosítani lehet.

(4) Az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak a szerződési feltételeikben egyértelműen és részletesen meg kell határozniuk az (1) és a (2) bekezdésben említett visszaélésekkel kapcsolatos üzletpolitikájukat, és példákat kell említeniük azon tényekre és körülményekre, amelyeket figyelembe vesznek annak értékelésekor, hogy egy bizonyos magatartás visszaélésnek minősül-e, illetve hogy mennyi időre szóljon a felfüggesztés.

24. cikk

Az online platformot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó átláthatósági jelentési kötelezettségek

- (1) A 15. cikkben említett információkon túl az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak az említett cikkben előírt jelentésekben az alábbiakra vonatkozó információkat is fel kell tüntetniük:
- a) a 21. cikkben említett, peren kívüli vitarendezési testületek elé terjesztett viták száma, a vitarendezés kimenetele és a vitarendezési eljárás lefolytatásához szükséges medián idő, valamint a viták azon hányada, amely tekintetében az online platformot üzemeltető szolgáltató a testület határozatait végrehajtotta;
 - b) a 23. cikk alapján kiszabott felfüggesztések száma, különbséget téve a nyilvánvalóan jogellenes tartalom, a nyilvánvalóan megalapozatlan értesítések benyújtása és a nyilvánvalóan megalapozatlan panaszok benyújtása miatti felfüggesztések között.
- (2) Az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak 2023. február 17-ig és azt követően legalább hathavonta minden egyes online platformjukra vagy online keresőprogramjukra vonatkozóan online felületük nyilvánosan hozzáférhető részén közzé kell tenniük, hogy a szolgáltatásnak az Unióban havonta átlagosan hány aktív igénybe vevője volt, ami az elmúlt hat hónap átlagaként számítandó ki, méghozzá – amennyiben sor került e jogi aktusok elfogadására – a 33. cikk (3) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott módszertannak megfelelően.
- (3) Az online platformot vagy az online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak tájékoztatniuk kell a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort és a Bizottságot – azok kérésére és indokolatlan késedelem nélkül – a (2) bekezdésben említett, az ilyen kérések időpontjában naprakész információkról. A digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Bizottság további információkat kérhet az online platformot vagy az online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatótól az említett bekezdésben említett számításokkal kapcsolatban, beleértve a felhasznált adatokkal kapcsolatos magyarázatokat és indokolást is. Ezek az információk nem tartalmazhatnak személyes adatokat.
- (4) Amennyiben a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak az e cikk (2) és (3) bekezdése szerint kapott információk alapján oka van úgy tekinteni, hogy valamely online platformot üzemeltető szolgáltató vagy online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató eléri a szolgáltatást az Unióban havonta aktívan igénybe vevők átlagos számára vonatkozó, a 33. cikk (1) bekezdésében meghatározott küszöbértéket, tájékoztatnia kell erről a Bizottságot.
- (5) Az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak indokolatlan késedelem nélkül továbbítaniuk kell a Bizottságnak a döntéseket és a 17. cikk (1) bekezdésében említett indokolásokat, a Bizottság által kezelt, nyilvánosan hozzáférhető, géppel olvasható adatbázisba foglalás céljából. Az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy a benyújtott információk ne tartalmazzanak személyes adatokat.
- (6) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az e cikk (1) bekezdése szerinti jelentések formájára, tartalmára és egyéb részleteire vonatkozó mintadokumentumok kidolgozása érdekében. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 88. cikk szerinti tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

25. cikk

Online interfész tervezése és kialakítása

- (1) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók nem tervezhetik meg, alakíthatják ki vagy üzemeltethetik online interfészeiket oly módon, amely megteveszti vagy manipulálja a szolgáltatásaikat igénybe vevőket vagy más módon lényegesen torzítja vagy gyengíti a szolgáltatásaikat igénybe vevők szabad és tájékozott döntéshozatalra való képességét.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti tilalom a 2005/29/EK irányelv vagy az (EU) 2016/679 rendelet hatálya alá tartozó gyakorlatokra nem alkalmazandó.
- (3) A Bizottság iránymutatást adhat ki az (1) bekezdés alkalmazásáról konkrét gyakorlatok, nevezetesen a következők esetében:
- a) egyes választási lehetőségek kiemelése a szolgáltatás igénybe vevőjének döntésre való felkérésekor;

- b) a szolgáltatás igénybe vevőjének ismételt felkérése valamely választásra olyan kérdésben, amellyel kapcsolatban már döntést hozott, különösen a felhasználói élményt zavaró felugró ablak alkalmazásával;
- c) a szolgáltatás megszüntetésére irányuló eljárásnak az előfizetési eljárásnál nehezebbé tétele.

26. cikk

Hirdetés az online platformokon

(1) Az online platformot üzemeltető azon szolgáltatóknak, akik online interfészüken hirdetéseket jelenítenek meg, biztosítaniuk kell, hogy a szolgáltatások igénybe vevői számára – az egyes igénybe vevőknek megjelenített minden egyes hirdetés vonatkozásában – világosan, tömören, egyértelműen és valós időben feltüntessék a következőket:

- a) az információ hirdetésnek minősül; ezt többek között feltűnő megjelölésekkel kell biztosítani, amelyek a 44. cikknek megfelelően egységesíthetők;
- b) mely természetes vagy jogi személy nevében került sor a hirdetés megjelenítésére;
- c) a hirdetést mely természetes vagy jogi személy finanszírozta, amennyiben e személy eltér a b) pontban említett természetes vagy jogi személytől;
- d) melyek a szolgáltatás hirdetéssel megcélzott igénybe vevőjének meghatározására szolgáló paraméterekkel kapcsolatos érdemi információk – amelyeknek közvetlenül és könnyen hozzáférhetőnek kell lenniük a hirdetésből –, és adott esetben az, hogy hogyan lehet módosítani e paramétereket.

(2) Az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell a szolgáltatás igénybe vevői számára egy olyan funkciót, amely lehetővé teszi annak bejelentését, hogy az általuk szolgáltatott tartalom kereskedelmi tájékoztatásnak minősül-e, vagy tartalmaz-e ilyet.

Amikor a szolgáltatás igénybe vevője benyújt egy e bekezdés szerinti nyilatkozatot, az online platformot üzemeltető szolgáltatónak gondoskodnia kell arról, hogy a szolgáltatás más igénybe vevői világos és egyértelmű módon, valós időben – többek között olyan feltűnő megjelölések alapján, amelyek a 44. cikknek megfelelően egységesíthetők – megállapíthassák, hogy az említett nyilatkozatban foglaltak szerint a szolgáltatás igénybe vevője által szolgáltatott tartalom kereskedelmi tájékoztatásnak minősül vagy ilyen tájékoztatást tartalmaz.

(3) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók nem jeleníthetnek meg az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének 4. pontjában foglalt fogalom meghatározás szerinti profilalkotáson alapuló hirdetéseket a szolgáltatások igénybe vevői számára a személyes adatoknak az (EU) 2016/679 rendelet 9. cikkének (1) bekezdésében említett különleges kategóriáinak felhasználásával.

27. cikk

Az ajánlórendszerek átláthatósága

(1) Az online platformot üzemeltető azon szolgáltatók, amelyek ajánlórendszereket használnak, szerződési feltételeikben – világos és közérthető nyelvezettel – meghatározzák az ajánlórendszerükben használt fő paramétereket, valamint a szolgáltatás igénybe vevői számára az e fő paraméterek módosítására vagy befolyásolására rendelkezésre álló lehetőségeket.

(2) Az (1) bekezdésben említett fő paramétereknek magyarázatot kell adniuk arra, hogy miért ajánlják az adott információkat a szolgáltatás igénybe vevője számára. A paraméterek magukban foglalják legalább a következőket:

- a) azon kritériumok, amelyek a szolgáltatás igénybe vevője számára ajánlott információk meghatározása szempontjából a legjelentősebbek;
- b) e paraméterek viszonylagos fontosságának okai.

(3) Amennyiben több opció is rendelkezésre áll az (1) bekezdés szerint a szolgáltatás igénybe vevői számára megjelenített információk relatív sorrendjét meghatározó ajánlórendszerek tekintetében, az online platformot üzemeltető szolgáltatók hozzáférhetővé tesznek egy olyan funkciót is, amely lehetővé teszi a szolgáltatás igénybe vevője számára, hogy bármikor kiválassza és módosítsa az általa előnyben részesített opciót. Ehhez a funkcióhoz közvetlen és könnyű hozzáférést kell biztosítani az online platform online interfészének azon külön része felől, ahol az információk prioritási sorrendjét meghatározzák.

28. cikk

A kiskorúak online védelme

- (1) A kiskorúak számára hozzáférhető online platformot üzemeltető szolgáltatók megfelelő és arányos intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy szolgáltatásukkal összefüggésben biztosított legyen a kiskorúak magas szintű magánéleti védelme és biztonsága.
- (2) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók nem jeleníthetnek meg az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének 4. pontjában szereplő fogalom meghatározás szerinti, a szolgáltatás igénybe vevőinek adatait felhasználó profilalkotáson alapuló hirdetéseket interfészeiken, ha kellő bizonyossággal tudatában vannak annak, hogy a szolgáltatás igénybe vevője kiskorú.
- (3) Az e cikkben foglalt kötelezettségek teljesítése nem kötelezi az online platformot üzemeltető szolgáltatókat arra, hogy további személyes adatokat kezeljenek annak értékelésére, hogy a szolgáltatás igénybe vevője kiskorú-e.
- (4) A Bizottság – a Testülettel folytatott konzultációt követően – iránymutatást bocsáthat ki az online platformot üzemeltető szolgáltatóknak az (1) bekezdés alkalmazásához.

4. SZAKASZ

Az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatókra alkalmazandó egyéb rendelkezések, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel

29. cikk

A mikro- és kisvállalkozások kizárása

- (1) Ez a szakasz nem vonatkozik az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatókra, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, amennyiben a szolgáltatók a 2003/361/EK ajánlásban meghatározott mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek.

Ez a szakasz nem alkalmazandó az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatókra, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, amennyiben a szolgáltatók korábban a 2003/361/EK ajánlásban meghatározott mikro- vagy kisvállalkozási jogállásra való jogosultságot szereztek az említett ajánlás 4. cikkének (2) bekezdése szerinti jogállásuk elvesztését követő 12 hónapon belül, kivéve, ha a 33. cikk értelmében online óriásplatformok.

- (2) E cikk (1) bekezdésétől eltérve e szakasz alkalmazandó az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatókra, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, amennyiben a platformot a 33. cikk értelmében online óriásplatformnak minősítették, függetlenül attól, hogy mikro- vagy kisvállalkozásnak minősülnek-e.

30. cikk

A kereskedők nyomonkövethetősége

- (1) Az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatók, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, biztosítják, hogy a kereskedők csak akkor használhassák az említett platformokat üzenetek küldésére vagy termékek vagy szolgáltatások kínálására az Unióban tartózkodó fogyasztók számára, ha a szolgáltatásaik e célból történő használatát megelőzően megszerezték a következő, a kereskedőkre - adott esetben - vonatkozó információkat:

- a) a kereskedő neve, címe, telefonszáma és e-mail-címe;
- b) a kereskedő személyazonosító okmányának másolata vagy egyéb, a 910/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴⁰⁾ 3. cikkében meghatározott elektronikus azonosítás;

⁽⁴⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 910/2014/EU rendelete (2014. július 23.) a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról, valamint az 1999/93/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 257., 2014.8.28., 73. o.).

- c) a kereskedő fizetési számlájának adatai;
- d) amennyiben a kereskedő a cégjegyzékbe vagy ahhoz hasonló közérdekű nyilvántartásba be van jegyezve, a szóban forgó cégjegyzék megjelölése és a kereskedő azonosítási száma vagy azonosításának azzal egyenértékű, az adott nyilvántartásban alkalmazott eszköze;
- e) a kereskedő saját kiállítású tanúsítványa, amelyben vállalja, hogy csak olyan termékeket vagy szolgáltatásokat kínál, amelyek megfelelnek az uniós jog alkalmazandó szabályainak.

(2) Az olyan online platformot üzemeltető szolgáltató, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel – az (1) bekezdésben említett információk kézhezvételét követően, és azt megelőzően, hogy az érintett kereskedő számára lehetővé tenné szolgáltatásai igénybevételét – legjobb tudása szerint törekszik annak értékelésére, hogy az (1) bekezdés a)–e) pontjában említett információk megbízhatóak és hiánytalanok-e, amihez a tagállamok vagy az Unió által rendelkezésre bocsátott, szabadon hozzáférhető hivatalos online adatbázisokat vagy online interfészeket használ, vagy kéri a kereskedőt, hogy nyújtson be megbízható forrásból származó alátámasztó okmányokat. E rendelet alkalmazásában a kereskedőket felelősség terheli a szolgáltatott információk pontosságáért.

Azon kereskedők vonatkozásában, akik 2024. február 17-én az (1) bekezdésében említett célokra már igénybe veszik az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatók szolgáltatásait, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, a szolgáltatók 12 hónapon belül a legjobb tudásuk szerint beszerzik a felsorolt információkat az érintett kereskedőktől. Amennyiben az érintett kereskedők az említett határidőn belül nem adják át az információkat, a szolgáltatók mindaddig felfüggesztik szolgáltatásaik nyújtását e kereskedők számára, amíg azok az összes információt meg nem adják.

(3) Ha az olyan online platformot üzemeltető szolgáltató, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, elegendő információval rendelkezik arra nézve, vagy oka van feltételezni, hogy az (1) bekezdésben említett, a kereskedőtől kapott valamely információ pontatlan, hiányos, vagy már nem aktuális, a szolgáltatónak – haladéktalanul, vagy az uniós és a nemzeti jogban meghatározott határidőn belül – fel kell szólítania a kereskedőt a helyzet orvoslására.

Ha a kereskedő nem helyesbíti vagy nem egészíti ki az ilyen információt, az olyan online platformot üzemeltető szolgáltató, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, a termékeknek vagy szolgáltatásoknak az Unióban található fogyasztók számára történő kínálásával kapcsolatban haladéktalanul felfüggeszti a szolgáltatásnyújtását az említett kereskedő felé, amíg az maradéktalanul nem tesz eleget a felszólításnak.

(4) Az (EU) 2019/1150 rendelet 4. cikkének sérelme nélkül abban az esetben, ha az olyan online platformot üzemeltető szolgáltató, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, e cikk (1) alapján megtagadja a kereskedőtől a szolgáltatás igénybevételének engedélyezését, vagy e cikk (3) bekezdése alapján felfüggeszti annak nyújtását, az érintett kereskedőnek joga van panaszt benyújtani az e rendelet 20. és 21. cikkében előírtak szerint.

(5) Az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatónak, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, az érintett kereskedővel fennálló szerződéses jogviszony megszűnését követően további hat hónapig biztonságos módon tárolnia kell az (1) és (2) bekezdésnek megfelelően megkapott információkat. Ezt követően törölnie kell az információkat.

(6) E cikk (2) bekezdésének sérelme nélkül az olyan online platformot üzemeltető szolgáltató, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, csak akkor adhat ki információkat harmadik feleknek, ha azt az alkalmazandó jog előírja, ideértve a 10. cikkben említett végzéseket, valamint a tagállami illetékes hatóságok vagy a Bizottság által az e rendelet szerinti feladataik ellátása érdekében kibocsátott végzéseket.

(7) Az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatónak, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, egyértelmű, könnyen hozzáférhető és érthető módon a szolgáltatás igénybe vevőinek rendelkezésére kell bocsátania online platformjain az (1) bekezdés a), d) és e) pontjában említett információkat. Ezeket az információkat hozzáférhetővé kell tenni legalább az online platform azon online interfészen, amelyen a termékre vagy szolgáltatásra vonatkozó információt megjelenítik.

31. cikk

Beépített megfelelés a kialakítás által

(1) Az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatónak, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, biztosítania kell, hogy online interfésze úgy legyen tervezve és kialakítva, hogy a kereskedők az alkalmazandó uniós jog értelmében eleget tehessenek kötelezettségeiknek a szerződéskötés előtti tájékoztatás, a megfelelés és a termékbiztonságra vonatkozó tájékoztatás vonatkozásában.

Az érintett szolgáltatónak biztosítania kell különösen azt, hogy online interfésze lehetővé tegye a kereskedők számára, hogy az (EU) 2019/1020 rendelet 3. cikkének 13. pontjában és más uniós jogszabályokban meghatározott gazdasági szereplő nevére, címére, telefonszámára és e-mail-címére vonatkozó információkat bocsássonak rendelkezésre.

(2) Az olyan online platformot üzemeltető szolgáltatónak, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, biztosítania kell, hogy online interfésze úgy legyen tervezve és kialakítva, hogy a kereskedők legalább a következőket rendelkezésre bocsáthassák:

- a) a szolgáltatók szolgáltatásain keresztül az Unióban tartózkodó fogyasztók számára népszerűsített vagy kínált termékek vagy szolgáltatások világos és egyértelmű azonosításához szükséges információk;
- b) a kereskedőt azonosító bármely jelzés, például a védjegy, a szimbólum vagy a logó; és
- c) adott esetben – a termékbiztonságra és a termékmegfelelésre vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban – a címkézésre és jelölésre vonatkozó információk.

(3) Az online platformot üzemeltető azon szolgáltatók, amelyek lehetővé teszik a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, a legjobb tudásuk szerint és még azt megelőzően, hogy lehetővé tennék a kereskedők számára a termék vagy a szolgáltatás az említett platformon történő kínálását, törekedniük kell annak értékelésére, hogy a kereskedők rendelkezésre bocsátották-e az (1) és (2) bekezdésben említett információkat. Miután az olyan online platformot üzemeltető szolgáltató, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, engedélyezte a kereskedő számára a termék vagy szolgáltatás kínálását online platformján, észszerű erőfeszítéseket kell tennie annak érdekében, hogy véletlenszerűen ellenőrizze bármely hivatalos, szabadon hozzáférhető és géppel olvasható online adatbázisban vagy online interfészben, hogy a kínált termékeket vagy szolgáltatásokat jogellenesnek minősítették-e.

32. cikk

A tájékoztatáshoz való jog

(1) Amennyiben egy olyan online platformot üzemeltető szolgáltató, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel – az igénybe vett eszköztől függetlenül –, tudomást szerez arról, hogy egy kereskedő a szolgáltatásain keresztül az Unióban tartózkodó fogyasztóknak jogellenes terméket vagy szolgáltatást kínált, az említett szolgáltatónak tájékoztatnia kell a fogyasztókat –amennyiben rendelkezik azok elérhetőségi adataival – a következőkről:

- a) arról a tényről, hogy a termék vagy szolgáltatás jogellenes;
- b) a kereskedőt azonosító adatokról; és
- c) valamennyi vonatkozó jogorvoslati eszközről.

Az első bekezdésben megállapított kötelezettség kizárólag a jogellenes termékek vagy szolgáltatások azon megvásárlásaira korlátozódik, amelyek legfeljebb hat hónappal azt megelőzően történtek, hogy a szolgáltató tudomást szerzett a termék vagy szolgáltatás jogellenes jellegéről.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett helyzetben az olyan online platformot üzemeltető szolgáltató, amely lehetővé teszi a fogyasztók számára, hogy távollevők közötti szerződéseket kössenek a kereskedőkkel, nem rendelkezik valamennyi fogyasztó elérhetőségi adataival, online interfészén nyilvánosan elérhető és könnyen hozzáférhető módon közzéteszi a jogellenes termékkel vagy szolgáltatással, a kereskedő kilétével és az összes vonatkozó jogorvoslati lehetőséggel kapcsolatos információkat.

5. SZAKASZ

Az online óriásplatformot, illetve nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó további kötelezettségek a rendszerszintű kockázatok kezelése érdekében

33. cikk

Online óriásplatformok és nagyon népszerű online keresőprogramok

(1) Ez a szakasz azokra az online platformokra és online keresőprogramokra alkalmazandó, amelyek havonta átlagosan legalább 45 millió, a szolgáltatást aktívan igénybe vevővel rendelkeznek az Unióban, és amelyeket a (4) bekezdéssel összhangban online óriásplatformnak vagy nagyon népszerű online keresőprogramoknak minősítettek.

(2) A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a 87. cikknek megfelelően, hogy kiigazítsa az (1) bekezdésben említett, a szolgáltatást az Unióban havonta átlagosan aktívan igénybe vevők számát, amennyiben az Unió népessége legalább 5 %-kal nő vagy csökken a 2020. évi népességéhez képest, vagy a felhatalmazáson alapuló jogi aktus révén történő kiigazítást követően annak az évnél a népességéhez képest, amelyben a legutóbbi felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásra került. Ebben az esetben úgy igazítja ki a számot, hogy az az uniós népesség 10 %-ának feleljen meg abban az évben, amikor elfogadta a felhatalmazáson alapuló jogi aktust, felfelé vagy lefelé kerekítve, millióban megadva.

(3) A Bizottság – a Testülettel folytatott konzultációt követően – felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadhat el a 87. cikknek megfelelően, hogy – e cikk (1) bekezdésének és a 24. cikk (2) bekezdésének alkalmazása céljából – kiegészítse e rendelet rendelkezéseit az annak kiszámítására szolgáló módszertan megállapításával, hogy a szolgáltatásnak havonta átlagosan hány aktív igénybe vevője van az Unióban, biztosítva, hogy a módszertan figyelembe vegye a piaci és technológiai fejleményeket.

(4) A Bizottság a letelepedési hely szerinti tagállammal folytatott konzultációt vagy a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor által a 24. cikk (4) bekezdése szerint szolgáltatott információk figyelembevételét követően határozatot fogad el, amelyben – e rendelet alkalmazásában – online óriásplatformnak vagy nagyon népszerű online keresőprogramnak minősíti azt az online platformot vagy online keresőprogramot, amely esetében a szolgáltatás aktív igénybe vevőinek havi átlagos száma eléri vagy meghaladja az (1) bekezdésben említett számot. A Bizottság a határozatát az online platformot vagy online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató által a 24. cikk (2) bekezdésének megfelelően jelentett adatok vagy a 24. cikk (3) bekezdése alapján kért kiegészítő információk, illetve a Bizottság rendelkezésére álló bármely más adat alapján hozza meg.

Az a körülmény, hogy az online platformot vagy online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató nem felel meg a 24. cikk (2) bekezdésének, vagy nem tesz eleget a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor, illetve a Bizottság 24. cikk (3) bekezdése szerinti kérésének, nem akadályozza meg a Bizottságot abban, hogy az adott szolgáltatót e bekezdésnek megfelelően online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóként minősítse.

Amennyiben a Bizottság határozatát e bekezdés első albekezdése szerint a rendelkezésére álló egyéb információkra vagy a 24. cikk (3) bekezdése alapján kért további információkra alapozza, a Bizottság lehetőséget biztosít az érintett online platformot vagy online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak arra, hogy 10 munkanapon belül közölje véleményét a Bizottság azon előzetes megállapításairól, amelyek alapján az online platformot vagy az online keresőprogramot online óriásplatformnak vagy nagyon népszerű online keresőprogramnak kívánja minősíteni. A Bizottság kellően figyelembe veszi az érintett szolgáltató által közölt véleményét.

Az a körülmény, hogy az érintett online platformot vagy online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató nem közli véleményét a harmadik albekezdés szerint, nem akadályozza meg a Bizottságot abban, hogy az adott online platformot vagy online keresőprogramot a rendelkezésére álló egyéb információk alapján online óriásplatformnak vagy nagyon népszerű online keresőprogramnak minősítse.

(5) A Bizottság megszünteti a minősítést, ha az online platform szolgáltatásait havonta átlagosan aktívan igénybe vevők száma egy éven át megszakítás nélkül nem éri el vagy haladja meg az (1) bekezdésben említett számot.

(6) A Bizottság indokolatlan késedelem nélkül közli a (4) és (5) bekezdés szerinti határozatait az érintett online platformot vagy online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóval, a Testülettel és a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátorral.

A Bizottság gondoskodik a minősített online óriásplatformok és nagyon népszerű online keresőprogramok jegyzékének közzétételéről az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, és azt naprakészen tartja. Az ebben a szakaszban meghatározott kötelezettségek négy hónappal azt követően válnak alkalmazandóvá, illetve veszítik hatályukat az érintett online óriásplatformokra és nagyon népszerű online keresőprogramra nézve, hogy az érintett szolgáltatóval közölték a határozatot első bekezdésben foglaltak szerint.

34. cikk

Kockázatértékelés

(1) Az online óriásplatformot és nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak gondosan azonosítaniuk, elemezniük és értékelniük kell a szolgáltatásaik és a kapcsolódó rendszerek – többek között az algoritmikus rendszerek – kialakításából vagy működéséből vagy a szolgáltatásaik használatából eredő rendszerszintű kockázatokat.

A kockázatértékeléseket az alkalmazásnak a 33. cikk (6) bekezdésének második albekezdésében említett kezdőnapjától kezdve, majd ezt követően legalább évente egyszer kell elvégezniük, de mindenképpen végre kell hajtaniuk minden olyan funkció telepítése előtt, amely valószínűsíthetően kritikus hatást gyakorol az e cikk szerint azonosított kockázatokra. Ezt a kockázatértékelést a nyújtott szolgáltatásoknak megfelelően kell elvégezni, annak a rendszerszintű kockázatokkal arányosnak kell lennie – figyelembe véve azok súlyosságát és valószínűségét –, és magában kell foglalnia az alábbi rendszerszintű kockázatokat:

- a) jogellenes tartalom terjesztése a szolgáltatásaik használatával;
- b) az alapvető jogok gyakorlását érintő tényleges vagy várható negatív hatások, különös tekintettel a Charta 1. cikkében foglalt, az emberi méltósághoz való alapvető jogra, a Charta 7. cikkében foglalt, a magán- és a családi élet tiszteletben tartásához való alapvető jogra, a Charta 8. cikkében foglalt, a személyes adatok védelméhez való alapvető jogra, a Charta 11. cikkében foglalt, a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való alapvető jogra – beleértve a tömegtájékoztatás szabadságát és sokszínűségét –, valamint a Charta 21. cikkében foglalt, a megkülönböztetés tilalmához való alapvető jogra, a Charta 24. cikkében foglalt, a gyermekek jogainak védelméhez való alapvető jogra és a Charta 24. cikkében foglalt, a magas szintű fogyasztóvédelemhez való alapvető jogra;
- c) a polgári közbeszédre, valamint a választási folyamatokra és a közbiztonságra gyakorolt bármely tényleges vagy várható negatív hatás;
- d) a nemi alapú erőszakkal, a közegészség és a kiskorúak védelmével összefüggő tényleges vagy előre látható negatív hatások, valamint a személyek testi és szellemi jóllétére gyakorolt súlyos negatív következmények.

(2) A kockázatértékelés elvégzésekor az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak figyelembe kell venniük különösen azt, hogy a következő tényezők befolyásolják-e – és ha igen, hogyan – az (1) bekezdésben említett rendszerszintű kockázatok bármelyikét:

- a) ajánlórendszereik és bármely más releváns algoritmikus rendszerük kialakítása;
- b) tartalommoderálási rendszereik;
- c) az alkalmazandó szerződési feltételek és azok érvényesítése;
- d) a hirdetések kiválasztását és megjelenítését végző rendszerek;
- e) a szolgáltató adatokkal kapcsolatos gyakorlatai.

Az értékelésnek azt is elemeznie kell, hogy az (1) bekezdés szerinti kockázatokat befolyásolja-e – és ha igen, hogyan – szolgáltatásuk szándékos manipulálása, többek között a szolgáltatás nem autentikus használata vagy automatizált támadása révén, valamint a jogellenes tartalom és a szerződési feltételeikkel összeegyeztethetetlen információk bővítése és potenciálisan gyors és széles körű terjedése.

Az értékelés során figyelembe kell venni a sajátos regionális vagy nyelvi szempontokat, többek között azokat, amelyek kifejezetten egy tagállamra jellemzőek.

(3) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók a kockázatértékelés elvégzését követően legalább három évig megőrzik a kockázatértékeléseket alátámasztó dokumentumokat, és kérésre közlik azokat a Bizottsággal és a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátorral.

35. cikk

Kockázatsökkentés

(1) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak észszerű, arányos és hatékony kockázatsökkentési intézkedéseket kell bevezetniük a 33. cikk értelmében azonosított egyes rendszerszintű kockázatokra szabva, kiemelt figyelmet fordítva az ilyen intézkedéseknek az alapvető jogokra gyakorolt hatásaira. Az ilyen intézkedések adott esetben magukban foglalhatják az alábbiakat:

- a) szolgáltatásaik kialakításának, jellemzőinek vagy működésének módosítása, beleértve online interfészeiket is;
- b) szerződési feltételeik módosítása és azok érvényesítése;
- c) a tartalommoderálási eljárások módosítása, beleértve a jogellenes tartalmak konkrét típusaira vonatkozó bejelentések feldolgozásának gyorsaságát és minőségét, valamint adott esetben a bejelentett tartalom mielőbbi eltávolítását vagy hozzáférhetetlenné tételét – különösen a jogellenes gyűlöletbeszéd vagy az online erőszak esetében –, továbbá a releváns döntéshozatali eljárások és a tartalommoderálásra szánt források módosítása;
- d) algoritmikus rendszereik, köztük ajánlórendszereik tesztelése és módosítása;
- e) hirdetési rendszereik módosítása és az általuk kínált szolgáltatásokkal kapcsolatban a hirdetések megjelenítésének korlátozására vagy kiigazítására irányuló célzott intézkedések elfogadása;
- f) a belső folyamataik, erőforrásaik, a tesztelés, a dokumentáció megerősítése vagy a tevékenységeik felügyelete, különös tekintettel a rendszerszintű kockázatok észlelésére;
- g) a 22. cikk szerinti megbízható bejelentőkkel való együttműködés kezdeményezése vagy módosítása, valamint a 21. cikk szerinti, peren kívüli vitarendezési testületek határozatainak végrehajtása;
- h) az egyéb online platformot vagy online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókkal való együttműködés kezdeményezése vagy módosítása a 45. cikkben említett magatartási kódexeknek, illetve a 48. cikkben említett válságkezelési protolloknak megfelelően;
- i) tudatosság növelésére irányuló intézkedések meghozatala és online interfészük módosítása annak érdekében, hogy a szolgáltatásukat igénybe vevőket több információval lássák el;
- j) célzott intézkedések meghozatala a gyermekek jogainak védelme érdekében, beleértve az életkor ellenőrzését és a szülői felügyeleti eszközöket, illetve olyan eszközöket, amelyek lehetővé teszik a kiskorúak számára, hogy jelentsék a zaklatást vagy adott esetben segítséget kérjenek;
- k) annak biztosítása, hogy valamely információ, amely olyan generált vagy manipulált kép, audio- vagy videotartalom lehet, amely számottevően hasonlít létező személyekre, tárgyakra, helyekre vagy más entitásokra vagy eseményekre, és az eredetiség vagy a hitelesség hamis látszatát kelti valaki számára, megjelenítésekor jól látható jelzések révén megkülönböztethető legyen online interfészeiken, továbbá egy könnyen használható funkció biztosítása, amely lehetővé teszi a szolgáltatás igénybe vevői számára az ilyen információ megjelölését.

(2) A Testület – a Bizottsággal együttműködve – évente egyszer átfogó jelenté teszt közzé. A jelentés az alábbiakat foglalja magában:

- a) az online óriásplatformot és nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók által jelentett vagy más, különösen a 39., 40. és 42. cikknek megfelelő információforrások révén azonosított legjelentősebb és ismétlődő rendszerszintű kockázatok azonosítása és értékelése;

- b) az online óráisplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók által az azonosított rendszerszintű kockázatok csökkentésére alkalmazott bevált gyakorlatok.

Az említett jelentés az előfordulás helye szerinti tagállamok szerinti bontásban, valamint adott esetben az Unió egészére vonatkozóan mutatja be a rendszerszintű kockázatokat.

(3) A Bizottság – a digitális szolgáltatási koordinátorokkal együttműködve – iránymutatást adhat ki az (1) bekezdés alkalmazásáról konkrét kockázatok vonatkozásában, mindenekelőtt a bevált gyakorlatok ismertetése és lehetséges intézkedések ajánlása érdekében, kellően figyelembe véve az intézkedések lehetséges hatását valamennyi érintett félnek a Chartában foglalt alapvető jogaira. Az ilyen iránymutatás kidolgozásakor a Bizottság nyilvános konzultációkat szervez.

36. cikk

Válságreakálási mechanizmus

(1) Válsághelyzet fennállása esetén a Bizottság a Testület ajánlása alapján határozatot fogadhat el, amelyben egy vagy több, online óráisplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató számára előírja az alábbi intézkedések közül egy vagy több meghozatalát:

- a) annak értékelése, hogy szolgáltatásaik működése és használata jelentős mértékben hozzájárul-e, vagy valószínűleg jelentős mértékben hozzájárul-e a (2) bekezdésben említett súlyos fenyegetéshez, és ha igen, milyen mértékben és hogyan;
- b) konkrét, eredményes és arányos – például a 35. cikk (1) bekezdésében vagy a 48. cikk (2) bekezdésében előírt – intézkedések azonosítása és alkalmazása az e bekezdés a) pontja alapján azonosított súlyos fenyegetéshez való hozzájárulás megelőzése, megszüntetése vagy korlátozása érdekében;
- c) adott időpontig vagy a határozatban foglalt rendszeres időközönként jelentés benyújtása a Bizottságnak az a) pontban említett értékelésekről, a b) pont alapján hozott konkrét intézkedések pontos tartalmáról, végrehajtásáról, valamint minőségi és mennyiségi hatásáról, továbbá az említett értékelésekhez vagy intézkedésekhez kapcsolódó minden egyéb kérdésről, a határozatban meghatározottak szerint.

Az e bekezdés b) pontja szerinti intézkedések azonosítása és alkalmazása során a szolgáltatónak vagy szolgáltatóknak kellően figyelembe kell venniük a (2) bekezdésben említett súlyos fenyegetés komolyságát, az intézkedések sürgős voltát, valamint az összes érintett fél jogait és jogos érdekeit érintő tényleges vagy lehetséges következményeket, beleértve azt is, hogy az intézkedések esetleg nem tartják tiszteletben a Chartában rögzített alapvető jogokat.

(2) E cikk alkalmazásában válsághelyzet fennállásának kell tekinteni, ha olyan rendkívüli körülmények merülnek fel, amelyek az Unióban vagy annak jelentős részében a közbiztonságot vagy a közegészséget érintő komoly fenyegetéshez vezethetnek.

(3) Az (1) bekezdésben említett határozat meghozatala során a Bizottság biztosítja, hogy a következő követelmények mindegyike teljesüljön:

- a) a határozatban előírt intézkedések feltétlenül szükségesek, indokoltak és arányosak, kellő mértékben figyelembe veszik a (2) bekezdésben említett súlyos fenyegetés komolyságát, az intézkedések sürgős voltát, valamint az összes érintett fél jogait és jogos érdekeit érintő tényleges vagy lehetséges következményeket, beleértve azt is, hogy az intézkedések esetleg nem tartják tiszteletben a Chartában rögzített alapvető jogokat;
- b) a határozat ésszerű határidőt határoz meg az (1) bekezdés b) pontjában említett konkrét intézkedések meghozatalára, figyelembe véve különösen ezen intézkedések sürgős voltát, valamint az előkészítésükhöz és végrehajtásukhoz szükséges időt;
- c) a határozatban előírt intézkedések három hónapot meg nem haladó időtartamra korlátozódnak.

(4) Az (1) bekezdésben említett határozat elfogadását követően a Bizottság indokolatlan késedelem nélkül megteszi az alábbi lépéseket:

- a) értesíti a határozatról azt a szolgáltatót vagy azokat a szolgáltatókat, amelyek a határozat címzettjei;

- b) nyilvánosan hozzáférhetővé teszi a határozatot; és
- c) tájékoztatja a Testületet a határozatról, felkéri a határozattal kapcsolatos véleményének közlésére, és folyamatosan tájékoztatja azt a határozattal kapcsolatos minden későbbi fejleményről.

(5) Az (1) bekezdés b) pontja és a (7) bekezdés második albekezdése alapján meghozandó konkrét intézkedések megválasztása azon szolgáltató vagy szolgáltatók hatáskörében marad, amelyek a Bizottság határozatának címzettjei.

(6) A Bizottság saját kezdeményezésére vagy a szolgáltató kérésére párbeszédet kezdeményezhet a szolgáltatóval annak meghatározása érdekében, hogy a szolgáltató sajátos körülményeire tekintettel az (1) bekezdés b) pontjában említett tervezett vagy végrehajtott intézkedések eredményesek és arányosak-e a kitűzött célok elérése szempontjából. A Bizottság biztosítja különösen azt, hogy a szolgáltató által az (1) bekezdés b) pontja alapján hozott intézkedések megfeleljenek a (3) bekezdés a) és c) pontjában említett követelményeknek.

(7) A Bizottság az e cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett jelentések és minden egyéb vonatkozó információ – köztük a 40. vagy 67. cikk alapján általa esetlegesen kért információk – alapján nyomon követi az e cikk (1) bekezdésében említett határozat alapján hozott konkrét intézkedések alkalmazását, figyelembe véve a válság alakulását. A Bizottság erről a nyomon követésről rendszeresen, legalább havonta jelentést tesz a Testületnek.

Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az (1) bekezdés b) pontja szerinti tervezett vagy végrehajtott konkrét intézkedések nem eredményesek vagy nem arányosak, a Testülettel folytatott konzultációt követően határozatot fogadhat el, amelyben előírja a szolgáltató számára, hogy vizsgálja felül az érintett konkrét intézkedések azonosítását vagy alkalmazását.

(8) Amennyiben a válság alakulását figyelembe véve szükséges, a Bizottság a Testület ajánlása alapján eljárva módosíthatja az (1) bekezdésben vagy a (7) bekezdés második albekezdésében említett határozatot a következők révén:

- a) a határozat visszavonása és adott esetben annak előírása, hogy az online óriásplatform vagy a nagyon népszerű online keresőprogram szüntesse meg az (1) bekezdés b) pontja vagy a (7) bekezdés második albekezdése alapján azonosított és végrehajtott intézkedések alkalmazását, különösen, ha a szóban forgó intézkedések indokai már nem állnak fenn;
- b) a (3) bekezdés c) pontjában említett időszak legfeljebb három hónappal történő meghosszabbítása;
- c) az intézkedések alkalmazása során szerzett tapasztalatok, különösen a Chartában rögzített alapvető jogok intézkedések általi tiszteletben tartásával kapcsolatos lehetséges mulasztások számbavétele.

(9) Az (1)–(6) bekezdésben foglalt követelményeket alkalmazni kell az e cikkben említett határozatra és annak módosítására.

(10) A Bizottság teljes mértékben figyelembe veszi a Testület által az e cikk alapján megfogalmazott ajánlást.

(11) A Bizottság az e cikk szerinti határozatok elfogadását követően évente, de minden esetben a válság végét követő három hónapon belül jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az említett határozatok alapján hozott konkrét intézkedések alkalmazásáról.

37. cikk

Független ellenőrzés

(1) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók – saját költségükre és legalább évente egyszer – független ellenőrzésen esnek át, amely felméri az alábbiaknak való megfelelésüket:

- a) a III. fejezetben előírt kötelezettségek;
- b) a 45. és 46. cikkben említett magatartási kódexek, illetve a 48. cikkben említett válságkezelési protokollok értelmében vállalt kötelezettségek.

(2) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók biztosítják az e cikk szerinti ellenőrzéseket végző szervezetek számára az ahhoz szükséges együttműködést és segítségnyújtást, hogy hatékonyan, eredményesen és időben végezhessek el ezeket az ellenőrzéseket, többek között azáltal, hogy hozzáférést biztosítanak számukra valamennyi releváns adathoz és helyszínhez, valamint szóbeli vagy írásbeli választ adnak. Tartózkodnak az ellenőrzés elvégzésének akadályozásától, indokolatlan befolyásolásától vagy aláásásától.

Az ilyen ellenőrzéseket végző szervezetek biztosítják az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóktól és harmadik felektől az ellenőrzésekkel összefüggésben – többek között az ellenőrzések lezárását követően – kapott információk megfelelő bizalmas kezelését és a szakmai titoktartást. Az e követelménynek való megfelelés azonban nem befolyásolhatja hátrányosan az ellenőrzések elvégzését és e rendelet egyéb rendelkezéseit, különösen az átláthatóságra, a felügyeletre és a végrehajtásra vonatkozó rendelkezéseket. Amennyiben a 42. cikk (4) bekezdése szerinti átláthatósági jelentés céljából szükséges, az e cikk (4) és (6) bekezdésében említett ellenőrzési jelentéshez és az ellenőrzés-végrehajtási jelentéshez mellékelni olyan változatokat, amelyek nem tartalmaznak észszerűen bizalmasnak tekinthető információkat.

(3) Az (1) bekezdés értelmében elvégzett ellenőrzéseket olyan szervezetek végzik, amelyek:

- a) függetlenek az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatótól és a szolgáltatóhoz kapcsolódó bármely jogi személytől, valamint nem áll fenn összeférhetetlenség a tekintetükben; így különösen:
 - i. az ellenőrzés kezdetét megelőző 12 hónapban nem nyújtottak az ellenőrzött kérdésekkel kapcsolatos nem könyvvizsgálói szolgáltatást az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak és a szolgáltatóhoz kapcsolódó bármely jogi személynek, és kötelezettséget vállaltak arra, hogy az ellenőrzés befejezését követő 12 hónapban nem nyújtanak számukra ilyen szolgáltatásokat;
 - ii. 10 egymást követő évnél hosszabb ideig nem nyújtottak az e cikk szerinti könyvvizsgálói szolgáltatásokat az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak és a szolgáltatóhoz kapcsolódó bármely jogi személynek;
 - iii. nem az ellenőrzés eredményétől függő díj ellenében végzik el az ellenőrzést;
- b) igazolt szakértelemmel rendelkeznek a kockázatkezelés területén, valamint technikai kompetenciával és kapacitással rendelkeznek;
- c) igazoltan objektívek és szakmailag etikusak, különösen a magatartási kódexek vagy a megfelelő előírások betartása alapján.

(4) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy az ellenőrzést végző szervezetek ellenőrzési jelentést készítsenek minden ellenőrzésről. A jelentést írásban alá kell támasztani, és a jelentésnek legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) az ellenőrzés tárgyát képező, online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató neve, címe és kapcsolattartó pontja, valamint az ellenőrzött időszak;
- b) az ellenőrzést végző szervezet vagy szervezetek neve és címe;
- c) érdekeltségi nyilatkozat;
- d) az ellenőrzött elemek leírása és az alkalmazott módszertan;
- e) az ellenőrzés főbb megállapításainak ismertetése és összefoglalása;
- f) azon harmadik felek felsorolása, akiktől az ellenőrzés keretében információkat kértek;
- g) ellenőri vélemény arról, hogy az ellenőrzés tárgyát képező, online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató megfelelt-e a kötelezettségeknek és az (1) bekezdésben említett kötelezettségvállalásoknak, vagyis megítélése „kedvező”, „kedvező – észrevételekkel”, illetve „kedvezőtlen”;
- h) ha az ellenőri vélemény nem „kedvező”, a megfelelés elérésére vonatkozó konkrét intézkedésekre irányuló működési ajánlások, valamint a megfelelés elérésének javasolt határideje.

(5) Amennyiben az ellenőrzést végző szervezet nem tudott bizonyos konkrét elemeket ellenőrizni vagy a vizsgálatai alapján nem tudott ellenőri véleményt megfogalmazni, az ellenőrzési jelentés ismerteti a körülményeket és magyarázattal szolgál arról, hogy miért nem lehetett ezeket az elemeket ellenőrizni.

(6) A nem „kedvező” ellenőri vélemény tárgyát képező online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók kellően figyelembe veszik a nekik címzett működési ajánlásokat a végrehajtásukhoz szükséges intézkedések meghozatala céljából. Az ajánlások kézhezvételét követő egy hónapon belül ilyen intézkedéseket tartalmazó ellenőrzés-végrehajtási jelentést fogadnak el. Ha nem hajtják végre a működési ajánlásokat, az ellenőrzés-végrehajtási jelentésben megindokolják annak elmulasztását, és meghatározzák az azonosított meg nem felelés megszüntetésére szolgáló alternatív intézkedéseiket.

(7) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 87. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy az e cikk szerinti ellenőrzések elvégzéséhez szükséges szabályok megállapítása révén kiegészítse ezt a rendeletet, különös tekintettel az e cikk szerint elvégzett ellenőrzések eljárási lépéseire, ellenőrzési módszereire és jelentéstételi sablonjaira vonatkozó szükséges szabályokra. E felhatalmazáson alapuló jogi aktusok figyelembe veszik a 44. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett önkéntes ellenőrzési standardokat.

38. cikk

Ajánlórendszerek

A 27. cikkben meghatározott követelményeken túlmenően az ajánlórendszereket használó online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók minden ajánlórendszerük esetében legalább egy olyan lehetőséget biztosítanak, amely nem az (EU) 2016/679 rendelet 4. cikkének 4. pontjában foglalt fogalommeghatározás szerinti profilalkotáson alapul.

39. cikk

Az online hirdetések további átláthatósága

(1) Az online interfészükön hirdetéseket megjelenítő online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók összeállítják és online interfészük egy meghatározott részében nyilvánosan hozzáférhetővé teszik egy kereshető és megbízható, több szempontú lekérdezést lehetővé tevő eszköz segítségével, és alkalmazásprogramozási felületeken keresztül, a (2) bekezdésben említett információkat tartalmazó adattárat a hirdetés általuk való megjelenítésének teljes időtartama alatt, majd egy évig azt követően, hogy az adott hirdetés utoljára jelent meg az online interfészükön. Biztosítják, hogy az adattár ne tartalmazza a szolgáltatás olyan igénybe vevőinek személyes adatait, akik számára a hirdetés megjelenítésre került vagy kerülhetett volna, és észszerű erőfeszítéseket tesznek annak biztosítására, hogy az információk pontosak és teljesek legyenek.

(2) Az adattár tartalmazza legalább az összes alábbi információt:

- a) a hirdetés tartalma, beleértve a termék, a szolgáltatás vagy a márka nevét és a hirdetés tárgyát;
- b) mely természetes vagy jogi személy nevében került sor a hirdetés megjelenítésére;
- c) mely természetes vagy jogi személy fizette a hirdetést, amennyiben e személy eltér a b) pontban említett személytől;
- d) mely időszakban került sor a hirdetés megjelenítésére;
- e) azt, hogy vajon a hirdetés a szolgáltatást igénybe vevők kifejezetten egy vagy több adott csoportjának kívánták-e megjeleníteni, és ha igen, az erre a célra használt főbb paramétereket, beleértve adott esetben az egy vagy több ilyen meghatározott csoport kizárására használt főbb paramétereket is;
- f) az online óriásplatformokon közzétett és a 26. cikk (2) bekezdése szerint azonosított kereskedelmi tájékoztatások;
- g) a szolgáltatás elért igénybe vevőinek teljes száma, és adott esetben a hirdetés által konkrétan megcélzott igénybe vevők egy vagy több csoportjának összesített száma a tagállamok szerinti bontásban.

(3) A (2) bekezdés a), b) és c) pontját illetően, amennyiben az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató egy konkrét hirdetést feltételezett jogellenesség vagy a szerződési feltételekkel való összeegyeztethetlenség miatt eltávolított vagy megszüntette annak hozzáférhetőségét, az adattár nem tartalmazhatja az említett pontokban említett információkat. Ebben az esetben az adattárnak az adott hirdetés tekintetében tartalmaznia kell – esettől függően – a 17. cikk (3) bekezdésének a)–e) pontjában vagy a 9. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett információkat.

A Bizottság a Testülettel, a 40. cikkben említett megfelelő ellenőrzött kutatókkal és a nyilvánossággal folytatott konzultációt követően iránymutatásokat adhat ki az e cikkben említett adattárak szerkezetére, szervezetére és funkcióira vonatkozóan.

40. cikk

Az adatokhoz való hozzáférés és az adatok vizsgálata

(1) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók hozzáférést biztosítanak a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Bizottság részére – azok indokolt kérelmére és a kérelemben meghatározott észszerű határidőn belül – az e rendeletnek való megfelelés nyomon követéséhez és értékeléséhez szükséges adatokhoz.

(2) A digitális szolgáltatási koordinátorok és a Bizottság azokat az adatokat, amelyekhez az (1) bekezdés alapján fértek hozzá, kizárólag az e rendeletnek való megfelelés nyomon követésére és értékelésére használhatják fel, és ennek során kellően figyelembe veszik az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók és az érintett szolgáltatás igénybe vevőinek jogait és érdekeit, ideértve a személyes adatok védelmét, a bizalmas információk, különösen az üzleti titkok védelmét, valamint szolgáltatásuk biztonságának fenntartását.

(3) Az (1) bekezdés alkalmazásában az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Bizottság kérésére ismertetniük kell algoritmikus rendszereik – köztük ajánlórendszereik – tervezését, logikáját, működését és tesztelését.

(4) A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor indokolt kérelmére az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak – a kérelemben meghatározott észszerű határidőn belül – biztosítaniuk kell az olyan ellenőrzött kutatók adatokhoz való hozzáférését, akik megfelelnek az ezen cikk (8) bekezdésében szereplő követelményeknek, kizárólag olyan kutatások céljára, amelyek hozzájárulnak a 34. cikk (1) bekezdése szerint meghatározott, az Unióban felmerülő rendszerszintű kockázatok felderítéséhez, azonosításához és megértéséhez, valamint a 35. cikk szerinti kockázatsökkentési intézkedések megfelelőségének, hatékonyságának és hatásainak értékeléséhez.

(5) A (4) bekezdésben említett kérelem kézhezvételét követő 15 napon belül az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató adott esetben kérheti a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort a kérelem módosítására, ha úgy ítéli meg, hogy az alábbi két ok egyikéből kifolyólag nem tud hozzáférést adni a kért adatokhoz:

a) nincs hozzáférése az adatokhoz;

b) az adatokhoz való hozzáférés megadása a szolgáltatása biztonsága vagy a bizalmas információk, különösen az üzleti titkok védelme szempontjából jelentős mértékű sebezhetőséghez vezetne.

(6) Az (5) bekezdésnek megfelelő módosítási kérelmekben javasolni kell egy vagy több olyan alternatív megoldást, amelyek révén megadható a hozzáférés a kért adatokhoz vagy egyéb, a kérelem céljának megfelelő és elégséges adatokhoz.

A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor 15 napon belül dönt a módosítási kérelemről, és tájékoztatja az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót a döntéséről, illetve adott esetben a módosított kérelemről és a kérelem teljesítésére vonatkozó új határidőről.

(7) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak elő kell segíteniük és biztosítaniuk kell az adatokhoz való, az (1) és (4) bekezdésnek megfelelő hozzáférést a kérelemben megadott megfelelő interfészekon keresztül, ideértve az online adatbázisokat vagy az alkalmazásprogramozási felületeket is.

(8) A kutatók kellően indokolt kérelme alapján a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak ellenőrzött kutatói státuszt ítél meg e kutatók számára a kérelemben említett különös kutatás tekintetében, valamint a (4) bekezdés alapján az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak címzett, indokolt kérelmet bocsát ki az adathozzáférés iránt, amennyiben a kutatók igazolják, hogy megfelelnek az alábbi feltételek mindegyikének:

- a) az (EU) 2019/790 irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott kutatóhelyhez tartoznak;
- b) üzleti érdekek nem vezérlik őket;
- c) kérelmük ismerteti a kutatás finanszírozását;
- d) képesek az egyes kérelmekhez kapcsolódó adatvédelmi és bizalmas adatkezelési követelmények betartására és a személyes adatok védelmére, valamint kérelmükben ismertetik az e célból általuk bevezetett megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket;
- e) kérelmük igazolja, hogy az adatokhoz való hozzáférésük és a kérelmezett időkeretek szükségesek és arányosak kutatásuk céljához mérten, továbbá igazolja, hogy az említett kutatás várható eredményei hozzá fognak járulni a (4) bekezdésben meghatározott célokhoz;
- f) a tervezett kutatási tevékenységeket a (4) bekezdésben meghatározott célokra fogják végezni;
- g) vállalják, hogy kutatási eredményeiket a kutatás befejezését követő észszerű időn belül ingyenesen hozzáférhetővé teszik a nyilvánosság számára, az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban a szolgáltatás érintett igénybe vevőinek jogaira és érdekeire is figyelemmel.

Az e bekezdés szerinti kérelem kézhezvételét követően a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak tájékoztatnia kell a Bizottságot és a Testületet.

(9) A kutatók kérelmüket az azon tagállam szerinti digitális szolgáltatási koordinátorhoz is benyújthatják, amelyben az a kutatóhely található, amelyhez tartoznak. A kérelem e bekezdés szerinti kézhezvételét követően a digitális szolgáltatási koordinátor elvégzi a kezdeti értékelést arról, hogy az érintett kutatók megfelelnek-e a (8) bekezdésben meghatározott valamennyi feltételnek. Ezt követően a vonatkozó digitális szolgáltatási koordinátor megküldi a kérelmet az érintett kutatók által benyújtott igazoló dokumentumokkal és az eredeti értékeléssel együtt a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak. A letelepedési hely szerinti digitális koordinátor indokolatlan késedelem nélkül határoz az ellenőrzött kutatói státusz odaítéléséről.

A benyújtott első értékelés kellő figyelembevételével mellett, az ellenőrzött kutatói státusz odaítéléséről szóló – a (8) bekezdés szerinti – végső döntés a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor hatáskörébe tartozik.

(10) Azon digitális szolgáltatási koordinátornak, amely megítélte az ellenőrzött kutatói státuszt és az ellenőrzött kutató javára kiadta az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak címzett, adathozzáférés iránti indokolt kérelmet, határozatot kell kibocsátania a hozzáférés megszüntetéséről, ha – a saját kezdeményezésére vagy a harmadik féltől származó információk alapján lefolytatott vizsgálat alapján – megállapítja, hogy az ellenőrzött kutató már nem felel meg a (8) bekezdésben meghatározott feltételeknek, és e határozatról tájékoztatnia kell az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót. A hozzáférés megszüntetését megelőzően a digitális szolgáltatási koordinátornak lehetővé kell tennie az ellenőrzött kutató számára, hogy reagáljon vizsgálatának megállapításaira és a koordinátor azon szándékára, hogy megszüntesse a hozzáférést.

(11) A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátoroknak közölniük kell a Testülettel azoknak a természetes személyeknek vagy szervezeteknek a nevét és elérhetőségét, akik vagy amelyek számára az ellenőrzött kutatói státuszt a (8) bekezdéssel összhangban megítélték, és a kutatás célját, amely vonatkozásában kérelmet nyújtottak be, vagy pedig, amennyiben a (10) bekezdéssel összhangban megszüntették az adathozzáférést, közölniük kell ezt az információt a Testülettel.

(12) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak indokolatlan késedelem nélkül hozzáférést kell biztosítaniuk az adatokhoz – beleértve a valós idejű adatokat is, amennyiben ez technikailag lehetséges –, feltéve, hogy az adatok online interfészükön nyilvánosan hozzáférhetők azon kutatók számára – beleértve a nonprofit szervezetekhez, szervezetekhez és egyesületekhez tartozó kutatókat is –, akik megfelelnek a (8) bekezdés b), c), d) és e) pontjában foglalt feltételeknek, és akik az adatokat kizárólag olyan kutatás céljára használják fel, amely a 34. cikk (1) bekezdésének megfelelően hozzájárul az Unión belüli rendszerszintű kockázatok felderítéséhez, azonosításához és megértéséhez.

(13) A Bizottság – a Testülettel folytatott konzultációt követően – felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el a rendelet kiegészítéséről, amelyek meghatározzák, hogy az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók milyen technikai feltételek mellett oszthatják meg az (1) és (4) bekezdés értelmében vett adatokat, és ezek az adatok milyen célokra használhatók. Ezekben a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meg kell határozni a konkrét feltételeket, amelyek alapján az adatok kutatókkal való megosztására az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban sor kerülhet, valamint az adatok megosztását támogató releváns objektív mutatókat, az eljárásokat és szükség esetén a független tanácsadói mechanizmusokat, figyelembe véve az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak és a szolgáltatások érintett igénybe vevőinek jogait és érdekeit, beleértve a bizalmas információk, különösen az üzleti titkok védelmét és a szolgáltatások biztonságának fenntartását.

41. cikk

A megfelelést támogató szervezeti egység

(1) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak létre kell hozniuk egy, az operatív egységektől elkülönülő, a megfelelést támogató olyan szervezeti egységet, amely egy vagy több megfelelési tisztviselőből áll, beleértve a megfelelést támogató szervezeti egység vezetőjét is. Ennek a megfelelést támogató egységnek megfelelő autoritással, státusszal és erőforrásokkal, valamint az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vezető testületéhez való hozzáféréssel kell rendelkeznie annak ellenőrzéséhez, hogy az adott szolgáltató megfelel-e e rendeletnek.

(2) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vezető testületének biztosítania kell, hogy a megfelelési tisztviselők rendelkezzenek a (3) bekezdésben szereplő feladatok ellátásához szükséges szakmai képesítéssel, ismeretekkel, tapasztalattal és képességgel.

Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók vezető testülete biztosítja, hogy a megfelelést támogató szervezeti egység vezetője olyan független vezető tisztviselő legyen, aki önálló felelősségi körrel rendelkezik a megfelelést támogató szervezeti egység tekintetében.

A megfelelést támogató szervezeti egység vezetője közvetlenül az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vezető testülete felé tesz jelentést, és jogában áll, hogy a vezető testület felügyeleti és irányítási funkcióival kapcsolatos feladatkörének sérelme nélkül aggályokat vessen fel és figyelmeztesse a vezető testületet, amennyiben az adott, online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót a 34. cikk szerinti kockázat vagy az e rendeletnek való meg nem felelés érinti vagy érintheti.

A megfelelést támogató szervezeti egység vezetője csak az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vezető testületének előzetes hozzájárulásával távolítható el beosztásából.

(3) A megfelelési tisztviselő feladatai a következők:

- együttműködik a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátorral és a Bizottsággal e rendelet alkalmazása során;
- biztosítja, hogy a 34. cikkben említett valamennyi kockázatot azonosítsák és megfelelően beszámoljanak róluk, valamint hogy a 35. cikkel összhangban észszerű, arányos és hatékony kockázatsökkentési intézkedéseket hajtsanak végre;
- szervezi és felügyeli az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató tevékenységét a 37. cikk alapján végzett független ellenőrzés vonatkozásában;

- d) tájékoztatja és tanácsokkal látja el az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vezetőségét és munkavállalóit az e rendelet szerinti releváns kötelezettségeikkel kapcsolatban;
- e) nyomon követi, hogy az az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató teljesíti-e az e rendelet szerinti kötelezettségeit;
- f) adott esetben nyomon követi, hogy az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató teljesíti-e a 45. és 46. cikk szerinti magatartási kódexek vagy a 48. cikk szerinti válságkezelési protokollok szerinti vállalásokat.

(4) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak tájékoztatniuk kell a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort és a Bizottságot a megfelelési szervezeti egység vezetőjének a nevééről és elérhetőségi adatairól.

(5) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vezető testületének meg kell határoznia a szolgáltató azon irányítási szabályait, amelyek biztosítják a megfelelést támogató szervezeti egység függetlenségét, beleértve a feladatoknak az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató szervezetén belüli szétválasztását, az összeférhetetlenség megelőzését és a 34. cikkel összhangban azonosított rendszerszintű kockázatok megfelelő kezelését, valamint felügyelnie kell e szabályok végrehajtását és felelősséggel kell tartoznia e végrehajtásért.

(6) A vezető testületnek jóvá kell hagynia és rendszeresen, legalább évente egyszer felül kell vizsgálnia a 34. cikkel összhangban azonosított azon kockázatok vállalására, kezelésére, nyomon követésére és mérséklésére vonatkozó stratégiákat és politikákat, amelyeknek az online óriásplatform vagy nagyon népszerű online keresőprogram ki van vagy ki lehet téve.

(7) A vezető testületnek elegendő időt kell fordítania a kockázatkezeléssel kapcsolatos intézkedések mérlegelésére. Emellett aktívan részt kell vennie a kockázatkezeléssel kapcsolatos döntésekben, és biztosítania kell, hogy megfelelő erőforrásokat fordítsanak a 34. cikkel összhangban azonosított kockázatok kezelésére.

42. cikk

Átláthatósági célú jelentéstételi kötelezettség

(1) Az legkésőbb a 33. cikk (6) bekezdésének második albekezdésében említett alkalmazás kezdőnapjától számított két hónapon belül, majd ezt követően legalább hathavonta közzéteszik a 15. cikk szerinti jelentéseket.

(2) Az e cikk (1) bekezdésében említett, az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók által közzétett jelentésekben a 15. cikkben és a 24. cikk (1) bekezdésében említett információkon kívül meg kell határozni a következőket:

- a) azon emberi erőforrások, amelyeket az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltató az Unióban kínált szolgáltatás tekintetében nyújtott tartalommoderálásra fordít a tagállamok egyes alkalmazandó hivatalos nyelvei szerinti lebontásban, többek között a 16. és 22. cikkben, valamint a 20. cikkben meghatározott kötelezettségeknek való megfelelés érdekében;
- b) az a) pontban említett tevékenységeket végző személyek képzése és nyelvi szakértelme, valamint az ilyen személyzetnek nyújtott képzés és támogatás;
- c) a 15. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett pontossági mutatók és kapcsolódó információk a tagállamok egyes hivatalos nyelvei szerinti lebontásban.

A jelentéseket a tagállamok hivatalos nyelveinek legalább egyikén kell közzétenni.

(3) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak a 24. cikk (2) bekezdésében említett információk mellett a szolgáltatást igénybe vevők tagállamonkénti átlagos havi számára vonatkozó információt bele kell foglalniuk az e cikk (1) bekezdésében említett jelentésekbe.

(4) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók legkésőbb három hónappal a 37. cikk (4) bekezdése szerinti minden egyes ellenőrzési jelentés kézhezvételét követően, indokolatlan késedelem nélkül annak elkészülte után továbbítják a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak és a Bizottságnak, valamint közzéteszik az alábbiakat:

- a) a 34. cikk értelmében elvégzett kockázatértékelés eredményeit tartalmazó jelentés;
- b) a 35. cikk (1) bekezdése alapján végrehajtott konkrét kockázatcsökkentési intézkedések;
- c) a 37. cikk (4) bekezdésében előírt ellenőrzési jelentés;
- d) a 37. cikk (6) bekezdésében előírt ellenőrzés-végrehajtási jelentés;
- e) adott esetben a szolgáltató által a kockázatértékelés és a kockázatcsökkentési intézkedések kidolgozása érdekében folytatott konzultációkra vonatkozó információk.

(5) Ha az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató úgy ítéli meg, hogy az információk (4) bekezdés szerinti közzététele a szóban forgó szolgáltató vagy a szolgáltatást igénybe vevők bizalmas információinak nyilvánosságra hozatalával járhat, nagymértékben veszélyeztethetné szolgáltatásának biztonságát, alááshatná a közbiztonságot vagy káros lehetne a szolgáltatást igénybe vevőkre, a szolgáltató eltávolíthatja az ilyen információkat a nyilvánosan elérhető jelentésekből. Ebben az esetben a szolgáltatónak továbbítania kell a teljes jelentéseket a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak és a Bizottságnak, indokolást mellékelve az adott információknak a nyilvánosan elérhető jelentésekből való eltávolítására vonatkozóan.

43. cikk

Felügyeleti díj

(1) A Bizottság éves felügyeleti díjat számít fel az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak a 33. cikk szerinti minősítésüket követően.

(2) Az éves felügyeleti díjak teljes összege fedezi a Bizottság e rendelet szerinti felügyeleti feladataival kapcsolatban felmerülő becsült költségeket, különösen a 33. cikk szerinti minősítéssel, a 24. cikk (5) bekezdése szerinti adatbázis létrehozásával, karbantartásával és működtetésével, a 85. cikk szerinti információmegosztási rendszerrel, a 459. cikk szerinti felkérésekkel, a 62. cikk szerinti Testület támogatásával, valamint a 56. cikk és a IV. fejezet 4. szakasza szerinti felügyeleti feladatokkal kapcsolatos költségeket.

(3) Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóknak éves felügyeleti díjat kell fizetniük minden egyes szolgáltatásért, amelyekre vonatkozóan a 33. cikk szerinti minősítésben részesültek.

A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben megállapítja az éves felügyeleti díj összegét az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető minden egyes szolgáltató tekintetében. E végrehajtási jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság az e cikk (4) bekezdésében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusokban meghatározott módszertant alkalmazza, és tiszteletben tartja az e cikk (5) bekezdésében foglalt elveket. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 88. cikk szerinti tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

(4) A Bizottság a 87. cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az alábbiakra vonatkozó részletes módszertant és eljárásokat:

- a) a (2) bekezdésben említett becsült költségek meghatározása;
- b) az (5) bekezdés b) és c) pontjában említett egyéni éves felügyeleti díjak meghatározása;
- c) az (5) bekezdés c) pontjában meghatározott felső határérték meghatározása; és
- d) a fizetések teljesítéséhez szükséges részletes rendelkezések.

Az említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor a Bizottság tiszteletben tartja az e cikk (5) bekezdésében foglalt elveket.

(5) A (3) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktusnak és a (4) bekezdésben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusnak tiszteletben kell tartania a következő elveket:

- a) az éves felügyeleti díj teljes összegének becslésénél figyelembe kell venni az előző évben felmerült költségeket;
- b) az éves felügyeleti díjnak arányosnak kell lennie a 33. cikk alapján minősített minden egyes online óriásplatform vagy nagyon népszerű online keresőprogram Unión belüli aktív igénybe vevőinek havi átlagos számával;
- c) az adott online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak felszámított éves felügyeleti díj teljes összege semmi esetre sem haladhatja meg az előző pénzügyi év globális nettó éves forgalmának 0,05%-át.

(6) Az e cikk (1) bekezdése alapján felszámított egyéni éves felügyeleti díjak az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁴¹⁾ 21. cikkének (5) bekezdésének értelmében vett külső címzett bevételnek minősülnek.

(7) A Bizottság évente jelentést tesz az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az e rendelet szerinti feladatok teljesítése során felmerült költségek teljes összegéről, valamint az előző évben felszámított egyéni éves felügyeleti díjak teljes összegéről.

6. SZAKASZ

A kellő gondossági kötelezettségekkel kapcsolatos egyéb rendelkezések

44. cikk

Szabványok

(1) A Bizottság konzultál a Testülettel, valamint támogatja és előmozdítja az európai és nemzetközi szabványügyi szervezetek által meghatározott önkéntes szabványok kidolgozását és végrehajtását legalább az alábbiak tekintetében:

- a) a bejelentések elektronikus benyújtása a 16. cikknek megfelelően;
- b) sablonok, tervezési és eljárási szabványok a szolgáltatás igénybe vevőivel folytatott felhasználóbarát kommunikációhoz a szerződési feltételekből és azok változásaiból eredő korlátozásokról;
- c) a 22. cikk értelmében vett megbízható bejelentők általi elektronikus bejelentések, többek között az alkalmazásprogramozási felületeken;
- d) interfészek, beleértve az alkalmazásprogramozási felületeket is, a 39. és 40. cikkben előírt kötelezettségeknek való megfelelés elősegítése érdekében;
- e) az online óriásplatformok és a nagyon népszerű online keresőprogramok 37. cikk szerinti ellenőrzése;
- f) a 39. cikk (2) bekezdése szerinti hirdetési adattárak interoperabilitása;
- g) a hirdetési közvetítők közötti adatátvitel a 26. cikk (1) bekezdésének b), c) és d) pontja értelmében vett átláthatósági kötelezettségek teljesítésének támogatására;
- h) az e rendeletben foglalt, hirdetésekkel kapcsolatos kötelezettségeknek való megfelelést lehetővé tevő technikai intézkedések, beleértve a 26. cikkben említett, a hirdetések és kereskedelmi tájékoztatás jól látható jelölésére vonatkozó kötelezettségeket;

⁽⁴¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

- i) választható interfészek és a 27. és 38. cikkel összhangban a különböző típusú ajánlórendszerek főbb paramétereire vonatkozó információk megjelenítése;
- j) a kiskorúak online védelmét szolgáló célzott intézkedésekre vonatkozó szabványok.

(2) A Bizottság támogatja a szabványok frissítését a technológiai fejlemények és az adott szolgáltatások igénybe vevői által tanúsított magatartás alapján. A szabványok frissítésére vonatkozó információkat nyilvánosan elérhetővé és könnyen hozzáférhetővé kell tenni.

45. cikk

Magatartási kódexek

(1) A Bizottság és a Testület előmozdítja és elősegíti az olyan uniós szintű önkéntes magatartási kódexek kidolgozását, amelyek hozzájárulnak e rendelet megfelelő alkalmazásához, figyelembe véve különösen a jogellenes tartalom és a rendszerszintű kockázatok különböző típusainak kezelésével kapcsolatos sajátos kihívásokat, az uniós jognak megfelelően, különös tekintettel a versenyről és a személyes adatok védelméről szóló jogra.

(2) Ha olyan, a 34. cikk (1) bekezdésének értelmében vett jelentős rendszerszintű kockázat merül fel, amely több online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot érint, a Bizottság adott esetben felkérheti az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókat, az egyéb online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókat, az online platformot üzemeltető szolgáltatókat, az egyéb közvetítő szolgáltatókat - esettől függően -, illetve az érintett illetékes hatóságokat, a civil társadalmi szervezeteket és egyéb érdekelt feleket, hogy vegyenek részt magatartási kódexek kidolgozásában, többek között arra vonatkozó vállalások meghatározásával, hogy konkrét kockázatsökkentési intézkedéseket hozzanak, illetve kidolgozzák a meghozott intézkedésekre és azok eredményeire vonatkozó rendszeres jelentéstétel keretrendszerét.

(3) Az (1) és (2) bekezdés érvényesítésekor a Bizottság és a Testület, valamint adott esetben az egyéb érintett szervek, törekszenek annak biztosítására, hogy a magatartási kódexek egyértelműen meghatározzák a konkrét célkitűzéseiket, tartalmazzák az e célkitűzések elérésének mérésére szolgáló főbb teljesítménymutatókat, illetve uniós szinten kellően figyelembe vegyék valamennyi érdekelt fél – különösen pedig a polgárok – igényeit és érdekeit. A Bizottság és a Testület emellett törekszik annak biztosítására, hogy a résztvevők rendszeresen jelentsenek a Bizottságnak és a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátoroknak a meghozott intézkedésekről és azok eredményeiről a magatartási kódexben található főbb teljesítménymutatók alapján. A fő teljesítménymutatóknak és a jelentéstételi kötelezettségvállalásoknak figyelembe kell venniük a különböző résztvevők közötti méret- és kapacitásbeli különbségeket.

(4) A Bizottság és a Testület értékeli, hogy a magatartási kódexek megfelelnek-e az (1) és (3) bekezdésben meghatározott célkitűzéseknek, és rendszeresen nyomon követi és értékeli a célkitűzések elérését, figyelembe véve a kódexekben esetlegesen szereplő fő teljesítménymutatókat. A Bizottság és a Testület közzéteszi a következtetéseit.

A Bizottság és a Testület ösztönzi és elősegíti továbbá a magatartási kódexek rendszeres felülvizsgálatát és kiigazítását.

A magatartási kódexek rendszeres be nem tartása esetén a Bizottság és a Testület felkérheti a magatartási kódexek aláíróit, hogy tegyék meg a szükséges intézkedéseket.

46. cikk

Az online hirdetésekre vonatkozó magatartási kódexek

(1) A Bizottság előmozdítja és elősegíti az olyan uniós szintű önkéntes magatartási kódexek kidolgozását az online platformot üzemeltető szolgáltatók és az egyéb releváns szolgáltatók, például az online hirdetésközvetítő szolgáltatók, a programozott hirdetések értékláncának részét képező egyéb szereplők vagy a szolgáltatások igénybe vevőit képviselő szervezetek és a civil társadalmi szervezetek vagy az érintett hatóságok által, amelyek a 26. és 39. cikkben szereplő követelményeken túlmenően hozzájárulnak az online hirdetések értékláncában részt vevők további átláthatóságához.

(2) A Bizottság törekszik annak biztosítására, hogy a magatartási kódexek hatékonyan biztosítsák az információátvitelt, amely teljes mértékben tiszteltben tartja valamennyi érintett fél jogait és érdekeit, továbbá biztosítja a versenyképes, átlátható és tisztességes online hirdetési környezetet az uniós és a nemzeti jognak megfelelően, különös tekintettel a versenyről, valamint a magánélet és a személyes adatok védelméről szóló jogra. A Bizottság törekszik annak biztosítására, hogy a magatartási kódexek kitérjenek legalább az alábbiakra:

- a) az online hirdetési közvetítők birtokában lévő információk továbbítása a szolgáltatás igénybe vevői felé, a 26. cikk (1) bekezdésnek b), c) és d) pontjában meghatározott követelményekkel kapcsolatban;
- b) az online hirdetési közvetítők birtokában lévő információinak továbbítása az adattárakba a 39. cikknek megfelelően;
- c) érdemi információk az adatok monetizálásáról.

(3) A Bizottság előmozdítja a magatartási kódexek kidolgozását 2025. február 18-ig, illetve az ilyen kódexek alkalmazását 2025. augusztus 18-ig.

(4) A Bizottság az (1) bekezdésben említett online hirdetési értéklánc valamennyi szereplőjét arra ösztönzi, hogy támogassák a magatartási kódexekben foglalt kötelezettségvállalásokat, és tartsák be azokat.

47. cikk

Az akadálymentességre vonatkozó magatartási kódexek

(1) A Bizottság ösztönzi és elősegíti az uniós szintű magatartási kódexek kidolgozását az online platformot üzemeltető szolgáltatók és más érintett szolgáltatók, a szolgáltatások igénybe vevőit képviselő szervezetek és a civil társadalmi szervezetek vagy az érintett hatóságok bevonásával, a teljes körű és tényleges egyenlő részvétel előmozdítása érdekében az olyan online szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása által, amelyek eredeti kialakításuk vagy későbbi kiigazításuk révén figyelembe veszik a fogyatékossgal élő személyek különleges igényeit.

(2) A Bizottság törekszik annak biztosítására, hogy a magatartási kódexek az uniós és a nemzeti joggal összhangban az említett szolgáltatások hozzáférhetőségének biztosítására irányuló célkitűzést kövessék, hogy a fogyatékossgal élő személyek előreláthatóan a lehető legnagyobb mértékben igénybe tudják venni azokat. A Bizottság törekszik annak biztosítására, hogy a magatartási kódexek legalább a következő célkitűzésekkel foglalkozzanak:

- a) szolgáltatások megtervezése és kiigazítása annak érdekében, hogy azok hozzáférhetőek legyenek a fogyatékossgal élő személyek számára azáltal, hogy érzékelhetővé, működtethetővé, érthetővé és megbízhatóvá válnak;
- b) annak ismertetése, hogy a szolgáltatások hogyan felelnek meg az alkalmazandó akadálymentességi követelményeknek, és ezen információk nyilvánosan hozzáférhetővé tétele a fogyatékossgal élő személyek számára;
- c) az e rendelet alapján nyújtott információk, valamint az alkalmazott űrlapok és intézkedések könnyen megtalálhatóvá, könnyen megérthetővé és a fogyatékossgal élő személyek számára hozzáférhetővé tétele.

(3) A Bizottság előmozdítja a magatartási kódexek 2025. február 18-ig történő kidolgozását, illetve az ilyen kódexek 2025. augusztus 18-ig történő alkalmazását.

48. cikk

Válságkezelési protokollok

(1) A Testület ajánlhatja a Bizottságnak, hogy kezdeményezze – a (2), (3) és (4) bekezdésnek megfelelően – önkéntes válságkezelési protokollok kidolgozását válsághelyzetek kezelésére. E helyzetek szigorúan a közbiztonságot vagy közegészségügyet érintő rendkívüli körülményekre korlátozódnak.

(2) A Bizottság előmozdítja és elősegíti, hogy az online óriásplatformot, a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók és adott esetben az egyéb online platformot vagy egyéb online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók részt vegyenek az említett válságkezelési protokollok kidolgozásában, tesztelésében és alkalmazásában. A Bizottság törekszik annak biztosítására, hogy az említett válságkezelési protokollok magukban foglaljanak egy vagy több intézkedést az alábbiak közül

- a) a válsághelyzettel kapcsolatban a tagállami hatóságok által vagy uniós szinten – illetve a válsághelyzet körülményeitől függően egyéb érintett megbízható szervek által – biztosított tájékoztatás hangsúlyos megjelenítése;
- b) annak biztosítása, hogy a közvetítő szolgáltató kinevezzen egy kifejezetten a válságkezelésért felelős kapcsolattartó pontot; ez adott esetben lehet a 11. cikk szerinti elektronikus kapcsolattartó pont, illetve az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók esetében a 41. cikkben említett megfelelési tisztviselő;
- c) adott esetben a 16., 20., 22., 23. és 35. cikkben meghatározott követelményeknek való megfelelés céljára szánt erőforrások hozzáigazítása a válsághelyzetből fakadó igényekhez.

(3) A Bizottság bevonja adott esetben a tagállami hatóságokat, valamint bevonhatja az uniós szerveket, hivatalokat és ügynökségeket is a válságkezelési protokollok kidolgozásába, tesztelésébe és felügyeletébe. A Bizottság szükség esetén, illetve adott esetben civil társadalmi szervezeteket és egyéb releváns szervezeteket is bevonhat a válságkezelési protokollok kidolgozásába.

(4) A Bizottság törekszik annak biztosítására, hogy a válságkezelési protokollok egyértelműen meghatározzák az alábbiak mindegyikét:

- a) konkrét paraméterek annak meghatározására, hogy mi minősül rendkívüli körülménynek a válságkezelési protokoll szempontjából, és a válságkezelési protokoll célkitűzései;
- b) az egyes résztvevők szerepe és az általuk meghozandó intézkedések az előkészületek során, illetve a válságkezelési protokoll életbelépésekor;
- c) a válságkezelési protokoll életbelépésének meghatározására szolgáló egyértelmű eljárás;
- d) a válságkezelési protokoll életbelépése után meghozandó intézkedések meghozatalára szolgáló időszak megállapítását célzó egyértelmű eljárás, amely időszak szigorúan az adott rendkívüli körülmények kezeléséhez szükséges mértékre korlátozódik;
- e) óvintézkedések a Chartában foglalt alapvető jogok – különös tekintettel a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságára, és a megkülönböztetésmentességhez való jogra – gyakorlására kifejtett negatív hatások kezelése érdekében;
- f) a meghozott intézkedésekről, azok időtartamáról és eredményeiről szóló nyilvános jelentéstételre vonatkozó eljárás a válsághelyzet lezárultával.

(5) Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a válságkezelési protokoll nem kezeli hatékonyan a válsághelyzetet vagy nem biztosítja a (4) bekezdés e) pontjában említett alapvető jogok gyakorlásának védelmét, felkéri a résztvevőket a válságkezelési protokoll felülvizsgálatára, többek között további intézkedések meghozatalával.

IV. FEJEZET

VÉGREHAJTÁS, EGYÜTTMŰKÖDÉS, SZANKCIÓK ÉS ÉRVÉNYESÍTÉS

1. SZAKASZ

Illetékes hatóságok és a digitális szolgáltatásokkal foglalkozó nemzeti koordinátorok

49. cikk

Illetékes hatóságok és a digitális szolgáltatási koordinátorok

(1) A tagállamok kijelölnek egy vagy több, a közvetítői szolgáltatók felügyeletéért és e rendelet érvényesítéséért felelős illetékes hatóságot (a továbbiakban: az illetékes hatóságok).

(2) A tagállamok az egyik illetékes hatóságot kijelölik a digitális szolgáltatási koordinátoruknak. A digitális szolgáltatási koordinátor lát el valamennyi feladatot az e rendeletnek az adott tagállamban való felügyeletével és érvényesítésével kapcsolatban, kivéve, ha az érintett tagállam más illetékes hatóságokra bízott egyes konkrét feladatokat vagy ágazatokat. Minden esetben a digitális szolgáltatási koordinátor feladata, hogy biztosítsa a nemzeti szintű koordinációt ezekben az ügyekben, illetve hozzájáruljon e rendelet hatékony és következetes felügyeletéhez és érvényesítéséhez az egész Unióban.

Ennek érdekében a digitális szolgáltatási koordinátoroknak együtt kell működniük egymással, az egyéb nemzeti illetékes hatóságokkal, a Testülettel és a Bizottsággal, de ez nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy együttműködési mechanizmusokat és rendszeres véleménycserét írjanak elő a digitális szolgáltatási koordinátor és az egyéb nemzeti hatóságok közötti viszonylatban, amennyiben ilyen együttműködésre, illetve véleménycserére van szükség a koordinátor és az említett hatóságok feladatainak ellátásához.

Ha egy tagállam a digitális szolgáltatási koordinátor mellett egy vagy több illetékes hatóságot is kijelöl, biztosítja, hogy ezen hatóságok és a digitális szolgáltatási koordinátor feladatainak meghatározása egyértelmű legyen, és hogy szorosan és hatékonyan együttműködjenek feladataik ellátása során.

(3) 2024. február 17-ig a tagállamok kijelölik a digitális szolgáltatási koordinátorokat.

A tagállamok közzéteszik a digitális szolgáltatási koordinátornak kijelölt illetékes hatóságuk nevét és annak kapcsolattartási információit, valamint tájékoztatják ezekről a Bizottságot és a Testületet. Az érintett tagállam tájékoztatja a Bizottságot és a Testületet a (2) bekezdésben említett további illetékes hatóságok nevéről és feladatairól

(4) A digitális szolgáltatási koordinátorokra vonatkozó, az 50., 51. és 56. cikkben foglalt rendelkezések minden olyan egyéb illetékes hatóságra is alkalmazandók, amelyet a tagállamok e cikk (1) bekezdésével összhangban kijelölnek.

50. cikk

A digitális szolgáltatási koordinátorokra vonatkozó követelmények

(1) A tagállamok biztosítják, hogy a digitális szolgáltatási koordinátoruk pártatlanul, átláthatóan és időben lássa el az e rendelet értelmében vett feladatait. A tagállamok biztosítják, hogy a digitális szolgáltatási koordinátoruk rendelkezzen a feladatai ellátásához szükséges összes erőforrással, beleértve a hatáskörébe tartozó közvetítő szolgáltatók megfelelő felügyeletéhez szükséges technikai, pénzügyi és humán erőforrásokat is. Minden tagállam biztosítja, hogy digitális szolgáltatási koordinátora megfelelő autonómiával rendelkezzen költségvetésének az általános költségvetési kereteken belüli kezelése terén, hogy a digitális szolgáltatási koordinátor függetlensége ne sérüljön.

(2) Az e rendelettel összhangban rájuk ruházott feladatok elvégzése és hatáskörök gyakorlása során a digitális szolgáltatási koordinátorok teljesen függetlenül járnak el. Bármilyen – közvetlen vagy közvetett – külső befolyástól mentesen járnak el, és nem kérnek vagy fogadnak el utasítást egyetlen más hatóságtól vagy magánféltől sem.

(3) E cikk (2) bekezdése nem érinti a digitális szolgáltatási koordinátoroknak az e rendeletben előírt felügyeleti és jogérvényesítési rendszerben ellátandó feladatait, illetve a 49. cikk (2) bekezdésének megfelelően más illetékes hatóságokkal folytatott együttműködést. E cikk (2) bekezdése nem akadályozza a bírósági felülvizsgálat gyakorlását, és nem érinti a digitális szolgáltatási koordinátorok általános tevékenységeivel – például a pénzügyi kiadásokkal vagy a nemzeti parlamenteknek való jelentéstétellel – kapcsolatos arányos elszámoltathatósági követelményeket sem, feltéve, hogy e követelmények nem ássák alá e rendelet célkitűzéseinek elérését.

51. cikk

A digitális szolgáltatási koordinátorok hatásköre

(1) Amennyiben az e rendelet szerinti feladatai ellátásához szükséges, a digitális szolgáltatási koordinátornak rendelkeznie kell az alábbi vizsgálati hatáskörökkel a tagállama hatáskörébe tartozó közvetítő szolgáltatók magatartását illetően:

- a) hatáskör arra, hogy információk indokolatlan késedelem nélküli szolgáltatását kérje az említett olyan szolgáltatóktól, illetve a kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenységükkel összefüggő célokból eljáró olyan más személyektől, akiknek észszerűen tudomásuk lehet az e rendelet feltételezett megsértésével kapcsolatos információkról, beleértve a 37. cikkben és az 75. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéseket végző szervezeteket is;
- b) hatáskör arra, hogy egy feltételezett jogsértéssel kapcsolatos, bármilyen formát öltő, bármely típusú adathordozón található információk vizsgálata, lefoglalása, megszerzése, illetve arról másolatok készítése érdekében helyszíni vizsgálatokat végezzen az érintett szolgáltatók vagy személyek kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenységével összefüggő célból használt bármely helyiség vonatkozásában, vagy felkérjen egy, az adott tagállamban működő igazságügyi hatóságot, hogy rendeljen el ilyen helyszíni vizsgálatot, illetve egyéb hatóságokat kérjen fel ilyen helyszíni vizsgálat elvégzésére;
- c) hatáskör arra, hogy a feltételezett jogsértéshez kapcsolódó információkat illetően magyarázatot kérjen az érintett szolgáltatók képviselőjétől vagy személyzetük bármely tagjától, illetve az említett személyektől, és az érintettek hozzájárulása esetén bármilyen technikai eszközzel rögzítse a válaszokat.

(2) Amennyiben az e rendelet szerinti feladatai ellátásához szükséges, a digitális szolgáltatási koordinátornak rendelkeznie kell az alábbi jogérvényesítési hatáskörökkel a tagállama hatáskörébe tartozó közvetítő szolgáltatókat illetően:

- a) hatáskör az ilyen szolgáltatók által e rendeletnek való megfelelés vonatkozásában tett kötelezettségvállalások elfogadására, illetve az ilyen kötelezettségvállalások kötelezővé tételére;
- b) hatáskör arra, hogy elrendelje a jogsértés megszüntetését, valamint adott esetben a jogsértéssel arányos és a jogsértés hatékony megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket rendeljen el, illetve felkérjen erre egy, az adott tagállamban működő igazságügyi hatóságot;
- c) hatáskör arra, hogy az 52. cikkel összhangban pénzbírságot szabjon ki az e rendeletnek, ideértve az e cikk (1) bekezdésével összhangban kibocsátott, vizsgálatot elrendelő bármely végzésnek való megfelelés elmulasztása esetén, illetve hogy felkérjen egy, az adott tagállamban működő igazságügyi hatóságot ilyen pénzbírság kiszabására;
- d) hatáskör arra, hogy az 52. cikknek megfelelően kényszerítő bírságot szabjon ki annak biztosítása érdekében, hogy a jogsértés az ezen albekezdés b) pontjával összhangban kibocsátott végzésnek megfelelően megszűnjön, illetve az e cikk (1) bekezdésével összhangban kibocsátott, vizsgálatot elrendelő bármely végzésnek való megfelelés elmulasztása esetén, illetve hogy felkérjen egy, az adott tagállamban működő igazságügyi hatóságot ilyen bírság kiszabására;
- e) hatáskör arra, hogy a súlyos károk kockázatának elkerülése érdekében ideiglenes intézkedéseket fogadjon el, illetve felkérjen erre egy, az adott tagállamban működő igazságügyi hatóságot.

Az első albekezdés c) és d) pontja vonatkozásában a digitális szolgáltatási koordinátorok mellett az említett pontokban meghatározott érvényesítési hatáskörrel rendelkeznek az (1) bekezdésben említett egyéb személyek vonatkozásában az említett bekezdés értelmében kibocsátott végzéseknél való megfelelés elmulasztása esetén. Csak azután gyakorolják ezeket az érvényesítési hatásköröket, hogy kellő időben tájékoztatták ezeket az egyéb személyeket az ilyen határozatokkal kapcsolatos valamennyi releváns információról, ideértve a vonatkozó határidőt, a megfelelés elmulasztása miatt esetlegesen kiszabott pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot, illetve a jogorvoslati lehetőségeket.

(3) Ha az e rendelet szerinti feladatai elvégzéséhez szükséges, a digitális szolgáltatási koordinátornak az alábbi intézkedések megtételére is hatáskörrel kell rendelkeznie a tagállama hatáskörébe tartozó közvetítő szolgáltatók vonatkozásában, amennyiben a jogsértés megszüntetését illetően az e cikk szerinti minden egyéb hatáskör lehetősége kimerült, a jogsértést nem orvosolták vagy folytatódik, és olyan súlyos károkat okoz, amelyek nem kerülhetők el az uniós vagy nemzeti jog alapján rendelkezésre álló egyéb hatáskörök gyakorlásával:

- a) az említett szolgáltatók vezető testületének felkérése indokolatlan késedelem nélkül arra, hogy vizsgálja meg a helyzetet, fogadjon el és nyújtson be a jogsértés megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket tartalmazó cselekvési tervet, biztosítsa ezen intézkedéseknek a szolgáltató általi meghozatalát, és tegyen jelentést a meghozott intézkedésekről;
- b) ha a digitális szolgáltatási koordinátor úgy ítéli meg, hogy egy közvetítő szolgáltató nem tett eleget kellő mértékben az a) pontban említett követelményeknek, a jogsértést nem orvosolták vagy az folytatódik, és súlyos károkat okoz, és a jogsértés valamely személy életét vagy biztonságát fenyegető bűncselekménnyel jár, a digitális szolgáltatási koordinátornak fel kell kérnie saját tagállama illetékes igazságügyi hatóságát, hogy rendelje el a jogsértés által érintett szolgáltatás igénybe vevőinek az adott szolgáltatáshoz való hozzáférésük ideiglenes korlátozását, vagy amennyiben ez technikailag nem lehetséges, a közvetítő szolgáltató azon online interfészéhez való hozzáférés ideiglenes korlátozását, amelyen a jogsértés fennáll.

A digitális szolgáltatási koordinátor, kivéve, ha a 82. cikknek megfelelően a Bizottság kérésére jár el – az e bekezdés első albekezdésének b) pontjában említett kérés benyújtását megelőzően – felkéri az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be írásbeli észrevételeiket adott határidőn belül, amely nem lehet kevesebb két hétnél, ismertetve a kérés tárgyát képező intézkedéseket, illetve megnevezve a tervezett címzettet vagy címzetteket. A közvetítő szolgáltatónak, a tervezett címzettnek vagy címzetteknek, illetve bármely egyéb, jogos érdekekkel rendelkező harmadik személynek jogosultnak kell lennie arra, hogy részt vegyen az illetékes igazságügyi hatóság előtt lefolytatott eljárásban. Az elrendelt intézkedések arányban kell, hogy legyenek a jogsértés jellegével, súlyosságával, ismétlődő jellegével és időtartamával, és nem korlátozhatják indokolatlanul az érintett szolgáltatás igénybe vevőit abban, hogy hozzáférjenek a jogszerű információkhoz.

A hozzáférési korlátozásnak négy hétre kell szólnia, de az illetékes igazságügyi hatóság a végzésében lehetővé teheti a digitális szolgáltatási koordinátor számára ezen időszak további, ugyanilyen hosszú időszakokkal való meghosszabbítását az adott igazságügyi hatóság által maximált alkalommal. A digitális szolgáltatási koordinátor csak akkor hosszabbíthatja meg ezt az időszakot, ha úgy ítéli meg – tekintettel az említett korlátozás által érintett valamennyi fél jogaira és érdekeire, illetve valamennyi releváns körülményre, beleértve a közvetítő szolgáltató, a címzett vagy címzettek, illetve bármely egyéb, jogos érdekekkel rendelkező harmadik fél által esetlegesen rendelkezésre bocsátott információt –, hogy mindkét alábbi feltétellel teljesült:

- a) a közvetítő szolgáltató nem tette meg a jogsértés megszüntetéséhez szükséges intézkedéseket;
- b) az ideiglenes korlátozás nem korlátozza indokolatlanul a jogszerű információkhoz való hozzáférést a szolgáltatás igénybe vevői számára, tekintettel a szolgáltatás érintett igénybe vevőinek számára, és arra, hogy léteznek-e megfelelő és könnyen hozzáférhető alternatívák.

Ha a digitális szolgáltatási koordinátor úgy ítéli meg, hogy a harmadik albekezdés a) és b) pontjában meghatározott feltételek teljesülnek, de a határidőt nem tudja a harmadik albekezdéssel összhangban meghosszabbítani, az első albekezdés b) pontjában említettek szerint új kérelmet kell benyújtania az illetékes igazságügyi hatósághoz.

(4) Az (1), (2) és (3) bekezdésben felsorolt hatáskörök nem érintik a 3. szakaszt.

(5) A digitális szolgáltatási koordinátorok által az (1), (2) és (3) bekezdésben felsorolt hatáskörök gyakorlása során hozott intézkedések eredményesek, visszatartó erejűek és arányosak kell, hogy legyenek, különös tekintettel az intézkedések tárgyát képező jogsértés vagy feltételezett jogsértés jellegére, súlyosságára, ismétlődő jellegére és időtartamára, valamint adott esetben az érintett közvetítő szolgáltató gazdasági, technikai és működési kapacitására.

(6) A tagállamok meghatározzák az (1), (2) és (3) bekezdés szerinti hatáskörök gyakorlásának konkrét szabályait és eljárásait, és biztosítják, hogy e hatáskörök gyakorlása az alkalmazandó nemzeti jogban meghatározott megfelelő biztosítékokkal párosuljon a Chartának, valamint az uniós jog általános alapelveinek megfelelően. Az említett intézkedések meghozatalára különösen a magánélet tisztelgetben tartásához való jognak és a védelemhez való jognak megfelelően kerül sor, ideértve a meghallgatáshoz való jogot és az iratbetekintés jogát, illetve a valamennyi érintett felet megillető hatékony bírósági jogorvoslathoz való jog mellett.

52. cikk

Szankciók

(1) A tagállamok megállapítják az e rendeletnek a hatáskörükbe tartozó közvetítő szolgáltatók általi megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghoznak minden szükséges intézkedést ezek 51. cikknek megfelelő végrehajtására.

(2) A szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok e szabályokról és intézkedésekről tájékoztatják a Bizottságot, és haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az e szabályokat és intézkedéseket érintő minden későbbi módosításról.

(3) A tagállamok biztosítják, hogy az e rendeletben előírt valamely kötelezettségnek való meg nem felelés esetén kiróható pénzbírságok maximális összege az érintett közvetítő szolgáltató előző pénzügyi évi globális éves forgalmának 6 %-a legyen. A tagállamok biztosítják, hogy a helytelen, hiányos vagy félrevezető tájékoztatás, a válaszadás elmulasztása vagy a helytelen, hiányos vagy félrevezető információk helyesbítésének elmulasztása, illetve a vizsgálat elutasítása esetén kiróható pénzbírság maximális összege az érintett közvetítő szolgáltató vagy személy előző pénzügyi évben szerzett éves bevételének vagy globális forgalmának 1 %-a legyen.

(4) A tagállamok biztosítják, hogy a kényszerítő bírságnak az érintett határozatban meghatározott naptól kezdve alkalmazandó, maximális napi összege az érintett közvetítő szolgáltató előző pénzügyi évi napi átlagos globális forgalmának vagy bevételének 5 %-a legyen.

53. cikk

Panaszok benyújtásának joga

A szolgáltatás igénybe vevői, valamint bármely szerv, szervezet és egyesület, amely felhatalmazással rendelkezik, hogy az e rendelettel rájuk ruházott jogokat nevükben gyakorolja, panaszt nyújthat be a közvetítő szolgáltatók ellen e rendelet feltételezett megsértése esetén azon tagállam digitális szolgáltatási koordinátoránál, ahol a szolgáltatás igénybe vevője található vagy letelepedett. A digitális szolgáltatási koordinátornak ki kell vizsgálnia a panaszt, és adott esetben továbbítania kell azt a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak, ha helyénvalónak tűnik, egy vélemény kíséretében. Ha a panasz a tagállam egy másik illetékes hatóságának hatáskörébe tartozik, akkor a panaszt kézhez vevő digitális szolgáltatási koordinátor továbbítja azt annak a hatóságnak. Ezen eljárás során mindkét félnek joga van ahhoz, hogy – a nemzeti joggal összhangban – meghallgassák, és megfelelő tájékoztatást kapjon a panasz állásáról.

54. cikk

Kártérítés

A szolgáltatás igénybe vevői jogosultak arra, hogy az uniós és nemzeti joggal összhangban kártérítést kérjenek a közvetítő szolgáltatóktól az e rendelet szerinti kötelezettségek közvetítő szolgáltatók általi megsértése miatt elszenvedett bármely kárért vagy veszteségért.

55. cikk

Tevékenységi jelentések

(1) A digitális szolgáltatási koordinátoroknak éves jelentést kell készíteniük az e rendelet alapján végzett tevékenységeikről, amelynek magában kell foglalnia a hozzájuk beérkezett, 53. cikk szerinti panaszok számát, valamint az e panaszok nyomán hozott intézkedések áttekintését. A digitális szolgáltatási koordinátorok géppel olvasható formában, a 84. cikk szerint alkalmazandó, az információk bizalmas jellegére vonatkozó szabályokra is figyelemmel közléseket az éves jelentéseket és továbbítják azokat a Bizottságnak és a Testületnek.

(2) Az éves jelentésnek a következő információkat is tartalmaznia kell:

- a) az érintett digitális szolgáltatási koordinátor tagállamának bármely nemzeti igazságügyi vagy közigazgatási hatósága által a 9. és 10. cikknek megfelelően kibocsátott, a jogellenes tartalom elleni fellépésre, valamint információszolgáltatásra vonatkozó végzések száma és tárgya;
- b) a 9. és 10. cikknek megfelelően a digitális szolgáltatási koordinátor felé továbbított ilyen végzések végrehajtása.

(3) Ha egy tagállam több illetékes hatóságot jelölt ki a 49. cikknek megfelelően, akkor gondoskodik arról, hogy a digitális szolgáltatási koordinátor egyetlen jelentést készítsen valamennyi illetékes hatóság tevékenységéről, és hogy a digitális szolgáltatási koordinátor valamennyi szükséges információt és támogatást megkapjon ehhez a többi érintett illetékes hatóságtól.

2. SZAKASZ

Hatáskörök, koordinált vizsgálatok és a következetességet célzó mechanizmusok

56. cikk

Hatáskörök

(1) Az a tagállam, ahol közvetítő szolgáltató székhelye található, kizárólagos hatáskörrel rendelkezik az e rendelet felügyelete és végrehajtása tekintetében, kivéve a (2), (3) és (4) bekezdésben meghatározott hatásköröket.

(2) A Bizottság kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a III. fejezet 5. szakaszának felügyelete és végrehajtása tekintetében.

(3) A Bizottság hatáskörrel rendelkezik e rendeletnek – a III. fejezet 5. szakaszában meghatározottaktól eltérő – felügyeletére és érvényesítésére az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók tekintetében.

(4) Amennyiben a Bizottság ugyanazon jogsértés miatt nem indított eljárást, az a tagállam, amelyben az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató székhelye található, hatáskörrel rendelkezik az e rendelet szerinti, a III. fejezet 5. szakaszában meghatározottaktól eltérő kötelezettségeknek az említett szolgáltatók tekintetében történő felügyeletére és végrehajtására.

(5) A tagállamok és a Bizottság szoros együttműködésben felügyelik és végrehajtják e rendelet rendelkezéseit.

(6) Az olyan közvetítő szolgáltató tekintetében, amely nem rendelkezik letelepedési hellyel az Unióban, e cikk (1) és (4) bekezdésével összhangban az a tagállam, amelyben jogi képviselője lakóhellyel vagy letelepedési hellyel rendelkezik, vagy adott esetben a Bizottság rendelkezik hatáskörrel az e rendelet szerinti vonatkozó kötelezettségek felügyeletére és végrehajtására.

(7) Amennyiben a közvetítő szolgáltató nem jelöl ki jogi képviselőt a 13. cikkel összhangban, valamennyi tagállam, valamint online órásiplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató esetében e cikkel összhangban a Bizottság rendelkezik az említett felügyeleti és végrehajtási hatáskörrel.

Amennyiben a digitális szolgáltatási koordinátor gyakorolni kívánja az e bekezdés szerinti hatásköreit, értesítenie kell az összes többi digitális szolgáltatási koordinátort és a Bizottságot, és gondoskodnia kell a Charta értelmében alkalmazandó biztosítékok tiszteletben tartásáról, különösen annak elkerülése érdekében, hogy ugyanazt a magatartást többször is szankcionálják az e rendeletben előírt kötelezettségek megszegéséért. Amennyiben a Bizottság gyakorolni kívánja az e bekezdés szerinti hatásköreit, e szándékáról értesíti az összes többi digitális szolgáltatási koordinátort. Az e bekezdés szerinti értesítést követően a többi tagállam nem indíthat eljárást az értesítésben említett jogsértésre vonatkozóan.

57. cikk

Kölcsönös segítségnyújtás

(1) A digitális szolgáltatási koordinátorok és a Bizottság szorosan együttműködnek egymással, és kölcsönös segítséget nyújtanak egymásnak e rendelet következetes és hatékony alkalmazása érdekében. A kölcsönös segítségnyújtásnak magában kell foglalnia különösen az e cikkel összhangban történő információcserét, valamint a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor azon kötelezettségét, hogy tájékoztassa az összes célország szerinti digitális szolgáltatási koordinátort, a Testületet és a Bizottságot a vizsgálat megindításáról és egy adott közvetítő szolgáltatóra vonatkozó, értékelést is tartalmazó végleges határozat meghozatalára irányuló szándékáról.

(2) A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor vizsgálat céljából felkérhet más digitális szolgáltatási koordinátorokat arra, hogy bocsássanak rendelkezésre a birtokukban lévő konkrét információkat egy adott közvetítő szolgáltatóval kapcsolatban, illetve gyakorolják az 51. cikk (1) bekezdésében említett vizsgálati hatáskörüket bizonyos, a tagállamukban található információk tekintetében. Adott esetben a kérést kézhez vevő digitális szolgáltatási koordinátor a szóban forgó tagállam más illetékes hatóságait vagy egyéb hatóságait is bevonhatja.

(3) A (2) bekezdés szerinti kérést kézhez vevő digitális szolgáltatási koordinátornak eleget kell tennie az ilyen kérésnek, és indokolatlan késedelem nélkül, de legkésőbb a kézhezvételtől számított két hónapon belül tájékoztatnia kell a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort a meghozott intézkedésről, kivéve, ha:

- a) a kérés tárgya a vizsgálati célok fényében nincs kellően meghatározva vagy indokolva, illetve nem arányos; vagy
- b) sem a megkeresett digitális szolgáltatási koordinátor, sem az adott tagállam más illetékes hatósága vagy egyéb hatósága nem rendelkezik a kért információval, és nem is fér hozzá ehhez az információhoz; vagy
- c) a kérésnek nem lehet eleget tenni az uniós vagy nemzeti jog megsértése nélkül;

A kérést kézhez vevő digitális szolgáltatási koordinátor az első albekezdésben meghatározott határidőn belül indokolt választ küld, amelyben magyarázatot ad az elutasításra.

58. cikk

A digitális szolgáltatási koordinátorok határokon átnyúló együttműködése

(1) Kivéve, ha a Bizottság már vizsgálatot indított ugyanazért a feltételezett jogsértésért, amennyiben a célország szerinti digitális szolgáltatási koordinátor okkal feltételezi, hogy egy közvetítő szolgáltató olyan módon megsértette ezt a rendeletet, amely kedvezőtlenül érinti a szolgáltatás igénybe vevőit a digitális szolgáltatási koordinátor tagállamában, felkérheti a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort az ügy kivizsgálására, valamint az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati és jogérvényesítési intézkedések meghozatalára.

(2) Kivéve, ha a Bizottság már vizsgálatot indított ugyanazért a feltételezett jogsértésért, amennyiben legalább három, célszág szerinti digitális szolgáltatási koordinátor észszerűen feltételezi, hogy egy adott közvetítő szolgáltató olyan módon megsértette ezt a rendeletet, amely kedvezőtlenül érinti a szolgáltatás igénybe vevőit a digitális szolgáltatási koordinátorok tagállamában, e digitális szolgáltatási koordinátorok kérése alapján a Testület felkérheti a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort az ügy kivizsgálására, valamint az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati és jogérvényesítési intézkedések meghozatalára.

(3) Az (1) vagy (2) bekezdés szerinti kérelmet vagy ajánlást megfelelően meg kell indokolni és fel kell tüntetni benne legalább az alábbiakat:

- a) az érintett közvetítő szolgáltató 11. cikk szerinti kapcsolattartó pontja;
- b) a releváns tényeknek, e rendelet érintett rendelkezéseinek, valamint annak a leírása, hogy a kérelmező digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Testület miért feltételezi, hogy a szolgáltató megsértette ezt a rendeletet, valamint a feltételezett jogsértés kedvezőtlen hatásainak ismertetése;
- c) bármely olyan további információ, amelyet a kérést küldő digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Testület lényegesnek talál, beleértve adott esetben a saját kezdeményezésére összegyűjtött információkat vagy a konkrét vizsgálati és érvényesítési intézkedésekre, többek között ideiglenes intézkedésekre vonatkozó javaslatokat.

(4) A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak teljes mértékben figyelembe kell vennie az e cikk (1) vagy (2) bekezdése szerinti kérést. Ha úgy ítéli meg, hogy nem áll rendelkezésére elegendő információ ahhoz, hogy a kérsnek megfelelően eljárjon, és okkal tételezi fel, hogy a kérelmező digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Testület további információkkal tudna szolgálni, letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor az 57. cikkel összhangban megkérheti ezeket az információkat, vagy pedig a 60. cikk (1) bekezdésével összhangban közös vizsgálatot indíthat legalább a kérelmező digitális szolgáltatási koordinátor bevonásával. Az e cikk (5) bekezdésében meghatározott határidőt a kért kiegészítő információk rendelkezésre bocsátásáig, illetve a közös vizsgálatban való részvételre történő felhívás elutasításáig fel kell függeszteni.

(5) A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak indokolatlan késedelem nélkül, és minden esetben az (1) vagy a (2) bekezdés szerinti kérelem kézhezvételét követő két hónapon belül meg kell küldenie a kérelmező digitális szolgáltatási koordinátornak és a Testületnek a feltételezett jogsértés értékelését, valamint az e rendeletnek való megfelelés biztosítása érdekében hozott vagy tervezett vizsgálati vagy jogérvényesítési intézkedések ismertetését.

59. cikk

A Bizottság elé utalás

(1) Amennyiben az 58. cikk (5) bekezdésében meghatározott határidőn belül nem érkezik közlés, ha a Testület nem ért egyet az 58. cikk (5) bekezdése alapján készített értékeléssel vagy az annak alapján hozott vagy tervezett vagy intézkedésekkel, vagy a 60. cikk (3) bekezdésében említett esetekben a Testület az összes releváns információ megadásával a Bizottság elé terjesztheti az ügyet. Ezen információknak magukban kell foglalniuk legalább a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátornak küldött kérést vagy ajánlást, az e digitális szolgáltatási koordinátor általi értékelést, az egyet nem értés indokait, valamint a Bizottság elé utalást alátámasztó minden egyéb információt.

(2) A Bizottság a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátorral folytatott konzultációt követően értékeli az ügyet az azt követő két hónapon belül, hogy az (1) bekezdésnek megfelelően elé utalták az ügyet.

(3) Ha a Bizottság e cikk (2) bekezdésének megfelelően megállapítja, hogy az 58. cikk (5) bekezdése szerinti értékelés vagy az 58. cikk (5) bekezdése szerinti, meghozott vagy tervezett vizsgálati vagy jogérvényesítési intézkedések nem elégségesek e rendelet nyíltleges érvényesülésének biztosításához vagy más módon nem egyeztethetők össze ezzel a rendelettel, közli álláspontját a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátorral és a Testülettel, és felkéri a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort az ügy újraértékelésére.

A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor megteszi az e rendeletnek való megfelelés biztosításához szükséges vizsgálati vagy végrehajtási intézkedéseket, teljes mértékben figyelembe véve az álláspontokat és a Bizottság felülvizsgálati kérelmét. A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor a felülvizsgálati kérelem benyújtásától számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot, valamint az 58. cikk (1) vagy (2) bekezdése alapján intézkedést hozó, kérelmező digitális szolgáltatási koordinátort vagy Testületet a meghozott intézkedésekről.

60. cikk

Közös vizsgálatok

(1) A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor közös vizsgálatokat indíthat és vezethet egy vagy több érintett digitális szolgáltatási koordinátor részvételével:

- a) saját kezdeményezés alapján, e rendelet valamely közvetítő szolgáltató általi, több tagállamban való feltételezett megsértésének kivizsgálása céljából; vagy
- b) a Testület által tett olyan ajánlás alapján, amelynek alapját valamely, legalább három digitális szolgáltatási koordinátor által a tagállamaikban a szolgáltatást igénybe vevőket érintő jogsértés észszerű gyanúja nyomán megfogalmazott kérdés képezi.

(2) Bármely digitális szolgáltatási koordinátor, amely bizonyítja, hogy jogos érdekel bír az (1) bekezdés szerinti közös vizsgálatban való részvétel iránt, kérheti az abban való részvételét. Amennyiben a résztvevők másként nem állapodnak meg, a közös vizsgálatot a megindításától számított három hónapon belül le kell zárni.

A letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor legkésőbb az első albekezdésben említett határidő lejárta után egy hónappal közli a feltételezett jogsértéssel kapcsolatos előzetes álláspontját valamennyi digitális szolgáltatási koordinátorral, a Bizottsággal és a Testülettel. Az előzetes álláspontban figyelembe kell venni a közös vizsgálatban részt vevő összes többi digitális szolgáltatási koordinátor álláspontját. Ezen előzetes álláspontban adott esetben az elfogadandó jogérvényesítési intézkedéseket is meg kell határozni.

(3) A Testület az 59. cikk szerint a Bizottsághoz utalhatja az ügyet, amennyiben:

- a) a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor nem közölte előzetes álláspontját a (2) bekezdésben meghatározott határidőn belül;
- b) a Testület lényegében nem ért egyet a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor által közölt előzetes állásponttal; vagy
- c) a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor a Testület által az (1) bekezdés b) pontja szerint tett ajánlás nyomán nem indítja meg haladéktalanul a közös vizsgálatot.

(4) A közös vizsgálat lefolytatása során a résztvevő digitális szolgáltatási koordinátoroknak jóhiszeműen együtt kell működniük egymással, figyelembe véve adott esetben a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor észrevételeit, illetve a Testület ajánlását. A közös vizsgálatban részt vevő, célország szerinti digitális szolgáltatási koordinátorok a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor kérésére vagy a vele folytatott konzultációt követően jogosultak az 51. cikk (1) bekezdésében említett vizsgálati hatáskörüket gyakorolni a feltételezett jogsértés által érintett közvetítő szolgáltatókkal szemben a területükön található információk és helyiségek tekintetében.

3. SZAKASZ

A Digitális Szolgáltatások Európai Testülete

61. cikk

A Digitális Szolgáltatások Európai Testülete

- (1) Létrejön a Digitális Szolgáltatások Európai Testülete (a továbbiakban: a Testület), amely a digitális szolgáltatási koordinátorok független, a közvetítő szolgáltatók felügyeletével foglalkozó tanácsadó csoportja.
- (2) A Testület tanácsadást nyújt a digitális szolgáltatási koordinátoroknak és a Bizottságnak a rendeletnek megfelelően az alábbi célkitűzések elérése érdekében:
- a) e rendelet következetes alkalmazásának, valamint a digitális szolgáltatási koordinátorok és a Bizottság hatékony együttműködésének elősegítése az ebben a rendeletben szabályozott kérdésekben;
 - b) a Bizottság, a digitális szolgáltatási koordinátorok és az egyéb illetékes hatóságok tekintetében az iránymutatás és az elemzés koordinálása, illetve az ilyen iránymutatáshoz és elemzéshez való hozzájárulás a belső piacon felmerülő kérdésekkel kapcsolatban az ebben a rendeletben szabályozott ügyekben;
 - c) segítségnyújtás a digitális szolgáltatási koordinátoroknak és a Bizottságnak az online óriásplatformok felügyeletében.

62. cikk

A Testület felépítése

- (1) A Testület a digitális szolgáltatási koordinátorokból áll, amelyeket magas szintű tisztviselők képviselnek. A digitális szolgáltatási koordinátor egy vagy több tagállam általi kijelölésének elmulasztása nem akadályozza azt, hogy a Testület ellássa az e rendelet szerinti feladatait. Ha a nemzeti jog előírja, a digitális szolgáltatási koordinátorokon kívül az e rendelet alkalmazása és érvényesítése terén konkrét operatív feladatokkal megbízott egyéb illetékes hatóságok is részt vehetnek a Testületben. Más nemzeti hatóságok is meghívhatók az ülésekre, ha a megvitatott kérdések relevánsak számukra.
- (2) A Testület elnöki tisztét a Bizottság tölti be. A Bizottság hívja össze az üléseket, és készíti el a napirendet a Testület e rendelet szerinti feladatainak megfelelően, annak eljárási szabályzatával összhangban. Amennyiben a Testület felkérést kap, hogy e rendelet alapján fogadjon el ajánlást, akkor a felkérést a 85. cikkben említett információmegosztási rendszeren keresztül a többi digitális szolgáltatási koordinátor számára is azonnal hozzáférhetővé kell tennie.
- (3) Minden tagállam egy szavazattal rendelkezik. A Bizottság nem rendelkezik szavazati joggal.

A Testület egyszerű többséggel fogadja el határozatait. A 36. cikk (1) bekezdésének első albekezdésében említett, a Bizottságnak címzett ajánlás elfogadásakor a szavazásra a Testület az elnökének kérését követő 48 órán belül szavaz.

- (4) A Bizottság igazgatási és elemzési támogatást nyújt a Testület e rendelet értelmében vett tevékenységeihez.
- (5) A Testület szakértőket és megfigyelőket hívhat az üléseire, és adott esetben együttműködhet más uniós szervekkel, hivatalokkal, ügynökségekkel, tanácsadó csoportokkal, valamint külső szakértőkkel. A Testület közzéteszi az ilyen együttműködés eredményeit.
- (6) A Testület konzultálhat az érintett felekkel, és e konzultáció eredményeit nyilvánosan elérhetővé kell tennie.
- (7) A Testület a Bizottság egyetértését követően elfogadja az eljárási szabályzatát.

63. cikk

A Testület feladatai

- (1) Amennyiben a 61. cikk (2) bekezdésében meghatározott célkitűzések eléréséhez szükséges, a Testület mindenképp:
- a) támogatja a közös vizsgálatok koordinációját;
 - b) támogatást nyújt az illetékes hatóságoknak az online óriásplatformokra, illetve a nagyon népszerű online keresőprogramokra vonatkozó, e rendelet értelmében továbbítandó jelentések és ellenőrzési eredmények elemzésében;
 - c) véleményeket, ajánlásokat vagy tanácsokat fogalmaz meg a digitális szolgáltatási koordinátorok felé e rendeletnek megfelelően, figyelembe véve különösen a közvetítő szolgáltatók szolgáltatásnyújtási szabadságát;
 - d) e rendelettel összhangban tanácsot ad a Bizottságnak a 66. cikkben említett intézkedések vonatkozásában, és véleményeket fogad el az online óriásplatformokat, illetve nagyon népszerű online keresőprogramokat illetően;
 - e) az érintett érdekelt felekkel együttműködve támogatja és előmozdítja az e rendelet értelmében előírt európai szabványok, iránymutatások, jelentések, mintadokumentumok és magatartási kódexek kidolgozását és végrehajtását, többek között vélemények vagy ajánlások kiadásával a 44. cikkkel kapcsolatos témákban, valamint a felmerülő kérdések azonosítását az ebben a rendeletben szabályozott ügyekben.
- (2) Azok a digitális szolgáltatási koordinátorok és adott esetben más nemzeti illetékes hatóságok, amelyek nem tesznek eleget a nekik címzett, a Testület által elfogadott véleményeknek, kéréseknek vagy ajánlásoknak, az e rendelet értelmében vett jelentésükben vagy adott esetben a saját releváns határozataik elfogadásakor megindokolják ezt a döntésüket, és ismertetik vizsgálataikat, fellépéseiket és az általuk végrehajtott intézkedéseiket.

4. SZAKASZ

Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra vonatkozó felügyelet, vizsgálatok, jogérvényesítés és monitoring

64. cikk

A szakértelem és a képességek kiépítése

- (1) A Bizottság a digitális szolgáltatási koordinátorokkal és a Testülettel együttműködésben – adott esetben többek között tagállami személyzet kirendelése révén – kiépíti az e rendeletben szabályozott kérdésekre vonatkozó uniós szakértői bázist és képességeket.
- (2) Ezen felül a Bizottság, együttműködve a digitális szolgáltatási koordinátorokkal és a Testülettel, koordinálja az online óriásplatformokkal és a nagyon népszerű online keresőprogramokkal kapcsolatban Unió-szerte felmerülő rendszerszintű és új problémák értékelését.
- (3) A Bizottság felkérheti a digitális szolgáltatási koordinátorokat, a Testületet és a megfelelő szakértelemmel rendelkező egyéb uniós szerveket, hivatalokat és ügynökségeket, hogy támogassák az Unió-szerte e rendelet kapcsán felmerülő rendszerszintű és új problémák értékelését.
- (4) A tagállamok különösen digitális szolgáltatási koordinátoruk és adott esetben más illetékes hatóságok révén együttműködnek a Bizottsággal, többek között szakértelmük és képességeik rendelkezésre bocsátásával.

65. cikk

Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók kötelezettségeinek érvényesítése

(1) Az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók által az e rendeletben foglalt kötelezettségeknek való megfelelésre vonatkozó vizsgálatok lefolytatása céljából a Bizottság már a 66. cikk (2) bekezdése szerinti eljárásindítás előtt is élhet az e szakaszban meghatározott vizsgálati hatáskörrel. E hatáskört gyakorolhatja akár saját kezdeményezés, akár az e cikk (2) bekezdése szerinti felkérés alapján.

(2) Amennyiben valamely digitális szolgáltatási koordinátor okkal feltételezi, hogy egy online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató megszegte a III. fejezet 5. szakaszának rendelkezéseit, vagy pedig szisztematikus módon megszegte e rendelet bármely rendelkezését, oly módon, hogy ez a tagállamban súlyosan érinti a szolgáltatás igénybe vevőit, a 85. cikkben említett információmegosztási rendszeren keresztül kérelmet nyújthat be a Bizottsághoz az úgy értékelése céljából.

(3) A (2) bekezdés szerinti kérelmet megfelelően meg kell indokolni és fel kell tüntetni benne legalább az alábbiakat:

- a) az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók 11. cikk szerinti kapcsolattartási pontja;
- b) a releváns tényeknek, e rendelet érintett rendelkezéseinek, valamint annak a leírása, hogy a kérelmező digitális szolgáltatási koordinátor miért feltételezi, hogy az érintett online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató megsértette ezt a rendeletet, valamint azon tények ismertetése, amelyek bizonyítják, hogy a feltételezett jogsértés jellege rendszerszintű;
- c) bármely más információ, amelyet a kérelmező digitális szolgáltatási koordinátor relevánsnak tart, beleértve adott esetben a saját kezdeményezésére összegyűjtött információkat.

66. cikk

A Bizottság általi eljárásindítás és a vizsgálatban való együttműködés

(1) A Bizottság eljárást indíthat a 73. és 74. cikk szerinti határozatok lehetséges elfogadása céljából az olyan, online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók releváns magatartása tekintetében, amelyek esetében a Bizottság arra gyanakszik, hogy megsértették e rendelet valamely rendelkezését.

(2) Amennyiben a Bizottság úgy határoz, hogy e cikk (1) bekezdésének megfelelően eljárást indít, arról értesíti egyrészt az összes digitális szolgáltatási koordinátort és a Testületet a 85. cikkben említett információmegosztási rendszeren keresztül, másrészt pedig az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót.

A digitális szolgáltatási koordinátorok az eljárás megindításáról kapott tájékoztatást követően indokolatlan késedelem nélkül kötelesek továbbítani a Bizottságnak minden olyan információt, amely a szóban forgó jogsértéssel kapcsolatban a birtokukban van.

Az eljárásnak az e cikk (1) bekezdése szerinti, Bizottság általi megindításával a digitális szolgáltatási koordinátor – illetve adott esetben az egyéb illetékes hatóság – mentesül az 56. cikk (4) bekezdésében említett azon hatásköre alól, hogy felügyelje és érvényesítse az e rendelet szerinti kötelezettségeket.

(3) Az e rendelet szerinti vizsgálati hatásköreinek gyakorlása során a Bizottság kérheti a feltételezett jogsértés által érintett bármely digitális szolgáltatási koordinátor egyéni vagy közös támogatását, beleértve a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátort is. Azok a digitális szolgáltatási koordinátorok, amelyek ilyen kérést kaptak, valamint – amennyiben a digitális szolgáltatási koordinátor bevonja őket – bármely más illetékes hatóság lojálisan és kellő időben együttműködnek a Bizottsággal, és jogosultak az 51. cikk (1) bekezdésében említett vizsgálati hatáskörük gyakorlására a szóban forgó online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató tekintetében, a tagállamuk területén található információk, személyek és helyiségek tekintetében, a kéréssel összhangban.

(4) A Bizottság minden releváns információt megküld a letelepedési hely szerinti digitális szolgáltatási koordinátor és a Testület számára a 67–72. cikkben említett hatáskörök gyakorlásáról, valamint megküldi a 79. cikk (1) bekezdésében említett előzetes megállapításait. A Testület a 79. cikk (2) bekezdése szerinti észszerű időkereten belül megküldi a Bizottságnak ezen előzetes megállapításokról szóló álláspontját. A Bizottság a Testület által kifejtett álláspontot a teljes mértékben figyelembe veszi határozatában.

67. cikk

Információkérés

(1) Az e szakasz rendelkezései alapján rá ruházott feladatok ellátása érdekében a Bizottság egyszerű kérés vagy határozat útján utasíthatja az olyan érintett, online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót, illetve a kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenységéhez kapcsolódó célból eljáró bármely más természetes vagy jogi személyt, akinek vagy amelynek észszerűen tudomása lehet valamely feltételezett jogsértéssel kapcsolatos információról – ideértve a 37. cikkben és a 75. cikk (2) bekezdésében említett ellenőrzéseket végző szervezeteket is –, hogy egy meghatározott, észszerű határidőn belül közöljék ezen információkat.

(2) Az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak, vagy valamely, e cikk (1) bekezdésében említett egyéb személynek küldött egyszerű információkérés keretében a Bizottság megjelöli kérésének jogalapját és célját, meghatározza, hogy konkrétan mely információ közlését kéri és milyen határidőn belül, valamint a helytelen, hiányos vagy félrevezető információk szolgáltatásáért a 74. cikkben előírt pénzbírságok összegét.

(3) Ha a Bizottság határozati úton kér tájékoztatást az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatótól, vagy valamely, e cikk (1) bekezdésében említett egyéb személytől, akkor abban megjelöli kérésének jogalapját és célját, valamint meghatározza, hogy konkrétan mely információ közlését kéri és milyen határidőn belül. Közli továbbá a 74. cikkben előírt pénzbírságok összegét, valamint megnevezi vagy kiszabja a 76. cikkben előírt kényszerítő bírságokat. A Bizottság utal továbbá a határozat Bíróság általi felülvizsgálatának kezdeményezéséhez való jogra.

(4) Az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók vagy az (1) bekezdésben említett egyéb személy vagy azok képviselői – illetve jogi személyek és vállalatok esetében, vagy ha nem rendelkeznek jogi személyiséggel, akkor a jog vagy az alapító okiratuk által a képviselőikre felhatalmazott személyek – kötelesek megadni a kért tájékoztatást az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató, illetve az (1) bekezdésben említett egyéb személy nevében. Az eljárásra megfelelően felhatalmazott ügyvédek is benyújthatják az információkat ügyfelük nevében. Az ügyfél teljes felelősséggel tartozik, ha a benyújtott információk hiányosak, helytelenek vagy félrevezetőek.

(5) A Bizottság kérésére a digitális szolgáltatási koordinátorok és az egyéb illetékes hatóságok minden szükséges tájékoztatást megadnak a Bizottságnak ahhoz, hogy az ellátssa az e szakasz értelmében ráruházott feladatokat.

(6) A Bizottság az e cikk (1) bekezdésében említett egyszerű kérelem vagy határozat elküldését követően indokolatlan késedelem nélkül megküldi annak másolatát a digitális szolgáltatási koordinátoroknak a 85. cikkben említett információ-megosztási rendszeren keresztül.

68. cikk

Meghallgatás lefolytatására és nyilatkozatok felvételére vonatkozó hatáskör

(1) Az e szakasz értelmében ráruházott feladatok ellátása érdekében a Bizottság bármely olyan természetes vagy jogi személyt meghallgathat, aki beleegyezik a meghallgatásba a feltételezett jogsértéssel kapcsolatban indított vizsgálat tárgyára vonatkozó információgyűjtés érdekében. A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az említett meghallgatásokat az erre alkalmas technikai eszközzel rögzítse.

(2) Ha az (1) bekezdésben említett meghallgatásra a Bizottság helyiségein kívül kerül sor, a Bizottság tájékoztatja annak a tagállamnak a digitális szolgáltatási koordinátorát, amelynek területén a meghallgatásra sor kerül. Amennyiben az említett digitális szolgáltatási koordinátor ezt kéri, tisztviselői segítséget nyújthatnak a Bizottság által a meghallgatás lefolytatására felhatalmazott tisztviselőknek és egyéb kísérő személyeknek.

69. cikk

Helyszíni vizsgálatok lefolytatására vonatkozó hatáskör

(1) Az e szakasz értelmében ráruházott feladatok ellátása érdekében a Bizottság az összes szükséges helyszíni vizsgálatot lefolytathatja az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vagy a 67. cikk (1) bekezdésében említett egyéb személy helyiségeiben.

(2) A Bizottság által helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselőknek és egyéb kísérő személyeknek jogukban áll, hogy:

- a) belépjenek az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak vagy egyéb érintett személynek bármely helyiségébe, területére és szállítóeszközébe;
- b) megvizsgálják az érintett szolgáltatás nyújtásával kapcsolatos könyveket és egyéb nyilvántartásokat, függetlenül attól, hogy azokat milyen adathordozón tárolják;
- c) bármilyen formában elkészítsék vagy megszerezzék az említett könyvek vagy egyéb nyilvántartások másolatát vagy kivonatát;
- d) előírják az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vagy az egyéb érintett személy számára, hogy hozzáférést és magyarázatot biztosítson a platform, illetve keresőprogram felépítéséhez, működéséhez, informatikai rendszeréhez, algoritmusaihoz, adatkezelési és üzleti gyakorlatához, és rögzítsék vagy dokumentálják az adott magyarázatokat;
- e) zárolják az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vagy az egyéb érintett személy kereskedelmi, üzleti, kézműipari vagy szakmai tevékenységével kapcsolatos célokra használt helyiségeket, valamint könyveket vagy egyéb nyilvántartásokat a helyszíni vizsgálatához szükséges ideig és mértékben;
- f) magyarázatot kérjenek az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vagy más érintett személy bármely képviselőjétől vagy személyzetének bármely tagjától a helyszíni vizsgálat tárgyával és céljával kapcsolatos tényekre vagy dokumentumokra vonatkozóan, és rögzítsék a válaszokat;
- g) kérdéseket intézzenek bármely ilyen képviselőhöz vagy személyzeti taghoz a helyszíni vizsgálat tárgyával vagy céljával kapcsolatban, és a válaszokat rögzítsék.

(3) A helyszíni vizsgálatok elvégezhetők a Bizottság által a 72. cikk (2) bekezdése alapján kijelölt ellenőrök vagy szakértők segítségével, és azon tagállam digitális szolgáltatási koordinátorának vagy egyéb illetékes nemzeti hatóságának a segítségével, amelynek területén a helyszíni vizsgálatot lefolytatják.

(4) Amennyiben az érintett szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó könyvek és más nyilvántartások hiányosan készültek, vagy ha az e cikk (2) bekezdése alapján feltett kérdésekre adott válaszok helytelenek, hiányosak vagy félrevezetőek, a Bizottság által a helyszíni vizsgálat lefolytatására felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek jogköriüket írásbeli meghatalmazás felmutatásával gyakorolják, amely meghatározza a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, valamint a 74. és a 76. cikkben előírt szankciókat. A Bizottság a helyszíni vizsgálat előtt kellő időben tájékoztatja arról azon tagállam digitális szolgáltatási koordinátorát, amelynek területén a vizsgálatot le kívánják folytatni.

(5) A helyszíni vizsgálatok során a Bizottság által felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek, a Bizottság által kijelölt ellenőrök és szakértők, valamint a digitális szolgáltatási koordinátor vagy azon tagállam más illetékes hatóságai, amelynek területén a helyszíni vizsgálatot lefolytatják, előírhatják az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató, vagy más érintett személy számára, hogy adjon magyarázatot a platform, illetve a keresőprogram felépítéséről, működéséről, informatikai rendszeréről, algoritmusairól, adatkezeléséről és üzleti gyakorlatáról, és kérdéseket intézhetnek személyzetének kulcsfontosságú tagjaihoz.

(6) Az online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak vagy az egyéb érintett természetes vagy jogi személynek alá kell vetnie magát a Bizottság határozata által elrendelt helyszíni vizsgálatnak. A határozat meghatározza a helyszíni vizsgálat tárgyát és célját, a vizsgálat kezdetének napját, és utal a 74. és 76. cikkben előírt szankciókra, valamint a határozat Bíróság általi felülvizsgálatának kezdeményezéséhez való jogra. A Bizottság a határozat meghozatala előtt konzultál azon tagállam digitális szolgáltatási koordinátorával, amelynek területén a helyszíni vizsgálatot le kívánják folytatni.

(7) Azon tagállam digitális szolgáltatási koordinátora tisztviselőinek, valamint az általa felhatalmazott vagy kijelölt személyeknek, amelynek területén a helyszíni vizsgálatot le kívánják folytatni, az említett digitális szolgáltatási koordinátor vagy a Bizottság kérésére aktívan segíteniük kell a Bizottság által a helyszíni vizsgálatban kapcsolatban felhatalmazott tisztviselőket és egyéb kísérő személyeket. E célból rendelkezniük kell a (2) bekezdésben felsorolt jogkörökkel.

(8) Amennyiben a Bizottság által felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek megállapítják, hogy az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató, vagy egyéb érintett személy ellenzi az e cikk alapján elrendelt helyszíni vizsgálatot, az a tagállam, amelynek területén a helyszíni vizsgálatot le kívánják folytatni, az említett tisztviselők vagy egyéb kísérő személyek kérésére és a tagállam nemzeti jogával összhangban megadja számukra a szükséges segítséget, többek között – adott esetben a nemzeti jog alapján – az illetékes büntetőhatóság által hozott kényszerintézkedések formájában, hogy lehetővé tegye számukra a helyszíni vizsgálat lefolytatását.

(9) Amennyiben a (8) bekezdésben előírt segítségnyújtáshoz az érintett tagállam nemzeti jogával összhangban valamely tagállami igazságügyi hatóság engedélyre van szüksége, az engedélyt az adott tagállam digitális szolgáltatási koordinátora kérelmezi a Bizottság által felhatalmazott tisztviselők és egyéb kísérő személyek kérésére. Ez az engedély övintézkedésként is kérelmezhető.

(10) A (9) bekezdésben említett engedély iránti kérelem esetén az ügyben eljáró megbízott tagállami igazságügyi hatóság ellenőrzi, hogy a Bizottság helyszíni vizsgálatot elrendelő határozata hiteles-e, és hogy az előírt kényszerintézkedések a helyszíni vizsgálat tárgyának figyelembevételével nem önkényesek, illetve túlzottak-e. Ezen ellenőrzés során a tagállami igazságügyi hatóság közvetlenül vagy az érintett tagállam digitális szolgáltatási koordinátorain keresztül részletes magyarázatot kérhet a Bizottságtól, különösen azon az indokokkal kapcsolatban, amelyek alapján a Bizottság e rendelet megsértését gyanítja, valamint a feltételezett jogsértés súlyosságával és az online óriásplatformot vagy a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató, vagy más érintett személy érintettségének jellegével kapcsolatban. Mindazonáltal a tagállami igazságügyi hatóság nem kérdőjelezheti meg a helyszíni vizsgálat szükségességét és nem kérhet ki a Bizottság ügyirataiban szereplő információkat. A Bizottság határozatának jogszerűségét kizárólag az Európai Unió Bírósága vizsgálhatja felül.

70. cikk

Ideiglenes intézkedések

(1) Olyan eljárások esetén, amelyek a 73. cikk (1) bekezdése alapján meg nem felelésről szóló határozat elfogadását eredményezhetik, a szolgáltatás igénybe vevőit fenyegető súlyos károk kockázata miatti sürgős esetben a Bizottság határozatban, az első látásra megalapozottnak tűnő jogsértés alapján ideiglenes intézkedéseket rendelhet el az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóval szemben.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határozat határozott időre szól, és amennyiben szükséges és helyénvaló, meghosszabbítható.

71. cikk

Kötelezettségvállalások

(1) Amennyiben az e szakasz alapján lefolytatott eljárások során az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató kötelezettségvállalást ajánl fel az e rendelet vonatkozó rendelkezéseinek való megfelelésre, a Bizottság határozatban kötelezővé teheti ezeket a kötelezettségvállalásokat az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató számára, és kijelentheti, hogy további intézkedések nem indokoltak.

(2) A Bizottság az eljárást kérelemre vagy saját kezdeményezésére újra megnyitja:

- a) amennyiben a határozat alapjául szolgáló bármely tényben jelentős változás történt;
- b) amennyiben az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató a kötelezettségvállalásaival ellentétesen cselekszik; vagy
- c) amennyiben a határozat az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vagy a 67. cikk (1) bekezdésében említett egyéb személy által nyújtott hiányos, helytelen vagy félrevezető információk alapján.

(3) Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató által felajánlott kötelezettségvállalások nem tudják biztosítani az e rendelet vonatkozó rendelkezéseinek való tényleges megfelelést, az eljárás lezárásakor indokolással ellátott határozatban elutasítja ezeket a vállalásokat.

72. cikk

A nyomon követést szolgáló intézkedések

(1) Az e szakasz értelmében ráruházott feladatok ellátása érdekében a Bizottság meghozhatja az annak nyomon követéséhez szükséges intézkedéseket, hogy az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatók ténylegesen végrehajtják-e ezt a rendeletet, illetve megfelelnek-e ennek a rendeletnek. A Bizottság elrendelheti, hogy biztosítsanak hozzáférést és magyarázatot az adatbázisaikhoz és algoritmusaihoz. Az említett intézkedések közé tartozhat azon kötelezettség előírása az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató számára, hogy őrizzen meg minden olyan dokumentumot, amely szükségesnek tekinthető annak megvizsgálásához, hogy végrehajtották-e az e rendeletben foglalt kötelezettségeket és megfeleltek-e azoknak.

(2) Az (1) bekezdés szerinti intézkedések magukban foglalhatják olyan független külső szakértők és ellenőrök, valamint az érintett hatóság beleegyezésével az illetékes nemzeti hatóságok szakértőinek és ellenőreinek kijelölését abból a célból, segítséget nyújtsanak a Bizottságnak e rendelet vonatkozó rendelkezései hatékony végrehajtásának és az azoknak való megfelelésnek a nyomon követésében, valamint speciális szakértelmet vagy tudást bocsássanak a Bizottság rendelkezésére.

73. cikk

Meg nem felelés

(1) A Bizottság meg nem felelésről szóló határozatot fogad el, ha megállapítja, hogy az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató az alábbiak közül egynek vagy többnek nem felel meg:

- a) e rendelet releváns rendelkezései;
- b) a 70. cikk értelmében elrendelt ideiglenes intézkedések;
- c) a 71. cikk értelmében kötelezővé tett kötelezettségvállalások.

(2) A Bizottság az (1) bekezdés szerinti határozat elfogadását megelőzően közli előzetes megállapításait az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóval. A Bizottság az előzetes megállapításaiban ismerteti a tervezett intézkedéseket, illetve azt, hogy megítélése szerint az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak milyen intézkedéseket kellene tennie az előzetes megállapítások eredményes kezelése érdekében.

(3) A Bizottság az (1) bekezdés alapján elfogadott határozatában elrendeli, hogy az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató az abban foglalt észszerű időn belül hozza meg az (1) bekezdés szerinti határozatnak való megfelelés biztosításához szükséges intézkedéseket, és nyújtson tájékoztatást arról, hogy az említett szolgáltató milyen intézkedéseket szándékozik hozni a határozatnak való megfelelés érdekében.

(4) Az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak a Bizottság rendelkezésére kell bocsátania az (1) bekezdés szerinti határozatnak való megfelelés biztosítása érdekében hozott intézkedések leírását azok végrehajtásakor.

(5) Ha a Bizottság megállapítja, hogy az (1) bekezdésben szereplő feltételek nem teljesültek, határozati úton lezárja a vizsgálatot. A határozat azonnali hatállyal alkalmazandó.

74. cikk

Pénzbírságok

(1) A Bizottság a 73. cikkben említett határozatában az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót annak az előző pénzügyi évi teljes globális éves forgalmának legfeljebb 6 %-át kitevő pénzbírsággal sújthatja, ha megállapítja, hogy a szolgáltató szándékosan vagy gondatlanságból:

- a) megsérti e rendelet releváns rendelkezéseit;
- b) megszegi a 70. cikk szerinti ideiglenes intézkedést elrendelő határozatot; vagy
- c) nem tesz eleget a 71. cikk alapján hozott határozattal kötelezővé tett kötelezettségvállalásnak.

(2) A Bizottság határozatot hozhat, amelyben az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót, illetve a 67. cikk (1) bekezdésében említett egyéb természetes vagy jogi személyt annak az előző pénzügyi évi teljes éves bevételeinek, illetve globális forgalmának legfeljebb 1 %-át kitevő pénzbírsággal sújthatja, ha az szándékosan vagy gondatlanságból:

- a) a 67. cikk szerinti egyszerű kérésre vagy határozatban foglalt kérésre helytelen, hiányos vagy félrevezető információt ad meg;
- b) a megadott határidőn belül nem válaszol a határozatban foglalt információkérésre;
- c) a Bizottság által meghatározott határidőn belül nem helyesbíti a személyzetének tagja által adott helytelen, hiányos vagy félrevezető információkat, vagy nem ad teljes körű tájékoztatást vagy visszautasítja azt;
- d) nem veti alá magát a 69. cikk szerinti helyszíni vizsgálatnak;
- e) nem tesz eleget a Bizottság által a 72. cikk alapján elfogadott intézkedéseknek; vagy
- f) nem felel meg a 79. cikk (4) bekezdése szerinti, a Bizottság irataihoz való hozzáférésre vonatkozó feltételeknek.

(3) A Bizottság az e cikk (2) bekezdése szerinti határozat elfogadását megelőzően közli előzetes megállapításait az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatóval vagy a 67. cikk (1) bekezdésében említett egyéb személlyel.

(4) A pénzbírság összegének meghatározásakor a Bizottság figyelembe veszi a jogsértés jellegét, súlyosságát, időtartamát és ismétlődő jellegét, illetve a (2) bekezdés szerint kirótt pénzbírságok esetében az eljárásban okozott késedelmet.

75. cikk

A III. fejezet 5. szakaszában meghatározott kötelezettségek megszegésének orvoslására szolgáló intézkedések fokozott felügyelete

(1) Amennyiben a 73. cikk alapján határozatot fogadott el a III. fejezet 5. szakaszában foglalt rendelkezéseknek egy online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató általi megsértése miatt, a Bizottság az e cikkben meghatározott fokozott felügyeleti rendszert alkalmazza. Ennek során teljes mértékben figyelembe veszi a Testület által e cikk alapján megfogalmazott véleményeket.

(2) A 73. cikkben említett határozatban a Bizottság felszólítja az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót, hogy a határozatban meghatározott észszerű határidőn belül készítsen cselekvési tervet és közölje azt a digitális szolgáltatási koordinátorokkal, a Bizottsággal és a Testülettel, amelyben meghatározza a jogsértés megszüntetéséhez vagy orvoslásához szükséges intézkedéseket. Ezen intézkedéseknek magukban kell foglalniuk az egyéb intézkedések végrehajtására vonatkozó, a 37. cikk (3) és (4) bekezdése szerinti független ellenőrzés elvégzésére vonatkozó kötelezettségvállalást, meghatározva az ellenőrköt, valamint az ellenőrzés módszertanát, időzítését és nyomon követését. Az intézkedések része lehet adott esetben a 45. cikkben előírt releváns magatartási kódexben való részvételre vonatkozó kötelezettségvállalás is.

(3) A Testületnek a cselekvési terv kézhezvételétől számított egy hónapon belül meg kell küldenie a cselekvési tervről alkotott véleményét a Bizottságnak. A Bizottság a vélemény kézhezvételétől számított egy hónapon belül határoz arról, hogy a cselekvési tervben meghatározott intézkedések elegendőek-e a jogsértés megszüntetéséhez vagy orvoslásához, és észszerű határidőt állapít meg annak végrehajtására. A határozatban figyelembe kell venni a releváns magatartási kódexek betartására vonatkozó esetleges kötelezettségvállalást. A Bizottság ezt követően nyomon követi a cselekvési terv végrehajtását. E célból az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak indokolatlan késedelem nélkül meg kell küldenie a Bizottságnak az ellenőrzési jelentést, amint az elérhetővé válik, és folyamatosan tájékoztatnia kell a Bizottságot a cselekvési terv végrehajtása érdekében tett lépésekről. A Bizottság – amennyiben az ilyen nyomon követéshez szükséges – előírhatja az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató számára, hogy a Bizottság által meghatározott észszerű határidőn belül nyújtson be további információkat.

A Bizottság folyamatosan tájékoztatja a Testületet és a digitális szolgáltatási koordinátorokat a cselekvési terv végrehajtásáról és arról, hogy azt hogyan követi nyomon.

(4) A Bizottság e rendelettel, különösen a 76. cikk (1) bekezdésének e) pontjával és a 82. cikk (1) bekezdésével összhangban megteheti a szükséges intézkedéseket, amennyiben:

- a) az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató az alkalmazandó határidőn belül nem nyújtja be a cselekvési tervet, az ellenőrzési jelentést, a szükséges frissítéseket vagy a kért további információkat;
- b) a Bizottság elutasítja a javasolt cselekvési tervet, mivel úgy véli, hogy az abban foglalt intézkedések nem elegendőek a jogsértés megszüntetéséhez vagy orvoslásához; vagy
- c) a Bizottság az ellenőrzési jelentés, a benyújtott frissítések vagy kiegészítő információk, illetve a rendelkezésére álló egyéb vonatkozó információk alapján úgy ítéli meg, hogy a cselekvési terv végrehajtása nem elegendő a jogsértés megszüntetéséhez vagy orvoslásához.

76. cikk

Kényszerítő bírságok

(1) A Bizottság határozatot fogadhat el, amelyben az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatót, illetve a 67. cikk (1) bekezdésében említett egyéb személyt annak az előző pénzügyi évi átlagos napi bevételének vagy éves globális forgalmának legfeljebb 5 %-át kitevő kényszerítő bírsággal sújtja naponta a határozatban megjelölt naptól kezdve, az alábbiak kikényszerítése céljából:

- a) helyes és teljes körű tájékoztatás a 67. cikk szerinti információkérési határozatra reagálva;
- b) a 69. cikk szerinti határozatával elrendelt helyszíni vizsgálatnak való alávetés elfogadása;

- c) a 70. cikk (1) bekezdése szerint ideiglenes intézkedéseket elrendelő határozatnak való megfelelés;
- d) a 71. cikk (1) bekezdése értelmében vett határozattal jogilag kötelezővé tett kötelezettségvállalások teljesítése;
- e) a 73. cikk (1) bekezdése szerinti határozatnak való megfelelés, beleértve adott esetben a 75. cikkben említett cselekvési tervre vonatkozó követelményeket is.

(2) Ha az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vagy a 67. cikk (1) bekezdésében említett egyéb személy teljesítette a kényszerítő bírsággal kikényszeríteni kívánt kötelezettséget, a Bizottság a kényszerítő bírság végleges összegét az eredeti határozat szerinti összegnél alacsonyabb összegben állapíthatja meg.

77. cikk

A szankciók kiszabására vonatkozó elévülési idő

- (1) A 74. és 76. cikk által a Bizottságra ruházott hatáskörökre vonatkozó elévülési idő öt év.
- (2) Az elévülési idő a jogsértés elkövetésének napján kezdődik. Folyamatos vagy ismétlődő jogsértések esetén azonban az elévülési idő a jogsértés megszűnésének napján kezdődik.
- (3) A pénzbírságok vagy kényszerítő bírságok elévülési idejét megszakítja a Bizottság vagy a digitális szolgáltatási koordinátor által a jogsértés tekintetében vizsgálat vagy eljárás céljából tett bármilyen intézkedés. Az elévülési időt megszakító intézkedések közé tartoznak különösen a következők:
 - a) a Bizottság vagy valamely digitális szolgáltatási koordinátor tájékoztatás iránti kérelme;
 - b) helyszíni vizsgálat;
 - c) a Bizottság által a 66. cikk (1) bekezdésének megfelelően indított eljárás.
- (4) Az elévülés megszakadása után az elévülési idő újratekzdődik. A pénzbírságok vagy kényszerítő bírságok kiszabásának elévülési ideje azonban legkésőbb azon a napon jár le, amelyen az elévülési időszak kétszeresének megfelelő időszak eltelt anélkül, hogy a Bizottság pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot szabott volna ki. Ez az időtartam meghosszabbodik azzal az időszakkal, ameddig az elévülési idő az (5) bekezdés szerint nyugszik.
- (5) A bírságok vagy kényszerítő pénzbírságok kiszabására vonatkozó elévülési idő mindaddig nyugszik, amíg a Bizottság határozata az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban lévő eljárás tárgyát képezi.

78. cikk

A szankciók végrehajtásának elévülési ideje

- (1) A Bizottságnak a 74. és 76. cikk értelmében hozott határozatok végrehajtására vonatkozó hatásköre ötéves elévülési időn belül gyakorolható.
- (2) Az elévülési idő a határozat jogerőssé válásának napján kezdődik.
- (3) A szankciók végrehajtására vonatkozó elévülési időt megszakítja:
 - a) a pénzbírság vagy kényszerítő bírság eredeti összegét megváltoztató vagy a megváltoztatásra irányuló kérelmet elutasító határozatról szóló értesítés;
 - b) a Bizottságnak vagy a Bizottság kérésére eljáró valamely tagállamnak a pénzbírság vagy kényszerítő bírság megfizetésének kikényszerítésére irányuló intézkedése.
- (4) Az elévülés megszakadása után az elévülési idő újratekzdődik.

- (5) A szankciók végrehajtására vonatkozó elévülési idő mindaddig nyugszik, amíg
- a) tart a fizetési haladék;
 - b) a fizetés kikényszerítését az Európai Unió Bíróságának határozata vagy tagállami bíróság határozata értelmében felfüggesztik.

79. cikk

A meghallgatáshoz és az iratbetekintéshez való jog

(1) A Bizottság a 73. cikk (1) bekezdése, a 74. cikk vagy a 76. cikk szerinti határozat elfogadását megelőzően lehetőséget nyújt az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vagy a 67. cikk (1) bekezdésében említett egyéb személy számára az alábbiakkal kapcsolatos meghallgatásra:

- a) a Bizottság előzetes megállapításai, beleértve azokat a kérdéseket, amelyekkel kapcsolatban a Bizottság ellenvetést fogalmazott meg; és
- b) azok az intézkedések, amelyeket a Bizottság az a) pontban említett előzetes megállapítások alapján hozhat.

(2) Az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató vagy a 67. cikk (1) bekezdésében említett egyéb személy a Bizottság által az előzetes megállapításokban meghatározott, legalább 14 napos határidőn belül benyújthatja észrevételeit a Bizottság előzetes megállapításaival kapcsolatban.

(3) A Bizottság csak olyan kifogásokra alapozhatja határozatát, amelyekre az érintett felek megtehették észrevételeiket.

(4) Az érintett felek védelemhez való jogát az eljárás során teljes mértékben tiszteletben kell tartani. Az érintett felek az információk megállapodás szerinti közzétételére vonatkozó feltételek mellett jogosultak hozzáférni a Bizottság irataihoz, figyelemmel az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak, vagy az érintett egyéb személynek az üzleti titkai védelméhez fűződő jogos érdekeire is. A Bizottság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy a felek közötti egyetértés hiánya esetén a közzététel feltételeit meghatározó határozatokat hozzon. A Bizottság irataiba való betekintési jog nem terjed ki a bizalmas jellegű információkra és a Bizottság, a Testület, a digitális szolgáltatási koordinátorok, az egyéb illetékes hatóságok vagy az egyéb tagállami hatóságok bizalmas információira és belső dokumentumaira. Az iratbetekintés joga különösen nem terjed ki a Bizottság és az említett hatóságok közötti levelezésre. E bekezdés egyik rendelkezése sem akadályozza a Bizottságot abban, hogy a jogsértés bizonyításához szükséges információt feltárja és felhasználja.

(5) A 67., 68. és 69. cikk alapján gyűjtött információk csak e rendelet céljából használhatók.

80. cikk

A határozatok közzététele

(1) A Bizottság közzéteszi a 70. cikk (1) bekezdése, a 71. cikk (1) bekezdése, valamint a 73–76. cikk értelmében hozott határozatokat. A közzététel során megadja a felek nevét és a határozat fő tartalmát, ideértve a kiszabott szankciókat.

(2) A közzétételkor figyelembe kell venni az az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatónak, a 67. cikk (1) bekezdésében említett egyéb személynek, továbbá harmadik feleknek a bizalmas információk védelméhez fűződő jogait és jogos érdekeit.

81. cikk

Az Európai Unió Bírósága általi felülvizsgálat

Az EUMSZ 261. cikkével összhangban az Európai Unió Bírósága korlátlan joghatósággal rendelkezik az olyan határozatok felülvizsgálata terén, amelyek révén a Bizottság pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot szabott ki. A kiszabott pénzbírságot vagy kényszerítő bírságot a Bíróság törölheti, csökkentheti vagy növelheti.

82. cikk

A hozzáférés korlátozására és a nemzeti bíróságokkal való együttműködésre vonatkozó kérelmek

(1) Amennyiben az e rendelet megsértésének megszüntetésére e szakaszban biztosított minden jogkör kimerült, de a jogsértés változatlanul fennáll és az uniós vagy nemzeti jog értelmében rendelkezésre álló egyéb jogkörök gyakorlásával el nem kerülhető súlyos károkat okoz, a Bizottság felkérheti az érintett online óriásplatformot vagy nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltató letelepedési helye szerinti digitális szolgáltatási koordinátort, hogy az 51. cikk (3) bekezdésének megfelelően járjon el.

A digitális szolgáltatási koordinátorhoz intézett ilyen kérelmet megelőzően a Bizottság felkéri az érdekelt feleket, hogy nyújtsák be írásos észrevételeiket egy adott határidőn belül, amely nem lehet kevesebb 14 munkanapnál, ismertetve a kérelem tárgyát képező intézkedéseket, illetve megnevezve a kérelem címzettjét vagy címzettjeit.

(2) Ha e rendelet következetes alkalmazásához szükséges, a Bizottság a saját kezdeményezésére írásos észrevételeket nyújthat be az 51. cikk (3) bekezdésében említett illetékes igazságügyi hatósághoz. Az érintett igazságügyi hatóság engedélyével szóbeli észrevételeket is tehet.

Kizárólag észrevételei elkészítése céljából a Bizottság felkérheti ezt az igazságügyi hatóságot, hogy az ügy értékeléséhez szükséges dokumentumokat adja át, illetve gondoskodjon az átadásukról.

(3) Amennyiben egy nemzeti bíróság olyan ügyben hoz ítéletet, amely már a Bizottság által e rendelet alapján elfogadott határozat tárgyát képezi, a bíróság nem hozhat a bizottsági határozattal ellentétes tartalmú döntést. A nemzeti bíróságoknak kerülniük kell továbbá olyan határozatok kibocsátását, amelyek ellentétben állhatnak a Bizottság által az e rendelet alapján kezdeményezett eljárásban meghozandó határozattal. E célból a nemzeti bíróság felmérheti, hogy szükséges-e az előtte folyó eljárást felfüggeszteni. Ez nem érinti az EUMSZ 267. cikkét.

83. cikk

A Bizottság beavatkozásával kapcsolatos végrehajtási jogi aktusok

A Bizottság e szakasz értelmében vett beavatkozásával kapcsolatban a Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogadhat el az alábbiakra vonatkozó gyakorlati intézkedésekről:

- a) a 69. és 72. cikk értelmében vett eljárás;
- b) a 79. cikk szerinti meghallgatás;
- c) az információk megállapodás szerinti közzététele a 79. cikknek megfelelően.

Az e cikk első bekezdése szerinti bármilyen intézkedés elfogadása előtt a Bizottság közzéteszi annak tervezetét, és minden érdekelt felet felszólít arra, hogy az abban meghatározott, legalább egy hónapos határidőn belül véleményezzék azt. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 88. cikk szerinti tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

5. SZAKASZ

Közös végrehajtási rendelkezések

84. cikk

Szakmai titoktartás

Az e fejezetben említett információcsere és -felhasználás sérelme nélkül, a Bizottság, a Testület, a tagállamok illetékes hatóságai, ezek tisztviselői, alkalmazottai és a felügyeletük alatt dolgozó egyéb személyek, továbbá más részt vevő természetes vagy jogi személyek – így a 72. cikk (2) bekezdése alapján kijelölt ellenőrök és szakértők – nem tárhadják fel az e rendelet alapján általuk szerzett vagy közöttük megosztott olyan jellegű információkat, amelyek szakmai titoktartási kötelezettség hatálya alá tartoznak.

85. cikk

Információmegosztási rendszer

- (1) A Bizottság létrehoz és működtet egy olyan megbízható és biztonságos információmegosztási rendszert, amely támogatja a digitális szolgáltatási koordinátorok, a Bizottság és a Testület közötti kommunikációt. Szükség esetén más illetékes hatóságok is hozzáférést kaphatnak ehhez a rendszerhez az e rendelettel összhangban rájuk ruházott feladatok elvégzése érdekében.
- (2) A digitális szolgáltatási koordinátorok, a Bizottság és a Testület ezt az információmegosztási rendszert használják az e rendelet szerint végzett valamennyi kommunikációra.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyekben meghatározza az információmegosztási rendszer működésére, illetve a más releváns rendszerekkel való interoperabilitására vonatkozó gyakorlati és operatív előírásokat. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 88. cikk szerinti tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

86. cikk

Képviselet

- (1) Az (EU) 2020/1828 irányelv sérelme nélkül, illetve a nemzeti jog szerinti bármilyen más típusú képviselet sérelme nélkül, a közvetítő szolgáltatások igénybe vevőinek jogukban áll legalább az, hogy megbízzanak valamely szervet, szervezetet vagy szövetséget, hogy a nevükben gyakorolják az e rendelettel rájuk ruházott jogokat, feltéve, hogy ez a szerv, szervezet vagy szövetség megfelel valamennyi alábbi feltételnek:
- a) nonprofit alapon működik;
 - b) valamely tagállam jogával összhangban, megfelelő módon hozták létre;
 - c) az alapszabályában rögzített céljai szerint jogos érdeke fűződik az e rendeletnek való megfelelés biztosításához.
- (2) Az online platformot üzemeltető szolgáltatók megteszik az annak biztosításához szükséges műszaki és szervezeti intézkedéseket, hogy az e cikk (1) bekezdésében említett szervek, szervezetek vagy szövetségek által a 20. cikk (1) bekezdésében említett mechanizmusok révén a szolgáltatás igénybe vevőinek nevében tett panaszokat kiemelten és késedelem nélkül dolgozzák fel, illetve kiemelten és késedelem nélkül hozzák meg az ilyen panaszokra vonatkozó döntéseket.

6. SZAKASZ

Felhatalmazáson alapuló és végrehajtási jogi aktusok

87. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 24., 33., 37., 40. és 43. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása ötéves időtartamra szól 2022. november 16-tól kezdődő hatállyal. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal az ötéves időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra, amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

(3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 24., 33., 37., 40. és 43. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.

(4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.

(5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

(6) A 24., 33., 37., 40. és 43. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő három hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam három hónappal meghosszabbodik.

88. cikk

A bizottsági eljárás

(1) A Bizottságot egy bizottság (a digitális szolgáltatásokkal foglalkozó bizottság) segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.

(2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

89. cikk

A 2000/31/EK irányelv módosításai

(1) A 2000/31/EK irányelv 12–15. cikkét el kell hagyni.

(2) A 2000/31/EK irányelv 12–15. cikkére való hivatkozásokat az e rendelet 4., 5., 6. és 8. cikkére való hivatkozásnak kell tekinteni.

90. cikk

Az (EU) 2020/1828 irányelv módosítása

Az (EU) 2020/1828 irányelv I. melléklete a következő ponttal egészül ki:

„68. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2065 rendelete (2022. október 19.) a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) (HL L 277., 2022.10.27., 1. o).”

91. cikk

Felülvizsgálat

(1) 2027. február 18-ig a Bizottság értékeli e rendeletnek a kis- és középvállalkozások fejlődésére és gazdasági növekedésére gyakorolt lehetséges hatását, és erről jelentést készít az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

2025. november 17-ig a Bizottság értékeli a következőket, és erről jelentést készít az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak:

- a) a 33. cikk alkalmazása, beleértve az e rendelet III. fejezetének 5. szakaszában meghatározott kötelezettségek hatálya alá tartozó közvetítő szolgáltatók körét;
- b) e rendelet kölcsönhatása más jogi aktusokkal, különösen a 2. cikk (3) és (4) bekezdésében említett jogi aktusokkal.

(2) 2027. november 17-ig, majd ötévente a Bizottság értékeli ezt a rendeletet, és erről jelentést készít az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.

E jelentés különösen az alábbiakkal foglalkozik:

- a) az (1) bekezdés második albekezdése a) és b) pontjának alkalmazása;
- b) e rendelet hozzájárulása a közvetítő szolgáltatások belső piacának elmélyítéséhez és hatékony működéséhez, különösen a határokon átnyúló digitális szolgáltatások tekintetében;
- c) a 13., 16., 20., 21., 45. és 46. cikk alkalmazása;
- d) a kis- és mikrovállalkozások kötelezettségeinek hatálya;
- e) a felügyeleti és végrehajtási mechanizmusok hatékonysága;
- f) a véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadságához való jog tiszteletben tartására gyakorolt hatás.

(3) Adott esetben az (1) és a (2) bekezdésben említett jelentést az e rendelet módosítására irányuló javaslat kíséri.

(4) A Bizottság az e cikk (2) bekezdésében említett jelentésben értékeli a digitális szolgáltatási koordinátorok által a tevékenységeikről az 55. cikk (1) bekezdése szerint a Bizottságnak és a Testületnek benyújtott éves jelentéseket is, és azokról jelentést készít.

(5) A (2) bekezdés alkalmazásában a tagállamok és a Testület tájékoztatást nyújtanak a Bizottság kérésére.

(6) A Bizottság a (2) bekezdésben említett értékelések végzése során figyelembe veszi az Európai Parlament, a Tanács és az egyéb releváns szervek vagy források álláspontját és megállapításait, és különös figyelmet fordít a kis- és középvállalkozásokra és az új versenytársak helyzetére.

(7) 2027. február 18-ig a Bizottság a Testülettel folytatott konzultációt követően értékeli a Testület működését és a 43. cikk alkalmazását, és erről jelentést készít az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, valamint az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, figyelembe véve e rendelet alkalmazásának első éveit. A megállapítások alapján, illetve a Testület véleményének teljes mértékű figyelembevételével ezt a jelentést adott esetben a Testület felépítése tekintetében e rendelet módosítására vonatkozó javaslat kíséri.

92. cikk

Korai alkalmazás az online óriásplatformot és a nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra

Ez a rendelet az érintett szolgáltatóknak a 33. cikk (6) bekezdésében említett értesítésétől számított négy hónap elteltével alkalmazandó a 33. cikk (4) bekezdése szerint minősített, online óriásplatformot és nagyon népszerű online keresőprogramot üzemeltető szolgáltatókra, amennyiben ez az időpont 2024. február 17-nél korábbi.

93. cikk

Hatálybalépés és alkalmazás

- (1) Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.
- (2) Ezt a rendeletet 2024. február 17-től kell alkalmazni.

A 24. cikk (2), (3) és (6) bekezdését, a 33. cikk (3)–(6) bekezdését, a 37. cikk (7) bekezdését, a 40. cikk (13) bekezdését, a 43. cikket és a IV. fejezet 4., 5. és 6. szakaszát azonban 2022. november 16-tól kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Strasbourgban, 2022. október 19-én.

az Európai Parlament részéről

az elnök

R. METSOLA

a Tanács részéről

az elnök

M. BEK

II

(Nem jogalkotási aktusok)

NEMZETKÖZI MEGÁLLAPODÁSOK

A TANÁCS (EU) 2022/2066 HATÁROZATA

(2022. február 21.)

a Gaboni Köztársaság és az Európai Közösség között létrejött halászati partnerségi megállapodás végrehajtási jegyzőkönyvének (2021–2026) az Európai Unió nevében történő megkötéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 43. cikkére, összefüggésben annak 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával és 218. cikke (7) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére ⁽¹⁾,

mivel:

- (1) A Gaboni Köztársaság és az Európai Közösség között létrejött halászati partnerségi megállapodás végrehajtási jegyzőkönyvét (2021–2026) ⁽²⁾ (a továbbiakban: a jegyzőkönyv) – az (EU) 2021/1117 tanácsi határozatnak ⁽³⁾ megfelelően – 2021. június 29-én aláírták, figyelemmel annak későbbi időpontban történő megkötésére.
- (2) A jegyzőkönyvet aláírásának napjától ideiglenesen alkalmazni kell.
- (3) A Gaboni Köztársaság és az Európai Közösség között létrejött halászati partnerségi megállapodás ⁽⁴⁾ (a továbbiakban: a megállapodás) és a jegyzőkönyv célja lehetővé tenni az Unió és a Gaboni Köztársaság (a továbbiakban: Gabon) számára, hogy szorosabban együttműködjenek egy fenntartható halászati politika kialakításának, valamint a halászati erőforrások felelősségteljes kiaknázásának a gaboni halászati övezetben és az Atlanti-óceánban történő további előmozdítása érdekében, miközben hozzájárulnak a tisztességes munkafeltételek bevezetéséhez a halászati ágazatban.
- (4) A jegyzőkönyvet jóvá kell hagyni.
- (5) A megállapodás 9. cikke létrehoz egy vegyes bizottságot, amelynek feladata a megállapodás alkalmazásának ellenőrzése. Továbbá, a vegyes bizottság a jegyzőkönyv 19. cikkének (5) bekezdése értelmében elfogadhatja a jegyzőkönyv bizonyos módosításait. E módosítások elfogadásának elősegítése érdekében a Bizottságot helyénvaló felhatalmazni arra, hogy azokat – meghatározott anyagi és eljárásjogi feltételek mellett – az Unió nevében egyszerűsített eljárás keretében jóváhagyja.
- (6) Az Uniónak a jegyzőkönyv javasolt módosításaira vonatkozó álláspontját a Tanácsnak kell meghatároznia. A Bizottságnak kell az Unió nevében jóváhagynia a javasolt módosításokat, kivéve, ha bizonyos számú, az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdésének megfelelően blokkoló kisebbséget alkotó tagállam kifogást emel azokkal szemben.

⁽¹⁾ 2021. december 14-i egyetértés (a Hivatalos Lapban még nem tették közzé).

⁽²⁾ HL L 242., 2021.7.8., 5. o.

⁽³⁾ A Tanács (EU) 2021/1117 határozata (2021. június 28.) a Gaboni Köztársaság és az Európai Közösség között létrejött halászati partnerségi megállapodás végrehajtási jegyzőkönyvének (2021–2026) az Európai Unió nevében történő aláírásáról és ideiglenes alkalmazásáról (HL L 242., 2021.7.8., 3. o.).

⁽⁴⁾ HL L 109., 2007.4.26., 3. o.

- (7) Tekintettel az Uniónak a gaboni halászati övezetben folytatott halászati tevékenységeinek gazdasági jelentőségére, és annak szükségességére, hogy e tevékenységek megszakításának időtartamát amennyire lehetséges lecsökkentsék, a jegyzőkönyvnek mielőbb hatályba kell lépnie,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács a Gaboni Köztársaság és az Európai Közösség között létrejött halászati partnerségi megállapodás végrehajtási jegyzőkönyvét (2021–2026) (a továbbiakban: a jegyzőkönyv) az Unió nevében jóváhagyja.

2. cikk

A jegyzőkönyv 26. cikkében előírt értesítést az Unió nevében a Tanács elnöke teszi meg.

3. cikk

Az e határozat mellékletében ismertetett eljárásnak megfelelően a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében jóváhagyja a jegyzőkönyv módosításait, amelyeket a Gaboni Köztársaság és az Európai Közösség között létrejött halászati partnerségi megállapodás 9. cikke értelmében létrehozott vegyes bizottságnak kell elfogadnia.

4. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2022. február 21-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

J. DENORMANDIE

Melléklet

A JEGYZŐKÖNYVET ÉRINTŐ, A VEGYES BIZOTTSÁG ÁLTAL ELFOGADANDÓ MÓDOSÍTÁSOK
JÓVÁHAGYÁSÁRA IRÁNYULÓ ELJÁRÁS

Amennyiben a vegyes bizottságot az Európai Közösség és a Gaboni Köztársaság között létrejött fenntartható halászati partnerségi megállapodás végrehajtási jegyzőkönyve (a továbbiakban: a jegyzőkönyv) 19. cikkének (5) bekezdésével összhangban felkérlik, hogy fogadjon el a jegyzőkönyvet érintő módosításokat, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a javasolt módosításokat az Unió nevében jóváhagyja, az alábbi feltételekkel:

1. A Bizottság biztosítja, hogy az Unió nevében történő jóváhagyás:
 - a) összhangban álljon a közös halászati politika célkitűzéseivel;
 - b) összhangban álljon a regionális halászati gazdálkodási szervezetek által elfogadott releváns szabályokkal, és figyelembe vegye a parti államok által közösen folytatott gazdálkodást;
 - c) figyelembe vegye a Bizottsághoz eljuttatott legfrissebb statisztikai, biológiai és egyéb releváns információkat.
2. A Bizottság a javasolt módosításokat – mielőtt azokat az Unió nevében jóváhagyná – a vegyes bizottság érintett ülését megelőzően, kellő határidőt biztosítva, benyújtja a Tanácsnak.
3. A Tanács értékeli a javasolt módosításoknak az 1. pontban meghatározott feltételeknek való megfelelését.
4. A Bizottság az Unió nevében jóváhagyja a javasolt módosításokat, kivéve, ha bizonyos számú, az Európai Unióról szóló szerződés 16. cikke (4) bekezdésének megfelelően a Tanácsban blokkoló kisebbséget alkotó tagállam kifogást emel e módosításokkal szemben. Amennyiben ilyen blokkoló kisebbség alakul, a Bizottság a javasolt módosításokat az Unió nevében elutasítja.
5. Ha a vegyes bizottság későbbi ülései folyamán, ideértve a helyszíni üléseket is, nem lehetséges megállapodásra jutni a javasolt módosításokról, a kérdést a 2. és 4. pontban előírt eljárásnak megfelelően újból be kell nyújtani a Tanácshoz annak érdekében, hogy az Unió álláspontja figyelembe vegye az új elemeket.
6. A Bizottság felkérést kap arra, hogy kellő időben tegyen meg minden, a vegyes bizottságnak a javasolt módosításokkal kapcsolatos határozata nyomon követéséhez szükséges intézkedést, ideértve adott esetben a releváns határozatnak az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* történő kihirdetését és az e határozat végrehajtásához szükséges bármely javaslat közlését is.
7. Az olyan egyéb kérdések tekintetében, amelyek nem érintik a jegyzőkönyvnek a jegyzőkönyv 19. cikkének (5) bekezdésében előírt módosításait, az Unió által a vegyes bizottságban képviselendő álláspontot a Szerződésekkel és a megállapított munkamódszerekkel összhangban kell meghatározni.

RENDELETEK

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2067 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2022. október 25.)

az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról szóló
(EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a fertőző állatbetegségekről és egyes állategészségügyi jogi aktusok módosításáról és hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. március 9-i (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletre („állategészségügyi rendelet”) ⁽¹⁾ és különösen annak 71. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

- (1) Az afrikai sertéspestis a tartott és a vadon élő sertésféléket érintő fertőző vírusos betegség, amely súlyos hatással lehet az érintett állatállományra és a gazdálkodás jövedelmezőségére, zavart okozva az említett állatok és az azokból származó termékek szállítmányainak Unión belüli mozgásában és harmadik országokba történő kivitelében.
- (2) Az (EU) 2016/429 rendelet keretében elfogadásra került az (EU) 2021/605 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽²⁾, amely az I. mellékletében felsorolt tagállamok (a továbbiakban: érintett tagállamok) által az említett mellékletben felsorolt, I., II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben korlátozott ideig alkalmazandó, az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedéseket állapít meg.
- (3) Az I., II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként meghatározott területeknek az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében szereplő felsorolása az afrikai sertéspestisnek az Unióban fennálló járványügyi helyzetén alapul. Az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletét legutóbb az (EU) 2022/1911 bizottsági végrehajtási rendelet ⁽³⁾ módosította az afrikai sertéspestissel kapcsolatos németországi és olaszországi járványügyi helyzet megváltozását követően. Az említett végrehajtási rendelet elfogadásának időpontja óta az említett betegséggel kapcsolatos járványügyi helyzet egyes érintett tagállamokban megváltozott.
- (4) Az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében szereplő, I., II. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek bármely módosításának az afrikai sertéspestissel kapcsolatban az említett betegség által érintett területeken fennálló járványügyi helyzeten és az érintett tagállamban az afrikai sertéspestissel kapcsolatos általános járványügyi helyzeten, a betegség továbbterjedési kockázatának mértékén, valamint az afrikai sertéspestis miatti körzetekbe sorolás földrajzi meghatározásának tudományosan megalapozott elvein és kritériumain, továbbá a tagállamokkal a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságában elfogadott és a Bizottság honlapján nyilvánosan hozzáférhető uniós iránymutatásokon kell alapulnia ⁽⁴⁾. Az ilyen módosításoknak figyelembe kell venniük a nemzetközi szabványokat, például az Állategészségügyi Világszervezetnek (OMSA) a Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexét ⁽⁵⁾ (a továbbiakban: kódex), valamint az érintett tagállamok illetékes hatóságai által a körzetekbe sorolásra vonatkozóan benyújtott indoklásokat.

⁽¹⁾ HL L 84., 2016.3.31., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2021/605 végrehajtási rendelete (2021. április 7.) az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról (HL L 129., 2021.4.15., 1. o.).

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2022/1911 végrehajtási rendelete (2022. október 6.) az afrikai sertéspestisre vonatkozó különleges járványvédelmi intézkedések megállapításáról szóló (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének módosításáról (HL L 261., 2022.10.7., 6. o.).

⁽⁴⁾ SANTE/7112/2015/Rev. 3 munkadokumentum „Principles and criteria for geographically defining ASP regionalisation” (Az afrikai sertéspestis miatti régiókba sorolás földrajzi meghatározásának tudományosan megalapozott elvei és kritériumai) https://ec.europa.eu/food/animals/animal-diseases/control-measures/asf_en

⁽⁵⁾ OIE Szárazföldi Állatok Egészségügyi Kódexe, 29. kiadás, 2021. I. és II. kötet, ISBN 978-92-95115-40-8; <https://www.woah.org/en/what-we-do/standards/codes-and-manuals/terrestrial-code-online-access/>

- (5) Az (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁶⁾ kiegészíti az (EU) 2016/429 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában felsorolt, illetve az (EU) 2018/1882 bizottsági végrehajtási rendeletben ⁽⁷⁾ az A, B és C kategóriájúként meghatározott betegségekkel szembeni védekezésre vonatkozóan megállapított szabályokat. Az (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló rendelet 9. cikke rendelkezik bizonyos intézkedésekről annak érdekében, hogy egy állat vagy állatcsoport egy jegyzékbe foglalt betegség – többek között az afrikai sertéspestis – gyanús vagy megerősített eseteként kerüljön besorolásra.
- (6) Az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet ⁽⁸⁾ kiegészíti az (EU) 2016/429 rendelet 9. cikke (1) bekezdésének a), b) és c) pontjában felsorolt, illetve az (EU) 2018/1882 végrehajtási rendeletben az A, B és C kategóriájúként meghatározott betegségekkel szembeni védekezésre vonatkozóan megállapított szabályokat. Az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelet 63–66. cikke bizonyos intézkedésekről rendelkezik, amelyeket abban az esetben kell alkalmazni, amennyiben hatósági megerősítést nyer egy A kategóriájú betegség vadon élő állatok körében való kitörése, az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélék között való kitörését is beleértve. Az említett intézkedések előírják egy fertőzött körzet kialakítását, valamint a jegyzékbe foglalt fajokhoz tartozó vadon élő állatok és az azokból származó állati eredetű termékek mozgásának és mozgatásának megtiltását.
- (7) 2022 májusában Olaszország tájékoztatta a Bizottságot az afrikai sertéspestissel való fertőzöttség Rieti megyében (Lazio régió), vadon élő sertésfélékben előfordult gyanús esetét követően a területén tapasztalható járványügyi helyzetről. Az elővigyázatosság elvének alkalmazásával az adott tagállam illetékes hatósága az afrikai sertéspestis gyanús esetét úgy kezelte, mintha az az afrikai sertéspestis megerősített esete lenne, és az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendeletben és az (EU) 2021/605 végrehajtási rendeletben az említett betegség hatósági megállapítása esetére előírt fertőzött körzetet hozott létre.
- (8) 2022 októberében Olaszország arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy a folyamatos és részletes járványvédelmi intézkedések, valamint a tartott és vadon élő sertésfélék passzív felügyelete azt mutatja, hogy Rieti megyében nem terjed az afrikai sertéspestis vírusa, és hogy az olasz illetékes hatóság abban a helyzetben van, hogy megállapíthatja, hogy az afrikai sertéspestis Rieti megyében való gyanús esete nem tekinthető az (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló rendelet 9. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti megerősített afrikai sertéspestis-esetnek, annak ellenére, hogy az állaton végzett vizsgálatok eredményeiben azonosították a betegségre jellemző nukleinsavat, az állat nem mutatott a betegséggel összhangban lévő klinikai tüneteket, és kizárták a más gyanús vagy megerősített esetekkel való járványtani kapcsolatot.
- (9) Továbbá az (EU) 2022/1911 végrehajtási rendelet elfogadásának időpontja óta Németországban az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való előfordulásának új eseteire derült fény. Ezen túlmenően Lengyelország egyes, I. és III. típusú, korlátozás alatt álló körzetként felsorolt körzeteiben javult a járványügyi helyzet a tartott és a vadon élő sertésfélék tekintetében.
- (10) 2022 októberében az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való előfordulásának több esetét észlelték a németországi Brandenburg tartományban egy olyan területen, amely az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében jelenleg II. típusú, korlátozás alatt álló körzetként van felsorolva, és Brandenburg tartományban egy olyan területének közvetlen közelében található, amely jelenleg I. típusú, korlátozás alatt álló körzetként van felsorolva az említett mellékletben. Az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való előfordulásának ezen új esetei a kockázati szint emelkedését jelentik, amit az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének tükröznie kell. Ennek megfelelően az I. és II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek jelenlegi határait az említett közelmúltbeli kitörések figyelembevétele érdekében módosítani kell.
- (11) Az afrikai sertéspestis vadon élő sertésfélékben való előfordulásának e közelmúltbeli, a németországi Brandenburg tartományban észlelt eseteit követően és figyelemmel a jelenlegi uniós járványügyi helyzetre, az említett tagállam esetében újraértékeltek és aktualizálták a körzetekbe sorolást az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet 5., 6. és 7. cikkével összhangban. Ezenkívül a meglévő kockázatkezelési intézkedéseket szintén újraértékeltek és aktualizálták. Ezeket a változásokat az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének is tükröznie kell.

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2020/689 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. december 17.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos jegyzékbe foglalt és új betegségekre vonatkozó felügyeletre, mentesítési programokra és betegségtől mentes minősítésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 174., 2020.6.3., 211. o.).

⁽⁷⁾ A Bizottság (EU) 2018/1882 végrehajtási rendelete (2018. december 3.) egyes betegségmegelőzési és járványvédelmi szabályoknak a jegyzékbe foglalt betegségek kategóriáira történő alkalmazásáról, valamint a jegyzékbe foglalt betegségek terjedésére nézve számottevő kockázatot jelentő fajok és fajcsoportok jegyzékének megállapításáról (HL L 308., 2018.12.4., 21. o.).

⁽⁸⁾ A Bizottság (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. december 17.) az (EU) 2016/429 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a bizonyos jegyzékbe foglalt betegségek megelőzésére és az e betegségekkel szembeni védekezésre vonatkozó szabályok tekintetében történő kiegészítéséről (HL L 174., 2020.6.3., 64. o.).

- (12) Továbbá figyelembe véve Lengyelországban az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében felsorolt egyes, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben az afrikai sertéspestis vonatkozásában a tartott sertésfélékre az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelettel és különösen az annak 22., 25. és 40. cikkében megállapítottakkal összhangban alkalmazott járványvédelmi intézkedések hatékonyságát, valamint az WOAH-Kódexben az afrikai sertéspestisre vonatkozóan meghatározott kockázatsökkentő intézkedésekkel összhangban a lengyelországi Lubelskie, Podkarpackie, Wielkopolskie és Lubuskie régió egyes területeit, amelyek az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében jelenleg III. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként vannak felsorolva, ezentúl az említett mellékletben II. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként kell feltüntetni, mivel ott az elmúlt tizenkét hónapban nem jelentették az afrikai sertéspestis tartott sertésfélékben való előfordulását, azonban a vadon élő sertésféléknél észlelték a betegséget. Az említett III. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket ezentúl II. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként kell feltüntetni tekintettel az afrikai sertéspestissel kapcsolatos jelenlegi járványügyi helyzetre.
- (13) Továbbá figyelembe véve az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében felsorolt, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben Lengyelországban az afrikai sertéspestis vonatkozásában az (EU) 2020/687 felhatalmazáson alapuló rendelettel és különösen az annak 64., 65. és 67. cikkében megállapítottakkal összhangban a tartott sertésfélék esetében alkalmazott járványvédelmi intézkedések hatékonyságát, valamint a kódexben az afrikai sertéspestisre vonatkozóan meghatározott kockázatsökkentő intézkedésekkel összhangban, Lengyelországban a Podkarpackie, a Łódzkie és a Śląskie régió bizonyos körzeteit, amelyek jelenleg az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletében I. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként vannak felsorolva, törölni kell az említett mellékletben felsorolt I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek közül tekintettel arra, hogy az említett I. típusú, korlátozás alatt álló körzetekben az elmúlt tizenkét hónapban nem jelentették az afrikai sertéspestis előfordulását sem tartott, sem vadon élő sertésfélékben. Az I. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket törölni kell az említett mellékletből az afrikai sertéspestis jelenlegi járványügyi helyzetének figyelembevétele érdekében.
- (14) Továbbá az Olaszországtól kapott információk és indokok alapján, különös tekintettel a járványügyi vizsgálat befejezésére és az afrikai sertéspestisre vonatkozó járványvédelmi intézkedések hatékonyságára, valamint tekintettel az afrikai sertéspestissel kapcsolatos jelenlegi kedvező helyzetre a Lazio régióban vadon élő sertésfélék vonatkozásában, valamint az Olaszország által megfelelően végrehajtott járványvédelmi intézkedésekre, a kereskedelem szükségtelen megzavarásának megelőzése érdekében helyénvaló, hogy a Rieti megyében található I. és II. típusú, korlátozás alatt álló körzeteket töröljék az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletéből az említett tagállamban jelenleg az afrikai sertéspestisre vonatkozóan fennálló járványügyi helyzet figyelembevétele érdekében.
- (15) Az afrikai sertéspestis Unión belüli járványügyi helyzetének alakulása terén bekövetkezett közelmúltbeli fejlemények figyelembevétele, valamint a betegség terjedésével kapcsolatos kockázatok elleni proaktív küzdelem érdekében Németország és Lengyelország esetében új, megfelelő méretű korlátozás alatt álló körzeteket kell kijelölni, és azokat I. és II. típusú, korlátozás alatt álló körzetekként fel kell venni az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletébe. Lengyelország esetében pedig az I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek egyes részeit is törölni kell az említett mellékletből. Mivel az afrikai sertéspestissel kapcsolatos járványügyi helyzet nagyon dinamikus az Unióban, ezen új, korlátozás alatt álló körzetek kijelölésekor a környező területek helyzete is figyelembevétele került.
- (16) Tekintettel az afrikai sertéspestis terjedésével kapcsolatos uniós járványügyi helyzet sürgősségére, fontos, hogy az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének az e végrehajtási rendelettel való módosítása a lehető leghamarabb hatályba lépjen.
- (17) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. mellékletének helyébe e rendelet mellékletének szövege lép.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 25-én.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

Az (EU) 2021/605 végrehajtási rendelet I. melléklete helyébe a következő szöveg lép:

„I. MELLÉKLET

KORLÁTOZÁS ALATT ÁLLÓ KÖRZETEK

I. RÉSZ

1. Németország

Németországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

Bundesland Brandenburg:

- Landkreis Dahme-Spreewald:
 - Gemeinde Alt Zauche-Wußwerk,
 - Gemeinde Byhleguhre-Byhlen,
 - Gemeinde Märkische Heide, mit den Gemarkungen Alt Schadow, Neu Schadow, Pretschen, Plattkow, Wittmannsdorf, Schuhlen-Wiese, Bückchen, Kuschkow, Gröditsch, Groß Leuthen, Leibchel, Glietz, Groß Leine, Dollgen, Krugau, Dürrenhofe, Biebersdorf und Klein Leine,
 - Gemeinde Neu Zauche,
 - Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Groß Liebitz, Gühlen, Mochow und Siegadel,
 - Gemeinde Spreewaldheide,
 - Gemeinde Straupitz,
- Landkreis Märkisch-Oderland:
 - Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Müncheberg, Eggersdorf bei Müncheberg und Hoppegarten bei Müncheberg,
 - Gemeinde Bliesdorf mit den Gemarkungen Kunersdorf – westlich der B167 und Bliesdorf – westlich der B167
 - Gemeinde Märkische Höhe mit den Gemarkungen Reichenberg und Batzlow,
 - Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Haselberg, Frankenfelde, Schulzendorf, Lüdersdorf Biesdorf, Rathsdorf – westlich der B 167 und Wriezen – westlich der B167
 - Gemeinde Buckow (Märkische Schweiz),
 - Gemeinde Strausberg mit den Gemarkungen Hohenstein und Ruhlsdorf,
 - Gemeine Garzau-Garzin,
 - Gemeinde Waldsiefersdorf,
 - Gemeinde Rehfelde mit der Gemarkung Werder,
 - Gemeinde Reichenow-Mögelin,
 - Gemeinde Prötzel mit den Gemarkungen Harnekop, Sternebeck und Prötzel östlich der B 168 und der L35,
 - Gemeinde Oberbarnim,
 - Gemeinde Bad Freienwalde mit der Gemarkung Sonnenburg,
 - Gemeinde Falkenberg mit den Gemarkungen Dannenberg, Falkenberg westlich der L 35, Gersdorf und Krüge,
 - Gemeinde Höhenland mit den Gemarkungen Steinbeck, Wollenberg und Wölsickendorf,
- Landkreis Barnim:
 - Gemeinde Joachimsthal östlich der L220 (Eberswalder Straße), östlich der L23 (Töpferstraße und Templiner Straße), östlich der L239 (Glambecker Straße) und Schorfheide (JO) östlich der L238,

- Gemeinde Friedrichswalde mit der Gemarkung Glambeck östlich der L 239,
- Gemeinde Althüttendorf,
- Gemeinde Ziethen mit den Gemarkungen Groß Ziethen und Klein Ziethen westlich der B198,
- Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Golzow, Senftenhütte, Buchholz, Schorfheide (Ch), Chorin westlich der L200 und Sandkrug nördlich der L200,
- Gemeinde Britz,
- Gemeinde Schorfheide mit den Gemarkungen Altenhof, Werbellin, Lichterfelde und Finowfurt,
- Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Finow und Spechthausen und der Gemarkung Eberswalde südlich der B167 und westlich der L200,
- Gemeinde Breydin,
- Gemeinde Melchow,
- Gemeinde Sydower Fließ mit der Gemarkung Grüntal nördlich der K6006 (Landstraße nach Tuchen), östlich der Schönholzer Straße und östlich Am Postweg,
- Hohenfinow südlich der B167,
- Landkreis Uckermark:
 - Gemeinde Passow mit den Gemarkungen Briest, Passow und Schönow,
 - Gemeinde Mark Landin mit den Gemarkungen Landin nördlich der B2, Grünow und Schönermark,
 - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Frauenhagen, Mürow, Angermünde nördlich und nordwestlich der B2, Dobberzin nördlich der B2, Kerkow, Welsow, Bruchhagen, Greiffenberg, Günterberg, Biesenbrow, Görlsdorf, Wolletz und Altkünkendorf,
 - Gemeinde Zichow,
 - Gemeinde Casekow mit den Gemarkungen Blumberg, Wartin, Luckow-Petershagen und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow westlich der L272 und nördlich der L27,
 - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Hohenselchow nördlich der L27,
 - Gemeinde Tantow,
 - Gemeinde Mescherin außer der Gemarkung Neurochlitz östlich der B2, dieser folgend bis zur Gemarkungsgrenze Rosow, weiter in nordwestlicher Richtung bis Rosow, weiter auf der K7311 zur Landesgrenze zu Mecklenburg-Vorpommern, dieser folgend in östlicher Richtung bis zur polnischen Grenze,
 - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Geesow westlich der B2 sowie den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf nördlich der L27 und der B2 bis zur Kastanienallee, dort links abbiegend dem Schülerweg folgend bis Höhe Bahnhof, von hier in östlicher Richtung den Salveybach kreuzend bis zum Tantower Weg, diesen in nördlicher Richtung bis zu Stettiner Straße, diese weiter folgend bis zur B2, dieser in nördlicher Richtung folgend,
 - Gemeinde Pinnow nördlich und westlich der B2,
- Landkreis Oder-Spree:
 - Gemeinde Storkow (Mark),
 - Gemeinde Spreehagen mit den Gemarkungen Braunsdorf, Markgrafpieske, Lebbin und Spreehagen,
 - Gemeinde Grünheide (Mark) mit den Gemarkungen Kagel, Kienbaum und Hangelsberg,
 - Gemeinde Fürstenwalde westlich der B 168 und nördlich der L 36,

- Gemeinde Rauen,
- Gemeinde Wendisch Rietz bis zur östlichen Uferzone des Scharmützelsees und von der südlichen Spitze des Scharmützelsees südlich der B246,
- Gemeinde Reichenwalde,
- Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Petersdorf und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow westlich der östlichen Uferzone des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze westlich der L35,
- Gemeinde Tauche mit der Gemarkung Werder,
- Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Jänickendorf, Schönfelde, Beerfelde, Gölsdorf, Buchholz, Tempelberg und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf westlich der L36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande nördlich der L36,
- Landkreis Spree-Neiße:
 - Gemeinde Turnow-Preilack mit der Gemarkung Turnow,
 - Gemeinde Drachhausen,
 - Gemeinde Schmogrow-Fehrow,
 - Gemeinde Drehnow,
 - Gemeinde Teichland mit den Gemarkungen Maust und Neuendorf,
 - Gemeinde Guhrow,
 - Gemeinde Werben,
 - Gemeinde Dissen-Striesow,
 - Gemeinde Briesen,
 - Gemeinde Drebkau mit den Gemarkungen Jehserig, Schorbus, Domsdorf, Drebkau, Laubst, Leuthen, Siewisch, Casel und Greifenhain,
 - Gemeinde Kolkwitz mit den Gemarkungen Klein Gaglow nördl. der BAB 15, Kolkwitz, Gulben, Papitz, Babow, Eichow, Krieschow, Limberg, Glinzig, Milkersdorf und Hähnchen,
 - Gemeinde Burg (Spreewald)
 - Kreisfreie Stadt Cottbus außer den Gemarkungen Kahren, Gallinchen, Groß Gaglow und der Gemarkung Kiekebusch südlich der BAB,
- Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
 - Gemeinde Neupetershain,
 - Gemeinde Lauchhammer,
 - Gemeinde Schwarzheide,
 - Gemeinde Schipkau,
 - Gemeinde Senftenberg mit den Gemarkungen Brieske, Niemtsch, Senftenberg, Reppist, Hosena, Großkoschen, Kleinkoschen und Sedlitz,
 - die Gemeinde Schwarzbach mit der Gemarkung Biehlen,
 - Gemeinde Neu-Seeland mit den Gemarkungen Lieske, Bahnsdorf und Lindchen,
 - Gemeinde Großräschen mit den Gemarkungen Dörrwalde und Allmosen,
 - Gemeinde Tettau,
- Landkreis Elbe-Elster:
 - Gemeinde Großthiemig,
 - Gemeinde Hirschfeld,
 - Gemeinde Gröden,

- Gemeinde Schraden,
- Gemeinde Merzdorf,
- Gemeinde Röderland mit der Gemarkung Wainsdorf, Präsen, Stolzenhain a.d. Röder,
- Gemeinde Plessa mit der Gemarkung Plessa,
- Landkreis Prignitz:
 - Gemeinde Groß Pankow mit den Gemarkungen Baek, Tangendorf, Tacken, Hohenvier, Strigleben, Steinberg und Gulow,
 - Gemeinde Perleberg mit der Gemarkung Schönfeld,
 - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen Postlin, Strehlen, Blüthen, Klockow, Premslin, Glövizin, Waterloo, Karstädt, Dargardt, Garlin und die Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow und Dallmin westlich der Bahnstrecke Berlin/Spandau-Hamburg/Altona,
 - Gemeinde Gülitz-Reetz,
 - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Lockstädt, Mansfeld und Laaske,
 - Gemeinde Triglitz,
 - Gemeinde Marienfließ mit der Gemarkung Frehne,
 - Gemeinde Küssernitztal mit der Gemarkungen Buckow, Preddöhl und Grabow,
 - Gemeinde Gerdshagen mit der Gemarkung Gerdshagen,
 - Gemeinde Meyenburg,
 - Gemeinde Pritzwalk mit der Gemarkung Steffenshagen,

Bundesland Sachsen:

- Landkreis Bautzen
 - Gemeinde Arnsdorf, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Cunewalde,
 - Gemeinde Demitz-Thumitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Doberschau-Gaußig,
 - Gemeinde Göda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Großharthau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Großpostwitz/O.L.,
 - Gemeinde Hochkirch, sofern nicht bereits der Sperrzone II,
 - Gemeinde Kubschütz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Neukirch/Lausitz,
 - Gemeinde Obergurig,
 - Gemeinde Schmölln-Putzkau,
 - Gemeinde Sohland a. d. Spree,
 - Gemeinde Stadt Bautzen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Bischhofswerda, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Radeberg, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Schirgiswalde-Kirschau,
 - Gemeinde Stadt Wilthen,
 - Gemeinde Steinigtwolmsdorf,

- Stadt Dresden:
 - Stadtgebiet, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
- Landkreis Meißen:
 - Gemeinde Diera-Zehren, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Glaubitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Hirschstein,
 - Gemeinde Käbschütztal,
 - Gemeinde Klipphausen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Niederau, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Nünchritz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Röderaue, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Gröditz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Lommatzsch,
 - Gemeinde Stadt Meißen, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Stadt Nossen außer Ortsteil Nossen,
 - Gemeinde Stadt Riesa,
 - Gemeinde Stadt Strehla,
 - Gemeinde Stauchitz,
 - Gemeinde Wülknitz, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,
 - Gemeinde Zeithain,
- Landkreis Mittelsachsen:
 - Gemeinde Reinsberg,
- Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
 - Gemeinde Bannewitz,
 - Gemeinde Dürrröhrsdorf-Dittersbach,
 - Gemeinde Kreischa,
 - Gemeinde Lohmen,
 - Gemeinde Müglitztal,
 - Gemeinde Stadt Dohna,
 - Gemeinde Stadt Freital,
 - Gemeinde Stadt Heidenau,
 - Gemeinde Stadt Hohnstein,
 - Gemeinde Stadt Neustadt i. Sa.,
 - Gemeinde Stadt Pirna,
 - Gemeinde Stadt Rabenau mit den Ortsteilen Lübau, Obernaundorf, Oelsa, Rabenau und Spechtritz,
 - Gemeinde Stadt Stolpen,
 - Gemeinde Stadt Tharandt mit den Ortsteilen Fördergersdorf, Großopitz, Kurort Hartha, Pohrsdorf und Spechtshausen,
 - Gemeinde Stadt Wilsdruff, sofern nicht bereits Teil der Sperrzone II,

Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:

- Landkreis Vorpommern Greifswald
 - Gemeinde Penkun,
 - Gemeinde Nadrensee,
 - Gemeinde Krackow,
 - Gemeinde Glasow,
 - Gemeinde Grambow,
- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
 - Gemeinde Barkhagen mit den Ortsteilen und Ortschaften: Altenlinden, Kolonie Lalchow, Plauerhagen, Zarchlin, Barkow-Ausbau, Barkow,
 - Gemeinde Blievenstorf mit dem Ortsteil: Blievenstorf,
 - Gemeinde Brenz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Brenz, Alt Brenz,
 - Gemeinde Domsühl mit den Ortsteilen und Ortschaften: Severin, Bergrade Hof, Bergrade Dorf, Zieslütbe, Alt Dammerow, Schlieven, Domsühl, Domsühl-Ausbau, Neu Schlieven,
 - Gemeinde Gallin-Kuppentin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Kuppentin, Kuppentin-Ausbau, Daschow, Zahren, Gallin, Penzlin,
 - Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dresenow, Dresenower Mühle, Twietfort, Ganzlin, Tönchow, Wendisch Priborn, Liebhof, Gnevsdorf,
 - Gemeinde Granzin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lindenbeck, Greven, Beckendorf, Bahlenrade, Granzin,
 - Gemeinde Grabow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Fresenbrügge, Grabow, Griemoor, Heidehof, Kaltehof, Winkelmoor,
 - Gemeinde Groß Laasch mit den Ortsteilen und Ortschaften: Groß Laasch,
 - Gemeinde Kremmin mit den Ortsteilen und Ortschaften: Beckentin, Kremmin,
 - Gemeinde Kritzwitz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Schlemmin, Kritzwitz,
 - Gemeinde Lewitzrand mit dem Ortsteil und Ortschaft: Matzlow-Garwitz (teilweise),
 - Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Bobzin, Broock, Broock Ausbau, Hof Gischow, Lübz, Lutheran, Lutheran Ausbau, Riederfelde, Ruthen, Wessentin, Wessentin Ausbau,
 - Gemeinde Neustadt-Glewe mit den Ortsteilen und Ortschaften: Hohes Feld, Kiez, Klein Laasch, Liebs Siedlung, Neustadt-Glewe, Tuckhude, Wabel,
 - Gemeinde Obere Warnow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Grebbin und Wozinkel, Gemarkung Kossebade teilweise, Gemarkung Herzberg mit dem Waldgebiet Bahlenholz bis an die östliche Gemeindegrenze, Gemarkung Woeten unmittelbar östlich und westlich der L16,
 - Gemeinde Parchim mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dargelütz, Neuhof, Kiekindemark, Neu Klockow, Möderitz, Malchow, Damm, Parchim, Voigtsdorf, Neu Matzlow,
 - Gemeinde Passow mit den Ortsteilen und Ortschaften: Unterbrüz, Brüz, Welzin, Neu Brüz, Weisin, Charlottenhof, Passow,
 - Gemeinde Plau am See mit den Ortsteilen und Ortschaften: Reppentin, Gaarz, Silbermühle, Appelburg, Seelust, Plau-Am See, Plötzenhöhe, Klebe, Lalchow, Quetzin, Heidekrug,
 - Gemeinde Rom mit den Ortsteilen und Ortschaften: Lancken, Stralendorf, Rom, Darze, Paarsch,
 - Gemeinde Spornitz mit den Ortsteilen und Ortschaften: Dütschow, Primark, Steinbeck, Spornitz,
 - Gemeinde Werder mit den Ortsteilen und Ortschaften: Neu Benthén, Benthén, Tannenhof, Werder.

2. Észtország

Észtországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Hiiu maakond.

3. Görögország

Görögországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- in the regional unit of Drama:
 - the community departments of Sidironero and Skaloti and the municipal departments of Livadero and Ksiropotamo (in Drama municipality),
 - the municipal department of Paranesti (in Paranesti municipality),
 - the municipal departments of Kokkinogeia, Mikropoli, Panorama, Pyrgoi (in Prosotsani municipality),
 - the municipal departments of Kato Nevrokopi, Chrysokefalo, Achladea, Vathytopos, Volakas, Granitis, Dasotos, Eksohi, Katafyto, Lefkogeia, Mikrokleisoura, Mikromilea, Ochyro, Pagoneri, Perithorio, Kato Vrontou and Potamoi (in Kato Nevrokopi municipality),
- in the regional unit of Xanthi:
 - the municipal departments of Kimmerion, Stavroupoli, Gerakas, Dafnonas, Komnina, Kariofyto and Neochori (in Xanthi municipality),
 - the community departments of Satres, Thermes, Kotyli, and the municipal departments of Myki, Echinis and Oraio and (in Myki municipality),
 - the community department of Selero and the municipal department of Sounio (in Avdira municipality),
- in the regional unit of Rodopi:
 - the municipal departments of Komotini, Anthochorio, Gratini, Thrylorio, Kalhas, Karydia, Kikidio, Kosmio, Pandrosos, Aigeiros, Kallisti, Meleti, Neo Sidirochori and Mega Doukato (in Komotini municipality),
 - the municipal departments of Ipio, Arriana, Darmeni, Archontika, Fillyra, Ano Drosini, Aratos and the Community Departments Kehros and Organi (in Arriana municipality),
 - the municipal departments of Iasmos, Sostis, Asomatoi, Polyanthos and Amvrosia and the community department of Amaxades (in Iasmos municipality),
 - the municipal department of Amaranta (in Maroneia Sapon municipality),
- in the regional unit of Evros:
 - the municipal departments of Kyriaki, Mandra, Mavroklisi, Mikro Dereio, Protokklisi, Roussa, Goniko, Geriko, Sidirochori, Megalo Derio, Sidiro, Giannouli, Agriani and Petrolofos (in Soufli municipality),
 - the municipal departments of Dikaia, Arzos, Elaia, Therapio, Komara, Marasia, Ormenio, Pentalofos, Petroti, Plati, Ptelea, Kyprinos, Zoni, Fulakio, Spilaio, Nea Vyssa, Kavili, Kastanies, Rizia, Sterna, Ampelakia, Valtos, Megali Doxipara, Neochori and Chandras (in Orestiada municipality),
 - the municipal departments of Asvestades, Ellinochori, Karoti, Koufovouno, Kiani, Mani, Sitchori, Alepochori, Asproneri, Metaxades, Vrysika, Doksa, Elafoxori, Ladi, Paliouri and Poimeniko (in Didymoteicho municipality),
- in the regional unit of Serres:
 - the municipal departments of Kerkini, Livadia, Makrynitsa, Neochori, Platanakia, Petrissi, Akritochori, Vyroneia, Gonimo, Mandraki, Megalochori, Rodopoli, Ano Poroia, Katw Poroia, Sidirokastro, Vamvakophyto, Promahonas, Kamaroto, Strymonochori, Charopo, Kastanousi and Chorero and the community departments of Achladochori, Agkistro and Kapnophyto (in Sintiki municipality),

- the municipal departments of Serres, Elaionas and Oinoussa and the community departments of Orini and Ano Vrontou (in Serres municipality),
- the municipal departments of Dasochoriou, Irakleia, Valtero, Karperi, Koimisi, Lithotopos, Limnochori, Podismeno and Chrysochorafa (in Irakleia municipality).

4. Lettország

Lettországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Dienvidkurzemes novada, Grobiņas pagasts, Nīcas pagasta daļa uz ziemeļiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļš V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Otaņķu pagasts, Grobiņas pilsēta,
- Ropažu novada Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz rietumiem no autoceļš V36, P4 un P5, Acones ielas, Dauguļupes ielas un Dauguļupītes.

5. Litvānia

Litvānijā a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Kalvarijos savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Agluonėnų, Dovilų, Gargždų, Priekulės, Vėžaičių, Kretingalės ir Dauparų-Kvietinių seniūnijos,
- Marijampolės savivaldybė išskyrus Šumskų ir Sasnavos seniūnijos,
- Palangos miesto savivaldybė,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė: Bartninkų, Gražiškių, Keturvalakių, Pajevonio, Virbalio, Vištyčio seniūnijos.

6. Magyarország

Magyarországon a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Békés megye 950950, 950960, 950970, 951950, 952050, 952750, 952850, 952950, 953050, 953150, 953650, 953660, 953750, 953850, 953960, 954250, 954260, 954350, 954450, 954550, 954650, 954750, 954850, 954860, 954950, 955050, 955150, 955250, 955260, 955270, 955350, 955450, 955510, 955650, 955750, 955760, 955850, 955950, 956050, 956060, 956150 és 956160 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Bács-Kiskun megye 600150, 600850, 601550, 601650, 601660, 601750, 601850, 601950, 602050, 603250, 603750 és 603850 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Budapest 1 kódszámú, vadgazdálkodási tevékenységre nem alkalmas területe,
- Csongrád-Csanád megye 800150, 800160, 800250, 802220, 802260, 802310 és 802450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Fejér megye 400150, 400250, 400351, 400352, 400450, 400550, 401150, 401250, 401350, 402050, 402350, 402360, 402850, 402950, 403050, 403450, 403550, 403650, 403750, 403950, 403960, 403970, 404650, 404750, 404850, 404950, 404960, 405050, 405750, 405850, 405950,
- 406050, 406150, 406550, 406650 és 406750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Győr-Moson-Sopron megye 100550, 100650, 100950, 101050, 101350, 101450, 101550, 101560 és 102150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750150, 750160, 750260, 750350, 750450, 750460, 754450, 754550, 754560, 754570, 754650, 754750, 754950, 755050, 755150, 755250, 755350 és 755450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye 250150, 250250, 250450, 250460, 250550, 250650, 250750, 251050, 251150, 251250, 251350, 251360, 251650, 251750, 251850, 252250, kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Pest megye 571550, 572150, 572250, 572350, 572550, 572650, 572750, 572850, 572950, 573150, 573250, 573260, 573350, 573360, 573450, 573850, 573950, 573960, 574050, 574150, 574350, 574360, 574550, 574650, 574750, 574850, 574860, 574950, 575050, 575150, 575250, 575350, 575550, 575650, 575750, 575850, 575950, 576050, 576150, 576250, 576350, 576450, 576650, 576750, 576850, 576950, 577050, 577150, 577350, 577450, 577650, 577850, 577950, 578050, 578150, 578250, 578350, 578360, 578450, 578550, 578560, 578650, 578850, 578950, 579050, 579150, 579250, 579350, 579450, 579460, 579550, 579650, 579750, 580250 és 580450 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe.

7. Lengyelország

Lengyelországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

w województwie kujawsko – pomorskim:

- powiat rypiński,
- powiat brodnicki,
- powiat grudziądzki,
- powiat miejski Grudziądz,
- powiat wąbrzeski,

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Wielbark i Rozogi w powiecie szczycieńskim,

w województwie podlaskim:

- gminy Wysokie Mazowieckie z miastem Wysokie Mazowieckie, Czyżew i część gminy Kulesze Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gminy Miastkowo, Nowogród, Śniadowo i Zbójna w powiecie łomżyńskim,
- gminy Szumowo, Zambrów z miastem Zambrów i część gminy Kołaki Kościelne położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Grabowo, Kolno i miasto Kolno, Turośl w powiecie kolneńskim,

w województwie mazowieckim:

- powiat ostrołęcki,
- powiat miejski Ostrołęka,
- gminy Bielsk, Brudzeń Duży, Bulkowo, Drobin, Gąbin, Łąck, Nowy Duninów, Radzanowo, Słupno, Staroźreby i Stara Biała w powiecie plockim,
- powiat miejski Płock,
- powiat ciechanowski,
- gminy Baboszewo, Dzierżążnia, Joniec, Nowe Miasto, Płońsk i miasto Płońsk, Raciąż i miasto Raciąż, Sochocin w powiecie płońskim,
- powiat sierpecki,
- gmina Biezuń, Lutocin, Siemiątkowo i Żuromin w powiecie żuromińskim,
- część powiatu ostrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Dzieżgowo, Lipowiec Kościelny, Mława, Radzanów, Strzegowo, Stupsk, Szreńsk, Szydłowo, Wiśniewo w powiecie mławskim,
- powiat przasnyski,
- powiat makowski,
- powiat pułtuski,
- część powiatu wyszkowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu węgrowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu wołomińskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Mokobody i Suchożebry w powiecie siedleckim,

- gminy Dobrze, Jakubów, Kałuszyn, Stanisławów w powiecie mińskim,
- gminy Bielany i gmina wiejska Sokołów Podlaski w powiecie sokołowskim,
- powiat gostyniński,

w województwie podkarpackim:

- gmina Krempna w powiecie jasielskim,
- część powiatu ropczycko – sędziszowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Pruchnik, Rokietnica, Roźwienica, w powiecie jarosławskim,
- gminy Fredropol, Krasiczyn, Krzywca, Przemyśl, część gminy Orły położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
- powiat miejski Przemyśl,
- gminy Gać, Jawornik Polski, Kańczuga, część gminy Zarzecze położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Mlecza w powiecie przeworskim,
- powiat łańcucki,
- gminy Trzebownisko, Głogów Małopolski, część gminy Świlcza położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 94 i część gminy Sokołów Małopolski położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 875 w powiecie rzeszowskim,
- gmina Raniżów w powiecie kolbuszowskim,
- część powiatu dębickiego niewymieniona w części II załącznika I,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Nowy Korczyn, Solec-Zdrój, Wiślica, Stopnica, Tuczępy, Busko Zdrój w powiecie buskim,
- powiat kazimierski,
- powiat skarżyski,
- część powiatu opatowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu sandomierskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Bogoria, Osiek, Staszów i część gminy Rytwiany położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
- gminy Pawłów, Wąchock, część gminy Brody położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 oraz na południowy – zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie, drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno – wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,
- powiat ostrowiecki,
- gminy Fałków, Ruda Maleniecka, Radoszyce, Smyków, Słupia Konecka, część gminy Końskie położona na zachód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na południe od linii kolejowej w powiecie koneckim,
- gminy Bodzentyn, Bieliny, Łągów, Morawica, Nowa Słupia, część gminy Raków położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, część gminy Chęciny położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 762, część gminy Górno położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy łączącą miejscowości Leszczyna – Cedzyna oraz na południe od linii wyznaczonej przez ul. Kielecką w miejscowości Cedzyna biegnącą do wschodniej granicy gminy, część gminy Daleszyce położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 764 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Daleszyce – Słopiec – Borków, dalej na północ od linii wyznaczonej przez tę drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 764 do przecięcia z linią rzeki Belnianka, następnie na północ od linii wyznaczonej przez rzeki Belnianka i Czarna Nida biegnącej do zachodniej granicy gminy w powiecie kieleckim,

- gminy Działoszyce, Michałów, Pińczów, Złota w powiecie pińczowskim,
- gminy Imielno, Jędrzejów, Nagłowice, Sędziszów, Słupia, Sobków, Wodzisław w powiecie jędrzejowskim,
- gminy Moskorzew, Radków, Secemin, część gminy Włoszczowa położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Konieczno i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Konieczno – Rogienice – Dąbie – Podłazie, część gminy Kluczewsko położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Krogulec – Nowiny – Komorniki do przecięcia z linią rzeki Czarna, następnie na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna biegnącą do przecięcia z linią wyznaczoną przez drogę nr 742 i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od przecięcia z linią rzeki Czarna do południowej granicy gminy w powiecie włoszczowskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Łyszkowice, Kocierzew Południowy, Kiernoza, Chąsno, Nieborów, część gminy wiejskiej Łowicz położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 92 biegnącej od granicy miasta Łowicz do zachodniej granicy gminy oraz część gminy wiejskiej Łowicz położona na wschód od granicy miasta Łowicz i na północ od granicy gminy Nieborów w powiecie łowickim,
- gminy Cielądz, Rawa Mazowiecka z miastem Rawa Mazowiecka w powiecie rawskim,
- gminy Bolimów, Głuchów, Godzianów, Lipce Reymontowskie, Maków, Nowy Kawęczyn, Skierniewice, Słupia w powiecie skierniewickim,
- powiat miejski Skierniewice,
- gminy Mniszków, Paradyż, Sławno i Żarnów w powiecie opoczyńskim,
- gminy Czerniewice, Inowłódz, Lubochnia, Rzeczyca, Tomaszów Mazowiecki z miastem Tomaszów Mazowiecki, Żelechlinek w powiecie tomaszowskim,

gmina Przedbórz w powiecie radomszczańskim, w województwie pomorskim:

- gminy Ostaszewo, miasto Krynica Morska oraz część gminy Nowy Dwór Gdański położona na południowy – zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,
- gminy Lichnowy, Miłoradz, Malbork z miastem Malbork, część gminy Nowy Staw położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 w powiecie malborskim,
- gminy Mikołajki Pomorskie, Stary Targ i Sztum w powiecie sztumskim,
- powiat gdański,
- Miasto Gdańsk,
- powiat tczewski,
- powiat kwidzyński,

w województwie lubuskim:

- gmina Lubiszyn w powiecie gorzowskim,
- gmina Dobiegniew w powiecie strzelecko – drezdeneckim,

w województwie dolnośląskim:

- gminy Dziadowa Kłoda, Międzybórz, Syców, Twardogóra, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gminy Jordanów Śląski, Kobierzyce, Mietków, Sobótka, część gminy Żórawina położona na zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na południe od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,

- część gminy Domaniów położona na południowy zachód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,
- gmina Wiązów w powiecie strzelińskim,
- część powiatu średzkiego niewymieniona w części II załącznika I,
- miasto Świeradów – Zdrój w powiecie lubańskim,
- gminy Pielgrzymka, miasto Złotoryja, część gminy wiejskiej Złotoryja położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy w miejscowości Nowa Wieś Złotoryjska do granicy miasta Złotoryja oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od granicy miasta Złotoryja do wschodniej granicy gminy w powiecie złotoryjskim,
- gmina Mirsk w powiecie lwóweckim,
- gminy Janowice Wielkie, Mysłakowice, Stara Kamienica w powiecie karkonoskim,
- część powiatu miejskiego Jelenia Góra położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 366,
- gminy Bolków, Męcinka, Mściwojów, Paszowice, miasto Jawor w powiecie jaworskim,
- gminy Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Marcinowice, Strzegom, Żarów w powiecie świdnickim,
- gminy Dzierżoniów, Pieszyce, miasto Bielawa, miasto Dzierżoniów w powiecie dzierżoniowskim,
- gminy Głuszyca, Mieroszów w powiecie wałbrzyskim,
- gmina Nowa Ruda i miasto Nowa Ruda w powiecie kłodzkim,
- gminy Kamienna Góra, Marciszów i miasto Kamienna Góra w powiecie kamiennogórskim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Koźmin Wielkopolski, Rozdrażew, miasto Sulmierzyce, część gminy Krotoszyn położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
- gminy Brodnica, część gminy Dolsk położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 434 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 437, a następnie na wschód od drogi nr 437 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 434 do południowej granicy gminy, część gminy Śrem położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 310 biegnącą od zachodniej granicy gminy do miejscowości Śrem, następnie na wschód od drogi nr 432 w miejscowości Śrem oraz na wschód od drogi nr 434 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 432 do południowej granicy gminy w powiecie śremskim,
- gminy Borek Wielkopolski, Piasy, Pogorzela, w powiecie gostyńskim,
- gmina Grodzisk Wielkopolski i część gminy Kamieniec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- gmina Czempiń w powiecie kościańskim,
- gminy Kleszczewo, Kostrzyn, Kórnik, Pobiedziska, Mosina, miasto Puszczykowo, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na południe od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,
- gmina Kiszewo i część gminy Kłecko położona na zachód od rzeki Mała Węlna w powiecie gnieźnieńskim,
- powiat czarnkowsko-trzcianecki,
- część gminy Wronki położona na północ od linii wyznaczonej przez rzekę Wartę biegnącą od zachodniej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 182, a następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr 182 oraz 184 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 182 do południowej granicy gminy w powiecie szamotulskim,

- gmina Budzyń w powiecie chodzieskim,
- gminy Mieścisko, Skoki i Wągrowiec z miastem Wągrowiec w powiecie wągrowieckim,
- powiat pleszewski,
- gmina Zagórów w powiecie śłupeckim,
- gmina Pyzdry w powiecie wrzesińskim,
- gminy Kotlin, Żerków i część gminy Jarocin położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogi nr S11 i 15 w powiecie jarocińskim,
- powiat ostrowski,
- powiat miejski Kalisz,
- powiat kaliski,
- powiat turecki,
- gminy Rzgów, Grodziec, Krzymów, Stare Miasto, Rychwał w powiecie konińskim,
- powiat kępiński,
- powiat ostrzeszowski,

w województwie opolskim:

- gminy Domaszowice, Pokój, część gminy Namysłów położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim,
- gminy Wołczyn, Kluczbork, Byczyna w powiecie kluczborskim,
- gminy Praszka, Gorzów Śląski część gminy Rudniki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 42 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 43 i na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 43 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 42 w powiecie oleskim,
- gmina Grodków w powiecie brzeskim,
- gminy Komprachcice, Łubniany, Murów, Niemodlin, Tułowice w powiecie opolskim,
- powiat miejski Opole,

w województwie zachodniopomorskim:

- gminy Nowogródek Pomorski, Barlinek, Myślibórz, część gminy Dębno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na północ od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na północ od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
- gmina Stare Czarnowo w powiecie gryfińskim,
- gmina Bielice, Kozielice, Pyrzyce w powiecie pyrzyckim,
- gminy Bierzwnik, Krzęcin, Pełczyce w powiecie choszczeńskim,
- część powiatu miejskiego Szczecin położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Odra Zachodnia biegnącą od północnej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 10, następnie na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 10 biegnącą od przecięcia z linią wyznaczoną przez rzekę Odra Zachodnia do wschodniej granicy gminy,
- gminy Dobra (Szczecińska), Police w powiecie polickim,

w województwie małopolskim:

- powiat brzeski,
- powiat gorlicki,
- powiat proszowicki,

- część powiatu nowosądeckiego niewymieniona w części II załącznika I,
- gminy Czorsztyn, Krościenko nad Dunajcem, Ochotnica Dolna w powiecie nowotarskim,
- powiat miejski Nowy Sącz,
- powiat tarnowski,
- powiat miejski Tarnów,
- część powiatu dąbrowskiego niewymieniona w części III załącznika I.

8. Szlovákia

Szlovákiában a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- in the district of Nové Zámky, Sikenička, Pavlová, Bíňa, Kamenín, Kamenný Most, Malá nad Hronom, Belá, Ľubá, Šarkan, Gbelce, Bruty, Mužla, Obid, Štúrovo, Nána, Kamenica nad Hronom, Chľaba, Leľa, Bajtava, Salka, Malé Kosihy,
- in the district of Veľký Krtíš, the municipalities of Ipel'ské Predmostie, Veľká nad Ipľom, Hrušov, Kleňany, Sečianky,
- in the district of Levice, the municipalities of Keľ, Čata, Pohronský Ruskov, Hronovce, Želiezovce, Zalaba, Malé Ludince, Šalov, Sikenica, Pastovce, Bielovce, Ipel'ský Sokolec, Lontov, Kubáňovo, Szadice, Demandice, Dolné Semerovce, Vyškovce nad Ipľom, Preseľany nad Ipľom, Hrkovce, Tupá, Horné Semerovce, Hokovce, Slatina, Horné Turovce, Veľké Turovce, Šahy, Tešmak, Plášťovce, Ipel'ské Uľany, Bátovce, Pečenice, Jabloňovce, Bohunice, Pukanec, Uhliská,
- in the district of Krupina, the municipalities of Dudince, Terany, Hontianske Moravce, Sudince, Súdovce, Lišov,
- the whole district of Ružomberok,
- in the region of Turčianske Teplice, municipalities of Turček, Horná Štubňa, Čremošné, Háj, Rakša, Mošovce,
- in the district of Martin, municipalities of Blatnica, Folkušová, Necpaly,
- in the district of Dolný Kubín, the municipalities of Kraľovany, Žaškov, Jasenová, Vyšný Kubín, Oravská Poruba, Leštiny, Osádka, Malatiná, Chlebnice, Krivá,
- in the district of Tvrdošín, the municipalities of Oravský Biely Potok, Habovka, Zuberec,
- in the district of Žarnovica, the municipalities of Rudno nad Hronom, Voznica, Hodruša-Hámre,
- the whole district of Žiar nad Hronom, except municipalities included in zone II.

9. Olaszország

Olaszországban a következő, I. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

Piedmont Region:

- in the province of Alessandria, the municipalities of Casale Monferrato, Oviglio, Tortona, Viguzzolo, Frugarolo, Bergamasco, Castellar Guidobono, Berzano Di Tortona, Cerreto Grue, Carbonara Scrivia, Casasco, Carentino, Frascaro, Paderna, Montegioco, Spineto Scrivia, Villaromagnano, Pozzolo Formigaro, Momperone, Merana, Monleale, Terzo, Borgoratto Alessandrino, Casal Cermelli, Montemarzino, Bistagno, Castellazzo Bormida, Bosco Marengo, Castel Spina, Volpello, Alice Bel Colle, Gamalero, Volpedo, Pozzol Groppo, Sarezzano,
- in the province of Asti, the municipalities of Olmo Gentile, Nizza Monferrato, Incisa Scapaccino, Rocca Verano, Castel Boglione, Mombaruzzo, Maranzana, Castel Rocchero, Rocchetta Palafea, Castelletto Molina, Castelnovo Belbo, Montabone, Quaranti, Fontanile, Calamandrina, Bruno, Sessame, Monastero Bormida, Bubbio, Cassinasco, Serole, Loazzolo, Cessole, Vesime, San Giorgio Scarampi,
- in the province of Cuneo, the municipalities of Bergolo, Pezzolo Valle Uzzone, Cortemilia, Levice, Castelletto Uzzone, Perletto,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the Municipalities of Rovegno, Rapallo, Portofino, Cicagna, Avegno, Montebruno, Santa Margherita Ligure, Favale Di Malvaro, Recco, Camogli, Moconesi, Tribogna, Fascia, Uscio, Gorreto, Fontanigorda, Neirone, Rondanina, Lorsica, Propata;
- in the province of Savona, the municipalities of Cairo Montenotte, Quiliano, Dego, Altare, Piana Crixia, Giusvalla, Albissola Marina, Savona,

Emilia-Romagna Region:

- in the province of Piacenza, the municipalities of Ottone, Zerba,

Lombardia Region:

- in the province of Pavia, the municipalities of Rocca Susella, Montesegale, Menconico, Val Di Nizza, Bagnaria, Santa Margherita Di Staffora, Ponte Nizza, Brallo Di Pregola, Varzi, Godiasco, Cecima,

Lazio Region:

- in the province of Rome,

északon: the municipalities of Riano, Castelnuovo di Porto, Capena, Fiano Romano, Morlupo, Sacrofano, Magliano Romano, Formello, Campagnano di Roma, Anguillara;

nyugaton: the municipality of Fiumicino;

délen: the municipality of Rome between the boundaries of the municipality of Fiumicino (West), the limits of Zone 3 (North), the Tiber river up to the intersection with the Grande Raccordo Anulare GRA Highway, the Grande Raccordo Anulare GRA Highway up to the intersection with A24 Highway, A24 Highway up to the intersection with Viale del Tecnopolo, viale del Tecnopolo up to the intersection with the boundaries of the municipality of Guidonia Montecelio;

keleten: the municipalities of Guidonia Montecelio, Montelibretti, Palombara Sabina, Monterotondo, Mentana, Sant'Angelo Romano, Fonte Nuova.

II. RÉSZ

1. Bulgária

Bulgáriában a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- the whole region of Haskovo,
- the whole region of Yambol,
- the whole region of Stara Zagora,
- the whole region of Pernik,
- the whole region of Kyustendil,
- the whole region of Plovdiv, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Pazardzhik, excluding the areas in Part III,
- the whole region of Smolyan,
- the whole region of Dobrich,
- the whole region of Sofia city,
- the whole region of Sofia Province,
- the whole region of Blagoevgrad excluding the areas in Part III,
- the whole region of Razgrad,
- the whole region of Kardzhali,
- the whole region of Burgas,
- the whole region of Varna excluding the areas in Part III,
- the whole region of Silistra,

- the whole region of Ruse,
- the whole region of Veliko Tarnovo,
- the whole region of Pleven,
- the whole region of Targovishte,
- the whole region of Shumen,
- the whole region of Sliven,
- the whole region of Vidin,
- the whole region of Gabrovo,
- the whole region of Lovech,
- the whole region of Montana,
- the whole region of Vratza.

2. Németország

Németországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

Bundesland Brandenburg:

- Landkreis Oder-Spree:
 - Gemeinde Grunow-Dammendorf,
 - Gemeinde Mixdorf
 - Gemeinde Schlaubetal,
 - Gemeinde Neuzelle,
 - Gemeinde Neißemünde,
 - Gemeinde Lawitz,
 - Gemeinde Eisenhüttenstadt,
 - Gemeinde Vogelsang,
 - Gemeinde Ziltendorf,
 - Gemeinde Wiesenau,
 - Gemeinde Friedland,
 - Gemeinde Siehdichum,
 - Gemeinde Müllrose,
 - Gemeinde Briesen,
 - Gemeinde Jacobsdorf
 - Gemeinde Groß Lindow,
 - Gemeinde Brieskow-Finkenheerd,
 - Gemeinde Ragow-Merz,
 - Gemeinde Beeskow,
 - Gemeinde Rietz-Neuendorf,
 - Gemeinde Tauche mit den Gemarkungen Stremmen, Ranzig, Trebatsch, Sabrodt, Sawall, Mitweide, Lindenberg, Falkenberg (T), Görsdorf (B), Wulfersdorf, Giesensdorf, Briescht, Kossenblatt und Tauche,
 - Gemeinde Langewahl,
 - Gemeinde Berkenbrück,
 - Gemeinde Steinhöfel mit den Gemarkungen Arensdorf und Demitz und den Gemarkungen Steinhöfel, Hasenfelde und Heinersdorf östlich der L 36 und der Gemarkung Neuendorf im Sande südlich der L 36,

- Gemeinde Fürstenwalde östlich der B 168 und südlich der L36,
- Gemeinde Diensdorf-Radlow,
- Gemeinde Wendisch Rietz östlich des Scharmützelsees und nördlich der B 246,
- Gemeinde Bad Saarow mit der Gemarkung Neu Golm und der Gemarkung Bad Saarow-Pieskow östlich des Scharmützelsees und ab nördlicher Spitze östlich der L35,
- Landkreis Dahme-Spreewald:
 - Gemeinde Jamlitz,
 - Gemeinde Lieberose,
 - Gemeinde Schwielochsee mit den Gemarkungen Goyatz, Jessern, Lamsfeld, Ressen, Speichrow und Zaue,
- Landkreis Spree-Neiße:
 - Gemeinde Schenkendöbern,
 - Gemeinde Guben,
 - Gemeinde Jänschwalde,
 - Gemeinde Tauer,
 - Gemeinde Peitz,
 - Gemeinde Kolkwitz mit der Gemarkung Klein Gaglow südl. der BAB 15,
 - Gemeinde Turnow-Preilack mit der Gemarkung Preilack,
 - Gemeinde Teichland mit der Gemarkung Bärenbrück,
 - Gemeinde Heinersbrück,
 - Gemeinde Forst,
 - Gemeinde Groß Schacksdorf-Simmersdorf,
 - Gemeinde Neiße-Malxetal,
 - Gemeinde Jämlitz-Klein Döben,
 - Gemeinde Tschernitz,
 - Gemeinde Döbern,
 - Gemeinde Felixsee,
 - Gemeinde Wiesengrund,
 - Gemeinde Spremberg,
 - Gemeinde Welzow,
 - Gemeinde Neuhausen/Spree,
 - Gemeinde Drebkau mit der Gemarkung Kausche,
 - Kreisfreie Stadt Cottbus mit den Gemarkungen Kahren, Gallinchen, Groß Gaglow und der Gemarkung Kiekebusch südlich der BAB 15,
- Landkreis Märkisch-Oderland:
 - Gemeinde Bleyen-Genschmar,
 - Gemeinde Neuhardenberg
 - Gemeinde Golzow,
 - Gemeinde Küstriner Vorland,
 - Gemeinde Alt Tucheband,
 - Gemeinde Reitwein,

- Gemeinde Podelzig,
- Gemeinde Gusow-Platkow,
- Gemeinde Seelow,
- Gemeinde Vierlinden,
- Gemeinde Lindendorf,
- Gemeinde Fichtenhöhe,
- Gemeinde Lietzen,
- Gemeinde Falkenhagen (Mark),
- Gemeinde Zeschdorf,
- Gemeinde Treplin,
- Gemeinde Lebus,
- Gemeinde Müncheberg mit den Gemarkungen Jahnsfelde, Trebnitz, Obersdorf, Münchehofe und Hermersdorf,
- Gemeinde Märkische Höhe mit der Gemarkung Ringenwalde,
- Gemeinde Bliesdorf mit der Gemarkung Metzdorf und Gemeinde Bliesdorf – östlich der B167 bis östlicher Teil, begrenzt aus Richtung Gemarkungsgrenze Neutrebbin südlich der Bahnlinie bis Straße „Sophienhof“ dieser westlich folgend bis „Ruesterchegraben“ weiter entlang Feldweg an den Windrädern Richtung „Herrnhof“, weiter entlang „Letschiner Hauptgraben“ nord-östlich bis Gemarkungsgrenze Altrebbin und Kunersdorf – östlich der B167,
- Gemeinde Bad Freienwalde mit den Gemarkungen Altglietzen, Altranft, Bad Freienwalde, Bralitz, Hohenwutzen, Schiffmühle, Hohensaaten und Neuenhagen,
- Gemeinde Falkenberg mit der Gemarkung Falkenberg östlich der L35,
- Gemeinde Oderaue,
- Gemeinde Wriezen mit den Gemarkungen Altwriezen, Jäckelsbruch, Neugaul, Beauregard, Eichwerder, Rathsdorf – östlich der B167 und Wriezen – östlich der B167,
- Gemeinde Neulewin,
- Gemeinde Neutrebbin,
- Gemeinde Letschin,
- Gemeinde Zechin,
- Landkreis Barnim:
 - Gemeinde Lunow-Stolzenhagen,
 - Gemeinde Parsteinsee,
 - Gemeinde Oderberg,
 - Gemeinde Liepe,
 - Gemeinde Hohenfinow (nördlich der B167),
 - Gemeinde Niederfinow,
 - Gemeinde (Stadt) Eberswalde mit den Gemarkungen Eberswalde nördlich der B167 und östlich der L200, Sommerfelde und Tornow nördlich der B167,
 - Gemeinde Chorin mit den Gemarkungen Brodowin, Chorin östlich der L200, Serwest, Neuehütte, Sandkrug östlich der L200,
 - Gemeinde Ziethen mit der Gemarkung Klein Ziethen östlich der Serwester Dorfstraße und östlich der B198,

- Landkreis Uckermark:
 - Gemeinde Angermünde mit den Gemarkungen Crussow, Stolpe, Gellmersdorf, Neukünkendorf, Bölkendorf, Herzsprung, Schmargendorf und den Gemarkungen Angermünde südlich und südöstlich der B2 und Dobberzin südlich der B2,
 - Gemeinde Schwedt mit den Gemarkungen Criewen, Zützen, Schwedt, Stendell, Kummerow, Kunow, Vierraden, Blumenhagen, Oderbruchwiesen, Enkelsee, Gatow, Hohenfelde, Schöneberg, Flemisdorf und der Gemarkung Felchow östlich der B2,
 - Gemeinde Pinnow südlich und östlich der B2,
 - Gemeinde Berkholz-Meyenburg,
 - Gemeinde Mark Landin mit der Gemarkung Landin südlich der B2,
 - Gemeinde Casekow mit der Gemarkung Woltersdorf und den Gemarkungen Biesendahlshof und Casekow östlich der L272 und südlich der L27,
 - Gemeinde Hohenselchow-Groß Pinnow mit der Gemarkung Groß Pinnow und der Gemarkung Hohenselchow südlich der L27,
 - Gemeinde Gartz (Oder) mit der Gemarkung Friedrichsthal und den Gemarkungen Gartz und Hohenreinkendorf südlich der L27 und der B2 bis Kastanienallee, dort links abbiegend dem Schülerweg folgend bis Höhe Bahnhof, von hier in östlicher Richtung den Salveybach kreuzend bis zum Tantower Weg, diesen in nördlicher Richtung bis zu Stettiner Straße, diese weiter folgend bis zur B2, dieser in nördlicher Richtung folgend,
 - Gemeinde Mescherin mit der Gemarkung Neurochlitz östlich der B2, dieser folgend bis zur Gemarkungsgrenze Rosow, weiter in nordwestlicher Richtung bis Rosow, weiter auf der K7311 zur Landesgrenze zu Mecklenburg-Vorpommern, dieser folgend in östlicher Richtung bis zur polnischen Grenze,
 - Gemeinde Passow mit der Gemarkung Jamikow,
- Kreisfreie Stadt Frankfurt (Oder),
- Landkreis Prignitz:
 - Gemeinde Karstädt mit den Gemarkungen Neuhof und Kribbe und den Gemarkungen Groß Warnow, Klein Warnow, Reckenzin, Streesow und Dallmin östlich der Bahnstrecke Berlin/Spandau-Hamburg/Altona,
 - Gemeinde Berge,
 - Gemeinde Pirow mit den Gemarkungen Hülsebeck, Pirow, Bresch und Burow,
 - Gemeinde Putlitz mit den Gemarkungen Sagast, Nettelbeck, Porep, Lütkenhof, Putlitz, Weitgendorf und Telschow,
 - Gemeinde Marienfließ mit den Gemarkungen Jännersdorf, Stepenitz und Krempendorf,
- Landkreis Oberspreewald-Lausitz:
 - Gemeinde Senftenberg mit der Gemarkung Peickwitz,
 - Gemeinde Hohenbocka,
 - Gemeinde Grünewald,
 - Gemeinde Hermsdorf,
 - Gemeinde Kroppen,
 - Gemeinde Ortrand,
 - Gemeinde Großmehlen,
 - Gemeinde Lindenau,
 - Gemeinde Frauendorf,
 - Gemeinde Ruhland,
 - Gemeinde Guteborn
 - Gemeinde Schwarzbach mit der Gemarkung Schwarzbach,

Bundesland Sachsen:

- Landkreis Bautzen:
 - Gemeinde Arnsdorf nördlich der B6,
 - Gemeinde Burkau,
 - Gemeinde Crostwitz,
 - Gemeinde Demitz-Thumitz nördlich der S111,
 - Gemeinde Elsterheide,
 - Gemeinde Frankenthal,
 - Gemeinde Göda nördlich der S111,
 - Gemeinde Großdubrau,
 - Gemeinde Großharthau nördlich der B6,
 - Gemeinde Großnaundorf,
 - Gemeinde Haselbachtal,
 - Gemeinde Hochkirch nördlich der B6,
 - Gemeinde Königswartha,
 - Gemeinde Kubschütz nördlich der B6,
 - Gemeinde Laußnitz,
 - Gemeinde Lichtenberg,
 - Gemeinde Lohsa,
 - Gemeinde Malschwitz,
 - Gemeinde Nebelschütz,
 - Gemeinde Neukirch,
 - Gemeinde Neschwitz,
 - Gemeinde Ohorn,
 - Gemeinde Oßling,
 - Gemeinde Ottendorf-Okrilla,
 - Gemeinde Panschwitz-Kuckau,
 - Gemeinde Puschwitz,
 - Gemeinde Räckelwitz,
 - Gemeinde Radibor,
 - Gemeinde Ralbitz-Rosenthal,
 - Gemeinde Rammenau,
 - Gemeinde Schwepnitz,
 - Gemeinde Spreetal,
 - Gemeinde Stadt Bautzen nördlich der S111 bis Abzweig S 156 und nördlich des Verlaufs S 156 bis Abzweig B6 und nördlich des Verlaufs der B 6 bis zur östlichen Gemeindegrenze,
 - Gemeinde Stadt Bernsdorf,
 - Gemeinde Stadt Bischofswerda nördlich der B6 nördlich der S111,
 - Gemeinde Stadt Elstra,
 - Gemeinde Stadt Großröhrsdorf,
 - Gemeinde Stadt Hoyerswerda,
 - Gemeinde Stadt Kamenz,

- Gemeinde Stadt Königsbrück,
 - Gemeinde Stadt Lauta,
 - Gemeinde Stadt Pulsnitz,
 - Gemeinde Stadt Radeberg nördlich der B6,
 - Gemeinde Stadt Weißenberg,
 - Gemeinde Stadt Wittichenau,
 - Gemeinde Steina,
 - Gemeinde Wachau,
 - Stadt Dresden:
 - Stadtgebiet nördlich der BAB4 bis zum Verlauf westlich der Elbe, dann nördlich der B6,
 - Landkreis Görlitz,
 - Landkreis Meißen:
 - Gemeinde Diera-Zehren östlich der Elbe,
 - Gemeinde Ebersbach,
 - Gemeinde Glaubitz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Gemeinde Klipphausen östlich der S177,
 - Gemeinde Lampertswalde,
 - Gemeinde Moritzburg,
 - Gemeinde Niederau östlich der B101,
 - Gemeinde Nünchritz östlich der Elbe und südlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Gemeinde Priestewitz,
 - Gemeinde Röderaue östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Gemeinde Schönfeld,
 - Gemeinde Stadt Coswig,
 - Gemeinde Stadt Gröditz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Gemeinde Stadt Großenhain,
 - Gemeinde Stadt Meißen östlich des Straßenverlaufs der S177 bis zur B6, dann B6 bis zur B101, ab der B101 Elbtalbrücke Richtung Norden östlich der Elbe,
 - Gemeinde Stadt Radebeul,
 - Gemeinde Stadt Radeburg,
 - Gemeinde Thienendorf,
 - Gemeinde Weinböhla,
 - Gemeinde Wülknitz östlich des Grödel-Elsterwerdaer-Floßkanals,
 - Landkreis Sächsische Schweiz-Osterzgebirge:
 - Gemeinde Stadt Wilsdruff nördlich der BAB4 zwischen den Abfahrten Wilsdruff und Dreieck Dresden-West,
- Bundesland Mecklenburg-Vorpommern:
- Landkreis Ludwigslust-Parchim:
 - Gemeinde Balow mit dem Ortsteil: Balow,
 - Gemeinde Brunow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Bauerkühl,
 - Brunow (bei Ludwigslust), Klüß, Löcknitz (bei Parchim),

- Gemeinde Dambeck mit dem Ortsteil und der Ortslage:
- Dambeck (bei Ludwigslust),
- Gemeinde Ganzlin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Barackendorf, Hof Retzow, Klein Damerow, Retzow, Wangelin,
- Gemeinde Gehlsbach mit den Ortsteilen und Ortslagen: Ausbau Darß, Darß, Hof Karbow, Karbow, Karbow-Ausbau, Quaßlin, Quaßlin Hof, Quaßliner Mühle, Vietlütbe, Wahlstorf
- Gemeinde Groß Godems mit den Ortsteilen und Ortslagen:
- Groß Godems, Klein Godems,
- Gemeinde Karrenzin mit den Ortsteilen und Ortslagen: Herzfeld, Karrenzin, Karrenzin-Ausbau, Neu Herzfeld, Repzin, Wulfsahl,
- Gemeinde Kreien mit den Ortsteilen und Ortslagen: Ausbau Kreien,
- Hof Kreien, Kolonie Kreien, Kreien, Wilsen,
- Gemeinde Kritzow mit dem Ortsteil und der Ortslage: Benzin,
- Gemeinde Lübz mit den Ortsteilen und Ortslagen: Burow, Gischow, Meyerberg,
- Gemeinde Möllenbeck mit den Ortsteilen und Ortslagen: Carlshof, Horst, Menzendorf, Möllenbeck,
- Gemeinde Muchow mit dem Ortsteil und Ortslage: Muchow,
- Gemeinde Parchim mit dem Ortsteil und Ortslage: Slate,
- Gemeinde Prislich mit den Ortsteilen und Ortslagen: Marienhof, Neese, Prislich, Werle,
- Gemeinde Rom mit dem Ortsteil und Ortslage: Klein Niendorf,
- Gemeinde Ruhner Berge mit den Ortsteilen und Ortslagen: Dorf Polnitz, Drenkow, Griebow, Jarchow, Leppin, Malow, Malower Mühle, Marnitz, Mentin, Mooster, Poitendorf, Polnitz, Suckow, Tessenow, Zachow,
- Gemeinde Siggelkow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Groß Pankow, Klein Pankow, Neuburg, Redlin, Siggelkow,
- Gemeinde Stolpe mit den Ortsteilen und Ortslagen: Barkow, Granzin, Stolpe Ausbau, Stolpe,
- Gemeinde Ziegendorf mit den Ortsteilen und Ortslagen: Drefahl, Meierstorf, Neu Drefahl, Pampin, Platschow, Stresendorf, Ziegendorf,
- Gemeinde Zierzow mit den Ortsteilen und Ortslagen: Kolbow, Zierzow.

3. Észtország

Észtországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Eesti Vabariik (välja arvatud Hiiu maakond).

4. Lettország

Lettországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Aizkraukles novads,
- Alūksnes, novada Alsviķu, Annas, Ilzenes, Jaunalūksnes, Jaunlaicenes, Kalncempju, Liepnas, Malienas, Mālpes, Mārkalnes, Pededzes, Veclaicenes, Zeltiņu, Ziemera pagasts, Jaunannas pagasta daļa uz ziemeļrietumiem no Pededzes upes, Alūksnes pilsēta,
- Augšdaugavas novads,
- Ādažu novads,
- Balvu, novada Baltinavas, Bērzpils, Briežuciema, Krišjāņu, Kupravas, Lazdukalna, Lazdulejas, Medņevas, Rugāju, Susāju, Šķilbēnu, Tilžas, Vectilžas, Vecumu, Žīguru, Viļakas pilsēta,

- Bauskas novads,
- Cēsu novads,
- Dienvidkurzemes novada Aizputes, Cīravas, Lažas, Durbes, Dunalkas, Tadaikšu, Vecpils, Bārtas, Sakas, Bunkas, Priekules, Gramzdas, Kalētu, Virgas, Dunikas, Vainodes, Gaviezes, Rucavas, Vērgales, Medzes pagasts, Nīcas pagasta daļa uz dienvidiem no apdzīvotas vietas Bernāti, autoceļa V1232, A11, V1222, Bārtas upes, Embūtes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P116, P106, autoceļa no apdzīvotas vietas Dinsdurbe, Kalvenes pagasta daļa uz rietumiem no ceļa pie Vārtājas upes līdz autoceļam A9, uz dienvidiem no autoceļa A9, uz rietumiem no autoceļa V1200, Kazdangas pagasta daļa uz rietumiem no ceļa V1200, P115, P117, V1296, Aizputes, Durbes, Pāvilostas, Priekules pilsēta,
- Dobeles novads,
- Gulbenes, novada Beļavas, Daukstu, Druvienas, Galgauskas, Jaungulbenes, Lejasciema, Lizuma, Līgo, Rankas, Stāmerienas, Stradu, Tirzas pagasts, Litenes pagasta daļa uz rietumiem no Pededzes upes, Gulbenes pilsēta,
- Jelgavas novads,
- Jēkabpils novads,
- Krāslavas novads,
- Kuldīgas novada Alsungas, Gudenieku, Kurmāles, Rendas, Kabiles, Vārmes, Pelču, Snēpeles, Turlavas, Laidu pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1296, Ēdoles pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V1269, V1271, V1288, P119, Īvandes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P119, Rumbas pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa P120, Kuldīgas pilsēta,
- Ķekavas novads,
- Limbažu novads,
- Līvānu novads,
- Ludzas novads,
- Madonas novads,
- Mārupes novads,
- Ogres novads,
- Olaines novads,
- Preiļu, novada Aglonas, Aizkalnes, Pelēču, Preiļu, Riebiņu, Rožkalnu, Saunas, Sīlukalna, Stabulnieku, Upmalas, Vārkavas pagasts, Galēnu pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V740, V595, Rušonas pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V742, Preiļu pilsēta,
- Rēzeknes, novada Audriņu, Bērzgales, Čornajas, Dekšāres, Dricānu, Gaigalavas, Griškānu, Ilzeskalna, Kantinieku, Kaunatas, Lendžu, Mākonkalna, Nagļu, Nautrēnu, Ozolaines, Ozolmuižas, Pušas, Rikavas, Sakstagala, Sokolku, Stojerovas, Stružānu, Vērēnu, Viļānu pagasts, Lūznavas pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa A13 līdz apdzīvotai vietai Vertukšne, uz austrumiem no Vertukšnes ezera, Maltas pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa Vertukšne – Rozentova un uz austrumiem no autoceļa P56, P57, V569, Feimaņu pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V577, V742, Viļānu pilsēta,
- Ropažu novada Garkalnes, Ropažu pagasts, Stopiņu pagasta daļa, kas atrodas uz austrumiem no autoceļa V36, P4 un P5, Acones ielas, Daugulupes ielas un Daugulupītes, Vangažu pilsēta,
- Salaspils novads,
- Saldus novads,
- Saulkrastu novads,
- Siguldas novads,
- Smiltenes novads,
- Talsu novads,
- Tukuma novads,

- Valkas novads,
- Valmieras novads,
- Varakļānu novads,
- Ventspils novada Ances, Popes, Puzes, Tārgales, Vārves, Užavas, Usmas, Jūrkalnes pagasts, Ugāles pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1347, uz austrumiem no autoceļa P123, Ziru pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa V1269, P108, Piltenes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V1310, V1309, autoceļa līdz Ventas upei, Piltenes pilsēta,
- Daugavpils valstspilsētas pašvaldība,
- Jelgavas valstspilsētas pašvaldība,
- Jūrmalas valstspilsētas pašvaldība,
- Rēzeknes valstspilsētas pašvaldība.

5. Litvānija

Litvānijā a) következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Alytaus miesto savivaldybė,
- Alytaus rajono savivaldybė,
- Anykščių rajono savivaldybė,
- Akmenės rajono savivaldybė,
- Birštono savivaldybė,
- Biržų miesto savivaldybė,
- Biržų rajono savivaldybė,
- Druskininkų savivaldybė,
- Elektrėnų savivaldybė,
- Ignalinos rajono savivaldybė,
- Jonavos rajono savivaldybė,
- Joniškio rajono savivaldybė,
- Jurbarko rajono savivaldybė: Eržvilko, Juodaičių, Seredžiaus, Smalininkų ir Viešvilės seniūnijos,
- Kaišiadorių rajono savivaldybė,
- Kauno miesto savivaldybė,
- Kauno rajono savivaldybė,
- Kazlų rūdos savivaldybė: Kazlų Rūdos seniūnija, išskyrus vakarinė dalis iki kelio 2602 ir 183, Plutiškių seniūnija.
- Kelmės rajono savivaldybė,
- Kėdainių rajono savivaldybė,
- Klaipėdos rajono savivaldybė: Jūdrėnų, Endriejavo ir Veiviržėnų seniūnijos,
- Kupiškio rajono savivaldybė,
- Kretingos rajono savivaldybė,
- Lazdijų rajono savivaldybė,
- Mažeikių rajono savivaldybė,
- Molėtų rajono savivaldybė: Alantos, Balninkų, Čiulėnų, Inturkės, Joniškio, Luokesos, Mindūnų, Suginėčių ir Videniškių seniūnijos,
- Pagėgių savivaldybė,
- Pakruojo rajono savivaldybė,

- Panevėžio rajono savivaldybė,
- Panevėžio miesto savivaldybė,
- Pasvalio rajono savivaldybė,
- Radviliškio rajono savivaldybė,
- Rietavo savivaldybė,
- Prienų rajono savivaldybė,
- Plungės rajono savivaldybė,
- Raseinių rajono savivaldybė,
- Rokiškio rajono savivaldybė,
- Skuodo rajono savivaldybė,
- Šakių rajono savivaldybė: Kriūkų, Lekėčių ir Lukšių seniūnijos,
- Šalčininkų rajono savivaldybė,
- Šiaulių miesto savivaldybė,
- Šiaulių rajono savivaldybė,
- Šilutės rajono savivaldybė,
- Širvintų rajono savivaldybė: Čiobiškio, Gelvonų, Jauniūnų, Kernavės, Musinkų ir Širvintų seniūnijos,
- Šilalės rajono savivaldybė,
- Švenčionių rajono savivaldybė,
- Tauragės rajono savivaldybė,
- Telšių rajono savivaldybė,
- Trakų rajono savivaldybė,
- Ukmergės rajono savivaldybė: Deltuvos, Lyduokių, Pabaisko, Pivonijos, Siesikų, Šešuolių, Taujėnų, Ukmergės miesto, Veprių, Vidiškių ir Žemaitkiemo seniūnijos,
- Utenos rajono savivaldybė,
- Varėnos rajono savivaldybė,
- Vilniaus miesto savivaldybė,
- Vilniaus rajono savivaldybė: Avižienių, Bezdonių, Buivydžių, Dūkštų, Juodšilių, Kalvelių, Lavoriškių, Maišiagalos, Marijampolio, Medininkų, Mickūnų, Nemenčinės, Nemenčinės miesto, Nemėžio, Pagirių, Riešės, Rudaminos, Rukainių, Sudervės, Sužionių, Šatrininkų ir Zujūnų seniūnijos,
- Visagino savivaldybė,
- Zarasų rajono savivaldybė.

6. Magyarország

Magyarországon a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Békés megye 950150, 950250, 950350, 950450, 950550, 950650, 950660, 950750, 950850, 950860, 951050, 951150, 951250, 951260, 951350, 951450, 951460, 951550, 951650, 951750, 952150, 952250, 952350, 952450, 952550, 952650, 953250, 953260, 953270, 953350, 953450, 953550, 953560, 953950, 954050, 954060, 954150, 956250, 956350, 956450, 956550, 956650 és 956750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Borsod-Abaúj-Zemplén megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Fejér megye 403150, 403160, 403250, 403260, 403350, 404250, 404550, 404560, 404570, 405450, 405550, 405650, 406450 és 407050 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,

- Hajdú-Bihar megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Heves megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe,
- Jász-Nagykun-Szolnok megye 750250, 750550, 750650, 750750, 750850, 750970, 750980, 751050, 751150, 751160, 751250, 751260, 751350, 751360, 751450, 751460, 751470, 751550, 751650, 751750, 751850, 751950, 752150, 752250, 752350, 752450, 752460, 752550, 752560, 752650, 752750, 752850, 752950, 753060, 753070, 753150, 753250, 753310, 753450, 753550, 753650, 753660, 753750, 753850, 753950, 753960, 754050, 754150, 754250, 754360, 754370, 754850, 755550, 755650 és 755750 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Komárom-Esztergom megye: 250350, 250850, 250950, 251450, 251550, 251950, 252050, 252150, 252350, 252460, 252550, 252650, 252750, 252850, 252860, 252950, 252960, 253050, 253150, 253250, 253350, 253450 és 253550 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Nógrád megye valamennyi vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Pest megye 570150, 570250, 570350, 570450, 570550, 570650, 570750, 570850, 570950, 571050, 571150, 571250, 571350, 571650, 571750, 571760, 571850, 571950, 572050, 573550, 573650, 574250, 577250, 580050 és 580150 kódszámú vadgazdálkodási egységeinek teljes területe,
- Szabolcs-Szatmár-Bereg megye valamennyi vadgazdálkodási egységének teljes területe.

7. Lengyelország

Lengyelországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

w województwie warmińsko-mazurskim:

- gminy Kalinowo, Stare Juchy, Prostki oraz gmina wiejska Elk w powiecie elckim,
- powiat elbląski,
- powiat miejski Elbląg,
- część powiatu gołdapskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat piski,
- powiat bartoszycki,
- część powiatu oleckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- część powiatu giżyckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat braniewski,
- powiat kętrzyński,
- powiat lidzbarski,
- gminy Dźwierzuty Jedwabno, Pasym, Świątajno, Szczytno i miasto Szczytno w powiecie szczycieńskim,
- powiat mrągowski,
- część powiatu węgorzewskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat olsztyński,
- powiat miejski Olsztyn,
- powiat nidzicki,
- gminy Kisielice, Susz, Zalewo w powiecie iławskim,
- część powiatu ostródzkiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gmina Iłowo – Osada, część gminy wiejskiej Działdowo położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wchodniej do zachodniej granicy gminy, część gminy Płośnica położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wchodniej do zachodniej granicy gminy, część gminy Lidzbark położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 544 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 541 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 541 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 544 w powiecie działdowskim,

w województwie podlaskim:

- powiat bielski,
- powiat grajewski,
- powiat moniecki,
- powiat sejneński,
- gminy Łomża, Piątnica, Jedwabne, Przytuły i Wizna w powiecie łomżyńskim,
- powiat miejski Łomża,
- powiat siemiatycki,
- powiat hajnowski,
- gminy Ciechanowiec, Klukowo, Szepietowo, Kobylin-Borzymy, Nowe Piekuty, Sokoły i część gminy Kulesze Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie wysokomazowieckim,
- gmina Rutki i część gminy Kołaki Kościelne położona na północ od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie zambrowskim,
- gminy Mały Płock i Stawiski w powiecie kolneńskim,
- powiat białostocki,
- powiat suwalski,
- powiat miejski Suwałki,
- powiat augustowski,
- powiat sokółski,
- powiat miejski Białystok,

w województwie mazowieckim:

- gminy Domanice, Korczew, Kotuń, Mordy, Paprotnia, Przesmyki, Siedlce, Skórzec, Wiśniew, Wodynie, Zbuczyn w powiecie siedleckim,
- powiat miejski Siedlce,
- gminy Cerańów, Jabłonna Lacka, Kosów Lacki, Repki, Sabnie, Sterdyń w powiecie sokołowskim,
- powiat łosicki,
- powiat sochaczewski,
- powiat zwolenński,
- powiat kozienicki,
- powiat lipski,
- powiat radomski
- powiat miejski Radom,
- powiat szydłowiecki,
- gminy Lubowidz i Kuczbork Osada w powiecie żuromińskim,
- gmina Wieczfnia Kościelna w powiecie mławskim,
- gminy Bodzanów, Słubice, Wyszogród i Mała Wieś w powiecie płockim,
- powiat nowodworski,
- gminy Czerwińsk nad Wisłą, Naruszewo, Załuski w powiecie płońskim,
- gminy: miasto Kobyłka, miasto Marki, miasto Ząbki, miasto Zielonka, część gminy Tłuszcz ograniczona liniami kolejowymi: na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej granicy gminy do miasta Tłuszcz oraz na wschód od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy gminy do miasta Tłuszcz, część gminy Jadów położona na północ od linii kolejowej biegnącej od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie wołomińskim,

- powiat garwoliński,
 - gminy Boguty – Pianki, Brok, Zaręby Kościelne, Nur, Małkinia Górna, część gminy Wąsewo położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 60, część gminy wiejskiej Ostrów Mazowiecka położona na południe od miasta Ostrów Mazowiecka i na południe od linii wyznaczonej przez drogę 60 biegnącą od zachodniej granicy miasta Ostrów Mazowiecka do zachodniej granicy gminy w powiecie ostrowskim,
 - część gminy Sadowne położona na północny- zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową, część gminy Łochów położona na północny – zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową w powiecie węgrowskim,
 - gminy Brańszczyk, Długosiodło, Rząśnik, Wyszaków, część gminy Zabrodzie położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr S8 w powiecie wyszkowskim,
 - gminy Cegłów, Dębe Wielkie, Halinów, Latowicz, Mińsk Mazowiecki i miasto Mińsk Mazowiecki, Mrozy, Siennica, miasto Sulejówek w powiecie mińskim,
 - powiat otwocki,
 - powiat warszawski zachodni,
 - powiat legionowski,
 - powiat piaseczyński,
 - powiat pruszkowski,
 - powiat grójecki,
 - powiat grodziski,
 - powiat żyrardowski,
 - powiat białobrzegi,
 - powiat przysuski,
 - powiat miejski Warszawa,
- w województwie lubelskim:
- powiat bialski,
 - powiat miejski Biała Podlaska,
 - powiat janowski,
 - powiat puławski,
 - powiat rycki,
 - powiat łukowski,
 - powiat lubelski,
 - powiat miejski Lublin,
 - powiat lubartowski,
 - powiat łęczyński,
 - powiat świdnicki,
 - powiat biłgorajski,
 - powiat hrubieszowski,
 - powiat krasnostawski,
 - powiat chełmski,
 - powiat miejski Chełm,
 - powiat tomaszowski,
 - powiat kraśnicki,
 - powiat opolski,
 - powiat parczewski,

- powiat włodawski,
- powiat radzyński,
- powiat miejski Zamość,
- powiat zamojski,

w województwie podkarpackim:

- powiat stalowowolski,
- powiat lubaczowski,
- gminy Medyka, Stubno, część gminy Orły położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77, część gminy Żurawica na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 77 w powiecie przemyskim,
- powiat jarosławski,
- gmina Kamień w powiecie rzeszowskim,
- gminy Cmolas, Dzikowiec, Kolbuszowa, Majdan Królewski i Niwiska powiecie kolbuszowskim,
- powiat leżajski,
- powiat niżański,
- powiat tarnobrzegi,
- gminy Adamówka, Sieniawa, Tryńcza, Przeworsk z miastem Przeworsk, Zarzecze w powiecie przeworskim,
- gmina Ostrów, część gminy Sędziszów Małopolski położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4,
- część gminy Czarna położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Żyraków położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy wiejskiej Dębica położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie dębickim,
- część powiatu mieleckiego niewymieniona w części III załącznika I,

w województwie małopolskim:

- gminy Nawojowa, Piwniczna Zdrój, Rytro, Stary Sącz, część gminy Łącko położona na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Dunajec w powiecie nowosądeckim,
- gmina Szczawnica w powiecie nowotarskim,

w województwie pomorskim:

- gminy Dzierżgoń i Stary Dzierżgoń w powiecie sztumskim,
- gmina Stare Pole, część gminy Nowy Staw położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 w powiecie malborskim,
- gminy Stegny, Sztutowo i część gminy Nowy Dwór Gdański położona na północny – wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 55 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 7, następnie przez drogę nr 7 i S7 biegnącą do zachodniej granicy gminy w powiecie nowodworskim,

w województwie świętokrzyskim:

- gmina Tarłów i część gminy Ożarów położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 74 biegnącą od miejscowości Honorów do zachodniej granicy gminy w powiecie opatowskim,
- część gminy Brody położona wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 9 i na północny – wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 0618T biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania w miejscowości Lipie oraz przez drogę biegnącą od miejscowości Lipie do wschodniej granicy gminy i część gminy Mirzec położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 744 biegnącą od południowej granicy gminy do miejscowości Tychów Stary a następnie przez drogę nr 0566T biegnącą od miejscowości Tychów Stary w kierunku północno – wschodnim do granicy gminy w powiecie starachowickim,

- gmina Gowarczów, część gminy Końskie położona na wschód od linii kolejowej, część gminy Stąporków położona na północ od linii kolejowej w powiecie koneckim,
- gminy Dwikozy i Zawichost w powiecie sandomierskim,

w województwie lubuskim:

- gminy Bogdaniec, Deszczno, Kłodawa, Kostrzyn nad Odrą, Santok, Witnica w powiecie gorzowskim,
- powiat miejski Gorzów Wielkopolski,
- gminy Drezenko, Strzelce Krajeńskie, Stare Kurowo, Zwierzyn w powiecie strzelecko – drezdeneckim,
- powiat żarski,
- powiat słubicki,
- gminy Brzeźnica, Iłowa, Gozdnicza, Małomice Wymiarki, Żagań i miasto Żagań w powiecie żagańskim,
- powiat krośnieński,
- powiat zielonogórski
- powiat miejski Zielona Góra,
- powiat nowosolski,
- powiat sulęciński,
- powiat międzyrzecki,
- powiat świebodziński,
- powiat wschowski,

w województwie dolnośląskim:

- powiat zgorzelecki,
- gminy Gaworzyce, Grębocice, Polkowice i Radwanice w powiecie polkowickim,
- część powiatu wołowskiego niewymieniona w części III załącznika I,
- gmina Jeżów Sudecki w powiecie karkonoskim,
- gminy Rudna, Ścinawa, miasto Lubin i część gminy Lubin niewymieniona w części III załącznika I w powiecie lubińskim,
- gmina Malczyce, Miękinia, Środa Śląska, część gminy Kostomłoty położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4, część gminy Udanin położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr A4 w powiecie średzkim,
- gmina Wądroże Wielkie w powiecie jaworskim,
- gminy Kunice, Legnickie Pole, Prochowice, Ruja w powiecie legnickim,
- gminy Wisznia Mała, Trzebnica, Zawonia, część gminy Oborniki Śląskie położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 340 w powiecie trzebnickim,
- gminy Leśna, Lubań i miasto Lubań, Olszyna, Platerówka, Siekierczyn w powiecie lubańskim,
- powiat miejski Wrocław,
- gminy Czernica, Długołęka, Siechnice, część gminy Żórawina położona na wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4, część gminy Kąty Wrocławskie położona na północ od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie wrocławskim,
- gminy Jelcz – Laskowice, Oława z miastem Oława i część gminy Domaniów położona na północny wschód od linii wyznaczonej przez autostradę A4 w powiecie oławskim,

- gmina Bierutów, miasto Oleśnica, część gminy wiejskiej Oleśnica położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr S8, część gminy Dobroszyce położona na zachód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy w powiecie oleśnickim,
- gmina Cieszków, Krośnice, część gminy Milicz położona na wschód od linii łączącej miejscowości Poradów – Piotrkosice – Sulimierz – Sułów – Gruszcza w powiecie milickim,
- część powiatu bolesławieckiego niewymieniona w części III załącznika I,
- powiat głogowski,
- gmina Niechlów w powiecie górowskim,
- gmina Świerzawa, Wojcieszków, część gminy Zagrodno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Jadwisin – Modlikowice Zagrodno oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od miejscowości Zagrodno do południowej granicy gminy w powiecie złotoryjskim,
- gmina Gryfów Śląski, Lubomierz, Lwówek Śląski, Wleń w powiecie lwóweckim,
- gminy Czarny Bór, Stare Bogaczowice, Walim, miasto Boguszków – Gorce, miasto Jedlina – Zdrój, miasto Szczawno – Zdrój w powiecie wałbrzyskim,
- powiat miejski Wałbrzych,
- gmina Świdnica, miasto Świdnica, miasto Świebodzice w powiecie świdnickim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Siedlec, Wolsztyn, część gminy Przemęt położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Borek – Kluczewo – Sączkowo – Przemęt – Błotnica – Starkowo – Boszkowo – Letnisko w powiecie wolsztyńskim,
- gmina Wielichowo, Rakoniewice, Granowo, część gminy Kamieniec położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 308 w powiecie grodziskim,
- powiat międzychodzki,
- powiat nowotomyski,
- powiat obornicki,
- część gminy Połajewo na położona na południe od drogi łączącej miejscowości Chraplewo, Tarnówko-Boruszyn, Krosin, Jakubowo, Połajewo – ul. Ryczywolska do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim,
- powiat miejski Poznań,
- gminy Buk, Czerwonak, Dopiewo, Komorniki, Rokietnica, Stęszew, Swarzędz, Suchy Las, Tarnowo Podgórne, część gminy wiejskiej Murowana Goślina położona na północ od linii kolejowej biegnącej od północnej granicy miasta Murowana Goślina do północno-wschodniej granicy gminy w powiecie poznańskim,
- gminy
- część powiatu szamotulskiego niewymieniona w części I i III załącznika I,
- gmina Pępowo w powiecie gostyńskim,
- gminy Kobylin, Zduny, część gminy Krotoszyn położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi: nr 15 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 36, nr 36 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 15 do skrzyżowania z drogą nr 444, nr 444 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 36 do południowej granicy gminy w powiecie krotoszyńskim,
- gmina Wijewo w powiecie leszczyńskim,

w województwie łódzkim:

- gminy Białaczów, Drzewica, Opoczno i Poświętne w powiecie opoczyńskim,
- gminy Biała Rawska, Regnów i Sadkowice w powiecie rawskim,

- gmina Kowiesy w powiecie skierniewickim,

w województwie zachodniopomorskim:

- gmina Boleszkowice i część gminy Dębno położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 126 biegnącą od zachodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 23 w miejscowości Dębno, następnie na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 23 do skrzyżowania z ul. Jana Pawła II w miejscowości Cychry, następnie na południe od ul. Jana Pawła II do skrzyżowania z ul. Ogrodową i dalej na południe od linii wyznaczonej przez ul. Ogrodową, której przedłużenie biegnie do wschodniej granicy gminy w powiecie myśliborskim,
- gminy Cedynia, Gryfino, Mieszkowice, Moryń, część gminy Chojna położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 31 biegnącą od północnej granicy gminy i 124 biegnącą od południowej granicy gminy w powiecie gryfińskim,
- gmina Kołbaskowo w powiecie polickim,

w województwie opolskim:

- gminy Brzeg, Lubsza, Lewin Brzeski, Olszanka, Skarbimierz w powiecie brzeskim,
- gminy Dąbrowa, Dobrzeń Wielki, Popielów w powiecie opolskim,
- gminy Świerczów, Wilków, część gminy Namysłów położona na południe od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od wschodniej do zachodniej granicy gminy w powiecie namysłowskim.

8. Szlovákia

Szlovákiában a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- the whole district of Gelnica except municipalities included in zone III,
- the whole district of Poprad
- the whole district of Spišská Nová Ves,
- the whole district of Levoča,
- the whole district of Kežmarok
- in the whole district of Michalovce except municipalities included in zone III,
- the whole district of Košice-okolie,
- the whole district of Rožnava,
- the whole city of Košice,
- in the district of Sobrance: Remetské Hámre, Vyšná Rybnica, Hľivišťa, Ruská Bystrá, Podhorod', Choňkovce, Ruský Hrabovec, Inovce, Beňatina, Koňuš,
- the whole district of Vranov nad Topľou,
- the whole district of Humenné except municipalities included in zone III,
- the whole district of Snina,
- the whole district of Prešov except municipalities included in zone III,
- the whole district of Sabinov except municipalities included in zone III,
- the whole district of Svidník, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Stropkov, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Bardejov,
- the whole district of Stará Ľubovňa,
- the whole district of Revúca,
- the whole district of Rimavská Sobota except municipalities included in zone III,

- in the district of Veľký Krtíš, the whole municipalities not included in part I,
- the whole district of Lučenec,
- the whole district of Poltár,
- the whole district of Zvolen, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Detva,
- the whole district of Krupina, except municipalities included in zone I,
- the whole district of Banská Stiavnica,
- in the district of Žiar nad Hronom the municipalities of Hronská Dúbrava, Trnavá Hora,
- the whole district of Banská Bystrica, except municipalities included in zone III,
- the whole district of Brezno,
- the whole district of Liptovský Mikuláš,
- the whole district of Trebišov.

9. Olaszország

Olaszországban a következő, II. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

Piedmont Region:

- in the Province of Alessandria, the municipalities of Cavatore, Castelnuovo Bormida, Cabella Ligure, Carrega Ligure, Francavilla Bisio, Carpeneto, Costa Vescovato, Grogna, Orsara Bormida, Pasturana, Melazzo, Mornese, Ovada, Predosa, Lerma, Fraconalto, Rivalta Bormida, Fresonara, Malvicino, Ponzzone, San Cristoforo, Sezzadio, Rocca Grimalda, Garbagna, Tassarolo, Mongiardino Ligure, Morsasco, Montaldo Bormida, Prasco, Montaldeo, Belforte Monferrato, Albera Ligure, Bosio, Cantalupo Ligure, Castelletto D'orba, Cartosio, Acqui Terme, Arquata Scrivia, Parodi Ligure, Ricaldone, Gavi, Cremolino, Brignano-Frascata, Novi Ligure, Molare, Cassinelle, Morbello, Avolasca, Carezzano, Basaluzzo, Dernice, Trisobbio, Strevi, Sant'Agata Fossili, Pareto, Visone, Voltaggio, Tagliolo Monferrato, Casaleggio Boiro, Capriata D'orba, Castellania, Carrosio, Cassine, Vignole Borbera, Serravalle Scrivia, Silvano D'orba, Villalvernia, Roccaforte Ligure, Rocchetta Ligure, Sardigliano, Stazzano, Borghetto Di Borbera, Grondona, Cassano Spinola, Montacuto, Gremiasco, San Sebastiano Curone, Fabbrica Curone, Spigno Monferrato, Montechiaro d'Acqui, Castelletto d'Erro, Ponti, Denice,
- in the province of Asti, the municipality of Mombaldone,

Liguria Region:

- in the province of Genova, the municipalities of Bogliasco, Arenzano, Ceranesi, Ronco Scrivia, Mele, Isola Del Cantone, Lumardo, Genova, Masone, Serra Riccò, Campo Ligure, Mignanego, Busalla, Bargagli, Savignone, Torriglia, Rossiglione, Sant'Olcese, Valbrenna, Sori, Tiglieto, Campomorone, Cogoleto, Pieve Ligure, Davagna, Casella, Montoggio, Crocefieschi, Vobbia;
- in the province of Savona, the municipalities of Albisola Superiore, Celle Ligure, Stella, Pontinvrea, Varazze, Urbe, Sassello, Mioglia,

Lazio Region:

- the Area of the Municipality of Rome within the administrative boundaries of the Local Health Unit „ASL RM1”.

III. RÉSZ

1. Bulgária

Bulgáriában a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- in Blagoevgrad region:
 - the whole municipality of Sandanski
 - the whole municipality of Strumyani
 - the whole municipality of Petrich,

- the Pazardzhik region:
 - the whole municipality of Pazardzhik,
 - the whole municipality of Panagyurishte,
 - the whole municipality of Lesichevo,
 - the whole municipality of Septemvri,
 - the whole municipality of Strelcha,
- in Plovdiv region
 - the whole municipality of Hisar,
 - the whole municipality of Suedinenie,
 - the whole municipality of Maritsa
 - the whole municipality of Rodopi,
 - the whole municipality of Plovdiv,
- in Varna region:
 - the whole municipality of Byala,
 - the whole municipality of Dolni Chiflik.

2. Olaszország

Olaszországban a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Sardinia Region: the whole territory.

3. Lettország

Lettországban a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Dienvidkurzemes novada Embūtes pagasta daļa uz ziemeļiem autoceļa P116, P106, autoceļa no apdzīvotas vietas Dinsdurbe, Kalvenes pagasta daļa uz austrumiem no ceļa pie Vārtājas upes līdz autoceļam A9, uz ziemeļiem no autoceļa A9, uz austrumiem no autoceļa V1200, Kazdangas pagasta daļa uz austrumiem no ceļa V1200, P115, P117, V1296,
- Kuldīgas novada Rudbāržu, Nīkrāces, Padures, Raņķu, Skrundas pagasts, Laidu pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1296, Ēdoles pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V1269, V1271, V1288, P119, Īvandes pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa P119, Rumbas pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa P120, Skrundas pilsēta,
- Ventspils novada Zlēku pagasts, Ugāles pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1347, uz rietumiem no autoceļa P123, Ziru pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V1269, P108, Piltenes pagasta daļa uz dienvidiem no autoceļa V1310, V1309, autoceļa līdz Ventas upei,
- Alūksnes novada Jaunannas pagasta daļa uz dienvidaustrumiem no Pededzes upes,
- Balvu novada Kubulu, Viksnas, Bērzkalnes, Balvu pagasts, Balvu pilsēta,
- Gulbenes novada Litenes pagasta daļa uz austrumiem no Pededzes upes,
- Preiļu novada Silajāņu pagasts, Galēnu pagasta daļa uz austrumiem no autoceļa V740, V595, Rušonas pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V742,
- Rēzeknes novada Silmalas pagasts, Lūznavas pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa A13 līdz apdzīvotai vietai Vertukšne, uz rietumiem no Vertukšnes ezera, Maltas pagasta daļa uz rietumiem no autoceļa Vertukšne – Rozentova un uz rietumiem no autoceļa P56, P57, V569, Feimaņu pagasta daļa uz ziemeļiem no autoceļa V577, V742.

4. Litvánia

Litvāniāban a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Jurbarko rajono savivaldybė: Jurbarko miesto seniūnija, Girdžių, Jurbarkų Raudonės, Skirsnemunės, Veliuonos ir Šimkaičių seniūnijos,
- Molėtų rajono savivaldybė: Dubingių ir Giedraičių seniūnijos,

- Marijampolės savivaldybė: Sasnavos ir Šunskų seniūnijos,
- Šakių rajono savivaldybė: Barzdų, Gelgaudiškio, Griškabūdžio, Kidulių, Kudirkos Naumiesčio, Sintautų, Slavikų, Sudargo, Šakių, Plokščių ir Žvirgždaičių seniūnijos.
- Kazlų rūdų savivaldybė: Antanavos, Jankų ir Kazlų Rūdų seniūnijos: vakarinė dalis iki kelio 2602 ir 183,
- Vilkaviškio rajono savivaldybė: Gižų, Kybartų, Klausčių, Pilviškių, Šeimenos ir Vilkaviškio miesto seniūnijos.
- Širvintų rajono savivaldybė: Alionių ir Zibalų seniūnijos,
- Ukmergės rajono savivaldybė: Želvos seniūnija,
- Vilniaus rajono savivaldybė: Paberžės seniūnija.

5. Lengyelország

Lengyelországban a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

w województwie zachodniopomorskim:

- gminy Banie, Trzcińsko – Zdrój, Widuchowa, część gminy Chojna położona na wschód linii wyznaczonej przez drogi nr 31 biegnącą od północnej granicy gminy i 124 biegnącą od południowej granicy gminy w powiecie gryfińskim,

w województwie warmińsko-mazurskim:

- część powiatu działdowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część powiatu iławskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- powiat nowomiejski,
- gminy Dąbrówno, Grunwald i Ostróda z miastem Ostróda w powiecie ostródzkim,
- gmina Banie Mazurskie, część gminy Gołdap położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od zachodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Pietraszki – Grygieliszki – Łobody – Bałupiany - Piękne Łąki do skrzyżowania z drogą nr 65, następnie od tego skrzyżowania na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 65 biegnącą do skrzyżowania z drogą nr 650 i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 650 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 65 do miejscowości Wronki Wielkie i dalej na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Wronki Wielkie – Suczki – Pietrasze – Kamionki – Wilkasy biegnącą do południowej granicy gminy w powiecie gołdapskim,
- część gminy Pozdezdrye położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od zachodniej do południowej granicy gminy i łączącą miejscowości Stręgiel – Gębałka – Kutry – Jakunówko – Jasieniec, część gminy Budry położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej do południowej granicy gminy i łączącą miejscowości Skalisze – Budzewo – Budry – Brzozówko w powiecie węgorzewskim,
- część gminy Kruklanki położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej do wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Jasieniec – Jeziorowskie – Podlesne w powiecie giżyckim,
- część gminy Kowale Oleckie położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej do południowej granicy gminy i łączącą miejscowości Wierzbiedniki – Czerwony Dwór – Mazury w powiecie oleckim,

w województwie podkarpackim:

- gminy Borowa, Czermin, Radomyśl Wielki, Wadowice Górne w powiecie mieleckim,

w województwie lubuskim:

- gminy Niegosławice, Szprotawa w powiecie żagańskim,

w województwie wielkopolskim:

- gminy Krzemieniewo, Lipno, Osieczna, Rydzyna, Świąciechowa, Włoszakowice w powiecie leszczyńskim,

- powiat miejski Leszno,
- gminy Kościan i miasto Kościan, Krzywiń, Śmigiel w powiecie kościańskim,
- część gminy Dolsk położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 434 biegnącą od północnej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 437, a następnie na zachód od drogi nr 437 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 434 do południowej granicy gminy, część gminy Śrem położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 310 biegnącą od zachodniej granicy gminy do miejscowości Śrem, następnie na zachód od drogi nr 432 w miejscowości Śrem oraz na zachód od drogi nr 434 biegnącej od skrzyżowania z drogą nr 432 do południowej granicy gminy w powiecie śremskim,
- gminy Gostyń, Krobia i Poniec w powiecie gostyńskim,
- część gminy Przemęt położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Borek – Kluczewo – Sączkowo – Przemęt – Błotnica – Starkowo – Boszkowo – Letnisko w powiecie wolsztyńskim,
- powiat rawicki,
- gmina Pniewy, część gminy Duszniki położona na północ od linii wyznaczonej przez autostradę A2 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy, łączącą miejscowości Ceradz Kościelny – Grzebienisko – Wierzeja – Wilkowo, biegnącą do skrzyżowania z autostradą A2, część gminy Kaźmierz położona zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Sarna, część gminy Ostroróg położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 184 biegnącą od południowej granicy gminy do skrzyżowania z drogą nr 116 oraz na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 116 biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 184 do zachodniej granicy gminy, część gminy Szamotuły położona na zachód od linii wyznaczonej przez rzekę Sarna biegnącą od południowej granicy gminy do przecięcia z drogą nr 184 oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 184 biegnącą od przecięcia z rzeką Sarna do północnej granicy gminy w powiecie szamotulskim,

w województwie dolnośląskim:

- część powiatu górowskiego niewymieniona w części II załącznika I,
- część gminy Lubin położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 335 biegnącą od zachodniej granicy gminy do granicy miasta Lubin oraz na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 333 biegnącą od granicy miasta Lubin do południowej granicy gminy w powiecie lubińskim
- gminy Prusice, Żmigród, część gminy Oborniki Śląskie położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 340 w powiecie trzebnickim,
- część gminy Zagrodno położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Jadwisin – Modlikowice – Zagrodno oraz na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od miejscowości Zagrodno do południowej granicy gminy, część gminy wiejskiej Złotoryja położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od północnej granicy gminy w miejscowości Nowa Wieś Złotoryjska do granicy miasta Złotoryja oraz na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 382 biegnącą od granicy miasta Złotoryja do wschodniej granicy gminy w powiecie złotoryjskim
- gmina Gromadka w powiecie bolesławieckim,
- gminy Chocianów i Przemków w powiecie polkowickim,
- gminy Chojnów i miasto Chojnów, Krotoszyce, Miłkowice w powiecie legnickim,
- powiat miejski Legnica,
- część gminy Wołów położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową biegnącą od północnej do południowej granicy gminy, część gminy Wińsko położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 36 biegnącą od północnej do zachodniej granicy gminy, część gminy Brzeg Dolny położona na wschód od linii wyznaczonej przez linię kolejową od północnej do południowej granicy gminy w powiecie wołowskim,
- część gminy Milicz położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Poradów – Piotrkosice – Sulimierz-Sułów – Gruszczyca w powiecie milickim,

w województwie świętokrzyskim:

- gminy Gnojno, Pacanów w powiecie buskim,
- gminy Łubnice, Oleśnica, Połaniec, część gminy Rytwiany położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 764, część gminy Szydłów położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogę nr 756 w powiecie staszowskim,
- gminy Chmielnik, Masłów, Miedziana Góra, Mniów, Łopuszno, Piekoszów, Pierzchnica, Sitkówka-Nowiny, Strawczyn, Zagnańsk, część gminy Raków położona na zachód od linii wyznaczonej przez drogi nr 756 i 764, część gminy Chęciny położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę nr 762, część gminy Górno położona na północ od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy łączącą miejscowości Leszczyna – Cedzyna oraz na północ od linii wyznaczonej przez ul. Kielecką w miejscowości Cedzyna biegnącą do wschodniej granicy gminy, część gminy Daleszyce położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę nr 764 biegnącą od wschodniej granicy gminy do skrzyżowania z drogą łączącą miejscowości Daleszyce – Słopiec – Borków, dalej na południe od linii wyznaczonej przez tę drogę biegnącą od skrzyżowania z drogą nr 764 do przecięcia z linią rzeki Belnianka, następnie na południe od linii wyznaczonej przez rzeki Belnianka i Czarna Nida biegnącej do zachodniej granicy gminy w powiecie kieleckim,
- powiat miejski Kielce,
- gminy Krasocin, część gminy Włoszczowa położona na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od północnej granicy gminy do miejscowości Konieczno i dalej na wschód od linii wyznaczonej przez drogę łączącą miejscowości Konieczno – Rogienice – Dąbie – Podłazie, część gminy Kluczewsko położona na południe od linii wyznaczonej przez drogę biegnącą od wschodniej granicy gminy i łączącą miejscowości Krogulec – Nowiny – Komorniki do przecięcia z linią rzeki Czarna, następnie na południe od linii wyznaczonej przez rzekę Czarna biegnącą do przecięcia z linią wyznaczoną przez drogę nr 742 i dalej na wschód od linii wyznaczonej przez drogę nr 742 biegnącą od przecięcia z linią rzeki Czarna do południowej granicy gminy w powiecie włoszczowskim,
- gmina Kije w powiecie pińczowskim,
- gminy Małogoszcz, Oksa w powiecie jędrzejowskim,

w województwie małopolskim:

- gminy Dąbrowa Tarnowska, Radgoszcz, Szczucin w powiecie dąbrowskim.

6. Románia

Romániában a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- Zona oraşului Bucureşti,
- Judeţul Constanţa,
- Judeţul Satu Mare,
- Judeţul Tulcea,
- Judeţul Bacău,
- Judeţul Bihor,
- Judeţul Bistriţa-Năsăud,
- Judeţul Brăila,
- Judeţul Buzău,
- Judeţul Călăraşi,
- Judeţul Dâmboviţa,
- Judeţul Galaţi,
- Judeţul Giurgiu,
- Judeţul Ialomiţa,
- Judeţul Ilfov,
- Judeţul Prahova,

- Județul Sălaj,
- Județul Suceava
- Județul Vaslui,
- Județul Vrancea,
- Județul Teleorman,
- Județul Mehedinți,
- Județul Gorj,
- Județul Argeș,
- Județul Olt,
- Județul Dolj,
- Județul Arad,
- Județul Timiș,
- Județul Covasna,
- Județul Brașov,
- Județul Botoșani,
- Județul Vâlcea,
- Județul Iași,
- Județul Hunedoara,
- Județul Alba,
- Județul Sibiu,
- Județul Caraș-Severin,
- Județul Neamț,
- Județul Harghita,
- Județul Mureș,
- Județul Cluj,
- Județul Maramureș.

7. Szlovákia

Szlovákiában a következő, III. típusú, korlátozás alatt álló körzetek:

- The whole district of Vranov and Topľou,
- In the district of Humenné: Lieskovec, Myslina, Humenné, Jasenov, Brekov, Závadka, Topoľovka, Hudcovce, Ptičie, Chlmec, Porúbka, Brestov, Gruzovce, Ohradzany, Slovenská Volová, Karná, Lackovce, Kochanovce, Hažín nad Cirochou, Závada, Nižná Sitnica, Vyšná Sitnica, Rohožník, Prituľany, Ruská Poruba, Ruská Kajňa,
- In the district of Michalovce: Strážske, Staré, Oreské, Zbudza, Voľa, Nacina Ves, Pusté Čemerné, Lesné, Rakovec nad Ondavou, Petrovce nad Laborcom, Trnava pri Laborci, Vinné, Kaluža, Klokočov, Kusín, Jovsa, Poruba pod Vihorlatom, Hojné, Lúčky, Závadka, Hažín, Zalužice, Michalovce, Krásnovce, Šamudovce, Vrbnica, Žbince, Lastomír, Zemplínska Široká, Čéčehov, Jastrabie pri Michalovciach, Iňačovce, Senné, Palín, Sliepkovce, Hatalov, Budkovce, Stretava, Stretávka, Pavlovce nad Uhom, Vysoká nad Uhom, Bajany,
- In the district of Rimavská Sobota: Jesenské, Gortva, Hodejov, Hodejovec, Širkovce, Šimonovce, Drňa, Hostice, Gemerské Dechtáre, Jestice, Dubovec, Rimavské Janovce, Rimavská Sobota, Belín, Pavlovce, Sútor, Bottovo, Dúžava, Mojín, Konrádovce, Čierny Potok, Blhovce, Gemerček, Hajnáčka,
- In the district of Gelnica: Hrišovce, Jaklovce, Kluknava, Margecany, Richnava,

- In the district Of Sabinov: Daletice,
 - In the district of Prešov: Hrabkov, Krížovany, Žipov, Kvačany, Ondrašovce, Chminianske Jakubovany, Klenov, Bajerov, Bertotovce, Brežany, Bzenov, Fričovce, Hendrichovce, Hermanovce, Chmiňany, Chminianska Nová Ves, Janov, Jarovnice, Kojatice, Lažany, Mikušovce, Ovčie, Rokycany, Sedlice, Suchá Dolina, Svinia, Šindliar, Široké, Štefanovce, Vífaz, Župčany,
 - the whole district of Medzilaborce,
 - In the district of Stropkov: Havaj, Malá Poľana, Bystrá, Mikové, Varechovce, Vladiča, Staškovce, Makovce, Veľkrop, Solník, Korunková, Bukovce, Krišľovce, Jakušovce, Kolbovce,
 - In the district of Svidník: Pstruša,
 - In the district of Zvolen: Očová, Zvolen, Sliač, Veľká Lúka, Lukavica, Sielnica, Železná Breznica, Trnie, Turová, Kováčová, Budča, Hronská Breznica, Ostrá Lúka, Bacúrov, Breziny, Podzámčok, Michalková, Zvolenská Slatina, Lieskovec,
 - In the district of Banská Bystrica: Sebedín-Bečov, Čerín, Dúbravica, Oravce, Mólča, Horná Mičiná, Dolná Mičiná, Vlkanová, Hronsek, Badín, Horné Pršany, Malachov, Banská Bystrica,
 - The whole district of Sobrance except municipalities included in zone II.”
-

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2068 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE**(2022. október 26.)**

a Kínai Népköztársaságból és az Oroszországi Föderációból származó egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vámnak az (EU) 2016/1036 európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. cikkének (2) bekezdése szerinti hatályvesztési felülvizsgálatot követő kivetéséről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unióban tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozattal szembeni védelemről szóló, 2016. június 8-i (EU) 2016/1036 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: alaprendelet) és különösen annak 11. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a dömpingellenes, illetve szubvencióellenes intézkedések és védintézkedések együttes alkalmazása esetén az Unió által hozható intézkedésekről szóló, 2015. március 11-i (EU) 2015/477 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽²⁾ és különösen annak 1. cikkére,

mivel:

1. ELJÁRÁS**1.1. Korábbi vizsgálatok és hatályban lévő intézkedések**

- (1) Az Európai Bizottság az (EU) 2016/1328 rendelettel ⁽³⁾ a Kínai Népköztársaságból (a továbbiakban: Kína, érintett ország) és az Oroszországi Föderációból (a továbbiakban: Oroszország) érkező egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalára dömpingellenes vámot vetett ki (a továbbiakban: eredeti intézkedések). Az eredeti intézkedések bevezetéséhez vezető vizsgálatra a továbbiakban az „eredeti vizsgálat” fordulattal hivatkozunk.
- (2) A Kínára vonatkozóan jelenleg hatályban lévő dömpingellenes vámok a mintában szereplő exportáló gyártóktól érkező behozatalra 19,7 %-os, a mintában nem szereplő együttműködő vállalatok esetében 20,5 %-os, az összes többi vállalat esetében pedig 22,1 %-os mértékűek, Oroszországra vonatkozóan pedig 18,7 % és 34 % között mozognak a mintában szereplő exportáló gyártók esetében, az összes többi vállalat esetében pedig 36,1 %-os mértékűek.

1.2. Hatályvesztési felülvizsgálat iránti kérelem

- (3) A közelgő hatályvesztésről szóló értesítés ⁽⁴⁾ közzétételét követően az Európai Bizottsághoz (a továbbiakban: Bizottság) az alaprendelet 11. cikkének (2) bekezdése alapján felülvizsgálati kérelem érkezett.

⁽¹⁾ HL L 176., 2016.6.30., 21. o.

⁽²⁾ HL L 83., 2015.3.27., 11. o.

⁽³⁾ A Bizottság (EU) 2016/1328 végrehajtási rendelete (2016. július 29.) a Kínai Népköztársaságból és az Oroszországi Föderációból származó egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről és a kivett ideiglenes vám végleges beszedéséről (HL L 210., 2016.8.4., 1. o.).

⁽⁴⁾ HL C 389., 2020.11.16., 4. o.

- (4) A kérelmet 2021. május 3-án az Európai Acélszövetség (a továbbiakban: Eurofer, kérelmező) nyújtotta be a hidegen síkhengerelt acéltermékekkel foglalkozó, az alaprendelet 5. cikkének (4) bekezdése értelmében vett uniós gazdasági ágazat nevében. A felülvizsgálati kérelem azon az indoklason alapul, hogy az intézkedések hatályvesztése valószínűsíthetően a dömping megismétlődésével és az uniós gazdasági ágazatot ért kár folytatódásával vagy megismétlődésével járna.

1.3. A hatályvesztési felülvizsgálat megindítása

- (5) Miután az alaprendelet 15. cikkének (1) bekezdésével létrehozott bizottsággal folytatott konzultáció nyomán megállapítást nyert, hogy elegendő bizonyíték áll rendelkezésre a hatályvesztési felülvizsgálat megindításához, a Bizottság a Kínából és az Oroszországból (a továbbiakban együtt: érintett országok) származó hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalára vonatkozóan az alaprendelet 11. cikkének (2) bekezdése alapján 2021. augusztus 3-án hatályvesztési felülvizsgálatot indított. Az eljárás megindításáról a Bizottság értesítést (a továbbiakban: az eljárás megindításáról szóló értesítés) tett közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* ⁽⁵⁾.

1.4. Felülvizsgálati időszak és figyelembe vett időszak

- (6) A dömping folytatódására vagy megismétlődésére vonatkozó vizsgálat a 2020. július 1-jétől 2021. június 30-ig tartó időszakra (a továbbiakban: felülvizsgálati időszak) terjedt ki. A kár folytatódásának vagy megismétlődésének valószínűségére vonatkozó értékelés szempontjából releváns tendenciák vizsgálata a 2017. január 1-jétől a felülvizsgálati időszak végéig tartó időszakra (a továbbiakban: figyelembe vett időszak) terjedt ki.

1.5. Értékelt felek

- (7) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló értesítésben felkérte az érdekelt feleket, hogy a vizsgálatban való részvétel érdekében vegyék fel vele a kapcsolatot. A Bizottság emellett külön tájékoztatta a kérelmezőt, az összes ismert uniós gyártót, a Kínában és az Oroszországban működő ismert gyártókat, Kína és Oroszország hatóságait, valamint az ismert importőröket, felhasználókat és kereskedőket a hatályvesztési felülvizsgálat megindításáról, és felkérte őket a vizsgálatban való részvételre.

1.6. Az eljárás megindításával kapcsolatos észrevételek

- (8) Az érdekelt feleknek lehetőségük nyílt a hatályvesztési felülvizsgálat megindításával kapcsolatos észrevételeik megtételére, valamint a Bizottsággal és/vagy a kereskedelmi ügyekben eljáró meghallgató tisztviselővel tartandó meghallgatás kérelmezésére. A Bizottsághoz három oroszországi exportáló gyártótól, az orosz kormánytól, egy független importőrtől és egy felhasználótól érkeztek észrevételek.
- (9) Az eljárás megindításával kapcsolatos észrevételeiben a három orosz exportáló gyártó azt állította, hogy a kérelmező nem nyújtott be elegendő és megbízható bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy valószínűsíthető az Oroszországból érkező behozatal miatti kárt okozó dömping folytatódása vagy megismétlődése. Emellett az orosz kormány, az orosz exportáló gyártók, a független importőr és felhasználó előadta, hogy nincs ok-okozati összefüggés az uniós gazdasági ágazat kárhelyzete és a Kínából és az Oroszországból érkező hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatala között. A felek azzal érveltek, hogy az uniós gazdasági ágazatot ért kárt – amennyiben az egyáltalán fennállt – nem az Oroszországból és a Kínából érkező kárt okozó behozatal, hanem más tényezők okozták, mivel a hidegen síkhengerelt acéltermékek az érintett országokból csak elhanyagolható mennyiségben érkeztek az Unióba.
- (10) Azonban, amint azt az eljárás megindításáról szóló értesítés is közli, a kérelmező előadta, hogy „az eredeti vizsgálatban megállapított kár megszűnése elsősorban az intézkedések bevezetésének volt köszönhető, és az érintett országokból dömpingáron érkező jelentős volumenű behozatalnak az intézkedések hatályvesztése esetén bekövetkező ismételt megjelenése valószínűsíthetően az uniós gazdasági ágazatnak okozott kár megismétlődésével járna” ⁽⁶⁾. A felülvizsgálat célja annak megállapítása volt, hogy valószínűsíthető-e az, hogy az intézkedések hatályvesztése az érintett országokból érkező dömpingelt behozatal által okozott kár folytatódását vagy megismétlődését eredményezi. A kérelmező által az eljárás megindításakor szolgáltatott információk elegendőek voltak annak bizonyítására, hogy a dömpingelt behozatal által okozott kár megismétlődne, ha a dömpingelt behozatal nagyobb mennyiségben folytatódna. A Bizottság ezért elutasította a felek ok-okozati összefüggéssel kapcsolatos állításait.

⁽⁵⁾ Értesítés a Kínai Népköztársaságból és az Oroszországi Föderációból származó egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalára alkalmazandó dömpingellenes intézkedések hatályvesztési felülvizsgálatának megindításáról (HL C 311., 2021.8.3., 6. o.).

⁽⁶⁾ HL C 311., 2021.8.3., 8. o., 4.2. bekezdés.

- (11) Az orosz kormány előadta, hogy a kérelmező a rendes érték kiszámítása során nem nyújtott be elegendő bizonyítékot a dömpingellenes megállapodás 5.2. cikke szerinti megnövekedett dömpingre vonatkozóan. Továbbá azzal érvelt, hogy a hatályvesztési felülvizsgálat iránti kérelem nyilvános változatában megadott információk nem voltak elég részletesek, és nem tartalmaztak pontos számadatokat a különbözet kiszámításához, mivel a szállítási költségek, az exportköltségek, a hidegen síkhengerelt acéltermékek orosz piacának árai és maguk a számítások hozzávetőleges számadatokban szerepelnek. Az orosz kormány felkérte a Bizottságot, hogy vizsgálja meg a kérelemben szereplő számításokat, és szolgáltatson bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy ezek a számítások megbízhatóak. Ezenkívül az orosz kormány hivatkozott a dömpingellenes megállapodás 6.2. cikkére, amely kimondja, hogy amennyiben a bizalmasan benyújtott információk tartalmának észszerű megértésére nincs lehetőség, a kérelmező megakadályozta azt, hogy az orosz kormány, az orosz gyártók, valamint más érdekelt felek teljes mértékben megvédhessék érdekeiket, és felkérte a Bizottságot és az Eurofert, hogy szolgáltatssanak részletesebb adatokat a dömpingkülönbözet kiszámítására vonatkozóan.
- (12) A bizonyítékok elégséges voltára vonatkozó állítást illetően megjegyzendő, hogy a felülvizsgálati kérelem elismerte, hogy az érintett termék Unióba irányuló orosz exportja jelentősen visszaesett az eredeti vizsgálat vizsgálati időszakához képest. A kérelem tehát a dömping megismétlődésének valószínűségét az Uniótól eltérő harmadik országokba irányuló export árai alapján értékelte. A bizonyítékok elemzése arra világított rá, hogy a kérelem elegendő bizonyítékot tartalmazott a dömping megismétlődésének valószínűségére vonatkozóan.
- (13) A kérelemben kiszámított dömpingkülönbözet az orosz exportáló gyártók által a harmadik országok piacain tanúsított árazási magatartást tükrözte, és nem feltétlenül mutatta a vizsgálat során kiszámított dömping pontos mértékét. A kérelmező azonban a kérelemben elegendő bizonyítékot szolgáltatott az exportárra és a rendes értékre vonatkozóan, amely a dömping megismétlődésének valószínűségére utal. A kérelmező továbbá kellően részletes leírást nyújtott be a dömpingszámítás során alkalmazott módszertanról, azzal a céllal, hogy lehetővé tegye a bizalmasan benyújtott információk tartalmának észszerű megértését.
- (14) A hidegen síkhengerelt acéltermékek orosz exportáló gyártókra vonatkozó rendes értékének megállapítása céljából a kérelmező nyilvánosan hozzáférhető és előfizetéssel hozzáférhető információkat gyűjtött a hidegen síkhengerelt acéltermékek tonnánkénti belföldi eladási áairól, amelyeket a fő exportőrök a referencia-időszakban belföldi piacukon alkalmaztak. A Bizottság a Globális Kereskedelmi Atlasz (a továbbiakban: GTA) adatbázisa alapján ellenőrizte és erősítette meg az exportárát.
- (15) Tekintettel arra, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező terméknek Oroszországból az Unióba történő behozatala a dömpingellenes vámok 2016. évi kivetését követően elhanyagolható mértékű volt, a kérelmező az exportárát olyan információkra alapozta, amelyeket több forrásból szerzett be orosz hidegen síkhengerelt acéltermékek 2020. évi, harmadik országokba történő exportértékesítéseire vonatkozóan. Ezeket a hidegen síkhengerelt acéltermékek egy tonnájára vonatkozó exportárakat az Oroszországból származó export áaira vonatkozó piaci információk alapján állapították meg. Az exportárát azon átlagárak alapján ellenőrizték és erősítették meg, amelyeket a GTA tartalmaz a három fő orosz exportpiac vonatkozásában.
- (16) A kérelmező tehát az Oroszországból származó hidegen síkhengerelt acéltermékek átlagos gyártelepi exportárát az oroszországi belföldi árakon alapuló rendes értékkel hasonlította össze.
- (17) A jogszabály által előírt elemzésében a Bizottság csak azokat az elemeket vette figyelembe, amelyek tekintetében a bizonyítékok kellően megfelelőek és pontosak voltak.
- (18) Ezért a Bizottság elutasította az orosz kormány állításait.
- (19) A Bizottság úgy ítélte meg, hogy a kérelemnek az érdekelt felek számára betekintésre összeállított aktában elérhető nyilvános változata tartalmazta az összes olyan alapvető bizonyítékot és a bizalmasan kezelt adatok azon betekinthető összefoglalásait, amelyek lehetővé tették az érdekelt felek számára a védelemhez való joguk megfelelő gyakorlását. A Bizottság ezért elutasította ezt az állítást.

1.7. Mintavétel

- (20) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló értesítésben jelezte, hogy az alaprendelet 17. cikkével összhangban mintavételt végezhet az érdekelt felek körében.

1.7.1. Mintavétel az uniós gyártók körében

- (21) A Bizottság az eljárás megindításáról szóló értesítésben jelezte, hogy ideiglenesen kiválasztott egy három uniós gyártóból álló mintát. A Bizottság a mintát a hasonló termék termelési és értékesítési volumene alapján választotta ki. A minta három olyan uniós gyártóból állt, amelyek a hasonló termék becsült teljes uniós termelési volumenének több mint 30 %-át és a becsült teljes értékesítési volumen több mint 20 %-át képviselték.
- (22) Az alaprendelet 17. cikkének (2) bekezdésével összhangban a Bizottság felkérte az érdekelt feleket, hogy tegyék meg észrevételeiket az ideiglenes mintával kapcsolatban. Nem érkezett észrevétel, ezért az ideiglenes minta megerősítésre került, és a Bizottság az uniós gazdasági ágazat helyzetének szempontjából reprezentatívnak tekintette.

1.7.2. Mintavétel az importőrök körében

- (23) Annak érdekében, hogy eldönthesse, szükséges-e a mintavétel, és ha igen, kiválaszthassa a mintát, a Bizottság felkérte a független importőröket az eljárás megindításáról szóló értesítésben mellékletében meghatározott információk benyújtására.
- (24) Egyetlen független importőr sem nyújtott be kitöltött mintavételi űrlapot. Ezért a Bizottság úgy döntött, hogy nincs szükség mintavételre.

1.7.3. Mintavétel az Oroszországban és Kínában működő exportáló gyártók körében

- (25) Annak érdekében, hogy eldönthesse, szükséges-e a mintavétel, és ha igen, kiválaszthassa a mintát, a Bizottság felkérte az Oroszországban és Kínában működő összes exportáló gyártót az eljárás megindításáról szóló értesítésben meghatározott információk benyújtására. Emellett a Bizottság felkérte a kínai és orosz hatóságokat, hogy azonosítsák azokat az esetleges további exportáló gyártókat, amelyek érdeklődést tanúsíthatnak a vizsgálatban való részvétel iránt, illetőleg vegyék fel velük a kapcsolatot.
- (26) Az eljárás megindításakor a Bizottság hozzáférhetővé tette a kérdőívek másolatát az érdekelt felek számára betekintésre összeállított aktában, valamint a Kereskedelmi Főigazgatóság honlapján.
- (27) A Kínában működő exportáló gyártók közül egy sem nyújtotta be a kért információkat és/vagy egyezett bele a mintába való felvételébe. A Bizottság tájékoztatta a Kínai Népköztársaságnak az Európai Unió mellett működő képviselőjét arról a szándékáról, hogy az alaprendelet 18. cikkével összhangban a rendelkezésre álló tényeket kívánja figyelembe venni. Észrevételek nem érkeztek.
- (28) Ezért – tekintettel a kínai gyártók együttműködésének a hiányára – a Kínából érkező behozatalra vonatkozó megállapításokat a Bizottság az alaprendelet 18. cikkének megfelelően a rendelkezésre álló tények alapján foglalta meg különösen az importra és exportra vonatkozó kereskedelmi statisztikák (Eurostat, a Globális Kereskedelmi Atlasz [a továbbiakban: GTA ⁽⁷⁾] és az OECD ⁽⁸⁾) felhasználásával.
- (29) Három orosz exportáló gyártó, nevezetesen a PJSC Magnitogorsk Iron and Steel Works (MMK) és a hozzá kapcsolódó vállalatok (MMK csoport), a PJSC Novolipetsk Steel (NLMK) és a hozzá kapcsolódó vállalatok (NLMK csoport), valamint a PJSC Severstal (Severstal) és a hozzá kapcsolódó vállalatok (SEVERSTAL csoport) szolgáltatották a kért információkat, és hozzájárultak a mintába való felvételükhöz. Azonban 2021. szeptember 6-án ez a három exportáló gyártó arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy úgy határozott: nem nyújt be egyedi válaszokat a dömpingellenes kérdőívre, azonban a hatályvesztési felülvizsgálat minden egyéb vonatkozásában (így például a felülvizsgálati kérelemmel, a kár folytatódásának vagy megismétlődésének valószínűségével és az uniós érdekekkel kapcsolatban) együtt fog működni a Bizottsággal. Ezt követően a három orosz exportáló gyártó 2021. szeptember 13-án észrevételeket nyújtott be a hatályvesztési felülvizsgálat iránti kérelemmel, a kárt okozó dömping állítólagos folytatódásával és megismétlődésének valószínűségével, valamint az uniós érdekekkel kapcsolatban. Felkérték a Bizottságot, hogy végezze el az észrevételekkel együtt benyújtott releváns vállalatspecifikus adatok – például a termelés, a kapacitás és a kapacitáskihasználás – szelektív ellenőrzését.

⁽⁷⁾ <https://www.gtis.com/gta/>

⁽⁸⁾ https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials

- (30) E közleményt követően a Bizottság 2021. szeptember 21-én és november 19-én tájékoztatta a fent említett exportáló gyártókat arról, hogy nem tekinti őket együttműködő feleknek, továbbá arról, hogy alkalmazni kívánja az alaprendelet 18. cikkét, és a vizsgálat megállapításaihoz a rendelkezésre álló tényeket kívánja felhasználni. Ezért a Bizottság tájékoztatta az oroszországi hatóságokat arról a szándékáról, hogy az alaprendelet 18. cikkével összhangban a rendelkezésre álló tényeket alkalmazza.
- (31) A Bizottsághoz 2021. szeptember 30-án és november 29-én észrevételek érkeztek a három orosz exportáló gyártótól az alaprendelet 18. cikkének alkalmazásával kapcsolatban. Nem értettek egyet az együttműködési státuszukra vonatkozó bizottsági értékeléssel, és ismét hangot adtak annak, hogy a felülvizsgálat egyéb szempontjaival kapcsolatban (így például a kár folytatódásának vagy megismétlődésének valószínűsége, a további káros dömping valószínűsége és az uniós érdek) együttműködni szándékoznak. Ismételten felkérték a Bizottságot, hogy ellenőrizze az általuk benyújtott, a termelésre, a kapacitásra és a kapacitáskihasználásra vonatkozó adatokat.
- (32) E tekintetben az orosz exportáló gyártók a kérdőívre adott válaszaikban nem nyújtották be a kért szükséges információkat. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az orosz exportáló gyártók alátámasztó bizonyítékok hiányában csak a termelésre, a kapacitásra és a termelési volumenre korlátozódó, széttagolt információkat szolgáltatottak. Következésképpen – tekintettel arra, hogy az exportáló gyártók nem szolgáltatottak elegendő és megbízható információt ahhoz, hogy a Bizottság észszerű és pontos ténymegállapítást tudjon tenni – a Bizottság a vizsgálat irataiban megtalálható információkat használta fel, a (30) preambulumbekkezdésben kifejtettek szerint. Mindenesetre a Bizottság e tekintetben a lehető legnagyobb mértékben felhasználta a három orosz gyártó által szolgáltatott információkat.
- (33) A Bizottság kérdőívet küldött a Kínai Népköztársaság kormányának (a továbbiakban: kínai kormány) az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének b) pontja értelmében vett jelentős torzulások Kínában való fennállására vonatkozóan.
- (34) A Bizottság kérdőíveket küldött a mintában szereplő uniós gyártóknak. A Bizottság ugyanezeket a kérdőíveket az eljárás megindításának napján hozzáférhetővé tette az interneten is⁽⁹⁾. Emellett a Bizottság kérdőívet küldött az uniós gyártók szövetségének, az EUROFER-nek.
- (35) A kérdőívet a mintában szereplő három uniós gyártó és az EUROFER küldte vissza kitöltve.

1.7.4. Ellenőrzés

- (36) A Bizottság minden olyan információt megkísérelt beszerezni és ellenőrzött, amelyet szükségesnek ítélt ahhoz, hogy megállapítsa a dömping és a kár folytatódásának vagy megismétlődésének valószínűségét, valamint meghatározza az uniós érdeket. A Covid19-világjárvány kitörése, majd a járvány kezelésére hozott intézkedések miatt (lásd a Covid19-közleményt⁽¹⁰⁾) a Bizottság nem tudott ellenőrző látogatásokat tenni a mintában szereplő vállalatok telephelyein. Ehelyett a Bizottság videokonferencia útján távoli egyeztetéseket végzett a következő vállalatok által szolgáltatott információk kapcsán:

uniós gyártók:

- Voestalpine Stahl GmbH, Ausztria,
- ThyssenKrupp Steel Europe AG, Németország,
- ArcelorMittal Belgium, Belgium.

1.8. Az eljárás további menete

- (37) A Bizottság 2022. augusztus 19-én tájékoztatást adott azokról a lényeges tényekről és szempontokról, amelyek alapján fenn kívánja tartani a Kínából és Oroszországból érkező behozatalra vonatkozóan hatályban levő dömpingellenes vámokat. A Bizottság a felek számára lehetőséget biztosított a tájékoztatással kapcsolatos észrevételeik megtételére.

⁽⁹⁾ https://trade.ec.europa.eu/tdi/case_details.cfm?id=2538

⁽¹⁰⁾ Közlemény a Covid-19-járványnak a dömpingellenes és szubvencióellenes vizsgálatokra gyakorolt hatásáról (2020/C 86/06, HL C 86., 2020.3.16., 6. o.).

- (38) A Bizottság megfontolta és indokolt esetben figyelembe vette az érdekelt felek által benyújtott észrevételeket. Minden olyan fél számára biztosított meghallgatást, amely azt kérte.

2. A FELÜLVIZSGÁLAT TÁRGYÁT KÉPEZŐ TERMÉK, AZ ÉRINTETT TERMÉK ÉS A HASONLÓ TERMÉK

2.1. A felülvizsgálat tárgyát képező termék

- (39) A felülvizsgálat tárgyát képező termék az eredeti vizsgálat keretében vizsgált termékkel: a jelenleg az ex 7209 15 00 (TARIC-kód: 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (TARIC-kód: 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (TARIC-kód: 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (TARIC-kódok: 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 és 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (TARIC-kódok: 7211 29 00 19 és 7211 29 00 99), 7225 50 80 és 7226 92 00 KN-kódok alá tartozó, vasból, ötvöztlen acélból vagy más ötvözt acélból (de nem rozsdamentes acélból) készült, bármilyen szélességű, hidegen hengerelt (hidegen tömörített), de tovább nem megmunkált, plattírozás, lemezelés vagy bevonás nélküli síkhengerelt termékek (a továbbiakban: a felülvizsgálat tárgyát képező termék).
- (40) A felülvizsgálat tárgyát képező termék meghatározása nem terjed ki a következő terméktípusokra:
- vasból vagy ötvöztlen acélból készült, bármilyen szélességű, bármilyen vastagságú síkhengerelt termék tekercsben is, hidegen hengerelve (hidegen tömörítve), de tovább nem megmunkálva, plattírozás, lemezelés vagy bevonás nélkül, elektromos,
 - vasból vagy ötvöztlen acélból készült, bármilyen szélességű, 0,35 mm-nél kisebb vastagságú síkhengerelt termék tekercsben, hidegen hengerelve (hidegen tömörítve), plattírozás, lemezelés vagy bevonás nélkül, lágyított (ún. „feketelemez”),
 - más ötvözt acélból készült, bármilyen szélességű síkhengerelt termék szilícium-elektromos acélból,
 - ötvözt acélból készült síkhengerelt termék hidegen hengerelve (hidegen tömörítve), de tovább nem megmunkálva, gyorsacélból.
- (41) A hidegen síkhengerelt acéltermékeket melegen hengerelt tekercsekből gyártják. A hidegen hengerelési eljárás azt jelenti, hogy – az előzőleg melegen hengerelt és pácolt – lemezt vagy szalagot hideg (azaz a fém lágyulási hőmérséklete alatti hőmérsékletű) hengerek között átvezetik. A hidegen síkhengerelt acéltermékek előállításához bizonyos specifikációk vagy szabadalmazott végfelhasználói specifikációk betartása mellett történik. E termékeket különböző formákban szállíthatják: tekercsben (olajozva vagy nem olajozva), hosszra vágva (lemez) vagy keskeny szalagként. A hidegen síkhengerelt acéltermékek olyan ipari alapanyagok, amelyeket a végfelhasználók mindenekelőtt a gyártás (általános ipar, csomagolás, gépjárműipar stb.), továbbá az építőipar területén való különféle alkalmazásokra szereznek be.

2.2. Az érintett termék

- (42) A jelen vizsgálatban az érintett termék a Kínából és az Oroszországból származó, a felülvizsgálat tárgyát képező termék.

2.3. Hasonló termék

- (43) Amint az eredeti vizsgálat során megállapítást nyert, és ez a hatályvesztési felülvizsgálat is megerősítette, a következő termékek ugyanazokkal az alapvető fizikai tulajdonságokkal rendelkeznek, és alapvető felhasználási területeik is azonosak:
- az Unióba exportált érintett termék,
 - a Kínában és a Brazíliában gyártott és a belföldi piacon értékesített termék, valamint
 - az uniós gazdasági ágazat által az Unióban gyártott és értékesített, a felülvizsgálat tárgyát képező termék.
- (44) Ezért ezek a termékek az alaprendelet 1. cikkének (4) bekezdése értelmében hasonló termékek.

3. DÖMPING

3.1. Kínai Népköztársaság

3.1.1. Előzetes megjegyzések

- (45) Az egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek Kínából érkező behozatala a felülvizsgálati időszak alatt folytatódott, noha csekélyebb mértékben, mint az eredeti vizsgálat vizsgálati időszaka alatt (2014. április 1. és 2015. március 31. között). Az Eurostat adatai szerint a felülvizsgálati időszakban a Kínából származó egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatala az uniós piac kevesebb mint 1 %-át tette ki, szemben az eredeti vizsgálatban megállapított 10,3 %-os ⁽¹⁾ piaci részesedéssel. A felülvizsgálati időszak alatt Kína abszolút értékben mintegy 32 000 tonnát exportált az Unióba, ami jelentős csökkenés az eredeti vizsgálat vizsgálati időszaka alatt az Unióba exportált mintegy 732 000 ⁽²⁾ tonnához képest.
- (46) Az eredeti vizsgálat során a Bizottság megállapította, hogy az érintett termék Kínából történő behozatala az uniós piaconra jelentős mértékben dömpingelt formában történt. Az együttműködő kínai exportőrök dömpingkülönbözete az 52,7 % és 59,2 % közötti tartományban volt. Az alacsonyabb vám szabályának alkalmazása miatt a kínai behozatalra kivetett dömpingellenes vámok sokkal alacsonyabb szinten kerültek megállapításra: a 19,7 %-tól 22,1 %-ig terjedő tartományban.
- (47) A (27) preambulumbekkezdésben említettek szerint egyetlen kínai exportáló gyártó sem működött együtt a vizsgálat során. Ezért a Bizottság tájékoztatta a kínai hatóságokat, hogy együttműködés hiányában a Bizottság a Kínára vonatkozó ténymegállapítások tekintetében az alaprendelet 18. cikkét alkalmazhatja. A Bizottság nem kapott e tekintetben észrevételeket vagy a meghallgató tisztviselő közbenjárására irányuló kérelmet.
- (48) Következésképpen a dömping folytatódásának vagy megismétlődésének valószínűségével összefüggésben Kínára vonatkozóan tett ténymegállapítások alapján – az alaprendelet 18. cikkének (1) bekezdésével összhangban – a rendelkezésre álló tények, így különösen a hatályvesztési felülvizsgálat iránti kérelemben és az érdekeltek által benyújtott dokumentumokban foglalt információk, valamint más információforrások, például a behozatalra és kivitelre vonatkozó kereskedelmi statisztikák (Eurostat, GTA ⁽³⁾ és OECD ⁽⁴⁾) és független pénzügyi adat-szolgáltatók, például a Dunn & Bradstreet által közzétett Global Financials (Globális Pénzügyek) adatbázis ⁽⁵⁾ szolgáltak.

3.1.2. Dömping

3.1.2.1. Az alaprendelet 2. cikkének (6a) bekezdése szerinti eljárás a rendes érték megállapításához a Kínából származó egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalával összefüggésben

- (49) Tekintettel arra, hogy a vizsgálat megindításakor elegendő bizonyíték állt rendelkezésre, amely arra mutatott, hogy Kínában az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének b) pontja értelmében jelentős torzulások állnak fenn, a Bizottság a vizsgálatot az alaprendelet 2. cikkének (6a) bekezdése alapján indította meg.
- (50) A vélt jelentős torzulásokra irányuló vizsgálatához szükségesnek tartott információk összegyűjtése érdekében a Bizottság kérdőívet küldött a kínai kormánynak. Emellett az eljárás megindításáról szóló értesítés 5.3.2. pontjában a Bizottság felkérte az érdekelt feleket arra, hogy az eljárás megindításáról szóló értesítésnek az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzétételétől számított 37 napon belül ismertessék álláspontjukat és szolgáltatassanak információkat az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése alkalmazását illetően, és mindezeket támasszák alá bizonyítékokkal. A kínai kormánytól nem érkezett kitöltött kérdőív, és az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének alkalmazása kapcsán sem érkezett beadvány a kitűzött határidőn belül. Ezt követően a Bizottság a 2021. szeptember 13-i szóbeli jegyzékben tájékoztatta a kínai kormányt arról, hogy a jelentős torzulások Kínában való fennállásának megállapításához az alaprendelet 18. cikke értelmében a rendelkezésre álló tényeket fogja felhasználni.

⁽¹⁾ A Bizottság (EU) 2016/181 végrehajtási rendelete (2016. február 10.) a Kínai Népköztársaságból és az Oroszországi Föderációból származó egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalára vonatkozó átmeneti dömpingellenes vám kivetéséről (HL L 37., 2016.2.12., 17. o.), (113) preambulumbekkezdés.

⁽²⁾ Lásd az előző lábjegyzetet.

⁽³⁾ <https://www.gtis.com/gta/>

⁽⁴⁾ https://qdd.oecd.org/subject.aspx?Subject=ExportRestrictions_IndustrialRawMaterials

⁽⁵⁾ <https://ec.altares.eu/>

- (51) Az eljárás megindításáról szóló értesítés 5.3.2. pontjában a Bizottság jelezte továbbá, hogy a rendelkezésre álló bizonyítékokra tekintettel a rendes érték torzulástól mentes árak vagy referenciaértékek alapján történő meghatározásához az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének a) pontja alapján ebben az esetben a Kína vonatkozásában Brazíliát választotta ki lehetséges reprezentatív országgént. A Bizottság jelezte továbbá, hogy az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének első franciabekezdésében foglalt kritériumokkal összhangban további potenciálisan megfelelő országokat is megvizsgál.
- (52) A Bizottság 2020. november 24-én feljegyzés (a továbbiakban: első feljegyzés) útján tájékoztatta az érdekelt feleket azokról a releváns forrásokról, amelyeket a rendes érték meghatározásához kíván felhasználni. Az említett feljegyzésben a Bizottság teljeskörűen – a nyersanyagokra, a munkaerőre és az energiára is kiterjedően – felsorolta az egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek előállításához felhasznált termelési tényezőket. Emellett a torzulástól mentes árak, illetve referenciaértékek megválasztásának kritériumai alapján a Bizottság azonosította a lehetséges reprezentatív országokat, melyek a következők: Brazília, Mexikó, Oroszország és Törökország. A Bizottsághoz nem érkeztek észrevételek az első feljegyzéssel kapcsolatban.
- (53) A Bizottság 2022. március 17-én egy második feljegyzés (a továbbiakban: második feljegyzés) útján tájékoztatta az érdekelt feleket azokról a releváns forrásokról, amelyeket a rendes érték meghatározásához kíván felhasználni úgy, hogy Brazíliát tekinti reprezentatív országnak. Észrevételek nem érkeztek.

3.1.2.2. Rendes érték

- (54) Az alaprendelet 2. cikkének (1) bekezdése szerint „[a] rendes érték rendszerint az exportáló országban a független vevők által a szokásos kereskedelmi forgalom keretében ténylegesen fizetett vagy fizetendő árakon alapszik”.
- (55) Az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének a) pontja szerint azonban „[a]bban az esetben, ha [...] megállapítást nyer, hogy az exportáló országban fennálló, b) pont szerinti jelentős torzulások következtében nem helyénvaló az exportáló országbeli belföldi árak és költségek alkalmazása, a rendes értéket a torzulásoktól mentes árakat vagy referenciaértékeket tükröző előállítási és értékesítési költségek alapján kell képezni”, továbbá annak „tartalmaznia kell az igazgatási, értékesítési és általános költségek, valamint a nyereség torzulástól mentes és észszerű összegét” („az igazgatási, értékesítési és általános költségek” a továbbiakban: SGA-költségek).
- (56) Az alább alszakaszokban található részletes magyarázat szerint a Bizottság e vizsgálatban a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján – a kínai kormány és a kínai exportáló gyártók együttműködésének hiányára is figyelemmel – arra a következtetésre jutott, hogy indokolt az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének alkalmazása.

3.1.3. A jelentős torzulások fennállása

- (57) A Bizottság a kínai acélágazat vonatkozásában végzett közelmúltbeli vizsgálatai ⁽¹⁶⁾ keretében megállapította az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének b) pontja értelmében vett jelentős torzulások fennállását.
- (58) Az említett vizsgálatok során a Bizottság megállapította, hogy Kínában a jelentős mértékű kormányzati beavatkozás a piaci elveknek megfelelő hatékony erőforrás-elosztáshoz képest torzulásokat eredményez ⁽¹⁷⁾. A Bizottság megállapította különösen, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező termék fő nyersanyagát előállító acélágazatban nemcsak hogy az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának első franciabekezdése értelmében jelentős

⁽¹⁶⁾ A Bizottság (EU) 2022/191 végrehajtási rendelete (2022. február 16.) a Kínai Népköztársaságból származó egyes vas vagy acél kötőelemek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről (HL L 36., 2022.2.17., 1. o.); a Bizottság (EU) 2021/2239 végrehajtási rendelete (2021. december 15.) a Kínai Népköztársaságból származó egyes közüzemi méretű acél szélérőműtornyok behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről (HL L 450., 2021.12.16., 59. o.); a Bizottság (EU) 2021/635 végrehajtási rendelete (2021. április 16.) a Fehéroroszországból, a Kínai Népköztársaságból és Oroszországból származó egyes hegesztett vas- vagy ötvözetlenacél csövek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vámnak az (EU) 2016/1036 európai parlamenti és tanácsi rendelet 11. cikkének (2) bekezdése szerinti hatályvesztési felülvizsgálatot követő kivetéséről (HL L 132., 2021.4.19., 145. o.); a Bizottság (EU) 2020/508 végrehajtási rendelete (2020. április 7.) az Indonéziából, a Kínai Népköztársaságból és a Tajvanról származó egyes melegén hengerelt rozsdamentes acéllemezek és tekercsek behozatalára vonatkozó ideiglenes dömpingellenes vám kivetéséről (HL L 110., 2020.4.8., 3. o.).

⁽¹⁷⁾ Lásd: (EU) 2022/191 végrehajtási rendelet, (195)–(201) preambulumbekkezdés; (EU) 2021/2239 végrehajtási rendelet, (67)–(74) preambulumbekkezdés; (EU) 2021/635 végrehajtási rendelet, (149)–(150) preambulumbekkezdés; (EU) 2020/508 végrehajtási rendelet, (158)–(159) preambulumbekkezdés.

mértékű kormányzati tulajdon van jelen ⁽¹⁸⁾, hanem az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának második franciabekezdése értelmében a kínai kormány számára a vállalatokban való jelenléte azt is lehetővé teszi, hogy befolyást gyakoroljon az árak és a költségek tekintetében ⁽¹⁹⁾. A Bizottság megállapította továbbá, hogy az államnak a pénzügyi piacokon, valamint a nyersanyagokat és más inputokat előállító gazdasági ágazatokban való jelenléte és az azok működésébe való beavatkozása további torzító hatást fejt ki a piacra. Összességében a kínai tervrendszer hatására az erőforrások a kínai kormány által stratégiaiként kijelölt vagy politikailag más szempontból fontosnak tartott gazdasági ágazatokban összpontosulnak, ahelyett, hogy elosztásukat a piaci erők határoznák meg ⁽²⁰⁾. Emellett a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának negyedik franciabekezdése értelmében a kínai csődjogi és tulajdonjogi szabályozás nem működik megfelelően, ami torzulásokat idéz elő Kínában különösen a fizetéseképtelen vállalatok életben tartása, valamint a földterületek használati jogának allokálása területén ⁽²¹⁾. Hasonlóképpen a Bizottság megállapította, hogy Kínában az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának ötödik franciabekezdése értelmében az acélágazatban torzulnak a bérköltségek ⁽²²⁾, valamint hogy az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának hatodik franciabekezdése értelmében a pénzügyi ágazatban – különösen a vállalati szektor tőkéhez jutása terén – torzulások állnak fenn ⁽²³⁾.

- (59) A kínai acélágazatra vonatkozó korábbi vizsgálatokhoz hasonlóan a Bizottság e vizsgálat keretében is megvizsgálta, hogy az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének b) pontja értelmében fennálló jelentős torzulások figyelembevételével helyénvaló-e vagy sem a Kínában érvényes belföldi árak és költségek alkalmazása. A Bizottság ezt az ügy irataiban hozzáférhető bizonyítékok, köztük a kérelemben foglalt bizonyítékok, többek között a „Bizottsági szolgálati munkadokumentum piacvédelmi vizsgálatokhoz a Kínai Népköztársaság gazdaságának jelentős torzulásairól” című dokumentumban ⁽²⁴⁾ (a továbbiakban: jelentés) szereplő adatok alapján tette meg, amely nyilvánosan hozzáférhető forrásokra támaszkodik. Az elvégzett elemzés általában véve a kínai gazdaságba való jelentős mértékű kormányzati beavatkozással, valamint konkrétan az érintett gazdasági ágazat és a felülvizsgálat tárgyát képező termék piacának sajátos helyzetével foglalkozott. A Bizottság ezeket a bizonyítékokat kiegészítette a Kínában fennálló, a korábbi vizsgálatok keretében is megállapított jelentős torzulások alátámasztása szempontjából releváns különböző kritériumokkal kapcsolatos saját kutatásával.

⁽¹⁸⁾ Lásd: (EU) 2022/191 végrehajtási rendelet, (195)–(201) preambulumbekendés; (EU) 2021/2239 végrehajtási rendelet, (67)–(74) preambulumbekendés; (EU) 2021/635 végrehajtási rendelet, (115)–(118) preambulumbekendés; (EU) 2020/508 végrehajtási rendelet, (122)–(127) preambulumbekendés.

⁽¹⁹⁾ Lásd: (EU) 2022/191 végrehajtási rendelet, (195)–(201) preambulumbekendés; (EU) 2021/2239 végrehajtási rendelet, (67)–(74) preambulumbekendés; (EU) 2021/635 végrehajtási rendelet, (119)–(122) preambulumbekendés; (EU) 2020/508 végrehajtási rendelet, (128)–(132) preambulumbekendés. Amellett, hogy a megfelelő állami hatóságokat a kínai jogszabályok szerint megillető azon jog, hogy kinevezzék és eltávolítsák az állami tulajdonú vállalatok kulcspozíciókban lévő vezetőit, tekinthető úgy, hogy megfelelő tulajdonosi jogokat testesít meg, a KKP-nek az állami és a magántulajdonú vállalatokban egyaránt jelen lévő alapszervezetei révén az állam egy másik olyan fontos csatornával is rendelkezik, amelynek révén befolyásolhatja az üzleti döntéseket. A kínai társasági jog szerint minden vállalatnál KKP-szervezetet kell létrehozni (és ebben a KKP alapszabálya szerint legalább három KKP-tagnak lennie kell), amely számára az adott vállalatnak kell biztosítania a szükséges működési feltételeket. Ezt a szabályt a jelek szerint korábban nem mindig tartották be, illetve érvényesítették szigorúan. Legkésőbb 2016-tól azonban a KKP erőteljesebben, mintegy politikai alapelvként érvényesíti azt az igényét, hogy ellenőrzése alatt tartsa az üzleti döntéseket. A beszámolók szerint emellett a KKP annak érdekében is nyomást gyakorol a magántulajdonú vállalatokra, hogy azok elsődlegesnek tekintsék a „patriotizmust”, és pártfegyelmet tanúsítsanak. Értesülések szerint 2017-ben a mintegy 1,86 millió magántulajdonú vállalat 70 %-ában működött pártalapszervezet, a vállalatok pedig egyre inkább arra kényszerültek, hogy a KKP szervezeteinek engedjék át a végső üzleti döntéshozatal jogát. Ezek a szabályok a kínai gazdaság teljes egészében, minden ágazatra kiterjedően érvényesülnek, így a rozsdamentes acélból készült, hidegen síkhengerelt termékek gyártói és inputjaik beszállítói esetében is.

⁽²⁰⁾ Lásd: (EU) 2022/191 végrehajtási rendelet, (195)–(201) preambulumbekendés; (EU) 2021/2239 végrehajtási rendelet, (67)–(74) preambulumbekendés; (EU) 2021/635 végrehajtási rendelet, (123)–(129) preambulumbekendés; (EU) 2020/508 végrehajtási rendelet, (133)–(138) preambulumbekendés.

⁽²¹⁾ Lásd: (EU) 2022/191 végrehajtási rendelet, (195)–(201) preambulumbekendés; (EU) 2021/2239 végrehajtási rendelet, (67)–(74) preambulumbekendés; (EU) 2021/635 végrehajtási rendelet, (130)–(133) preambulumbekendés; (EU) 2020/508 végrehajtási rendelet, (139)–(142) preambulumbekendés.

⁽²²⁾ Lásd: (EU) 2022/191 végrehajtási rendelet, (195)–(201) preambulumbekendés; (EU) 2021/2239 végrehajtási rendelet, (67)–(74) preambulumbekendés; (EU) 2021/635 végrehajtási rendelet, (134)–(135) preambulumbekendés; (EU) 2020/508 végrehajtási rendelet, (143)–(144) preambulumbekendés.

⁽²³⁾ Lásd: (EU) 2022/191 végrehajtási rendelet, (195)–(201) preambulumbekendés; (EU) 2021/2239 végrehajtási rendelet, (67)–(74) preambulumbekendés; (EU) 2021/635 végrehajtási rendelet, (136)–(145) preambulumbekendés; (EU) 2020/508 végrehajtási rendelet, (145)–(154) preambulumbekendés.

⁽²⁴⁾ Bizottsági szolgálati munkadokumentum, SWD(2017) 483 final/2, 20. o. 2017.12.20., megtekinthető a következő internetcímen: https://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2017/december/tradoc_156474.pdf

- (60) A kérelem azt az állítást tartalmazta, hogy a kínai gazdaság egészét nagymértékben befolyásolják a kínai kormány vagy más hatóságok különféle, mindenre kiterjedő beavatkozásai, melyekre a kormányzat különböző szintjein kerül sor, és ezekre tekintettel a kínai acélipar belföldi árait és költségeit a jelen vizsgálatban nem lehet figyelembe venni. Ennek az álláspontnak az alátámasztására a kérelem hivatkozott a kínai acélágazatra vonatkozó közelmúltbeli bizottsági vizsgálatokra ⁽²⁵⁾, illetve G20-ak keretei között működő, az acéliparban kialakult kapacitásfelesleggel foglalkozó globális fórum ⁽²⁶⁾ következtetéseire.
- (61) Konkrétabban a kérelem rámutatott arra, hogy tekintettel a kínai alkotmányban foglalt „szocialista piacgazdaság” doktrínára, a Kínai Kommunista Párt (a továbbiakban: KKP) mindenre kiterjedő jelenlétére és a kormány befolyására, melyet stratégiai tervezési kezdeményezések (például a tizenharmadik és a tizennegyedik ötéves terv) útján gyakorol a gazdaságra, a kínai kormány beavatkozása különböző formákat ölt, nevezetesen közigazgatási, pénzügyi és szabályozási formákban valósul meg.
- (62) A kérelem példákkal szemléltette a torzulások fennállására utaló olyan elemeket, amelyet az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának első-hatodik franciabekezdése tartalmaz. Ezen belül a kérelmező – az acéliparban folytatott korábbi bizottsági vizsgálatokra, a jelentésre, valamint harmadik országok hatóságai (USTR) és más intézmények (IMF) által összeállított jelentésekre hivatkozva – a következőket adta elő:
- A hidegen síkhengerelt acéltermékek piacát jelentős mértékben olyan vállalkozások szolgálják ki, amelyek a kínai hatóságok tulajdonában, ellenőrzése vagy szakpolitikai felügyelete vagy irányítása alatt működnek, különös tekintettel a KKP magán- és állami tulajdonú vállalatok feletti befolyására (amelyet a vállalatokban történő kinevezések révén ér el), valamint tekintettel az állam és a KKP tisztségek közötti szisztematikus összefonódásra. A kérelmező előadta továbbá, hogy míg az acélágazat a termelés és a termelési kapacitás tekintetében az állami tulajdonú vállalatok mintegy felét és a magánvállalatok felét foglalja magában, az öt legnagyobb acélgyártó közül négy állami tulajdonú vállalat. Ilyen például a Baowu, a világ második legnagyobb nyersacélgyártója, amely teljes mértékben állami tulajdonban van, és szorosan igazodik a kínai kormány acélipari politikájához. A kérelmező ezzel összefüggésben rámutatott arra, hogy a kínai kormány terve az volt, hogy 2025-ig tíz vezető vállalat vas- és acéltermelésének 70 %-át konszolidálja, és hogy e stratégia a hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatát is érinti, például azáltal, hogy 2019-ben a Baowu felvásárolta a hidegen síkhengerelt acéltermékeket gyártó Maanshan Iron & Steel vállalatot.
 - A vállalatokban megfigyelhető állami jelenlét lehetővé teszi az állam számára, hogy beavatkozzon az árakba és a költségekbe, különösen azáltal, hogy a szabályozás és a vezetésben való részvétel útján ellenőrzést gyakorol az állami tulajdonú vállalatok fölött, valamint azáltal, hogy a KKP egyre nagyobb szerepet tölt be mind az állami tulajdonú, mind pedig a magánvállalkozásokban, amelyeket az elmúlt években arra ösztönöztek, hogy a főbb döntéseket bízzák a KKP-re. A kérelmező hivatkozott továbbá az állami ellenőrzés alatt álló CISA szövetség és a legnagyobb magántulajdonban lévő acélgyártó, a Shagang csoport közötti személyes átfedésekre, valamint az upstream ágazatokban működő vállalatokban való állami jelenletre, amelyek esetében az acélipar számára abnormálisan alacsony költségeket eredményező célértékeket határoztak meg.
 - Az állami szakpolitikák vagy intézkedések előnyben részesítik a hazai beszállítókat, vagy más módon befolyásolják a szabadpiaci erőket, különös tekintettel a tervrendszerre, amely egyes kiválasztott iparágak (például az acélágazat) felé irányítja a forrásokat. A kérelmező ezt a tizennegyedik acélipari ötéves terv tervezetével szemléltette, amely ismételten kiemeli, hogy az ágazat fontos a kínai gazdaság számára; a kérelmező hivatkozott továbbá más tervezési és stratégiai dokumentumokra is, amelyek az acélágazat támogatását irányozták elő (ilyen a „Made in China 2025” című dokumentum). Ezen túlmenően a kérelmező hivatkozott a szabadpiaci erőket befolyásoló egyéb közpolitikákra, például arra, hogy a kínai kormány számos intézkedés – például exportkvóták, exportengedélyezési követelmények, exportvámok vagy héa-visszatérítések, valamint az energiaárak differenciálása – révén kontrollálja a nyersanyagárakat. A kérelem emellett ismerteti a kínai hatóságok által az „Egy övezet, egy út” kezdeményezésben részt vevő acélgyártók részére nyújtott ösztönzőket, amelyek célja a kínai vállalatok külföldi piacokon való jelenlétének előmozdítása.

⁽²⁵⁾ A Bizottság (EU) 2017/649 végrehajtási rendelete (2017. április 5.) a Kínai Népköztársaságból származó egyes melegen hengerelt, sík, vasból, ötvözetlen acélból vagy más ötvözött acélból készült termékek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről (HL L 92., 2017.4.6., 68. o.); a Bizottság (EU) 2017/969 végrehajtási rendelete (2017. június 8.) a Kínai Népköztársaságból származó egyes melegen hengerelt, sík, vasból, ötvözetlen acélból vagy más ötvözött acélból készült termékek behozatalára vonatkozó végleges kiegyenlítő vám kivetéséről és a Kínai Népköztársaságból származó egyes melegen hengerelt, sík, vasból, ötvözetlen acélból vagy más ötvözött acélból készült termékek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről szóló (EU) 2017/649 bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról (HL L 146., 2017.6.9., 17. o.); A Bizottság (EU) 2019/688 végrehajtási rendelete (2019. május 2.) a Kínai Népköztársaságból származó egyes szerves bevonatú acéltermékek behozatalára vonatkozó végleges kiegyenlítő vámnak az (EU) 2016/1037 európai parlamenti és tanácsi rendelet 18. cikke szerinti hatályvesztési felülvizsgálatot követő kivetéséről (HL L 116., 2019.5.3., 39. o.).

⁽²⁶⁾ Az acéliparban kialakult kapacitásfelesleggel foglalkozó globális fórum miniszteri jelentése, 2018. szeptember 20.

- A csődjogi, a társasági jogi és a tulajdonjogi jogszabályok hiánya, diszkriminatív alkalmazása vagy nem megfelelő érvényesítése következtében számos „zombicég” működik, ami hozzájárul a fel nem használt kapacitások fennmaradásához; ez a probléma különösen az acélágazatban figyelhető meg, de hatásai a kínai pénzügyi és hitelpiacokon is érzékelhetők. A kérelmező arra is rámutatott, hogy mivel Kínában a föld nem lehet magántulajdonban, a kínai állam beavatkozik az acélágazat földhasználatába, amint azt a Bizottság korábbi vizsgálatok során már megállapította ⁽²⁷⁾.
- A bérköltségek torzak, mivel nincsenek szabad bértárgyalások, és az egyetlen jogilag elismert szakszervezet, az ACFTU a KKP vezetése alá tartozik. A kérelmező arra is felhívta a figyelmet, hogy Kína még mindig nem erősített meg több alapvető ILO-egyezményt, és hogy a kínai munkaerőre kihat a háztartás-regisztrációs rendszer.
- A finanszírozási eszközökhöz való hozzáférést olyan intézmények biztosítják, amelyek közpolitikai célokat valósítanak meg, vagy más módon nem az államtól függetlenül járnak el, tekintettel azon állami tulajdonú és állami ellenőrzés alatt álló bankok domináns helyzetére, amelyekben az állam és a KKP befolyást gyakorol a személyzetre és az üzleti döntésekre, és amelyek igazodnak az ország iparpolitikai célkitűzéseivel. A kérelem szerint a hidegen síkhengerelt acéltermékek kínai gyártói jelentős hasznót húznak az említett bankok által nyújtott kedvezményes hitelezésből. A kérelmező rámutatott arra, hogy üzleti tevékenységük végzése során a magánbankoknak is figyelembe kell venniük a nemzeti politikát. A kérelem – a bankszektorban tapasztalható torzulások mellett – azt is leírja, hogy a kormányhoz kapcsolódó szereplők meghatározó szerepet játszanak a kötvénypiacon, valamint hogy az állami tulajdonú hitelminősítő intézetek és az állam erős befolyása alatt álló magánügynökségek torzító hatást gyakorolnak, ami lehetővé teszi az ösztönzött ágazatok számára, hogy a piaci elvek szerint működő pénzügyi piacokon rendelkezésre álló finanszírozáshoz képest kedvezőbb feltételek mellett jussanak finanszírozáshoz.

(63) Az (50) preambulumbekzdésben foglaltak szerint a kínai kormánytól nem érkezett olyan észrevétel vagy bizonyíték, amely alátámasztotta vagy cáfolta volna az ügy irataiban, ezen belül a jelentésben található, valamint a kérelmező által ezek kiegészítéseképpen nyújtott, a jelentős torzulások fennállására és/vagy az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése alkalmazásának a jelen ügyben való indokoltságára vonatkozó bizonyítékokat.

(64) Ezen belül a felülvizsgálat tárgyát képező termék ágazatában továbbra is komoly mértékű a kínai kormányzat tulajdonosi szerepe. A hidegen síkhengerelt acéltermékek legnagyobb gyártói közül sok az állam tulajdonában van; ilyen például a Hebei Iron and Steel, a Handan Iron and Steel, a Baoshan Iron and Steel, a Shanghai Meishan Iron and Steel, a BX Steel Posco Cold Rolled Sheet, a WISCO International Economic and Trading, a Maanshan Iron and Steel, a Tianjin Rolling One Steel vagy az Inner Mongolia Baotou Steel Union. A Baosteel – egy másik jelentős kínai acélgyártó vállalat – annak a China Baowu Steel Group Co. Ltd.(korábban Baosteel csoport és Wuhan Iron & Steel) vállalatnak a része, amely a világ legnagyobb acélgyártója ⁽²⁸⁾, és amely végső soron 100 %-ban a központi SASAC tulajdonában van ⁽²⁹⁾. Míközben az állami és a magántulajdonú vállalatok száma a becslések szerint közel azonos, a világ tíz legnagyobb acélgyártója között található öt kínai gyártóból négy van állami tulajdonban ⁽³⁰⁾. Ugyanakkor míg 2016-ban a tíz legnagyobb gyártó az ágazat teljes kibocsátásának csak mintegy 36 %-át adta, a kínai kormány ugyanebben az évben célul tűzte ki, hogy 2025-re mintegy tíz nagyvállalatnál összpontosítsa az acéltermelés 60–70 %-át ⁽³¹⁾. Ezt a szándékát a kínai kormány 2019 áprilisában, az acélipar konszolidációjára vonatkozó iránymutatás közzétételének bejelentésekor ismét kinyilvánította ⁽³²⁾. A konszolidáció keretében kényszerű összefonódásokra kerülhet sor a jövedelmező magánvállalatok és a gyengén teljesítő állami tulajdonú vállalatok között ⁽³³⁾. Mivel a felülvizsgálat tárgyát képező termék kínai exportőrei nem működtek együtt a vizsgálat során, a hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártó körében a magán- és az állami tulajdonú gyártók pontos aránya nem állapítható meg. Jóllehet a hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatára vonatkozóan nem állnak rendelkezésre konkrét információk, az ágazat az acélipar egyik alágazatának tekintendő, ezért az acélágazatra vonatkozó megállapítások a felülvizsgálat tárgyát képező termék tekintetében is irányadónak tekinthetők.

⁽²⁷⁾ (EU) 2019/688 végrehajtási rendelet, (86) preambulumbekzdés.

⁽²⁸⁾ Lásd: <https://worldsteel.org/steel-topics/statistics/top-producers/> (hozzáférés: 2022. augusztus 4.).

⁽²⁹⁾ Lásd például: www.fitchratings.com/research/corporate-finance/china-baowu-steel-group-corporation-limited-05-03-2021 (hozzáférés: 2022. augusztus 4.).

⁽³⁰⁾ Jelentés: 14. fejezet, 358. o.: a magán- és az állami tulajdonú vállalatok a termelést tekintve 51 %-ot, illetve 49 %-ot, a kapacitásokat tekintve 56 %-ot, illetve 44 %-ot képviselnek.

⁽³¹⁾ Megtekinthető a következő internetcímen: www.gov.cn/zhengce/content/2016-02/04/content_5039353.htm; https://policy.cn.com/policy_ticker/higher-expectations-for-large-scale-steel-enterprise?iframe=1&secret=c8uthafuthefra4e és www.xinhuanet.com/english/2019-04/23/c_138001574.htm (hozzáférés: 2022. augusztus 4.).

⁽³²⁾ Megtekinthető a következő internetcímen: http://www.jjckb.cn/2019-04/23/c_137999653.htm (hozzáférés: 2022. augusztus 4.).

⁽³³⁾ Példa volt erre 2009-ben a magántulajdonú Rizhao és az állami tulajdonú Shandong Iron and Steel fúziója. (lásd a pekingi acélipari jelentés 58. oldalát), valamint a China Baowu Steel Group által a Magang Steel vállalatban 2019 júniusában szerzett többségi részesedés (lásd: <https://www.ft.com/content/a7c93fae-85bc-11e9-a028-86cea8523dc2> (hozzáférés: 2022. augusztus 4.).

- (65) Az acélágazatra vonatkozó legújabb kínai szakpolitikai dokumentumok megerősítik, hogy a kínai kormány továbbra is nagy jelentőséget tulajdonít az ágazatnak, ideértve azt a szándékát is, hogy ágazati beavatkozásokat kíván végrehajtani annak érdekében, hogy az ágazatot a kormányzati szakpolitikákkal összhangban alakítsa. Erre példa az Ipari és Információtechnológiai Minisztériumnak az acélipar magas színvonalú fejlesztésének előmozdításáról szóló iránymutatás-tervezete, amely az ipari alap további megszilárdítására és az ipari lánc modernizációs szintjének jelentős javítására szólít fel⁽³⁴⁾, vagy a nyersanyagipar fejlesztésére vonatkozó tizennegyedik öt éves terv, amely szerint az ágazatban „megvalósul majd a piaci vezető szerep és a kormányzati támogatás ötvözése”, és „az ökológiai vezető szereppel és alapvető versenyképességgel rendelkező vezető vállalatokból álló csoport jön létre”⁽³⁵⁾. Tartományi szinten is vannak példák, amelyek azt mutatják, hogy kínai hatóságok felügyelni és irányítani kívánják az ágazat fejlődését: Shandongban például nem csak „az acélipar ökológiájának építésére [...], gyártóparkok létrehozására, az ipari lánc bővítésére és ipari klaszterek létrehozására” irányuló szándék van, hanem célkitűzés az is, hogy az acélipar „tartományunkban, sőt az egész országban [...] az átalakulás és a korszerűsítés példájával járjon elől”⁽³⁶⁾.
- (66) Azzal kapcsolatban, hogy az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának második franciabekezdése értelmében a kínai kormány abban a helyzetben van-e, hogy befolyást gyakorolhat az árakra és a költségekre, mivel a hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártói nem tanúsítottak együttműködést a vizsgálat során, lehetetlen volt szisztematikusan megállapítani, hogy vannak-e személyi kapcsolatok a felülvizsgálat tárgyát képező termék gyártói és a KKP között. Mivel azonban a hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazata az acélágazat egyik alágazata, az acélgyártókkal kapcsolatban rendelkezésre álló információk a hidegen síkhengerelt acéltermékekre nézve is relevánsak. Példaként megemlíthető, hogy a Baowu igazgatótanácsának elnöke egyben a pártbizottság titkára is, a vezérigazgató pedig a pártbizottság titkárhelyettese⁽³⁷⁾. Ugyanez a helyzet áll fenn a Baosteelnél is: az igazgatótanács elnöke tölti be a pártbizottság titkárának tisztségét, míg az ügyvezető igazgató a pártbizottság titkárhelyettese⁽³⁸⁾. Általánosabban elmondható, hogy – tekintettel a KKP vállalatokon belüli jelenlétére vonatkozó jogszabályok általános alkalmazási körére – nem feltételezhető, hogy a kínai kormány azon képessége, hogy a vállalatokban való állami jelenlét révén beavatkozzon az árakba és a költségekbe, másképpen mutatkozna meg az általában vett acélágazatban.
- (67) A hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatában az állami tulajdonú vállalatokra és a magántulajdonú vállalatokra egyaránt kiterjed a szakpolitikai felügyelet és irányítás. A következő példák jól szemléltetik, hogy a kínai kormány egyre nagyobb mértékben beavatkozik a hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatának működésébe. A hidegen síkhengerelt acéltermékek számos gyártója kiemelten foglalkozik internetes honlapján a pártépítő tevékenységgel, párttagoknak is helyet biztosít a vállalatvezetésben, és hangsúlyozza a KKP iránti elkötelezettségét. A Baowu például azt közli, hogy a csoporton belül 301 pártbizottság létezik, és a KKP-tagok száma Baowu személyzete között 84 571 fő⁽³⁹⁾. A Csoport továbbá a következőket írja a pártnak a vállalaton belüli építésével kapcsolatban: „A párt vezetésének megerősítése, a vállalatirányítás fejlesztése, a modern vállalkozási rendszer javítása. A China Baowu maradéktalanul végrehajtja »A párt vezető szerepének megerősítése a központi vállalkozások vállalatirányításának javításában« című véleményben előírt kötelezettségeket, [...] A főbb kérdésekre vonatkozó felülvizsgált és továbbfejlesztett döntéshozatali rendszer tovább javította a pártbizottság, az igazgatótanács, az ügyvezetők és más irányító testületek döntéshozatali hatáskörét, a döntéshozatallal kapcsolatos, az igazgatótanács által jóváhagyott ügyeket és formákat [...]. [...] A Baowu egyidejűleg tervezi meg a pártépítést és vállalati reformot, egyidejűleg hozza létre a pártszervezeteket és a munkához kapcsolódó intézményeket, és egyidejűleg delegálja a pártszervezetekért felelős vezetőket és a pártügyi személyzet tagjait”⁽⁴⁰⁾.
- (68) A hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatában azonosíthatók az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának harmadik franciabekezdése értelmében vett, a belföldi gyártókat előnyben részesítő vagy a szabadpiaci erőviszonyokat más módon befolyásoló politikák. Noha a hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazata szakosodott ágazatnak számít, és a Bizottság a vizsgálat során nem azonosított konkrét, kifejezetten az ezen ágazat fejlesztését meghatározó szakpolitikai dokumentumokat, ezen ágazat számára előnyös az acéllal kapcsolatos kormányzati iránymutatás és beavatkozás, tekintettel arra, hogy az acélágazat egyik alágazata.

⁽³⁴⁾ Lásd: https://www.miit.gov.cn/gzcy/yjzj/art/2020/art_af1bef04b9624997956b2bff6cdb7383.html (hozzáférés: 2022. január 13.).

⁽³⁵⁾ Lásd a terv IV. szakaszának 3. alszakaszát, megtekinthető a következő internetcímen: https://www.miit.gov.cn/zwgk/zcwj/wjfb/tz/art/2021/art_2960538d19e34c66a5eb8d01b74cbb20.html (hozzáférés: 2022. január 13.).

⁽³⁶⁾ Lásd: az acélipar fejlesztéséről szóló tizennegyedik öt éves terv, Előszó.

⁽³⁷⁾ Lásd a csoport internetes oldalát, amely a következő internetcímen tekinthető meg: http://www.baowugroup.com/about/board_of_directors (hozzáférés: 2022. március 28.).

⁽³⁸⁾ Lásd a vállalat internetes oldalát, amely a következő internetcímen tekinthető meg: <https://www.baosteel.com/about/manager> (hozzáférés: 2022. március 28.).

⁽³⁹⁾ Lásd a csoport internetes oldalát, amely a következő internetcímen tekinthető meg: http://www.baowugroup.com/party_building/overview (hozzáférés: 2022. március 28.).

⁽⁴⁰⁾ Ugyanott.

- (69) A kínai kormány az acélipart kulcsfontosságú gazdasági ágazatnak tekinti ⁽⁴¹⁾. Ezt támasztja alá az acéliparral foglalkozó számos nemzeti, regionális és települési szinten kiadott terv, irányelv és más dokumentum, köztük a felülvizsgálati időszak jelentős részében is érvényes „Acélipari kiigazítási és korszerűsítési terv (2016–2020)” is. Ez a terv kijelentette, hogy az acélipar „a kínai gazdaság fontos, alapvető ágazata, a nemzetgazdaság egyik sarokköve” ⁽⁴²⁾. A tervben meghatározott fő feladatok és célkitűzések az ágazat fejlesztésének valamennyi szempontjára kiterjednek ⁽⁴³⁾. A felülvizsgálati időszakban is alkalmazandó tizenharmadik ötéves gazdaság- és társadalomfejlesztési terv ⁽⁴⁴⁾ célul tűzte ki a felső kategóriás acélterméktípusokat gyártó vállalatok támogatását ⁽⁴⁵⁾. Emellett a termékek megfelelő minőségével, tartósságával és megbízhatóságával is foglalkozik, és ennek érdekében előírja olyan vállalatok támogatását, amelyek a tiszta acélgyártáshoz, a precíziós hengerléshez és a minőségjavításhoz kapcsolódó műszaki megoldásokat alkalmaznak ⁽⁴⁶⁾. Hasonlóképpen, a 2021 márciusában elfogadott tizenegyedik ötéves terv keretében a kínai kormány az acélipart átalakítását és korszerűsítését, valamint optimalizálását és strukturális kiigazítását irányozza elő ⁽⁴⁷⁾.
- (70) Az ipari szerkezetátalakításhoz összeállított útmutató katalógus (2019. évi kiadás, ⁽⁴⁸⁾ a továbbiakban: katalógus) az acélipart az ösztönzött ágazatok közé sorolja. A hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártása során felhasznált másik fontos nyersanyag a vasérc. A vasérc a felülvizsgálati időszak jelentős részében a 2016 és 2020 közötti időszakra vonatkozó nemzeti ásványierőforrás-terv hatálya alá tartozott. A tervben foglalt célok között szerepelt egyebek mellett „a vállalatkoncentráció és a piacon versenyképes nagy és közepes méretű bányák kialakításának biztosítása”, „annak biztosítása, hogy a helyi erőforrások a nagy méretű bányavállalat-csoportoknál összpontosuljanak”, „a vállalatokra a vasércel összefüggésben nehezedő terhek csökkentése, a hazai vasérc-ágazatbeli vállalatok versenyképességének növelése”, valamint „az 1 000 méter mélységű bányák és a kis méretű, gyenge minőségű vasércet termelő bányák fejlesztésének megfelelő ellenőrzése”.
- (71) A vasércet a 2016–2020. évre szóló, tehát a felülvizsgálati időszak jelentős részében hatályos tizenharmadik acélipari ötéves terv is említi. A terv a vasérc tekintetében a következőket irányozta elő: „a legfontosabb hazai ásványianyag-övezetekben folytatott kutatás további támogatása [...], több meglévő, erősen versenyképes hazai vasérc-ágazatbeli vállalat támogatása a fejlesztés kiszélesítésén és intenzívebbé tételén keresztül, [...] valamint a hazai ásványianyag-bázisok (ellátás)biztonsági szerepének megerősítése”.
- (72) A vasércágazat stratégiai fontosságú feltörekvő ágazatnak minősül, ezért a stratégiai fontosságú feltörekvő ágazatokra vonatkozó tizenharmadik ötéves terv hatálya alá is tartozik. A jegyzékben a vasérc és a ferroötvözetek is szerepelnek. A ferroötvözeteket emellett az Ipari és Információs Technológiai Minisztérium 2018. évi iparfejlesztési és tudásmegosztási útmutató katalógusa is említi. A fenti példák az általában vett acélágazatra (és különösen a vasérc-ágazatra) vonatkoznak, mivel ez utóbbi a hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártásának fontos nyersanyaga. Ez azt mutatja, hogy a kínai kormány fontos szerepet szán ezeknek az ágazatoknak. A kínai kormány tehát a szakpolitikai eszközök és iránymutatások széles tárházával irányítja a hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatának fejlődését, és az ágazat fejlesztésének a működésének lényegében minden aspektusa felett ellenőrzést gyakorol. A hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatának legfontosabb nyersanyagával, a vasércel kapcsolatos kormányzati iránymutatás és beavatkozás tehát előnyös a hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazata számára.
- (73) Összefoglalásként elmondható, hogy a kínai kormány olyan intézkedéseket hajt végre, amelyek arra ösztönzik a gazdasági szereplőket, hogy feleljenek meg az ösztönzött iparágak – köztük a hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártásához szükséges fő nyersanyagokat előállító ágazat – támogatásához kapcsolódó közpolitikai célkitűzéseknek. Az intézkedések gátolják a piaci erők szabad érvényesülését.

⁽⁴¹⁾ Jelentés: III. rész, 14. fejezet, 346. és köv. o.

⁽⁴²⁾ Az acélipari kiigazítási és korszerűsítési terv bevezetése.

⁽⁴³⁾ Jelentés: 14. fejezet, 347. o.

⁽⁴⁴⁾ A Kínai Népköztársaság nemzetgazdasági és társadalmi fejlődésének tizenharmadik ötéves terve (2016–2020), megtekinthető a következő internetcímen: <https://en.ndrc.gov.cn/policies/202105/P020210527785800103339.pdf> (hozzáférés: 2022. augusztus 4.).

⁽⁴⁵⁾ Jelentés: 14. fejezet, 349. o.

⁽⁴⁶⁾ Jelentés: 14. fejezet, 352. o.

⁽⁴⁷⁾ Lásd: a Kínai Népköztársaság nemzetgazdasági és társadalmi fejlődéséről, valamint a 2035-re vonatkozó hosszú távú célkitűzéseiről szóló tizenegyedik ötéves terv, III. rész, VIII. cikk, megtekinthető a következő internetcímen: <https://cset.georgetown.edu/publication/china-14th-five-year-plan/> (hozzáférés: 2022. augusztus 4.).

⁽⁴⁸⁾ „Az ipari szerkezetátalakítás irányművelethez” (2019. évi változat), amelyet a Kínai Népköztársaság Nemzeti Fejlesztési és Reformbizottságának 2019. augusztus 27-i 29. sz. rendelete hagyott jóvá; megtekinthető a következő internetcímen: <http://www.gov.cn/xinwen/2019-11/06/5449193/files/26c9d25f713f4ed5b8dc51ae40ef37af.pdf> (hozzáférés: 2022. június 27.).

- (74) E vizsgálat során a Bizottság nem talált olyan bizonyítékokat, amelyek azt jeleznék, hogy az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának negyedik franciabekezdése szerinti, a csődjogi és a tulajdonjogi jogszabályoknak a hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatában való, az (55) preambulumbekendésben már bemutatott diszkriminatív alkalmazása vagy nem megfelelő érvényesítése ne hatna ki a felülvizsgálat tárgyát képező termék gyártóira.
- (75) A hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatára az (55) preambulumbekendésben már szintén bemutatott, az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának ötödik franciabekezdése szerinti, a bérköltségek tekintetében fennálló torzulások is kihatnak. A szóban forgó ágazatban ezek a torzulások közvetlenül (a felülvizsgálat tárgyát képező termék és annak legfontosabb inputjai előállításával összefüggésben) és közvetetten (az ugyanezen kínai munkajogi rendszer hatálya alá tartozó vállalatoktól származó tőke és inputok felhasználásán keresztül) egyaránt érvényesülnek⁽⁴⁹⁾.
- (76) Emellett e vizsgálat keretében nem nyújtottak be a Bizottsághoz olyan bizonyítékot, amely azt jelezné, hogy az (55) preambulumbekendésben már szintén bemutatott, az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése b) pontjának hatodik franciabekezdése szerinti, a pénzügyi rendszerben érvényesülő kormányzati beavatkozás ne hatna ki a hidegen síkhengerelt acéltermékek ágazatára. Ebből következően a pénzügyi rendszerbe való jelentős kormányzati beavatkozás minden szinten nagymértékben befolyásolja a piaci viszonyokat.
- (77) Végezetül a Bizottság emlékeztetni kíván arra, hogy a hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártásához több különböző inputra van szükség. Amikor a hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártói beszerzik inputjaikat vagy szerződést kötnek inputjaik beszerzése érdekében, az általuk fizetett árakra (amelyeket költségként jelenítenek meg) nyilvánvalóan kihatnak az előzőekben ismertetett rendszerszintű torzulások. Például az inputok beszállítói olyan munkaerőt foglalkoztatnak, amelyre kihatnak a torzulások. Amikor kölcsönt vesznek fel, olyan forrásokat vesznek igénybe, amelyekre kihatnak a pénzügyi szektor, illetve a tőkeallokáció torzulásai. Működésüket behatárolja a tervrendszer, amely a kormányzat minden szintjén és az összes gazdasági ágazatban érvényesül.
- (78) Következésképpen az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének a) pontja értelmében nemcsak a hidegen síkhengerelt acéltermékek belföldi értékesítési árait nem helyénvaló alkalmazni, hanem az inputköltségeket (ezen belül a nyersanyagok, az energia, a földterület, a finanszírozás, a munkaerő stb. költségeit) sem, hiszen ezekre is kihat a jelentős I. és II. részében bemutatott jelentős mértékű kormányzati beavatkozás. A tőke, a földterület, a munkaerő, az energia és a nyersanyagok allokálásával összefüggésben bemutatott kormányzati beavatkozás Kína teljes egészében érvényesül. Ebből egyebek mellett az is következik, hogy a Kínában különféle termelési tényezők felhasználásával előállított inputra szintén jelentős torzulások hatnak. Ugyanez vonatkozik az input inputjaira, és így tovább.
- (79) Sem a kínai kormány, sem a jelen vizsgálatban érintett exportáló gyártók nem szolgáltak ellentétes értelmű bizonyítékkal vagy érvekkel.
- (80) Összességében a rendelkezésre álló bizonyítékok arról tanúskodnak, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező termék árai és költségei (köztük a nyersanyag-, az energia- és a munkaerőköltségek) az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének b) pontja értelmében – az ott felsorolt elemek közül egy vagy több tényleges vagy lehetséges hatásának tanúsága szerint – jelentős kormányzati beavatkozás hatására alakulnak ki, és nem szabadpiaci erőviszonyok eredményei. Ennek alapján, valamint a kínai kormány együttműködésének hiányában a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy ez esetben nem helyénvaló a belföldi árak és költségek alkalmazása a rendes érték megállapításához. A Bizottság ezért a rendes értéket az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének a) pontjával összhangban kizárólag torzulásoktól mentes árakat vagy referenciaértékeket tükröző előállítási és értékesítési költségek – ez esetben egy megfelelő reprezentatív országban érvényes előállítási és értékesítési költségek – alapján, a következő szakaszban foglaltak szerint képezte.

3.1.4. Reprezentatív ország

3.1.4.1. Általános megjegyzések

- (81) A reprezentatív ország kiválasztása az alaprendelet 2. cikkének (6a) bekezdése alapján, a következő szempontok szerint történt:
- a Kínához hasonló gazdasági fejlettség. Ebben a vonatkozásban a Bizottság olyan országokat vett figyelembe, amelyek egy főre jutó bruttó nemzeti jövedelme a Világbank adatbázisa⁽⁵⁰⁾ alapján hasonló Kínához,

⁽⁴⁹⁾ Lásd: (EU) 2021/635 végrehajtási rendelet, (134)–(135) preambulumbekendés; (EU) 2020/508 végrehajtási rendelet, (143)–(144) preambulumbekendés.

⁽⁵⁰⁾ World Bank Open Data – Upper Middle Income (A Világbank nyílt hozzáférésű adatai – közepes jövedelmű országok, felső sáv), <https://data.worldbank.org/income-level/upper-middle-income>

- a felülvizsgálat tárgyát képező termék termelése az adott országban, ⁽⁵¹⁾
- a vonatkozó nyilvános adatok rendelkezésre állása a reprezentatív országban,
- több lehetséges reprezentatív ország esetén a Bizottságnak indokolt esetben előnyben kell részesítenie azt az országot, amelyben a szociális védelem és a környezetvédelem szintje megfelelő.

(82) Az (52) és az (53) preambulumbekzdésben ismertetett módon a Bizottság a rendes érték meghatározásához felhasznált forrásokkal kapcsolatban két feljegyzést is fűzött az érdekelt felek számára betekintésre összeállított aktához. E feljegyzések ismertették a vonatkozó kritériumok alapjául szolgáló tényeket és bizonyítékokat. A felek nem nyújtottak be észrevételeket ezekkel az elemekkel és a fent említett két feljegyzésben meghatározott releváns forrásokkal kapcsolatban. A második feljegyzésben a Bizottság tájékoztatta az érdekelt feleket arról, hogy ebben az ügyben Brazíliát szándékozik megfelelő reprezentatív országnak tekinteni abban az esetben, ha megerősítést nyer az alaprendelet 2. cikkének (6a) bekezdése szerinti jelentős torzulások fennállása.

3.1.4.2. A Kínához hasonló gazdasági fejlettség

- (83) A termelési tényezőkre vonatkozó első feljegyzésben a Bizottság Brazíliát, Mexikót, Oroszországot és Törökországot azonosította olyan országgént, amelyről ismert, hogy gyártja a felülvizsgálat tárgyát képező terméket és amelynek gazdasági fejlettsége a Világbank megítélése szerint Kínához hasonló, vagyis bruttó nemzeti jövedelme alapján a Világbank besorolása szerint a közepes jövedelmű országok felső sávjába tartozik.
- (84) A kérelmező kérelmében Brazíliát javasolta mint állítólagosan megfelelő reprezentatív országot, tekintettel arra, hogy Brazíliában több integrált acélgyártó működik, és az ország kiváló példája a fő acéltermékek – köztük a felülvizsgálat tárgyát képező termék – versenyképes belföldi piacának. Kérelmében a kérelmező azt is jelezte, hogy Brazíliában a vizsgált termék előállításához felhasznált valamennyi inputot általában több helyről, és nagyrészt nem torzított forrásokból importálják.
- (85) Az említett feljegyzésben megjelölt országokkal kapcsolatban nem érkezett észrevétel.

3.1.4.3. A vonatkozó nyilvános adatok rendelkezésre állása a reprezentatív országban

- (86) Az első feljegyzésben a Bizottság jelezte, hogy azon országok – nevezetesen Brazília, Mexikó, Oroszország és Törökország – esetében, amelyekről megállapítást nyert, hogy gyártják a felülvizsgálat tárgyát képező terméket, tovább kell vizsgálni a nyilvános adatok elérhetőségét, különös tekintettel a felülvizsgálat tárgyát képező termék gyártóinak nyilvános pénzügyi adataira.
- (87) Mexikó tekintetében a Bizottság két olyan vállalatot azonosított, amelyeket az első feljegyzés gyártóként nevezett meg. E két vállalat egyike azonban 2016-tól kezdve veszteséges volt (mely időszak a 2020. évet is magában foglalta). A másik vállalat esetében arra derült fény, hogy a 2020. évi pénzügyi kimutatásai nem voltak összhangban az előző évre (2019-re) vonatkozó pénzügyi kimutatásaival: például megállapítást nyert, hogy a nettó értékesítés 2020-ban mintegy hetedakkora volt, mint 2019-ben. A Bizottság nem talált olyan információt, amely alátámasztaná a 2020 és 2019 közötti (a nettó nyereségre is hatást gyakorló) nettó árbevételbeli különbséget. Ezért a két vállalatot a Bizottság nem tekintette alkalmasnak arra, hogy a gyártási általános költségek, az SGA-költségek és a nyereség meghatározása során figyelembe vegye. A vizsgálat aktájában a Bizottságnak nem állt rendelkezésére információ olyan további vállalatok jelenlétével kapcsolatban, amelyek Mexikóban a felülvizsgálat tárgyát képező termék előállításával foglalkoznak és nyilvánosan elérhető pénzügyi adatokkal rendelkeznek. Ezért a Bizottság megállapította, hogy Mexikó a továbbiakban nem tekinthető megfelelő reprezentatív országnak.
- (88) Oroszország tekintetében a Bizottság két olyan vállalatot azonosított, amelyeket az első feljegyzés gyártóként nevezett meg és amelyek nyilvánosan elérhető pénzügyi adatokkal rendelkeznek. Mindkét vállalat nyereséges volt 2020-ban és az azt megelőző években. Azonban – amint azt a (91) preambulumbekzdés is említi – a Bizottság számos problémát tárt fel az Oroszországra vonatkozóan rendelkezésre álló adatokkal kapcsolatban, mivel Oroszország nem importál számos fontos nyersanyagot, például a vizsgált termék előállításához felhasznált cseppfolyósított földgázt. Emellett Oroszországban a földgázárak láthatólag torzulnak. A Bizottság ezért megállapította, hogy e vizsgálatban Oroszország nem tekinthető megfelelő reprezentatív országnak.

⁽⁵¹⁾ Ha a felülvizsgálat tárgyát képező terméket egyetlen hasonló fejlettségű országban sem gyártják, a felülvizsgálat tárgyát képező termékkel azonos általános kategóriába és/vagy ágazatba tartozó termék is figyelembe vehető.

- (89) Törökország tekintetében a Bizottság két olyan vállalatot azonosított, amelyeket az első feljegyzés gyártóként nevezett meg. Egyikük esetében azonban nem álltak rendelkezésre könnyen hozzáférhető közelmúltbeli pénzügyi kimutatások. A másik vállalat esetében – annak ellenére, hogy 2020-ban és az azt megelőző években nyereséges volt – a Bizottság nem tartotta észszerűnek az értékesítési és általános költségek (a továbbiakban: SGA-költségek) szintjét, mivel a vállalat előállítási költségének százalékában kifejezett SGA-költségei alacsonyak (2020-ban kevesebb mint 2 %), sőt negatívak voltak. A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy e vállalatok adatait nem tudja az SGA-költségek torzulástól mentes és észszerű összegeként a figyelembe venni a torzulástól mentes rendes érték megállapításához. Ennek eredményeként a Bizottság megállapította, hogy e vizsgálatban Törökország nem tekinthető megfelelő reprezentatív országnak.
- (90) Végezetül: Brazília tekintetében a Bizottság az első feljegyzésben öt olyan vállalatot azonosított, amelyek hidegen síkhengetelt acéltermékeket gyártanak. Az öt vállalat közül azonban kettőnél az előállítási költségük százalékában kifejezett értékesítési és általános költségek (a továbbiakban: SGA-költségek) negatívak voltak, ezért e vállalatok adatait nem lehetett felhasználni a torzulástól mentes rendes érték megállapításához. A másik három brazil vállalat friss állami pénzügyi adatokkal rendelkezett, amelyek tartalmazták a nyereségre vonatkozó információkat, és a 2020. évi SGA-költségek észszerű összegét mutatták.
- (91) A Bizottság elemezte ezenfelül a fő termelési tényezők Brazíliába, Mexikóba, Oroszországba és Törökországba érkező behozatalát is. A behozatali adatok elemzése azt mutatta, hogy bizonyos fontos termelési tényezőt Oroszország nem importált. Emellett Oroszországban a földgázárak láthatólag torzulnak. Ezenkívül a behozatali adatok elemzése azt mutatta, hogy Törökország nem importált cseppfolyósított földgázt (HS 2711 11 földgáz, cseppfolyósított), és csak korlátozott mennyiségben importált oxigént (HS 2804 40 oxigén). Ezért sem Oroszország, sem Törökország nem tekinthető megfelelő reprezentatív országnak.
- (92) A fenti megfontolások alapján a Bizottság a második feljegyzésben tájékoztatta az érdekelt feleket arról, hogy a rendes érték kiszámításához szükséges, torzulásoktól mentes árak vagy referenciaértékek összegyűjtéséhez az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése a) pontjának első franciabekezdésében foglaltaknak megfelelően Brazíliát kívánja megfelelő reprezentatív országgént figyelembe venni, valamint három brazil vállalat (az ArcelorMittal Brazil, a CSN és az Usiminas) adataival kíván dolgozni.
- (93) Az érdekelt feleket felkérték, hogy tegyék meg észrevételeiket Brazília mint reprezentatív ország és a három vállalat (az ArcelorMittal Brazil, a CSN és az Usiminas) mint a reprezentatív országban működő gyártó megfelelőségéről. A második feljegyzést követően nem érkezett észrevétel.

3.1.4.4. A szociális védelem és a környezetvédelem szintje

- (94) Miután megállapítást nyert, hogy a fenti tényezők összessége alapján Brazília az egyetlen megfelelő reprezentatív ország, a szociális védelem és a környezetvédelem szintjének vizsgálatára az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése a) pontja első franciabekezdésének utolsó fordulatával összhangban már nem volt szükség.

3.1.4.5. Következtetés

- (95) A fenti elemzés alapján Brazília maradéktalanul teljesítette azokat a kritériumokat, amelyeket az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése a) pontjának első franciabekezdése a megfelelő reprezentatív országgént történő figyelembevételhez meghatároz.

3.1.5. A torzulástól mentes költségek megállapításához felhasznált források

- (96) Az első feljegyzésben a Bizottság felsorolta az exportáló gyártók által a felülvizsgálat tárgyát képező termék előállítása során használt termelési tényezőket (például anyagokat, energiát és a munkaerőt), és felkérte az érdekelt feleket arra, hogy észrevételeiket terjesszék elő és tegyenek javaslatot a feljegyzésben említett minden egyes termelési tényezővel kapcsolatos torzulásoktól mentes értékekre vonatkozó, nyilvánosan elérhető információkra nézve.

- (97) Ezt követően a második feljegyzésben a Bizottság közölte, hogy a rendes értéknek az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének a) pontja szerinti számtani képzéséhez a GTA alapján állapítja meg a legtöbb termelési tényező (különösen a nyersanyagok) torzulásuktól mentes költségét. A Bizottság továbbá jelezte, hogy az energia torzulástól mentes költségeinek kiszámításához a következő forrásokat használja majd: az egyik legnagyobb brazil villamosenergia-szolgáltató, az EDP Brasil által felszámított villamosenergia-ár ⁽⁵²⁾, továbbá – a (109) preambulum-bekezdésben kifejtettek szerint – a braziliai földgázárak vonatkozásában is felhasználja az adatokat. A Bizottság továbbá kijelentette, hogy a torzulásuktól mentes munkaerőköltségek megállapításához az ILO statisztikáit fogja felhasználni a brazil bérek meghatározása céljából. Az ILO statisztikái ⁽⁵³⁾ a braziliai feldolgozóiparban 2020-ban alkalmazott munkavállalók havi béréről ⁽⁵⁴⁾ és az általuk ledolgozott heti átlagos munkaórászámról ⁽⁵⁵⁾ szolgáltatnak információkat.
- (98) A második feljegyzésben a Bizottság arról is tájékoztatta az érdekelt feleket, hogy a kínai exportáló gyártók együttműködésének hiányában a kérelmező által a kérelemben benyújtott információk alapján a teljes előállítási költségben belüli elhanyagolható súlyt képviselő bizonyos nyersanyagokat a „fogyóeszközök” közé sorolja. A Bizottság továbbá azt a tájékoztatást adta, hogy a megfelelő reprezentatív országban megállapított torzulástól mentes referenciaértékek alkalmazása során a kérelmező által a fogyóeszközök meghatározására vonatkozóan a kérelemben szolgáltatott információk alapján az újrászámított nyersanyagköltségre a százalékos arányt fogja alkalmazni.
- (99) Észrevételek nem érkeztek.

3.1.6. Torzulásmentes költségek és referenciaértékek

3.1.6.1. Termelési tényezők

- (100) A Bizottság felkérte a kérelmezőt, hogy adjon felvilágosítást a félkész melegen hengerelt termékekből kiinduló gyártási folyamatok során felhasznált releváns termelési tényezőkről, és nyújtson be naprakész tájékoztatást a teljes felülvizsgálati időszakra vonatkozó szállítási költségek szintjéről. A kért információkat a kérelmező 2022. február 17-én rendelkezésre bocsátotta.
- (101) A kérelmen alapuló összes információ, valamint a kérelmező által azt követően benyújtott információk figyelembevételével a Bizottság a következő termelési tényezőket és forrásait azonosította a rendes értéknek az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének a) pontjával összhangban történő meghatározásához:

1. táblázat

Az egyes hidegen síkhengerelt termékek termelési tényezői

Termelési tényező	Vámtarifaszám	Torzulástól mentes érték CNY-ben	Mértékegység
Nyersanyagok			
Dolomit	251810, 251820 és 251830	169,9	Tonna
Mészkő	252100	160,8	Tonna
Égetett mész	252210	852,8	Tonna
Vasérc és dústmányai	260111 és 260112	1 206,8	Tonna
Vastartalmú termékek	720310 és 720390	453 671	Tonna

⁽⁵²⁾ <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/tarifas-aplicadas-a-clientes-atendidos-em-alta-e-media-tensao-grupo-a> és <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/bandeira-tarifaria>

⁽⁵³⁾ <https://ilostat.ilo.org/>

⁽⁵⁴⁾ <https://ilostat.ilo.org/data/> https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer36/?lang=en&segment=indicator&id=EAR_4MTH_SEX_ECO_CUR_NB_A

⁽⁵⁵⁾ https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer38/?lang=en&segment=indicator&id=HOW_TEMP_SEX_ECO_NB_A

Antracit és bitumenes kőszén	270111 és 270112	662	Tonna
Koksz és félkoksz kőszénből	270400	2 027,6	Tonna
Oxigén	280440	8 796,3	Köbméter
Ferromangán	720211 és 720219	9 388,2	Tonna
Ferrokróm	720241 és 720249	9 470,6	Tonna
Félkész termék vasból vagy ötvöztlen acélból	7207	4 256,3	Tonna
Síkhengerelt termék vasból vagy ötvöztlen acélból	72081000, 72082500, 72082610, 72082690, 72082710, 72082790, 72083610, 72083690, 72083700, 72083810, 72083890, 72083910, 72083990, 72084000, 72085100, 72085200, 72085300, 72085400, 72089000, 72111300, 72111400, 72111900	4 637,9	Tonna
Legalább 600 mm szélességű síkhengerelt termék más ötvöztött acélból	72253000, 72254010, 72254090	8 539,6	Tonna
600 mm-nél kisebb szélességű síkhengerelt termék más ötvöztött acélból	72269100	9 081,8	Tonna

Melléktermékek: Hulladékok

Vas- vagy acéltörmelék és -hulladék	720430 és 720449	2 383,3	Tonna
Esztergaforgács, gyaluforgács, forgácsapríték, marási hulladék, fűrészpor, reszelék, kovácsolási és csákolási hulladék (vasból vagy acélból)	720441	3 269,1	Tonna

Munkaerő

Munkaerő		24,8	/fő/munkaóra

Energia

Villamos energia		547,7	kWh
Földgáz	271111 és 271112	1 638	Tonna

3.1.6.2. Nyersanyagok

- (102) A kérelmező által a kérelmében szolgáltatott információk arra engednek következtetni, hogy az egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártására két nagyobb folyamat létezik.

- Az első előállítási folyamat a nyersanyagokból indul ki, és oxigénbefúvásos konverteres kohót (BOF) használ. Ebben a folyamatban az első lépés az úgynevezett a „kemény, hidegen síkhengerelt” termék előállítása nyersanyagokból (főként vasércből és kokszzénből). Ez a termék közvetlenül azután jön létre, hogy a melegen hengerelt anyagot a hideghengerművön a vastagság csökkentése céljából átvezetik. A második lépés ennek a terméknek a hőkezelése, azaz újramelegítése, melynek során az acél tulajdonságai helyreállnak.
- A második előállítási folyamat a félkész termékekből (vagyis a melegen hengerelt síkacél termékekből) indul ki: A hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártása a beszerzett melegen hengerelt síkacél termékekkel (az úgynevezett pácolt tekercsekkel) veszi kezdetét. Ezek teszik ki az inputok legnagyobb költséghányadát.

- (103) A reprezentatív országbeli gyártó telephelyére leszállított nyersanyagok (az első előállítási folyamat esetében) és a melegen hengerelt síkacél termékek (a második előállítási folyamat esetében) torzulástól mentes árának megállapítása során a Bizottság a reprezentatív országba irányuló importnak a GTA szerinti súlyozott átlagos importárát vette alapul, amelyet megnövelt az importvámokkal és a fuvarozási költségekkel. A reprezentatív országban érvényes importárát a Kínán kívüli összes harmadik országból és a Kereskedelmi Világszervezetben tagsággal nem rendelkező, az (EU) 2015/755 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁵⁶⁾ I. mellékletében felsorolt országokból érkező import egységárainak súlyozott átlaga szolgáltatta. A Bizottság azért döntött a Kínából a reprezentatív országba érkező import figyelmen kívül hagyása mellett, mert a (80) preambulumbekkezdésben jelzett módon arra a következtetésre jutott, hogy az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének b) pontja értelmében vett jelentős torzulások fennállása miatt nem helyénvaló a Kínában érvényes belföldi árak és költségek alkalmazása. Mivel nem áll rendelkezésre arra utaló bizonyíték, hogy ugyanezek a torzulások a kivitelre szánt termékekre nem hatnak ki ugyanilyen módon, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy ezek a torzulások az exportárakat is befolyásolták. A Kínából a reprezentatív országba irányuló behozatal kizárását követően az egyéb harmadik országokból származó behozatal volumene továbbra is reprezentatív maradt.
- (104) Néhány termelési tényező a felülvizsgálati időszak alatt az összes nyersanyagköltség elhanyagolható részét tette ki. Mivel az ezekhez használt értékek – a felhasznált forrástól függetlenül – nem volt érzékelhető hatása a dömpingkülönbség-számításokra, a Bizottság úgy döntött, hogy e költségeket a fogyóeszközökhöz sorolja. A (98) preambulumbekkezdésben kifejtettek szerint a Bizottság a fogyóeszközök mennyiségének meghatározásához a kérelmező által a kérelemben megadott százalékos arányt alkalmazta, amikor a megfelelő reprezentatív országban megállapított torzulástól mentes referenciaértékeket vette figyelembe.
- (105) A behozatali vámkok tekintetében a Bizottság megjegyezte, hogy Brazília a legrelevánsabb nyersanyagok nagy részét importálta (a vasércet több mint 5 országból, a szenet és a kokszt több mint 10 országból). Mivel a hatályvesztési felülvizsgálat keretében nem a pontos dömpingkülönbséget kell meghatározni, hanem csupán a dömping folytatódásának vagy megismétlődésének valószínűségét kell megállapítani, a Bizottság az egyes nyersanyagok importvámját az országok egy kisebb csoportjából érkező reprezentatív importvolumenek alapján állapította meg, amelyek a legrelevánsabb nyersanyagok (vasérc, szén és kokszt) a teljes behozatal legalább 80 %-át adták.
- (106) A fuvarozási költségek kapcsán megjegyzendő, hogy együttműködés hiányában a Bizottság a kérelmezőt kérte fel arra, hogy nyújtson be naprakész tájékoztatást a felülvizsgálati időszak egészére vonatkozó belföldi fuvarozási költségek szintjéről. A kérelmező 2022. február 4-én, illetve 17-én benyújtotta a kért információkat. A Bizottság a belföldi fuvarozási költségeket kifejezte az érintett nyersanyagok tényleges költségének százalékában, majd a torzulástól mentes fuvarozási költség megállapítása érdekében ezt a százalékot alkalmazta az érintett nyersanyagok torzulástól mentes költségére. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy az exportáló gyártó nyersanyagköltségéből és a jelzett fuvarozási költségekből képzett hányados egyszerű módon felhasználható a vállalat telephelyére leszállított nyersanyagok torzulatlan fuvarozási költségeinek becslésére.

3.1.6.3. Munkaerő

- (107) A Bizottság a brazil munkabérek az ILO statisztikái alapján határozta meg. Az ILO statisztikái ⁽⁵⁷⁾ a brazil feldolgozóiparban 2020-ban alkalmazott munkavállalók havi béréről ⁽⁵⁸⁾ és az általuk ledolgozott heti átlagos munkaórászámokról ⁽⁵⁹⁾ szolgáltatnak információkat.

⁽⁵⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/755 rendelete (2015. április 29.) az egyes harmadik országokból történő behozatalra vonatkozó közös szabályokról (HL L 123., 2015.5.19., 33. o.). Az alaprendelet 2. cikkének (7) bekezdése szerint az ezekben az országokban alkalmazott belföldi árak nem használhatók fel a rendes érték megállapításához, és az importadatok egyébként is elhanyagolhatók voltak.

⁽⁵⁷⁾ <https://ilostat.ilo.org/>

⁽⁵⁸⁾ <https://ilostat.ilo.org/data/> https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer36/?lang=en&segment=indicator&id=EAR_4MTH_SEX_CO_CUR_NB_A

⁽⁵⁹⁾ https://www.ilo.org/shinyapps/bulkexplorer38/?lang=en&segment=indicator&id=HOW_TEMP_SEX_ECO_NB_A

3.1.6.4. Villamos energia

- (108) A villamosenergia-költségek torzulástól mentes értékének megállapításához a Bizottság az egyik legnagyobb brazil villamosenergia-szolgáltató, az EDP Brasil vállalat által szolgáltatott villamosenergia-árfarait⁽⁶⁰⁾ használta fel.

3.1.6.5. Földgáz

- (109) A földgáz brazil ára olyan adatokon alapult, amelyek a GTA-ban közölt behozatali mennyiségeket és értékeket a MacMapból⁽⁶¹⁾ származó vámadatokkal kombinálva adják meg az importált gáz vámköteles importárait.

3.1.6.6. Gyártási általános költségek, SGA-költségek, nyereség és értékcsökkenés

- (110) Az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdésének a) pontja szerint „a [számtanilag] képzett rendes értéknek tartalmaznia kell az igazgatási, értékesítési és általános költségek, valamint a nyereség torzulástól mentes és észszerű összegét”. Emellett a gyártási általános költségeket úgy kell meghatározni, hogy az előzőekben említett termelési tényezők költségeiben nem szereplő költségelemeket tartalmazzák.
- (111) A Bizottság a (90) preambulumbekzdésnek megfelelően három brazil vállalat (az ArcelorMittal Brazil, a CSN és az Usiminas) – mint a reprezentatív országban működő gyártók – pénzügyi adatait vette figyelembe.
- (112) A gyártási általános költségek torzulástól mentes értékének megállapításához – figyelemmel a kínai exportáló gyártók együttműködésének hiányára – a Bizottság az alaprendelet 18. cikkének megfelelően a rendelkezésre álló tényeket használta fel. Ennek érdekében a Bizottság a kérelmező által a kérelemben közölt adatok alapján megállapította a gyártási általános költségek és a teljes gyártási és munkaerőköltség hányadosát. Ezt követően a Bizottság a gyártási általános költségek torzulástól mentes értékét úgy határozta meg, hogy az előzőek szerint kapott százalékos arányt alkalmazta a gyártási költség torzulástól mentes értékére.

3.1.7. A rendes érték számítása

- (113) A Bizottság a fentiek alapján az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése a) pontjának megfelelően terméktípusonként megállapította a gyártelepi alapon számított rendes értéket.
- (114) A Bizottság elsőként a torzulástól mentes gyártási költségeket állapította meg. Az exportáló gyártók együttműködésének hiányában a Bizottság azokra az adatokra hagyatkozott, amelyeket a kérelmező nyújtott be a felülvizsgálati kérelemben a felülvizsgálat tárgyát képező termék előállításához felhasznált egyes tényezőkre (az anyagokra és a munkaerőre) vonatkozóan.
- (115) A torzulástól mentes gyártási költség meghatározása után a Bizottság a (112) preambulumbekzdésben leírtak szerint elvégezte a gyártási általános költségek, az SGA-költségek és a nyereség hozzáadását. A gyártási általános költségek megállapítása a kérelmező által szolgáltatott adatok alapján történt. A Bizottság az SGA-költségeket és a nyereséget három brazil vállalat (az ArcelorMittal Brazil, a CSN és az Usiminas) pénzügyi adatai alapján határozta meg, a (111) preambulumbekzdésben említettek szerint. A Bizottság a torzulásmentes gyártási költségeket megnövelte:
- a gyártási általános költségekkel, amelyek az első előállítási folyamattól kezdődően a gyártás közvetlen költségeinek összesen 10 %-át, a második előállítási folyamattól kezdődően pedig 2 %-át tették ki,

⁽⁶⁰⁾ <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/tarifas-aplicadas-a-clientes-atendidos-em-alta-e-media-tensao-grupo-a> és <https://www.edp.com.br/distribuicao-es/saiba-mais/informativos/bandeira-tarifaria>

⁽⁶¹⁾ www.macmap.org

- az SGA-költségekkel és egyéb költségekkel, amelyek a fent említett három brazil vállalat által értékesített áruk költségének 18,5 %-át tették ki, és
- a nyereséggel, amely a három fent említett brazil vállalkozás által értékesített áruk költségeinek 14,7 %-át teszi ki, és amelyet a Bizottság a teljes torzulástól mentes gyártási költségre alkalmazott.

(116) A Bizottság ezzel az eljárással az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése a) pontjának megfelelően terméktípusonként megállapította a gyártelepi alapon számított rendes értéket. A számtanilag képzett rendes érték a felülvizsgálati időszak alatt az előállítási folyamattól függően 1 200–1 400 EUR/tonna vagy 1 500–1 700 EUR/tonna között mozgott (lásd a (102) preambulumbekendést).

3.1.8. Exportár

(117) A kínai exportáló gyártók együttműködésének hiányában a Bizottság a 14. cikk (6) bekezdése szerinti adatbázis ⁽⁶²⁾ alapján, CIF-szinten állapította meg az exportárát.

3.1.9. Összehasonlítás

(118) A Bizottság összehasonlította az alaprendelet 2. cikke (6a) bekezdése a) pontjának megfelelően számtanilag képzett rendes értéket és az előzőek szerint megállapított exportárát.

(119) Azokban az esetekben, amikor azt a méltányos összehasonlítás szükségessé tette, a Bizottság a rendes értéket és/vagy az exportárát az alaprendelet 2. cikkének (10) bekezdésével összhangban az árakat és az árak összehasonlíthatóságát befolyásoló különbségek figyelembevételével kiigazította. A Bizottság a kérelmező által szolgáltatott információk alapján kiigazításokat végzett az exportáron (140,44 EUR/tonna) a tengeri és belföldi fuvarozási és kirakodási díjak alapján, annak érdekében, hogy a gyártelepi árat meghatározhassa.

3.1.10. A dömping folytatódása

(120) Ennek alapján a Bizottság megállapította, hogy – amint azt a (102) preambulumbekendés ismerteti – az első előállítási folyamat (a nyersanyagokból kiinduló eljárás) esetében az exportár 29,7 %-kal volt alacsonyabb megállapított rendes értéknél, a második előállítási folyamat (a félkész termékekből kiinduló eljárás) esetében pedig 8,83 %-kal.

(121) mivel azonban a szóban forgó behozatal volumene igen korlátozott volt – az Unióba irányuló behozatal kevesebb mint 0,5 %-át tette ki, és kevesebb mint 1 %-os uniós piaci részesedésnek felelt meg – a Bizottság az árakat nem tekintette reprezentatívnak. Ennek alapján a Bizottság megállapította, hogy ez a csekély mennyiség nem elegendő a dömping folytatódására vonatkozó következtetés megalapozására. A Bizottság ezért megvizsgálta a dömping megismétlődésének valószínűségét.

3.1.11. A dömping megismétlődésének valószínűsége

(122) A dömping megismétlődése valószínűségének elemzése során a Bizottság a következők analizisét is elvégezte: a harmadik országokba irányuló kivitel, Kína gyártási kapacitása és szabad kapacitása, valamint az uniós piac vonzereje.

3.1.11.1. A harmadik országokba, illetve az Unióba irányuló exportárak összevetése

(123) A Bizottság elemezte a felülvizsgálati időszak alatt a harmadik országokba irányuló kínai export árstruktúráját. Ennek során betekintett a nyilvánosan hozzáférhető információkba, például a Globális Kereskedelmi Atlaszban (a továbbiakban: GTA) közölt kínai exportstatisztikákba, és a felülvizsgálati időszakra vonatkozóan lekérte a 7209 15 90, a 7209 16 90, a 7209 17 90, a 7209 18 90, a 7209 25 00, a 7209 26 00, a 7209 27 00, a 7209 28 00, a 7211 23 00, a 7211 29 00, a 7225 50 00 és a 7226 92 00 HR-kód alá tartozó egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek kivitelének mennyiségére és értékére vonatkozó adatokat. Az összes országba (az Európai Uniót is beleértve) irányuló kivitel mennyisége (tonnában) 3 253 368 tonna, amelyből 31 602 tonnát, azaz körülbelül 1 %-ot exportáltak az Unióba.

⁽⁶²⁾ A 14. cikk (6) bekezdése szerinti adatbázis 10 számjegyű TARIC-kódok szintjén szolgáltat adatokat a már nyilvántartásba vételi, illetve dömpingellenes vagy szubvencióellenes intézkedések hatálya alá tartozó termékeknek az eljárásban érintett országokból és más harmadik országokból érkező behozataláról.

- (124) A GTA-ban közölt kínai exportstatisztikák szerint a Kínából más országokba irányuló kivitel átlagos CIF-exportára 629 EUR/tonna volt, amelyet a Bizottság gyártelepi árra módosított (a tengeri és belföldi fuvardíjak, valamint a kirakodási díjak alapján történő kiigazította), így az eredmény 585 EUR/tonna lett. Ez utóbbi ár még az Unióba irányuló export felülvizsgálati időszakban megfigyelhető árnál is alacsonyabb volt.
- (125) Ezért a Bizottság valószínűnek tekintette, hogy a jelenlegi intézkedések hatályvesztése esetén a kínai exportáló gyártók a megállapított rendes érték alatti szinten kezdenének értékesíteni az Unió piacán.

3.1.11.2. Termelési kapacitás és szabad kapacitás Kínában

- (126) A kérelmező által benyújtott kérelem szerint a felülvizsgálat tárgyát képező termék előállítását Kínában több mint 50 exportáló gyártó végzi. A GTA-ban közölt kínai exportstatisztikák szerint a kínai exportáló gyártók a világ többi részébe is exportálnak.
- (127) Tekintettel a kínai exportáló gyártók együttműködésének hiányára, a Bizottság a többi exportáló gyártó kapacitására vonatkozó megállapításait a rendelkezésre álló tényekre alapozta, valamint a hatályvesztési felülvizsgálat iránti kérelemben szereplő információkra, továbbá más rendelkezésre álló forrásokra, például az (EU) 2021/1029 bizottsági végrehajtási rendeletre ⁽⁶³⁾, az acélgyártási kapacitások 2021. évi legfrissebb fejleményeiről szóló, 2021 szeptemberében közzétett OECD-dokumentumra ⁽⁶⁴⁾, valamint az Acélipari Világszövetség 2021. évi adataira ⁽⁶⁵⁾ támaszkodott.
- (128) Először: a hatályvesztési felülvizsgálat iránti kérelemben szereplő információk alapján 2020-ban a teljes kínai kapacitás becsült mértéke meghaladja a 120 millió tonnát, a termelés és a kínai felhasználás becsült mértéke pedig 100 millió tonna. A Bizottság ennek alapján a Kínában 2020-ban rendelkezésre álló szabad kapacitást 20 millió tonnára becsülte, ami a felülvizsgálati időszakban rendelkezésre álló szabad kapacitásra nézve irányadó. Ez a mennyiség jelentősen meghaladja a felülvizsgálati időszakban mért teljes uniós szabadpiaci felhasználást (kb. 9,7 millió tonna). Másodszor: az (EU) 2021/1029 végrehajtási rendelet előírta, hogy „a felhasználásnak Kínában [...] tapasztalt rendkívüli fellendülése” (lásd az (EU) 2021/1029 rendelet (36) preambulumbekzdését) ellenére az acéliparban kialakult kapacitásfelesleggel foglalkozó 2020. évi globális fórum (a továbbiakban: GFSEC) miniszteri jelentése a 2019-ig rendelkezésre álló adatok alapján kijelentette, hogy „a keresleti kilátások közvetlen következménye az, hogy a globális kapacitás és a kereslet közötti távolság, amely az acélpiacon túlkínálati kockázatának egy mutatója, jelentősen meg fog növekedni, legalább 606 millió tonnára 2020-ban”. Azt is megjegyzi a jelentés, hogy „a kapacitásfelesleg e megfordulása kereskedelmi zavarokhoz vezethet, jelentősen alacsonyabb acélárakat idézhet elő, és árthat az acélagazat gazdasági fenntarthatóságának”. Harmadszor: ezt a helyzetet az acélgyártási kapacitások 2021. évi legfrissebb fejleményeiről szóló OECD-dokumentum is megerősítette. A dokumentum nemcsak „az elavult és kisméretű acélüzemek felváltására irányuló kínai intézkedésekkel kapcsolatos számos új beruházásokról” tett említést, amelyekre „különösen Kína keleti és déli part menti területein” kerül sor, hanem arról is, hogy a kínai kormány „feltárt olyan eseteket, ahol egyes acélművek a kapacitáscsere-rendszer keretében bővítették termelési kapacitásukat”. Az OECD-dokumentum említést tesz a kínai acélipari vállalatok által a dél-ázsiai országokban, például a Fülöp-szigeteken és Indonéziában végrehajtott beruházásokról is. Végezetül: jóllehet az Acélipari Világszövetség 2021. évi adatai csak a nyersacélra vonatkoznak, az érintett termék tekintetében irányadónak tekinthetők, mivel a hidegen síkhengerelt acéltermékek gyártása alapvetően a második acélgyártási folyamat (amely a melegen síkhengerelt acéltermékek gyártása után következik). E tekintetben a nyersacélgyártásra vonatkozó 2021. évi adatok azt mutatták, hogy Kína a világ acéltermelésének 52,9 %-át képviselte, ami szintén arra utal, hogy 2021-ben Kína hatalmas kapacitással rendelkezett az érintett termék gyártására.
- (129) Emellett egyes főbb piacokat, például az Egyesült Államok és India piacát a felülvizsgálat tárgyát képező terméket érintő dömpingellenes intézkedések védik, ami csökkenti a kínai exportáló gyártók hozzáférését e piacokhoz.
- (130) Ennek alapján valószínűsíthető, hogy a kínai gyártók az intézkedések hatályvesztése esetén nagy mennyiségű szabad kapacitást irányítanának az uniós piacra, és nagy mennyiségeket kezdenének dömpingáron értékesíteni.

3.1.11.3. Az uniós piac vonzereje

- (131) Az uniós piac globális szinten az egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek legnagyobb piaci közé tartozik.

⁽⁶³⁾ A Bizottság (EU) 2021/1029 végrehajtási rendelete (2021. június 24.) az (EU) 2019/159 bizottsági végrehajtási rendeletnek az egyes acéltermékek behozatalára vonatkozó védintézkedés meghosszabbítása érdekében történő módosításáról (HL L 225. I, 2021.6.25., 1. o.).

⁽⁶⁴⁾ <https://www.oecd.org/industry/ind/latest-developments-in-steelmaking-capacity-2021.pdf>

⁽⁶⁵⁾ <https://worldsteel.org/steel-topics/statistics/world-steel-in-figures-2022/>

- (132) A kérelmező kérelmében előadta, hogy az acéllal kapcsolatos és a felülvizsgálat tárgyát képező termékre alkalmazandó uniós védintézkedések önmagukban nem lennének elegendőek ahhoz, hogy megvédjék az uniós piacot a jelentős mennyiségű, dömpingelt áron érkező behozattal szemben. Mivel Kína esetében nem volt érvényben országspecifikus kontingens a felülvizsgálat tárgyát képező termékre, a kínai exportáló gyártók nagy mennyiségű maradványkontingenshez férnek hozzá, amelyet felhasználva a dömpingellenes intézkedések hatályvesztése esetén exportjukat az uniós piacra irányíthatnák. Ez azt jelenti, hogy a dömpingellenes intézkedések hatályvesztése esetén a kínai exportvolumen valószínűleg jelentősen megnövekedne a maradványkontingens keretein belül, és elárasztaná az uniós piacot még azelőtt, hogy a védintézkedésben előírt, a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vám alkalmazandóvá válna.
- (133) A Duferco S.A. (az egyik importőr) előadta ⁽⁶⁶⁾, hogy a kínai hatóságok törölték az acélexportra – többek között a felülvizsgálat tárgyát képező termék behozatalára – vonatkozó 13 %-os hozzáadottérték-adó visszatérítést azzal a céllal, hogy a szén-dioxid-kibocsátás kezelése érdekében visszafogják a kínai acéltermelést, de ugyanakkor biztosítsák a kínai belföldi ellátást. A Duferco S.A. kijelentette, hogy ennek következtében a kínai behozatal árai várhatóan emelkedni fognak, ami aláássa az uniós piac vonzerejét. A Bizottság azonban nem tudta megerősíteni ezt az állítást, tekintettel arra, hogy a volumenek és az árak alakulása számos más tényezőtől is függ, többek között a meglévő kapacitásfeleslegtől és az uniós piac más harmadik országokra gyakorolt vonzerejétől.

3.1.11.4. A megismétlődés valószínűségére vonatkozó következtetés

- (134) Az uniós piac igen vonzó, mivel a világ egyik legnagyobb piaca. Továbbá – amint azt a (202) preambulumbekzdésben szereplő 7. táblázat mutatja – a mintában szereplő uniós gyártók által az uniós szabadpiacon a független vevők felé felszámított értékesítési egységárak súlyozott átlaga 622 EUR/tonna volt a felülvizsgálati időszak alatt. Ez meghaladja a Kínából érkező export gyártalepi árra kiigazított átlagos átlagárát, amelynek mértéke 585 EUR/tonna (lásd a (124) preambulumbekzdést). Ezért valószínű, hogy a jelenlegi dömpingellenes intézkedések hatályvesztése esetén a kínai gyártók kihasználnák szabad kapacitásukat, és emellett kevésbé jövedelmező exportértékesítéseik egy részét harmadik országokból az uniós piacra irányítanák át.
- (135) A fenti megfontolások alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedések hatályvesztése esetén valószínűsíthető a dömping megismétlődése.

3.2. Oroszország

3.2.1. Előzetes megjegyzések

- (136) A felülvizsgálat tárgyát képező termék Oroszországból érkező behozatala a felülvizsgálati időszak alatt folytatódott, noha jóval csekélyebb mértékben, mint az eredeti vizsgálat vizsgálati időszaka alatt (tehát 2014. április 1. és 2015. március 31. között). A Comext (Eurostat) statisztika szerint a hidegen síkhengerelt acéltermékek Oroszországból érkező behozatalának volumene kevesebb mint 3 000 tonna volt a felülvizsgálati időszakban, míg az eredeti vizsgálat vizsgálati időszakában körülbelül 700 000 tonna volt. A hidegen síkhengerelt termékek Oroszországból érkező behozatala a felülvizsgálati időszakban közel 0 %-os piaci részesedést képviselt mind a teljes uniós piacon, mind az uniós szabadpiacon (szemben az eredeti vizsgálati időszak alatti 9,8 %-os piaci részesedéssel).
- (137) A (29) preambulumbekzdésben kifejtettek szerint a három orosz exportáló gyártó az eljárás megindításakor jelentkezett, és kifejezte együttműködési szándékát. Később azonban jelezték a Bizottságnak, hogy nem kívánnak válaszolni az exportáló gyártóknak szóló kérdőívre.
- (138) Ennélfogva az alaprendelet 18. cikkével összhangban a dömping folytatódásával vagy megismétlődésének valószínűségével összefüggésben tett ténymegállapítások alapján a rendelkezésre álló tények szolgáltak.

⁽⁶⁶⁾ Értesítés a Kínai Népköztársaságból és az Oroszországi Föderációból származó egyes hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalára alkalmazandó dömpingellenes intézkedések hatályvesztési felülvizsgálatának megindításáról, a Duferco S.A. nevében benyújtott beadvány, 2021. augusztus 27., 4.1. szakasz, Kína, 6–7. oldal.

3.2.2. A dömpingelt behozatal folytatódása a felülvizsgálati időszakban

3.2.2.1. Rendes érték

- (139) A (138) preambulumbekkezdésben említett módon az oroszországi exportáló gyártók együttműködésének hiányában a Bizottság a rendes érték meghatározása során a rendelkezésre álló tényeket vette figyelembe. E célból a Bizottság a kérelmező által a felülvizsgálati időszakra vonatkozóan szolgáltatott adatokat használta fel, melyek a MEPS International ⁽⁶⁷⁾ (Oroszország – hidegen síkhengerelt acéltermékek – Volga-régió) információiból indultak ki. Az ennek alapján megállapított rendes érték a felülvizsgálati időszakra vonatkozóan 702,97 EUR/tonna.

3.2.2.2. Exportár

- (140) Az oroszországi exportáló gyártók együttműködésének hiánya miatt a Bizottságnak az exportár meghatározását a rendelkezésre álló tényekre kellett alapoznia.
- (141) A Bizottság az Eurostat CIF-árai alapján állapította meg az exportárat. Az így megállapított exportár 755,65 EUR/tonna volt.

3.2.2.3. Összehasonlítás

- (142) A Bizottság a rendes értéket és a felülvizsgálat tárgyát képező termék exportárát gyártelepi paritáson hasonlította össze. A Bizottság a kérelmező által szolgáltatott információk alapján kiigazításokat végzett az exportáron (127,84 EUR/tonna) a tengeri és belföldi fuvarozási és kirakodási díjak alapján, annak érdekében, hogy a gyártelepi árat meghatározhassa. Ennek alapján az Unióba irányuló kivitel kiigazított gyártelepi ára 627,81 EUR/tonna volt.

3.2.2.4. A dömping folytatódása

- (143) A fenti összehasonlítás azt mutatta, hogy az Unióba irányuló kivitel árai a CIF-érték százalékában kifejezve 10 %-kal alacsonyabbak voltak a megállapított rendes értéknél.
- (144) mivel azonban a szóban forgó behozatal volumene igen korlátozott volt – az Unióba irányuló behozatal kevesebb mint 1 %-át tette ki, és közel 0 %-os uniós piaci részesedésnek felelt meg – a Bizottság a dömping megismétlődésének a valószínűségét is megvizsgálta.

3.2.3. A dömping megismétlődésének valószínűsége az intézkedések hatályvesztése esetén

- (145) A Bizottság az alaprendelet 11. cikkének (2) bekezdésével összhangban megvizsgálta, hogy az intézkedések hatályvesztése esetére fennáll-e a valószínűsége a dömping megismétlődésének. Ebben az összefüggésben a Bizottság a következők analizisét is elvégezte: a harmadik országokba irányuló kivitel, Oroszország gyártási kapacitása és szabad kapacitása, valamint az uniós piac vonzereje.

3.2.3.1. Harmadik országokba irányuló kivitel

a) **Rendes érték**

- (146) A Bizottság a 3.2.2.1. szakaszban leírtak szerint számtanilag képezte a rendes értéket.

b) **Exportár**

- (147) A Bizottság a felülvizsgálat tárgyát képező termék egyéb harmadik országokba irányuló kivitelének árai alapján állapította meg az exportárat. E tekintetben a Bizottság az exportáló gyártók együttműködésének hiánya miatt a GTA adatbázisát használta. A harmadik országokba irányuló kivitel átlagos CIF ára 536 EUR/tonna volt a felülvizsgálati időszakban. A Bizottság a gyártelepi ár kiszámításához a harmadik országokba irányuló kivitel CIF-árából levonta az oroszországi fuvarozási és biztosítási költségeket, valamint a belföldi szállítási költségeket (amelyek a (141) preambulumbekkezdésben említettek szerint 127,84 EUR/tonnát tettek ki). Ennek alapján a harmadik országokba irányuló kivitel kiigazított gyártelepi ára 408,72 EUR/tonna volt.

⁽⁶⁷⁾ Global Steel Prices, Indexes & Forecasts | MEPS International.

c) *Ár-összehasonlítás*

- (148) A Bizottság a 3.2.2.1. szakaszban megállapított rendes értéket és a harmadik országok esetében alkalmazott átlagos exportárakat gyártelepi paritáson hasonlította össze.
- (149) A fenti összehasonlítás azt mutatta, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező termék Oroszországból harmadik országba irányuló kivitelének árai a CIF-érték százalékában kifejezve 55 %-kal alacsonyabbak voltak a megállapított rendes értéknél.
- (150) Az eljárás megindításakor benyújtott beadványukban a három orosz exportáló gyártó előadta, hogy a harmadik piacokra irányuló kivitel árai nem reprezentatívabbak, mint az Unióba irányuló kivitel árai, mivel ez a kivitel – amely főként Törökországba irányul – a hidegen síkhengerelt acéltermékek olcsóbb típusaiból áll, ami magyarázza alacsonyabb árait. Felvetették, hogy az Eurostat által jelentett magas orosz exportárak reprezentatívak, és azokat kell figyelembe venni az értékelés során.
- (151) E tekintetben a Bizottság megjegyezte, hogy nem szolgáltatott bizonyítékot a terméktípusok közötti különbségekre vonatkozó állítás alátámasztására. A három orosz exportáló gyártó nem nyújtott be kitöltött kérdőívet, amely lehetővé tette volna a Bizottság számára, hogy elvégezze az Unióba exportált terméktípusok értékelését. Következésképpen – amint azt a (138) preambulumbekzdés kifejti – a Bizottság értékelését a rendelkezésre álló tényekre alapozta. A Bizottság a harmadik országokba irányuló orosz kivitel árának megállapításához legmegfelelőbb forrásként a GTA-adatbázist használta fel. Mindenesetre: ha a Bizottság az Unióba irányuló orosz kivitel árait a három orosz exportőr javaslatának megfelelően venné figyelembe, akkor is azt állapítaná meg a 3.2.2.4. szakaszban, hogy az Eurostatról származó, az Unióba irányuló orosz kivitel árai a CIF-érték százalékában kifejezve 10 %-kal alacsonyabbak voltak a megállapított rendes értéknél. A Bizottság ezért elutasította ezt az állítást.

3.2.3.2. Gyártási és szabad kapacitás Oroszországban

- (152) Az oroszországi exportáló gyártókkal való együttműködés hiányára tekintettel az Oroszországban rendelkezésre álló termelési kapacitás és szabad kapacitás megállapítása a rendelkezésre álló tények, valamint különösen a kérelmező által a felülvizsgálati időszakra vonatkozóan benyújtott adatok alapján történt.
- (153) A kérelmező által közölt információk szerint Oroszországban a felülvizsgálat tárgyát képező termék gyártásához rendelkezésre álló teljes termelési kapacitás meghaladja a 12 000 000 tonnát. A kérelmező becslése szerint az oroszországi gyártók szabad kapacitása megközelítőleg 2 millió tonnára tehető, a belföldi piac pedig nem tudja felvenni ezt a mennyiséget. A kérelmező előadta továbbá, hogy az orosz gyártók 2016 és 2021 között mintegy 1 150 000 tonnával növelték a hidegen síkhengerelt acél termelésére való kapacitásukat.
- (154) Az orosz exportáló gyártók vitatták az oroszországi szabad kapacitásnak a kérelmező által becsült mértékét. Az eljárás megindításakor benyújtott beadványukban adatokat szolgáltatottak a hidegen síkhengerelt acéltermékek oroszországi ágazatának teljes termelési kapacitásáról, teljes termelési volumenéről és kapacitáskihasználási rátájáról. Előadták, hogy 2020-ban a hidegen síkhengerelt acéltermékek oroszországi ágazata [1,8–2,3] millió tonna szabad kapacitással rendelkezett, ami a teljes uniós felhasználásnak (32,4 millió tonna) csupán [4–8] %-át tette ki. Hozzá tették, hogy – tekintettel a hidegen síkhengerelt acéltermékek felhasználása és termelése terén az Oroszországban és az Eurázsiai Gazdasági Unióban (EAEU) megfigyelhető növekedés becsült mértékére – a hidegen síkhengerelt acéltermékek oroszországi ágazatának szabad kapacitása az előrejelzések szerint tovább csökken majd.
- (155) Ezzel kapcsolatban – amint azt a (32) preambulumbekzdés kifejti – az orosz exportáló gyártók nem válaszoltak a kérdőívre, és a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a termelésről, a kapacitásról és a termelési volumenről csak alátámasztó bizonyítékok nélküli széttagolt információkat nyújtottak be, amelyeket a Bizottságnak nem állt módjában ellenőrizni. Tehát tekintettel arra, hogy az exportáló gyártók nem szolgáltatottak kellően megbízható információkat a termelési kapacitásról és a termelési volumenről, a Bizottság a vizsgálat iratai között megtalálható rendelkezésre álló információkat használta fel.

- (156) Ezenkívül az orosz exportáló gyártók a termelésre, a kapacításra és a kapacitáskihasználásra vonatkozó adatokat csak érzékeny változatban, betekintheső összefoglaló nélkül nyújtották be. Amint azt az eljárás megindításáról szóló értesítés megjegyzi, amennyiben a bizalmas információt benyújtó fél nem indokolja meg kellőképpen a bizalmas kezelésre irányuló kérelmét, vagy nem bocsát rendelkezésre betekintheső összefoglalót a kért formában és minőségben, a Bizottság az információt figyelmen kívül hagyhatja, kivéve abban az esetben, ha megfelelő források kielégítően bizonyítják az információ helyességét. Mivel a termelésre, a kapacításra és a kapacitáskihasználásra vonatkozó információkat csak érzékeny változatban adták meg, és ezért más érdekelt felek nem tehettek azokkal kapcsolatban észrevételeket, nem nyílt mód az információk helyességének kielégítő bizonyítására.
- (157) Mindenesetre az orosz exportáló gyártók és a kérelmező által szolgáltatott adatok nem tértek el egymástól jelentős mértékben. A Bizottság ezért úgy ítélte meg, hogy az orosz exportáló gyártók által szolgáltatott adatokon alapuló értékelés sem vezetett volna más következtetésre. Ennek alapján a Bizottság a felvetéseket elutasította.
- (158) A nyilvánosságra hozatalt követően az orosz kormány és az exportáló gyártók vitatták a Bizottság azon megállapításait, amelyek szerint az exportáló gyártók nem működtek együtt teljes mértékben a vizsgálatban, és nem nyújtottak be érdemi betekintheső változatot (amint azt a (156) preambulumbekzdés kifejti). Az exportáló gyártók ezért azt állították, hogy a Bizottság e tekintetben visszaélt mérlegelési jogkörével.
- (159) Először: a Bizottság megjegyezte, hogy a vállalatunkénti kapacításra vonatkozó információkat az exportáló gyártók csak indexált formában nyújtották be, ami nem tette lehetővé a felek számára, hogy észrevételeket tegyenek a pontos telepített kapacításra vonatkozóan (az információk nem közöltek tartományokat). A betekintheső változatban sem a termelési, sem a kapacitáskihasználási adatok nem szerepeltek. Következésképpen a Bizottság megismételte azon megállapítását, hogy a termelésre, a kapacításra és a kapacitáskihasználásra vonatkozó információk betekintheső változatát a többi érdekelt félnek nem állt módjában ellenőrizni. Másodszor: ezeket az információkat nem a kérdőívekre adott válaszok részeként nyújtották be, és azokat nem lehetett összevetni a kérdőívek más részeivel és azokkal az alátámasztó dokumentumokkal, amelyeket a vállalatoknak a kérdőívre adott válaszukban benyújtott információkat alátámasztó bizonyítékként kell benyújtaniuk. Végezetül: amint azt a (157) preambulumbekzdés is kifejti, a Bizottság megállapította, hogy még ha figyelembe is vette volna a rendelkezésre bocsátott adatokat, a szabad kapacításra vonatkozó ténymegállapításai nem változtak volna. Következésképpen a Bizottság elutasította ezeket az állításokat.
- (160) A kérelem alapján a felülvizsgálat tárgyát képező termékhez kapcsolódóan Oroszországban rendelkezésre álló szabad kapacitás a felülvizsgálati időszakban a teljes uniós szabadpiaci felhasználás mintegy 21 %-át teszi. Ez a mérték körülbelül 20 % lenne, ha a számítások az orosz exportáló gyártók beadványai alapján történének.
- (161) A Bizottság a fentiek alapján arra a következtetésre jutott, hogy az oroszországi exportáló gyártók jelentős szabad kapacitással rendelkeznek, amelyet az intézkedések hatályvesztése esetén felhasználhatnak arra, hogy hidegen síkhengerelt acéltermékeket gyártsanak az Unióba történő exportra.

3.2.3.3. Az uniós piac vonzereje

- (162) A Bizottság megállapította, hogy az oroszországi exportáló gyártók az uniós gyártók a felülvizsgálat tárgyát képező terméket az uniós piac átlagos értékesítési áraihoz viszonyítva mintegy 14 %-kal alacsonyabb áron exportálták harmadik országbeli piacokra. Erre az árszintre figyelemmel az Unióba történő kivitel minden más országhoz képest vonzóbb lehet az oroszországi exportőrök számára.
- (163) Az uniós piac földrajzi közelsége és mérete miatt is vonzó. A teljes felhasználás 33 579 173 tonna, amely a felülvizsgálati időszakban 9 677 020 tonna szabadpiaci felhasználást is magában foglal.

- (164) A harmadik országokba irányuló kivitel volumene a felülvizsgálati időszakban 580 000 tonna volt, ami az uniós szabadpiaci felhasználás 6 %-ának felel meg. Ez azt jelenti, hogy a hidegen síkhengerelt acéltermékeknek további olyan mennyiségei vannak, amelyek az intézkedések hatályvesztése esetén átirányíthatók az uniós piacra (tekintettel a piac vonzó jellegére).
- (165) A nyilvánosságra hozatalt követően az exportáló gyártók és az orosz kormány azzal érveltek, hogy az uniós piac a szankciók miatt már nem vonzó az exportáló gyártók számára, és már a szankciókat megelőző időszakra is jellemző volt, hogy „a kereskedelmi forgalom, az infrastruktúra és az ellátási láncok megsemmisültek”, továbbá hogy évekbe telik majd azok helyreállítása.
- (166) Bár a szankciókra vonatkozó állítással a (167) és a (172) preambulumbekzdés foglalkozik, a Bizottság megjegyezte, hogy nem nyújtottak be bizonyítékot arra az állításra vonatkozóan, miszerint az Unióba irányuló export helyreállítása évekbe fog telni. Ugyanakkor – tekintettel a jelentősen alacsonyabb árakra, amelyeket az orosz exportáló gyártók továbbra is érvényesítenek a világ többi részén, az uniós piac földrajzi közelségére és méretére, valamint a harmadik országokba irányuló export jelentős volumenére, amely adott esetben átirányítható az Unióba – a Bizottság megismételte megállapításait, melyek szerint az uniós piac vonzó az orosz exportáló gyártók számára.
- (167) Ez a következtetés a közelmúlt eseményeire tekintettel sem kérdőjelezhető meg. A Bizottság ebben a vonatkozásban megjegyezte, hogy a vizsgálat megindítása után az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni katonai agressziója miatt az Unió több, egymást követő szankciócsomagot fogadott el Oroszországgal szemben, amelyek a felülvizsgálati időszakot követően az acéltermékeket és/vagy a felülvizsgálat tárgyát képező terméket gyártó és exportáló acélipari vállalatokat is érintették. A felülvizsgálat tárgyát képező termékekre és/vagy az exportáló gyártókra kiterjedő szankciók legújabb csomagja előírja a hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatalának tilalmát. Ez a tilalom 2022. március 16-án lépett hatályba ⁽⁶⁸⁾. Tekintettel arra, hogy ezek a szankciók a katonai agresszióval és a mögöttes geopolitikai helyzettel állnak összefüggésben, hatályuk, modulációjuk és/vagy időtartamuk megjósolhatatlan. Ezenfelül a dömpingellenes intézkedések időtartama öt év. Figyelembe véve a fenti bizonytalanságokat és azt, hogy a Tanács bármikor újra módosíthatja a szankciók pontos hatályát és időtartamát, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy ezek az intézkedések nem lehetnek kihatással a jelen eljárásban levont következtetéseire.

3.2.3.4. A dömping megismétlődésének valószínűségére vonatkozó következtetés

- (168) A Bizottság megállapította, hogy az orosz exportáló gyártók harmadik országok részére a rendes értéknél alacsonyabb áron végeznek értékesítést.
- (169) Amint azt a (161) preambulumbekzdés kifejti, az oroszországi szabad kapacitás a felülvizsgálati időszakban jelentős volt: a teljes uniós szabadpiaci felhasználás mintegy 21 %-át tette ki a felülvizsgálati időszakban, és 2016 és 2021 között növekedett.
- (170) Végezetül: az a körülmény, hogy az uniós piac a méretét, földrajzi közelségét és árait tekintve vonzó célpiacnak számít, azt jelzi, hogy az oroszországi kivitel és szabad kapacitás az intézkedések hatályvesztése esetén valószínűsíthetően hangsúlyosabban irányulna (újra) az uniós piac felé.
- (171) A nyilvánosságra hozatalt követően az orosz kormány azzal érvelt, hogy a dömping megismétlődése nem valószínű, tekintettel arra, hogy a behozatal mértéke jelentéktelen volt, és mert a szankciók következtében az orosz gyártók hosszú és határozatlan időre teljesen leállították az Unióba irányuló kivitelt.
- (172) Az Unióba irányuló kivitelről illetően a Bizottság emlékeztetett arra, hogy a dömping megismétlődésének valószínűségét a fent ismertetett tényezők alapján állapította meg, amelyek között nem szerepel az Unióba irányuló kivitel jelenlegi szintje (amely átmeneti helyzetnek tekintendő, és bármikor változhat). A hatályos szankciókat illetően megjegyzendő, hogy – amint azt a (167) preambulumbekzdés kifejti – mivel hatályuk, modulációjuk és/vagy időtartamuk kiszámíthatatlan és bármikor módosítható, a Bizottság megállapítása szerint nem

⁽⁶⁸⁾ Az (EU) 2022/428 rendelettel (HL L 87. I, 2022.3.15., 13. o.) módosított, az ukrainai helyzetet destabilizáló orosz intézkedések miatt hozott korlátozó intézkedésekről szóló, 2014. július 31-i 833/2014/EU tanácsi rendelet (HL L 229., 2014.7.31., 1. o.). Az (EU) 833/2014 rendelet egységes szerkezetbe foglalt, a szankciócsomaggal kapcsolatos valamennyi módosítást tartalmazó szövege elérhető a következő internetcímen: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A02014R0833-20220413>

befolyásolhatják a jelen eljárás következtetéseit. Az Oroszországból az Unióba irányuló behozatalt ideiglenesen befolyásoló közelmúltbeli események tehát nincsenek hatással a dömping megismétlődésével kapcsolatban a jelen ügyben tett megállapításokra. A Bizottság ezeket az állításokat elutasította.

- (173) Következésképpen a Bizottság megállapította, hogy ha nem hosszabbítja meg az intézkedéseket, a dömping megismétlődése valószínű.

4. KÁR

4.1. Az uniós gazdasági ágazat és az uniós termelés meghatározása

- (174) A figyelembe vett időszakban 21 gyártó gyártotta a hasonló terméket az Unióban. Ezek a vállalatok alkotják az alarendelt 4. cikkének (1) bekezdése értelmében vett uniós gazdasági ágazatot.
- (175) A felülvizsgálati időszak alatt a teljes uniós termelés mintegy 30,5 millió tonna volt. A Bizottság ezt a számadatot az uniós gazdasági ágazatra vonatkozóan rendelkezésre álló összes információ, például a kérelmező által szolgáltatott adatok alapján határozta meg. A (21) preambulumbekkezdésben említettek szerint a mintába három uniós gyártót vettek fel, amelyek a hasonló termék teljes uniós termelésének több 30 %-át képviselték.
- (176) mivel az uniós gazdasági ágazat jobbra vertikálisan integrált, és a hidegen síkhengerelt acéltermékek a megítélés szerint többféle, hozzáadott értéket képviselő feldolgozóipari termék gyártásának elsődleges nyersanyagaként szolgálnak, a kötött és a szabadpiaci felhasználást külön elemezték.
- (177) A kötött és a szabadpiac közötti különbségtétel azért releváns a kárelemzés szempontjából, mivel a kötött felhasználásra szánt termékek nem állnak közvetlen versenyben a behozatallal, továbbá mivel a transzferárakat különféle árpolitikák mentén a csoportokon belül rögzítik, így azok nem megbízhatóak. Ezzel szemben a szabadpiacra szánt termelés közvetlen versenyben áll az érintett termék behozatalával, és az árak szabadpiaci árak.
- (178) Annak érdekében, hogy minél teljesebb képet alkothasson az uniós gazdasági ágazatról – és az eredeti vizsgálat során alkalmazott eljáráshoz hasonlóan – a Bizottság adatokat szerzett be a hidegen síkhengerelt acéltermékekkel kapcsolatos teljes tevékenységre vonatkozóan, és megállapította, hogy a termelést belső felhasználásra vagy a szabadpiacra szánták-e. A Bizottság megállapította, hogy az uniós gyártók teljes termelésének mintegy 78 %-át belső felhasználásra szánták.
- (179) A Bizottság az uniós gazdasági ágazathoz kapcsolódó egyes gazdasági mutatók vizsgálatát kizárólag szabadpiaci adatok alapján végezte el. E gazdasági mutatók a következők: értékesítési volumen és értékesítési árak az uniós piacon; piaci részesedés; a kiviteli volumen és az exportár, valamint a jövedelmezőség. Más mutatók, például a termelés, a kapacitás, a termelékenység, a foglalkoztatottság és a bérek esetében a következőkben figyelembe vett számadatok a teljes tevékenységre vonatkoznak, így a különválasztás nem volt indokolt.

4.2. Az uniós felhasználás

- (180) A Bizottság az uniós felhasználást a) az uniós gazdasági ágazat által az Unió piacán értékesített hasonló termék tekintetében az EUROFER által szolgáltatott, a mintában szereplő uniós gyártók adataival egybevetett adatok alapján, és b) a felülvizsgálat tárgyát képező terméknek az összes harmadik országból érkező behozatalával kapcsolatos Eurostat-adatok alapján határozta meg.
- (181) Az uniós felhasználás a következőképpen alakult:

2. táblázat

Unió felhasználás (tonna)

	2018	2019	2020	Felülvizsgálati időszak
Teljes uniós felhasználás	39 389 717	38 484 642	31 808 880	33 579 173
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	98	81	85
Kötött piac	28 207 944	28 129 434	22 651 025	23 902 153
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	100	80	85
Szabadpiac	11 181 772	10 355 209	9 157 856	9 677 020
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	93	82	87

Forrás: az Eurofer által szolgáltatott és a mintában szereplő gyártók kérdőívre adott válaszaival egybevetett adatok; Eurostat.

- (182) Az eredeti vizsgálat vizsgálati időszakában (azaz 2014. április 1. és 2015. március 31. között) felhasznált 7 122 682 tonnához képest nőtt a szabadpiaci felhasználás. Azonban a figyelembe vett időszak alatt az uniós belső felhasználás körülbelül 15 %-kal csökkent, míg az uniós szabadpiaci felhasználás mintegy 13 %-kal esett vissza. 2018 és 2019 között a kötött piaci felhasználás stabil maradt, míg a szabadpiaci felhasználás 7 %-kal szűkült. A legnagyobb mértékű csökkenés 2019 és 2020 között következett be, amikor mind a szabad, mind a kötött felhasználás jelentősen (11 %-kal, illetve 20 %-kal) esett vissza. Ez a csökkenés 2019-ben kezdődött az uniós gazdasági növekedés általános lassulása miatt, majd a Covid19-világjárvány okozta általános gazdasági lassulás miatt tovább súlyosbodott. A gazdasági növekedés általános lassulása, és azon belül a feldolgozóipar lassulása hatással volt az acél iránti általános keresletre. Ez különösen a gépjárműiparra volt hatással, ahol hidegen síkhengerelt acéltermékek felhasználóinak jelentős része működik. 2020-tól a felülvizsgálati időszakig mind a kötött, mind pedig a szabad felhasználás 5 %-kal bővült, azonban a 2018. évi szintre nem tért vissza.

4.3. Az érintett országokból és a világ többi részéből érkező behozatal

4.3.1. Az érintett országokból és a világ többi részéből érkező behozatal volumene és piaci részesedése

- (183) A Bizottság a behozatal volumenét az Eurostat adatai alapján határozta meg. A behozatal piaci részesedésének meghatározása a behozatal volumenének és – a 2. táblázat szerinti – uniós szabadpiaci felhasználsnak az összehasonlítása alapján történt.

- (184) Az érintett országokból és a világ többi részéből az Unióba érkező behozatal a következőképpen alakult:

3. táblázat

A behozatal volumene (tonna) és piaci részesedése

	2018	2019	2020	Felülvizsgálati időszak
Az érintett országokból érkező behozatal volumene	14 367	4 286	1 435	9 713
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	30	10	68
Piaci részesedés	0,1 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
A Kínából érkező behozatal volumene	2 305	1 275	423	7 065
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	55	18	307
Kína piaci részesedése	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,1 %
Az Oroszországból érkező behozatal volumene	12 062	3 011	1 012	2 648
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	25	8	22
Oroszország piaci részesedése	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
A világ többi részéről származó import mennyisége	2 279 706	2 113 190	1 876 491	2 154 420
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	93	82	95
A világ többi részének piaci részesedése	20,39 %	20,41 %	20,49 %	22,26 %

Forrás: Eurostat.

- (185) Bár az érintett országokból érkező behozatal az eredeti vizsgálat vizsgálati időszakában 20 %-os piaci részesedést képviselt és 1,4 millió tonnát tett ki, az Eurostat adatai szerint azóta gyakorlatilag eltűnt az uniós piacról. Az érintett országokból származó behozatal a figyelembe vett időszakban továbbra is csökkent: 14 367 tonnáról 9 713 tonnára esett vissza. Jóllehet a két érintett országból érkező behozatal volumene valamelyest ismét nőtt 2020 és a felülvizsgálati időszak között – az ugyanezen időszak növekvő felhasználási volumenét követve – a felülvizsgálati időszak alatt továbbra is csak 0,1 %-os piaci részesedésnek felelt meg.

- (186) A figyelembe vett időszakban a felülvizsgálat tárgyát képező termékek az érintett országokon kívüli harmadik országokból érkező teljes behozatala 5 %-kal csökkent (2,28 millió tonnáról 2,15 millió tonnára esett vissza). Ez az uniós szabadpiaci felhasználás 2. táblázatban említett csökkenő tendenciáját követi, bár mértéke kisebb. A figyelembe vett időszakban a harmadik országok fenntartották (és csaknem 2 százalékponttal növelték) szabadpiaci részesedésüket, miközben az uniós gazdasági ágazat piaci részesedése csaknem 2 %-kal szűkült. A hidegen síkhengetelt acéltermékek szabadpiaci kínálata azonban széttagolt volt, és az uniós piacon egyetlen más harmadik ország sem rendelkezett 4 %-ot meghaladó piaci részesedéssel ⁽⁶⁹⁾.

4.4. Az uniós gazdasági ágazat gazdasági helyzete

4.4.1. Általános megjegyzések

- (187) Az uniós gazdasági ágazat helyzetének felmérése valamennyi olyan gazdasági mutató értékelésére kiterjedt, amely a figyelembe vett időszakban hatást gyakorolt az uniós gazdasági ágazat állapotára.
- (188) A kár meghatározásával összefüggésben a Bizottság különbséget tett a makrogazdasági és a mikrogazdasági kármutatók között. A Bizottság a makrogazdasági mutatókat azon adatok alapján értékelte, amelyeket az Eurofer a hasonló termék uniós gazdasági ágazat általi értékesítésére vonatkozóan nyújtott be a kérdőívre adott válaszaiban. Az értékelés során Bizottság ezeket az adatokat összevetette a mintában szereplő uniós gyártók által szolgáltatott adatokkal. A mikrogazdasági mutatókat a Bizottság a mintában szereplő uniós gyártók által a kitöltött kérdőíven közölt adatok alapján értékelte. Mindkét adatsort reprezentatívnak bizonyult az uniós gazdasági ágazat gazdasági helyzete szempontjából.
- (189) A makrogazdasági mutatók a következők: termelés, termelési kapacitás, kapacitáskihasználás, értékesítési volumen, piaci részesedés, növekedés, foglalkoztatás, termelékenységi, a dömpingkülönbséget nagysága, valamint a korábbi dömpingelt behozatal hatásaiból való felépülés.
- (190) A mikrogazdasági mutatók a következők: átlagos egységár, egységköltség, munkaerőköltség, készletek, jövedelmezőség, pénzforgalom, beruházások, a beruházások megtérülése és tőkebevonási képesség.

4.4.2. Makrogazdasági mutatók

4.4.2.1. Termelés, termelési kapacitás és kapacitáskihasználás

- (191) A teljes uniós termelés, termelési kapacitás és kapacitáskihasználás a következőképpen alakult a figyelembe vett időszakban:

4. táblázat

Termelés, termelési kapacitás és kapacitáskihasználás

	2018	2019	2020	Felülvizsgálati időszak
Termelési volumen (tonna)	36 298 267	35 686 689	29 229 520	30 520 404
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	98	81	84
Termelési kapacitás (tonna)	45 912 036	45 976 102	48 542 510	44 909 450
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	100	106	98

⁽⁶⁹⁾ Csakán India, Törökország, Ukrajna és a Koreai Köztársaság piaci részesedése haladta meg a 3 %-ot a felülvizsgálati időszakban. Csak Tajvan és az Egyesült Királyság rendelkezett több mint 2 %-os piaci részesedéssel.

Kapacitáskihasználás	79 %	78 %	60 %	68 %
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	98	76	86

Forrás: Eurofer, a mintában szereplő uniós gyártók.

- (192) A figyelembe vett időszak kezdete óta a termelési volumen jelentősen csökkent. A csökkenés nagyjából hasonló tendenciát és nagyságrendet mutat, mint a teljes uniós felhasználás csökkenése. A termelési volumen a figyelembe vett időszakban 16 %-kal csökkent.
- (193) A termelési kapacitás szintén kismértékben csökkent a figyelembe vett időszakban, és sokkal alacsonyabb szinten áll, mint az eredeti vizsgálat során. Ennek részben az az oka, hogy az Egyesült Királyság az eredeti vizsgálat során még mindig az Unió tagja volt, azonban a jelenlegi felülvizsgálatban már nem vették figyelembe termelési kapacitását. Emellett az uniós gazdasági ágazat lépéseket tett annak érdekében, hogy kapacitását a piaci felhasználáshoz igazítsa és észszerűsítse. A kapacitáskihasználási arányok ezért kezdetben javultak az eredeti vizsgálat során megfigyeltékhez képest. Az uniós növekedés 2019. évi lassulása és különösen a Covid19-világjárvány kezdete óta azonban a kapacitáskihasználási arányok ismét jelentősen visszaestek a figyelembe vett időszak alatt, bár némileg helyreálltak a felülvizsgálati időszakban (2020-ban a csökkenés mértéke csaknem 20 százalékponttal kisebb volt a 2018. évinél, a felülvizsgálati időszakban pedig 11 százalékpontos csökkenés volt tapasztalható 2018-hoz képest).

4.4.2.2. Értékesítési volumen és piaci részesedés

- (194) Az uniós gazdasági ágazat értékesítési volumene és piaci részesedése a következőképpen alakult a figyelembe vett időszakban:

5. táblázat

Értékesítési volumen (tonna) és piaci részesedés

	2018	2019	2020	Felülvizsgálati időszak
Teljes értékesítési volumen az uniós piacon (szabadpiac és kötött piac)	37 095 644	36 367 167	29 930 954	31 415 040
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	98	81	85
Kötött piaci értékesítés és felhasználás	28 207 944	28 129 434	22 651 025	23 902 153
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	100	80	85
Szabadpiaci értékesítések	8 887 699	8 237 733	7 279 930	7 512 887
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	93	82	85
Szabadpiaci értékesítések piaci részesedése	79 %	80 %	79 %	78 %

Forrás: Eurofer, a mintában szereplő uniós gyártók

- (195) A figyelembe vett időszakban a teljes uniós értékesítés csökkenő tendenciát mutatott: összesen 15 %-ot esett vissza. Ugyanez a tendencia figyelhető meg hasonló nagyságrendben a kötött piacon és a szabadpiacon is (összhangban a 2. táblázatban bemutatott felhasználás-csökkenéssel).
- (196) Az uniós gazdasági ágazat szabadpiaci részesedése a figyelembe vett időszak alatt meglehetősen stabil maradt, azonban a felülvizsgálati időszak alatt csaknem 2 %-kal esett vissza. Ez egybeesik a harmadik országok piaci részesedésének a felülvizsgálati időszakban bekövetkezett növekedésével, amelyet a 3. táblázat mutat.

4.4.2.3. Növekedés

- (197) Miközben a felhasználás csökkent, az uniós gazdasági ágazat nemcsak az Unión belüli értékesítési volumenéből veszített, hanem a szabadpiaci részesedéséből is. Következésképpen a figyelembe vett időszak alatt az uniós gazdasági ágazat nem növekedett.

4.4.2.4. Foglalkoztatás és termelékenység

- (198) A figyelembe vett időszak alatt a foglalkoztatás és a termelékenység a következőképpen alakult:

6. táblázat

Foglalkoztatás és termelékenység

	2018	2019	2020	Felülvizsgálati időszak
Alkalmazottak létszáma	9 634	9 137	9 773	9 321
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	95	101	97
Termelékenység (tonna/alkalmazott)	3 768	3 906	2 991	3 274
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	104	79	87

Forrás: Eurofer, a mintában szereplő uniós gyártók.

- (199) Az uniós gazdasági ágazatnak nem sikerült szinten tartania a felülvizsgálat tárgyát képező termék gyártásával foglalkozó alkalmazottak létszámát, amely 2018 és a felülvizsgálati időszak között összesen 3 %-kal csökkent.
- (200) Az uniós gazdasági ágazati munkaerő egy alkalmazottra vetített termelésben (tonna) mért termelékenysége a figyelembe vett időszakban csökkenő tendenciát mutatott (– 13 %). A termelékenység jelentős mértékű csökkenése a termelési volumen nagyobb mértékű visszaesésével magyarázható, amely az uniós gazdasági ágazat termékeinek mind a belföldi, mind pedig az exportpiacokon zajló értékesítésével, továbbá az e termékek iránt az ezeken a piacokon tapasztalható kereslettel függ össze, és amelyhez képest az alkalmazottak számának csökkenése kisebb mértékű.

4.4.2.5. A dömpingkülönbség nagysága és felépülés a korábbi dömping hatása alól

- (201) A felülvizsgálati időszak alatt megállapított összes dömpingkülönbség jelentősen meghaladta a *de minimis* szintet. Ugyanakkor a felülvizsgálati időszak alatt a behozatal szintje igen korlátozott volt: az uniós felhasználás mindössze 0,1 %-át tette ki. Az eredeti vizsgálatot követően bevezetett dömpingellenes intézkedések lehetővé tették az uniós gazdasági ágazat számára, hogy kilábaljon a korábbi dömping hatásaiból (amit a 2018. évi adatok is mutatnak és a kérelmező által a felülvizsgálati kérelemben tett nyilatkozatok is megerősítenek).

4.4.3. Mikrogazdasági mutatók

4.4.3.1. Árak és az árakat befolyásoló tényezők

- (202) A mintában szereplő uniós gyártók által az uniós független vevők felé felszámított értékesítési egységarak súlyozott átlaga és a mintában szereplő uniós gyártók előállítási költsége a következőképpen alakult a figyelembe vett időszakban:

7. táblázat

Értékesítési árak és előállítási költség az Unióban (EUR/tonna)

	2018	2019	2020	Felülvizsgálati időszak
Átlagos értékesítési egységar az uniós szabadpiacon	654	613	553	622
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	94	85	95
Termelési egységköltség	592	617	573	643
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	104	97	109

Forrás: a mintában szereplő uniós gyártók.

- (203) A figyelembe vett időszakban az uniós szabadpiacon független vevőknek végrehajtott értékesítésekhez tartozó értékesítési árak 5 %-kal csökkentek. Az adatok részletes elemzése azt mutatja, hogy 2018 és 2020 között az értékesítési árak 15 %-kal csökkentek, majd a felülvizsgálati időszakban 12 %-kal emelkedtek. Ugyanebben az időszakban az előállítási költségek ingadoztak, azonban a felülvizsgálati időszakban közel 10 %-kal haladták meg a 2018. évi szintet. A 2018. évtől eltekintve az átlagos előállítási költség minden évben meghaladta az átlagos értékesítési árat. Bár az értékesítési árak 2020 és a felülvizsgálati időszak között jelentősen emelkedtek, az uniós gazdasági ágazat még nem tudta olyan szintre emelni az értékesítési árat, hogy az elegendő legyen az előállítási költségek fedezéséhez.

4.4.3.2. Munkaerőköltség

- (204) A mintában szereplő uniós gyártók átlagos munkaerőköltsége a következőképpen alakult a figyelembe vett időszak alatt:

8. táblázat

Alkalmazottankénti átlagos munkaerőköltség

	2018	2019	2020	Felülvizsgálati időszak
Alkalmazottankénti átlagos munkaerőköltség (EUR)	91 664	97 412	93 113	97 981
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	106	102	107

Forrás: a mintában szereplő uniós gyártók.

- (205) A figyelembe vett időszak alatt az átlagos munkaerőköltség ingadozott, de összességében 7 %-os növekedést mutatott. Az alkalmazottak száma csökkent, és a teljes munkaerőköltség is visszaesett, jóllehet kisebb mértékben.

4.4.3.3. Készletek

- (206) A mintában szereplő uniós gyártók készlet szintjei a következőképpen alakultak a figyelembe vett időszak alatt:

9. táblázat

Készletek

	2018	2019	2020	Felülvizsgálati időszak
Zárókészlet (tonna)	488 722	429 657	284 572	262 487
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	88	58	54
Zárókészlet a termelés százalékában	4	4	3	2
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	88	65	55

Forrás: a mintában szereplő uniós gyártók.

- (207) A figyelembe vett időszakban az uniós gazdasági ágazat készletei folyamatosan csökkentek. A hidegen síkhengerelt acéltermékek készleteinek változásai jellemzően ugyanazokat a tendenciákat követik, mint a gyártáséi (amint azt a 4. táblázat mutatja, a gyártás szintén visszaesett a figyelembe vett időszakban) ⁽⁷⁰⁾. A figyelembe vett időszak alatt azonban a mintában szereplő egyik vállalat bizonyos fokú szerkezetátalakítást hajtott végre, amely a készletek részleges szétválásával járt. Ezen túlmenően a mintában szereplő vállalatok egyike egy bizonyos időszakban több berendezéssel kapcsolatban is problémákat tapasztalt, ami a vártnál nagyobb mértékű készletértékesítést tett szükségessé. Ugyanakkor – amint azt az eredeti vizsgálat is megállapította – a készletek nem tekinthetők fontos kármutatónak ebben az ágazatban, mivel a hasonló termék legtöbb típusát az uniós gazdasági ágazat a felhasználók egyedi megrendelése alapján állítja elő ⁽⁷¹⁾.

4.4.3.4. Jövedelmezőség, pénzforgalom, beruházások, a beruházások megtérülése és tőkebevonási képesség

- (208) A mintában szereplő uniós gyártók jövedelmezősége, pénzforgalma, beruházásai és beruházásainak megtérülése a következőképpen alakult a figyelembe vett időszak alatt:

10. táblázat

Jövedelmezőség, pénzforgalom, beruházások és a beruházások megtérülése

	2018	2019	2020	Felülvizsgálati időszak
Az Unióban független vevőknek végrehajtott értékesítések jövedelmezősége (az értékesítésből származó árbevétel százaléka)	16,1 %	– 2,8 %	– 14,7 %	– 3,1 %

⁽⁷⁰⁾ Ezt az eredeti vizsgálat is megerősítette, lásd: (EU) 2016/181 végrehajtási rendelet, (136) preambulumbekkezdés.

⁽⁷¹⁾ Lásd: (EU) 2016/181 végrehajtási rendelet, (136) preambulumbekkezdés.

<i>Index</i> (2018 = 100)	100	– 17	– 92	– 20
Pénzforgalom (EUR)	1 197 337 649	1 024 735 660	744 992 480	822 335 704
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	86	62	69
Beruházások (EUR)	65 866 851	75 059 376	61 159 498	72 616 722
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	114	93	110
A beruházások megtérülése (%)	5	0	– 3	– 1
<i>Index</i> (2018 = 100)	100	– 8	– 69	– 12

Forrás: a mintában szereplő uniós gyártók.

- (209) A Bizottság a mintában szereplő uniós gyártók jövedelmezőségét úgy állapította meg, hogy a hasonló termék független vevők részére végrehajtott uniós értékesítéseiből származó adózás előtti nettó nyereséget kifejezte az értékesítési forgalom százalékában.
- (210) A dömpingellenes intézkedések bevezetése miatt az uniós gazdasági ágazat az eredeti vizsgálati időszak óta képes volt javítani jövedelmezőségét, sőt meg is haladta a vizsgálatban kitűzött nyereségcél (⁷²). A 2018. évi csúcsot követő években azonban az uniós szabadpiaci felhasználás csökkenése – mely, amint azt a 7. táblázat mutatja, csökkenő értékesítési árakkal párosult – az átlagos értékesítési árnál magasabb termelési egységköltséget eredményezett. A hidegen síkhengerelt acéltermékek uniós felhasználásának csökkenése következtében az uniós gazdasági ágazatnak nem állt módjában az értékesítési árakat olyan szinten meghatározni, amely legalább az előállítási költséget fedezné.
- (211) A nettó pénzforgalom az uniós gyártók önfinanszírozó képességét jelzi. A nettó pénzforgalom trendje javarészt a jövedelmezőséggel összhangban alakult: 2018-ban érte el csúcspontját, majd 2019-ben és 2020-ban jelentősen visszaesett, ezután a vizsgálati időszak alatt bizonyos mértékben helyreállt, de még mindig a 2018. és 2019. évi szint alatt maradt.
- (212) A beruházások megtérülése a beruházások könyv szerinti nettó értékének százalékában kifejezett nyereség. Jóllehet a beruházások összességében növekedtek a figyelembe vett időszakban, 2020-ban és a felülvizsgálati időszakban a 2019. évi szint alatt maradtak. A beruházások megtérülése negatívan alakult, és ugyanazt a tendenciát mutatta, mint a jövedelmezőség.

4.5. A kárra vonatkozó következtetés

- (213) Valamennyi legtöbb makrogazdasági mutató – mint például a termelés, a kapacitáskihasználás, az uniós szabad- és kötött piacon történő értékesítés volumene, a piaci részesedés, a foglalkoztatás és a termelékenységi – negatív tendenciát mutatott a figyelembe vett időszakban. Hasonlóképpen a legtöbb mikrogazdasági mutató – jelesül az uniós szabadpiaci értékesítési ár, a termelési költség, a jövedelmezőség, a zárókészlet, a pénzforgalom és a beruházások megtérülése – szintén negatív tendenciát mutatott a figyelembe vett időszakban. Csak a beruházások esetében volt megfigyelhető pozitív tendencia.

(⁷²) (EU) 2016/1328 végrehajtási rendelet.

- (214) Bár az uniós gazdasági ágazat a felülvizsgálati időszakban sikeresen hajtott végre áremelést, a felülvizsgálati időszakban még mindig negatív volt a haszonkulcsa (– 3,1 %). A pénzforgalom és a beruházások megtérülése szintén visszaesett, ami tovább nehezítette a tőkebevonást és a növekedést az uniós gazdasági ágazatban.
- (215) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy 2018-ig az uniós gazdasági ágazat felépült abból az alaprendelet 3. cikkének (5) bekezdése értelmében vett jelentős kárból, amelyet a Kínából és Oroszországból érkező dömpingelt behozatal okozott. A figyelembe vett időszak alatt azonban romlott a kárhelyzet, és az uniós gazdasági ágazat a felülvizsgálati időszakban gazdasági szempontból sérülékeny, hátrányos helyzetbe került.
- (216) A nyilvánosságra hozatalt követően az orosz kormány kifogásolta a következtetéseket, amelyeket a Bizottság az uniós gazdasági ágazat felülvizsgálati időszak alatti helyzetére vonatkozóan fogalmazott meg. Az orosz kormány szerint a felülvizsgálati időszak alatt az előző évhez képest javult a helyzet (a termelési egységköltség kivételével).
- (217) Igaz ugyan, hogy egyes kármutatók 2020 és a felülvizsgálati időszak között javultak valamelyest – amint arra a fenti elemzés (például a (193) vagy (211) preambulumbekkezdés) is rámutat – a figyelembe vett időszak alatt a mutatókban romlás volt megfigyelhető. A felülvizsgálati időszakban tapasztalt javulás azonban nem volt elegendő ahhoz, hogy az uniós gazdasági ágazatot kilábaljon a gazdaságilag sérülékeny helyzetből, amely 2018 óta áll fenn. A Bizottság ezért elutasította ezt az állítást.
- (218) Tekintettel arra, hogy a figyelembe vett időszakban az érintett országokból érkező behozatal szintje elhanyagolható volt, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a Kínából és Oroszországból származó behozatal nem okozhatta az uniós gazdasági ágazatot ért kárt.
- (219) Ezért a Bizottság a továbbiakban megvizsgálta, hogy az intézkedések hatályvesztése esetén valószínűleg megismétlődne-e a Kínából és Oroszországból érkező dömpingelt behozatal által okozott kár.

5. A KÁR MEGISMÉTLŐDÉSÉNEK VALÓSZÍNŰSÉGE

- (220) A Bizottságnak a (215) preambulumbekkezdésben foglalt következtetései szerint az uniós gazdasági ágazat a felülvizsgálati időszak alatt gazdaságilag sérülékeny állapotban volt. A Bizottság emellett a (218) preambulumbekkezdésben megállapította, hogy a felülvizsgálati időszakban megfigyelt, az uniós gazdasági ágazatot érő kárt – az érintett volumenek rendkívül korlátozott volta miatt – nem okozhatta a Kínából és Oroszországból érkező dömpingelt behozatal. A Bizottság ezért az alaprendelet 11. cikke (2) bekezdésének megfelelően megvizsgálta, hogy az intézkedések hatályvesztése esetén valószínűsíthető-e a Kínából és Oroszországból érkező dömpingelt behozatal által okozott kár megismétlődése.
- (221) Ennek érdekében a Bizottság megvizsgálta az érintett országokban rendelkezésre álló termelési kapacitást és szabad kapacitást, a harmadik országok felé felszámított exportárak és az Unióban érvényesülő árszintek viszonyát, valamint az intézkedések hatályvesztése esetén az ezekből az országokból érkező behozatal potenciális volumene és árai által az uniós gazdasági ágazat helyzetére kifejtett várható hatásokat.

5.1. Szabad kapacitás Kínában és Oroszországban és az uniós piac vonzereje

- (222) Amint azt a 3.1.11.2. és a 3.2.3.2. szakasz is ismerteti, a kínai és oroszországi exportáló gyártók jelentős szabad kapacitásokkal rendelkeznek, amelyek együttesen jelentős mértékben meghaladják ezen országok jelenlegi termelési volumenét és belső keresletét. Az intézkedések hatályvesztése esetén ezeket a szabad kapacitásokat a felülvizsgálat tárgyát képező terméknek az Unióba irányuló kivitellel történő előállítására lehetne felhasználni. Ezáltal a kínai és orosz exportáló gyártóknak lehetőségük lenne arra, hogy az uniós piac méretéhez viszonyítva jelentős mennyiségeket exportáljanak. Ez a szabad kapacitás a felülvizsgálati időszak során meghaladja az összes uniós szabadpiaci felhasználás kétszeresét.

- (223) A 3.1.11.1. és 3.2.3.1. szakaszban leírtak szerint a kínai és az orosz exportáló gyártók a megállapított rendes értéknél jóval alacsonyabb árakon exportáltak fő harmadik országbeli piacokra. Ezek az árak alacsonyabbak voltak, mint az uniós gyártók által a felülvizsgálati időszakban az uniós piacon alkalmazott átlagos (cél) értékesítési árak. A Kínából és Oroszországból egyéb harmadik országbeli piacokra irányuló kivitel árszintjére figyelemmel tehát megállapítható, hogy az Unióba történő kivitel jóval vonzóbb lehet ezen országok exportőrei számára. Következésképpen észszerűen feltételezhető, hogy az intézkedések hatályvesztése esetén az orosz és kínai exportáló gyártók újra jelentős volumenben exportálnák a felülvizsgálat tárgyát képező terméket az Unióba. Ezt a feltételezést az is alátámasztja, hogy Kínában és Oroszországban számottevő szabad kapacitás áll rendelkezésre. Amint azt a (167) preambulumbekzdés megjegyzi, bár jelenleg uniós importtilalom van érvényben az Oroszországból exportált egyes acéltermékekre, beleértve a hidegen síkhengerelt acéltermékeket is ⁽⁷³⁾, valószínű, hogy ez ideiglenes intézkedés lesz, és nem lehetséges előre látni, hogy a jelenlegi intézkedések meghosszabbításának időtartamához képest mennyi ideig lesz hatályban. Ezért ez az importtilalom nem érinti az uniós piac vonzerejére vonatkozó következtetéseket.
- (224) A három orosz exportáló gyártó előadta, hogy a kérelmező kérelmében túlbecsülte azt, hogy az uniós piac mennyire vonzó Oroszország számára. Az orosz vállalatok előadták, hogy ha növelnék a harmadik országokba irányuló kivitelüket, azt inkább Oroszország preferenciális kereskedelmi partnerei, semmint az Unió vonatkozásában tennék. Ugyanakkor – amint arra a kérelmező is felhívta a figyelmet – semmi sem indokolja, hogy az orosz szabad kapacitást az Oroszország preferenciális kereskedelmi partnerei felé irányuló export növelésére használják fel. Az ilyen kivitelek ugyanis már jelenleg is 0 %-os vám hatálya alá tartoznak, tehát a kivitel már jelenleg is vámmentesen folyhatna. Ezzel szemben az Unióba irányuló kivitel jelenleg vámok hatálya alá tartozik, és a harmadik országokba irányuló orosz és kínai kivitel árának és az uniós dömpingellenes vámnak az összehasonlítása alapján nem lehetne megállapítani a célárnak való alákínálást, ezzel szemben a dömpingellenes kivonása esetén az ilyen alákínálás megállapítható lenne. Ezért nem meggyőző az az érv, miszerint az e kereskedelmi partnerek felé irányuló kivitel növekedni fog, mivel nem volt azonosítható olyan, a belátható jövőben bekövetkező változás, amelynek hatására az Oroszországból ezen országokba irányuló kivitel megnőne. A Bizottság ezért elutasította az orosz exportáló gyártók állítását.
- (225) A nyilvánosságra hozatalt követően a három orosz exportáló gyártó és az orosz kormány előadta, hogy az Oroszországból származó kárt okozó dömping megismétlődése nem valószínű. E felek véleménye szerint „az uniós jog és gyakorlat azt bizonyítja, hogy az uniós szankciók hosszú távú szakpolitikai eszközök”, míg „az uniós dömpingellenes intézkedéseknek nincs előre meghatározott időbeli hatályuk” ⁽⁷⁴⁾. Az orosz exportáló gyártók véleménye szerint semmi nem utal arra, hogy az Oroszországgal szembeni szankciókat enyhíteni fogják vagy megszüntetik. Azonban még ha sor is kerülne a szankciók feloldására, az uniós piac „a súlyos kereskedelmi korlátozások bevezetésének magas kockázata miatt” nem vonzó az orosz exportőrök számára.
- (226) Amint az a (165) és a (166) preambulumbekzdésben is szerepel, nem nyújtottak be bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy szankciók nélkül miért lenne az orosz exportőrök számára kevésbé vonzó az uniós piac. Továbbá e rendelet (172), (223) és (248) preambulumbekzdése kifejti, hogy a Bizottság miért állapította meg azt, hogy a szankciók nem befolyásolhatják a jelen eljárás következtetéseit. A Bizottság ezért elutasította ezeket az állításokat.

5.2. Az uniós gazdasági ágazat helyzetére gyakorolt hatás

- (227) Annak megállapítása érdekében, hogy az intézkedések megszüntetése esetén a Kínából és az Oroszországból érkező behozatal hogyan érintené az uniós gazdasági ágazatot, a Bizottság összehasonlítható árelemzést végzett a jövőre nézve, amelyben nem számolt a dömpingellenes intézkedésekkel.
- (228) Az érintett országokban működő exportáló gyártók együttműködésének hiányában és az ezekből az országokból az Unióba érkező behozatal nagyon alacsony mennyiségére tekintettel nem lehetett megbízható behozatali árakat megállapítani a felülvizsgálati időszakra nézve. Ennek következtében ezen az alapon nem lehetett érdemben kiszámítani az áralákínálást. E körülmények között annak érdekében, hogy megbecsülje azt a valószínű értékesítési árat, amelyet a kínai és az orosz gyártók az uniós piacra irányuló kivitel során érvényesítenének, a Bizottság

⁽⁷³⁾ Lásd: (EU) 2022/428 rendelet.

⁽⁷⁴⁾ Az orosz exportáló gyártók véleménye szerint minden dömpingellenes intézkedést „meg kell szüntetni, mivel a bevezetés alapjául szolgáló feltételek megszűntek”, míg a Bizottság a dömpingellenes intézkedéseket „hosszú távú kereskedelemvédelmi eszközként” alkalmazza.

összehasonlította a mintában szereplő uniós gyártók (gyártelepi) átlagárait a felülvizsgálat tárgyát képező terméknek a Kínából és az Oroszországból harmadik országokba történő kivitel során érvényesített megfelelő súlyozott átlagárával ⁽⁷⁵⁾.

- (229) A Bizottság az összehasonlítás eredményét kifejezte a mintában szereplő uniós gyártók felülvizsgálati időszakbeli forgalmának százalékában. Az így kapott érték Oroszország esetében csaknem 13 %-os árkülönbséget mutatott. A Bizottság ezért megállapította, hogy az intézkedések hatályvesztése esetén az uniós piacon az orosz árak hasonló mértékben kínálnának alá az uniós áraknak.
- (230) Ugyanez az összehasonlítás Kína esetében azt állapította meg, hogy a Kínából harmadik országokba irányuló kivitel árai nem voltak alacsonyabbak az uniós áraknál. További elemzések azonban arra az eredményre jutottak, hogy ezek az árak az uniós irányár alatt maradtak. Az eredeti vizsgálatban szereplővel megegyező (9,9 %-os) nyereségcél ⁽⁷⁶⁾ alkalmazásával az volt megállapítható, hogy a Kínából a harmadik országokba irányuló kivitel árainak szintjén zajló kivitel 10 %-kal alacsonyabb az uniós irányárnál. Ezért valószínűsíthető, hogy a Kínából érkező behozatal kárt okozna, ha az intézkedések nem maradnának hatályban.

5.3. Következtetés

- (231) A Bizottság a fentiek alapján megállapította, hogy az intézkedések megszűnése minden valószínűség szerint a Kínából és az Oroszországból kárt okozó árakon érkező dömpingelt behozatal jelentős megnövekedését eredményezné, ami valószínűsíthetően a jelentős kár megismétlődéséhez vezetne.

6. UNIÓS ÉRDEK

- (232) Az alaprendelet 21. cikke alapján a Bizottság megvizsgálta, hogy a meglévő dömpingellenes intézkedések fenntartása nem volna-e egyértelműen ellentétes az Unió egészének érdekével. Az uniós érdek meghatározása a különböző érintett érdekek teljes körének vizsgálatán alapult, beleértve az uniós gazdasági ágazat, az importőrök és a felhasználók érdekeit is.

6.1. Az uniós gazdasági ágazat érdeke

- (233) Az uniós gazdasági ágazat 14 tagállamban található (Németország, Szlovák Köztársaság, Olaszország, Szlovénia, Luxemburg, Görögország, Belgium, Hollandia, Ausztria, Finnország, Svédország, Portugália, Magyarország és Spanyolország). A felülvizsgálat tárgyát képező termékkel kapcsolatban több mint 9 000 alkalmazottat foglalkoztat.
- (234) Noha a hatályos dömpingellenes intézkedések nagymértékben akadályozták az Oroszországból és Kínából az uniós piacra érkező dömpingelt behozatalt, az uniós gazdasági ágazat a felülvizsgálati időszak alatt gazdaságilag sérülékeny helyzetben volt, amit a kármutatók kedvezőtlen alakulása is megerősít.
- (235) A fentiek alapján a Bizottság megállapította, hogy igen valószínű, hogy az intézkedések hatályvesztése esetén megismétlődik az eredetileg az érintett országokból érkező behozatal által okozott kár. Az Oroszországból és Kínából érkező jelentős mennyiségű dömpingelt behozatal tovább rontaná az uniós gazdasági ágazat már amúgy is igen sérülékeny gazdasági helyzetét, és veszélyeztetné életképességét.
- (236) A Bizottság ezért arra a következtetésre jutott, hogy az Oroszországgal és Kínával szembeni dömpingellenes intézkedések fenntartása az uniós gazdasági ágazat érdekét szolgálja.

6.2. A felhasználók és a független importőrök érdeke

- (237) A Bizottság minden ismert felhasználóval és független importőrrel felvette a kapcsolatot. Egyetlen felhasználó vagy független importőr sem jelentkezett és működött együtt ebben a vizsgálatban oly módon, hogy a kérdőívre választ nyújtott volna be.

⁽⁷⁵⁾ A Bizottság ezt az árat a GTA (<https://www.gtis.com/gta/>) szerinti CIF-alapon állapította meg, elvégezve a behozatal utáni költségek tekintetében szükséges kiigazításokat.

⁽⁷⁶⁾ (EU) 2016/1328 végrehajtási rendelet, (156) preambulumbekzdés.

- (238) Az eljárás megindításakor egy független importőr, a Duferco S.A és egy felhasználó, az ATS S.A. nyújtott be beadványt. A Duferco S.A. szerint az acélárak jelentősen emelkedtek, ami hiányt okozott az ellátási láncban. Az orosz kormány is arra hívta fel a figyelmet, hogy az uniós felhasználókat és fogyasztókat a hidegen síkhengerelt acéltermékek árának hirtelen emelkedése sújtja. Az ATS S.A. és a három orosz exportáló a 2021 első felében tapasztalható áremelkedésre hivatkozik, amely állításuk szerint kárt okozott a hidegen síkhengerelt acéltermékek felhasználóinak és fogyasztóinak. A felek előadták továbbá, hogy az acéltermékek behozatalára vonatkozó meglévő védintézkedések a kereskedelemvédelem önálló eszközét képezik, amely az árak növekedését, továbbá a kereslet és a kínálat kiegyensúlyozatlanságát eredményezi ⁽⁷⁷⁾.
- (239) E tekintetben megjegyzendő, hogy a védintézkedések logikája és célja eltér a dömpingellenes intézkedésektől. Amint azt a (132) preambulumbekkezdésben kifejti, a védintézkedések nem elegendőek ahhoz, hogy megvédjék az uniós piacot a jelentős mennyiségű, dömpingelt áron történő behozattal szemben. Emellett a Duferco S.A. által állításának alátámasztására benyújtott adatok 2021 áprilisáig és júliusáig nyúlnak vissza, és lefedik a felülvizsgálati időszak alatt megfigyelt tendenciákat. Amint azt 4.4.2. szakaszban ismertetett elemzés kimutatta, az uniós gazdasági ágazat kapacitáskihasználása ugyanebben az időszakban csak 68 %-os szinten állt, míg értékesítési árai viszonylag alacsony szinten voltak. Ez azt mutatta, hogy bőven volt lehetőség a versenyképes árakon történő termelés növelésére.
- (240) Sem az ATS S.A., sem az orosz exportáló gyártók nem nyújtottak be bizonyítékot a beadványaikban tett kijelentéseik alátámasztására. Amint azt a 4.4.3. szakaszban ismertetett elemzés mutatja, a 2021 első felét magában foglaló felülvizsgálati időszakra vonatkozó adatok nem támasztották alá az ATS S.A. állításait. Az uniós gazdasági ágazat árai valójában nem voltak abnormálisan magasak, hanem egyes harmadik országok (köztük Kína) exportárai és az uniós gazdasági ágazat célára alatt voltak.
- (241) mivel sem a (238) preambulumbekkezdésben említett érdekelt felek, sem pedig más felhasználók vagy független importőrök nem nyújtottak be kitöltött kérdőívet vagy a fent említett beadványokon kívüli egyéb információkat, a Bizottságnak nem állt rendelkezésére elegendő információ annak megállapításához, hogy az intézkedések fenntartása hátrányosan érintené a felhasználók vagy importőrök érdekeit.

6.3. Az uniós érdekre vonatkozó következtetés

- (242) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy nincsenek olyan, uniós érdekből fakadó kényszerítő okok, amelyek a felülvizsgálat tárgyát képező termék érintett Oroszországból és Kínából érkező behozatalára vonatkozóan meglévő intézkedések fenntartása ellen szólnának.

7. AZ INTÉZKEDÉSEK Felfüggesztése/MEGSZÜNTETÉSE IRÁNTI KÉRELMEK

- (243) Három orosz exportáló gyártó és egy felhasználó (ATS S.A.) előadta, hogy a jelenlegi intézkedéseket fel kell függeszteni. Emellett egy egyesült királyságbeli független importőr (Stemcor London Limited) már a hatályvesztési felülvizsgálat megindítása előtt is hasonló állítást fogalmazott meg.
- (244) A különböző felek által megfogalmazott érvek arra hivatkoztak, hogy 2020 vége óta az Unióban a közelmúltban állítólagosan nagymértékű áremelkedésre következett be, az érintett országokból érkező hidegen síkhengerelt acéltermékek behozatala visszaesett, a kereslet és a kínálat közötti pedig állítólagosan egyensúlyhiány volt tapasztalható. Az ezen érvek alátámasztására benyújtott bizonyítékok és adatok – bár korlátozottak voltak – szinte teljes egészében a felülvizsgálati időszak által lefedett időszakra vonatkoztak. Érvelésük alátámasztására egyik fél sem nyújtott be a felülvizsgálati időszakot követő időszakra vonatkozó adatokat vagy jövőbeli előrejelzési adatokat, csupán a 2021 harmadik negyedévében érvényesített uniós értékesítési árakról és a 2021 végén tapasztalható mérsékelt csökkenő tendenciáról tettek említést. A három orosz exportáló gyártó előadta, hogy „a 2022–2023-as időszakra vonatkozó jövőbeli piaci fejleményekre vonatkozó analitikus előrejelzés bizonytalan lenne, és számos alternatív, sőt akár ellentmondásos forgatókönyv lehetőségét vetné fel. Még a legösszetettebb gazdasági mutatók sem képesek jövőbeli fejleményekre rávilágítani”. Ebben a szakaszban tehát nehéz bármilyen következtetést levonni a piaci feltételek átmeneti változására vonatkozóan.

⁽⁷⁷⁾ A Bizottság (EU) 2022/978 végrehajtási rendelete (2022. június 23.) az egyes acéltermékek behozatalára vonatkozó végleges védintézkedés bevezetéséről szóló (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet módosításáról (HL L 167., 2022.6.24., 58. o.).

- (245) A Bizottság ezzel kapcsolatban emlékeztetett arra, hogy az alaprendelet 14. cikkének (4) bekezdése előírja, hogy a dömpingellenes intézkedések az Unió érdekében felfüggeszthetők, amennyiben a piaci viszonyok átmenetileg olyan mértékben megváltoznak, hogy a felfüggesztés eredményeként további kár nem valószínűsíthető.
- (246) Ami a második elemet illeti, és amint az a kárról, a kár megismétlődéséről és az uniós érdekről szóló fenti szakaszokban (a (174) és további preambulumbekezdésekben) is szerepel, a Bizottság megjegyezte, hogy az uniós gazdasági ágazat a felülvizsgálati időszak alatt még mindig sérülékeny helyzetben volt, és mindenesetre nagy a valószínűsége annak, hogy az intézkedések hatályvesztése esetén az eredetileg Kínából és Oroszországból származó, kárt okozó árákon érkező dömpingelt behozatal által okozott jelentős kár megismétlődne. Emellett a Bizottság nem talált olyan, uniós érdekből fakadó kényszerítő indokot, amely az intézkedések fenntartása ellen szólna. Ezért az e vizsgálat során rendelkezésre álló információk alapján a Bizottság ebben a szakaszban nem tudott arra a megállapításra jutni, hogy a felfüggesztés következtében a kár valószínűleg nem ismétlődne meg és hogy az intézkedéseknek az alaprendelet 14. cikkének (4) bekezdése szerinti felfüggesztése az Unió érdekét szolgálná. Következésképpen a Bizottság elutasította ezt az állítást. A Bizottság fenntartotta magának a jogot, hogy az alaprendelet 14. cikkének (4) bekezdésével összhangban kellő időben tovább vizsgálja az intézkedések felfüggesztésének szükségességét.
- (247) Emellett az NLMK csoport, a Severstal csoport és az MMK csoport előadta, hogy mivel a szankciók hatására teljes mértékben leállt az orosz hidegen síkhengerelt acéltermékek Unióba irányuló szállítása, nincs jogalap arra, hogy az intézkedéseket – akár a folyamatban lévő hatályvesztési felülvizsgálat eredményeként, akár az intézkedések jogszabályban előírt alkalmazási időszakában – fenntartsák. Az exportáló gyártók azzal érveltek, hogy a kereskedelmi forgalomban az említett szankciók következtében beállt alapvető irányváltás tartós jellegű. Érvelésük szerint az intézkedések nem szolgálnák céljukat, vagyis az uniós gazdasági ágazatnak és a piacnak a külföldi exportőrök tisztességtelen kereskedelmi gyakorlataival szembeni védelmét, és ezért az alaprendelet 11. cikkének (1) bekezdése értelmében nem szükségesek.
- (248) A Bizottság megjegyezte, hogy a vizsgálat megindítása után az Oroszországi Föderáció Ukrajna elleni katonai agressziója miatt az Unió több, egymást követő szankciócsomagot fogadott el Oroszországgal szemben, amelyek a felülvizsgálati időszakot követően az acéltermékeket és/vagy a felülvizsgálat tárgyát képező terméket gyártó és exportáló acélipari vállalatokat is érintették. Azonban az exportáló gyártók állításával ellentétben a jelenlegi helyzet nem tekinthető tartósnak. Amint azt a (167) és (172) preambulumbekezdés is említi, a Bizottság megállapította, hogy ezek a szankciók nem befolyásolhatják e vizsgálat következtetéseit. A Bizottság különösen azt állapította meg, hogy az alaprendelet 11. cikkének (1) és (2) bekezdése értelmében a jelenlegi szankciók ellenére továbbra is szükség van intézkedésekre.

8. DÖMPINGELLENES INTÉZKEDÉSEK

- (249) A dömping megismétlődésével, a kár megismétlődésével és az uniós érdekekkel kapcsolatban levont bizottsági következtetések alapján az Oroszországból és Kínából származó hidegen síkhengerelt acéltermékekre vonatkozó dömpingellenes intézkedéseket fenn kell tartani.
- (250) Az egyedi dömpingellenes vámok alkalmazásának biztosításához különleges intézkedésekre van szükség. A vállalatoknak, amelyekre egyedi dömpingellenes vámok vonatkoznak, a tagállamok vámhatóságai felé érvényes kereskedelmi számlát kell bemutatniuk. A számlának meg kell felelnie az e rendelet 1. cikkének (3) bekezdésében meghatározott követelményeknek. Amennyiben a behozatalt nem kíséri ilyen számla, akkor a „minden más vállalatra” megállapított dömpingellenes vám alkalmazandó.
- (251) Bár a számla bemutatása szükséges ahhoz, hogy a tagállamok vámhatóságai egyedi dömpingellenes vámtételeket alkalmazhassanak a behozatalokra, nem a számla jelenti az egyetlen olyan elemet, amelyet a vámhatóságoknak figyelembe kell venniük. Ugyanis, még ha a bemutatott számla teljesíti is az e rendelet 1. cikkének (3) bekezdésében előírt összes követelményt, a tagállamok vámhatóságainak akkor is el kell végezniük a szokásos ellenőrzéseket, és – minden más esethez hasonlóan – további dokumentumokat (fuvarokmányokat stb.) is bekérhetnek a nyilatkozatban foglalt adatok pontosságának ellenőrzése céljából, valamint annak érdekében, hogy az alacsonyabb vámtétel alkalmazása a vámjognak megfelelően indokolt legyen.

- (252) Amennyiben az érintett dömpingellenes intézkedések bevezetését követően az alacsonyabb egyedi vámtételekben részesülő vállalatok kivitelének mennyisége jelentősen megnő, ez a mennyiségi növekedés önmagában is az alaprendelet 13. cikkének (1) bekezdése szerinti, a kereskedelem szerkezetében az intézkedések bevezetése nyomán bekövetkezett változásnak tekinthető. Ilyen körülmények között, és amennyiben a feltételek teljesülnek, a kijátszások feltárására vizsgálatot lehet indítani. E vizsgálat többek között irányulhat annak megállapítására, hogy szükség van-e az egyedi vámtételek eltörlésére és ebből következően országos vám kivetésére.
- (253) Az e rendeletben az egyes meghatározott vállalatok esetében megállapított egyedi dömpingellenes vámtételek kizárólag az érintett országokból származó és a megnevezett jogalanyok által gyártott, a felülvizsgálat tárgyát képező termék behozatalára vonatkoznak. Az e rendelet rendelkező részében kifejezetten meg nem jelölt vállalatok – köztük a kifejezetten megjelölt vállalatokkal kapcsolatban álló vállalatok – által gyártott, a felülvizsgálat tárgyát képező termék behozatalára a „minden más vállalatra” vonatkozó vámtételt kell alkalmazni. E vállalatok esetében az egyedi dömpingellenes vámtételek nem alkalmazhatók.
- (254) Ha egy vállalatnak a későbbiekben megváltozik a neve, a rá vonatkozó egyedi dömpingellenes vámtételek a kérelme alapján alkalmazhatók. A kérelmet a Bizottsághoz kell intézni ⁽⁷⁸⁾. A kérelemnek tartalmaznia kell minden olyan releváns információt, amely alapján bizonyítható, hogy a változás nem érinti a vállalatnak a rá vonatkozó vámtételre való jogosultságát. Ha a vállalat nevének megváltozása nem érinti a vállalatra vonatkozó vámtétel igénybevitelére való jogosultságot, a névváltoztatásról a Bizottság rendeletet tesz közzé az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.
- (255) Figyelembe véve az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽⁷⁹⁾ 109. cikkét, az Európai Unió Bíróságának ítéletét követően teljesítendő visszatérítés esetén az Európai Központi Bank irányadó refinanszírozási műveleteire alkalmazott, az *Európai Unió Hivatalos Lapjának C* sorozatában közzétett, az esedékesség napja szerinti hónap első naptári napján érvényes kamatlábnak megfelelő késedelmi kamat fizetendő.
- (256) Az (EU) 2019/159 bizottsági végrehajtási rendelettel ⁽⁸⁰⁾ a Bizottság hároméves időtartamra védintézkedést vezetett be egyes acéltermékek vonatkozásában. Az (EU) 2021/1029 végrehajtási rendelettel a Bizottság 2024. június 30-ig meghosszabbította a védintézkedést. A felülvizsgálat tárgyát képező termék a védintézkedés hatálya alá tartozó termékkategóriák egyike. Emiatt abban az esetben, ha a védintézkedés keretében megállapított vámkontingenseket túllépik, ugyanazon behozatalokra a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vámot és a dömpingellenes vámot egyaránt meg kell fizetni. Mivel a dömpingellenes intézkedések és a védintézkedések ilyen együttes alkalmazása a kívánnál nagyobb hatást gyakorolhat a kereskedelemre, a Bizottság úgy határozott, hogy a felülvizsgálat tárgyát képező termékekre kivetett védővám alkalmazásának időtartamára nézve megakadályozza a dömpingellenes vám és a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vám együttes alkalmazását.
- (257) Ez azt jelenti, hogy abban az esetben, ha a felülvizsgálat tárgyát képező termékekre alkalmazandóvá válik az (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet 1. cikkének (6) bekezdése alapján a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vám, és e vám vámtétele nagyobb az e rendelet szerinti dömpingellenes vámnál, kizárólag az (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet 1. cikkének (6) bekezdése alapján a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vámot kell beszedni. A védintézkedések és a dömpingellenes vámok egyidejű alkalmazásának időszakában az e rendelet alapján kivetett vámok beszedését fel kell függeszteni. Abban az esetben, ha a felülvizsgálat tárgyát képező termékekre alkalmazandóvá válik az (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet 1. cikkének (6) bekezdése alapján a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vám, és e vám vámtétele kisebb az e rendelet szerinti dömpingellenes vámnál, az (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet 1. cikkének (6) bekezdése alapján a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vámot, valamint az e vám és az e rendelet szerinti dömpingellenes vámnak nagyobbika közötti különbözetet kell beszedni. A dömpingellenes vám nem beszedett részét fel kell függeszteni.

⁽⁷⁸⁾ European Commission, Directorate-General for Trade, Directorate H, Rue de la Loi 170, 1040 Bruxelles/Brussel, Belgique/België.

⁽⁷⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁽⁸⁰⁾ A Bizottság (EU) 2019/159 végrehajtási rendelete (2019. január 31.) az egyes acéltermékek behozatalára vonatkozó végleges védintézkedések bevezetéséről (HL L 31., 2019.2.1., 27. o.).

(258) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak az (EU) 2016/1036 rendelet 15. cikkének (1) bekezdése értelmében létrehozott bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

(1) A Bizottság végleges dömpingellenes vámot vet ki a Kínai Népköztársaságból és az Oroszországi Föderációból származó, jelenleg az ex 7209 15 00 (TARIC-kód: 7209 15 00 90), 7209 16 90, 7209 17 90, 7209 18 91, ex 7209 18 99 (TARIC-kód: 7209 18 99 90), ex 7209 25 00 (TARIC-kód: 7209 25 00 90), 7209 26 90, 7209 27 90, 7209 28 90, 7211 23 30, ex 7211 23 80 (TARIC-kódok: 7211 23 80 19, 7211 23 80 95 és 7211 23 80 99), ex 7211 29 00 (TARIC-kódok: 7211 29 00 19 és 7211 29 00 99), 7225 50 80 és 7226 92 00 KN-kódok alá tartozó, vasból, ötvözetlen acélból vagy más ötvözött acélból (de nem rozsdamentes acélból) készült, bármilyen szélességű, hidegen hengerelt (hidegen tömörített), de tovább nem megmunkált, plattírozás, lemezelés vagy bevonás nélküli síkhengerelt termékek behozatalára.

Az érintett termék meghatározása nem terjed ki a következő terméktípusokra:

- vasból vagy ötvözetlen acélból készült, bármilyen szélességű, bármilyen vastagságú síkhengerelt termék tekercsben is, hidegen hengerelve (hidegen tömörítve), de tovább nem megmunkálva, plattírozás, lemezelés vagy bevonás nélkül, elektromos,
- vasból vagy ötvözetlen acélból készült, bármilyen szélességű, 0,35 mm-nél kisebb vastagságú síkhengerelt termék tekercsben, hidegen hengerelve (hidegen tömörítve), plattírozás, lemezelés vagy bevonás nélkül, lágyított (ún. „feketelemez”),
- más ötvözött acélból készült, bármilyen szélességű síkhengerelt termék szilícium-elektromos acélból,
- ötvözött acélból készült síkhengerelt termék hidegen hengerelve (hidegen tömörítve), de tovább nem megmunkálva, gyorsacélból.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott és az alábbiakban felsorolt vállalatok által gyártott termék vámfizetés előtti, uniós határparitáson megállapított nettó árára alkalmazandó végleges dömpingellenes vámtételek a következők:

Ország	Vállalat	Dömpingellenes vám (%)	TARIC-kiegészítő kód
Kína	Angang Steel Company Limited, Anshan	19,7	C097
	Tianjin Angang Tiantie Cold Rolled Sheets Co. Ltd, Tianjin	19,7	C098
	A mellékletben felsorolt további együttműködő vállalatok	20,5	
	Minden más vállalat	22,1	C999
Oroszország	Magnitogorsk Iron & Steel Works OJSC, Magnitogorsk	18,7	C099
	PAO Severstal, Cherepovets	34	C100
	Minden más vállalat	36,1	C999

(3) A (2) bekezdésben megjelölt vállalatok esetében meghatározott egyedi vámtételek alkalmazásának feltétele olyan érvényes kereskedelmi számla bemutatása a tagállamok vámhatóságainak, amelyen szerepel a számlát kibocsátó vállalat név és beosztás szerint azonosított tisztviselője által keltezett és aláírt következő nyilatkozat: „Alulírott igazolom, hogy

az e számla tárgyát képező, az Európai Unióba történő kivitelre értékesített (mennyiség) (a felülvizsgálat tárgyát képező terméket) a(z) (vállalat neve és címe) (TARIC-kiegészítő kód) állította elő [érintett ország]-ban/-ben. Kijelentem, hogy az e számlán szereplő adatok hiánytalanok és megfelelnek a valóságnak.” Ha ilyen számlát nem mutatnak be, a minden más vállalatra alkalmazandó vámot kell alkalmazni.

(4) Az 1. cikk (2) bekezdése módosítható új kínai exportáló gyártók felvételével, amelyekre a mintában nem szereplő együttműködő vállalatokra érvényes megfelelő súlyozott átlagos dömpingellenes vámot kell alkalmazni. Az új exportáló gyártónak bizonyítékot kell szolgáltatnia arra vonatkozóan, hogy:

- a) az eredeti vizsgálat vizsgálati időszakában, azaz 2014. április 1-jétől 2015. március 31-ig nem exportálta a Kínai Népköztársaságból származó, az 1. cikk (1) bekezdésében megnevezett árut;
- b) nem áll kapcsolatban olyan exportőrrel vagy gyártóval, amelyre az e rendelettel bevezetett intézkedések alkalmazandók; valamint
- c) az eredeti vizsgálat vizsgálati időszaka után exportálta ténylegesen a felülvizsgálat tárgyát képező terméket, vagy vállalt visszavonhatatlan szerződéses kötelezettséget arra, hogy jelentős mennyiséget exportál az Unióba.

(5) Eltérő rendelkezés hiányában a vámokra vonatkozó hatályos rendelkezések alkalmazandók.

2. cikk

(1) Abban az esetben, ha a vasból, ötvözetlen acélból vagy más ötvözött acélból (de nem rozsdamentes acélból) készült, bármilyen szélességű, hidegen hengerelt (hidegen tömörített), de tovább nem megmunkált, plattírozás, lemezelés vagy bevonás nélküli síkhengerelt termékekre alkalmazandóvá válik az (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet 1. cikkének (6) bekezdése alapján a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vám, és e vám vámtétele nagyobb az 1. cikk (2) bekezdése szerinti dömpingellenes vámnál, kizárólag az (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet 1. cikkének (6) bekezdése alapján a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vámot kell beszedni.

(2) Az (1) bekezdés alkalmazási időszaka alatt az e rendelet alapján kivetett vámok beszedését fel kell függeszteni.

(3) Abban az esetben, ha a vasból, ötvözetlen acélból vagy más ötvözött acélból (de nem rozsdamentes acélból) készült, bármilyen szélességű, hidegen hengerelt (hidegen tömörített), de tovább nem megmunkált, plattírozás, lemezelés vagy bevonás nélküli síkhengerelt termékekre alkalmazandóvá válik az (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet 1. cikkének (6) bekezdése alapján a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vám, és e vám vámtétele kisebb és az 1. cikk (2) bekezdése szerinti dömpingellenes vámnál, az (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet 1. cikkének (6) bekezdése alapján a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vámot, valamint az e vám és az 1. cikk (2) bekezdése szerinti dömpingellenes vám nagybobbika különbséget kell beszedni.

(4) A dömpingellenes vámnak a (3) bekezdés alapján nem beszedett részét fel kell függeszteni.

(5) A (2) és a (4) bekezdés szerinti felfüggesztés időbeli hatálya az (EU) 2019/159 végrehajtási rendelet 1. cikkének (6) bekezdése alapján a vámkontingens túllépése esetén fizetendő vám alkalmazásának időtartamára korlátozódik.

3. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 26-án.

a Bizottság részéről

az elnök

Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

A mintában nem szereplő kínai együttműködő exportáló gyártók:

Ország	Név	TARIC-kiegészítő kód
Kína	Hesteel Co., Ltd Tangshan Branch, Tangshan	C103
Kína	Handan Iron & Steel Group Han-Bao Co., Ltd, Handan	C104
Kína	Baoshan Iron & Steel Co., Ltd, Shanghai	C105
Kína	Shanghai Meishan Iron & Steel Co., Ltd, Nanjing	C106
Kína	BX Steel POSCO Cold Rolled Sheet Co., Ltd, Benxi	C107
Kína	Bengang Steel Plates Co., Ltd, Benxi	C108
Kína	WISCO International Economic & Trading Co. Ltd, Wuhan	C109
Kína	Maanshan Iron & Steel Co., Ltd, Maanshan	C110
Kína	Tianjin Rolling-one Steel Co., Ltd, Tianjin	C111
Kína	Zhangjiagang Yangtze River Cold Rolled Sheet Co., Ltd, Zhangjiagang	C112
Kína	Inner Mongolia Baotou Steel Union Co., Ltd, Baotou City	C113

HATÁROZATOK

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2069 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA

(2022. szeptember 30.)

a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján Hollandia által kérelmezett eltérés engedélyezéséről

(az értesítés a C(2022) 6859. számú dokumentummal történt)

(Csak a holland nyelvű szöveg hiteles)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló, 1991. december 12-i 91/676/EGK tanácsi irányelvre ⁽¹⁾ és különösen annak III. melléklete 2. pontjának harmadik albekezdésére,

mivel:

- (1) A 91/676/EGK irányelv megállapítja a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelmével kapcsolatos szabályokat.
- (2) A 91/676/EGK irányelv III. mellékletének 2. pontja előírja, hogy azok a tagállamok, amelyek hektáronként (ha) több mint 170 kg nitrogént tartalmazó szerves trágyát kívánnak alkalmazni, úgy határozzák meg a mennyiségeket, hogy az ne akadályozza az említett irányelv 1. cikkében felsorolt célok elérését. Ha a tagállam a második albekezdés b) pontja alapján eltérő mennyiséget engedélyez, értesíti a Bizottságot, amely megvizsgálja az indokolást a 9. cikk (2) bekezdésében említett szabályozási eljárás szerint.
- (3) A 2005/880/EK határozattal ⁽²⁾ a Bizottság a 91/676/EGK irányelv alapján engedélyezte a Hollandia által kért azon eltérést, hogy a legalább 70 % gyepterületet magukban foglaló gazdaságokban hektáronként és évente legfeljebb 250 kg nitrogént tartalmazó, legeltetett állatállománytól származó szerves trágyát lehessen kijuttatni.
- (4) A 2010/65/EU határozattal ⁽³⁾ a Bizottság, a 2005/880/EK határozatot módosítva, a 91/676/EGK irányelv alapján engedélyezett egy Hollandia által kért eltérést, amely a legalább 70 % gyepterületet magukban foglaló gazdaságokban hektáronként és évente legfeljebb 250 kg nitrogént tartalmazó, legeltetett állatállománytól származó szerves trágya kijuttatását engedélyezte 2013. december 31-ig.
- (5) A 2014/291/EU bizottsági végrehajtási határozattal ⁽⁴⁾ – amelynek hatálya 2017. december 31-én lejárt – Hollandia engedélyt kapott az eltérésre a 91/676/EGK irányelv alapján, hogy a déli és a középső területek homokos talajain, valamint a löszös talajokon található gazdaságok esetében legfeljebb 230 kg nitrogén/ha/év felső határig, az egyéb talajokon található gazdaságok esetében pedig legfeljebb 250 kg nitrogén/ha/év felső határig engedélyezze a legeltetett állatállománytól származó szerves trágya kijuttatását a legalább 80 % gyepterületet magukban foglaló gazdaságokban. A szóban forgó eltérés 2016-ban 19 564 gazdaságot érintett, ami Hollandia teljes nettó mezőgazdasági területe 47 %-ának felelt meg.

⁽¹⁾ HL L 375., 1991.12.31., 1. o.

⁽²⁾ A Bizottság 2005/880/EK határozata (2005. december 8.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján egy Hollandia által kért eltérés engedélyezéséről (HL L 324., 2005.12.10., 89. o.).

⁽³⁾ A Bizottság 2010/65/EU határozata (2010. február 5.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján egy Hollandia által kért eltérés engedélyezéséről szóló 2005/880/EK határozat módosításáról (HL L 35., 2010.2.6., 18. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság 2014/291/EU végrehajtási határozata (2014. május 16.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján Hollandia által kérelmezett eltérés engedélyezéséről (HL L 148., 2014.5.20., 88. o.).

- (6) Az (EU) 2018/820 bizottsági végrehajtási határozattal ⁽⁵⁾ – amelynek hatálya 2020. január 1-jén lejárt – Hollandia engedélyt kapott az eltérésre a 91/676/EGK irányelv alapján, hogy a déli és a középső területek homokos talajain, valamint a löszös talajokon található gazdaságok esetében legfeljebb 230 kg nitrogén/ha/év felső határig, az egyéb talajokon található gazdaságok esetében pedig legfeljebb 250 kg nitrogén/ha/év felső határig engedélyezze a legeltetett állatállománytól származó szerves trágya kijuttatását a legalább 80 % gyepterületet magukban foglaló gazdaságokban. A szóban forgó eltérés 2019-ben 18 818 gazdaságot érintett, ami Hollandia teljes nettó mezőgazdasági területe 44,7 %-ának felelt meg.
- (7) Az (EU) 2020/1073 bizottsági végrehajtási határozattal ⁽⁶⁾ – amelynek hatálya 2021. december 31-én lejárt – Hollandia engedélyt kapott az eltérésre, hogy a déli és a középső területek homokos talajain, valamint a löszös talajokon található gazdaságok esetében legfeljebb 230 kg nitrogén/ha/év felső határig, az egyéb talajokon található gazdaságok esetében pedig legfeljebb 250 kg nitrogén/ha/év felső határig engedélyezze a legeltetett állatállománytól származó szerves trágya kijuttatását a legalább 80 % gyepterületet magukban foglaló gazdaságokban. Az említett végrehajtási határozat időtartamát 2 évre korlátozták annak érdekében, hogy Hollandia maradéktalanul végrehajthassa az istállótrágyával kapcsolatos szakpolitikájának végrehajtása során elkövetett csálások megelőzésére irányuló megerősített végrehajtási stratégiát. Emellett további feltételeket vezettek be annak biztosítására, hogy az állatállomány mennyisége ne növekedjen, valamint az istállótrágya kijuttatása során csökkenjen az ammónia kibocsátása.
- (8) 2022. február 25-én Hollandia a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. pontjának harmadik albekezdése alapján új eltérést kért.
- (9) A Hollandia által a 91/676/EGK irányelv 10. cikke alapján szolgáltatott adatok ⁽⁷⁾ azt mutatják, hogy Hollandiában a 2016 és 2019 közötti időszakban a felszín alatti vizeket megfigyelő állomások körülbelül 14 %-a 50 mg/l feletti átlagos nitrátkoncentrációt, az említett megfigyelő állomások 5 %-a 40 és 50 mg/l közötti átlagos nitrátkoncentrációt, a 73 %-uk pedig 25 mg/l átlagos nitrátkoncentrációt mért. Az adatok arról is tanúskodnak, hogy Hollandiában a 2016 és 2019 közötti időszakban a felszíni vizeket megfigyelő állomások 99 %-a 50 mg/l alatti átlagos nitrátkoncentrációt, 96 %-a pedig 25 mg/l alatti átlagos nitrátkoncentrációt mért. Mindazonáltal a 2016–2019. évi adatszolgáltatási időszakban az édesvizek 58 %-a eutróf volt, 10 %-a pedig eutróffá válhatott volna, ha nem kerül sor intézkedésekre.
- (10) A 91/676/EGK irányelv 10. cikkéről szóló jelentésben ⁽⁸⁾ közzétett adatok szintén jelentős eltéréseket mutattak a holland tartományok között, és a felszín alatti vizek nitrátkoncentrációja és az eutrofizáció tekintetében számos holland tartományban vannak szennyezési csomópontok. *Limburgban* a felszín alatti vizeket ellenőrző állomások 36 %-a 50 mg/l feletti átlagos nitrátkoncentrációt, 22 %-a pedig negatív tendenciát mutatott, míg a felszíni vizek 74 %-a eutróf volt, 16 %-uk pedig az intézkedések hiányában az eutróffá válás kockázatával fenyegetett. *Noord-Brabantban* a felszín alatti vizeket ellenőrző állomások 26 %-a 50 mg/l feletti átlagos nitrátkoncentrációt, 20 %-a pedig negatív tendenciát mutatott, míg a felszíni vizek 68 %-a eutróf volt, 7 %-uk pedig az intézkedések hiányában az eutróffá válás kockázatával fenyegetett. *Zeelandban* a felszín alatti vizeket ellenőrző állomások 14 %-a 50 mg/l feletti átlagos nitrátkoncentrációt, 47 %-a pedig negatív tendenciát mutatott, míg a felszíni vizek 80 %-a eutróf volt, 11 %-uk pedig az intézkedések hiányában az eutróffá válás kockázatával fenyegetett. *Zuid-Hollandban* a felszíni vizek 54 %-a eutróf volt, 17 %-uk pedig az intézkedések hiányában az eutróffá válás kockázatával fenyegetett. *Noord-Hollandban* a felszíni vizek 61 %-a eutróf volt, 19 %-uk pedig az intézkedések hiányában az eutróffá válás kockázatával fenyegetett. *Utrechtben* a felszín alatti vizeket ellenőrző állomások 24 %-a negatív tendenciát mutatott a nitrátkoncentráció tekintetében, míg a felszíni vizek 43 %-a eutróf volt, 10 %-uk pedig az intézkedések hiányában az eutróffá válás kockázatával fenyegetett. *Gelderlandban* a felszín alatti vizeket ellenőrző állomások 10 %-a 50 mg/l feletti átlagos nitrátkoncentrációt, 15 %-a pedig negatív tendenciát mutatott. *Overijsselben* a felszín alatti vizeket ellenőrző állomások 18 %-a 50 mg/l feletti átlagos nitrátkoncentrációt, 19 %-a pedig negatív tendenciát mutatott, míg a felszíni vizek 67 %-a eutróf volt, 4 %-uk pedig az intézkedések hiányában az eutróffá válás kockázatával fenyegetett. *Drenthében* a felszín alatti vizeket ellenőrző állomások 15 %-a 50 mg/l feletti átlagos nitrátkoncentrációt mutatott, míg a felszíni vizek 65 %-a eutróf volt, 9 %-uk pedig az intézkedések hiányában az eutróffá válás kockázatával fenyegetett. *Frieslandban* a felszín alatti vizeket ellenőrző állomások 23 %-a negatív tendenciát mutatott a nitrátkoncentráció tekintetében, míg a felszíni vizek 85 %-a eutróf volt. *Groningenben* a felszíni vizek 52 %-a eutróf volt, 11 %-uk pedig az intézkedések hiányában az eutróffá válás kockázatával fenyegetett. *Flevolandban* a felszíni vizek 33 %-a eutróf volt.

⁽⁵⁾ A Bizottság (EU) 2018/820 végrehajtási határozata (2018. május 31.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján Hollandia által kérelmezett eltérés engedélyezéséről (HL L 137., 2018.6.4., 27. o.).

⁽⁶⁾ A Bizottság (EU) 2020/1073 végrehajtási határozata (2020. július 17.) a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 91/676/EGK tanácsi irányelv alapján Hollandia által kérelmezett eltérés engedélyezéséről (HL L 234., 2020.7.21., 20. o.).

⁽⁷⁾ COM(2021) 1000 és SWD(2021) 1001, 28. rész.

⁽⁸⁾ COM(2021) 1000 és SWD(2021) 1001, 28. rész.

- (11) A Hollandia által az (EU) 2020/1073 végrehajtási határozat szerinti jelentésekkel összefüggésben 2020-ban és 2021-ben jelentett adatok szerint a löszös, homokos és agyagos talajú területeken nőtt a felszín alatti vizek nitrátkoncentrációja. A homokos talajú térség déli és keleti részén az átlagos nitrátkoncentráció a felszín alatti vizek felső méterében 2021-ben 67 mg/l volt. Ez meghaladja az 50 mg/l uniós határértéket. 2017 óta a homokos talajú térség ezen részén kétszeresére nőtt a nitrátkoncentráció. A homokos talajú térség északi részén az uniós határérték alatt maradt az átlagos koncentráció, de 2021-ben 37 mg/l-re emelkedett. A löszös talajú térségben az átlagos koncentráció 2020-ban kismértékben, 57 mg/l-re csökkent, de még mindig meghaladja az uniós határértéket. Az agyagos talajú térségben a nitrátkoncentráció folyamatosan a határérték alatt maradt, bár nőtt. A tőzeges talajú térségben a legalacsonyabb koncentráció 2021-ben 14 mg/l átlagos koncentráció volt. Az adatok azt is kimutatták, hogy az eltéréssel kapcsolatos megfigyelő hálózat területén lévő gazdaságokban a gyökérszóna vize gyakran meghaladta a nitrátkoncentrációra vonatkozó előírásokat, még akkor is, ha a középérték 50 mg/l alatt maradt.
- (12) Hollandia a 91/676/EGK irányelv 3. cikke (5) bekezdésének megfelelően az ország teljes területére kiterjedő cselekvési programot hajt végre. 2021. december 26-án Hollandia új cselekvési programot⁽⁹⁾ fogadott el a 2022–2025-ös időszakra (a nitrátokra vonatkozó hetedik cselekvési program), amely a tápanyagok (nitrogén és foszfor) környezeti veszteségeinek csökkentésére irányuló további intézkedéseket tartalmaz, és a tápanyagszennyezés szintjétől és a talaj típusától függően regionálisan differenciált megközelítésen alapul. A holland hatóságok tudományos tanácsadó testülete (Commissie van Deskundigen Meststoffenwet) által a nitrátokra vonatkozó hetedik cselekvési program előkészítése során végzett környezeti hatásvizsgálat azonban megállapította, hogy a cselekvési program lehetséges hatásai nem lennének elegendők a vízminőségi célkitűzések eléréséhez. Hollandia 2022. február 25-én elfogadta a nitrátokra vonatkozó hetedik cselekvési program kiegészítését⁽¹⁰⁾, amely a vidéki területekre vonatkozó nemzeti programra⁽¹¹⁾ vonatkozik, és amely az uniós környezetvédelmi és éghajlat-politikai követelményeknek való megfelelés érdekében integrált megközelítést határoz meg a természet, a víz és az éghajlat tekintetében, beleértve a nitrogénkibocsátást. A kiegészítés révén a holland kormány a törekvéseit olyan konkrét intézkedésekké kívánja alakítani, amelyek célja a mezőgazdasági eredetű tápanyagokkal kapcsolatos vízminőségi célok elérése.
- (13) A nitrátokra vonatkozó hetedik cselekvési program (2022–2025) és annak kiegészítése meghatározza a mezőgazdasági eredetű nitrátokkal és foszforral kapcsolatos, a 91/676/EGK irányelvben és a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁽¹²⁾ összefüggésben elfogadott holland vízgyűjtő-gazdálkodási tervben meghatározott vízminőségi célkitűzések eléréséhez régióként szükséges erőfeszítéseket. A felszín alatti vizek nitrátkoncentrációja tekintetében a Zand Noord, Zand Oost, Westelijk Noord-Brabant, Centraal zeeklei, Zuidwestelijk zeekleied és Westelijk zandgebied területeken némi erőfeszítésre van szükség a célok eléréséhez, míg a Gelderse Vallei, Oostelijk Noord-Brabant en Limburg Zand és Lössgebied területeken jelentős erőfeszítéseket kell tenni. A felszíni vizek foszforkoncentrációja (eutrofizáció) tekintetében a Zand Noord, Zand Oost, Westelijk Noord-Brabant, Oostelijk Noord-Brabant en Limburg Zand, Noordelijk zeekleigebied, Centraal zeeklei és Zuidwestelijk zeekleigebied területeken némi erőfeszítésre van szükség a célok eléréséhez, a Gelderse Vallei, Lössgebied, Westelijk Zeeklei, Westelijk veengebied és Westelijk zandgebied területeken pedig jelentős erőfeszítéseket kell tenni. Ez összhangban van a Hollandia által a 91/676/EGK irányelv 10. cikke alapján jelentett adatokkal.
- (14) Hollandia el fogja végezni a mezőgazdasági eredetű nitrátokkal és foszforral szennyezett területek (tápanyaggal szennyezett területek) újbóli kijelölését, amelynek ki kell terjednie valamennyi olyan vízgyűjtő területre, ahol a megfigyelési pontok alapján a felszín alatti és a felszíni vizek nitráttal közepesen vagy időnként szennyezettek, ahol fennáll a szennyezés kockázata és növekvő tendencia figyelhető meg, valamint ahol a megfigyelési pontok eutrofizáció meglétét vagy eutrofizáció kockázatát jelzik. A kijelölés során figyelembe kell venni az Európai Unió Bíróságának vonatkozó ítélkezési gyakorlatát is, különösen a C-221/03. sz.⁽¹³⁾ és a C-543/16. sz.⁽¹⁴⁾ ügyben hozott ítéletet. Amennyiben 2024. január 1-jéig nem kerül sor az újbóli kijelölésre, minden olyan terület, ahol némi vagy jelentős erőfeszítésre van szükség, tápanyaggal szennyezett területként kerül kijelölésre.

⁽⁹⁾ Eredeti címe: „7e Nederlandse Actieprogramma betreffende de Nitraatrichtlijn (2022-2025)”.

⁽¹⁰⁾ Eredeti címe: „Addendum op het 7e Actieprogramma Nitraatrichtlijn”.

⁽¹¹⁾ Nationaal Programma Landelijk Gebied.

⁽¹²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

⁽¹³⁾ A Bíróság 2005. szeptember 22-i ítélete, az Európai Közöségek Bizottsága kontra Belga Királyság, C-221/03, ECLI:EU:C:2005:573.

⁽¹⁴⁾ A Bíróság 2018. június 21-i ítélete, Európai Bizottság kontra Németországi Szövetségi Köztársaság, C-543/16, ECLI:EU:C:2018:481.

- (15) Ezt az eltérés iránti kérelmet a tápanyag-gazdálkodással kapcsolatos kérdésekre, különösen a 2000/60/EK, a 2006/118/EK ⁽¹⁵⁾ és a 2008/56/EK ⁽¹⁶⁾ európai parlamenti és tanácsi irányelv célkitűzéseire és célértékeire, a közös kötelezettségvállalási rendelet ⁽¹⁷⁾ és a Hollandiára vonatkozó KAP-stratégiai terv ⁽¹⁸⁾ egyre ambiciózusabb célkitűzéseire, valamint az európai zöld megállapodásnak a tápanyagszennyezéssel kapcsolatos célkitűzéseire vonatkozó tágabb uniós szakpolitikai kontextusban kell figyelembe venni. Az európai zöld megállapodás célkitűzéseket határoz meg az Unió számára a tápanyagvesztesség csökkentése és a szén-dioxidtól eltérő üvegházhatású gázok, nevezetesen a metán és a dinitrogén-oxid – amelyek fő forrása a trágyázás és az állattármány – korlátozása érdekében. Az Unió „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiában ⁽¹⁹⁾ és a szennyező anyag-mentességi cselekvési tervben ⁽²⁰⁾ kötelezettséget vállalt egyrészt arra, hogy 2030-ig 50 %-kal csökkenti a tápanyagvesztességet, ami a trágyák 20 %-os csökkenéséhez és a talaj termékenységének megőrzéséhez vezet, másrészt az olyan uniós ökoszisztémák arányának 25 %-kal történő csökkentésére, amelyek esetében a nitrogénlerakódás mért szintje meghaladja a „kritikus terheléseket”, és a levegőszennyezés veszélyezteti a biológiai sokféleséget.
- (16) A vidéki területekre vonatkozó nemzeti programra vonatkozó, 2022. június 10-i eredeti javaslatban ⁽²¹⁾ a holland kormány megjegyzi, hogy „A tőzeges területeken a Natura 2000 területek, a felszín alatti vizek védelmét szolgáló területek, a veszélyeztetett vízfolyások és a Natura 2000 területek körüli pufferzónák jelentik a legnagyobb kihívást. Ezek a területek a mezőgazdasági termelők több üzleti korlátozással fognak szembesülni vagy kevesebb fejlesztési lehetőségük lesz. Ebben az esetben a mezőgazdaság extenzifikációja a legmegfelelőbb megoldás”. Ott van továbbá „a Natura 2000 területek körüli átmeneti területek létrehozására vonatkozó kötelezettségvállalás”. „A Natura 2000 területek körüli átmeneti területek (védelmi övezetek) a Natura 2000 területekkel szomszédos területek, amelyek hozzájárulnak az érintett Natura 2000 terület biológiai sokféleségének fenntartását és helyreállítását célzó rendszerhelyreállításához.”
- (17) A Bizottság a nitrátokra vonatkozó hetedik cselekvési program és annak kiegészítése alapján megvizsgálta a holland eltérés iránti kérelmet, figyelembe véve a 91/676/EGK irányelv követelményeit, célkitűzéseit és a korábbi eltérési határozatok tapasztalatait. Megvizsgálta továbbá a vízminőségi tendenciákat, és figyelembe vette az európai zöld megállapodás célkitűzéseit. A fentiek alapján a Bizottság úgy véli, hogy a legelőgazdálkodást folytató mezőgazdasági termelők számára legfeljebb 4 éves, kiszámítható átmeneti eltérési időszakot kell biztosítani mindaddig, amíg a kiegészítésben szereplő tervezett reformok nem épülnek be teljes mértékben a holland jogba, és figyelemmel kell kísérni az új reformok fokozatos végrehajtását. A Bizottság továbbá úgy véli, hogy a 91/676/EGK irányelv célkitűzéseinek eléréséhez Hollandiának szigorú kiegészítő feltételeknek kell megfelelnie, különösen, de nem kizárólag a tápanyaggal szennyezett területeken. A kért eltérésnek támogatnia kell a kiegészítésben és a vidéki területekre vonatkozó nemzeti programban meghatározott reformpályát.
- (18) Az e határozatban biztosított eltérés nem érinti Hollandiának a 92/43/EGK tanácsi irányelv ⁽²²⁾ alkalmazására vonatkozó kötelezettségét és az Európai Unió Bíróságának a C-293/17. sz. ügyben hozott ítéletét ⁽²³⁾, különösen az említett irányelv 6. cikke (3) bekezdésének értelmezését illetően, valamint a 2000/60/EK és a 2008/56/EK irányelv alkalmazására vonatkozó kötelezettségét, és nem zárja ki, hogy az ezekből az irányelvekből eredő kötelezettségek teljesítéséhez további intézkedésekre lehet szükség.

⁽¹⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2006/118/EK irányelve (2006. december 12.) a felszín alatti vizek szennyezés és állapotromlás elleni védelméről (HL L 372., 2006.12.27., 19. o.).

⁽¹⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/56/EK irányelve (2008. június 17.) a tengeri környezetvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (tengervédelmi stratégiáról szóló keretirányelv) (HL L 164., 2008.6.25., 19. o.).

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/842 rendelete (2018. május 30.) a Párizsi Megállapodásban vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a tagállamok által 2021-től 2030-ig kötelezően teljesítendő, az éghajlat-politikai fellépéshez hozzájáruló éves üvegházhatásúgáz kibocsátás-csökkentések meghatározásáról, valamint az 525/2013/EU rendelet módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 26. o.).

⁽¹⁸⁾ SWD(2020) 93 final – Analysis of links between CAP Reform and Green Deal (A KAP-reform és a zöld megállapodás közötti kapcsolat elemzése); SWD(2020) 388 final – Commission recommendations for Netherland's CAP strategic plan (A Bizottság ajánlása Hollandia KAP-stratégiai tervére vonatkozóan). SWD(2020) 388 final.

⁽¹⁹⁾ A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért, COM(2020) 381 final.

⁽²⁰⁾ COM(2021) 400 final.

⁽²¹⁾ Eredeti címe: „Startnotitie Nationaal Programma Landelijk Gebied – 10 Juni 2022”.

⁽²²⁾ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

⁽²³⁾ Coöperatie Mobilisation for the Environment és Vereniging Leefmilieu, C-293/17, ECLI:EU:C:2018:882.

- (19) Alapvető fontosságú annak biztosítása, hogy az évenkénti és hektáronkénti további istállótrágya-mennyiség engedélyezése ne késleltesse vagy veszélyeztesse más uniós jogszabályok követelményeit, amelyek esetében a nitrogén- és foszforszennyezés akadályozhatja a célkitűzések elérését. Ezért az egyes mezőgazdasági termelők számára biztosított eltérések nemzeti engedélyezése nem érintheti a felszín alatti vizek védelmét szolgáló területeket és a Natura 2000 területeket, illetve a Natura 2000 területeket körülvevő, a vidéki területekre vonatkozó holland nemzeti programban meghatározott védelmi övezeteket, amelyek méretét 2023-ban határozzák meg.
- (20) Az állatállomány sűrűsége Hollandiában továbbra is nagyon magas; 2016-ban itt volt a legmagasabb az Unióban: közel ötször akkora volt, mint az uniós átlag. A Hollandia által szolgáltatott adatok szerint a 2019 és 2021 közötti időszakban az állatállomány nagysága összeségében 2,5 %-kal csökkent, míg a szarvasmarhák száma nőtt.
- (21) A 2020. évi teljes istállótrágya-termelést nem szabad túllépni. Az istállótrágya-termelés felső határa 2024. január 1-jén fog beépülni a nemzeti jogszabályokba. Emellett a vidéki területekre vonatkozó nemzeti program keretében tervezett reformok végrehajtása nyomán a jelenlegi határozat hatályának lejártáig fokozatosan csökkennie kell a megtermelt istállótrágya mennyiségének.
- (22) Különösen a tápanyaggal szennyezett területeken a nitrátokra vonatkozó hetedik cselekvési programot és annak kiegészítését olyan konkrét intézkedéseknek kell kísérnie, amelyek a termelői szintű fenntartható tápanyag-gazdálkodás, valamint a felszín alatti vizek és az édesvizek tápanyagvesztésének csökkentése terén elismerten hatékonyak.
- (23) Hollandia megerősített végrehajtási stratégiát dolgozott ki annak érdekében, hogy fokozza az istállótrágyával kapcsolatos szakpolitikájának végrehajtása során elkövetett csálások megelőzését. Ezt a stratégiát 2020–2021-ben hajtották végre, de némi késedelmet szenvedett, részben a Covid19-világjárvány miatt. A stratégiának a fő cselekvési tengelyei mentén történő végrehajtását hatékonyan folytatni kell, és ki kell terjeszteni más térségekre is, ahol a független értékelés szerint jelentős a kockázata annak, hogy szándékosan nem tartják be az istállótrágya-gazdálkodásra vonatkozó szabályokat. A tervezett mezőgazdasági reformok átmeneti időszaka a csálások számának növekedéséhez is vezethet, ezért fokozni kell az ellenőrzéseket.
- (24) Az egyes mezőgazdasági termelőkre vonatkozó engedélyekre olyan feltételek vonatkoznak, amelyek célja a gazdaságok szintjén a növényi kultúrák igényein alapuló trágyázás biztosítása, valamint a nitrogén és a foszfát vizekbe való távozásának megelőzése. Az e határozatban felsorolt intézkedéseknek ki kell egészíteniük a nitrátokra vonatkozó hetedik cselekvési program és kiegészítése révén már alkalmazott intézkedéseket.
- (25) Hollandiának az ammóniakibocsátás csökkentése érdekében végre kell hajtania az (EU) 2016/2284 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²⁴⁾ III. mellékletében meghatározott valamennyi intézkedést. A 91/676/EGK irányelv által a gáz halmazállapotú nitrogén kibocsátására gyakorolt hatásról szóló jelentés⁽²⁵⁾ arra a következtetésre jutott, hogy egyes, nagy állománysűrűségű régiókban az eltérés magasabb gázmű kibocsátást eredményezhet. Ezért megfelelő intézkedéseket kell hozni az ammóniakibocsátás csökkentése érdekében, beleértve az alacsony kibocsátású trágyakijuttatási módszereket, szükség esetén kombinálva az istállótrágya kijuttatásakor megengedett maximális hőmérséklettel, valamint az istállótrágya/hígtrágya talajba történő azonnali bedolgozásának szigorú kötelezettségével.

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2284 irányelve (2016. december 14.) egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.).

⁽²⁵⁾ The impact of the Nitrates Directive on gas N emissions, Effects of measures in nitrates Action Programme on gas N emissions (A nitrátirányelv hatása a gáz halmazállapotú nitrogén kibocsátására, A nitrátokról szóló cselekvési terv intézkedéseinek a gáz halmazállapotú nitrát kibocsátására gyakorolt hatása), ENV.B.1/ETU/2010/0009 sz. szerződés.

- (26) Az e határozat 4. cikkében meghatározott feltételek az (EU) 2021/2115 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁶⁾ 12. és 13. cikke értelmében a nemzeti jogban meghatározott, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények változtatának tekintendők, az e határozat 5–9. cikkében meghatározott feltételek pedig az eltérés lehetőségével élők esetében az (EU) 2021/2115 rendelet 12. és 13. cikke értelmében a nemzeti jogban meghatározott, jogszabályban foglalt gazdálkodási követelmények változtatának tekintendők.
- (27) Hollandiának eleget kell tennie a földhasználat, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra és -elnyelésre vonatkozó célkitűzéseknek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretben. A földhasználat megváltoztatása – a gyepterület szántófölddé történő átalakítása – növelné a talaj szén-dioxid-kibocsátását, és akadályozná az (EU) 2018/841 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁷⁾ 4. cikkének való megfelelést.
- (28) A 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁸⁾ általános szabályokat fektetett le egy olyan, az Unión belüli térinformációs infrastruktúra kialakítása céljából, amely segíti az uniós környezetvédelmi politika, valamint a környezetre vélhetően hatást gyakorló további szakpolitikák és tevékenységek alakítását. Az e határozattal kapcsolatban összegyűjtött térinformatikai adatoknak adott esetben összhangban kell állniuk a szóban forgó irányelv rendelkezéseivel. Továbbá az adminisztratív terhek csökkentése és az adatok egységességének biztosítása érdekében indokolt, hogy Hollandia – az e határozat végrehajtásához szükséges adatok összegyűjtése során – a szükséges körben felhasználja a Hollandia által az 1306/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽²⁹⁾ 67. cikkének (1) bekezdése értelmében létrehozott integrált igazgatási és kontrollrendszer révén előállított adatokat.
- (29) A határozat alkalmazásának ideje 2025. december 31-én lejár.
- (30) Az e határozatban előírt intézkedések összhangban vannak a 91/676/EGK irányelv 9. cikke értelmében létrehozott nitrátügyi bizottság véleményével,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Eltérés

A Bizottság a holland mezőgazdasági és állattenyésztési ágazat reformját kísérő átmeneti intézkedésként engedélyezi Hollandiának a 2022. február 25-én kelt levélben kérelmezett eltérést, vagyis a 91/676/EGK irányelv III. melléklete 2. pontja második albekezdésének első mondatában előírtnál nagyobb mennyiségű nitrogént tartalmazó, legeltetett állatállománytól származó szerves trágya termőföldi használatát, a nitrogénkibocsátással (beleértve az ammóniát) és a vízben található tápanyagokkal kapcsolatos uniós környezetvédelmi és éghajlat-politikai követelményeknek (beleértve a 91/676/EGK irányelvet) való megfelelés érdekében, az e határozatban meghatározott feltételek mellett.

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/2115 rendelete (2021. december 2.) a közös agrárpolitika keretében a tagállamok által elkészítendő stratégiai tervhez (KAP stratégiai terv) nyújtott, az Európai Mezőgazdasági Garanciaalap (EMGA) és az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) által finanszírozott támogatásra vonatkozó szabályok megállapításáról, valamint az 1305/2013/EU és az 1307/2013/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 435., 2021.12.6., 1. o.).

⁽²⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/841 rendelete (2018. május 30.) a földhasználat, a földhasználat-változtatáshoz és az erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó üvegházhatásúgáz-kibocsátásnak és -elnyelésnek a 2030-ig tartó időszakra vonatkozó éghajlat- és energiapolitikai keretbe történő beillesztéséről, valamint az 525/2013/EU rendelet és az 529/2013/EU határozat módosításáról (HL L 156., 2018.6.19., 1. o.).

⁽²⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.).

⁽²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 1306/2013/EU rendelete (2013. december 17.) közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról és a 352/78/EGK, a 165/94/EK, a 2799/98/EK, a 814/2000/EK, az 1290/2005/EK és a 485/2008/EK tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 549. o.).

2. cikk

Az eltérés alkalmazási köre

Ez az eltérés azokra a legelőgazdaságokra vonatkozik, amelyek esetében a 6. cikkel összhangban engedélyt adtak ki.

3. cikk

Fogalommeghatározások

E határozat alkalmazásában az alábbi fogalommeghatározások alkalmazandók:

1. „legelőgazdaság”: olyan gazdaság, amely trágyázásra alkalmas területének legalább 80 %-a gyepterület;
2. „legeltetett állatállomány”: marhafélék (a hízóborjak kivételével), juh- és kecskefélék, lovak, szamarak, szarvasok és vízi bivalyok;
3. „gazdálkodási terület”: a mezőgazdasági termelő tulajdonában lévő vagy általa bérelt vagy egyéb egyedi írásos szerződés alapján gondozott terület, amelynek hasznosításáért a mezőgazdasági termelő közvetlenül felel;
4. „gyepterület”: állandó vagy időszakos (e célra öt évnél rövidebb ideig alkalmazott) gyepterület;
5. „trágyázási terv”: a tápanyagok tervezett felhasználásának és rendelkezésre állásának kiszámítása;
6. „trágyázási mérleg”: a tápanyagok valós felhasználásán és felvételén alapuló tápanyagmérleg;
7. „trágyázási nyilvántartás”: elektronikus rendszer, amelyben a mezőgazdasági termelők jelentést tesznek a valós tápanyag-felhasználásról és az istállótrágya-gazdálkodásról;
8. „déli és középső homokos talajok”: a trágyázásról szóló jogszabály holland végrehajtási rendelete ⁽³⁰⁾ 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a déli és középső homokos talajként meghatározott talajok;
9. „lössös talajok”: a trágyázásról szóló jogszabály holland végrehajtási rendelete 1. cikkének (1) bekezdése értelmében lössös talajként meghatározott talajok;
10. „tápanyag”: nitrogén és foszfát.

4. cikk

Az eltérés engedélyezésének általános feltételei

Az eltérés a következő feltételek teljesülése esetén kerül engedélyezésre:

1. Hollandia legkésőbb 2024. január 1-jéig elvégzi a mezőgazdasági eredetű nitrátokkal és foszforral szennyezett területek (tápanyaggal szennyezett területek) új kijelölését, és elkészíti az ilyen területek új térképét, amely tartalmaz minden olyan vízgyűjtő területet, ahol a megfigyelési pontok alapján a felszín alatti és a felszíni vizek nitráttal közepesen vagy időnként szennyezettek, ahol fennáll a szennyezés kockázata és növekvő tendencia figyelhető meg, valamint ahol a megfigyelési pontok eutrofizáció meglétét vagy eutrofizáció kockázatát jelzik.

Átmeneti intézkedésként és az új kijelölés legkésőbb 2024. január 1-jéig történő bevezetéséig a tápanyaggal szennyezett területek magukban foglalják a déli és középső homokos talajokat és lössös talajokat, valamint 2023. január 1-jétől a holland környezetvédelmi értékelő ügynökség (PBL) által végzett nemzeti vízminőség-elemzésben (2020) ⁽³¹⁾ a tápanyagban nem megfelelő (rossz, gyenge és mérsékelt) területnek minősített, a regionális víztestekből meghatározott vízgyűjtő területeket.

2024. január 1-jétől életbe kell léptetni a tápanyaggal szennyezett területek végleges kijelölését és térképét, és azoknak tartalmazniuk kell legalább a 2023-ban kijelölt területeket, valamint minden olyan további területet, ahol a mezőgazdaság jelentős mértékben, azaz a teljes tápanyagterhelés több mint 19 %-ával járul hozzá a tápanyagszennyezéshez.

⁽³⁰⁾ Eredeti címe: „Uitvoeringsregeling Meststoffenwet”.

⁽³¹⁾ https://www.pbl.nl/sites/default/files/downloads/pbl-2020-nationale-analyse-waterkwaliteit-4002_0.pdf

Amennyiben 2024. január 1-jéig nem kerül sor a tápanyaggal szennyezett területek végleges kijelölésére és térképének elkészítésére, akkor a nitrátokra vonatkozó hetedik cselekvési programban és annak kiegészítésében szereplő kijelölést kell alkalmazni, amely magában foglal minden olyan területet, ahol a 91/676/EGK irányelvben és a 2000/60/EK irányelvvel összefüggésben elfogadott holland vízgyűjtő-gazdálkodási tervben meghatározottak szerint a nitrát- és foszforkoncentrációra vonatkozó vízminőségi célkitűzések eléréséhez *némi* vagy *jelentős* erőfeszítésre van szükség.

2. Hollandia nyomon követi a megtermelt istállótrágya mennyiségét, és biztosítja, hogy a nemzeti szinten termelt istállótrágya mennyisége sem a nitrogén, sem a foszfát tekintetében ne haladja meg a 489,4 millió kg nitrogént és a 150,7 millió kg foszfátot (2020-ban termelt mennyiség), valamint hogy a jelenleg végrehajtott kiegészítésben meghatározott reformok eredményeként a termelt trágya mennyisége fokozatosan csökkenjen, 2025-ben pedig ne haladja meg a 440 millió kg nitrogént és a 135 millió kg foszfátot.
3. 2023. január 1-jétől Hollandia nem ad engedélyt az e határozat 5. cikkében említett eltérésekre a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel ⁽³²⁾ és a 92/43/EGK irányelvvel összhangban létrehozott Natura 2000 területeken, valamint 2024. január 1-jétől a vidéki területekre vonatkozó nemzeti programnak megfelelően meghatározott, a Natura 2000 területeket körülvevő védelmi övezetekben, amelyek esetében a nitrogénlerakódások szempontjából a kritikus nitrogénterhelés szintjét túllépték.
4. 2023. január 1-jétől Hollandia nem ad ki az e határozat 5. cikkében említett eltérésekre vonatkozó engedélyeket a felszín alatti vizek védelmét szolgáló területeken. Azokon a területeken, ahol a felszín alatti vizeket nitrátszennyezés éri, 2024. január 1-jéig kötelező intézkedéscsomagot kell bevezetni a tápanyagterhelés csökkentésére a felszín alatti vizek védelmét szolgáló területeken.
5. Hollandia a következő intézkedéseket hozza:
 - a) 2023 januárjától valamennyi gazdaságnak éves trágyázási tervet kell készítenie a tenyésztést megelőzően. A trágyázási tervben rögzíteni kell a gazdálkodási területen alkalmazott vetésforgót, valamint az istállótrágya, illetve az egyéb nitrogén- és foszfáttartalmú trágyák tervezett kijuttatását;
 - b) 2024. január 1-jétől elektronikus trágyázási nyilvántartásban kell rögzíteni az ásványi műtrágyák használatát, valamint az istállótrágya termelését és földterületekre történő kijuttatását. 2025. január 1-jéig valamennyi gazdaságnak be kell vezetnie az elektronikus nyilvántartást. A holland hatóságok figyelemmel kísérik és elemzik a trágyák kijuttatási arányát, és tanácsot adnak a mezőgazdasági termelőknek a kijuttatási arányok csökkentésére szolgáló módszerekről;
 - c) a vízfolyások menti mezőgazdasági területeken védelmi sávok kialakítása, ahol tilos a trágyázás. Ez 2023. január 1-jétől alkalmazandó a Hollandiában lévő mezőgazdasági parcellákon található valamennyi vízfolyásra. A védelmi sávokat a következőképpen kell kijelölni:
 - i. legalább 5 méter széles védelmi sávok a 2000/60/EK irányelvben meghatározottak szerint az ökológiai szempontból érzékeny patakok és felszíni víztestek mentén;
 - ii. legalább 3 méter széles védelmi sávok a mezőgazdasági területeken található összes többi vízfolyás mentén, beleértve az árkokat is.

Ezek a minimális szélességek azokon a területeken, amelyek jelentős belvízelvezetést végeznek, és amelyek sok öntözőcsatornával rendelkeznek, az alábbiak szerint módosíthatók:

- 3 méter széles védelmi sáv a 2000/60/EK irányelvben meghatározott felszíni víztestek mentén, ahol az 5 méter széles védelmi sáv parcellánkénti teljes területe a mezőgazdasági parcella több mint 4 %-át tenné ki. Amennyiben a 2000/60/EK irányelvben meghatározott, 10 méternél nem nagyobb felszíni víztestek mentén lévő 3 méter széles védelmi sáv parcellánkénti teljes területe a mezőgazdasági parcella több mint 4 %-át teszi ki, a védelmi sáv 1 méterre csökkenthető,
- 1 méter széles védelmi sáv az összes többi vízfolyás mentén azokon a mezőgazdasági területeken, ahol a 3 méter széles védelmi sáv parcellánkénti teljes területe a mezőgazdasági parcella több mint 4 %-át tenné ki. Amennyiben az 1 méter széles védelmi sáv parcellánkénti teljes területe a mezőgazdasági parcella több mint 4 %-át tenné ki, a védelmi sáv 0,5 méterre csökkenthető;
- iii. legalább 1 méter széles védelmi sáv a nyáron kiszáradó vízfolyások mentén (ezek a vízfolyások legalább az április 1. és október 1. közötti időszakban szárazok);

⁽³²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

- d) a tápanyaggal szennyezett területeken a következő feltételek alkalmazandók: a szerves és műtrágyák teljes trágyázási arányát fokozatosan csökkenteni kell, hogy 2025. január 1-jétől 20 %-kal alacsonyabb legyen, mint a nitrátokra vonatkozó hetedik cselekvési program mellékletében közzétett arányok. Ha a trágyázási előírások tervezett felülvizsgálata alacsonyabb értékeket határoz meg, az utóbbiak az irányadók.
- (6) Hollandia az (EU) 2020/1073 végrehajtási határozat 4. cikke (3) bekezdésének végrehajtása során szerzett tapasztalatokra építve folytatja a megerősített végrehajtási stratégia végrehajtását. A megerősített végrehajtási stratégiának legalább a következő elemeket kell tartalmaznia:
- a) a családi esetek folyamatos független kockázatértékelése, valamint az istállótrágya-kezelés és -gazdálkodás azon területeinek és szereplőinek azonosítása, amelyek esetében nagyobb a trágyázásról szóló jogszabály végrehajtási rendeletében ⁽³³⁾, a trágyahasználatról szóló rendeletben ⁽³⁴⁾, valamint a környezetgazdálkodási tevékenységről szóló rendeletben ⁽³⁵⁾ meghatározott, az istállótrágyáról szóló nemzeti szabályoknak való szándékos meg nem felelés kockázata a terménymentes övezetek tekintetében;
- b) a megerősített végrehajtás folytatása a De Peel, a Gelderse Vallei és a Twente területén, ahol nagyobb az istállótrágyáról szóló nemzeti szabályoknak való szándékos meg nem felelés kockázata; a megerősített végrehajtási stratégiát 2025 vége előtt fokozatosan ki kell terjeszteni minden olyan egyéb térségre, ahol az értékelés szerint magas kockázatú területek találhatók, figyelembe véve a tapasztalatokat és a bevált gyakorlatokat;
- c) a végrehajtási stratégia különös figyelmet fordít az istállótrágya értékláncának magas kockázatú szereplőire, többek között a közvetítőkre és a társlebontókra valamennyi térségben;
- d) az istállótrágya-szállítás valós idejű elszámoltathatóságára szolgáló automatizált rendszer 2023. január 1-jétől;
- e) a vizsgálati és ellenőrzési kapacitás további megerősítése, amely a 11. cikk (2) bekezdésében említett engedély hatálya alá tartozó legelőgazdaságok helyszíni vizsgálatához szükséges kapacitás legalább 40 %-ának felel meg, beleértve a véletlenszerű ellenőrzéseket is, valamint e kapacitásnak célzottan az istállótrágya-kezelés és -gazdálkodás kockázati területeire való irányítása;
- f) évente a sertéstartó gazdaságok legalább 5,5 %-ának egyéni vizsgálata.

5. cikk

Engedély iránti kérelmek

(1) A legelőgazdálkodást folytató mezőgazdasági termelők nagyobb mennyiségű, legeltetett állatállománytól származó szerves trágya – beleértve a maguk az állatok által elhullatott trágyát is – alkalmazására vonatkozó éves engedély iránti kérelmet nyújthatnak be az illetékes hatóságoknak, amely engedélynek megfelelően az istállótrágya évente és hektáronként kijuttatott megengedett mennyisége a következő:

- a) 2022-ben évente és hektáronként legfeljebb 230 kg nitrogén a tápanyaggal szennyezett területeken, más területeken pedig évente és hektáronként legfeljebb 250 kg nitrogén;
- b) 2023-ban évente és hektáronként legfeljebb 220 kg nitrogén a tápanyaggal szennyezett területeken, más területeken pedig hektáronként legfeljebb 240 kg nitrogén;
- c) 2024-ben évente és hektáronként legfeljebb 210 kg nitrogén a tápanyaggal szennyezett területeken, más területeken pedig hektáronként legfeljebb 230 kg nitrogén;
- d) 2025-ben évente és hektáronként legfeljebb 190 kg nitrogén a tápanyaggal szennyezett területeken, más területeken pedig hektáronként legfeljebb 200 kg nitrogén;
- e) 2025. december 31. után minden területen évente és hektáronként legfeljebb 170 kg nitrogén.

⁽³³⁾ Eredeti címe: „Uitvoeringsregeling Meststoffenwet”.

⁽³⁴⁾ Eredeti címe: „Besluit gebruik meststoffen”.

⁽³⁵⁾ Eredeti címe: „Activiteitenbesluit milieubeheer”.

(2) A kérelmező az (1) bekezdésben említett kérelemmel együtt írásbeli nyilatkozatot nyújt be arról, hogy megfelel a 7., 8. és 9. cikkben meghatározott feltételeknek, és elfogadja, hogy a trágya kijuttatása, valamint a 7. cikkben említett trágyázási terv és trágyázási mérleg ellenőrzés alá vonható e rendelet 11. cikke értelmében.

6. cikk

Az engedélyek megadása

A legelőgazdaságok számára a nagyobb mennyiségű, legeltetett állatállománytól származó szerves trágya – beleértve a maguk az állatok által elhullatott trágyát is – alkalmazására vonatkozó engedély a 7., 8. és 9. cikkben meghatározott feltételek mellett adható meg.

7. cikk

Az istállótrágya és egyéb trágyák alkalmazásának feltételei az eltérés lehetőségével élő legelőgazdaságok esetében

(1) A földekre kijuttatott, legeltetett állatállománytól származó szerves trágya – beleértve a maguk az állatok által elhullatott trágyát is – éves mennyisége nem haladhatja meg az 5. cikkben meghatározott mennyiségeket.

(2) Műtrágyákból származó foszfát nem használható a legelőgazdaságokban.

(3) A legelőgazdaságnak legkésőbb február 28-ig trágyázási tervet kell készítenie. A terv tartalmazza legalább az (EU) 2020/1073 végrehajtási határozat 7. cikkének (4) bekezdésében felsorolt információkat. A trágyázási tervet a legelőgazdaság mezőgazdasági gyakorlatában bekövetkező bármely változás esetén a változást követő hét napon belül ki kell igazítani.

(4) A legelőgazdaság minden naptári évre trágyázási mérleget készít. A nyilvántartást a következő naptári év március 31-ig kell benyújtani az illetékes hatóságnak. A trágyázási mérleg a következő elemeket tartalmazza:

- a) a megművelt terület nagysága;
- b) az állatállomány egyedszáma és típusa;
- c) az állatonkénti istállótrágya-termelés;
- d) a legelőgazdaságba kívülről bevitt trágya mennyisége;
- e) a szerződő feleknek szállított és ezért a legelőgazdaság területén fel nem használt istállótrágya mennyisége, valamint a szóban forgó szerződő felek neve.

(5) A legelőgazdaság minden, a vetésforgó és a talajjellemzők tekintetében egynemű területén legalább négyévente el kell végezni a talaj nitrogén- és foszforelemzését. A terület minden öt hektárján legalább egy elemzést el kell végezni. Az elemzés alapján alkalmazni kell a gazdaság trágyázási tervét és a korrekciós intézkedéseket.

(6) Abban az esetben, ha a gyepterületet a megújítás érdekében felszántják, a nitrogén kijuttatására vonatkozó értéket minden naptári év május 31. után 50 kg N/ha értékkel csökkenteni kell. Abban az esetben, ha a gyepterületet azért szántják fel, hogy kukoricát termesszenek, a kukorica tekintetében a nitrogén kijuttatására vonatkozó értéket 65 kg N/ha értékkel csökkenteni kell.

(7) Ha a vetésforgó magában foglal hüvelyes vagy egyéb, a légköri nitrogént megkötő növényeket, a trágya alkalmazását ennek megfelelően csökkenteni kell.

(8) Az őszi időszakban a gyepművelés előtt tilos istállótrágyával trágyázni.

8. cikk

A földgazdálkodásra vonatkozó feltételek az eltérés lehetőségével élő legelőgazdaságok esetében

- (1) A tápanyaggal szennyezett területeken a kukorica után fűvet vagy más olyan növénykultúrát kell termesztetni, amely télen biztosítja a talaj takarását.
- (2) A köztes növénykultúrákat február 1-je előtt nem szabad felszántani.
- (3) A tápanyaggal szennyezett területeken a fű csak tavasszal szántható fel, kivéve:
 - a) a gyepterület megújítása érdekében végzett szántást, amely legkésőbb augusztus 31-ig végezhető el;
 - b) virághagymák ültetése esetén, amelyre ősszel kerülhet sor.
- (4) Minden talajtípusú legelő esetében közvetlenül a felszántást követően magas nitrogénigényű növénykultúrát kell telepíteni, a trágyázás alapjául pedig talajelemzést kell végezni az ásványi nitrogénre és a talaj szervesanyag-tartalmának ásványosodása során felszabaduló nitrogén becsléséhez szükséges egyéb paraméterekre vonatkozóan.

9. cikk

Az ammóniakibocsátás csökkentésére vonatkozó feltételek a tápanyag-lerakódás vízben történő csökkentése céljából

- (1) A 6. cikk szerinti eltérés lehetőségével élő legelőgazdaságokra a következő feltételek alkalmazandók:
 - a) a gyepterületek homokos és löszös talaján a hígtrágyát sekélyinjektálással kell kijuttatni;
 - b) a gyepterületek agyagos és tőzeges talaján a hígtrágyát sekélyinjektálással, csúszócsoreszlyával, hígtrágya és víz 2:1 arányú hígítása mellett vagy pulzáló injektálóval kell kijuttatni;
 - c) hígtrágya nem juttatható ki csúszócsoreszlyával, ha a külső hőmérséklet eléri vagy meghaladja a 20 °C-ot;
 - d) a hígtrágyát a szántóföldön injektálással kell kijuttatni vagy a kijuttatás után azonnal, egy fázisban kell a talajba dolgozni;
 - e) a szilárd istállótrágyát a kijuttatás után azonnal, legfeljebb két fázisban a talajba kell dolgozni.
- (2) Hollandia képzést biztosít az ammóniakibocsátás csökkentésére irányuló intézkedésekről az eltérés lehetőségével élő, legelőgazdálkodást folytató mezőgazdasági termelők számára. Az első képzést 2023. december 31. előtt kell megtartani.

10. cikk

Nyomon követés

- (1) Az illetékes hatóságok gondoskodnak arról, hogy a következők százalékos arányát feltüntető térképek készüljenek:
 - a) az egyes településeken az engedélyek hatálya alá tartozó legelőgazdaságok;
 - b) az egyes településeken az engedélyek hatálya alá tartozó állatállományok;
 - c) az egyes településeken az engedélyek hatálya alá tartozó mezőgazdasági földterületek.

Ezeket a térképeket minden évben frissíteni kell.

- (2) Az illetékes hatóságok megfigyelő hálózatot hoznak létre és tartanak fenn az engedély hatálya alá tartozó legelőgazdaságok megfigyelési helyszínein a felszínközeli talajvizekből, a talajnedvességből, a lefolyó csapadékvizetből és a folyóvizetből történő mintavételre. A megfigyelő hálózatnak adatokat kell szolgáltatnia a gyökérzónából a felszín alatti és a felszíni vizek rendszerébe belépő víz nitrát- és foszfátkoncentrációjáról.

(3) A legalább 300, engedéllyel rendelkező gazdaságot felölölő megfigyelő hálózatnak az összes (agyagos, tőzeges, homokos, homokos-lössös) talajtípusra, szennyezettségi mértékre, trágyázási gyakorlatra és vetésforgóra nézve reprezentatívnak kell lennie. A megfigyelő hálózat felépítése e határozat alkalmazási időszaka alatt nem módosítható.

(4) Az illetékes hatóság ellenőrzi az alábbiakat:

- a) a gyökérzóna vize, a felszíni vizek és a felszín alatti vizek;
- b) a 91/676/EGK irányelvben és a 2000/60/EK irányelvvel összefüggésben elfogadott holland vízgyűjtő-gazdálkodási tervben a nitrát- és foszfátkoncentrációra vonatkozóan meghatározott vízminőségi célkitűzések terén elért eredmények a tápanyaggal szennyezett területeken.

(5) Hollandia adatokat szolgáltat a Bizottságnak a felszíni és a felszín alatti vizek nitrátkoncentrációjáról, valamint a felszíni vizek foszfátkoncentrációjáról és trofikus állapotáról az eltérési feltételek mellett és a mentesség hiánya esetén egyaránt.

11. cikk

Ellenőrzések és vizsgálatok

(1) Az illetékes hatóságok a 7., 8. és 9. cikkben meghatározott feltételeknek való megfelelés értékelése érdekében valamennyi engedélykérelem tekintetében adminisztratív ellenőrzéseket végeznek. Amennyiben bizonyítást nyer, hogy a feltételek nem teljesülnek, az illetékes hatóságok elutasítják a kérelmet, és tájékoztatják a kérelmezőt az elutasítás indokairól.

Az illetékes hatóságok az engedélyek hatálya alá tartozó legelőgazdaságok legalább 5 %-ára vonatkozóan adminisztratív ellenőrzéseket végeznek a földhasználat, az állatállomány egyedszáma és az istállótrágya-termelés tekintetében.

(2) Az illetékes hatóságok összeállítják az engedélyek hatálya alá tartozó legelőgazdaságok kockázatelemzésen alapuló, megfelelő gyakoriságú helyszíni ellenőrzési programját. A program figyelembe veszi az előző évek ellenőrzési eredményeit, valamint a 91/676/EGK irányelvet átültető jogszabályok betartására vonatkozó, szűrőpróbaszerű általános ellenőrzések eredményeit és minden egyéb olyan információt, amely az e határozat 7., 8. és 9. cikkében meghatározott feltételek be nem tartására utalhat.

A 7., 8. és 9. cikkben meghatározott feltételeknek való megfelelés értékelése céljából az engedélyek hatálya alá tartozó legelőgazdaságok legalább 5 %-ában helyszíni ellenőrzéseket kell végezni. Ezeket az ellenőrzéseket ki kell egészíteni a 4. cikk (6) bekezdésében említett vizsgálatokkal és ellenőrzésekkel.

(3) Amennyiben valamely évben egy engedély hatálya alá tartozó legelőgazdaságról bebizonyosodik, hogy nem felel meg a 7., 8. és 9. cikkben meghatározott feltételeknek, az engedélyt a nemzeti joggal összhangban meg kell bírságotolni, és a következő évben ki kell zárni az engedély jogosultjainak köréből.

(4) Az illetékes hatóságok számára biztosítani kell az e határozat alapján megadott engedélyek feltételeinek való megfelelés ellenőrzéséhez szükséges hatásköröket és eszközöket.

12. cikk

Jelentés

(1) Az illetékes hatóságok minden évben legkésőbb június 30-ig jelentést nyújtanak be a Bizottságnak, amely a következő információkat tartalmazza:

- a) a 6. cikk szerinti engedélyek hatálya alá tartozó valamennyi legelőgazdaságban folytatott trágyázásra vonatkozó adatok, beleértve a terméshozamokra és a talajtípusokra vonatkozó információkat;
- b) az állatállomány egyedszámának alakulása minden állatkategóriában Hollandia egészére és az engedély hatálya alá tartozó legelőgazdaságokra vonatkozóan;
- c) az istállótrágya-termelés nemzeti szintű alakulása az istállótrágyában található nitrogén- és foszfáttartalom vonatkozásában;
- d) a 4. cikkben meghatározott általános feltételek végrehajtása;

- e) a 10. cikk (1) bekezdésében említett térképek;
- f) a felszín alatti és felszíni vizek megfigyeléséből származó, a nitrát- és foszfátkoncentrációra és az eutrofizációra vonatkozó adatok, beleértve az eltérést alkalmazó és nem alkalmazó területeken a felszín alatti vizek és a felszíni vizek minőségének alakulására, valamint az eltérés vízminőségre gyakorolt hatására vonatkozó információkat, a 10. cikk (4) és (5) bekezdésében említettek szerint;
- g) az engedélyekre vonatkozóan a 7., 8. és 9. cikkben meghatározott feltételek végrehajtásának értékelése a gazdaságok szintjén végzett ellenőrzések alapján, valamint a feltételeknek meg nem felelő gazdaságokra vonatkozó információk a 11. cikkben említett adminisztratív ellenőrzések és vizsgálatok eredményei alapján;
- h) a 4. cikkben említett megerősített végrehajtási stratégia végrehajtása, különös tekintettel a 4. cikk (6) bekezdésben említett elemekkel kapcsolatos jelentésre.

(2) Az (1) bekezdésben említett jelentésben foglalt térinformatikai adatoknak adott esetben meg kell felelniük a 2007/2/EK irányelv rendelkezéseinek. Az előírt adatgyűjtés során Hollandiának adott esetben fel kell használnia az 1306/2013/EU rendelet 67. cikkének (1) bekezdésében meghatározott integrált igazgatási és kontrollrendszer által előállított adatokat.

13. cikk

Alkalmazási időszak

Ezt a határozatot 2025. december 31-ig kell alkalmazni.

14. cikk

Címzett

Ennek a határozatnak a Holland Királyság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, 2022. szeptember 30-án.

a Bizottság részéről
Virginijus SINKEVIČIUS
a Bizottság tagja

A BIZOTTSÁG (EU) 2022/2070 VÉGREHAJTÁSI HATÁROZATA**(2022. október 26.)**

az (EU) 2019/1688 végrehajtási rendelettel az Oroszországból, a Trinidad és Tobagóból, valamint az Amerikai Egyesült Államokból származó karbamid–ammónium-nitrát keverékek behozatalára kivetett végleges dömpingellenes vám felfüggesztésének elutasításáról

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az Európai Unióban tagsággal nem rendelkező országokból érkező dömpingelt behozattal szembeni védelemről szóló, 2016. június 8-i (EU) 2016/1036 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ (a továbbiakban: az alaprendelet) és különösen annak 14. cikke (4) bekezdésére,

az annak 15. cikke (2) bekezdésével létrehozott bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

1. AZ ELJÁRÁS

- (1) 2019. október 8-án a Bizottság az (EU) 2019/1688 végrehajtási rendelettel ⁽²⁾ (a továbbiakban: az eredeti rendelet) végleges dömpingellenes vámot vetett ki az Oroszországból, a Trinidad és Tobagóból, valamint az Amerikai Egyesült Államokból (a továbbiakban: érintett országok) származó karbamid–ammónium-nitrát keverékek (a továbbiakban: karbamid–ammónium-nitrát vagy érintett termék) behozatalára.
- (2) 2021 májusában az érintett termék felhasználóinak szövetsége, a Copa-Cogeca (a továbbiakban: a kérelmező) információkat nyújtott be arra vonatkozóan, hogy a végleges intézkedések kivetését követően állítólag átmenetileg megváltoztak a piaci feltételek. Az eredeti vizsgálati időszak 2017. július 1-jétől 2018. június 30-ig tartott. A kérelmező azt állította, hogy ez az átmeneti változás indokoltá tenné a jelenleg hatályos dömpingellenes vámok felfüggesztését, összhangban az (EU) 2016/1036 rendelet 14. cikkének (4) bekezdésével. Más szövetségek, azaz az AGBP (Association Générale des Producteurs de Blé) és az INTERORE (International Ore & Fertiliser Belgium SA) szintén bizonyítékokat szolgáltatottak a dömpingellenes vámok felfüggesztésének alátámasztására. Ezek a beadványok nem tartalmaztak minden olyan szükséges elemet és bizonyítékot, amely lényeges ahhoz, hogy a Bizottság folytathassa az elemzést. A Bizottság felvette a kapcsolatot a kérelmezővel, hogy további bizonyítékokat szerezzen be, amelyek alátámasztják a kérelmezőnek a piaci feltételek átmeneti megváltozására vonatkozó állítását.
- (3) 2021. november 16-án és a rendelkezésre álló bizonyítékok fényében a Bizottság úgy határozott, hogy felkéri az AGBP-t, a Copa-Cogeca-t és a Fertilizers Europe-ot, hogy nyújtsanak be az eredeti vizsgálati időszakot követő időszakra vonatkozó kiegészítő információkat, konkrétan pedig az árakra, az uniós keresletre és az uniós gazdasági ágazat 2021 harmadik negyedévi teljesítményére vonatkozó adatokat annak érdekében, hogy a Bizottság megvizsgálja és értékelje az uniós piacon állítólag megváltozott feltételek esetleges hatását, valamint azt, hogy valószínűtlen-e, hogy a felfüggesztés nyomán ismét kár következzen be.
- (4) E beadványok beérkezését követően a Copa-Cogeca (amely az AGBP által felhozott egyes érveket is beépítette az érvelésébe) és az uniós gazdasági ágazat lehetőséget kapott észrevételei megtételére.
- (5) A fenti információk alapján a Bizottság megvizsgálta, hogy indokolt-e a felfüggesztés. A figyelembe vett elemeket az alábbiakban foglaljuk össze.
- (6) A Bizottság 2022. július 20-án közölte ténymegállapításait az AGBP-vel, az Interore-ral, a Copa-Cogeca-val és a Fertilizers Europe-pal. Egyúttal lehetővé tette minden fél számára, hogy e tájékoztatást követően, adott határidőn belül ismertethessék észrevételeiket. Az Interore-től, a Copa-Cogeca-tól és Fertilizers Europe-tól érkeztek észrevételek.

⁽¹⁾ HL L 176., 2016.6.30., 21. o.

⁽²⁾ A Bizottság (EU) 2019/1688 végrehajtási rendelete (2019. október 8.) az Oroszországból, a Trinidad és Tobagóból, valamint az Amerikai Egyesült Államokból származó karbamid–ammónium-nitrát keverékek behozatalára vonatkozó végleges dömpingellenes vám kivetéséről és a kivetett ideiglenes vám végleges beszedéséről (HL L 258., 2019.10.9., 21. o.).

2. A MEGVÁLTOZOTT PIACI FELTÉTELEK VIZSGÁLATA

- (7) Az alaprendelet 14. cikkének (4) bekezdése szerint a dömpingellenes intézkedések az Unió érdekében felfüggeszthetők, amennyiben a piaci feltételek átmenetileg olyan mértékben megváltoznak, hogy valószínűtlen, hogy a felfüggesztés nyomán ismét kár következzen be. A Bizottság az alábbiakban megvizsgálja ezeket az elemeket.

2.1. A piaci feltételek változásainak elemzése

- (8) A piaci feltételek állítólagos átmeneti megváltozását az okozza, hogy szűkös a kínálat az uniós piacon, mivel csökkent a behozatal mennyisége, és az uniós gazdasági ágazat csökkentette a gyártását. A kínálat és a kereslet közötti átmeneti egyensúlyhiány az árak meredek emelkedéséhez vezetett. Az elemzés két részből állt, egyrészt az eredeti vizsgálati időszakban és 2021-ben fennálló piaci viszonyok összehasonlításából, másrészt pedig egy aktualizálásból, amely azokat a 2022-ben bekövetkezett legfrissebb fejleményeket tartalmazza, amelyek tekintetében adatok álltak rendelkezésre.
- (9) Az Eurostat 2021 végéig szóló statisztikái azt mutatták, hogy az intézkedések bevezetése óta a karbamid-ammónium-nitrát behozatala jelentősen csökkent. Az érintett országokból származó behozatal 69 %-kal csökkent az eredeti vizsgálati időszakhoz képest, és csak részben helyettesítette azt a más országokból származó behozatal. Ennek következtében az eredeti vizsgálati időszakban behozott volumenhez képest csaknem 60 %-kal csökkent az összes származási helyről érkező behozatal. Azt a feltevést alapul véve, hogy az uniós kereslet stabil maradt, amint azt a Copa-Cogeca állította, a behozatal piaci részesedése szintén csökkent, 43 %-ról 19 %-ra. Így az eredeti vizsgálati időszak és a 2021-es év összehasonlításából az derül ki, hogy 1,14 millió tonna ellátási rés keletkezett.
- (10) A Copa-Cogeca az érdekelt felek tájékoztatásával kapcsolatos észrevételeiben rámutatott arra, hogy 2022 első felében a behozatal több mint 250 %-kal növekedett 2021 első feléhez képest. A fél megjegyezte, hogy ez a növekedés egybeesett az uniós termelés drámai mértékű csökkenésével, ami a fentiekben tárgyalt tényezők miatt következett be. Ami a behozatalt illeti, a Bizottság rendelkezésére álló adatok megerősítik az említett növekedést.

1. táblázat

A behozatal mennyisége

(ezer tonnában)

	vizsgálati időszak (2017. július 1-jétől 2018. június 30-ig)	2018	2019	2020	2021 első fele	2021 második fele	2022 első fele
Összes behozatal	1 927	1 998	1 322	1 027	294	499	753
Trinidad és Tobagóról származó behozatal	368	361	401	418	172	217	332
Oroszországból származó behozatal	613	688	314	90	15	130	320
Az Egyesült Államokból származó behozatal	742	890	222	-	-	-	37
Egyéb behozatal	204	59	385	519	107	152	64

Forrás: az eredeti rendelet, Eurostat.

- (11) A behozatal lehetséges jövőbeli alakulását illetően a Bizottság megállapította, hogy a jelek szerint az Amerikai Egyesült Államok (a továbbiakban: USA) 2020 óta a karbamid-ammónium-nitrát értékesítését a belföldi piacra összpontosítja. Úgy tűnik, hogy a Trinidad és Tobagóból érkező behozatalt nem érinti a végleges dömpingellenes intézkedések 2019. októberi bevezetése. Az továbbra is jelentős mennyiségben érkezik az Unióba. 2021-ben ez a behozatal az Unióba irányuló összes behozatal 50 %-át (389 000 tonna) tette ki. 2022 első négy hónapjában Trinidad és Tobago több mint 234 000 tonnát exportált az Unióba, ami 54 %-kal meghaladja a tavalyi év azonos időszakában exportált mennyiséget (kb. 152 000 tonna). Úgy tűnik tehát, hogy a Trinidad és Tobagóból származó karbamid-ammónium-nitrát továbbra is jelentős mennyiségben érkezik az Unióba.

- (12) Ami az Oroszországból érkező behozatalt illeti, a bejelentések és a szankciók alapján okkal feltételezhettük, hogy nagyon valószínűtlen az Oroszországból származó karbamid-ammónium-nitrát-behozatal növekedése. 2022. március 4-én ugyanis Oroszország Kereskedelmi és Ipari Minisztériuma bejelentette, hogy „javasol[ta] az orosz gyártóknak, hogy ideiglenesen függesszék fel az orosz műtrágyakivitelt mindaddig, amíg a fuvarozók ismét meg nem kezdik (rendszeres) tevékenységüket, és garanciákat nem nyújtanak arra vonatkozóan, hogy az orosz műtrágyakivitel teljes mértékben megvalósul.”⁽³⁾
- (13) Továbbá a főbb orosz karbamid-ammónium-nitrát-gyártók, például az EuroChem főreszvényese, Andrei Melnichenko és vezérigazgatója, Vladimir Rashevsky; az Uralchem főreszvényese, Dmitrij Mazepin; valamint az ACRON főreszvényese, Moshe Kantor, szerepelnek az EU szankciós jegyzékében. Bár az egyedi szankciók nem érintették közvetlenül ezeket az orosz vállalatokat, potenciális hatást gyakorolhatnak az Oroszországból érkező behozatalra. Említést érdemel azonban, hogy az Oroszországból származó behozatal 2022-ben továbbra is igen jelentős (gyakorlatilag nem történt visszaesés). 2022 első felében ugyanis a behozatal a 2019-es szintre emelkedett. 2022 júniusában az Oroszországból származó behozatal mennyisége meghaladta a 2021 első felében megvalósult teljes behozatalt.
- (14) Belarusz az uniós behozatal egy további forrása volt; ez azonban szintén megszűnt, mivel a legfontosabb belarusz gyártó, a Grodno Azot 2021. december 2. óta szerepel az EU szankciós jegyzékében.
- (15) 2022. március 12-én Roman Leszczenko ukrán agrárpolitikai miniszter is bejelentette a műtrágyák – köztük a karbamid-ammónium-nitrát – kivitelének tilalmát.
- (16) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy észszerűen feltételezhető, hogy továbbra is Trinidad és Tobago lesz a karbamid-ammónium-nitrát uniós behozatalának legfontosabb forrása.
- (17) A 2021 adatok vizsgálatakor megfigyelhető, hogy a behozatal csökkenése és a (9) preambulumbekzdésben becsült stabil kereslet miatt az uniós gazdasági ágazat mindegy 31 %-kal növelhette értékesítését az eredeti vizsgálati időszakban végzett értékesítéséhez képest, ami további 821 000 tonnának felel meg. Azonban az uniós gazdasági ágazat kínálatára vonatkozóan gyűjtött információk szerint, bár az intézkedések bevezetését követően lényegesen nőtt a termelés, ez nem volt elegendő ahhoz, hogy teljes mértékben ellensúlyozza a behozatal csökkenését. Az uniós gazdasági ágazat uniós piaci értékesítése átlagosan mintegy 17 %-kal nőtt, ami mintegy 450 000 tonnának felel meg. Tekintettel arra, hogy – a (9) preambulumbekzdésben említettek szerint – a karbamid-ammónium-nitrát iránti uniós kereslet az eredeti vizsgálati időszak óta viszonylag stabil maradt, az uniós gazdasági ágazat értékesítésének növekedése nem tölti be teljes mértékben az alacsonyabb behozatali mennyiség miatti kínálati rést, ami a becslések szerint 2021-ben mintegy 371 000 tonna egyensúlyhiányt eredményezett a kínálat és a kereslet között.
- (18) A Copa-Cogeca az érdekelt felek tájékoztatásával kapcsolatos észrevételeiben 2022-re vonatkozó adatokat szolgáltatott, amelyekből úgy tűnik, hogy az uniós gazdasági ágazat igen jelentős mértékben csökkentette a termelését. Az így létrejött kínálati rés túl nagy ahhoz, hogy fenti (10) preambulumbekzdésben tárgyalt, 2022 első felében bekövetkezett behozatalnövekedés ellensúlyozhassa.
- (19) Ezért megállapítható, hogy az eredeti vizsgálatot követően átmeneti egyensúlyhiány alakult ki az uniós piacon megjelenő kínálat és kereslet között.
- (20) A karbamid-ammónium-nitrát uniós piaci árát (a továbbiakban: a karbamid-ammónium-nitrát ára) az UAN 30 ex-tank Rouen index átlagára alapján állapítottuk meg, amely a legszélesebb körben elismert reprezentatív piaci ár Európában, Franciaország pedig a legnagyobb karbamid-ammónium-nitrát-felhasználó ország az Európai Unióban. Az Unióban a karbamid-ammónium-nitrát ára 2021 második felében meredeken emelkedett. Az árak e hat hónapban több mint megkétszereződtek, és 2021 decemberében csaknem négyszer magasabbak voltak, mint az eredeti vizsgálati időszakban. A karbamid-ammónium-nitrát átlagára, amely az eredeti vizsgálati időszakban 154 EUR/tonna volt, 2021 decemberében elérte az 598 EUR/tonnát.
- (21) Úgy tűnik, hogy ennek az áremelkedésnek a fő oka a földgázárak emelkedése, ami az uniós gyártók körében gyűjtött információk szerint a karbamid-ammónium-nitrát előállítási költségeinek jelentős részét tette ki. Az eredeti vizsgálati időszakhoz képest a földgáz Unión belüli átlagára 2021 utolsó negyedévére csaknem 400 %-kal, 6,53 USD/MMBtu⁽⁴⁾-ról 32,23 USD/MMBtu-ra emelkedett.

⁽³⁾ <https://www.reuters.com/article/ukraine-crisis-russia-fertilizers-idINL2N2V71JG>

⁽⁴⁾ MMBtu: millió brit termikus energiaegység.

- (22) A karbamid-ammónium-nitrát importárai is emelkedtek, de kisebb mértékben, mint az uniós gazdasági ágazat árai. 2021-ben a Trinidad és Tobagóból, valamint Oroszországból származó behozatal árai következetesen alacsonyabbak voltak a karbamid- és ammónium-nitrát közzétett piaci árainál. 2022 első két negyedében továbbra is ez a tendencia érvényesült Trinidad és Tobago kivételével, amely esetében az ár kismértékben meghaladta a karbamid- és ammónium-nitrát 2022 második negyedében közzétett piaci árait.

2. táblázat

A közzétett importárak és a Rouen UAN 30 ex-tank index szerinti árak

(EUR-ban)

	vizsgálati időszak (2017. július 1-jétől 2018. június 30-ig)	2021 első negyedéve	2021 második negyedéve	2021 harmadik negyedéve	2021 negyedik negyedéve	2022 első negyedéve	2022 második negyedéve
Trinidad és Tobagóról származó behozatal	140	166	229	222	323	569	700
Oroszországból származó behozatal	126	147	Nincs adat	269	302	483	451
Az Egyesült Államokból származó behozatal	124	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat	Nincs adat	653
Egyéb behozatal	129	164	220	253	303	577	547
Rouen (Franciaország) UAN 30 ex-tank index	154	255	237	318	591	695	689

Forrás: az eredeti rendelet, Eurostat, és Fertecon.

- (23) Amint a (17) és a (18) preambulumbekkezdésben megállapítottuk, az uniós piac nem képes megbirkózni a becslések szerint viszonylag stabil kereslettel. Ez a nyersanyagköltségek jelentős növekedésével együtt valószínűleg az árak emelkedéséhez vezet.
- (24) A karbamid-ammónium-nitrát árának emelkedése pénzügyi terhet ró a felhasználókra, mivel a karbamid-ammónium-nitrátot nem lehet könnyen más nitrogéntartalmú műtrágyákkal helyettesíteni. A karbamid-ammónium-nitrát folyadék, és a karbamid-ammónium-nitrátot vásárló mezőgazdasági termelőket technológiai bezáródás sújtja az e folyadék forgalmazásához használt szükséges berendezések miatt. A más nitrogénműtrágyákat használó mezőgazdasági termelőknek eltérő berendezésekre van szükségük. Ezenkívül a mezőgazdasági termelők számára szükséges karbamid-ammónium-nitrát mennyisége szintén rugalmatlan. A növénytermesztési ciklus során a mezőgazdasági termelők bizonyos rugalmassággal rendelkeznek abban a tekintetben, hogy mikor használják a karbamid-ammónium-nitrátot, de nem képesek túl nagy mértékben csökkenteni a karbamid-ammónium-nitrát össz mennyiségét anélkül, hogy a betakarított termés mennyiség vagy -minőségromlását kockáztatnák.
- (25) A fenti okok alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az eredeti vizsgálati időszak óta a piaci feltételek átmenetileg megváltoztak abban az értelemben, hogy a kínálat nem felel meg a keresletnek és a magasabb áraknak.
- (26) Az érdekelt felek tájékoztatását követően az Interore és a Copa-Cogeca megismételte azt az állítását, hogy a magas uniós gázárak miatt az uniós gazdasági ágazat nem növelte termelését a behozatal helyettesítése érdekében, ezért a karbamid-ammónium-nitrát felhasználóinak szükségük van az USA-ból, valamint Trinidad és Tobagóból származó behozatalra. A Copa-Cogeca továbbá azt állította, hogy az uniós piacon nincs verseny.
- (27) Amint a (25) preambulumbekkezdésben kifejtésre került, a Bizottság elismerte, hogy a kínálat nem volt képes kielégíteni keresletet, a karbamid-ammónium-nitrát árak pedig növekedtek. Mivel a Copa-Cogeca nem szolgáltatott bizonyítékot a verseny hiányára, a Bizottság elutasította ezt az állítást.

3. A KÁR MEGISMÉTLŐDÉSÉNEK VALÓSZÍNŰSÉGE

- (28) A Bizottság kiegészítő információkat kért az eredeti vizsgálatbeli panaszostól, a Fertilizers Europe-től annak vizsgálata érdekében, hogy valószínű-e, hogy a felfüggesztés nem ismétlődne-e meg a kár az alaprendelet 14. cikkének (4) bekezdése szerint, és az említett információk elemzése azt mutatta, hogy az uniós gazdasági ágazatot érő kár jelenleg is fennáll.

- (29) A karbamid-ammónium-nitrát árak megugrása ellenére a földgázárak ezzel párhuzamos emelkedése jelentős negatív hatást gyakorolt az uniós gazdasági ágazat jövedelmezőségére. A Fertilizers Europe 2021 első három negyedévére vonatkozóan szolgáltatott adatokat az értékesített karbamid-ammónium-nitráttal kapcsolatos költségekről, a gyártepi árakról, valamint az uniós gazdasági ágazat 65 %-át képviselő uniós gyártók jövedelmezőségi adatairól. Ezek az adatok azt jelzik, hogy a jövedelmezőség egyértelműen csökkenő pályára állt, ami 2021 harmadik negyedévében átlagosan -9 %-os veszteséget eredményezett.
- (30) E ténymegállapításainak aktualizálása érdekében a Bizottság arra vonatkozó szimulációkat is végzett, hogy hogyan alakulna az uniós gazdasági ágazat jövedelmezősége a jelenlegi intézkedések felfüggesztése esetén. A Bizottság az említett aktualizálás során figyelembe vette a földgázárak (amelyek messze a legnagyobb költségtényezőt jelentik) és a karbamid-ammónium-nitrát árának 2021 első negyedéve és 2022 második negyedéve közötti alakulását. E tendenciák alapján aktualizálta az uniós gazdasági ágazat tényleges előállítási költségeit és annak megfelelő árbevételét, hogy az tükrözze az ágazat helyzetének alakulását 2022 második negyedévéig. Ez az aktualizálás azt mutatta, hogy az uniós gazdasági ágazat 2021 harmadik negyedévében kialakult veszteségessége 2022 első felében is fennmaradt.
- (31) Továbbá az érdekelt felek tájékoztatásával kapcsolatos észrevételek alapján egyértelmű, hogy az uniós gazdasági ágazat tényleges helyzete rosszabb a szimuláció alapján előrejelzetttnél. A szimuláció az uniós gazdasági ágazat termelésének és értékesítésének folyamatosságából indult ki, ám az uniós gazdasági ágazat termelésének és értékesítésének – a Copa-Cogeca által bemutatott – 2022. évi összeomlása csak súlyosbíthatja az uniós gazdasági ágazat helyzetét. Ennek oka a földgázárak és a karbamid-ammónium-nitrát árak alakulása. A karbamid-ammónium-nitrát ára egy ideig növekedett, és 2022 márciusában érte el a legmagasabb árszintet (875 EUR/tonna). A karbamid-ammónium-nitrát ára ezután csökkenni kezdett, és 2022 júniusában 595 EUR/tonnára esett. A Bizottságnak nincs arra vonatkozó információja, hogy a karbamid-ammónium-nitrát árak az elkövetkező hónapokban emelkednének. Ezzel szemben a földgázárak 2021 utolsó negyedévében és 2022 első két negyedévében továbbra is magas szinten voltak (átlagosan 32,34 USD/MMBtu). Bár májusban csökkenés következett be a földgázárakban (29,8 USD/MMBtu), ezt követően azok emelkedni kezdtek. Júniusban az árak ismét elérték a 34,4 USD/MMBtu-t, és a kilátások szerint további, még jelentősebb emelkedés következhet be, így az árak meghaladhatják az 50 USD/MMBtu-t ⁽⁹⁾.
- (32) Ilyen körülmények között az uniós gyártók nem csupán arra nem voltak képesek, hogy a 2021. évi importkiesés teljes körű ellensúlyozása érdekében növeljék a gyártást, hanem még inkább korlátozniuk kellett a termelést, amit számos gyártósról részleges leállítása is alátámaszt. Az érdekelt felek tájékoztatásával kapcsolatos észrevételeiben a Copa-Cogeca maga is megjegyezte, hogy a 2022. szeptemberi karbamid-ammónium-nitrát árak nem tudták fedezni a karbamid-ammónium-nitrát előállításához szükséges gáz árát. Mivel a változó költségek egy része már önmagában is meghaladta az uniós piacon értékesített karbamid-ammónium-nitrát eladási árát, a termelési volumen visszaesése miatt pedig jelentősen nőtt termelési egységre vetített állandó költség, nem vitatható, hogy az uniós gazdasági ágazatot továbbra is jelentős kár éri.
- (33) Az érdekelt felek tájékoztatását követően a Fertilizers Europe megismételte, hogy az uniós gázár várhatóan 2022 negyedik negyedévében is magas marad, és hogy az uniós gazdasági ágazatot várhatóan kár éri a behozatal miatt.
- (34) Az érdekelt felek tájékoztatását követően, a Copa-Cogeca a meghallgatás során azt az észrevételt tette, hogy a Bizottságnak a kár megismétlődésének valószínűségére vonatkozó értékeléséhez elemeznie kellene az uniós gazdasági ágazat értékesítésének és jövedelmezőségének a Copa-Cogeca eredeti beadványa, azaz 2021 július utáni alakulását.
- (35) E tekintetben a Bizottság megjegyezte, hogy a dömpingellenes intézkedések felfüggesztésére vonatkozó döntés meghozatala nem lehet statikus eljárás. A Copa-Cogeca eredeti beadványának benyújtását követő időszakban a karbamid-ammónium-nitrát uniós piaca nagyon volatilisnak bizonyult, ami befolyásolta a megváltozott piaci feltételekre és a kár megismétlődésének valószínűségére vonatkozó értékelést. Ezért a Bizottság elavultnak tekintette a Copa-Cogeca által eredetileg szolgáltatott információkat, és további tájékoztatást tartott szükségesnek. Az uniós gazdasági ágazattól kapott kiegészítő információk azt mutatták, hogy az uniós gyártókat pénzügyi veszteségek érték. A Copa-Cogeca elismerte, hogy uniós gazdasági ágazatot 2022-ben valóban kár éri. Az érdekelt felek tájékoztatásával kapcsolatos észrevételeiben a Copa-Cogeca maga is megállapította, hogy „[a]mi az uniós gazdasági ágazatot illeti [...] annak értékesítései 2022-ben bizonyos drámai mértékben csökkennek”, valamint hogy „[a] jelenlegi piaci feltételek mellett ezért nem jövedelmező a földgáz karbamid-ammónium-nitráttá való feldolgozása. Ezért logikus, hogy csaknem mindegyik uniós karbamid-ammónium-nitrát létesítményt kihasználatlanul hagyták.”

⁽⁹⁾ A holland TTF Gas Futures index értéke alapján, amely a holland azonnali gázpiac (TTF) szállítási ára. A Világbank is a TTF piaci indexet használja a múltbeli gázárak kiszámítására.

- (36) Emellett a meghallgatás során a Copa-Cogeca azt állította, hogy az uniós gazdasági ágazat által szolgáltatott jövedelmezőségi adatok nem átláthatók és nem reprezentatívak. Amint a (29) preambulumbekkezdésben kifejtésre került, a Bizottság által gyűjtött adatok szerint az uniós termelés többségét képviselő együttműködő uniós gyártók veszteségesek. Ez a jövedelmezőségi adat a karbamid-ammónium-nitrát uniós gyártók árbevételén és költségein alapult. Mivel ezek az információk bizalmasak, csak az összes együttműködő uniós gyártóra vonatkozó összesített számadatot lehetett közölni. Ezenfelül, amint a fenti (32) és (35) preambulumbekkezdésben megállapítottuk, úgy tűnik, hogy azt a Copa-Cogeca maga sem vitatja, hogy az uniós gazdasági ágazatot jelentős kár éri.
- (37) Az érdekelt felek tájékoztatását követően a Copa-Cogeca azt állította, hogy az intézkedések további fenntartása ellentétes lenne az uniós érdekekkel, és negatív hatással lenne az uniós élelmiszer-termelésre. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy az alaprendelet 14. cikkének (4) bekezdése értelmében az intézkedések csak akkor függeszthetők fel az Unió érdekében, ha a felfüggesztés következtében valószínűleg nem ismétlődne meg a kár. Tekintettel az uniós gazdasági ágazat 2022. szeptemberi helyzetére, amikor – amint azt a fenti (32) és (35) preambulumbekkezdésekben összefoglalt, az érdekelt felek tájékoztatásával kapcsolatos észrevételeiben a Copa-Cogeca is elismerte – az uniós gazdasági ágazatot továbbra is pénzügyi veszteségek érik, és így az intézkedések felfüggesztés esetén a kár valószínűleg súlyosbodna, nem teljesülnek a felfüggesztés feltételei, a Bizottság ezért nem tekintette szükségesnek, hogy az alaprendelet 14. cikkének (4) bekezdése alapján értékelje az uniós érdeket.
- (38) A Copa-Cogeca azt állította, hogy nincs szükség védintézkedésekre, mivel az uniós gazdasági ágazat jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy karbamid-ammónium-nitrátot állítson elő, ugyanis a gáz ára sokkal magasabb a karbamid-ammónium-nitrát áránál, ennek következtében az uniós karbamid-ammónium-nitrát előállítása jelentős mértékben csökkent.
- (39) A Bizottság azonban megállapította, hogy a Copa-Cogeca által szolgáltatott adatok azt jelzik, hogy az Unióban továbbra is folyik karbamid-ammónium-nitrát termelés, valamint hogy az uniós gazdasági ágazatot jelentős kár éri. Ezért a Bizottság ezt az állítást elutasította.

4. KÖVETKEZTETÉS

- (40) A piaci feltételek átmenetileg megváltoztak abban az értelemben, hogy az uniós piacon jelenleg rendelkezésre álló karbamid-ammónium-nitrát kínálata nem elegendő a változatlan kereslet kielégítéséhez. Ennek oka elsősorban az, hogy a karbamid-ammónium-nitrát behozatala jelentősen csökkent, és az uniós gyártók az előállítási költségek jelentős növekedése miatt nem tudják teljes mértékben ellensúlyozni a kieső behozatali volumeneket.
- (41) A karbamid-ammónium-nitrát jelenlegi rekordmagas árai mögött ugyanis a jelenleg rekordmagasságú földgázárak állnak. A karbamid-ammónium-nitrát előállításának fő nyersanyaga a földgáz. Az említett szélsőséges gázárak 2021 harmadik negyedévében veszteséges helyzetbe sodorták az uniós gazdasági ágazatot. Ez a költségnövekedés két ok miatt nem hárítható át a vevőkre. Először is, a (24) preambulumbekkezdésben megállapított rugalmasság miatt a mezőgazdasági termelők dönthetnek úgy, hogy a (tavaszi) trágyázási időszakra halasztják a karbamid-ammónium-nitrát beszerzését. Másodszor pedig a behozatal folyamatos árnyomása miatt, amint az a fenti 2. táblázatban látható. Ezenfelül, ahogy azt a felek is elismerték, a jelenlegi piaci feltételek mellett az uniós gazdasági ágazat nem képes nyereségesen karbamid-ammónium-nitrátot előállítani és értékesíteni, ezért a termelési kapacitásának jelentős része kihasználatlan. Vannak arra utaló jelek is, hogy a felfüggesztés tovább súlyosbíthatná az uniós gazdasági ágazat helyzetét. Az érintett országokból, különösen Trinidad és Tobagóból érkező, alacsony árú dömpingelt behozatal további nyomást gyakorolna az uniós gazdasági ágazat áaira, és az uniós piacon árerózió kockázatához vezetne.
- (42) Tekintettel arra, hogy a vizsgálati időszakot követő fejlemények elemzése azt mutatta, hogy az uniós gazdasági ágazatot érő kár továbbra is fennáll, a Bizottság nem tudta megállapítani, hogy a piaci feltételek átmenetileg olyan mértékben megváltoztak, hogy az alaprendelet 14. cikkének (4) bekezdése értelmében valószínűtlen, hogy a felfüggesztés nyomán ismét kár következzen be. E határozat nem érinti a Bizottság azon jogát, hogy az alaprendelet 14. cikkének (4) bekezdése szerinti határozatot hozzon, amennyiben a jövőben megváltozik a helyzet.
- (43) Ezért a Bizottság úgy határozott, hogy nem függeszti fel az (EU) 2019/1688 végrehajtási rendelettel az Oroszországból, a Trinidad és Tobagóból, valamint az Amerikai Egyesült Államokból származó karbamid-ammónium-nitrát keverékek behozatalára kivetett dömpingellenes vámokat,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az (EU) 2019/1688 végrehajtási rendelet 1. cikkével az Oroszországból, a Trinidad és Tobagóból, valamint az Amerikai Egyesült Államokból származó karbamid–ammónium-nitrát keverékek behozatalára kivetett végleges dömpingellenes vám felfüggesztésére vonatkozó, az (EU) 2016/1036 rendelet 14. cikkének (4) cikke szerinti feltételek nem teljesülnek.

2. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, 2022. október 26-án.

*a Bizottság részéről
az elnök*

Ursula VON DER LEYEN

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK (EU) 2022/2071 HATÁROZATA**(2022. október 20.)****az euro Horvátország általi bevezetését követően a kötelező tartalékoknak az Európai Központi Bank által történő alkalmazására vonatkozó átmeneti rendelkezésekről (EKB/2022/36)**

AZ EURÓPAI KÖZPONTI BANK IGAZGATÓSÁGA,

tekintettel a Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányára és különösen annak 19.1. cikkére, valamint 46.2. cikke első franciabekezdésére,

tekintettel a kötelező tartalékok Európai Központi Bank által történő alkalmazásáról szóló, 1998. november 23-i 2531/98/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾,

tekintettel az Európai Központi Bank szankciók kirovására vonatkozó hatásköréről szóló, 1998. november 23-i 2532/98/EK tanácsi rendeletre ⁽²⁾,

tekintettel az Európai Központi Bank által végzett statisztikai adatgyűjtésről szóló, 1998. november 23-i 2533/98/EK tanácsi rendeletre ⁽³⁾ és különösen annak 5. cikke (1) bekezdésére és 6. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a kötelező tartalékképzési követelmények alkalmazásáról szóló, 2021. január 22-i (EU) 2021/378 európai központi banki rendeletre (EKB/2021/1) ⁽⁴⁾,

tekintettel a hitelintézetek és a monetáris pénzügyi intézmények ágazati mérlegének mérlegtételeiről szóló, 2021. január 22-i (EU) 2021/379 európai központi banki rendeletre (EKB/2021/2) ⁽⁵⁾,

mivel:

- (1) Az euro 2023. január 1-jén Horvátországban történő bevezetése azt jelenti, hogy ettől a naptól kezdve a Horvátországban található intézmények az (EU) 2021/378 rendeletnek (EKB/2021/1) megfelelően kötelező tartalékképzési követelmények hatálya alá fognak tartozni.
- (2) E szervezeteknek az eurorendszer kötelező tartalékképzési rendszerébe történő integrálása átmeneti rendelkezések elfogadását teszi szükségessé annak érdekében, hogy biztosítható legyen a zökkenőmentes integrálásuk, anélkül, hogy ez aránytalan terhet róna azon tagállamok intézeteire, amelyek pénzneme az euro, Horvátországot is beleértve.
- (3) A Központi Bankok Európai Rendszere és az Európai Központi Bank Alapokmányának 5. cikke magában foglalja, hogy az EKB a nemzeti központi bankok közreműködésével az illetékes nemzeti hatóságoktól vagy közvetlenül a gazdasági szereplőktől gyűjti össze a statisztikai adatokat annak érdekében is, hogy az euro valamely tagállam általi bevezetésére tekintettel biztosítsa a statisztika terén való időbeni felkészülést,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk**Fogalommeghatározások**

E határozat alkalmazásában az (EU) 2021/378 rendelet (EKB/2021/1) 2. cikkében szereplő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni.

⁽¹⁾ HL L 318., 1998.11.27., 1. o.

⁽²⁾ HL L 318., 1998.11.27., 4. o.

⁽³⁾ HL L 318., 1998.11.27., 8. o.

⁽⁴⁾ HL L 73., 2021.3.3., 1. o.

⁽⁵⁾ HL L 73., 2021.3.3., 16. o.

2. cikk

A Horvátországban található intézményekre vonatkozó átmeneti rendelkezések

(1) Az (EU) 2021/378 rendelet (EKB/2021/1) 8. cikkétől eltérve a Horvátországban található intézmények vonatkozásában 2023. január 1-jén átmeneti tartalékperiódus kezdődik, amely 2023. február 7-ig tart.

(2) A Horvátországban található intézmények tartalékalapját az átmeneti tartalékperiódus tekintetében a 2022. október 31-i mérlegükhöz viszonyítva kell meghatározni. A Hrvatska narodna banka előírja a Horvátországban található intézmények számára, hogy tartalékalapjukat az (EU) 2021/379 rendelettel (EKB/2021/2) összhangban jelentsék részére. A Hrvatska narodna banka előírja az (EU) 2021/379 (EKB/2021/2) rendelet 9. cikkének (1) vagy (2) bekezdése vagy 9. cikke (5) bekezdésének a) pontja szerinti eltérésben részesülő, Horvátországban található intézmények számára, hogy az átmeneti tartalékperiódus tekintetében a tartalékalapot a 2022. szeptember 30-i mérlegük alapján számítsák ki.

(3) Az átmeneti tartalékperiódus vonatkozásában vagy a Horvátországban található intézmény, vagy pedig a Hrvatska narodna banka számítja ki az adott intézmény kötelező tartalékát. A kötelező tartalék kiszámítását végző fél számítását megküldi a másik félnek, megfelelő időt biztosítva számára arra, hogy a számítást ellenőrizhesse és módosításokat küldhessen. A kiszámított kötelező tartalékot, annak esetleges módosításaival együtt, mindkét fél legkésőbb 2022. december 20-án jóváhagyja. Ha az értesített fél 2022. december 20-ig nem hagyja jóvá a kötelező tartalék összegét, úgy kell tekinteni, hogy tudomásul vette, hogy az átmeneti tartalékperiódusra a kiszámított összeg alkalmazandó.

(4) E határozat 3. cikkének (2)–(4) bekezdését megfelelően alkalmazni kell a Horvátországban található intézményekre, hogy azok a kezdeti tartalékperiódusaik tekintetében levonhassák tartalékalapjukból a Horvátországban található intézmények felé fennálló kötelezettségeiket, noha a kötelező tartalékok kiszámításának időpontjában az ilyen intézmények nem fognak szerepelni a kötelező tartalékképzési követelmények hatálya alá tartozó intézmények (EU) 2021/378 rendelet (EKB/2021/1) 3. cikkének (3) bekezdésében hivatkozott listáján.

3. cikk

Az egyéb olyan tagállamokban található intézményekre vonatkozó átmeneti rendelkezések, amelyek pénzneme az euro

(1) Az egyéb olyan tagállamokban található intézményekre, amelyek pénzneme az euro az (EU) 2021/378 rendelet (EKB/2021/1) 8. cikke alapján alkalmazandó tartalékperiódust nem érinti a Horvátországban található intézményekre alkalmazandó átmeneti tartalékperiódus.

(2) Az egyéb olyan tagállamokban található intézmények, amelyek pénzneme az euro dönthetnek úgy, hogy a 2022. december 21-től 2023. február 7-ig, valamint a 2023. február 8-tól március 21-ig tartó tartalékperiódus tekintetében tartalékalapjukból levonják a Horvátországban található intézmények felé fennálló kötelezettségeiket, noha a kötelező tartalékok kiszámításának időpontjában az ilyen intézmények nem fognak szerepelni a kötelező tartalékképzési követelmények hatálya alá tartozó intézmények (EU) 2021/378 rendelet (EKB/2021/1) 3. cikkének (3) bekezdésében hivatkozott listáján.

(3) Az egyéb olyan tagállamokban, amelyek pénzneme az euro található azon intézmények, amelyek úgy döntenek, hogy a (2) bekezdés szerint levonják a Horvátországban található intézmények felé fennálló kötelezettségeiket, a 2022. december 21-től 2023. február 7-ig, valamint a 2023. február 8-tól március 21-ig tartó tartalékperiódus tekintetében kötelező tartalékaikat a 2022. október 31-i, illetve 2022. december 31-i mérlegük alapján számítják ki, továbbá úgy jelentik az (EU) 2021/379 rendelet (EKB/2021/2) III. mellékletének 1. része szerinti statisztikai információkat, hogy a Horvátországban található intézményeket már az EKB kötelező tartalékképzési rendszerének hatálya alá tartozóként tüntetik fel.

Ez nem érinti az intézmények azon kötelezettségét, hogy az érintett időszakokra vonatkozó, az (EU) 2021/379 rendelet (EKB/2021/2) I. melléklete 2. részének 1. táblázata szerinti statisztikai információkat úgy jelentsék, hogy a Horvátországban található intézményeket még a „külföld” kategóriába tartozó bankként tüntetik fel.

A táblázatokat az (EU) 2021/379 rendeletben (EKB/2021/2) meghatározott határidőkön belül és eljárásoknak megfelelően kell jelenteni.

(4) A 2022. decemberben és a 2023. februárban kezdődő tartalékperiódus tekintetében az (EU) 2021/379 rendelet (EKB/2021/2) 9. cikkének (1) vagy (2) bekezdése vagy 9. cikke (5) bekezdésének a) pontja szerinti eltérésben részesülő és a (2) bekezdés szerint a Horvátországban található intézmények felé fennálló kötelezettségeik levonásáról döntő, az egyéb olyan tagállamokban található intézmények, amelyek pénzneme az euro a 2022. szeptember 30-i mérlegük alapján számítják ki kötelező tartalékaikat, továbbá úgy jelentik az (EU) 2021/379 rendelet (EKB/2021/2) III. mellékletének 1. része szerinti statisztikai információkat, hogy a Horvátországban található intézményeket már az EKB kötelező tartalékképzési rendszerének hatálya alá tartozóként tüntetik fel.

A 2023 márciusában és májusában kezdődő tartalékperiódusok tekintetében az (EU) 2021/379 rendelet (EKB/2021/2) 9. cikkének (1) vagy (2) bekezdése vagy 9. cikke (5) bekezdésének a) pontja szerinti eltérésben részesülő és a (2) bekezdés szerint a Horvátországban található intézmények felé fennálló kötelezettségeik levonásáról döntő, az egyéb olyan tagállamokban található intézmények, amelyek pénzneme az euro a 2022. december 31-i mérlegük alapján számítják ki kötelező tartalékaikat, továbbá úgy jelentik az (EU) 2021/379 rendelet (EKB/2021/2) III. mellékletének 1. része szerinti statisztikai információkat, hogy a Horvátországban található intézményeket már az EKB kötelező tartalékképzési rendszerének hatálya alá tartozóként tüntetik fel.

Ez nem érinti az intézmények azon kötelezettségét, hogy az érintett időszakokra vonatkozó, az (EU) 2021/379 rendelet (EKB/2021/2) I. melléklete 2. részének 1. táblázata szerinti statisztikai információkat úgy jelentsék, hogy a Horvátországban található intézményeket még a „külföld” kategóriába tartozó bankként tüntetik fel.

A statisztikai információkat az (EU) 2021/379 rendeletben (EKB/2021/2) meghatározott határidőkön belül és eljárásoknak megfelelően kell jelenteni.

4. cikk

Záró rendelkezések

- (1) Ez a határozat a címzettekkel történő közlése napján lép hatályba.
- (2) Ezt a határozatot 2022. november 1-jétől kell alkalmazni.
- (3) Az e határozatban foglalt különös rendelkezések hiányában az (EU) 2021/378 rendelet (EKB/2021/1) és az (EU) 2021/379 rendelet (EKB/2021/2) rendelkezéseit kell alkalmazni.

5. cikk

Címzettek

Ennek a határozatnak a címzettjei a Hrvatska narodna banka, valamint a Horvátországban, és az egyéb olyan tagállamokban található intézmények, amelyek pénzneme az euro.

Kelt Frankfurt am Mainban, 2022. október 20-án.

az EKB elnöke
Christine LAGARDE

III

(Egyéb jogi aktusok)

EURÓPAI GAZDASÁGI TÉRSÉG

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG 029/22/COL HATÁROZATA

(2022. február 9.)

az állami támogatások anyagi jogi szabályainak az éghajlatvédelmi, környezetvédelmi és energetikai támogatásokra vonatkozó 2022. évi új iránymutatás bevezetésével történő módosításáról [2022/2072]

AZ EFTA FELÜGYELETI HATÓSÁG (a továbbiakban: Hatóság),

tekintettel az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásra (a továbbiakban: az EGT-megállapodás), különösen annak 61–63. cikkére és 26. jegyzőkönyvére,

tekintettel az EFTA-tagállamok közötti, Felügyeleti Hatóság és Bíróság létrehozásáról szóló megállapodásra (a továbbiakban: a felügyeleti és bírósági megállapodás), különösen annak 24. cikkére és 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjára,

tekintettel a felügyeleti és bírósági megállapodás 3. jegyzőkönyvére (a továbbiakban: 3. jegyzőkönyv) és különösen az I. rész 1. cikkének (1) bekezdésére,

mivel:

A felügyeleti és bírósági megállapodás 24. cikke értelmében a Hatóság érvényt szerez az EGT-megállapodás állami támogatásra vonatkozó rendelkezéseinek.

A felügyeleti és bírósági megállapodás 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja alapján a Hatóság közleményeket vagy iránymutatásokat ad ki az EGT-megállapodás által szabályozott ügyekben, amennyiben az említett megállapodás vagy a felügyeleti és bírósági megállapodás kifejezetten így rendelkezik, vagy amennyiben a Hatóság ezt szükségesnek ítéli.

A 3. jegyzőkönyv I. része 1. cikkének (1) bekezdése értelmében a Hatóság folyamatosan felülvizsgálja az EFTA-államokban ⁽¹⁾ létező támogatási programokat, és javaslatot tesz az EGT-megállapodás fokozatos fejlődése vagy működése által megkövetelt megfelelő intézkedésekre.

A Hatóságnak a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokra vonatkozó módosított ⁽²⁾ iránymutatása (a továbbiakban: a Hatóság 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó iránymutatása) ⁽³⁾ 2021. december 31-ig volt alkalmazandó.

A Hatóságnak a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó iránymutatása megfelelt az Európai Bizottságnak (a továbbiakban: a Bizottság) a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásának (a továbbiakban: a 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó bizottsági iránymutatás) ⁽⁴⁾. A 2014–2020 közötti időszakra vonatkozó módosított bizottsági iránymutatás ⁽⁵⁾ 2021. december 31-ig volt alkalmazandó.

⁽¹⁾ A Felügyeleti és Bírósági Megállapodás 1. cikkének b) pontja kimondja, hogy „az »EFTA-államok« kifejezés az Izlandi Köztársaságot és a Norvég Királyságot, valamint – az EFTA-államok közötti, Felügyeleti Hatóság és Bíróság létrehozásáról szóló megállapodás kiigazításáról szóló jegyzőkönyv 1. cikkének (2) bekezdésében megállapított feltételek szerint – a Liechtensteini Hercegséget jelenti”.

⁽²⁾ A Hatóság 90/20/COL határozata (2020. július 15.) az állami támogatások eljárásjogi és anyagi jogi szabályainak egyes, állami támogatásokról szóló iránymutatások módosításával történő, százhetedik módosításáról (HL L 359., 2020.10.29., 16. o. és 68. sz. EGT-kiegészítés, 2020.10.29., 4. o.).

⁽³⁾ A Hatóság 301/14/COL határozata (2014. július 16.) az állami támogatások eljárásjogi és anyagi jogi szabályainak a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai támogatásokra vonatkozó új iránymutatás elfogadásával kilencvennyolcadik alkalommal történő módosításáról (HL L 131., 2015.5.28., 1. o. és 30. sz. EGT-kiegészítés, 2015.5.28., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (HL C 200., 2014.6.28., 1. o.).

⁽⁵⁾ A Bizottság közleménye a regionális állami támogatásokról szóló iránymutatás (2014–2020), a kockázatfinanszírozási célú befektetések előmozdítása érdekében nyújtott állami támogatási intézkedésekre vonatkozó iránymutatás, a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás, a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásokról szóló iránymutatás, az európai közérdeket képviselő jelentős projektek megvalósításának előmozdítására nyújtott állami támogatás belső piaccal való összeegyeztethetőségének elemzési kritériumairól szóló közlemény, a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszeréről szóló bizottsági közlemény, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a rövid lejáratú exporthitel-biztosításokra történő alkalmazásáról szóló, a tagállamokhoz címzett bizottsági közlemény alkalmazásának meghosszabbításáról és módosításairól 2020/C 224/02 (HL C 224., 2020.7.8., 2. o.).

A Bizottság 2022. január 27-én elfogadta az éghajlatvédelmi, környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokra vonatkozó 2022. évi iránymutatást (a továbbiakban: a 2022. évi iránymutatás) ⁽⁶⁾.

A 2022. évi iránymutatás az Európai Gazdasági Térséget (a továbbiakban: EGT) is érinti.

Az EGT állami támogatási szabályainak egységes alkalmazását az EGT egész területén biztosítani kell, összhangban az EGT-megállapodás 1. cikkében megállapított homogenitásra vonatkozó célkitűzéssel.

Az EGT-megállapodáshoz csatolt XV. mellékletben szereplő „Általános megjegyzések” cím II. bekezdése értelmében a Hatóság a Bizottsággal folytatott konzultációt követően elfogadja a Bizottság által elfogadott jogi aktusoknak megfelelő jogi aktusokat.

A 2022. évi iránymutatás hivatkozhat az Európai Unió egyes szakpolitikai eszközeire és egyes olyan európai uniós jogi aktusokra, amelyeket nem építettek be az EGT-megállapodásba. Az állami támogatási rendelkezések egységes alkalmazásának és az EGT-n belüli egyenlő versenyfeltételeknek a biztosítása érdekében a Hatóság általában ugyanazokat a hivatkozási pontokat alkalmazza, mint a Bizottság a támogatás EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével való összeegyeztethetőségének értékelésekor.

Az Európai Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

Az EFTA-államokkal folytatott konzultációt követően,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az állami támogatások anyagi jogi szabályai a 2022-ben nyújtott éghajlatvédelmi, környezetvédelmi és energetikai támogatásokra vonatkozó új iránymutatás bevezetésével módosulnak. A 2022. évi iránymutatást csatolták e határozathoz és az a határozat szerves részét képezi.

(2) A Hatóság ezeket az iránymutatásokat alkalmazza a 2022. február 9-től kezdve odaítélt vagy odaítélni szándékozott valamennyi, éghajlat-, környezetvédelem- és energiaügyi, bejelentésköteles támogatás összeegyeztethetőségének értékelésére. A jogellenes támogatás értékelése a támogatás odaítélésének időpontjában alkalmazandó szabályokkal összhangban történik.

2. cikk

A Hatóság a 2022. évi iránymutatást adott esetben a következő kiigazításokkal alkalmazza, beleértve többek között:

- a „tagállam(ok)”-ra való hivatkozás esetén a Hatóság azt az „EFTA-állam(ok)”-ra ⁽⁷⁾, vagy adott esetben az „EGT-állam(ok)”-ra való hivatkozásként értelmezi;
- az „Európai Bizottság”-ra való hivatkozás esetén a Hatóság azt adott esetben az „EFTA Felügyeleti Hatóság”-ra való hivatkozásként értelmezi;
- a „Szerződés”-re vagy az „EUMSZ”-re való hivatkozás esetén a Hatóság azt az „EGT-megállapodás”-ra való hivatkozásként értelmezi;
- az „állami támogatásra vonatkozó uniós szabályok”-ra való hivatkozás esetén a Hatóság azt az „állami támogatásra vonatkozó EGT-szabályok”-ra való hivatkozásként értelmezi;
- az EUMSZ 107. cikkére vagy annak szakaszaira való hivatkozás esetén a Hatóság azt az EGT-megállapodás 61. cikkére és annak megfelelő szakaszaira való hivatkozásként értelmezi;
- az EUMSZ 108. cikkére vagy annak szakaszaira való hivatkozás esetén a Hatóság azt a felügyeleti és bírósági megállapodás 3. jegyzőkönyve I. részének 1. cikkére és annak megfelelő szakaszaira való hivatkozásként értelmezi;

⁽⁶⁾ C(2022) 481 final, azonban az Európai Unió Hivatalos Lapjában történő közzétételére még nem került sor.

⁽⁷⁾ Az „EFTA-államok” Izlandot, Liechtensteint és Norvégiát foglalják magukban.

- g) az (EU) 2015/1589 tanácsi rendeletre ⁽⁸⁾ való hivatkozás esetén a Hatóság azt a felügyeleti és bírósági megállapodás 3. jegyzőkönyvének II. részére való hivatkozásként értelmezi;
- h) a 794/2004/EK bizottsági rendeletre ⁽⁹⁾ való hivatkozás esetén a Hatóság azt az EFTA Felügyeleti Hatóság 195/04/COL határozatára való hivatkozásként értelmezi;
- i) a „belső piaccal összeegyeztethető (összeegyeztethetetlen)” megfogalmazásra való hivatkozás esetén a Hatóság úgy értelmezi, hogy az „összeegyeztethető (összeegyeztethetetlen) az EGT-megállapodásban foglaltak érvényesülésével”;
- j) az „Unión belül (vagy azon kívül)” megfogalmazásra való hivatkozás esetén a Hatóság azt az „EGT-n belül (vagy azon kívül)” megfogalmazásra való hivatkozásként értelmezi;
- k) az „Unión belüli kereskedelem”-re való hivatkozás esetén a Hatóság azt az „EGT-n belüli kereskedelem”-re való hivatkozásként értelmezi;
- l) amennyiben az iránymutatás előírja, hogy az iránymutatást „a gazdasági tevékenységek valamennyi ágazatára” alkalmazni fogják, a Hatóság azt „az EGT-megállapodás hatálya alá tartozó valamennyi gazdasági tevékenységi ágazatra vagy gazdasági tevékenységi ágazatok egyes részeire” alkalmazza;
- m) a „bizottsági közlemények, értesítések vagy iránymutatások”-ra való hivatkozás esetén a Hatóság azt a Hatóság megfelelő iránymutatására való hivatkozásként értelmezi.

3. cikk

A 2022. évi iránymutatás 468. pontja helyébe a következő szöveg lép:

„A Hatóság a következő megfelelő intézkedéseket javasolja az EFTA-államoknak a felügyeleti és bírósági megállapodáshoz csatolt 3. jegyzőkönyv I. része 1. cikkének (1) bekezdésével összhangban:

- a) Az EFTA-államok szükség esetén módosítják meglévő környezetvédelmi és energetikai támogatási programjaikat annak érdekében, hogy azok legkésőbb 2023. december 31-ig megfeleljenek ennek az iránymutatásnak;
- b) A Bizottság felkéri az EFTA-államokat, hogy 2022. április 11-ig adják kifejezett, feltétel nélküli beleegyezésüket a javasolt intézkedésekhez. Válaszadás hiányában a Hatóság azt feltételezi, hogy az adott EFTA-állam nem ért egyet a javasolt intézkedésekkel.”

Kelt Brüsszelben, 2022. február 9-én.

az EFTA Felügyeleti Hatóság részéről

Arne RØKSUND
elnök
felelős kollégiumi tag

Árni Páll ÁRNASON
testületi tag

Stefan BARRIGA
testületi tag

Melpo-Menie JOSÉPHIDÈS
ellenjegyző igazgató,
Jogi és Végrehajtási Ügyek Igazgatósága

⁽⁸⁾ A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

⁽⁹⁾ A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

2022. évi iránymutatás az éghajlatvédelmi, a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról

	Oldalszám
1. BEVEZETÉS	225
2. HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK	227
2.1. Alkalmazási kör	227
2.2. Az iránymutatás hatálya alá tartozó támogatási intézkedések	227
2.3. Az iránymutatás felépítése	228
2.4. Fogalommeghatározások	228
3. AZ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉG ÉRTÉKELÉSE A SZERZŐDÉS 107. CIKKE (3) BEKEZDÉSÉNEK C) PONTJA SZERINT	239
3.1. Pozitív feltétel: a támogatásnak elő kell segítenie egy gazdasági tevékenység fejlődését	239
3.1.1. Az intézkedés által elősegített gazdasági tevékenység és annak a társadalom egészére gyakorolt pozitív hatásainak, és adott esetben a konkrét uniós politikák szempontjából fennálló jelentőségének azonosítása	239
3.1.2. Ösztönző hatás	240
3.1.3. Nem sértheti az uniós jog vonatkozó rendelkezéseit	241
3.2. Negatív feltétel: a támogatási intézkedés indokolatlanul nem érintheti a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.	241
3.2.1. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	241
3.2.1.1. A támogatás szükségessége	241
3.2.1.2. Megfelelőség	242
3.2.1.2.1. Megfelelőség az alternatív szakpolitikai eszközök viszonylatában	243
3.2.1.2.2. Megfelelőség más támogatási eszközök viszonylatában	243
3.2.1.3. Arányosság	244
3.2.1.3.1. Támogatáshalmozódás	245
3.2.1.4. Átláthatóság	246
3.2.2. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése	247
3.3. A támogatás pozitív hatásai és a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások összemérése	248
4. TÁMOGATÁSI KATEGÓRIÁK	249
4.1. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és elnyelésére többek között a megújuló energia és az energiahatékonyság támogatásával nyújtott támogatás	249
4.1.1. Indokolás	249
4.1.2. Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek	249
4.1.2.1. Megújuló energiához nyújtott támogatás	249
4.1.2.2. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére és megszüntetésére, valamint az energiahatékonyságra nyújtott egyéb támogatás	250
4.1.3. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	250
4.1.3.1. A támogatás szükségessége	250
4.1.3.2. Megfelelőség	251
4.1.3.3. Támogathatósági feltételek	251

4.1.3.4.	Nyilvános konzultáció	252
4.1.3.5.	Arányosság	253
4.1.4.	A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés	256
4.2.	Támogatás az épületek energetikai és környezeti teljesítményének javításához	259
4.2.1.	A támogatás indokoltsága	259
4.2.2.	Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek	259
4.2.3.	Ösztönző hatás	260
4.2.4.	A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	260
4.2.4.1.	Megfelelőség	260
4.2.4.2.	Arányosság	261
4.2.4.3.	A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés	262
4.3.	Támogatás a tiszta mobilitásért	262
4.3.1.	Támogatás tiszta üzemű gépjárművek beszerzéséhez és lízingeléséhez és tiszta mobil szervizberendezések, valamint a járművek utólagos átalakításához és mobil szolgáltató berendezések	263
4.3.1.1.	A támogatás indokoltsága	263
4.3.1.2.	Hatály és támogatott tevékenységek	263
4.3.1.3.	Ösztönző hatás	264
4.3.1.4.	A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	264
4.3.1.4.1.	Megfelelőség	264
4.3.1.4.2.	Arányosság	264
4.3.1.5.	A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés	266
4.3.2.	Az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra kiépítéséhez nyújtott támogatás	267
4.3.2.1.	A támogatás indokoltsága	267
4.3.2.2.	Hatály és támogatott tevékenységek	267
4.3.2.3.	A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	268
4.3.2.3.1.	A támogatás szükségessége	268
4.3.2.3.2.	Megfelelőség	268
4.3.2.3.3.	Arányosság	268
4.3.2.4.	A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés	269
4.4.	Erőforrás-hatékonysági támogatás és a körforgásos gazdaságra történő átállás elősegítéséhez nyújtott támogatás	271
4.4.1.	A támogatás indokoltsága	271
4.4.2.	Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek	272
4.4.3.	Ösztönző hatás	273
4.4.4.	A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	274
4.4.4.1.	A támogatás szükségessége	274
4.4.4.2.	Megfelelőség	274
4.4.4.3.	Arányosság	274
4.4.5.	A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése	276

4.5.	Támogatás az üvegházhatást okozó gázoktól eltérő szennyezés megelőzéséhez vagy csökkentéséhez	276
4.5.1.	A támogatás indokoltsága	276
4.5.2.	Hatály és támogatott tevékenységek	277
4.5.3.	Ösztönző hatás	278
4.5.4.	A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	278
4.5.4.1.	A támogatás szükségessége	278
4.5.4.2.	Arányosság	278
4.5.5.	A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése	279
4.6.	Támogatás a környezeti károk helyreállításához, a természetes élőhelyek és ökoszisztémák helyreállításához, a biológiai sokféleség védelméhez vagy helyreállításához, illetve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és annak enyhítése érdekében a természetben alapuló megoldások megvalósításához	279
4.6.1.	A támogatás indokoltsága	279
4.6.2.	Hatály és támogatott tevékenységek	280
4.6.3.	Ösztönző hatás	280
4.6.4.	Arányosság	281
4.7.	Adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott támogatás	282
4.7.1.	A környezetvédelmi adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott támogatás	282
4.7.1.1.	A támogatás indokoltsága	282
4.7.1.2.	Hatály és támogatott tevékenységek	282
4.7.1.3.	A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	283
4.7.1.3.1.	Szükségesség	283
4.7.1.3.2.	Megfelelőség	284
4.7.1.3.3.	Arányosság	284
4.7.2.	Környezetvédelmi támogatás adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában	284
4.7.2.1.	A támogatás indokoltsága	284
4.7.2.2.	Hatály és támogatott tevékenységek	285
4.7.2.3.	Ösztönző hatás	285
4.7.2.4.	Arányosság	313
4.7.2.5.	A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése	286
4.8.	A villamosenergia-ellátás biztonsága érdekében nyújtott támogatás	286
4.8.1.	A támogatás indokoltsága	286
4.8.2.	Hatály és támogatott tevékenységek	286
4.8.3.	Ösztönző hatás	287
4.8.4.	A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	287
4.8.4.1.	Szükségesség	287
4.8.4.2.	Megfelelőség	288
4.8.4.3.	Támogathatósági feltételek	288
4.8.4.4.	Nyilvános konzultáció	289
4.8.4.5.	Arányosság	290

4.8.5. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés	290
4.9. Energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás	292
4.9.1. A támogatás indokoltsága	292
4.9.2. Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek	294
4.9.3. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	294
4.9.3.1. Szükségesség és megfelelés	294
4.9.3.2. A támogatás arányossága	295
4.9.4. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés	295
4.10. A távfűtéshez és távhűtéshez nyújtott támogatás	295
4.10.1. A támogatás indokoltsága	295
4.10.2. Hatály és támogatott tevékenységek	296
4.10.3. Szükségesség és megfelelés	296
4.10.4. A támogatási intézkedés arányossága	297
4.10.5. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés	297
4.11. Az energiaigényes felhasználók villamosenergia-fogyasztására kivetett adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott támogatás	298
4.11.1. A támogatás indokoltsága	298
4.11.2. Alkalmazási kör: Adójellegű díjak, amelyekből csökkentés adható	299
4.11.3. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése	299
4.11.3.1. Támogathatósági feltételek	299
4.11.3.2. A támogatási intézkedés arányossága	300
4.11.3.3. Az állami támogatás formája	300
4.11.3.4. Energetikai auditok és irányítási rendszerek	301
4.11.3.5. Átmeneti szabályok	301
4.12. A szén-, tőzeg- vagy olajpala-tüzelésű erőművek, valamint a szén-, tőzeg- vagy olajpala-kitermeléssel kapcsolatos bányászati műveletek bezárásához nyújtott támogatás	302
4.12.1. Támogatás a jövedelmező szén-, tőzeg- és olajpala tevékenység korai bezárásához	302
4.12.1.1. A támogatás indokoltsága	302
4.12.1.2. Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek	303
4.12.1.3. Ösztönző hatás	303
4.12.1.4. Szükségesség és megfelelés	303
4.12.1.5. Arányosság	303
4.12.1.6. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése	304
4.12.2. Támogatás a versenyképtelen szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek bezárásával kapcsolatos rendkívüli költségek fedezésére	304
4.12.2.1. A támogatás indokoltsága	304
4.12.2.2. Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek	304
4.12.2.3. Szükségesség és megfelelés	305
4.12.2.4. Ösztönző hatás és arányosság	305
4.12.2.5. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése	305

4.13. Támogatás éghajlati, környezetvédelmi és energetikai kérdésekkel kapcsolatos tanulmányokhoz vagy tanácsadási szolgáltatásokhoz	306
4.13.1. Hatály és támogatott tevékenységek	306
4.13.2. Ösztönző hatás	306
4.13.3. Arányosság	306
5. ÉRTÉKELÉS	306
6. JELENTÉSTÉTEL ÉS NYOMON KÖVETÉS	307
7. ALKALMAZHATÓSÁG	308
8. FELÜLVIZSGÁLAT	308

1. BEVEZETÉS

1. Az Európai Bizottság az európai zöld megállapodást kiemelt prioritássá tette, azzal a céllal, hogy az Uniót egy méltányos és virágzó, modern, erőforrás-hatékony és versenyképes gazdasággal rendelkező társadalommá alakítsa át, amelyben 2050-re megszűnik a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás, és a gazdaság növekedése nem erőforrásfüggő. A Bizottság 2019-ben megerősítette éghajlatvédelmi törekvéseit az európai zöld megállapodásról szóló közleménnyel ⁽¹⁾, amelynek célja, hogy 2050-re megszűnjön a nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátás. Annak érdekében, hogy gazdaságunkat és társadalmunkat rá lehessen állítani a 2050-ig elérendő klímasemlegesség felé vezető, méltányos, zöld és virágzó pályára, a Bizottság javaslatot tett arra is, hogy az 1990-es szintekhez képest 2030-ig legalább 55 %-kal csökkenjen az üvegházhatásúgáz-kibocsátás ⁽²⁾. Ezek az ambiciózus célok az európai klímarendeletben kerültek lefektetésre ⁽³⁾.
2. Az „Irány az 55 %” jogalkotási javaslatcsomag támogatja e célok elérését ⁽⁴⁾ és az Uniót 2050-re a klímasemlegesség felé vezető pályára állítja.
3. A klímasemlegességre, az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra, az erőforrás- és az energiahatékonyságra, valamint az energiahatékonyság elsődlegessége elvére, a körforgásos jellegre, a szennyező anyag-mentességre, valamint a biológiai sokféleség helyreállítására vonatkozó célkitűzések megvalósítása és a zöld átállás elősegítése jelentős erőfeszítéseket és megfelelő támogatást igényel. Az európai zöld megállapodásról szóló közlemény által kitűzött célok eléréséhez jelentős beruházásokra, köztük a megújuló energiaforrásokba történő beruházásokra lesz szükség. A Bizottság becslése szerint az újonnan megemelt 2030-as éghajlat-, energia- és közlekedési célok eléréséhez a 2011–2020-as szinthez képest évi 390 milliárd EUR többletberuházásra lesz szükség ⁽⁵⁾, a korábbi becslés tárgyát képező egyéb környezetvédelmi célkitűzések esetében pedig további évi 130 milliárd EUR-ra ⁽⁶⁾. E beruházási kihívás nagysága mind a magánszektor, mind az állami források költséghatékony mobilizálását igényli. Ez érinteni fogja az összes ágazatot, és így az uniós gazdaság egészét.

⁽¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az európai zöld megállapodás, COM(2019) 640 final.

⁽²⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlatvédelmi törekvésének fokozása – Beruházás a klímasemleges jövőbe az európai polgárok érdekében, COM(2020) 562 final.

⁽³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).

⁽⁴⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – „Irány az 55 %!": Az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzésének megvalósítása a klímasemlegesség elérése érdekében, COM(2021) 550 final.

⁽⁵⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/amendment-renewable-energy-directive-2030-climate-target-with-annexes_en.pdf

⁽⁶⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az uniós gazdaság a Covid19 után: a gazdasági kormányzásra gyakorolt hatások”, COM(2021) 662 final.

4. A versenypolitikának és különösen az állami támogatási szabályoknak fontos szerepe van abban, hogy az Unió számára lehetővé váljon a zöld megállapodással kapcsolatos szakpolitika céljainak teljesítése és azt támogatás. Az európai zöld megállapodásról szóló közlemény kifejezetten kimondja, hogy az állami támogatási szabályok felülvizsgálatra kerülnek e politikai célkitűzések figyelembevételével, a klímasemlegességre való költség-hatékony és méltányos átállás, és a fosszilis tüzelőanyagok fokozatos megszüntetése elősegítése céljából, ugyanakkor biztosítva az egyenlő versenyfeltételeket a belső piacon. Ezek az iránymutatások ezt a felülvizsgálatot tükrözik.
5. Annak megakadályozása céljából, hogy az állami támogatások a belső piaci verseny torzulását okozzák vagy a verseny torzulásával fenyegetsenek, és befolyásolják a tagállamok közötti kereskedelmet, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdése megállapítja az állami támogatások tilalmának elvét. Bizonyos esetekben azonban az ilyen támogatás a Szerződés 107. cikke (2) és (3) bekezdésének értelmében összeegyeztethetőnek tekinthető a belső piaccal.
6. A tagállamoknak a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdése szerint be kell jelenteniük az állami támogatásokat, azon intézkedések kivételével, amelyek teljesítik a Bizottság által az (EU) 2015/1588 tanácsi rendelet ⁽⁷⁾ 1. cikke alapján elfogadott csoportmentességi rendeletben meghatározott feltételeket.
7. Ez az iránymutatás arra vonatkozó útmutatást fektet le, hogy a Bizottság miként fogja értékelni a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében bejelentési kötelezettség alá tartozó környezetvédelmi – ideértve az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásai elleni védelemmel kapcsolatos – és energetikai támogatások összeegyeztethetőségét. Ezen iránymutatásban a „környezetvédelemre” való minden utalást a környezetvédelemre utalásként kell érteni, beleértve az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásai elleni védelmet is.
8. A Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében egy támogatási intézkedés akkor nyilvánítható összeegyeztethetőnek a belső piaccal, ha két feltétel – egy pozitív és egy negatív – teljesül. A pozitív feltétel az, hogy a támogatásnak elő kell segítenie egy gazdasági tevékenység fejlődését. A negatív feltétel pedig az, hogy a támogatás nem érintheti olyan mértékben kedvezőtlenül a kereskedelmi feltételeket, amely ellentétes a közös érdekekkel.
9. Általánosan elfogadott, hogy a versenypiacok általában hatékony eredményeket hoznak az árak, a kibocsátás és az erőforrások felhasználása tekintetében. Azonban állami beavatkozásra lehet szükség egyes olyan gazdasági tevékenységek fejlesztésének elősegítése érdekében, amelyek a támogatás hiányában egyáltalán nem fejlődnének, vagy nem fejlődnének ugyanolyan ütemben vagy ugyanolyan feltételek mellett. A beavatkozás ezáltal hozzájárul az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedéshez.
10. A környezetvédelem összefüggésében a környezeti externáliák, az információhiányok és a koordinációs hiányosságok azt jelentik, hogy a piaci szereplők nem feltétlenül veszik teljes mértékben figyelembe a gazdasági tevékenység költségeit és előnyeit a fogyasztási, beruházási és termelési döntések meghozatalakor. Ezek a piaci hiányosságok – azaz olyan helyzetek, amelyekben a piacok beavatkozás nélkül vélhetően nem képesek hatékony eredmény felmutatására – nem vezetnek el az optimális jóléthez a fogyasztók és a társadalom egésze számára, aminek következtében állami támogatás hiányában a végzett gazdasági tevékenységekkel kapcsolatban elégtelen lenne a környezetvédelem szintje.
11. A tagállami hatóságoknak biztosítaniuk kell, hogy a támogatási intézkedés, a hozzá kapcsolódó feltételek, az elfogadására vonatkozó eljárások és a támogatott tevékenység ne ütközzön az uniós környezetvédelmi jogba. A tagállami hatóságoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a támogatásokkal kapcsolatos döntéshozatal során az érintett lakosság lehetőséget kapjon a konzultációra. Végül lehetőséget kell biztosítani az egyéneknek és szervezeteknek, hogy nemzeti bíróságok előtt megtámadják a támogatást vagy az azt végrehajtó intézkedéseket, amennyiben bizonyítékot szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy az uniós környezetvédelmi jogszabályokat nem tartják be ⁽⁸⁾.

⁽⁷⁾ A Tanács (EU) 2015/1588 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a horizontális állami támogatások bizonyos fajtáira történő alkalmazásáról (HL L 248., 2015.9.24., 1. o.).

⁽⁸⁾ A környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló Aarhusi Egyezmény nemzeti szintű végrehajtása tekintetében lásd a környezeti ügyekben az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló bizottsági közleményt (HL C 275., 2017.8.18., 1. o.).

2. HATÁLY ÉS FOGALOMMEGHATÁROZÁSOK

2.1. Alkalmazási kör

12. Ezt az iránymutatást a gazdasági tevékenységek fejlesztésének elősegítése céljából a környezetvédelmet javító módon nyújtott állami támogatásokra, valamint az energiaágazatban a Szerződés által szabályozott tevékenységekre kell alkalmazni, amennyiben a támogatási intézkedések az iránymutatás 2.2. szakaszának alkalmazási körébe tartoznak. Ezért ez az iránymutatás azokban az ágazatokban is alkalmazandó, amelyekre az állami támogatások tekintetében egyedi uniós szabályok vonatkoznak, amennyiben ezek a különös uniós szabályok eltérően nem rendelkeznek, vagy nem tartalmazznak ugyanarra az intézkedésre adott környezetvédelmi támogatásra vagy az energetikai támogatásra vonatkozó rendelkezéseket, amely esetben az ágazatspecifikus szabályok érvényesülnek. Ez az iránymutatás elsőbbséget élvez a légiközlekedési iránymutatás⁽⁹⁾ 17. pontjának b) alpontjával szemben az évi 5 milliónál nagyobb utasforgalmú nagy repülőterek javára nyújtott környezetvédelmi támogatási intézkedések tekintetében.
13. Ez az iránymutatás nem vonatkozik az alábbiakra:
- a) kevesebb természeti erőforrás igénybevétele céljából környezetbarát termékek, gépek, illetve szállítási eszközök tervezésének és gyártásának, illetve az erőművekben vagy más termelési egységekben a biztonság vagy a higiénia javítására irányuló intézkedéseknek az állami támogatása⁽¹⁰⁾;
 - b) a kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszerében⁽¹¹⁾ meghatározott szabályok hatálya alá tartozó, kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatás;
 - c) a mezőgazdasági és erdészeti ágazatban⁽¹²⁾ vagy a halászati és akvakultúra-ágazatban⁽¹³⁾ nyújtott állami támogatásokra vonatkozó szabályok hatálya alá tartozó állami támogatás;
 - d) Az atomenergiára nyújtott állami támogatás.
14. Környezetvédelmi és energetikai támogatás nem nyújtható a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról szóló bizottsági iránymutatásban meghatározottak szerint⁽¹⁴⁾ nehéz helyzetben lévő vállalkozásoknak.
15. Az olyan vállalkozás javára szóló támogatás értékelésekor, amellyel szemben valamely még nem teljesített, támogatást jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánító korábbi bizottsági határozaton alapuló visszafizetési felszólítás van érvényben, a Bizottság figyelembe veszi a még visszafizetendő támogatási összeget⁽¹⁵⁾.

2.2. Az iránymutatás hatálya alá tartozó támogatási intézkedések

16. A Bizottság a környezetvédelmi és energetikai intézkedések számos olyan kategóriáját azonosította, amelyek tekintetében az állami támogatás a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében összeegyeztethető lehet a belső piaccal bizonyos feltételek teljesülése esetén:
- a) az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és elnyelésére nyújtott támogatás, a megújuló energia és az energiahatékonyság támogatása révén is;
 - b) támogatás az épületek energetikai és környezeti teljesítményének javításához;

⁽⁹⁾ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a repülőtereknek és a légitársaságoknak nyújtott állami támogatásról (HL C 99., 2014.4.4., 3. o.).

⁽¹⁰⁾ A környezetvédelmi támogatás általában kevésbé torzító hatású és hatékonyabb, ha azt a környezetbarát termékek fogyasztójának/felhasználójának, nem pedig a környezetbarát termék előállítójának/gyártójának adják. Ez nem érinti a tagállamok azon lehetőségét, hogy környezetvédelmi támogatást nyújtsanak a vállalkozásoknak gyártási tevékenységeik környezetvédelmi színvonalának növelése érdekében.

⁽¹¹⁾ A Bizottság közleménye – A kutatáshoz, fejlesztéshez és innovációhoz nyújtott állami támogatások keretrendszere (HL C 198., 2014.6.27., 1. o.).

⁽¹²⁾ A mezőgazdasági és erdészeti ágazatban, valamint a vidéki térségekben nyújtott állami támogatásokról szóló európai uniós iránymutatások, 2014–2020 (HL C 204., 2014.7.1., 1. o.).

⁽¹³⁾ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a halászati és az akvakultúra-ágazatban nyújtott állami támogatások vizsgálatáról (HL C 217., 2015.7.2., 1. o.).

⁽¹⁴⁾ A Bizottság közleménye – Iránymutatás a nehéz helyzetben lévő, nem pénzügyi vállalkozásoknak nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási állami támogatásról (HL C 249., 2014.7.31., 1. o.).

⁽¹⁵⁾ Lásd a Törvényszék 1995. szeptember 13-i ítéletét, TWD kontra Európai Bizottság, T-244/93 és T-486/93, ECLI:EU:T:1995:160, 56. pont. Lásd továbbá: A Bizottság közleménye – Bizottsági közlemény a jogellenes és összeegyeztethetetlen állami támogatások visszafizetéséről (HL C 247., 2019.7.23., 1. o.).

- c) támogatás (légi, közúti, vasúti, belvízi és tengeri szállításhoz használt) tiszta üzemű gépjárművek, valamint tiszta kiszolgáló berendezések beszerzéséhez és lízingeléséhez, valamint járművek és mobil kiszolgáló berendezések utólagos átalakításához;
- d) a kibocsátásmentes és tiszta üzemű gépjárművek elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúrájának kiépítéséhez nyújtott támogatás;
- e) az erőforrás-hatékonyság és a körforgásos gazdaságra való áttérés céljából nyújtott támogatás;
- f) az üvegházhatást okozó gázoktól eltérő szennyezés megelőzéséhez vagy csökkentéséhez nyújtott támogatás;
- g) a környezeti károk felszámolására, a természetes élőhelyek és ökoszisztémák rehabilitációjára, a biológiai sokféleség védelmére vagy helyreállítására, illetve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése érdekében hozott természetén alapuló megoldások végrehajtására nyújtott beruházási támogatás;
- h) adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott támogatás;
- i) a villamosenergia-ellátás biztonsága érdekében nyújtott támogatás;
- j) az energetikai infrastruktúrára nyújtott támogatás;
- k) a távfűtéshez és távhűtéshez nyújtott támogatás;
- l) az energiaigényes felhasználók villamosenergia-fogyasztására kivetett adójellegű díjak csökkentésének formájában nyújtott támogatás;
- m) a szén-, tőzeg- vagy olajpala-tüzelésű erőművek, valamint a szén-, tőzeg- vagy olajpala-kitermeléssel kapcsolatos bányászati műveletek bezárásához nyújtott támogatás;
- n) az éghajlati, környezetvédelmi és energetikai kérdésekkel kapcsolatos tanulmányokhoz vagy tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatás.

2.3. Az iránymutatás felépítése

- 17. A 3. fejezet határozza meg azokat az összeegyeztethetőségi feltételeket, amelyeket az ezen iránymutatás által érintett különféle támogatási kategóriákra általánosan alkalmazni kell. A támogatáshalmazódásról szóló 3.2.1.3.1. szakasz az ezen iránymutatás által érintett valamennyi támogatási kategóriára vonatkozik. A 4. fejezet konkrét összeegyeztethetőségi kritériumokat fektet le, amelyek az említett fejezet különböző szakaszaiban szereplő támogatási intézkedésekre vonatkoznak. A 3. fejezetben foglalt összeegyeztethetőségi kritériumokat kell alkalmazni, kivéve, ha a 4. fejezet egyes célzott szakaszaiban konkrétabb rendelkezések kerültek meghatározásra.
- 18. Eltérő rendelkezés hiányában az ebben az iránymutatásban meghatározott feltételek vonatkoznak a támogatási programokra és az egyedi támogatásokra, függetlenül attól, hogy azok támogatási programon alapulnak-e vagy ad hoc jelleggel nyújtják azokat.

2.4. Fogalommeghatározások

- 19. Ezen iránymutatás alkalmazásában a következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:
 - 1. „ad hoc támogatás”: nem támogatási program keretében nyújtott támogatás;
 - 2. „támogatási intenzitás”: a támogatás bruttó összege a projekt elszámolható költségeinek százalékában kifejezve; Valamennyi felhasznált adatnak az adók vagy egyéb díjak levonása előtti adatnak kell lennie. Ha a támogatást nem vissza nem térítendő támogatás formájában nyújtják, a támogatás összegének a bruttó támogatási egyenértéket kell tekinteni. A több részletben kifizetett támogatást az odaítélés időpontjában való értékén kell kiszámítani. Diszkontálás céljára és kedvezményes kamatozású hitel⁽¹⁶⁾ esetében a támogatás összegének kiszámítására használt kamatlábnak a támogatás odaítélésekor érvényes referencia-kamatlábát kell tekinteni. A támogatási intenzitás kiszámítása kedvezményezettenként történik;
 - 3. „támogatott területek”: azok a területek, amelyeket a támogatás odaítélésekor egy jóváhagyott regionális támogatási térképen szerepeltek a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének a) és c) pontja alapján;
 - 4. „kiegyenlítő szabályozás” a villamos energia tekintetében: az (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁽¹⁷⁾ 2. cikke 10. pontjában meghatározott kiegyenlítő szabályozás;

⁽¹⁶⁾ Piaci kamatláb alatti kamatozású hitel.

⁽¹⁷⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/943 rendelete (2019. június 5.) a villamos energia belső piacáról (HL L 158., 2019.6.14., 54. o.).

5. „mérlegkörfelelős”: az (EU) 2019/943 rendelet 2. cikkének 14. pontjában meghatározott mérlegkörfelelős;
6. „biológiai sokféleség”: az (EU) 2020/852 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹⁸⁾ 2. cikkének 15. pontjában meghatározott biológiai sokféleség;
7. „bioüzemanyagok”: az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽¹⁹⁾ 2. cikkének 33. pontjában meghatározott bioüzemanyagok;
8. „biogáz”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 28. pontjában meghatározott biogáz;
9. „folyékony bio-energiahordozók”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 32. pontjában meghatározott biogáz;
10. „biomassza”: biológiai eredetű termékek, hulladékok és maradékanyagok biológiailag lebontható része, az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 24. pontjában meghatározottak szerint;
11. „biomasszából előállított üzemanyagok”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 27. pontjában meghatározott biomasszából előállított üzemanyagok;
12. „kapacitásmechanizmus”: az (EU) 2019/943 rendelet 2. cikkének 22. pontjában meghatározott kapacitásmechanizmus;
13. „szén-dioxid-leválasztás és -tárolás” (CLT): olyan technológiák összessége, amelyek lehetővé teszik az ipari üzemekből kibocsátott CO₂ – beleértve a folyamatból szükségesen következő kibocsátásokat – leválasztását, vagy a környezeti levegőből közvetlenül történő leválasztását, tároló létesítménybe történő szállítását és a szén-dioxid tartós tárolása céljára megfelelő föld alatti geológiai képződményekbe történő bevezetését teszik lehetővé;
14. A „szén-dioxid-leválasztás és -hasznosítás” (CLH): olyan technológiák összessége, amelyek lehetővé teszik az ipari üzemekből kibocsátott CO₂ – beleértve a folyamatból szükségesen következő kibocsátásokat – leválasztását, vagy a környezeti levegőből közvetlenül történő leválasztását, és annak a CO₂ fogyasztási vagy felhasználási helyre történő szállítását az adott CO₂ teljeskörű felhasználása érdekében;
15. „CO₂-eltávolítás”: olyan emberi tevékenység, amely a CO₂-t a légkörből eltávolítja, és geológiai, szárazföldi vagy óceáni tározókban vagy termékekben tartósan tárolja. Magában foglalja a biológiai vagy geokémiai szénelnyelők meglévő és potenciális antropogén fejlesztését, valamint a közvetlen levegőmegkötést- és tárolást, de nem értendő ide a nem közvetlenül emberi tevékenységgel okozott természetes CO₂-felvétel;
16. „szállítói kötelezettségvállalási rendszer”: olyan rendszer, amelyben értéket teremtenek áruk vagy szolgáltatások nyújtása vonatkozásában azáltal, hogy tanúsítják azokat az árukat vagy szolgáltatásokat, és tanúsítványok vásárlására vonatkozó kötelezettséget rónak a beszállítókra vagy a fogyasztókra;
17. „tisztá mobil földi kiszolgáló berendezés”: a légi vagy tengeri közlekedéshez kapcsolódó szolgáltatások során használt, nulla közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású berendezés;
18. „tisztá mobil kiszolgáló berendezés”: tisztá mobil terminálberendezés és tisztá mobil földi kiszolgáló berendezés;
19. „tisztá mobil terminálberendezés”: olyan mobilberendezés, amelyet terminálterületen belül áruk és intermodális rakodóegységek be-, ki- és átrakodására, valamint rakomány mozgatására használnak, és amelynek nincsen közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátása, vagy – nulla közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású alternatívák hiányában – amelynek a hagyományos terminálberendezéseknél lényegesen alacsonyabb a közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátása;
20. „tisztá üzemű jármű”:
 - a) két- vagy háromkerekű járművekre vagy négykerekű motorkerékpárookra vonatkozóan:
 - i. a 168/2013/EU rendelet hatálya alá tartozó járművek, amelyek nulla kipufogógáz-CO₂-kibocsátással rendelkeznek, az említett rendelet 24. cikkében és V. mellékletében megállapított követelményeknek megfelelően számítva;

⁽¹⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelete (2020. június 18.) a fenntartható befektetések előmozdítását célzó keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/2088 rendelet módosításáról (HL L 198., 2020.6.22., 13. o.).

⁽¹⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

b) a könnyűgépjárművekre vonatkozóan:

- i. M1, M2 vagy N1 kategóriájú jármű, amelynek az (EU) 2017/1151 bizottsági rendeletnek ⁽²⁰⁾ megfelelően meghatározott kipufogógáz-CO₂-kibocsátása nulla;
- ii. a 2009/33/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²¹⁾ 4. cikke 4. pontjának a) alpontjában meghatározott tiszta gépjármű;

c) a nehézgépjárművekre vonatkozóan:

- i. a 2009/33/EK irányelv 4. cikkének 5. pontjában meghatározott kibocsátásmentes nehézgépjármű;
- ii. 2025. december 31-ig az (EU) 2019/1242 európai parlamenti és tanácsi rendelet 3. cikkének 12. pontjában meghatározott alacsony kibocsátású nehézgépjármű ⁽²²⁾;
- iii. 2025. december 31-ig a 2009/33/EK irányelv 4. cikke 4. pontjának b) alpontjában meghatározott és az (EU) 2019/1242 rendelet hatálya alá nem tartozó tiszta jármű;

d) belvízi hajókra vonatkozóan:

- i. nulla közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású belvízi személy- vagy teherszállító hajók;
- ii. a hibrid vagy két üzemanyaggal működő hajók, amelyek a rendes működésükhöz szükséges energiát legalább 50 %-ban a nulla közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású üzemanyagból vagy hálózati áramból származtatják;
- iii. olyan belvízi teherszállító hajók, amelyek Nemzetközi Tengerészeti Szervezet energiahatékonysági működési mutatója segítségével számított (vagy új hajó esetében becsült) tonnakilóméterenkénti közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátása (gCO₂/tkm) 50 %-kal kisebb, mint a nehézgépjárművekre (5-LH alcsoport) az (EU) 2019/1242 rendelet 11. cikkével összhangban meghatározott átlagos CO₂-referenciakibocsátás;

Annak értékelése során, hogy egy hajó tiszta üzemű gépjárműnek minősül-e, a Bizottság figyelembe veszi az érintett ágazatban bekövetkezett fejleményeket, többek között azon műszaki vizsgálati kritériumokra hivatkozással, amelyek alapján egy tevékenység jelentős mértékben hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez, az (EU) 2020/852 rendelet alapján a vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározottak szerint;

e) a tengeri hajókra vonatkozóan:

- i. nulla közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású tengeri vagy part menti személy- vagy teherszállításra, kikötői műveletekre vagy kiegészítő tevékenységre használt hajók; vagy
- ii. az a személyszállításra, teherszállításra, kikötői műveletekre vagy kiegészítő tevékenységekre szolgáló tengerjáró és part menti hajó, amely a rendes működéséhez tengeren vagy kikötőkben legalább az energiája 25 %-át nulla közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású üzemanyagokból vagy hálózatról tölthető villamosenergiából nyerő hibrid vagy vegyes üzemű motorral rendelkezik, vagy a Nemzetközi Tengerészeti Szervezet 2022. április 1-jén alkalmazandó energiahatékonysági tervezési mutatója követelményeinél 10 %-kal kisebb EEDI-értéket ért el és a hajó képes nulla közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású üzemanyagok vagy megújuló energiaforrásból származó üzemanyagok felhasználásával hajózni; vagy

⁽²⁰⁾ A Bizottság (EU) 2017/1151 rendelete (2017. június 1.) a könnyű személygépjárművek és haszongépjárművek (Euro 5 és Euro 6) kibocsátás tekintetében történő típusjóváhagyásáról és a járműjavítási és -karbantartási információk elérhetőségéről szóló 715/2007/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet kiegészítéséről (HL L 175., 2017.7.7., 1. o.).

⁽²¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/33/EK irányelve (2009. április 23.) a tiszta és energiahatékony közúti járművek használatának előmozdításáról (HL L 120., 2009.5.15., 5. o.).

⁽²²⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1242 rendelete (2019. június 20.) az új nehézgépjárművek szén-dioxid-kibocsátási előírásainak meghatározásáról, valamint az 595/2009/EK és az (EU) 2018/956 európai parlamenti és tanácsi rendelet és a 96/53/EK tanácsi irányelv módosításáról (HL L 198., 2019.7.25., 202. o.).

- iii. azok a tengeri vagy part menti teherszállító hajók, amelyeket kizárólag olyan part menti és rövid távú tengeri szolgáltatások nyújtására használnak, amelyek célja, hogy lehetővé tegyék a jelenleg szárazföldön zajló áruszállításról a tengeri szállításra történő modális váltást, és amelyeknek az EEDI segítségével számított közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátása 50 %-kal kisebb, mint a nehézgépjárművekre (5-LH alcsoport) az (EU) 2019/1242 rendelet 11. cikkével összhangban meghatározott átlagos CO₂-referenciakibocsátás;

Annak értékelése során, hogy egy hajó tiszta üzemű gépjárműnek minősül-e, a Bizottság figyelembe veszi az érintett ágazatban bekövetkezett fejleményeket, többek között azon műszaki vizsgálati kritériumokra hivatkozással, amelyek alapján egy tevékenység jelentős mértékben hozzájárul az éghajlatváltozás mérsékléséhez, az (EU) 2020/852 rendelet alapján a vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusban meghatározottak szerint;

f) a vasúti járművekre vonatkozóan:

- i. zéró közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású vasúti járművek;
- ii. az a vasúti jármű, amelynek közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátása nulla, ha a szükséges infrastruktúrával felszerelt vágányon üzemeltetik és hagyományos motort használ, amennyiben nem áll rendelkezésre ilyen infrastruktúra (kétüzemű);

g) repülőgépekre vonatkozóan:

- i. zéró közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású légi jármű;
- ii. olyan légi jármű, amely lényegesen jobb környezeti teljesítményt mutat a piacon széles körben elérhető alternatívának megfelelő, azonos felszálló tömegű légi járműhöz képest;

21. „kapcsolt energiatermelés” vagy kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés: a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²³⁾ 2. cikkének 30. pontjában meghatározott kapcsolt energiatermelés;
22. „szennyezett terület”: olyan terület, amelyen anyagok vagy vegyi anyagok emberi tevékenység által okozott előfordulása megerősítetten olyan szintű, amely – figyelembe véve a terület, a tengerfenék vagy a folyók jelenlegi és jövőbeni jóváhagyott hasznosítását – jelentős kockázatot jelent az emberi egészségre vagy a környezetre;
23. „demonstrációs projekt”: az (EU) 2019/943 rendelet 2. cikkének 24. pontjában meghatározott demonstrációs projekt;
24. „digitalizáció”: elektronikus eszközök és/vagy rendszerek által végzett olyan technológiák bevezetése, amelyek lehetővé teszik a termékfunkciók bővítését, az online szolgáltatások fejlesztését, a folyamatok korszerűsítését vagy az árutermelés és szolgáltatásnyújtás területén a közvetítők kiiktatásán alapuló üzleti modellekre való áttérést, és végső soron átalakító hatást eredményeznek;
25. „ártalmatlanítás”: a 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁴⁾ 3. cikkének 19. pontjában meghatározott ártalmatlanítás;
26. „elosztórendszer-üzemeltető”: az (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁵⁾ 2. cikkének 29. pontjában meghatározott elosztórendszer-üzemeltető;
27. „távfűtés” vagy „távkihűtés”: a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽²⁶⁾ 19. cikkének 2. pontjában meghatározott távfűtés vagy távkihűtés;

⁽²³⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/27/EU irányelve (2012. október 25.) az energiahatékonyságról, a 2009/125/EK és a 2010/30/EU irányelv módosításáról, valamint a 2004/8/EK és a 2006/32/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 315., 2012.11.14., 1. o.).

⁽²⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).

⁽²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

⁽²⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/31/EU irányelve (2010. május 19.) az épületek energiahatékonyságáról (HL L 153., 2010.6.18., 13. o.).

28. „távfűtési és/vagy -hűtési rendszerek”: hő- vagy hűtőenergia-termelő létesítmények, a hőátadó és -elosztóhálózatból álló rendszer, amely magában foglalja mind a csővezetékek „elsődleges” – vagy átviteli – és a fogyasztók hő- vagy hűtésellátását szolgáló „másodlagos” hálózatát. A távfűtésre való hivatkozást távfűtési és/vagy hűtési rendszerként is érteni kell attól függően, hogy a hálózatok hőt vagy hűtést együttesen vagy külön szolgáltatnak-e;
29. „ökoinnováció”: az innovatív tevékenységek valamennyi formája, beleértve az új termelési folyamatokat, új termékeket vagy szolgáltatásokat, valamint új irányítási és üzleti módszereket, amelyek célja vagy hatása a környezetvédelem jelentős javítása és a szennyezés környezeti hatásainak jelentős csökkentése. E fogalommeghatározás alkalmazásában az alábbiak nem tekintendők innovációnak:
- a) csak a környezetvédelem kisebb fokú változását vagy fejlesztését eredményező tevékenységek;
 - b) a termelési vagy szolgáltatási képességek növelése olyan gyártási vagy logisztikai rendszerek hozzáadása által, amelyek nagyban hasonlítanak a már használatban lévőkhöz;
 - c) az üzleti gyakorlatokban, a munkahelyi szervezetben vagy külső kapcsolatokban eszközölt olyan változtatások, amelyek a vállalkozáson belül már alkalmazott szervezési módszerekre alapulnak;
 - d) a vezetési stratégia megváltozása;
 - e) az összeolvadások és felvásárlások;
 - f) egy eljárás alkalmazásának beszüntetése;
 - g) az egyszerű tőkepótlás vagy tőkenövelés;
 - h) a kizárólag a tényezőárok megváltozásához köthető változások, az egyedi igényekhez igazítás, a rendes szezonális és ciklikus változások;
 - i) az új vagy jelentősen továbbfejlesztett termékek kereskedelme;
30. „ökoszisztéma” vagy „ökológiai rendszer”: az (EU) 2020/852 rendelet 2. cikkének 13. pontjában meghatározott ökoszisztéma vagy ökológiai rendszer;
31. „energiahatékonyság”: a 2012/27/EU irányelv 2. cikkének 4. pontjában meghatározott energiahatékonyság;
32. „energiatárolás”: az energia villamosenergia-rendszerben történő tárolása az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 59. pontjában meghatározottak szerint;
33. „energiatároló létesítmény”: a villamosenergia-rendszerben lévő energiatároló létesítmény az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 60. pontjában meghatározottak szerint;
34. „hatékony távfűtés és távhűtés”: a 2012/27/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke 41. pontjában meghatározott hatékony távfűtés vagy távhűtés;
35. „megújuló energia”: csak az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott megújuló energiaforrásokat felhasználó üzemek általi energiatermelés, valamint hagyományos energiaforrásokat is alkalmazó vegyes üzemekben az energiaérték szempontjából megújuló energiaforrásokból nyert energiarész, ideértve a (megújuló energiát előállító létesítménnyel együtt vagy ahhoz kiegészítőként telepített) mérőórával ellátott tárolórendszerek feltöltésére használt megújuló forrásokból előállított villamosenergiát, a tárolórendszerek eredményeként nyert villamos energia kivételével;
36. „energetikai infrastruktúra” ⁽²⁷⁾: minden olyan fizikai berendezés vagy létesítmény, amely az Unió területén található vagy az Uniót egy vagy több harmadik országgal kapcsolja össze, és az alábbi kategóriákba tartozik:

⁽²⁷⁾ Olyan projektek, amelyeket egy előzetesen megnevezett felhasználó vagy azok kis csoportja számára építettek és igényeihez igazítottak (külön kiépített infrastruktúra), nem minősülnek energetikai infrastruktúrának.

a) a villamos energia tekintetében:

- i. az átviteli és elosztó rendszerek, ahol „átvitel” a villamos energia szárazföldön és tengeren történő szállítása igen nagy feszültségű és nagyfeszültségű, összekapcsolt rendszereken a végső fogyasztókhoz vagy az elosztókhoz való eljuttatás céljából, nem beleértve az ellátást, míg „elosztás” a villamos energia szárazföldön és tengeren történő szállítása nagyfeszültségű, közép- és alacsony feszültségű elosztóhálózatokon a fogyasztóhoz való eljuttatás céljából, nem beleértve az ellátást;
- ii. az i. alpontban hivatkozott rendszerek biztonságos, védett és hatékony működéséhez szükséges valamennyi felszerelés és berendezés, beleértve a minden feszültségi szinten alkalmazandó védelmi, a felügyeleti és a szabályozó rendszereket és állomásokat is;
- iii. teljes mértékben integrált hálózati elemek az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 51. pontjában meghatározottak szerint;
- iv. intelligens energiahálózatok, amelyek információs és kommunikációs technológiákat integráló olyan rendszerek és rendszerelemek, amelyek operatív digitális platformokon, vezérlőrendszereken és érzékelő technológiákon keresztül mind az átviteli, mind pedig az elosztási szinten alkalmaznak információs és kommunikációs technológiákat, egy biztonságosabb, hatékonyabb és intelligensebb villamosenergia-átviteli és -elosztási hálózat megteremtése, az új energiatermelési, -tárolási és -fogyasztási formák integrálási képességének javítása, valamint új üzleti modellek és piaci struktúrák alkalmazása érdekében;
- v. off-shore villamosenergia-hálózatok, amelyek az i. alpontban meghatározott villamosenergia-átviteli vagy elosztási infrastruktúra bármely kettős funkciójú berendezése vagy létesítménye: a tengeri megújuló forrásokból előállított villamos energia tengeri termelőhelyekről két vagy több országba bekapcsolása, és átvitele vagy elosztása. Ebben beletartoznak az intelligens hálózatok és a védett, biztonságos és hatékony működéshez elengedhetetlen bármely csatlakozó tengeri berendezés vagy létesítmény, beleértve a védelmi, felügyeleti és vezérlőrendszereket, valamint a szükséges állomásokat is, ha azok is a technológiai interoperabilitást – többek között a különböző technológiák interfészeinek kompatibilitását – biztosítják;

b) gáz (földgáz, biogáz – ideértve a biometánt is – és/vagy nem biológiai eredetű megújuló gáz) tekintetében:

- i. olyan, gáz átvitelére és elosztására szolgáló csővezetékek, amelyek egy hálózathoz tartoznak, kivéve az upstream földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeket;
- ii. az i. alpontban említett nagynyomású gázvezetékekhez csatlakozó földfelszín alatti tároló létesítmények;
- iii. cseppfolyósított vagy sűrített gázhoz használt átviteli, tároló- és újragázosító vagy dekompressziós létesítmények;
- iv. a rendszer biztonságos, védett és hatékony működéséhez, illetve a kétirányú kapacitás megvalósításához szükséges felszerelések és berendezések, ideértve a kompresszorállomásokat is;
- v. intelligens gázhálózatok, amelyek a következő olyan berendezések vagy létesítmények bármelyikéből állnak, amelyek célja a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok (beleértve a hidrogént és nem biológiai eredetű gázokat) hálózatba történő integrálásának lehetővé tétele és elősegítése: információs és kommunikációs technológiákat, vezérlőrendszereket és érzékelőtechnológiákat annak érdekében integráló digitális rendszerek és rendszerelemek, hogy lehetővé tegyék egy gázhálózaton belül a gáztermelés, -átvitel, -elosztás és -fogyasztás interaktív és intelligens nyomon követését, mérését, minőség-ellenőrzését és kezelését. Ezenkívül az említett intelligens hálózatok adott esetben olyan berendezéseket is alkalmazhatnak, amelyek lehetővé teszik az elosztási szint és az átviteli szint közötti kétirányú áramlásokat és a meglévő hálózat ehhez kapcsolódóan szükségessé váló korszerűsítéseit is;

c) a hidrogén tekintetében ⁽²⁸⁾:

- i. hidrogén nagynyomású szállítására szolgáló átviteli csővezetékek, valamint a hidrogén helyi elosztására szolgáló elosztó csővezetékek, több hálózati felhasználó számára átlátható és megkülönböztetéstől mentes hozzáférés biztosításával;
- ii. tároló létesítmény, amelyet nagy tisztaságú hidrogén tárolására használnak, beleértve a hidrogénterminálnak a tárolásra használt részét, a termelési műveletekhez használt rész kivételével, és ideértve a kizárólag a hidrogénhálózat-üzemeltetők számára feladataik ellátásához fenntartott létesítményeket is. A hidrogéntároló létesítmények közé tartoznak az i. alpontban említett nagynyomású hidrogén átviteli vagy elosztó vezetékekhez csatlakozó, föld alatti tárolólétesítmények;
- iii. hidrogénnek vagy más kémiai anyagokba ágyazott hidrogénnek a hálózatba injektálás céljából történő átadására, átvételére, gázzá visszaalakítására vagy dekompressziójára szolgáló létesítmények;
- iv. terminál, amely a folyékony hidrogén hidrogénhálózatba injektálás céljából gázhalmazállapotú hidrogénné történő átalakítására szolgáló berendezés. A terminálok részét képezik az átalakítási folyamathoz, majd a hidrogénhálózatba történő besajtoláshoz szükséges kiegészítő berendezések és az ideiglenes tárolás, de a hidrogénterminál tárolásra használt része nem;
- v. rendszerösszekötő, amely olyan hidrogénhálózat (vagy annak egy része), amely a tagállamok közötti határon, vagy egy tagállam és egy harmadik ország közötti határon halad át a tagállamok területéig vagy az adott tagállam felségvizéig;
- vi. a hidrogénrendszer biztonságos, védett és hatékony működéséhez, illetve a kétirányú kapacitás megvalósításához szükséges felszerelések és berendezések, ideértve a kompresszorállomásokat is;

d) a szén-dioxid tekintetében ⁽²⁹⁾:

- i. az upstream csővezeték-hálózat kivételével azon csővezetékek, amelyeket a szén-dioxid több forrásból, azaz olyan ipari berendezésekből (az erőműveket is ideértve) történő szállítására használnak, amelyek égetéssel vagy más, fosszilis vagy nem fosszilis széntartalmú összetevőket tartalmazó kémiai reakciók útján szén-dioxidot állítanak elő, a 2009/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁰⁾ 3. cikke értelmében a szén-dioxid állandó geológiai tárolása vagy a szén-dioxid alapanyagként vagy biológiai folyamatok hozamának fokozására történő felhasználása céljából;
- ii. a szén-dioxid szállításához vagy tárolásához szükséges cseppfolyósításra vagy tárolásra szolgáló létesítmények;
- iii. a szén-dioxidnak a 2009/31/EK irányelv 3. cikke szerinti állandó geológiai tárolására használt, egy adott geológiai formáción belüli infrastruktúra, illetve az ehhez kapcsolódó felszíni és besajtoló berendezések;
- iv. bármely, a rendszer megfelelő, biztonságos és hatékony működéséhez szükséges felszerelés vagy berendezés, ideértve a védelmi, felügyeleti vagy szabályozó rendszereket is. Ez magában foglalhatja a szén-dioxid szállítására és tárolására szolgáló mobil eszközöket, feltéve, hogy az ilyen mobil eszközök megfelelnek a tiszta üzemű gépjármű meghatározásának;

⁽²⁸⁾ Az i–vi. alpontban említett eszközök bármelyike lehet újonnan épített vagy földgázból hidrogénné átalakított (más célra történő felhasznált) eszköz, illetve e kettő kombinációja. A hidrogén vonatkozásában az i–vi. alpontban felsorolt olyan eszközök, amelyekhez harmadik fél hozzáférhet, energetikai infrastruktúrájának minősülnek.

⁽²⁹⁾ A széndioxid vonatkozásában az i–iv. alpontban felsorolt olyan eszközök, amelyekhez harmadik fél hozzáférhet, energetikai infrastruktúrájának minősülnek.

⁽³⁰⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/31/EK irányelve (2009. április 23.) a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról (HL L 140., 2009.6.5., 114. o.).

- e) hőenergia több termelőtől/felhasználótól gőz, meleg víz vagy hűtött folyadék formájában történő átvitelére vagy elosztására használt infrastruktúra, megújuló energia vagy ipari alkalmazásokból származó hulladékhő felhasználása alapján;
- f) a 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽³¹⁾ 2. cikkének 4. pontjában meghatározott közös érdekű projektek és az EUMSZ 171. cikkében említett közös érdekű projektek;
- g) egyéb infrastruktúra-kategóriák olyan infrastruktúra tekintetében, amely lehetővé teszi a megújuló vagy szén-dioxid-mentes energia termelőinek és felhasználóinak fizikai vagy vezeték nélküli összekapcsolását több hozzáférési és kilépési pontról, és amelyekhez a nem az infrastruktúra tulajdonosához/kezelőjéhez tartozó harmadik felek is hozzáférhetnek;
37. „energiatakarékosság”: az épületek 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 4. pontjában meghatározott energiatakarékossága;
38. „energiamegtakarítás”: a 2012/27/EU irányelv 2. cikkének 5. pontjában meghatározott energiamegtakarítás;
39. „környezetvédelem”: minden olyan intézkedés vagy tevékenység, amelynek célja az emberi tevékenységek által a fizikai környezetben (ideértve a levegőt, vizet és talajt), ökoszisztémákban vagy természeti erőforrásokban okozott szennyezés, kedvezőtlen környezeti hatás vagy egyéb kár mérséklése vagy megelőzése, ideértve az éghajlatváltozás hatásainak mérséklését, az ilyen kár kockázatának csökkentését, a biológiai sokféleség védelme és helyreállítása vagy a természeti erőforrások hatékonyabb felhasználásának előmozdítása céljából hozott intézkedéseket, ideértve az energiatakarékossági intézkedéseket és a megújuló energiaforrások és az üvegházhatású gázok és más szennyező anyagok kibocsátásának csökkentésére szolgáló más technikák használatát, az elsődleges anyagok felhasználásának csökkentése és a hatékonyság növelése céljából a körforgásos gazdasági modellekre történő áttérést. Ez magában foglalja azokat az intézkedéseket is, amelyek megerősítik az alkalmazkodóképességet és minimalizálják az éghajlati hatásokkal szembeni kiszolgáltatottságot;
40. „környezetvédelmi adó vagy adójellegű díj”: olyan adó vagy adójellegű díj, amelyet olyan konkrét adóalapra, termékekre vagy szolgáltatásokra vetnek ki, amelyek egyértelműen káros hatást gyakorolnak a környezetre, illetve amelynek célja bizonyos tevékenységek, áruk vagy szolgáltatások megadóztatása a környezetvédelmi költségeknek az árba történő beépítése vagy annak érdekében, hogy a termelőket és fogyasztókat olyan tevékenységek felé irányítsák, amelyek jobban tekintettel vannak a környezetre;
41. „értékelési terv”: egy vagy több támogatási programot lefedő dokumentum, amely legalább a következő minimális szempontokat tartalmazza:
- a) az értékelendő célok;
 - b) az értékelési kérdések;
 - c) az eredménymutatók;
 - d) az értékelés elvégzéséhez tervezett módszertan;
 - e) az adatgyűjtési követelmények;
 - f) az értékelés tervezett ütemezése, beleértve az időközi és a végső értékelő jelentés benyújtásának napját;
 - g) azon független testület bemutatása, amely az értékelést le fogja folytatni, vagy az annak kiválasztására irányadó kritériumok, valamint az értékelés nyilvános elérhetőségét biztosító módozatok;
42. „kiterjesztett gyártói felelősségi rendszer”: a 2008/98/EK irányelv 2. cikkének 21. pontjában foglalt meghatározás szerinti kiterjesztett gyártói felelősség rendszere;
43. „energiatermelő”: kereskedelmi célból villamos energiát előállító vállalkozás;
44. „üvegházhatású gáz”: minden olyan gáz, amely az infravörös sugárzás elnyelésével hozzájárul az üvegházhatás kialakulásához, beleértve a szén-dioxidot, a metánt, a dinitrogén-oxidot és a fluortartalmú gázokat, például a fluorozott szénhidrogéneket;
45. „nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés”: a 2012/27/EU irányelv 2. cikkének 34. pontjában meghatározott nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés;

⁽³¹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 347/2013/EU rendelete (2013. április 17.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 115., 2013.4.25., 39. o.).

46. „hidrogénhálózat üzemeltetője”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a hidrogén hálózati szállítási feladatát végzi, és aki/amely felelős egy adott terület hidrogénhálózatának üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, és adott esetben annak más hálózatokkal való összekapcsolásáért; felelős továbbá annak biztosításáért, hogy a rendszer hosszú távon alkalmas legyen a hidrogén szállításával kapcsolatos indokolt igények kielégítésére;
47. „kiegyenlítőtelenség”: az (EU) 2017/2195 bizottsági rendelet 2. cikkének 8. pontjában meghatározott kiegyenlítőtelenség;
48. „kiegyenlítőenergia-elszámolás”: az (EU) 2017/2195 bizottsági rendelet 2. cikkének 9. pontjában meghatározott kiegyenlítőenergia-elszámolás;
49. „kiegyenlítőenergia-elszámolási időszak”: az (EU) 2019/943 rendelet 2. cikkének 15. pontjában meghatározott kiegyenlítőenergia-elszámolási időszak;
50. „egyedi támogatás”: támogatási program keretében nyújtott ad hoc támogatás és kötelező bejelentés alá tartozó támogatás;
51. „megszakíthatósági rendszer”: a villamosenergia-ellátás biztonságát szolgáló intézkedés, amelynek célja a villamosenergia-rendszer stabil frekvenciájának biztosítása vagy az ellátás rövid távú problémáinak kezelése, ideértve a terhelés megszakítását is;
52. „mikrovállalkozás”: a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló bizottsági ajánlásban ⁽³²⁾ a mikrovállalkozásokra meghatározott feltételeket teljesítő vállalkozások;
53. „természetesen alapuló megoldás”: olyan, a természet által inspirált és támogatott megoldás, amely költséghatékony, egyszerre nyújt környezeti, társadalmi és gazdasági előnyöket, és segíti az ellenálló képesség kialakítását, és amely helyileg adaptált, erőforrás-hatékony és rendszerszintű beavatkozások révén több és változatosabb természetet és természeti adottságot, illetve folyamatot vezet be a városokba, tájakba és tengeri tájakba;
54. „hálózati szűk keresztmetszetekkel kapcsolatos intézkedés”: a villamosenergia-ellátás biztonságát szolgáló intézkedések, amelyek célja a villamosenergia-átviteli vagy elosztóhálózat rendszeres és hosszú távú elégtelenségének kompenzálása;
55. „szennyező anyag”: az (EU) 2020/852 rendelet 2. cikkének 10. pontjában meghatározott szennyező anyag;
56. „szennyező”: a 75/436/Euratom, ESZAK, EKG tanácsi ajánlás ⁽³³⁾ mellékletének 3. pontjában meghatározott szennyező;
57. „szennyezés”: a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv ⁽³⁴⁾ 3. cikkének 2. pontjában meghatározott környezetszennyezés;
58. „szennyező fizet elv”: az az elv, amelynek értelmében a környezetszennyezés kezelésére hozott intézkedések költségeinek a szennyezés okozóját kell terhelnie;
59. „újrahasználatra való előkészítés”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikke 16. pontjában meghatározott, újrahasználatra való előkészítés;
60. „elektromos töltő infrastruktúra”: tiszta üzemű gépjárműveket vagy tiszta mobil kiszolgáló berendezéseket villamos energiával ellátó, helyhez kötött vagy mobil infrastruktúra;
61. „hasznosítás”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 15. pontjában meghatározott hasznosítás;
62. „újrafeldolgozás”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 17. pontjában meghatározott újrafeldolgozás;
63. „referenciaprojekt”: valamely támogatási programra jogosult kedvezményezett kategóriájában az átlagos projektet reprezentáló mintaprojekt;

⁽³²⁾ A Bizottság 2003. május 6-i ajánlása a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról (HL L 124., 2003.5.20., 36. o.).

⁽³³⁾ A Tanács 1975. március 3-i ajánlása a környezeti ügyekkel kapcsolatos hatósági költségfelosztásról és intézkedésekről (HL L 194., 1975.7.25., 1. o.).

⁽³⁴⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

64. „hidrogéntöltő infrastruktúra”: olyan helyhez kötött vagy mobil infrastruktúra, amely hidrogén, földgáz – gáznemű formában (sűrített földgáz (CNG)) és cseppfolyósított formában (folyékony földgáz (LNG)) –, biogáz és bioüzemanyagok szolgáltatását végzi, ideértve a fejlett bioüzemanyagokat, vagy megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiából előállított szintetikus üzemanyagokat;
65. „rehabilitáció”: olyan környezetgazdálkodási intézkedések, amelyek célja az ökoszisztéma működésének helyreállítása a leromlott területeken, amelyek esetében a cél az ökoszisztéma-szolgáltatások megújítása és folyamatos biztosítása, nem pedig a kijelölt természetes vagy féltermészetes referencia-ökoszisztéma biológiai sokfélesége és integritása;
66. „helyreállítás”: olyan környezetgazdálkodási tevékenységek, mint például a szennyeződések vagy a felesleges tápanyagok eltávolítása a talajból és a vízből, vagy a talaj és a víz méregtelenítése, amelyek célja a környezetromlás forrásainak megszüntetése;
67. „megújuló villamosenergia”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikke 1. pontjának meghatározása szerinti, megújuló erőforrásokból előállított villamos energia;
68. „megújulóenergia-közösség”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 16. pontjában meghatározott megújulóenergia-közösség;
69. „megújuló energia”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 1. pontjában meghatározott, megújuló energiaforrásokból előállított energia vagy megújuló energia;
70. „megújuló hidrogén”: megújuló energiából a nem biológiai eredetű, megújuló folyékony és gáznemű közlekedési üzemanyagokra az (EU) 2018/2001 irányelvben meghatározott módszerek szerint előállított hidrogén;
71. „nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó közlekedési célú üzemanyagok”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 36. pontjában meghatározott nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó közlekedési célú üzemanyagok;
72. „erőforrások megfelelése”: a termelési kapacitás azon szintje, amelyet az uniós intézmények által a villamos energia egységes piacának megteremtésében kulcsszereplőként elismert szervezetekben – például a Villamosenergia-piaci Átvitelirendszer-üzemeltetők Európai Hálózata (ENTSO-E) által – alkalmazott hagyományos statisztikai mutató alapján mindenkor megfelelőnek ítélnék az ajánlattételi övezetek szükségleteinek kielégítésére;
73. „erőforrás-hatékonyság”: a kimeneti egység előállításához szükséges inputok mennyiségének csökkentése, vagy az elsődleges inputok másodlagos inputokkal történő kiváltása;
74. „helyreállítás”: az ökoszisztéma helyreállítása elősegítésének folyamata, amelynek célja a biológiai sokféleség megőrzése és az ökoszisztéma különösen az éghajlatváltozásnak való ellenálló képességének növelése. Az ökoszisztémák helyreállítása magában foglalja az ökoszisztéma állapotának javítása érdekében hozott intézkedéseket és az olyan ökoszisztémák újjáteremtését vagy helyreállítását, amelyekben ez az állapot megszűnt, valamint az ökoszisztéma éghajlatváltozásnak való ellenálló képességének és alkalmazkodásának javítását;
75. „újrahasználat”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 13. pontjában meghatározott újrahasználat, amely magában foglal minden olyan műveletet, amelynek során a nem hulladéknak minősülő termékeket vagy alkatrészeket más célokra használják fel, mint amelyre eredetileg szolgáltak;
76. „kisvállalkozás”: a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló bizottsági ajánlásban a kisvállalkozásokra meghatározott feltételeket teljesítő vállalkozások;
77. „kis- és középvállalkozások (a továbbiakban: kkv-k)”: a mikro-, kis- és középvállalkozások meghatározásáról szóló bizottsági ajánlásban meghatározott feltételeket teljesítő vállalkozások;
78. „kisebb közepes piaci tőkeértékű vállalat”: nem kkv-nak minősülő olyan vállalkozás, amelynek a 651/2014/EU bizottsági rendelet ⁽³⁵⁾ I. mellékletének 3–6. cikke szerint számított alkalmazotti létszáma nem haladja meg a 499 főt, és amelynek éves forgalma nem haladja meg a 100 millió EUR-t, és éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 86 millió EUR-t; Több szervezet akkor tekinthető egy vállalkozásnak, ha a 651/2014/EU rendelet I. melléklete 3. cikkének (3) bekezdésében felsorolt feltételek bármelyike teljesül;

⁽³⁵⁾ A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről nyilvántartásáról (HL L 187., 2014.6.26., 1. o.).

79. „intelligens töltés”: olyan elektromos töltési művelet, amelynek során elektronikus kommunikáció útján kapott információk alapján, valós időben kiigazításra kerül az elembe betöltésre kerülő villamos energia intenzitása;
80. „okosfunkció-fogadási alkalmasság”: az épületek vagy önálló rendeltetési egységeik azon képessége, hogy működésükben igazodjanak a használó igényeihez, hogy optimalizálják az energiahatékonyságot és az általános teljesítményt, valamint hogy alkalmazkodjanak a hálózathoz érkező jelekhez;
81. „szokványos kiegyenlítési feladatok”: technológiákat átfogó, megkülönböztetésmentes kiegyenlítési feladatok, amelyek egyetlen termelőt sem mentesít az (EU) 2019/943 rendelet 5. cikkében meghatározott kiegyenlítési felelősség alól;
82. „munkálatok kezdete”: az első biztos elkötelezettség (például berendezések megrendelése vagy az építkezés megkezdése), amely egy beruházást visszafordíthatatlanná tesz. Nem tekintendők a munkálatok kezdetének a földterület megvásárlása vagy az olyan előkészítő munkálatok, mint az engedélyek beszerzése és az előzetes megvalósíthatósági tanulmányok elkészítése. Felvásárlás esetén a „munkálatok kezdete” a felvásárolt létesítményhez közvetlenül kapcsolódó eszközök megszerzésének időpontja;
83. „stratégiai tartalék”: olyan kapacitásmechanizmus, amelynek révén a villamosenergia-kapacitást – például termelést, tárolást vagy a keresletoldali választ – a villamosenergia-piacon kívül tartják, és csak meghatározott körülmények között teszik elérhetővé;
84. „teljes tulajdonlási költség”: a jármű megszerzésének vagy élettartama alatt tulajdonban tartásának teljes költsége, beleértve jármű beszerzésének vagy lízingelésének költségeit, az üzemanyagköltségeket, a karbantartási és javítási költségeket, a biztosítási költségeket, a finanszírozási költségeket és az adókat;
85. „átvitelrendszer-üzemeltető” (TSO): az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 35. pontjában meghatározott átvitelrendszer-üzemeltető;
86. „jármű”: a következők bármelyike:
- a) M1, M2, N1, M3, N2, N3 vagy L kategóriájú közúti jármű;
 - b) belvízi vagy tengeri és part menti személy- vagy teherszállító hajók;
 - c) vasúti járművek;
 - d) légi járművek;
87. „kezelés”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 14. pontjában meghatározott kezelés;
88. „uniós minimum-adómérték”: az uniós jog által előírt minimum-adómérték; az energiatermékek és a villamos energia vonatkozásában ez a 2003/96/EK tanácsi irányelv⁽³⁶⁾ I. mellékletében rögzített minimum-adómérték;
89. „uniós szabvány”:
- a) olyan kötelező uniós szabvány, amely meghatározza az egyes vállalkozások által környezeti szempontból elérendő szinteket, kivéve az uniós szinten meghatározott olyan normákat vagy célokat, amelyek a tagállamokra kötelezőek, de az egyes vállalkozásokra nem;
 - b) a 2010/75/EU irányelvben meghatározott elérhető legjobb technikák (BAT) használatának, valamint annak biztosítása kötelezettsége, hogy a kibocsátási szintek ne haladják meg a BAT alkalmazása során elérhető szinteket; amennyiben az elérhető legjobb technikához⁽³⁷⁾ kapcsolódó kibocsátási szintet a 2010/75/EU irányelv vagy más vonatkozó irányelvek alapján elfogadott végrehajtási jogi aktus tartalmazza, ezen iránymutatás alkalmazásában az adott szintet kell használni; amennyiben az említett szinteket tartományban állapítják meg, az a korlát alkalmazandó, amelynél az adott vállalkozásnál az elérhető legjobb technikákat először elérték;
90. „hulladék”: a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 1. pontjában meghatározott hulladék;
91. „hulladékhő”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 9. pontjában meghatározott hulladékhő.

⁽³⁶⁾ A Tanács 2003/96/EK irányelve (2003. október 27.) az energiatermékek és a villamos energia közösségi adóztatási keretének átszervezéséről (HL L 283., 2003.10.31., 51. o.).

⁽³⁷⁾ Ez magában foglalhatja a kapcsolódó kibocsátási szinteket (BAT-AEL-ek), a kapcsolódó energiahatékonysági szinteket (BAT-AEEL) vagy a kapcsolódó környezeti teljesítményszinteket (BAT-AEPL).

3. AZ ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉG ÉRTÉKELÉSE A SZERZŐDÉS 107. CIKKE (3) BEKEZDÉSÉNEK C) PONTJA SZERINT

20. Ezek az iránymutatások meghatározzák a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerinti azon környezetvédelmi – beleértve az éghajlatvédelmet és az energetikai célkitűzéseket is – támogatási intézkedések összeegyeztethetőségének kritériumait, amelyek a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében foglalt bejelentési kötelezettség hatálya alá tartoznak.
21. A Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében a Bizottság a belső piaccal összeegyeztethetőnek tekintheti az egyes, az Unión belüli gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatást (pozitív feltétel), amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben (negatív feltétel).
22. Annak értékelésekor, hogy a környezetvédelmi és energetikai támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető-e a belső piaccal a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontja értelmében, a Bizottság a következő szempontokat elemzi:
- a) az első (pozitív) feltételt illetően, azaz hogy a támogatás elősegíti-e a gazdasági tevékenység fejlődését:
 - i. az intézkedés által elősegített gazdasági tevékenység és annak a társadalom egészére gyakorolt pozitív hatásainak, és adott esetben a konkrét uniós politikák szempontjából fennálló jelentőségének azonosítása (lásd: 3.1.1. szakasz);
 - ii. a támogatás ösztönző hatása (lásd: 3.1.2. szakasz);
 - iii. az uniós jog vonatkozó rendelkezései sérelmének hiánya (lásd: 3.1.3. szakasz);
 - b) A második (negatív) feltételt illetően, azaz hogy a támogatás nem érinti-e olyan mértékben kedvezőtlenül a kereskedelmi feltételeket, amely ellentétes a közös érdekekkel:
 - i. az állami beavatkozás szükségessége (lásd: 3.2.1.1. szakasz);
 - ii. a támogatás megfelelése (lásd: 3.2.1.2. szakasz);
 - iii. a támogatás arányossága (a cél eléréséhez szükséges minimumra korlátozott támogatás), beleértve a támogatáshalmazódást (lásd: 3.2.1.3. szakasz);
 - iv. a támogatás átláthatósága (lásd: 3.2.1.4. szakasz);
 - v. a versenyre és a tagállamok közötti kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése (lásd: 3.2.2. szakasz);
 - vi. a támogatás pozitív és negatív hatásainak mérlegelése (lásd: 3.3. szakasz).

3.1. Pozitív feltétel: a támogatásnak elő kell segítenie egy gazdasági tevékenység fejlődését

- 3.1.1. *Az intézkedés által elősegített gazdasági tevékenység és annak a társadalom egészére gyakorolt pozitív hatásainak, és adott esetben a konkrét uniós politikák szempontjából fennálló jelentőségének azonosítása*
23. A tagállamoknak a támogatás bejelentésekor meg kell határozniuk azokat a gazdasági tevékenységeket, amelyeket a támogatás eredményeként elősegítenek, és azt, hogy ezzel miként támogatják e tevékenységek fejlesztését.
24. A gazdasági tevékenységek éghajlatra vagy környezetre gyakorolt negatív hatásainak megelőzésére vagy csökkentésére nyújtott támogatás az érintett gazdasági tevékenység fenntarthatóságának növelésével megkönnyítheti a gazdasági tevékenységek fejlődését. A támogatás biztosíthatja azt is, hogy a tevékenység a jövőben is folytatódhasson aránytalan környezeti károk okozása nélkül, valamint új gazdasági tevékenységek és szolgáltatások létrehozásának támogatásával (az úgynevezett „zöld gazdaság” fejlődésének támogatása).
25. A tagállamoknak le kell írniuk, hogy a támogatás az uniós éghajlat-politika, a környezetvédelmi politika és az energiapolitika célkitűzéseinek eléréséhez hozzájárul-e és miként, és konkrétan a támogatás környezetvédelemhez – ideértve az éghajlatváltozás mérséklését, vagy a belső energiapiac hatékony működését – való érdemi hozzájárulás szempontjából várható előnyeit.

3.1.2. Ösztönző hatás

26. A támogatás csak akkor minősül gazdasági tevékenységet elősegítőnek, ha ösztönző hatása van. Ösztönző hatás akkor jelentkezik, amennyiben a támogatás arra sarkallja a kedvezményezettet, hogy változtassa meg magatartását, folytasson olyan további vagy környezetbarátabb gazdasági tevékenységet, amelyet támogatás nélkül nem vagy korlátozottan vagy más módon végezne.
27. A támogatás nem támogathatja olyan tevékenység költségeit, amelyet a vállalkozás amúgy is végrehajtott volna, és nem kompenzálhatja egy gazdasági tevékenység szokásos üzleti kockázatát ⁽³⁸⁾.
28. Az ösztönző hatás bizonyítása magában foglalja a tényleges helyzet és a támogatás nélküli esetleges kontrafaktuális forgatókönyv azonosítását ⁽³⁹⁾. A Bizottság ezt a 3.2.1.3. szakaszban említett számszerűsítés alapján fogja megvizsgálni.
29. A Bizottság úgy véli, hogy a támogatásnak nincs ösztönző hatása a kedvezményezett számára azokban az esetekben, amennyiben a projekt munkálatai már megkezdődtek, illetve tevékenység folyt azt megelőzően, hogy a kedvezményezett a nemzeti hatóságokhoz a támogatás iránti írásbeli kérelmet benyújtotta. Abban az esetben, amikor a kedvezményezett a támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdte egy projekt végrehajtását, elvileg a projekt tekintetében nyújtott egyetlen támogatás sem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek.
30. A támogatás iránti kérelem különböző formákat ölthet, ideértve például a versenyeztetési ajánlattételi eljárást. Minden kérelemnek tartalmaznia kell legalább a pályázó nevét, a projekt leírását, beleértve annak helyét és a megvalósításához szükséges támogatás összegét.
31. Bizonyos kivételes esetekben a támogatásnak még a támogatási kérelem előtt megkezdett projektek esetében is ösztönző hatása lehet. A támogatás különösen a következő helyzetekben tekinthető ösztönző hatásúnak:
- a) a támogatást automatikusan nyújtják objektív és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján, a tagállam további mérlegelési jogkörének gyakorlása nélkül, és az intézkedést a támogatott projekt vagy tevékenység megkezdése előtt elfogadták és az hatályba lépett, kivéve az adóintézkedés formájában megvalósuló módosított támogatási programok esetét, amennyiben a tevékenységre már a korábbi rendszerek vonatkoztak adókedvezmények formájában;
 - b) a nemzeti hatóságok a munkálatok megkezdése előtt bejelentést tettek közzé a javasolt támogatási intézkedés azzal a feltétellel történő meghozatalának szándékáról, hogy a Bizottság a Szerződés 108. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint jóváhagyja az intézkedést. Ezt a bejelentést elérhetővé kell tenni egy nyilvános weboldalon vagy más, nyilvánosan hozzáférhető, viszonylag széleskörűen és egyszerűen hozzáférhető médiumban, és egyértelműen meg kell jelölni azon projektek típusát, amelyet a tagállam támogatni kíván, és azt az időpontot, amelytől a tagállamnak szándékában áll az ilyen projekteket támogathatónak tekinteni. A javasolt támogathatóságot nem szabad indokolatlanul korlátozni. A kedvezményezettnek a munkálatok kezdete előtt tájékoztatnia kell az engedélyező hatóságot arról, hogy a javasolt támogatási intézkedést a meghozott beruházási döntés(ek) feltételének tekintették. Amennyiben az ösztönző hatás bizonyítása egy ilyen bejelentéssel történik, a tagállamnak az állami támogatásról szóló bejelentése részeként be kell nyújtania a bejelentés másolatát és egy arra a weboldalra mutató hivatkozást, amelyen azt közzétették, vagy a megfelelő nyilvánosságot igazoló dokumentumot;

⁽³⁸⁾ Lásd a Bíróság C-630/11 P–C-633/11 P sz., HGA és társai kontra Európai Bizottság egyesített ügyekben hozott 2013. június 13-i ítéletének (ECLI:EU:C:2013:387) 104. pontját.

⁽³⁹⁾ Ennek a forgatókönyvnek hitelesnek, valódinak kell lennie, és kapcsolódnia kell azokhoz a döntéshozatali tényezőkhöz, amelyek a támogatás kedvezményezettjének a projektekre vonatkozó döntése idején érvényesek. A tagállamoknak a vizsgált projekthez kapcsolódó igazgatótanács dokumentumokra, kockázateértékelésekre, pénzügyi jelentésre, belső üzleti tervek, szakértői véleményekre és egyéb tanulmányokra kell támaszkodniuk. A tagállamokat segíthetik az ösztönző hatás fennállásának bizonyításában a keresleti, költség- és pénzügyi előrejelzéseket tartalmazó dokumentumok, a beruházási bizottsághoz benyújtott, a különböző beruházási/üzemeltetési forgatókönyveket ismertető dokumentumok, valamint a pénzügyi intézmények számára készült dokumentumok. Ezeknek a dokumentumoknak a beruházási/üzemeltetési döntéssel kapcsolatos döntéshozatali folyamattal egyidejűleg kell készülniük.

- c) a támogatás meglévő létesítmények számára környezetbarát termelés céljából adott működési támogatás, amely esetben jelentős új beruházás hiányában a „munkálatok kezdete” nem értelmezhető. Ezekben az esetekben az ösztönző hatást nem egy alternatív olcsóbb, környezetvédelmi szempontból kevésbé előnyös üzemmód, hanem a létesítmény környezetbarát módon történő üzemeltetésének megváltoztatása bizonyíthatja.
32. A Bizottság úgy véli, hogy a pusztán a jövőbeli uniós szabványokhoz való alkalmazkodás költségeinek fedezésére nyújtott támogatás elvben nem ösztönző hatású. Általános szabályként csak uniós szabványokat túlteljesítő támogatásnak lehet ösztönző hatása. Azokban az esetekben azonban, amikor a vonatkozó uniós szabványt már elfogadták, de még nem lépett hatályba, a támogatásnak ösztönző hatása lehet, ha ösztönzi a beruházásnak a szabvány hatálybalépése előtt legalább 18 hónappal történő megvalósítását, kivéve, ha a 4.1.–4.13. szakasz másként rendelkezik. Annak érdekében, hogy ne tántorítsák el a tagállamokat a megfelelő uniós szabványoknál szigorúbb vagy ambiciózusabb, kötelező nemzeti szabványok létrehozásától, a támogatási intézkedéseknek lehet ösztönző hatása, az említett nemzeti szabványok meglététől függetlenül. Ugyanez igaz az uniós szabványok hiányában elfogadott kötelező nemzeti szabványok megléte esetén nyújtott támogatásra is.
- 3.1.3. *Nem sértheti az uniós jog vonatkozó rendelkezéseit*
33. Ha a támogatott tevékenység vagy a támogatási intézkedés vagy az ahhoz kapcsolódó feltételek – beleértve finanszírozásának módszerét is, amennyiben ez az intézkedés szerves részét alkotja – az uniós jog megértésével járnak, a támogatás nem nyilvánítható a belső piaccal összeegyeztethetőnek. Ez vonatkozhat például arra az esetre, ha a támogatásra olyan kikötések vonatkoznak, amelyek közvetlenül vagy közvetve feltételekhez kötik a termékek vagy berendezések eredetét, például a kedvezményezett számára követelmény belföldön előállított termékek megvásárlása.
- 3.2. **Negatív feltétel: a támogatási intézkedés indokolatlanul nem érintheti a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben.**
- 3.2.1. *A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése*
- 3.2.1.1. *A támogatás szükségessége*
34. A javasolt állami támogatási intézkedésnek olyan helyzetre kell irányulnia, amely képes előidézni olyan lényeges fejlődést, amelyet a piac önmagában nem tud megvalósítani, például a támogatott projektekkel vagy tevékenységekkel kapcsolatos piaci hiányosságok orvoslásával. Holott általánosan elfogadott vélemény, hogy a versenypiacok általában hatékony eredményeket hoznak a gazdasági tevékenységek, az árak, a kibocsátás és az erőforrások felhasználása terén, piaci hiányosságok esetén az állami támogatás formájában történő állami beavatkozás javíthatja a hatékony működést, és ezzel hozzájárulhat a gazdasági tevékenység fejlődéséhez, amennyiben a piac önmagában nem képes hatékony eredményt elérni. A tagállamnak azonosítania kell azokat a piaci hiányosságokat, amelyek meggátolják a környezetvédelem megfelelő szintjének vagy a hatékony belső energiapiacnak az elérését. Az alábbiak a környezetvédelmi és energetikai célkitűzésekhez kapcsolódó fő piaci hiányosságok, amelyek megakadályozhatják az optimális teljesítmény elérését, és elégtelen eredményhez vezethetnek:
- a) Negatív externáliák: a környezetvédelmi támogatási intézkedések esetében ezek a leggyakoribbak, és akkor alakulnak ki, ha a szennyezést nem számítják bele megfelelően a költségekbe, vagyis az érintett vállalat nem viseli teljeskörűen a szennyezés költségeit. Ebben az esetben az önérdékből tevékenykedő vállalkozásokat nem ösztönzik megfelelően arra, hogy figyelembe vegyék a gazdasági tevékenységükből fakadó negatív externáliákat, sem akkor, amikor egy adott termelési technológiát választanak, sem pedig amikor a kibocsátási szintről határoznak. Másként megfogalmazva: a vállalkozás által viselt termelési költségek tehát nem tükrözik teljes mértékben a fogyasztók és a társadalom által viselt költségeket. Ennélfogva a vállalkozásokat jellemzően nem ösztönzik megfelelően arra, hogy csökkentsék az általuk okozott szennyezést, vagy a környezet védelme érdekében önálló intézkedéseket tegyenek.
- b) Pozitív externáliák: amiatt, hogy egy beruházásból származó előny egy része nem a beruházónál, hanem piaci szereplőknél jelentkezik, a vállalkozások kevesebb beruházást hajthatnak végre. Pozitív externáliák alakulhatnak ki például az öko-innováció, a rendszer stabilitása, az új és innovatív megújulóenergia-technológiák és az innovatív keresletoldali választékok terén történő beruházások, illetve a sok tagállam (vagy a fogyasztók szélesebb köre) számára előnyös energetikai infrastruktúrák vagy a villamos energia ellátás biztonságát célzó intézkedések esetében.

- c) Aszimmetrikus információ: azokra a piacokra jellemző, ahol eltérés figyelhető meg a piac egyik része számára elérhető információk és a piac másik része számára elérhető információk között. Ez előfordulhat például akkor, ha a külső pénzügyi befektetők nem rendelkeznek egy projekt várható megtérülésével és lehetséges kockázataival kapcsolatos információkkal. Előfordulhat továbbá a határokon átnyúló infrastruktúrák esetében is, ha az egyik együttműködő fél a másik félnél kevesebb információval rendelkezik. Noha a kockázat vagy a bizonytalanság önmagában nem vezet piaci hiányosság kialakulásához, az aszimmetrikus információ problémája összefügg az ilyen kockázat vagy bizonytalanság mértékével. Mindkettő általában magasabb a jellemzően hosszabb amortizációs idővel rendelkező környezetvédelmi beruházások esetében, megerősítve a rövid távú beruházások előtérbe helyezését, ami tovább fokozódhat az ilyen beruházásokra – különösen a kkv-kra – vonatkozó finanszírozási feltételek miatt.
- d) Koordinációs hiányosságok: ez a beruházók eltérő érdekei és ösztönzői (ösztönzők megosztottsága), a szerződés-kötés vagy a felelősségbiztosítási konstrukciók költségei, az együttműködés eredményével és a hálózatra gyakorolt hatásokkal (például a zavartalan villamosenergia-ellátással) kapcsolatos bizonytalanságok megakadályozhatják a projekt kidolgozását vagy hatékony tervezését. Ezek a koordinációs hiányosságok jellemezhetik például egy épülettulajdonos és egy bérlő kapcsolatát az energiahatékony megoldások tekintetében. A koordinációs hiányosságokat tovább súlyosbíthatják a tájékoztatás problémái, különösen az aszimmetrikus információkkal összefüggésben. Koordinációs problémák fakadhatnak abból is, hogy el kell érni egy adott kritikus tömeget, mielőtt egy projekt elindítása kereskedelmi szempontból vonzóvá válik, ami különösen fontos szempont lehet (határokon átnyúló) infrastrukturális projektek esetében.
35. Egy adott helyzetben önmagában a piaci hiányosságok meglelte azonban nem bizonyítja kellően az állami beavatkozás szükségességét. Már lehetnek érvényben más olyan politikák és intézkedések, amelyek célja a megállapított piaci hiányosságok megszüntetése. Idetartozik például az ágazati szabályozás, a szennyezésre vonatkozó kötelező uniós szabványok, az ellátási kötelezettség, az árképzési mechanizmusok – például az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer (ETS) – és a szén-dioxid-adók. Az állami támogatást is magukban foglaló kiegészítő intézkedések kizárólag a fennmaradó piaci hiányosságokra – tehát az említett más politikák és intézkedések által nem orvosolt piaci hiányosságokra – irányulhatnak. Fontos továbbá annak igazolása, hogy miként erősíti meg az állami támogatás az azonos piaci hiányosság orvoslását célzó, más alkalmazott politikákat és intézkedéseket. Ezért az állami támogatás szükségességének bizonyítása nehezebb, ha az ugyanazon piaci hiányosságokat célzó egyéb szakpolitikák ellen hat. A tagállamnak ezért meg kell határoznia azokat a meglévő politikákat és intézkedéseket is, amelyek már az azonosított szabályozási vagy piaci hiányosságokat kezelik.
36. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy a támogatásra akkor van szükség, ha a tagállam bebizonyítja, hogy hatékonyan kezeli a fennmaradó piaci hiányosságokat, figyelembe véve az egyéb azonosított piaci hiányosságok orvoslására már alkalmazott egyéb politikákat és intézkedéseket is.
37. Az olyan projektekhez vagy tevékenységekhez nyújtott állami támogatás esetében, amelyek a technológiai tartalom, a kockázati szint és a méret tekintetében hasonlóak az Unióban piaci feltételek mellett már végrehajtott projektekhez és tevékenységekhez, a Bizottság elvileg feltételezi, hogy nem áll fenn piaci hiányosság, és további, az állami támogatás szükségességét alátámasztó bizonyítékokat fog kérni.
38. A támogatás szükségességének igazolásához a tagállamnak igazolnia kell, hogy a projekt, illetve rendszerek esetében a referenciaprojekt támogatás nélkül nem valósulna meg. A Bizottság ezt a 3.2.1.3. szakaszban említett számszerűsítés vagy a tagállam által a támogatás szükségességének igazolására benyújtott, konkrét bizonyítékokon alapuló elemzés alapján fogja értékelni.
- 3.2.1.2. Megfelelőség
39. A javasolt támogatási intézkedésnek megfelelő szakpolitikai eszköznek kell lennie a támogatás kitűzött céljának eléréséhez, azaz nem létezhet olyan kevésbé torzító hatású politika és támogatási eszköz, amely képes ugyanazt az eredményt elérni.

3.2.1.2.1. Megfelelőség az alternatív szakpolitikai eszközök viszonylatában

40. Az állami támogatás nem a tagállamok számára elérhető egyetlen olyan szakpolitikai eszköz, amellyel elősegíthetik a környezetvédelem szintjének javítását, vagy biztosíthatják a hatékony európai energiapiacot. Lehetnek más, megfelelőbb eszközök is, például piaci alapú eszközök vagy keresleti oldali intézkedések, amelyek körébe tartozik a szabályozás, az energiahatékonyság elsődlegességének elve ⁽⁴⁰⁾, a közbeszerzés vagy a szabványosítás, valamint a közinfrastruktúra finanszírozásának növelése és az általános fiskális intézkedések. A magasabb szintű környezetvédelem megvalósításában fontos szerepet játszhatnak az olyan nem kötelező eszközök, mint az ökocímkek és a környezetbarát technológiák terjesztése ⁽⁴¹⁾.
41. Az azonos piaci hiányosság orvosolására irányuló különböző intézkedések egymással ellentétesek lehetnek. Ez akkor fordul elő, ha hatékony, piaci alapú mechanizmust vezettek be kifejezetten az externáliák problémájának kezelése céljából, amilyen például az uniós ETS. Az azonos piaci hiányosság orvoslására irányuló kiegészítő intézkedés csökkentheti a piaci alapú mechanizmus hatékonyságát. Ezért amennyiben a támogatási program a fennmaradó piaci hiányosságok kezelésére irányul, a támogatási rendszert úgy kell megtervezni, hogy ne veszélyeztesse a piaci alapú mechanizmus hatékonyságát.
42. A „szennyező fizet” elvnek környezetvédelmi jogszabályok útján történő megfelelés célja a negatív externáliákhoz kapcsolódó piaci hiányosságok orvoslásának biztosítása. Ennélfogva az állami támogatás nem megfelelő intézkedés, és nem nyújtható, amennyiben a támogatás kedvezményezettje a szennyezéssel kapcsolatos meglévő uniós vagy nemzeti jog értelmében felelősségre vonható.

3.2.1.2.2. Megfelelőség más támogatási eszközök viszonylatában

43. Környezetvédelmi és energetikai céllal állami támogatás többféle formában adható. A tagállamnak mindazonáltal biztosítania kell, hogy a támogatást abban a formában ítéljék oda, amely várhatóan a legkisebb torzulással jár a versenyre és a kereskedelemre.
44. Ebben a tekintetben a tagállamnak be kell mutatnia, hogy miért kevésbé megfelelőek a támogatás egyéb potenciálisan kevésbé torzító formái, például: a közvetlen támogatásokhoz képest a visszatérítendő előlegek; az adócsökkentésekhez képest az adójóváírások; vagy a tőkeinstrumentumokhoz képest a pénzügyi eszközökön alapuló más támogatási formák, mint az adósságinstrumentumok, ideértve például az alacsony kamatozású hiteleket vagy kamatkedvezményeket, állami garanciákat, vagy kedvező feltételekkel történő alternatív finanszírozást.
45. A támogatási eszközt azon piaci hiányosságnak megfelelően kell kiválasztani, amelynek kezelésére a támogatás irányul. Amennyiben a tényleges bevételek bizonytalanok – például az energiamegtakarítási intézkedések esetében –, a visszafizetendő előleg lehet a legmegfelelőbb intézkedés.

⁽⁴⁰⁾ Ezen elv szerint a tagállamoknak az energiakereslet és az energiaellátás hatékonyabb tétele érdekében a lehető legnagyobb mértékben figyelembe kell venniük az energiatervezésben, valamint a szakpolitikai és beruházási döntéseikben az alternatív költségvetéskor energiatermelési intézkedések, különösen költségvetéskor végfelhasználási energiamegtakarítással, keresletoldali válasszal kapcsolatos kezdeményezések, valamint az energia hatékonyabb átalakítása, átvitele és elosztása felhasználásával, egyidejűleg elérve e döntések céljait. Lásd: az Európai Parlament és a Tanács 2018/1999/EU rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlatpolitika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

⁽⁴¹⁾ A környezetvédelmi címkék és nyilatkozatok termékeken való feltüntetésével lehetővé tehető, hogy a fogyasztók/felhasználók megalapozott vásárlási döntést hozzanak, továbbá növelhető a környezetbarát termékek iránti kereslet. Amennyiben ezeket megfelelően alakítják ki, a fogyasztók pedig elfogadják, felismerik, megértik ezeket és bíznak bennük, az egyértelmű környezetvédelmi címkékkel és a valóságnak megfelelő környezetvédelmi nyilatkozatokkal hatékonyan befolyásolható és formálható a fogyasztók magatartása abba az irányba, hogy környezetbarát termékeket válasszanak. A vállalkozások világos kritériumokat támasztó és külső (harmadik fél általi) ellenőrzésnek alávetett, megbízható címkézési/tanúsítási rendszer használatával bizonyíthatják az egyik leghatékonyabb módon a fogyasztók és az érintettek számára, hogy szigorú környezetvédelmi szabványoknak felelnek meg. Erre figyelemmel a Bizottság ebben az iránymutatásban nem ír elő konkrét szabályokat a környezetbarát termékek tervezéséhez és gyártásához nyújtott támogatásra vonatkozóan.

46. A tagállamnak bizonyítania kell, hogy a támogatás és annak kialakítása megfelelő a támogatással megcélzott intézkedés célkitűzésének eléréséhez.

3.2.1.3. Arányosság

47. A támogatás arányosnak tekinthető, ha a támogatás kedvezményezettenkénti összege a támogatott projekt vagy tevékenység elvégzéséhez szükséges minimumra korlátozódik.
48. Általános elvként a támogatás akkor korlátozódik a támogatott tevékenység végzéséhez vagy a projekthez szükséges minimumra, ha összege megfelel a célkitűzés megvalósításához szükséges nettó többletköltségnek (finanszírozási hiánynak), a támogatás nélküli helyzethez képest. A nettó többletköltséget a támogatott projekt gazdasági bevételei és költségei (ideértve a beruházási és működési költségeket), valamint azon alternatív projekt gazdasági előnyei és költségei közötti különbség határozza meg, amelyet a támogatás kedvezményezettje a támogatás hiányában hajtott volna végre.
49. A nettó többletköltség részletes értékelésére nincs szükség, ha a támogatási összegeket versenyeztetéses ajánlattételi eljárás útján határozzák meg, mivel ez megbízható becslést nyújt a kedvezményezettek számára minimálisan szükséges támogatásról ⁽⁴³⁾. Ezért a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a támogatás arányossága akkor biztosított, ha az alábbi feltételek teljesülnek:
- a) az ajánlattételi eljárás versenyképes, nevezetesen: előzetesen, az intézkedés céljával összhangban nyitott, világos, átlátható és megkülönböztetésmentes, objektív kritériumok alapján meghatározott, és minimalizálja a stratégiai ajánlattétel kockázatát;
 - b) a kritériumokat a pályázatok benyújtásának határideje előtt kellő idővel közzéteszik, a tényleges verseny lehetővé tétele érdekében ⁽⁴³⁾;
 - c) az ajánlattételi eljáráshoz kapcsolódó költségvetés vagy volumen kötelező érvényű korlát, mivel várhatóan nem minden ajánlattevő részesül támogatásban, az ajánlattevők várható száma elegendő a tényleges verseny biztosításához, és a rendszer végrehajtása során a túl kevés ajánlattevőre tervezett ajánlattételi eljárások kialakítását korrigálják a tényleges verseny helyreállítása érdekében a későbbi ajánlattételi eljárások során, vagy ennek hiányában a lehető leghamarabb;
 - d) kerülnek az ajánlattételi eljárás kimenetelének utólagos kiigazítását (például az ajánlattétel eredményéről folytatott tárgyalásokat vagy az arányosítást), mivel ezek veszélyeztethetik a folyamat eredményének hatékonyságát.
50. Az ajánlatok rangsorolásához és végső soron a támogatás odaítéléséhez használt kiválasztási kritériumoknak az ajánlattételi eljárásban az intézkedés fő célkitűzéseivel való hozzájárulást főszabályként közvetlen vagy közvetett viszonyba kell helyezniük a pályázó által igényelt támogatási összeggel. Ez kifejezhető például az egy környezetvédelmi vagy energiaegységre jutó támogatásban ⁽⁴⁴⁾. Helyénvaló lehet más kiválasztási kritériumok felvétele is, amelyek közvetlenül vagy közvetve nem kapcsolódnak az intézkedés fő célkitűzéseivel. Ilyen esetekben ezek a más kritériumok nem haladhatják meg az összes kiválasztási szempont súlyozott értékének 30 %-át. A tagállamnak meg kell indokolnia a javasolt megközelítést, és biztosítania kell, hogy az megfelelően a kitűzött céloknak.

⁽⁴²⁾ Abban az esetben azonban, ha fennáll a „támogatás igénybevétele nélküli ajánlatok” lehetősége, a tagállamoknak meg kell magyarázniuk, hogyan biztosítják az arányosságot. Támogatás nélküli ajánlat lehet például amiatt, mert a piaci bevételek az előrejelzések szerint idővel növekedni fognak, és/vagy amiatt, mert a sikeres ajánlattevők koncessziókat vagy egyéb előnyöket, valamint ártámogatást kapnak. Az arányosságot aláírásuk eredményező, a kompetitív folyamatokat gátoló minimálárak és árplafonok (még ha azok szintje nulla is) alkalmazását kerülni kell.

⁽⁴³⁾ Hat hét általában elegendő. Különösen összetett vagy újszerű folyamatok esetében előfordulhat, hogy hosszabb időre lesz szükség. Indokolt esetekben megfelelő lehet rövidebb időtartam is, például egyszerű vagy rendszeres/ismételt eljárások esetén.

⁽⁴⁴⁾ A környezetvédelmi egységek értékelésekor a tagállamok például olyan módszertant dolgozhatnak ki, amely figyelembe veszi a támogatott gazdasági tevékenység különböző szakaszaiban előforduló kibocsátásokat vagy egyéb szennyezéseket, a projekt megvalósításához szükséges időt vagy a rendszerintegrációs költségeket. Amikor a tagállamok az igényelt támogatási összeget a fő célkitűzésekhez való hozzájáruláshoz viszonyítják, például súlyozhatják a különböző objektív kritériumokat, és az objektív kritériumok súlyozott átlagának egységenkénti összege alapján választhatnak, vagy az objektív kritériumok közül a legalacsonyabb egységnyi támogatási összeggel rendelkező ajánlatok közül választhatják ki azokat, amelyek az objektív kritériumok alapján a legmagasabb pontszámot kapják. Az ilyen megközelítés paramétereit úgy kell kalibrálni, hogy az ajánlattételi eljárás megkülönböztetéstől mentes legyen, tényleges versenyt eredményezzen és a gazdasági értéket tükrözze.

51. Amennyiben a támogatást nem versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében nyújtják, a nettó többletköltséget a tényleges helyzet és a támogatás nélküli kontrafaktuális forgatókönyv jövedelmezőségének összehasonlításával kell meghatározni. Az ilyen esetekben a finanszírozási hiány megállapításához a tagállamnak a tényleges helyzet és támogatás nélküli, hihető kontrafaktuális forgatókönyv tekintetében számszerűsítést kell benyújtania az összes fő költségről és bevételről, a kedvezményezettek becsült súlyozott átlagos tőkeköltségéről (WACC) a jövőbeni készpénzáramok diszkontálásához, valamint a projekt élettartama alatt a tényleges és a kontrafaktuális forgatókönyv nettó jelenértékéről. A Bizottság megvizsgálja, hogy ez a kontrafaktuális forgatókönyv reális-e ⁽⁴⁵⁾. A tagállamnak meg kell indokolnia a számszerűsítés minden vonatkozására alkalmazott feltételezéseket, valamint meg kell magyaráznia és meg kell indokolnia az alkalmazott módszereket. A tipikus nettó többletköltség a referenciaprojekt élettartama alatt a tényleges helyzet és a kontrafaktuális forgatókönyv nettó jelenértéke különbségeként becsülhető meg.
52. Előfordulhat néha az a kontrafaktuális forgatókönyv, hogy a kedvezményezett nem folytatja a tevékenységet vagy a beruházást, vagy üzleti tevékenységét változások nélkül végzi. Amennyiben a bizonyítékok azt támasztják alá, hogy ez a legvalószínűbb kontrafaktuális forgatókönyv, a nettó többletköltséget közelítőleg meg lehet határozni a nyújtott támogatás nélküli tényleges helyzetben szereplő projekt élettartama alatti negatív nettó jelenértékével (tehát hallgatólagosan feltételezve, hogy a kontrafaktuális forgatókönyv nettó jelenértéke nulla) ⁽⁴⁶⁾. Ez különösen az infrastrukturális projektek esetében fordulhat elő.
53. Az egyedi támogatások és a különösen korlátozott számú kedvezményezettnek szóló támogatási programok esetében az 51. pontban említett számításokat és előrejelzéseket a projekt részletes üzleti tervének szintjén, a támogatási programok esetében pedig egy vagy több referenciaprojekt alapján kell bemutatni. Hasonlóképpen, ha az 52. pontot kell alkalmazni, az igazoló bizonyítékokat a projekt részletes üzleti tervének szintjén, a támogatási programok esetében pedig egy vagy több referenciaprojekt alapján kell bemutatni.
54. Bizonyos körülmények között nehézkes lehet a kedvezményezett előnyeinek és költségeinek teljeskörű meghatározása, és ennél fogva a tényleges és a kontrafaktuális forgatókönyvben a nettó jelenérték számszerűsítése. Ezekre az esetekre alternatív megközelítések is alkalmazhatók, amint azt a 4. fejezet az egyes támogatástípusokra vonatkozóan részletezi. Ezekben az esetekben a támogatás akkor tekinthető arányosnak, ha a támogatás összege nem haladja meg a maximális támogatási intenzitást.
55. Ha nem alkalmaznak versenyeztetési ajánlattételi eljárást, és a költségek és a bevételek jövőbeli alakulását nagy fokú bizonytalanság övezi, és komoly információs aszimmetria áll fenn, a tagállamtól megkövetelhető olyan ellentételezési modellek bevezetése, amelyek nem teljesen előzetesek. Ehelyett ezek a modellek az előzetes és utólagos ellentételezést vegyítik majd, vagy utólagos visszakövetelési vagy költségellenőrzési mechanizmusokat vezetnek be, ugyanakkor ösztönzőket fenntartva a kedvezményezettek számára, hogy minimalizálják költségeiket és idővel hatékonyabban fejlesszék vállalkozásukat.

3.2.1.3.1. Támogatáshalmozódás

56. Támogatás egyidejűleg több támogatási program keretében is nyújtható, vagy ad hoc, illetve csekély összegű támogatással halmozható, feltéve, hogy a projekt vagy tevékenység támogatásának teljes összege nem eredményez túlkompenzációt, és nem lépi túl az ezen iránymutatásban megengedett maximális támogatási intenzitást. Ha a tagállam megengedi, hogy egy intézkedés keretében nyújtott támogatást halmozni lehessen más intézkedések szerinti támogatással, akkor minden intézkedésre meg kell határozni az e pontban meghatározott feltételeknek való megfelelés biztosítására alkalmazott módszert.

⁽⁴⁵⁾ Nem tekinthető reálisnak az a kontrafaktuális forgatókönyv, amely alternatív befektetési/üzemeltetési forgatókönyvként a jelenlegi, környezeti szempontból nem fenntartható tevékenységek hosszú távú folytatását javasolja.

⁽⁴⁶⁾ Alternatív projekt hiányában a Bizottság ellenőrzi, hogy a támogatási összeg ne haladja meg a támogatott projekt kellő jövedelmezőségéhez minimálisan szükséges mértéket, például azzal, hogy lehetővé teszi olyan belső megtérülési ráta elérését, amely összhangban áll az ágazat- vagy vállalat-specifikus küszöbértékkel vagy elvárható megtérülési szinttel. E célból használhatók továbbá olyan normál megtérülési ráták, amelyekre a kedvezményezett más, hasonló típusú beruházási projektek esetében tart igényt, a vállalkozás teljes tőkeköltsége, vagy az érintett ágazatban általában tapasztalt megtérülések is. Valamennyi várható releváns költséget és hasznót számításba kell venni a projekt teljes élettartama alatt.

57. A központilag kezelt, közvetett vagy közvetlen tagállami ellenőrzés alatt nem álló uniós finanszírozás nem minősül állami támogatásnak. Amennyiben az ilyen uniós finanszírozást állami támogatással együtt nyújtják, biztosítani kell, hogy az ugyanazon elszámolható költségek vonatkozásában nyújtott állami finanszírozás teljes összege ne eredményezzen túlkompenzációt.

3.2.1.4. Átláthatóság

58. A negatív hatások annak biztosításával történő csökkentése érdekében, hogy a versenytársak hozzáférjenek a támogatott tevékenységekkel kapcsolatos releváns információkhoz, az érintett tagállamnak biztosítania kell a közzétételt a Bizottság Támogatásátláthatósági Moduljában ⁽⁴⁷⁾ vagy egy átfogó állami támogatási weboldalon, nemzeti vagy regionális szinten:
- a) a jóváhagyott támogatási program vagy az egyedi támogatás nyújtásáról szóló határozat, valamint végrehajtási rendelkezéseinek teljes szövege vagy arra mutató internetes hivatkozás;
 - b) információk az eseti jelleggel nyújtott vagy az ezen iránymutatás alapján jóváhagyott és 100 000 EUR-t meghaladó támogatási program keretében nyújtott egyedi támogatásokról ⁽⁴⁸⁾.
59. A tagállamoknak az átfogó állami támogatási honlapjaikon egyszerűen hozzáférhető módon közzé kell tenniük az e szakaszban előírt információkat. Az információkat szabad felhasználású, táblázatos adatformátumban kell megosztani, amely lehetővé teszi az adatok hatékony keresését, kivonatolását, letöltését és könnyű internetes közzétételét. Erre például a CSV vagy az XML formátum alkalmas. A honlaphoz a nyilvánosság számára korlátozás nélküli hozzáférést kell biztosítani. A honlaphoz való hozzáféréshez nem lehet megkövetelni előzetes felhasználói regisztrációt.
60. Az adókedvezmény vagy adójellegű díjak csökkentése formájában megvalósuló támogatási programok esetében az 58. pont (b) alpontjában foglalt feltételek akkor tekinthetők teljesítettnek, ha a tagállamok az egyedi támogatási összegekre vonatkozóan előírt információkat az alábbi tartományok szerint teszik közzé (millió EUR-ban):
- 0,1–0,5;
 - 0,5–1;
 - 1–2;
 - 2–5;
 - 5–10;
 - 10–30;
 - 30–60;
 - 60–100;
 - 100–250;
 - 250 vagy több.
61. Az 58. pont (b) alpontjában említett információkat a támogatás nyújtásának napjától számított hat hónapon belül, illetve adókedvezmények formájában megvalósuló támogatási programok esetében az adóbevallás ⁽⁴⁹⁾ esedékességének időpontjától számított 1 éven belül kell közzétenni. Jogellenes, de összeegyeztethető támogatások esetében a tagállamoknak a támogatást összeegyeztethetőnek nyilvánító bizottsági határozattól számított hat hónapon belül gondoskodniuk kell ezen információ utólagos közzétételéről. Az állami támogatási szabályok Szerződés szerinti végrehajtásának lehetővé tétele érdekében az információknak a támogatás odaítélésének napjától számított legalább 10 évig rendelkezésre kell állniuk.

⁽⁴⁷⁾ Állami támogatási adatbázis nyilvános keresés, elérhető az alábbi címen: <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=en>

⁽⁴⁸⁾ Egy tagállam kellően indokolt kérésére ettől a követelménytől el lehet tekinteni abban az esetben, ha a teljes részletességű közzététel csorbítaná a versenyt a későbbi elosztási folyamatokban, például stratégiai ajánlattétel lehetővé tétele révén.

⁽⁴⁹⁾ Amennyiben nincsen az éves bevallásra vonatkozó formális követelmény, azon év decemberének 31. napját kell a kódolt bevétel szempontjából a támogatásnyújtás napjának tekinteni, amelyre a támogatást nyújtották.

62. A Bizottság a honlapján közzéteszi az 59. pontban említett állami támogatási honlapokra mutató hivatkozásokat.

3.2.2. *A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése*

63. A 107. cikk (3) bekezdésének c) pontja lehetővé teszi a Bizottság számára az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás összeegyeztethetőségének nyilvánítását, „amennyiben az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a közös érdekekkel ellentétes mértékben”.
64. Ennek a negatív feltételnek az alkalmazásához először értékelni kell a szóban forgó támogatás kereskedési feltételekre gyakorolt torzító hatását. Jellegeből adódóan minden támogatási intézkedés torzítja a versenyt vagy ennek veszélyét hordozza és hatással van a tagállamok közötti kereskedelemre, mivel erősíti a kedvezményezettek versenyhelyzetét, még akkor is, ha a támogatási intézkedés szükséges, megfelelő, arányos és átlátható.
65. A környezetvédelmi célú támogatások esetében – azok jellegeből fakadóan – jellemzően a környezetbarát termékeket és technológiákat részesítik előnyben más, szennyezőbb megfelelőikkel szemben, és a támogatás ilyen hatását elvben nem tekintik a verseny indokolatlan torzulásának, mivel az olyan piaci hiányosságokat szünteti meg, amelyek a támogatást szükségessé teszik. Ezen túlmenően az éghajlatbarát termékek és technológiák támogatása hozzájárul az európai klímarendelethez 2030-ra és 2050-re vonatkozó célkitűzéseinek megvalósításához. A Bizottság a környezetvédelmi intézkedések esetében ezért figyelembe veszi az olyan versenytársakra gyakorolt torzító hatásokat, amelyek – akár támogatás hiányában is – ugyancsak környezetbarát módon működnek.
66. A Bizottság megítélése szerint a potenciális kedvezményezettek szélesebb köre számára nyitott rendszerek (valószínűleg) korlátozottabb torzító hatást gyakorolnak a versenyre, mint a korlátozott számú konkrét kedvezményezettnek szóló támogatások, különösen akkor, ha a támogatási intézkedés hatálya alá tartozik minden olyan versenytárs, aki hajlandó ugyanazt a szolgáltatást, terméket vagy előnyt nyújtani.
67. A környezetvédelmi és energetikai célokra nyújtott állami támogatásnak lehet olyan nem szándékolt hatása, hogy csorbítja a leghatékonyabb, leginnovatívabb termelők piaci jutalmazását, valamint ösztönözheti a legkevésbé hatékonyakat a fejlesztésre, szerkezetátalakításra vagy a piac elhagyására. Ez kevésbé hatékony piaca lépési akadályokat kelt a hatékonyabb vagy innovatívabb potenciális versenytársak számára. Hosszú távon az ilyen torzulások elfojthatják az innovációt, a hatékonyságot és a tisztább technológiák alkalmazását. Ezek a torzító hatások különösen fontosak lehetnek, ha a támogatást olyan projekteknek nyújtják, amelyek korlátozott átmeneti előnyökkel járnak, de hosszabb távra kizárják a tisztább technológiákat, beleértve azokat is, amelyek az európai klímarendelethez rögzített középtávú és hosszú távú éghajlat-politikai célok eléréséhez szükségesek. Ez vonatkozhat például bizonyos fosszilis tüzelőanyagokat használó tevékenységek támogatására, amelyek az üvegházhatású gázok kibocsátásának azonnali csökkentését eredményezik, de hosszú távon a kibocsátás-csökkenést lassítják. Ha az összes más feltétel egyenértékű, minél közelebb van a támogatott beruházás időben a vonatkozó céldátumhoz, annál nagyobb a valószínűsége annak, hogy átmeneti előnyeit esetleg felülmúlják a tisztább technológiáktól való lehetséges visszatartó erők. A Bizottság ezért értékelésében figyelembe veszi a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt e lehetséges rövid és hosszú távú negatív hatásokat.
68. A támogatás a kedvezményezett piaci erejének növelése vagy a jelentős piaci erő megőrzése tekintetében is torzíthatja a versenyt. Ha a támogatás közvetlenül nem is növeli a jelentős piaci erőt, erre közvetetten alkalmas lehet azáltal, hogy gátolja a meglévő versenytársak bővülését, a versenytársak kilépését idézi elő, vagy elbátortalanítja az új versenytársakat a piacra lépéstől. Ezt különösen akkor kell figyelembe venni, ha a támogatási intézkedés korlátozott számú meghatározott kedvezményezettnek szól, vagy ha a hagyományos piaci szereplők a piac liberalizációja előtt szereztek piaci erőt, ahogy például az energiapiacokon esetenként előfordult. Ez fontos a kialakulóban lévő piacokon a versenyztetéses ajánlattételi eljárásokban is, amikor fennáll annak a veszélye, hogy egy erős piaci pozícióval rendelkező piaci szereplő a legtöbb ajánlattétel során nyer, és megakadályozza jelentős új szereplő belépését.
69. A termékpiacot érintő torzulásokon felül a támogatás a kereskedelemre és a helyszínválasztásra is hatást gyakorolhat. Az ilyen torzulás a tagállamok között fordulhat elő, akár a vállalkozások több tagállamra kiterjedő versenye során, akár pedig akkor, amikor a különböző helyszíneket a beruházások tekintetében mérlegelik. A gazdasági tevékenységnek a belső piac egy adott régióján belüli megőrzéséhez vagy más régiókból való áthelyezéséhez nyújtott támogatás bizonyos tevékenységeket és beruházásokat egy régióból nettó környezeti hatás nélkül egy másikba helyezhet át. A Bizottság ellenőrizni fogja, hogy a támogatás nem gyakorol-e

nyilvánvalóan negatív hatást a versenyre és a kereskedelemre. Hasonlóképpen nem tekinthető a belső piaccal összeegyeztethetőnek az olyan környezetvédelmi és energiaügyi célkitűzések megvalósításához nyújtott támogatás, amelyek mindössze a gazdasági tevékenység helyszínének megváltozását eredményezik, de nem javítják a tagállamban a környezetvédelem meglévő szintjét.

70. A Bizottság az ezen iránymutatások szerinti intézkedéseket legfeljebb 10 éves időtartamra hagyja jóvá, bár ez bizonyos esetekben tovább korlátozható (lásd a 76. pontot). Ha egy tagállam az intézkedés időtartamát a maximális időtartamon túl kívánja meghosszabbítani, újra bejelentheti az intézkedést. Ez azt jelenti, hogy a jóváhagyott intézkedések keretében a támogatást összeegyeztethetőnek nyilvánító bizottsági határozatról szóló értesítés napjától számított legfeljebb 10 éven belül nyújtható támogatás.

3.3. A támogatás pozitív hatásai és a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások összemérése

71. Utolsó lépésként a Bizottság kiegyenlíti a támogatási intézkedés versenyre és kereskedelemre gyakorolt negatív hatásait a tervezett támogatás támogatott tevékenységre gyakorolt pozitív hatásaival, ideértve a környezetvédelemhez és az energiapolitika célkitűzéseihez és különösen a környezetileg fenntartható tevékenységekre való áttéréshez, és az európai klímarendelet és az Unió 2030-ra vonatkozó energia- és éghajlat-politikai céljai jogilag kötelező céljainak eléréséhez való hozzájárulását.
72. Az egyensúly vizsgálata során a Bizottság különös figyelmet fordít az (EU) 2020/852 rendelet 3. cikkére, beleértve a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet ⁽⁵⁰⁾ vagy más hasonló módszertant. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt negatív hatások értékelése részeként a Bizottság adott esetben figyelembe fogja venni a támogatott tevékenység negatív externáliáit, amennyiben ezek az externáliák a piaci hatékonysághiányok létrehozásával vagy súlyosbításával a közös érdekekkel ellentétes mértékben hátrányosan befolyásolják a versenyt és a tagállamok közötti kereskedelmet, ideértve különösen azokat az externáliákat, amelyek akadályozhatják az uniós jogszabályok értelmében meghatározott éghajlat-politikai célok elérését ⁽⁵¹⁾.
73. A Bizottság az intézkedést kizárólag akkor tekinti a belső piaccal összeegyeztethetőnek, amennyiben a kedvező hatások felülmúlják a kedvezőtlen hatásokat. Azokban az esetekben, amikor a javasolt támogatási intézkedés nem kezeli megfelelően és arányosan a jól azonosított piaci hiányosságokat, például a 67. pontban meghatározottak szerint az előny átmeneti jellege és az azzal járó hosszú távú torzulások miatt, a versenyre gyakorolt negatív torzító hatások általában felülmúlják az intézkedés pozitív hatásait. A Bizottság ezért valószínűleg arra a következtetésre jut, hogy a javasolt támogatási intézkedés összeegyeztethetetlen.
74. A fosszilis tüzelőanyagok, különösen a leginkább szennyező fosszilis tüzelőanyagok közvetlen vagy közvetett támogatásával járó intézkedések valószínűleg nem keltenek pozitív környezeti hatásokat, és gyakran fontos negatív hatásokkal járnak, mert növelhetik a piacon a negatív környezeti externáliákat. Ugyanez vonatkozik az új földgázberuházásokkal járó intézkedésekre, kivéve, ha bebizonyosodik, hogy nincs függőséget okozó hatás ⁽⁵²⁾. Ez elvileg valószínűtlenné teszi az ilyen intézkedések esetében a pozitív egyensúlyt, amint az a 4. fejezetben részletesebben kifejtésre kerül.

⁽⁵⁰⁾ A Tanács által jóváhagyott helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő intézkedésekkel azonos intézkedések esetében úgy tekinthető, hogy azok megfelelnek a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek, mivel ezt már ellenőrizték.

⁽⁵¹⁾ Ez vonatkozhat arra az esetre is, amikor a támogatás torzítja az említett negatív externáliák internalizálása érdekében bevezetett gazdasági eszközök működését (például az uniós ETS vagy hasonló eszköz által adott árjelzések befolyásolásával).

⁽⁵²⁾ Ez alapulhat például a kötelező célszámokat előíró nemzeti dekarbonizációs terven, és/vagy magában foglalhatja a kedvezményezett dekarbonizációs technológia, például a CLT/CLH megvalósítására vagy a földgáz megújuló vagy alacsony széndioxid-kibocsátású gázzal való kiváltására, vagy az erőműnek az Unió éghajlat-politikai céljával összhangban álló ütemterv szerinti bezárására vonatkozó kötelező érvényű kötelezettségvállalásait. Az Unió 2030-ra és 2050-re vonatkozó éghajlat-politikai céljainak elérése érdekében egyértelműen csökkenő pályára kell állítani valamennyi fosszilis tüzelőanyagot, beleértve a földgázt is. A 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai céltervhez készített bizottsági hatásvizsgálat kifejti, hogy 2050-re „a földgáz változatlan további felhasználása összeegyeztethetetlen lesz a klímasemlegességi célkitűzéssel, és a felhasználást 2015-höz képest 66–71 %-kal csökkenteni [kell]” (SWD(2020) 176 final).

75. A Bizottság általában kedvezően ítéli meg a tagállamok által a kkv-k és adott esetben a megújuló energiával foglalkozó közösségek versenyeztetési ajánlattételi eljárásokban való részvételének elősegítésére javasolt intézkedések jellemzőit, feltéve, hogy a részvétel és az elfogadás biztosításának pozitív hatásai meghaladják a lehetséges torzító hatásokat.
76. További tényezők, amelyeket bizonyos esetekben figyelembe kell venni a támogatási programok bizonyos kategóriái általános egyensúlyának meghatározásához:
- a) Az utólagos értékelés követelménye az 5. fejezetben leírtak szerint; ilyen esetekben a Bizottság korlátozhatja az érintett programok időtartamát (rendszerint négy évre vagy annál rövidebb időtartamra), későbbi hosszabbításuk ismételt bejelentésének lehetősége mellett;
 - b) versenyeztetési ajánlattételi eljárás hiányában az a követelmény, hogy bizonyos méretű vagy bizonyos jellemzőkkel rendelkező támogatási projekteket külön-külön be kell jelenteni;
 - c) a támogatási intézkedések időbeli korlátozásának követelménye.

4. TÁMOGATÁSI KATEGÓRIÁK

4.1. **Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére és elnyelésére többek között a megújuló energia és az energiahatékonyság támogatásával nyújtott támogatás**

4.1.1. *Indokolás*

77. Az európai klímarendeletben az Unió 2030-ra és 2050-re kötelező és ambiciózus célokat tűzött ki az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére. Az Unió az (EU) 2018/1999 rendeletben meghatározta a 2030-ra szóló uniós energia- és klímacélokat. Az energiahatékonysági irányelvben az Unió 2030-ra kötelező érvényű energiahatékonysági célokat tűzött ki. Állami támogatásra lehet szükség ezen uniós célok és a kapcsolódó nemzeti vállalkozások eléréséhez való hozzájáruláshoz.

4.1.2. *Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek*

78. A 4.1. szakasz megállapítja a megújuló energiaforrásokból előállított energiára vonatkozó intézkedések összeegyeztethetőségi szabályait, beleértve a megújuló energia vagy a megújuló energia felhasználásával előállított szintetikus tüzelőanyagok előállításához nyújtott támogatást. Megállapítja az olyan támogatási intézkedések összeegyeztethetőségi szabályait is, amelyek más olyan technológiák széles körét érintik, amelyek elsősorban az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentését célozzák ⁽³³⁾.

4.1.2.1. *Megújuló energiához nyújtott támogatás*

79. Ez a szakasz a megújuló energia valamennyi típusát támogató intézkedések összeegyeztethetőségi szabályait határozza meg.
80. A bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, a biogáz (ideértve a biometánt is) és a biomassza-üzemanyagok támogatása csak akkor hagyható jóvá, ha a támogatott üzemanyagok megfelelnek az (EU) 2018/2001 irányelv és annak végrehajtási vagy felhatalmazáson alapuló jogi aktusai fenntarthatósági és üvegházhatásúgáz-kibocsátás-megtakarítási kritériumainak.
81. A hulladékból történő energiatermeléshez nyújtott támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető e szakasz szerint, amennyiben az a megújuló energiaforrások fogalommeghatározása alá tartozó hulladékokra korlátozódik.
82. A megújuló hidrogén előállításához ⁽³⁴⁾ nyújtott támogatást e szakasz alapján lehet értékelni.

⁽³³⁾ Ez a barnamezős és zöldmezős beruházásokra egyaránt vonatkozik.

⁽³⁴⁾ Ide tartoznak azok a hálózaton belüli elektrolizátorok, amelyek megújuló energia vásárlására vonatkozó szerződést kötöttek megújuló villamos energiát termelő gazdasági szereplőkkel, és megfelelnek az (EU) 2018/2001 irányelv 27. cikkének (3) bekezdése alapján elfogadott, felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletben meghatározott feltételeknek.

4.1.2.2. Az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésére és megszüntetésére, valamint az energiahatékonyságra nyújtott egyéb támogatás

83. Elvileg minden olyan technológia támogatható, amely hozzájárul az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez, beleértve az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energia vagy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású energia felhasználásával előállított szintetikus tüzelőanyagok előállításához nyújtott támogatást, az energiahatékonysághoz nyújtott támogatást, beleértve a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelést, a CLT/CLH támogatását, a keresletoldali válaszhoz és az energiatároláshoz nyújtott támogatást, amennyiben ez csökkenti a kibocsátást, valamint az ipari folyamatokból – beleértve a nyersanyagok feldolgozását is – származó kibocsátások csökkentésére vagy elkerülésére nyújtott támogatást. Ez magában foglalja az üvegházhatású gázok környezetből történő elnyelésének támogatását is. Ez a szakasz nem vonatkozik azon intézkedésekre, amelyeknek nem elsődleges célja az üvegházhatásúgáz-kibocsátások csökkentése vagy elnyelése. Ha egy intézkedés egyaránt hozzájárul az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának, és az üvegházhatást okozó gázoktól eltérő szennyezésnek a megelőzéséhez vagy csökkentéséhez, az intézkedés összeegyeztethetőségének értékelése e szakasz vagy a 4.5. szakasz alapján fog történni attól függően, hogy a két cél közül melyik a domináns.
84. Ez a szakasz kiterjed az olyan célzott infrastrukturális projektekre is (beleértve a hidrogén, más alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok és szén-dioxid esetében a tároláshoz/használatához kapcsolódó projekteket), amelyek nem tartoznak az energetikai infrastruktúra fogalommeghatározása alá, valamint az előállítással vagy fogyasztással/felhasználással kombinált dedikált infrastruktúrát vagy energetikai infrastruktúrát, vagy mindkettőt magában foglaló projektekre.
85. Amennyiben a támogatás az ipari tevékenységek energiahatékonyságának javító befektetéseket segít elő, ez a szakasz vonatkozik az azon kkv-knak és kisebb közepes piaci tőkeértékű vállalatoknak nyújtott támogatásra is, amelyek a 2012/27/EU irányelv 2. cikkének 27. pontja értelmében vett energiahatékonyság-alapú szerződések elősegítése érdekében energetikai teljesítményt javító intézkedéseket nyújtanak.
86. A hulladékból történő energiatermeléshez nyújtott támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető e szakasz szerint, amennyiben az a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés fogalommeghatározása alá tartozó létesítmények tüzelőanyag-ellátására használt hulladékra korlátozódik.
87. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogéntermeléshez nyújtott támogatást e szakasz alapján lehet értékelni.
88. A megújuló villamos energiát és/vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású villamos energiát használó villamosítás támogatására nyújtott támogatás is értékelhető e szakasz alapján, beleértve a fűtési és ipari folyamatok támogatását.

4.1.3. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése

4.1.3.1. A támogatás szükségessége

89. A 34–37 pont nem vonatkozik az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére nyújtott támogatásra vonatkozó intézkedésekre. A tagállamnak meg kell határoznia az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése érdekében már bevezetett szakpolitikai intézkedéseket. Bár az uniós ETS és a kapcsolódó szakpolitikák és intézkedések internalizálják az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának költségeit, előfordulhat, hogy e költségek internalizálása még nem teljeskörű.
90. A tagállamoknak be kell mutatniuk, hogy a javasolt tevékenységekhez a 38. pontban előírtak szerint támogatásra van szükség, figyelembe véve a kontrafaktuális forgatókönyvet ⁽⁵³⁾, és a vonatkozó költségeket és bevételeket, beleértve az ETS-hez és a kapcsolódó politikákhoz és a 89. pontban meghatározott intézkedésekhez kapcsolódó költségeket és bevételeket. Amennyiben jelentős bizonytalanság mutatkozik a döntés-előkészítő tanulmány nagy részéhez kapcsolódó jövőbeni piaci fejleményeket illetően (mint például a megújuló energiával kapcsolatos beruházások esetében, ahol a villamosenergia-bevételek nem kapcsolódnak a ráfordítási költségekhez), a bizonyos garantált ellenszolgáltatás formájában történő támogatás a negatív forgatókönyveknek való kitettség korlátozása céljából szükségesnek tekinthető annak biztosításához, hogy a magánbefektetés megvalósuljon. Ilyen esetekben az arányosság biztosítása érdekében szükség lehet a nyereségesség korlátozására és/vagy az esetleges pozitív forgatókönyvekhez kapcsolódó visszaszolgáltatási kötelezettségekre.

⁽⁵³⁾ A kontrafaktuális forgatókönyv az a tevékenység, amelyet a kedvezményezett támogatás hiányában végzett volna. Egyes dekarbonizációs esetekben ez egy kevésbé környezetbarát alternatívába való befektetést jelenthet. Más esetekben előfordulhat, hogy nem befektetésről vagy annak késleltetéséről van szó, hanem például olyan üzemeltetési döntéseket foglalhat magában, amelyek kisebb környezeti hasznot hoznak, mint például a meglévő helyszíni létesítmények üzemeltetésének folytatása és/vagy energiavásárlás.

91. Ha a tagállam bebizonyítja, hogy a támogatásra a 90. pont alapján szükség van, a Bizottság feltételezi, hogy továbbra is fennáll olyan piaci hiányosság, amely a dekarbonizációhoz nyújtott támogatással orvosolható, amennyiben az ellenkezőjére nincs bizonyítéka.
92. A három évnél hosszabb ideig tartó programok esetében a tagállamnak meg kell erősítenie, hogy legalább háromévente, vagy a ritkábban folyósított programok esetében a támogatás odaítélése előtt frissíti a vonatkozó költségek és bevételek elemzését annak biztosítása érdekében, hogy a támogatás továbbra is szükséges legyen minden támogatható kedvezményezett kategória esetében. Amennyiben a kedvezményezettek valamely kategóriája esetében már nincs szükség támogatásra, az említett kategóriát a további támogatás megadása előtt törölni kell ⁽⁵⁶⁾.

4.1.3.2. Megfelelőség

93. A 3.2.1.2. szakasz nem vonatkozik az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére nyújtott támogatásra. A Bizottság feltételezi, hogy az állami támogatás elvben megfelelő intézkedés lehet a dekarbonizációs célok eléréséhez, mivel más politikai eszközök ehhez általában nem elegendőek, feltéve, hogy minden más összeegyeztethetőségi feltétel teljesül. Tekintettel a dekarbonizációs kihívás mértékére és sürgősségére, többféle eszköz használható, beleértve a közvetlen támogatásokat is.
94. A 85. pontban említett energiahatékonyság-alapú szerződések elősegítésére nyújtott támogatás csak az alábbi formák egyikét öltheti:
- a) kölcsön vagy garancia az energiahatékonyságot javító intézkedések szolgáltatója számára egy energiahatékonyság-alapú szerződés alapján;
 - b) pénzügyi termék, amelynek célja az adott szolgáltató refinanszírozása (például faktoring vagy forfetírozás).

4.1.3.3. Támogathatósági feltételek

95. A más, nem támogatott tevékenységekkel versengő, meghatározott tevékenységeket célzó dekarbonizációs intézkedések várhatóan nagyobb versenytorzulásokhoz vezetnek, mint az összes versengő tevékenység előtt nyitva álló intézkedések. Ezért a tagállamnak meg kell indokolnia azokat az intézkedéseket, amelyek nem tartalmazzák az összes versengő technológiát és projektet – például a villamosenergia-piacon működő összes projektet, vagy minden olyan vállalkozást, amely helyettesíthető termékeket gyárt, és amelyek technikailag képesek hatékonyan hozzájárulni az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentéséhez ⁽⁵⁷⁾. Ennek az indokolásnak objektív, például a hatékonysághoz, a költségekhez vagy más releváns körülményekhez kapcsolódó megfontolásokon kell alapulnia. Az említett indokolásban adott esetben a 4.1.3.4. szakaszban említett nyilvános konzultáció során összegyűjtött bizonyítékokra lehet támaszkodni.
96. A Bizottság értékelni fogja az adott indokolást, és például mérlegelni fogja, hogy a korlátozottabb támogathatóság nem torzítja-e indokolatlanul a versenyt, ha:
- a) egy intézkedés egy konkrét, az uniós jogban ⁽⁵⁸⁾ meghatározott ágazati vagy technológiai alapú célra – például megújuló energiára vagy energiahatékonysági programra – irányul ⁽⁵⁹⁾;
 - b) egy intézkedés célja kifejezetten demonstrációs projektek támogatása;
 - c) egy intézkedés nemcsak a dekarbonizáció, hanem a levegőminőség vagy egyéb szennyezés kezelésére is irányul;

⁽⁵⁶⁾ Ez nem érinti a már (pl. egy 10 éves szerződés alapján) odaítélt támogatásra való jogosultságot.

⁽⁵⁷⁾ A Bizottság általában nem követeli meg az intézkedések határokon átnyúlóan történő megnyitását, bár ez segíthet a versennyel kapcsolatos aggályok enyhítésében.

⁽⁵⁸⁾ Ilyen például adott esetben a megújuló hidrogén.

⁽⁵⁹⁾ Ilyen esetben a támogathatóságot csak a vonatkozó meghatározásokkal összhangban kell korlátozni, amennyiben ezek az ágazati jogszabályokban rendelkezésre állnak. Például egy olyan programnak, amelyet úgy alakítottak ki, hogy megfeleljen az Unió megújulóenergia-céljának, minden olyan technológia előtt nyitva kell állnia, amely megfelel a „megújuló energiaforrások” megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben (HL L 328., 2018.12.21., 8. o.) szereplő meghatározásának, míg egy uniós rész cél teljesítésére kialakított programnak nyitva kell állnia minden olyan technológia előtt, amely hozzájárulhat az adott rész cél eléréséhez. A tagállamok azonban további objektív kritériumok, például a 96. pont (b)–(g) alpontjában felsoroltak alapján tovább korlátozhatják támogatási intézkedéseik alkalmazási körét, beleértve a megújuló energiaforrások meghatározott típusait is.

- d) egy tagállam megjelöli azokat az indokokat, amelyek alapján várható, hogy a támogatható ágazatok vagy innovatív technológiák hosszabb távon jelentősen és költséghatékonyan hozzájárulhatnak a környezetvédelemhez és az átfogó dekarbonizációhoz;
- e) az intézkedésre szükség van a hálózat stabilitásával kapcsolatos súlyosbodó problémák elkerüléséhez szükséges diverzifikáció eléréséhez ⁽⁶⁰⁾;
- f) egy szelektívebb megközelítés várhatóan ahhoz vezet, hogy a környezet védelmét alacsonyabb költségek mellett lehet biztosítani (például az adott esetben a keresletoldali válasz és/vagy tárolást is magában foglaló, többek között a megújuló energiaforrások közötti diverzifikáció nyomán a rendszerintegrációs költségek csökkentésével), és/vagy kisebb mértékű versenytorzulást okoz;
- g) egy projektet nyílt felhívást követően választottak ki egy olyan nagy, integrált, határokon átnyúló projektbe való felvételre, amelyet több tagállam közösen tervezett, és amelynek célja, hogy uniós közös érdekből jelentős mértékben hozzájáruljon a környezetvédelemhez, és vagy olyan innovatív technológiát alkalmaz, amely a kedvezményezett vagy más jogalany által végzett kutatás-fejlesztési és innovációs (K+F+I) tevékenységből következik, amennyiben az előbbi megszerzi a korábbi K+F+I eredményeinek felhasználási jogait, vagy pedig ágazatában az innovatív technológia korai alkalmazói közé tartozik.
97. A tagállamoknak rendszeresen felül kell vizsgálniuk a támogathatósági és kapcsolódó szabályokat annak biztosítása érdekében, hogy a korlátozottabb támogathatóságra előírt indokok továbbra is érvényesek legyenek az egyes rendszerek élettartama alatt, vagyis annak biztosításához, hogy a támogathatóság korlátozása továbbra is indokolt legyen, amikor új technológiákat vagy megközelítéseket dolgoznak ki, vagy több adat válik elérhetővé.
- 4.1.3.4. Nyilvános konzultáció
98. A 4.1.3.4. szakasz 2023. július 1-jétől alkalmazandó.
99. A támogatás bejelentését megelőzően – kellően indokolt kivételes körülmények kivételével – a tagállamoknak nyilvánosan konzultálniuk kell az e szakasz alapján bejelentendő intézkedések versenyhatásairól és arányosságáról. A konzultációs kötelezettség nem vonatkozik a már jóváhagyott intézkedések olyan módosításaira, amelyek nem változtatják meg azok alkalmazási körét vagy támogathatóságát, vagy nem hosszabbítják meg időtartamukat a támogatást összeegyeztethetőnek nyilvánító eredeti bizottsági határozatról szóló értesítéstől számított 10 évnél hosszabb időre, sem pedig a 100. pontban említett esetekre. A következő nyilvános konzultációra van szükség annak megállapításához, hogy valamely intézkedés – figyelembe véve ezen iránymutatás kritériumait – indokolt-e ⁽⁶¹⁾:
- a) olyan intézkedések esetében, amelyekben a nyújtott éves támogatás becsült átlaga legalább évi 150 millió EUR, legalább hathetes időtartamú nyilvános konzultáció, a következőkre kiterjedően:
- i. támogathatóság;
- ii. az elkerült CO₂-egyenértékben ⁽⁶²⁾ kifejezett kibocsátás tonnánkénti támogatásának módszere és becslése (projektenként vagy referenciaprojektenként);
- iii. a versenyztetéses ajánlattételi eljárások javasolt felhasználása és hatóköre, valamint a javasolt kivételek;

⁽⁶⁰⁾ Regionális támogatást is magában foglaló esetben a tagállamnak bizonyítania kell, hogy a kiegészítő szolgáltatások és az újraelosztási szabályok lehetővé teszik a megújuló energiaforrások, a tárolás és a keresletoldali válasz hatékony részesedését, valamint az (EU) 2019/943 rendelettel és az (EU) 2019/944 irányelvvel összhangban jutalmazták a hálózat stabilitását támogató hely- és technológiai választásokat. Amennyiben a tagállam olyan helyi ellátásbiztonsági problémát állapít meg, amelyet középtávon (például 5-10 éven belül) nem lehet megoldani a piactervezés javításával vagy a hálózat megfelelő megerősítésével, ezen aggály kezelésére intézkedést kell kidolgozni és azt a 4.8. szakasz szerint értékelni.

⁽⁶¹⁾ A tagállamok e követelmények tekintetében a meglévő nemzeti konzultációs folyamatokra hagyatkozhatnak. Amennyiben a konzultáció a jelen útmutatóban felsorolt pontokra kiterjed és a szükséges ideig tart, külön konzultációra nincs szükség. Külön konzultáció a 96. pont (g) alpontjában említett esetekben sem követelhető meg.

⁽⁶²⁾ A CO₂-egyenérték-egyenérték (CO₂e) egy olyan metrikus mérőszám, amelyet a különböző üvegházhatású gázokból származó kibocsátásoknak a globális felmelegedési potenciáljuk alapján történő összehasonlítására használnak úgy, hogy más gázok mennyiségeit ugyanolyan globális felmelegedési potenciállal rendelkező szén-dioxid-mennyiséggé alakítják át.

- iv. a támogatás elosztási folyamatának fő paraméterei ⁽⁶³⁾, beleértve a különféle típusú kedvezményezetttek közötti verseny lehetővé tételét ⁽⁶⁴⁾;
 - v. az ösztönző hatás, a szükségesség és az arányosság bemutatásához használt számszerűsítést megalapozó főbb feltételezések;
 - vi. amennyiben támogathatóak a földgázalapú termelésbe vagy az ipari termelésbe történő új befektetések, az uniós éghajlat-politikai célkitűzésekkel való összeegyeztethetőség biztosításához javasolt biztosítékok (lásd a 129. pontot);
- b) olyan intézkedések esetében, amelyekben a nyújtott éves támogatás becsült átlaga évi 150 millió EUR alatti, legalább négyhetes időtartamú nyilvános konzultáció, a következőkre kiterjedően:
- i. támogathatóság;
 - ii. a versenyeztetési ajánlattételi eljárások javasolt felhasználása és hatóköre, valamint a javasolt kivételek;
 - iii. amennyiben támogathatóak a földgázalapú termelésbe vagy az ipari termelésbe történő új befektetések, az uniós éghajlat-politikai célkitűzésekkel való összeegyeztethetőség biztosításához javasolt biztosítékok (lásd a 129. pontot);
100. A 99. pont (b) alpontjának hatálya alá tartozó intézkedések esetében nincs szükség nyilvános konzultációra, amennyiben versenyeztetési ajánlattételi eljárásokat alkalmaznak, és az intézkedés nem fosszilis tüzelőanyag-alapú energiatermelésbe, termelésbe vagy más tevékenységekbe történő befektetéseket támogat.
101. A konzultációs kérdőíveket nyilvános weboldalon kell közzétenni. A tagállamoknak a kapott hozzászólások összefoglalásával és megválaszolásával kell közzétenniük a konzultációra adott reakciójukat. Ennek tartalmaznia kell annak magyarázatát, hogy a javasolt intézkedés alkalmazási köre vagy támogathatósága révén miként minimalizálták a versenyre gyakorolt lehetséges negatív hatásokat. A tagállamoknak az e szakasz szerinti támogatási intézkedésekről szóló bejelentés részeként meg kell adniuk a konzultációs válaszukra mutató hivatkozást.
102. Kivételes és kellően indokolt esetekben a Bizottság mérlegelhet alternatív konzultációs módszereket, feltéve, hogy az érdekelt felek véleményét figyelembe veszik a támogatás (folytatódó) végrehajtása során. Ilyen esetekben előfordulhat, hogy alternatív módszereket korrekciós intézkedésekkel kell kombinálni az intézkedés lehetséges torzító hatásainak minimalizálása érdekében.

4.1.3.5. Arányosság

103. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló támogatást általában versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében kell nyújtani a 49. és az 50. pontban leírtak szerint annak érdekében, hogy az intézkedés ⁽⁶⁵⁾ célkitűzései arányos módon, a verseny és a kereskedelem torzulását minimálisra csökkentve elérhetőek legyenek. Az ajánlattételi eljárásához kapcsolódó költségvetés vagy volumen kötelező érvényű korlát, mivel várhatóan nem minden ajánlattevő részesül támogatásban, az ajánlattevők várható száma elegendő a tényleges verseny biztosításához, és a rendszer végrehajtása során a túl kevés ajánlattevőre tervezett ajánlattételi eljárások kialakítását korrigálják a tényleges verseny helyreállítása érdekében a későbbi ajánlattételi eljárások során, vagy ennek hiányában a lehető leghamarabb ⁽⁶⁶⁾.

⁽⁶³⁾ Például a versenyeztetési eljárás és a teljesítési időszak közötti átfutási idő, licitálási/ajánlattételi szabályok, árképzési szabályok.

⁽⁶⁴⁾ Például, ha a szerződések időtartama eltérő, a különböző technológiákból származó elszámolható kapacitás/kibocsátás összegének kiszámítása különféle módszerei, a támogatások kiszámításának vagy kifizetésének különféle módszerei.

⁽⁶⁵⁾ Például a tagállam dekarbonizációs céljainak elérése.

⁽⁶⁶⁾ Ez a kötelező érvényű korlát többféle, egymást kiegészítő módon érhető el, ideértve a kínálati oldal esetleges korlátainak enyhítésére irányuló intézkedéseket, a mennyiség oly módon történő kiigazítását, hogy az tükrözze az adott időpontban valószínűleg rendelkezésre álló kínálatot és/vagy az ajánlattételi eljárás kialakítása egyéb jellemzőinek módosítását (például a részvételi jogosultsági kritériumokat); azzal a céllal, hogy az intézkedés célja (például a tagállamok dekarbonizációs céljait) arányos, a verseny és a kereskedelem torzulását minimálisra csökkentő módon valósuljon meg. Az arányosság és a versenyképesség megőrzése mellett a tagállamok figyelembe vehetik a befektetők jogos elvárásait is.

104. Az ajánlattételi eljárásnak elvileg minden támogatható kedvezményezett előtt nyitva kell állnia a támogatás költséghatékony elosztása és a verseny torzulásainak csökkentése érdekében. Az ajánlattételi eljárás azonban korlátozódhat a kedvezményezettek egy vagy több konkrét kategóriájára, amennyiben bizonyítékokat adnak erre, ideértve adott esetben a nyilvános konzultáció során összegyűjtött releváns bizonyítékokat is, amelyek például azt igazolják, hogy:
- a) az összes támogatható kedvezményezett számára nyitott egyetlen eljárás eredménye nem lenne optimális vagy nem tenné lehetővé az intézkedés céljainak elérését; ez az indokolás hivatkozhat a 96. pontban szereplő kritériumokra;
 - b) jelentős eltérés van a kedvezményezettek különböző kategóriáitól elvárható ajánlati szintek között (általában ez a helyzet, ha a várhatóan versenyképes – a 90. pontban előírt elemzés alapján meghatározott – ajánlati szintek több mint 10 %-kal eltérnek); ebben az esetben külön versenyztetési ajánlattételi eljárásokat lehet alkalmazni annak érdekében, hogy a hasonló költségekkel rendelkező kedvezményezettek kategóriái versengjenek egymással.
105. Amennyiben egy tagállam a 104. pont (b) alpontjában szereplő kivételekre hivatkozik valamely három évnél hosszabb ideig tartó program esetében, a 92. pontban előírt elemzésnek mérlegelnie kell azt is, hogy továbbra is lehet-e hivatkozni ezekre a kivételekre. A tagállamoknak különösen meg kell erősíteniük, hogy ezeket a programokat idővel ki fogják igazítani annak biztosítására, hogy a várhatóan egymáshoz képest 10 %-nál kisebb eltérést mutató ajánlatot adó technológiákat ugyanazon a versenyztetési ajánlattételi eljárás során keresztül pályáztassák. Hasonlóképpen, a tagállam dönthet úgy, hogy külön pályázatot ír ki, ha a 92. pont szerinti frissített elemzés azt mutatja, hogy az ajánlatok 10 %-ot meghaladó mértékben tértek el egymástól.
106. Amennyiben a 90. pontban előírt elemzés azt mutatja, hogy jelentős eltérések lehetnek a kedvezményezettek különböző kategóriáinak várható ajánlati szintjei között, a tagállamoknak mérlegelniük kell az olcsóbb technológiák túlkompenzációjának kockázatát. A Bizottság az értékeléskor ezt is figyelembe veszi. Adott esetben ajánlati felső korlátokra lehet szükség az adott kategóriába tartozó egyes ajánlattevők maximális ajánlatainak lekorlátozásához. Az ajánlati felső korlátokat az 51., 52. és 53. pontban említett referenciaprojektek számszerűsítésére hivatkozással kell indokolni.
107. A támogatás elosztása és a támogatási szint versenyztetési ajánlattételi eljárás útján történő meghatározásának követelménye alóli kivételek indokolhatók, ha bizonyítékokat – ideértve adott esetben a nyilvános konzultáció során gyűjtött bizonyítékokat is – adnak arra, hogy az alábbiak egyike fennáll:
- a) nincs elegendő potenciális kínálat vagy elegendő számú potenciális ajánlattevő a verseny biztosításához; ebben az esetben a tagállamnak bizonyítania kell, hogy a verseny fokozása nem lehetséges a költségvetés csökkentésével vagy az ajánlattételi eljárásban való részvétel megkönnyítésével (például további fejlesztésre szánt földterületek meghatározásával vagy az előminősítési követelmények kiigazításával);
 - b) a kedvezményezettek a következőképpen meghatározott kis projektek:
 - i. villamosenergia-termelő vagy -tároló projektek esetében – legfeljebb 1 MW beépített kapacitású projektek;
 - ii. villamosenergia-fogyasztás esetében – legfeljebb 1 MW maximális teljesítményigényű projektek;
 - iii. hőtermelő és gáztermelő technológiák esetében – legfeljebb 1 MW vagy annak megfelelő beépített kapacitás alatti projektek;
 - iv. 100 %-ban kkv-k tulajdonában lévő vagy legfeljebb 6 MW beépített kapacitású vagy maximális teljesítményigényű megújulóenergia-közösségek által kidolgozott projektek esetén;
 - v. a 100 %-ban kis- és mikrovállalkozások vagy megújulóenergia-közösségek tulajdonában lévő, csak szélenergia-termelést szolgáló projektek esetében, amelyek beépített teljesítőképessége legfeljebb 18 MW;
 - vi. a kkv-k javát szolgáló, energiatermelést nem magában foglaló energiahatékonysági intézkedések esetében, ahol a kedvezményezettek projektenként kevesebb mint 300 000 EUR-t kapnak;
 - c) olyan egyedi projektek, amelyek megfelelnek az alábbi mindkét feltételnek:
 - i. a projektet nyílt felhívást követően választották ki, hogy részt vegyen egy nagy, integrált, határokon átnyúló projektben, amelyet több tagállam közösen tervez, és amelynek célja, hogy a közös uniós érdekből a környezetvédelemhez jelentős mértékben hozzájáruljon;

- ii. vagy a projekt olyan innovatív technológiát alkalmaz, amely a kedvezményezett vagy egy másik jogalany által végzett K+F+I tevékenységből következik, amennyiben az előbbi megszerzi a korábbi K+F+I tevékenység eredményeinek felhasználási jogait, vagy ágazatában az innovatív technológia korai alkalmazói közé tartozik.
108. A tagállamok versenyalapú tanúsítványokat vagy szállítói kötelezettségvállalási rendszereket is alkalmazhatnak a támogatás összegének megállapításához és a támogatás elosztásához, feltéve, hogy:
- a) a rendszerben a keresletet a potenciális kínálat alatt határozzák meg;
 - b) az olyan fogyasztó/szállító vonatkozásában érvényes vásárlási/kötérár, amely nem vásárolta meg a szükséges számú tanúsítványt (azaz az ár, amely a támogatásért fizetendő maximális összeg), a kötelezettség betartásának ösztönzéséhez kellően magas szinten kerül meghatározásra. A kötérárnak azonban az 51., 52. és 53. pontban említett számszerűsítésen kell alapulnia, annak elkerülése érdekében, hogy a túl magas szint túlkompenzációt eredményezzen;
 - c) amennyiben a programoknak része bioüzemanyagok, folyékony bio-energiáhozozók és biomassza-üzemanyagok támogatása, a túlkompenzáció elkerülése érdekében a tagállamoknak figyelembe kell venniük a tömegmérleg-rendszer dokumentációjából az (EU) 2018/2001 irányelv 30. cikke alapján már kapott információkat.
109. A tagállamok dekarbonizációt vagy energiahatékonyságot célzó támogatási programokat adók vagy adójellegű díjak, például a környezetpolitikai célkitűzéseket finanszírozó díjak csökkentésének formájában is kialakíthatnak. Az ilyen rendszerek esetében a versenyeztetési ajánlattételi eljárás alkalmazása nem kötelező. Az ilyen támogatást azonban elvileg ugyanolyan módon kell nyújtani minden olyan támogatható vállalkozás számára, amely ugyanabban a gazdasági tevékenységi ágazatban működik, és amelyek a támogatási intézkedés céljainak vagy célkitűzéseinek szempontjából azonos vagy hasonló ténybeli helyzetben vannak. A bejelentő tagállamnak éves ellenőrzési mechanizmust kell létrehoznia annak ellenőrzésére, hogy a támogatásra továbbra is szükség van-e. Ez a szakasz nem terjed ki azon adók vagy adójellegű díjak csökkentésére, amelyek az energetikai vagy kapcsolódó szolgáltatások nyújtásának alapvető költségeit tükrözik. Például ez a szakasz nem vonatkozik a hálózati díjak vagy a kapacitásmechanizmusokat finanszírozó díjak alóli mentességekre.
110. Amennyiben az adó- vagy adójellegű díj-csökkentés csökkenti az ismétlődő működési költségeket, a támogatás összege nem haladhatja meg a környezetbarát projekt vagy tevékenység és a kevésbé környezetbarát kontrafaktuális forgatókönyv költségeinek a különbségét. Amennyiben a környezetbarátabb projekt vagy tevékenység potenciális költségmegtakarítást vagy többletbevételt eredményezhet, ezeket figyelembe kell venni a támogatás arányosságának meghatározásakor.
111. A támogatási programok kialakításakor a tagállamnak figyelembe kell vennie az (EU) 2018/2001 irányelv 30. cikke szerinti tömegmérleg-rendszer dokumentációjából már kapott támogatási információkat.
112. Ha a támogatási intézkedések részeként koncessziókat vagy egyéb előnyöket adnak – például föld, tengerfenék vagy folyók használati jogát vagy az infrastruktúrához való csatlakozás jogát –, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az említett koncessziókat az intézkedés célkitűzéseivel kapcsolódó, objektív és átlátható kritériumok alapján ítélik oda (lásd az 50. pontot).
113. Amennyiben a támogatás az energiahatékonyságot javító intézkedések szolgáltatója számára nyújtott, energiahatékonyság-alapú szerződések alapján nyújtott elsőbbségi kölcsön formájában valósul meg, a hiteleszközöknek biztosítaniuk kell az adósságfinanszírozást nyújtó kereskedelmi szolgáltatók jelentős társbefektetési arányát. Vélhetően ez a helyzet, ha ez az arány nem alacsonyabb, mint a szolgáltató mögöttes energiahatékonyság-alapú szerződéseinek portfóliója értékének 30 %-a. Az energiahatékonyság-javító intézkedéseket nyújtó általi visszafizetésnek legalább a kölcsön névértékével egyenlőnek kell lennie. Ha a támogatást garancia formájában nyújtják, az állami garancia nem haladhatja meg a mögöttes kölcsön tőkeösszegének 80 %-át, és a veszteségeket a hitelintézetnek és az államnak arányosan és azonos feltételek mellett kell viselnie. A garantált összegnek arányosan kell csökkennie oly módon, hogy a garancia soha ne fedezzen többet a fennálló hitel 80 %-ánál. Az energiahatékonyság-javító intézkedések nyújtójának adott állami kölcsönt vagy garanciát legfeljebb 10 évre kell korlátozni.

4.1.4. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés

114. A 70. pont kivételével 3.2.2. és 3.3. szakasz nem vonatkozik az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését célzó intézkedésekre.
115. Ez a pont 2023. július 1-től alkalmazandó. A CO₂-egyenértékben kifejezett üvegházhatásúgáz-kibocsátás tonnánkénti támogatását minden egyes projektre, és támogatási program esetében minden egyes referencia-projektre meg kell becsülni, és meg kell adni az ennek kiszámításához használt feltételezéseket és módszertant. A becslésnek lehetőség szerint a tevékenységből származó nettó kibocsátás-csökkentés megállapítására kell törekednie, figyelembe véve az életciklus alatt keletkező vagy csökkentett kibocsátásokat. Emellett mérlegelni kell minden más vonatkozó szakpolitikával vagy intézkedéssel való rövid és hosszú távú kölcsönhatásokat, beleértve az uniós ETS-t is. A különböző környezetvédelmi intézkedések költségeinek összehasonlítása érdekében ennek a módszertannak elvileg hasonlóan kell lennie a tagállamok ⁽⁶⁷⁾ által támogatott valamennyi intézkedés esetében.
116. A dekarbonizációval kapcsolatos pozitív környezeti hatások elérése érdekében a támogatás nem helyezheti át csupán az egyik szektorból a másikba a kibocsátásokat, hanem az üvegházhatásúgáz-kibocsátás átfogó csökkentését is el kell érnie.
117. A kettős támogatások elkerülése és az üvegházhatást okozó gázok kibocsátás-csökkentése igazolásának biztosítása érdekében az ipari tevékenységek dekarbonizációjához nyújtott támogatásnak csökkentenie kell az adott ipari tevékenységből közvetlenül eredő kibocsátásokat. Az ipari tevékenységek energiahatékonyságának javításához nyújtott támogatásnak javítania kell a kedvezményezettek tevékenységeinek energiahatékonyságát.
118. A 117. pont utolsó mondatában foglalt követelménytől eltérve, az ipari tevékenységek energiahatékonyságának javítása az energiahatékonyság-alapú szerződések elősegítésére nyújtott támogatással támogatható.
119. Amennyiben a versenyeztetési ajánlattételi eljárás eredményeként nem nyújtanak támogatást az energiahatékonyság-alapú szerződések elősegítésére, állami támogatást elvileg azonos módon kell nyújtani minden olyan támogatható vállalkozás számára, amely azonos gazdasági tevékenységi ágazatban működik, és amely a támogatási intézkedés céljainak vagy célkitűzéseinek szempontjából azonos vagy hasonló ténybeli helyzetben van.
120. Annak elkerülése érdekében, hogy a költségvetést olyan projektekre osszák ki, amelyek nem valósulnak meg, és amelyek akadályozhatják az új szereplők piacra belépését, a tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy észszerű intézkedéseket fognak hozni a támogatott projektek tényleges fejlesztésének biztosítása érdekében, például a projekt teljesítésére egyértelmű határidők meghatározását, a projekt megvalósíthatóságának ellenőrzését a támogatás igénybevételenek előminősítése részeként, biztosíték fizetésének megkövetelését a résztvevők részéről vagy a projekt építésének/fejlesztésének figyelemmel kísérését. A tagállamok azonban nagyobb rugalmasságot biztosíthatnak az előminősítési követelmények tekintetében a kkv-k vagy megújulóenergia-közösségek által kidolgozott és 100 %-ban tulajdonukban lévő projektek esetében, hogy csökkentsék részvételük akadályait ⁽⁶⁸⁾.

⁽⁶⁷⁾ Hasznos hivatkozási pontot nyújtanak az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentése kiszámításának az EU Innovációs Alapjánál alkalmazott alapelvei, amelyek elérhetők a következő címen: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/innovfund/wp-call/2021/call-annex_c_innovfund-lsc-2021_en.pdf Ha azonban villamos energiát használnak inputként, az alkalmazott módszernek figyelembe kell vennie az ilyen villamos energia előállításából származó kibocsátásokat. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy támogatási intézkedéseikben kiválasztási kritériumként a CO₂-egyenértékben kifejezett, elkerült kibocsátás tonnánkénti támogatása mértékét alkalmazzák, de erre nem kötelesek.

⁽⁶⁸⁾ Ezen túlmenően a 75. pontban foglaltak szerint a Bizottság általában kedvezően ítéli meg a tagállamok által a kkv-k és a megújuló energiával foglalkozó közösségek versenyeztetési ajánlattételi eljárásokban való részvételének megkönnyítésére javasolt egyéb jellemzőket, feltéve, hogy a részvétel biztosításának és az elfogadásnak a pozitív hatásai meghaladják a lehetséges torzító hatásokat.

121. A dekarbonizációhoz nyújtott támogatás különféle formákat ölthet, ideértve az előzetes támogatásokat és a folyamatban lévő támogatási kifizetésekre vonatkozó szerződéseket, például a karboncsökkentési célú szerződéseket ⁽⁶⁹⁾. A főként üzemeltetéshez kapcsolódó költségeket, nem pedig beruházást fedező támogatást csak akkor használható, ha a tagállam bizonyítja, hogy ez környezetbarátabb üzemeltetési döntéseket eredményez.
122. Ha a támogatásra elsősorban olyan rövid távú költségek fedezésére van szükség, amelyek változóak lehetnek, mint például a biomassza-tüzelőanyag-költségek vagy a villamosenergia-ráfordítási költségek, és azt egy évet meghaladó időszakon keresztül fizetik ki, a tagállamoknak meg kell erősíteniük, hogy a támogatás összegének alapjául szolgáló termelési költségeket nyomon követik, és a támogatás összegét legalább évente egyszer frissítik.
123. A támogatást úgy kell megtervezni, hogy megakadályozza a piacok hatékony működésének bármely indokolatlan torzulását, és megtartsa különösen a hatékony működési ösztönzőket és az árjelzéseket. Például a kedvezményezetteknek továbbra is kitettnek kell maradniuk az árváltozásnak és a piaci kockázatnak, kivéve, ha ez hátrányosan befolyásolja a támogatás céljának elérését. A kedvezményezetteket különösen nem szabad ösztönözni arra, hogy termelésüket a határköltségeik alatt kínálják fel, és nem kaphatnak támogatást a termeléshez olyan időszakokban, amikor az adott termelési piaci értéke negatív ⁽⁷⁰⁾.
124. A Bizottság eseti értékelést készít azokról az intézkedésekről, amelyeknek külön infrastrukturális projektek képezik a részét. Értékelésében a Bizottság többek között figyelembe veszi az infrastruktúra érintett piachoz viszonyított nagyságát, a további piaci alapú beruházások valószínűségére gyakorolt hatást, azt, hogy az infrastruktúrát induláskor mennyiben szánják egyedi felhasználó vagy felhasználói csoport számára, valamint hogy van-e hihető terv vagy szilárd kötelezettségvállalás a szélesebb hálózathoz való csatlakozásra, a belső piaci jogszabályoktól való eltérések vagy mentességek időtartamát, az érintett piac szerkezetét és a kedvezményezettek e piacon meglévő helyzetét.
125. Amennyiben például az infrastruktúra kezdetben csak korlátozott számú felhasználót köt össze, a torzító hatás enyhíthető, ha egy szélesebb uniós hálózat fejlesztésére irányuló terv részét képezi a következő kritériumok alapján:
- a) az infrastruktúra elszámolását el kell különíteni minden egyéb tevékenységtől, valamint a hozzáférés és a használat költségeit átláthatóvá kell tenni;
 - b) amennyiben a támogatás célját nem veszélyezteti, a támogatás feltételül kell szabni az infrastruktúra harmadik felek előtt tisztességes, észszerű és megkülönböztetésmentes feltételek mellett történő megnyitására vonatkozó kötelezettségvállalást ⁽⁷¹⁾ (ideértve a csatlakozási kérelmek esetében az azonos feltételek melletti nyilvános felhívást);
 - c) előfordulhat, hogy kompenzálni kell azt az előnyt, amelyet a kedvezményezettek az ilyen szélesebb körű fejlesztés eléréséig kapnak, például a hálózat további bővítéséhez hozzájárulással;
 - d) előfordulhat, hogy a kijelölt felhasználók által elért előnyöket korlátozni kell és/vagy meg kell osztani más szereplőkkel.
126. Az intézkedés vagy más uniós környezetvédelmi célkitűzés veszélyeztetésének elkerülése érdekében nem szabad ösztönzőket biztosítani olyan energiatermelésre, amely kiszorítja a kevésbé szennyező energiafajtákat. Például, ha a nem megújuló forrásokon alapuló kapcsolt energiatermeléshez vagy a biomasszából történő energiatermeléshez adnak támogatást, ez lehetőség szerint nem ösztönözheti a villamosenergia- vagy hőtermelést olyan időszakokban, amikor ez a légszennyezésmentes megújuló energiaforrások lekorlátozását jelentené.

⁽⁶⁹⁾ A karboncsökkentési célú szerződés feljogosítja a kedvezményezettet a fix „kötési” ár és a kibocsátási egységenkénti referenciaár – például piaci ár – különbségével megegyező összegű kifizetésre. Ezeket az elmúlt években villamosenergia-termelési intézkedésekhez használták fel, de magukban foglalhatnak az ETS-hez kapcsolódó referenciaárat is, azaz a karboncsökkentési célú szerződéseket. Az ilyen karboncsökkentési célú szerződések hasznos eszközt jelenthetnek az ipari dekarbonizáció eléréséhez szükséges, áttörést jelentő technológiák piaci áttörésének eléréséhez. A karboncsökkentési célú szerződéseknek része lehet a kedvezményezettekkel történő visszafizetés az adófizetők vagy a fogyasztók számára olyan időszakokra, amikor a referenciaár meghaladja a kötési árat.

⁽⁷⁰⁾ A kisléptékű megújuló villamosenergia-létesítmények részesülhetnek olyan közvetlen ártámogatásban, amely fedezi az üzemeltetés teljes költségét, és nem teszi számukra szükségessé, hogy villamos energiájukat a piacon adják el, az (EU) 2018/2001 irányelv 4. cikkének (3) bekezdésében foglalt mentességnek megfelelően. A létesítményeket akkor kell kisléptékűnek tekinteni, ha kapacitásuk nem éri el az (EU) 2019/943 rendelet 5. cikke szerinti, vonatkozó küszöbértéket.

⁽⁷¹⁾ Ez a 19–(36). pontban említett eszközlistára vonatkozik.

127. A dekarbonizációhoz nyújtott támogatás indokolatlanul torzíthatja a versenyt, ha kizsírítja a piacon már elérhető tisztább alternatívákba történő befektetéseket, vagy ha bizonyos technológiáktól való függést kelt, akadályozva a tisztább megoldások használatát és piacuk szélesebb körű fejlődését. A Bizottság ezért azt is ellenőrizni fogja, hogy a támogatási intézkedés nem ösztönzi-e a fosszilis alapú tüzelőanyagok és energia ⁽⁷²⁾ fogyasztását, ezáltal gátolva a tisztább alternatívák kifejlesztését és jelentősen csökkentve a beruházás általános környezeti előnyeit. A tagállamoknak ki kell fejteniük, hogy miként kívánják ezt a kockázatot elkerülni, többek között olyan kötelező jellegű kötelezettségvállalások útján, amelyek főleg megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású tüzelőanyagok használatára vagy a fosszilis tüzelőanyag-források fokozatos kivezetésére vonatkoznak.
128. A Bizottság megítélése szerint egyes támogatási intézkedések olyan negatív hatással járnak a versenyre és a kereskedelemre, amelyeket valószínűleg nem kompenzálhatók. Bizonyos támogatási intézkedések súlyosbíthatják a piaci hiányosságokat, a fogyasztók és a szociális jólét kárára hatékonysághiányok létrehozásával. Például a legszennyezőbb fosszilis tüzelőanyagok, mint például a szén-, a gázolaj-, a lignit-, az olaj-, a tőzeg- és olajpala-alapú energia- vagy ipari termelésbe történő új beruházásokat ösztönző intézkedések növelik a piacon a negatív környezeti externáliákat. Ezek nem fognak pozitív környezeti hatásokkal járó befektetésnek minősülni, tekintettel arra, hogy ezek a tüzelőanyagok összeegyeztethetetlenek az Unió éghajlat-politikai céljaival.
129. Hasonlóképpen, az energiába vagy a földgázon alapuló ipari termelésbe történő új beruházásokat ösztönző intézkedések rövid távon csökkenthetik az üvegházhatást okozó gázok és más szennyező anyagok kibocsátását, de hosszabb távon az alternatív beruházásokkal összevetve súlyosbíthatják a negatív környezeti externáliákat. Ahhoz, hogy a földgázberuházásokat pozitív környezeti hatással járóknak lehessen tekinteni, a tagállamoknak ki kell fejteniük, hogy miként fogják biztosítani, hogy a beruházás hozzájáruljon az Unió 2030-as éghajlat-politikai céljának és 2050-es klímaseglegességi célkitűzésnek az eléréséhez. Különösen a tagállamoknak magyarázatot kell adniuk arra, hogy miként fogják elkerülni ennek a gáztüzelésű vagy gáztüzelésű termelő berendezésektől való függés kialakulását. Ez alapulhat például a kötelező célszámokat előíró nemzeti dekarbonizációs terven, és/vagy magában foglalhatja a kedvezményezett dekarbonizációs technológia, például a CLT/CLH megvalósítására vagy a földgáz megújuló vagy alacsony széndioxid-kibocsátású gázzal való kiváltására, vagy az erőműnek az Unió éghajlat-politikai céljával összhangban álló ütemterv szerinti bezárására vonatkozó kötelező érvényű kötelezettségvállalásait. A kötelezettségvállalásoknak tartalmaznia kell egy vagy több hihető mérőföldkövet a 2050-ig a klímaseglegesség felé vezető kibocsátáscsökkentésben.
130. A bioüzemanyagok élelmiszer- és takarmánynövényekből történő előállítása további termőföldigényt támaszt, és jelentős szénkészletekkel rendelkező földterületekre terjesztheti ki a mezőgazdasági termőterületeket, mint az erdők, a vizes élőhelyek és a tőzegláp, további üvegházhatásúgáz-kibocsátásokat okozva. Ezért korlátozza az (EU) 2018/2001 irányelv a megújuló energia célokba beszámítandó élelmiszer- és takarmánynövény-alapú bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomassza-üzemanyagok mennyiségét. A Bizottság megítélése szerint bizonyos támogatási intézkedések súlyosbíthatják e környezeti negatív externáliákat. A Bizottság ezért elvileg úgy ítéli meg, hogy a bioüzemanyagok, a folyékony bio-energiahordozók, a biogáz és a biomassza-tüzelőanyagok azokat a plafonértékeket meghaladó állami támogatása, amelyek az érintett tagállamban a megújuló energiaforrásokból előállított energia bruttó végső fogyasztásának kiszámításakor elszámolhatók az (EU) 2018/2001 irányelv 26. cikkével összhangban, valószínűleg nem eredményez olyan pozitív hatásokat, amelyek felülmúlják az intézkedés negatív hatásait.
131. Amennyiben további versenytorzulások kockázat nyer megállapítást, vagy az intézkedések különösen újszerűek vagy összetettek, a Bizottság előírhatja a 76. pont szerinti feltételeket.
132. Különösen korlátozott számú kedvezményezettnek vagy már piacon lévő kedvezményezettnek juttatott egyedi támogatási intézkedések vagy rendszerek esetében a tagállamoknak ezenfelül be kell mutatniuk, hogy a javasolt támogatási intézkedés nem vezet a verseny például a piaci erő növekedésén keresztül megvalósuló torzulásához. Ha a támogatás közvetlenül nem is növeli a jelentős piaci erőt, erre közvetetten alkalmas lehet azáltal, hogy gátolja a meglévő versenytársak bővülését, a versenytársak kilépését idézi elő, vagy visszatartja az új versenytársakat a piacra lépéstől. E támogatási intézkedések negatív hatásainak értékelésekor a Bizottság a verseny torzulásainak elemzését a többletkapacitás kockázata mellett arra a várható hatásra összpontosítja, amelyet a támogatás az érintett termékpiacra – adott esetben a beszerzési és az értékesítési piacon – a vállalkozások közötti versenyre gyakorol. A Bizottság egyben értékeli a kereskedelemre gyakorolt lehetséges kedvezőtlen hatásokat, köztük a tagállamok közötti támogatási versenyt, mely különösen felerősödhet egy adott helyszín kiválasztása kapcsán.

⁽⁷²⁾ Beleértve a nem megújuló energiaforrásból származó alacsony kibocsátású tüzelőanyagokat és azokat az energiahordozókat, amelyek kibocsátása nem kipufogócsőből történik, hanem a karbonintenzív folyamatok során keletkeznek.

133. Ha a támogatást versenyeztetési ajánlattételi eljárás nélkül nyújtják, és az intézkedés különösen korlátozott számú kedvezményezett vagy egy már piacon lévő kedvezményezett számára előnyös, a Bizottság megkövetelheti a tagállamtól annak biztosítását, hogy a kedvezményezett terjessze a támogatott projekt eredményeként megszerzett know-how-t a céllal, hogy felgyorsítsák a sikeresen bemutatott technológiák elterjedését.
134. Amennyiben minden más összeegyeztethetőségi feltétel teljesül, a Bizottság jellemzően pozitívnak találja a dekarbonizációs intézkedések egyensúlyát (azaz a belső piac torzulásait a pozitív hatások ellensúlyozzák), tekintettel az éghajlatváltozás mérsékléséhez való hozzájárulásukra, amelyet az (EU) 2020/852 rendeletben környezeti célként határoztak meg, és/vagy figyelemmel az Unió energia- és éghajlat-politikai célkitűzései eléréséhez való hozzájárulásukra, amennyiben nincs nyilvánvaló jel arra, hogy nem tartják be a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet ⁽⁷³⁾. Abban az esetben, ha a fenti vélelem nem érvényesül, a Bizottság megvizsgálja, hogy összességében a pozitív hatások (beleértve a 4.1.4. szakasz pontjainak való megfelelést és a 129. ponthoz kapcsolódó kötelezettségvállalásokat) meghaladják-e a belső piacra gyakorolt negatív hatásokat.

4.2. Támogatás az épületek energetikai és környezeti teljesítményének javításához

4.2.1. A támogatás indokoltsága

135. Az épületek energetikai és környezeti teljesítményének javítását célzó intézkedések a negatív externáliákra irányulnak azért, hogy egyéni ösztönzőket hoznak létre az energiatakarékosságra és az üvegházhatású gázok és légszennyező anyagok kibocsátásának csökkentésére vonatkozó célok elérése érdekében. A 3. fejezetben meghatározott általános piaci hiányosságokon túlmenően konkrét hiányosságok az épületek energetikai és környezeti teljesítménye terén merülhetnek fel. Például az épületek felújításával összefüggésben az energetikai és környezeti teljesítményre vonatkozó intézkedések előnyeit gyakran nem csak a – felújítás költségeit általában viselő – épülettulajdonos, hanem a bérelő is élvezi. A Bizottság ezért úgy véli, hogy szükség lehet állami támogatásra az épületek energetikai és környezeti teljesítményének javítását célzó beruházások ösztönzéséhez.

4.2.2. Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek

136. Nyújtható támogatás az épületek energiahatékonyságának javítására.
137. Az említett támogatás kombinálható az alábbi intézkedések bármelyikével vagy mindegyikével:
- a) villamos energiát, hőt vagy hűtést termelő, integrált helyszíni megújuló energiaforrások létesítése;
 - b) berendezések telepítése a helyszíni megújulóenergia-létesítmények által termelt energia tárolására;
 - c) az épület felhasználóinak használatára elektromos töltőinfrastruktúra, valamint kapcsolódó infrastruktúra, például kábelcsatornák kiépítése és telepítése, ha a parkoló létesítmények az épületen belül találhatóak vagy fizikailag csatlakoznak az épülethez;
 - d) az épület környezeti és energetikai irányítása és vezérlése digitalizációjára szolgáló berendezés telepítése, különösen az okosfunkció-fogadási alkalmasság növelése, beleértve adathálózatok esetében az épületen belüli passzív vezetékeket vagy strukturált kábelezést, valamint az épülethez tartozó ingatlanon található passzív hálózat kiegészítő részeit is, de az ingatlanon kívül található adathálózatok vezetékei vagy kábelezése nélkül;
 - e) egyéb olyan beruházások, amelyek javítják az épület energetikai vagy környezeti teljesítményét, ideértve a zöldtetőkbe és az esővíz visszanyerésére szolgáló berendezésekbe történő beruházásokat.

⁽⁷³⁾ A Tanács által jóváhagyott helyreállítási és rezilienciaépítési tervekben szereplő intézkedésekkel azonos intézkedések esetében úgy tekinthető, hogy azok megfelelnek a jelentős károkozás elkerülését célzó elvnek, mivel ezt már ellenőrizték.

138. Támogatás nyújtható az épületen belüli fűtő- vagy hűtőberendezések energiahatékonyságának javítására is. A távfűtési és -hűtési rendszerekhez közvetlenül csatlakoztatott fűtő- vagy hűtőberendezésekre nyújtott támogatást a 4.10. szakaszban meghatározott, a távfűtéshez és -hűtéshez nyújtott támogatásra vonatkozó feltételek szerint kell értékelni. A termelési folyamatok energiahatékonyságának javítására és a gépek meghajtására használt energiatermelő berendezésekre nyújtott támogatást az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentésére és megszüntetésére vonatkozó támogatásra vonatkozó, a 4.1. szakaszban meghatározott feltételek szerint kell értékelni.
139. A támogatásnak az alábbi hatást kell kiváltania:
- a) meglévő épületek felújítása esetében olyan energiahatékonyság-javítás, amely a primerenergia-igény legalább 20 %-os csökkenését eredményezi a befektetés előtti állapothoz képest, vagy ha a fejlesztések szakaszos felújítás részeként képezik, öt éves időtartam alatt a primerenergia-fogyasztás legalább 30 %-os csökkentését beruházás előtti állapothoz képest;
 - b) csak egyfajta, a 2010/31/EU irányelv 2. cikkének 9. pontja értelmében vett épületelem beépítését vagy cseréjét érintő felújítási intézkedések esetében ⁽⁷⁴⁾ a primerenergia-igény legalább 10 %-os csökkenése a beruházást megelőző helyzethez képest, feltéve, hogy a tagállam bizonyítja, hogy az intézkedés a program szintjén összességében jelentős hatású a primerenergia-igény csökkentésében;
 - c) új épületek esetében az energetikai teljesítmény olyan javulása, amely a 2010/31/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtását célzó nemzeti intézkedésekben a közel nulla energiaigényű épületekre vonatkozó követelményekre meghatározott küszöbértékkel összehasonlítva legalább 10 %-os primerenergia-megtakarítást eredményez.
140. Az épületek energetikai teljesítményének javításához támogatás nyújtható azoknak a kkv-knak és kisebb közepes piaci tőkeértékű vállalatoknak is, amelyek a 2012/27/EU irányelv 2. cikkének 27. pontja értelmében vett energiahatékonyság-alapú szerződések elősegítésére szolgáló energetikai teljesítményt javító intézkedéseket nyújtanak.
- 4.2.3. *Ösztönző hatás*
141. A 142. és 143. pontban meghatározott feltételek a 3.1.2. szakaszban meghatározott feltételeken túlmenően alkalmazandók.
142. A Bizottság megítélése szerint az öt évnél rövidebb megtérülési idővel ⁽⁷⁵⁾ rendelkező projekteknek nyújtott támogatásnak elvileg nincs ösztönző hatása. A tagállam azonban bizonyítékot nyújthat be annak igazolására, hogy a magatartás megváltozásához támogatásra van szükség, még rövidebb megtérülési idővel rendelkező projektek esetében is.
143. Ha az uniós jog uniós szabványnak minősülő energiahatékonyságra vonatkozó minimumkövetelményeket ír elő a vállalkozások számára, ösztönző hatásúnak minősül az összes ahhoz szükséges befektetéshez nyújtott támogatás, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy megfeleljenek ezeknek a szabványoknak, feltéve, hogy a támogatást azelőtt nyújtják, hogy a követelmények kötelezővé válnának az érintett vállalkozás számára ⁽⁷⁶⁾. A tagállamnak gondoskodnia kell arról, hogy a kedvezményezettek pontos felújítási tervet és ütemtervet nyújtsanak be, amely igazolja, hogy a támogatott felújítás legalább elegendő ahhoz, hogy az épület megfeleljen az energiahatékonysági minimumkövetelményeknek.
- 4.2.4. *A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése*
- 4.2.4.1. *Megfelelőség*
144. A 145. pontban meghatározott feltétel a 3.2.1.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesül.

⁽⁷⁴⁾ Az ilyen beruházások célja lehet például az épület ablakainak vagy kazánjainak cseréje, vagy összpontosíthatnak a falszigetelésre.

⁽⁷⁵⁾ A megtérülési idő a befektetés költségének (támogatás nélküli) megtérüléséhez szükséges idő.

⁽⁷⁶⁾ Ez minden olyan esetben érvényes, amikor támogatást nyújtanak annak lehetővé tételére, hogy a vállalkozások azt megelőzően megfeleljenek az uniós szabványnak minősülő minimális energiahatékonysági szabványoknak, mielőtt azok az érintett vállalkozás számára kötelezővé válnának, függetlenül attól, hogy léteznek-e már korábbi, hatályban lévő uniós szabványok.

145. Az energiahatékonyság-alapú szerződések elősegítésére nyújtott támogatás kölcsön vagy garancia formájában nyújtható az energiahatékonyság-alapú szerződések keretében az energiahatékonyságot javító intézkedések nyújtójának, vagy állhat olyan pénzügyi termékből, amelynek célja az adott szolgáltató finanszírozása (pl. faktoring, forfetírozás).

4.2.4.2. Arányosság

146. Az elszámolható költségek kizárólag azok a beruházási költségek, amelyek közvetlenül kapcsolódnak az energetikai vagy a környezeti teljesítmény magasabb szintjének eléréséhez.
147. A 139. pont (a) és (c) alpontjában meghatározott intézkedések esetében a támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 30 %-át. A 139. pont (b) alpontjában meghatározott intézkedésekre a támogatási intenzitás nem haladhatja meg a 25 %-ot. Amennyiben az uniós szabványnak minősülő minimális energiahatékonyság-előírásoknak való megfelelést lehetővé tevő beruházásokhoz nyújtott támogatást az uniós szabványok hatálybalépése előtt 18 hónappal korábban nyújtják, a támogatási intenzitás nem haladhatja meg a 139. pont (a) és (c) alpontjában meghatározott intézkedések támogatható költségeinek 20 %-át, vagy a 139. pont (b) alpontjában meghatározott intézkedéseknél az elszámolható költségek 15 %-át.
148. A meglévő épületek energetikai teljesítményének javítására nyújtott támogatást illetően a támogatási intenzitás 15 százalékponttal növelhető, ha az energiahatékonyság javítása a primer energiaigény legalább 40 %-os csökkenését eredményezi. Ez a támogatási intenzitás-növekedés azonban nem vonatkozik arra az esetre, ha a projekt – bár legalább 40 %-kal csökkenti a primerenergia-igényt – nem javítja az épület energiahatékonyságát a 18 hónapon belül hatályba lépő, Uniós szabványnak minősülő minimális energiahatékonysági szabványok által előírt szint fölé.
149. A támogatási intenzitás kisvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében 20 százalékponttal, középvállalkozásoknak nyújtott támogatás esetében pedig 10 százalékponttal növelhető.
150. A támogatási intenzitás a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken található beruházások esetében 15 százalékponttal, a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken található beruházások esetében pedig 5 százalékponttal növelhető.
151. Az intézkedés sajátos jellemzőitől függően, a tagállam a finanszírozási hiány 48., 51. és 52. pontban meghatározott elemzése alapján igazolhatja, hogy magasabb támogatási összegre van szükség. A támogatási összeg nem haladhatja meg az 51. és az 52. pontban meghatározott finanszírozási hiányt. Ha az uniós szabványnak minősülő, energiahatékonysági minimumkövetelményeknek való megfelelést lehetővé tevő beruházásokhoz nyújtott támogatást az uniós szabványok hatálybalépése előtt kevesebb mint 18 hónappal nyújtják, a támogatás maximális összege nem haladhatja meg a finanszírozási hiány 70 %-át.
152. Amennyiben a támogatást a 49. és 50. pontban meghatározott kritériumok szerint lefolytatott versenyeztetési ajánlattételi eljárás nyomán nyújtják, a támogatási összeg arányosnak minősül. Ha kevesebb mint 18 hónappal az uniós szabványok hatálybalépése előtt nyújtják a beruházási támogatást, amely lehetővé teszi a vállalkozások számára, hogy megfeleljenek az uniós szabványnak minősülő energiahatékonysági minimumkövetelményeknek, a tagállamnak gondoskodnia kell arról, hogy a túlkompensáció kockázatát megfelelően kezeljék, például ajánlati felső korlátok meghatározásával.
153. A pénzügyi eszközök formájában nyújtott támogatásra nem vonatkozik a 147–151. pontban meghatározott maximális támogatási intenzitás. Amennyiben a támogatást garancia formájában nyújtják, a garancia nem haladhatja meg az alapul szolgáló hitel 80 %-át. Amennyiben a támogatást kölcsön formájában nyújtják, az épülettulajdonos(ok) által az energiahatékonysági vagy megújulóenergia-alap vagy más pénzügyi közvetítő számára visszafizetendő összegnek el kell érnie legalább a kölcsön névértékét.

4.2.4.3. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés

154. A 155–157. pontban meghatározott feltételek a 3.2.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.
155. Az épületek energiahatékonyságának javítása céljából földgázüzemű berendezésekbe történő beruházások támogatása rövid távon csökkentheti az energiaigényt, de hosszabb távon az alternatív beruházásokhoz képest súlyosbíthatja a negatív környezeti externáliákat. A földgázüzemű berendezések telepítéséhez nyújtott támogatás indokolatlanul torzíthatja a versenyt, ha kizorítja a piacon már elérhető tisztább alternatívákba történő befektetéseket, vagy ha bizonyos technológiáktól való függést kelt, akadályozva a tisztább megoldások piacának fejlődését, és azok használatát. Az ilyen kizorító vagy függést okozó hatást kiváltó intézkedések pozitív hatásai valószínűleg nem múlják felül azok versenyre gyakorolt negatív hatásait. A Bizottság értékelése részeként megvizsgálja, hogy a földgázüzemű berendezések helyettesítik-e a legszennyezőbb fosszilis tüzelőanyagokat, például olajat és szenet használó energetikai berendezéseket.
156. A szennyező fosszilis tüzelőanyagokat (például olajat és szenet) használó energetikai berendezések alternatívái már elérhetőek a piacon. Ebben az összefüggésben az ilyen tüzelőanyagokat használó, energiatakarékos energetikai berendezések telepítéséhez nyújtott támogatás nem tekinthető ugyanolyan pozitív hatást eredményezőnek, mint a tisztább energetikai berendezések telepítéséhez nyújtott támogatás. Először is, az energiaigény csökkenésének szempontjából a csekély javulást ellensúlyozza a fosszilis tüzelőanyagok használatához kapcsolódó nagyobb szén-dioxid-kibocsátás. Másodszor, a szilárd vagy folyékony fosszilis tüzelőanyagot használó energetikai berendezések üzembe helyezéséhez nyújtott támogatás jelentős kockázatot jelent a fosszilis tüzelőanyag-technológiáktól való függés, és a befektetések tisztább és innovatívabb, a piacon elérhető alternatívákból való kizorítása tekintetében azáltal, hogy a keresletet kizorítja a nem szilárd vagy folyékony fosszilis tüzelőanyagot használó energetikai berendezésektől. Ez egyben visszafogja a tiszta, időtálló, nem fosszilis tüzelőanyag alapú technológiák piacának további fejlődését is. A Bizottság ezért úgy ítéli meg, hogy a szilárd vagy folyékony fosszilis tüzelőanyagot használó energetikai berendezésekre nyújtott támogatás versenyre gyakorolt negatív hatásai valószínűleg nem ellensúlyozhatók.
157. Ha a támogatást dotáció, tőke, garancia vagy kölcsön formájában nyújtják egy energiahatékonysági alapnak, megújulóenergia-alapnak vagy más pénzügyi közvetítőnek, a Bizottság ellenőrzi, hogy fennállnak-e feltételek annak biztosítására, hogy az energiahatékonysági vagy megújulóenergia-alap vagy más pénzügyi közvetítő ne jussanak indokolatlan előnyhöz, és az energiahatékonysági támogatási intézkedés végrehajtása céljából kereskedelmileg megalapozott befektetési stratégiát alkalmazzanak. Különösen a következő feltételeknek kell teljesülniük:
- a) a pénzügyi közvetítőket vagy alapkezelőket nyílt, átlátható és megkülönböztetéstől mentes eljárással kell kiválasztani, amelyet az alkalmazandó uniós és nemzeti jogszabályokkal összhangban folytatnak le;
 - b) fennállnak az annak biztosítását szolgáló feltételek, hogy a pénzügyi közvetítők – beleértve az energiahatékonysági alapokat vagy megújulóenergia-alapokat – irányítása üzleti alapon történjen, és biztosítani fogják a nyereségorientált finanszírozási döntéseket;
 - c) az energiahatékonysági alap vagy megújulóenergia-alap vagy más pénzügyi közvetítők vezetői az előnyt a lehető legnagyobb mértékben továbbadják a végső kedvezményezetteknek (az épület egy vagy több tulajdonosának vagy bérlőjének), nagyobb finanszírozási volumen, alacsonyabb fedezeti követelmények, alacsonyabb garanciadíjak vagy alacsonyabb kamatlábak formájában.

4.3. Támogatás a tiszta mobilitásért

158. A 4.3.1. és a 4.3.2. szakasz meghatározza azokat a feltételeket, amelyek mellett bizonyos, a légi, közúti, vasúti, belvízi, tengeri és part menti személyszállítási és áruszállítási ágazatban a szén-dioxid és más szennyező anyagok kibocsátásának csökkentését vagy kiváltását célzó befektetésekhöz nyújtott állami támogatás elősegítheti a gazdasági tevékenység környezetbarát módon történő fejlődését anélkül, hogy a kereskedelem feltételeit az uniós közös érdekek ellentétes mértékben befolyásolná.

159. Kívül esik ezen iránymutatások hatályán a gázt (nevezetesen LNG-t, CNG-t és biogázt) használó könnyű és nehézgépjárművek, valamint a megfelelő közúti gáztöltő infrastruktúra beruházásaihoz nyújtott támogatás, kivéve a kizárólag nehézgépjárművek töltésére szolgáló LNG-infrastruktúrát. A piac fejlődésének jelenlegi szakasza alapján ezek a technológiák várhatóan lényegesen kisebb potenciállal járulnak hozzá az éghajlatváltozás mérsékléséhez és a levegőszennyezés csökkentéséhez, mint a tisztább és innovatívabb alternatívák, ezért várhatóan indokolatlanul torzítják a versenyt azért, hogy a tisztább alternatívákba történő beruházásokat ezekre a területekre terelik át, és olyan mobilitási megoldásoktól való függést okoznak, amelyek nincsenek összhangban a 2030-as és 2050-es célokkal.

4.3.1. *Támogatás tiszta üzemű gépjárművek beszerzéséhez és lízingeléséhez és tiszta mobil szervizberendezések, valamint a járművek utólagos átalakításához és mobil szolgáltató berendezések*

4.3.1.1. A támogatás indokoltsága

160. Az EU jogilag kötelező érvényű klímasemlegességi célkitűzésének 2050-re történő elérése érdekében az európai zöld megállapodásról szóló közlemény megállapította, hogy a közlekedési ágazatból származó kibocsátásokat az 1990-es szinthez képest 2050-ig legalább 90 %-kal kell csökkenteni. A Bizottság fenntartható és intelligens mobilitási stratégiáról szóló közleménye ⁽⁷⁷⁾ kijelöli az egyes szállítási módok és az egész szállítási lánc dekarbonizációján keresztül e célkitűzés elérése felé vezető utat ⁽⁷⁸⁾.

161. Míg a létező szakpolitikák ösztönzőket nyújthatnak a tiszta járművek elterjedéséhez a gyártók új közúti járműparkjára kötelező CO₂-kibocsátási célok kitűzésével ⁽⁷⁹⁾, az éghajlat és a környezeti externáliák internalizálásával ⁽⁸⁰⁾, vagy a járművek iránti kereslet közbeszerzéssel történő növelésével ⁽⁸¹⁾, ezek nem feltétlenül elegendőek az érintett ágazatot érintő piaci hiányosságok teljeskörű kezeléséhez. A létező politikák ellenére bizonyos piaci akadályok és piaci hiányosságok kezelése továbbra sem megoldott, ideértve a hagyományos járművekhez képest a tiszta üzemű gépjárművek megfizethetőségét, az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra korlátozott rendelkezésre állását és a környezeti externáliák meglétét. Ezért a tagállamok nyújthatnak támogatást a fennmaradó piaci hiányosságok orvoslásához, és támogathatják a tiszta mobilitási ágazat fejlődését.

4.3.1.2. Hatály és támogatott tevékenységek

162. Támogatás nyújtható új vagy használt tiszta üzemű gépjárművek beszerzésére és lízingelésére, valamint tiszta mobil kiszolgáló berendezések beszerzésére és lízingelésére.
163. Támogatás nyújtható továbbá járművek vagy mobil kiszolgáló berendezések utólagos átalakítására, felújítására és átalakítására a következő esetekben:
- a) amennyiben ez lehetővé teszi, hogy azok tiszta üzemű gépjárműnek vagy tiszta mobil kiszolgáló berendezésnek minősülhessenek; vagy
 - b) amennyiben lehetővé kell tenni a hajók és repülőgépek esetében bioüzemanyagok és szintetikus üzemanyagok használatát, vagy annak aránya növelését, ideértve a fosszilis alapú üzemanyagok mellett vagy azok alternatívájaként a nem biológiai eredetű megújuló folyékony és gáznemű közlekedési üzemanyagokat is; vagy
 - c) amennyiben ez szükséges a hajók esetében a szélhajtás használatának lehetővé tételéhez.

⁽⁷⁷⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Fenntartható és intelligens mobilitási stratégia – az európai közlekedés időtálló pályára állítása (COM(2020) 789 final).

⁽⁷⁸⁾ A közlemény része többek között az a törekvés, hogy 2030-ig legalább 30 millió kibocsátásmentes gépkocsi, 80 000 kibocsátásmentes tehergépjármű üzemeljen, és hogy 2050-re majdnem minden személygépkocsi, kisteherautó, busz, valamint új nehézgépjármű kibocsátásmentes legyen.

⁽⁷⁹⁾ Az (EU) 2019/1242 rendelet és az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/631 rendelete (2019. április 17.) az új személygépkocsikra és az új könnyű haszongépjárművekre vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírások meghatározásáról, valamint a 443/2009/EK és az 510/2011/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 111., 2019.4.25., 13. o.).

⁽⁸⁰⁾ Például a nehéz tehergépjárművekre egyes infrastruktúrák használatáért kivetett díjakról szóló 1999. június 17-i 1999/62/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 187., 1999.7.20., 42. o.) és az uniós ETS révén.

⁽⁸¹⁾ Például a 2009/33/EK irányelvben keresztül.

4.3.1.3. Ösztönző hatás

164. A 165–169. pontban meghatározott feltételek a 3.1.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.
165. A tagállamnak hihető, támogatás nélküli helyzetre vonatkozó kontrafaktuális forgatókönyvet kell benyújtania. A kontrafaktuális forgatókönyv egy olyan beruházás, amelynek kapacitása, élettartama és adott esetben egyéb releváns műszaki jellemzői megegyeznek a környezetbarát beruházásával. Ha a beruházás tiszta üzemű gépjárművek vagy tiszta mobil kiszolgáló berendezések beszerzésére vagy lízingelésére vonatkozik, a kontrafaktuális forgatókönyv általában legalább az uniós szabványoknak megfelelő olyan azonos kategóriájú és azonos kapacitású járművek beszerzése vagy lízingelése, amelyeket a támogatás nélkül megvásárolnának vagy lízingbe vennének.
166. Egy másik kontrafaktuális forgatókönyv lehet, hogy a meglévő járművet vagy mobil kiszolgáló berendezést tovább üzemeltetik a zöld beruházás élettartamának megfelelő időn át. Ebben az esetben figyelembe kell venni az adott időszakban felmerült, diszkontált karbantartási, javítási és korszerűsítési költségeket.
167. Bizonyos esetekben a kontrafaktuális forgatókönyv a szállító jármű vagy mobil kiszolgáló berendezés későbbi cseréjéből állhat, ebben az esetben figyelembe kell venni a szállító jármű vagy mobil kiszolgáló berendezés diszkontált értékét, és ki kell egyenlíteni a berendezések gazdasági élettartamának különbségét. Ez a megközelítés különösen releváns lehet a hosszabb gazdasági élettartamú szállító járművek, például hajók, vasúti járművek és légi járművek esetében.
168. Lízingelt járművek vagy mobil kiszolgáló berendezések esetében a tiszta üzemű gépjárművek vagy tiszta mobil kiszolgáló berendezések lízingjének diszkontált értékét össze kell hasonlítani azon kevésbé környezetbarát járművek vagy mobil kiszolgáló berendezések lízingjének diszkontált értékével, amelyet a támogatás hiányában használnának.
169. Ha a beruházás egy meglévő járműhöz vagy mobil kiszolgáló berendezés valamely berendezéssel történő felszerelése a környezetvédelmi teljesítményének javítása érdekében (például szennyezéscsökkentő rendszerek utólagos átalakítása), az elszámolható költségek a teljes beruházási költségből állhatnak.

4.3.1.4. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése

4.3.1.4.1. Megfelelőség

170. A 171. pontban meghatározott feltételek a 3.2.1.2. szakaszban meghatározott feltételeken túlmenően alkalmazandók.
171. Az alternatív szakpolitikai eszközök megfelelőségének ellenőrzésénél meg kell fontolni a tiszta mobilitás piacának ösztönzésére az állami támogatástól különböző típusú beavatkozások lehetőségét, és azok várható hatását a javasolt intézkedéshez képest. Az ilyen egyéb típusú beavatkozások magukban foglalhatják a tiszta üzemű gépjárművek beszerzésének előmozdítását célzó általános intézkedések bevezetését, például ökológiai bónuszrendszereket vagy selejtezési rendszereket, vagy alacsony kibocsátású zónák létrehozását az érintett tagállamban.

4.3.1.4.2. Arányosság

172. A támogatás nem haladhatja meg a szóban forgó gazdasági tevékenység környezetvédelem szintjét fokozó módon (azaz a hagyományos járművekről a tiszta üzemű gépjárművekre és tiszta mobil kiszolgáló berendezésekre való átállás révén) történő fejlesztésének elősegítéséhez szükséges költségeket, a kontrafaktuális forgatókönyvhez képest. Az állami támogatás akkor tekinthető arányosnak, ha a 173–181. pontban meghatározott feltételek teljesülnek.
173. A támogatást a 49. és 50. pontban meghatározott kritériumoknak megfelelően lefolytatott versenyeztetési ajánlattételi eljárást követően kell nyújtani.

174. Ha a pályázó által kért támogatási összegtől eltérő kritériumok szerepelnek a pályázati eljárásban, a 50. pontot kell alkalmazni. A kiválasztási szempontok vonatkozhatnak például a beruházás CO₂- vagy más szennyező anyag- kibocsátás csökkentése tekintetében a teljes élettartam alatt várható környezeti előnyöire. Ilyen esetekben a környezeti előnyök meghatározásának elősegítése érdekében a tagállam megkövetelheti a pályázóktól, hogy ajánlatukban tüntessék fel a beruházásból eredő kibocsátáscsökkentés várható szintjét, összehasonlítva adott esetben az uniós szabványoknak megfelelő hasonló jármű kibocsátási szintjével. A versenyeztetési ajánlattételi eljárás során alkalmazott környezeti szempontok között lehetnek az életciklussal kapcsolatos szempontok is, például a termék életciklus végi kezelésének környezeti hatásai.
175. A versenyeztetési ajánlattételi eljárás kialakításának biztosítania kell, hogy a pályázók továbbra is elegendő ösztönzést kapjanak a kevésbé környezetbarát alternatíváknál általában drágább kibocsátásmentes járművek beszerzésére irányuló pályázatokon indulásra, amennyiben ezek az adott szállítási módban elérhetőek. Ennek része annak biztosítása, hogy a kiválasztási kritériumok alkalmazása a többi tiszta üzemű járműhöz képest ne hozza hátrányos helyzetbe azokat a projekteket, amelyek nem minősülnek kibocsátásmentesnek. Például a környezeti szempontok betervezhetőek többlettámogatásként, amelyekre magasabb pontszám adható olyan projektek esetében, amelyek a támogathatósági követelményekből vagy az intézkedés elsődleges célkitűzéseiből eredő előnyöket meghaladó környezeti előnyökkel járnak. Adott esetben ajánlati felső korlátokra lehet szükség az adott kategóriába tartozó egyes ajánlattevők maximális ajánlatainak lekorlátozásához. Az ajánlati felső korlátokat az 51., 52. és 53. pontban említett referenciaprojektek számszerűsítésére hivatkozással kell indokolni.
176. A., 173–175. ponttól eltérve versenyeztetési ajánlattételi eljárás nélkül adható támogatás a következő esetekben:
- a) amennyiben a résztvevők várható száma nem elegendő a tényleges verseny biztosításához vagy a stratégiai ajánlattétel elkerüléséhez;
 - b) amennyiben a tagállam megfelelő indokolással szolgál, hogy a 49. és 50. pontban leírt versenyeztetési ajánlattételi eljárás alkalmazása nem alkalmas a támogatás arányosságának biztosítására, és a 177–180. pontban foglalt alternatív módszerek nem növelnék a verseny indokolatlan torzulásának kockázatát ⁽⁸²⁾, az intézkedés vagy az érintett ágazatok vagy közlekedési módok jellemzőitől függően; vagy
 - c) amennyiben azt a szárazföldi, vasúti vagy vízi tömegközlekedési ágazatban tevékenykedő vállalkozások általi használatra szánt járművek beszerzésére vagy lízingelésére nyújtják.
177. a 176. pontban említett esetekben a támogatás akkor tekinthető arányosnak, ha nem haladja meg az elszámolható költségek 40 %-át. A támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a kibocsátásmentes járművek, 10 százalékponttal a közép vállalkozások, és 20 százalékponttal a kisvállalkozások tekintetében.
178. Az elszámolható költségek a beruházás nettó többletköltségei. Ezeket egyfelől az állami támogatással megszerezni vagy lízingelni kívánt tiszta üzemű gépjárművek teljes tulajdonlási költségének és másfelől a kontrafaktuális forgatókönyv teljes tulajdonlási költségének különbségeként kell kiszámítani. Nem számolhatók el azok a költségek, amelyek nem kapcsolódnak közvetlenül a környezetvédelem magasabb szintjének eléréséhez.
179. A járművek olyan utólagos átalakítását illetően, amely lehetővé teszi azok 169. pontnak megfelelően tiszta üzemű gépjárművé minősítését, az elszámolható költségek megegyeznek az utólagos átalakítás összes költségével, feltételezve, hogy kontrafaktuális forgatókönyv esetén a jármű gazdasági élettartama utólagos átalakítás nélkül ugyanolyan hosszú lenne.

⁽⁸²⁾ Ezt annak biztosításával lehet bizonyítani, hogy a támogatást átlátható és megkülönböztetéstől mentes módon nyújtják, és a potenciális érdekelt feleket kellően tájékoztatják az intézkedés alkalmazási köréről és a támogatás lehetséges feltételeiről.

180. Az intézkedés sajátos jellemzőitől függően, a tagállam a finanszírozási hiány 48., 51. és 52. pontban meghatározott elemzése alapján igazolhatja, hogy magasabb támogatási összegre van szükség. Ilyen esetben a tagállamnak utólagos nyomon követést kell végeznie a szükséges támogatás szintjére vonatkozó feltételezések igazolása érdekében, és a 55. pontban meghatározottak szerinti visszakövetelési mechanizmust kell bevezetnie. A támogatási összeg nem haladhatja meg az 51. és az 52. pontban meghatározott finanszírozási hiányt.
181. Egyedi támogatás esetében a támogatás összege a 48., 51. és 52. pontban meghatározott finanszírozásihiány-elemzés alapján határozható meg. Az említett esetben a tagállamnak utólagos nyomon követést kell végeznie a szükséges támogatás szintjére vonatkozó feltételezések igazolása érdekében, és a 55. pontban meghatározottak szerinti visszakövetelési mechanizmust kell bevezetnie.
- 4.3.1.5. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés
182. A 183–189. pontban meghatározott feltételek a 3.2.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.
183. A Bizottság megítélése szerint a fölgázüzemű járművek és mobil kiszolgáló berendezésekbe történő beruházásokat ösztönző intézkedések rövid távon csökkenthetik az üvegházhatást okozó gázok és más szennyező anyagok kibocsátását, de hosszabb távon az alternatív beruházásokkal összevetve súlyosbíthatják a negatív környezeti externáliákat. A fölgázüzemű járművek és mobil kiszolgáló berendezések beszerzéséhez nyújtott támogatás indokolatlanul torzíthatja a versenyt, ha kiszorítja a piacon már elérhető tisztább alternatívákba történő befektetéseket, vagy ha bizonyos technológiáktól való függést kelt, akadályozva a tisztább megoldások piacának fejlődését, és azok használatát. Ezért ezekben az esetekben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a fölgázüzemű járművekre és mobil kiszolgáló berendezésekre nyújtott támogatás negatív hatásait valószínűleg nem ellensúlyozhatók.
184. A vízi szállításhoz és mobil kiszolgáló berendezésekhez használt CNG- és LNG-járművek beszerzéséhez vagy lízingjéhez nyújtott támogatás azonban úgy tekinthető, hogy nincs hosszú távú függést keltő hatása, illetve nem tereli el a tisztább technológiákba történő befektetéseket, ha a tagállam bebizonyítja, hogy tisztább alternatívák a piacon nem érhetőek el, és rövid távon várhatóan nem is fognak rendelkezésre állni ⁽⁸³⁾.
185. A leginkább szennyező fosszilis tüzelőanyagokat – például gázolajat, motorbenzint vagy folyékony PB-gázt (LPG-t) – használó járművek alternatívái már elérhetőek a piacon a közúti, a szárazföldi, vízi, valamint a vasúti közlekedésben való használatra. Az ilyen járművek beszerzéséhez nyújtott támogatás jelentős kockázatot jelent a hagyományos technológiáktól való függés kialakításával, és a piacon elérhető tisztább és innovatívabb alternatívákba történő beruházások kiszorításával, kiszorítva a keresletet a nem fosszilis alternatív tüzelőanyaggal működő járművektől. Ez egyben visszafogja a tiszta, időtálló, nem fosszilis tüzelőanyag alapú technológiák piacának további fejlődését is. Ebben az összefüggésben az említett járművek – ideértve az uniós szabványokat túlteljesítő új generációs járművek – beszerzéséhez vagy lízingjéhez nyújtott támogatás nem tekinthető ugyanolyan pozitív hatásúnak, mint az alacsonyabb közvetlen (kipufogógáz-) CO₂-kibocsátású tiszta üzemű gépjárművek beszerzéséhez vagy lízingjéhez adott támogatás. A Bizottság ezért úgy véli, hogy legszennyezőbb üzemanyagokat, így gázolajat, motorbenzint vagy LPG-t használó járművekre nyújtott támogatás versenyre gyakorolt negatív hatásai valószínűleg nem ellensúlyozhatók.
186. A zero kibocsátású, akár elektromos, akár hidrogénmeghajtású repülőgépek rövid távon várhatóan nem lesznek elérhetőek a piacon. Ennek alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a nulla kibocsátású repülőgépektől eltérő tiszta légi járműveknek nyújtott állami támogatás negatív hatásait ellensúlyozhatják annak pozitív hatásai, amennyiben a támogatás hozzájárul az új, hatékonyabb és lényegesen környezetbarátabb légi járművek piaci bevezetéséhez vagy gyorsabb elterjedéséhez, összhangban az éghajlatsemlegesség felé vezető úttal, anélkül, hogy bizonyos technológiáktól való függést keltene és kiszorítaná a tisztább alternatívákba történő befektetéseket.

⁽⁸³⁾ Az ilyen értékeléshez a Bizottság általában – az érintett ágazattól és szállítási módoktól függően – a támogatási intézkedés bejelentését vagy végrehajtását követő kettő-öt éves időszakot veszi figyelembe. Értékelését a tagállam által benyújtott független piaci tanulmányokra vagy bármely más megfelelő bizonyítéokra alapozza.

187. A légi közlekedést illetően, adott esetben a támogatás különösen torzító hatásainak mérséklése érdekében – ideértve a kedvezményezett piaci helyzetének figyelembevételét vagy az intézkedések pozitív hatásainak fokozása érdekében – a Bizottság előírhatja, hogy a kedvezményezett az állami támogatással beszerzett vagy lízingelt repülőgéphez hasonló felszálló tömegű, kevésbé környezetbarát légi járművet szereljen le.
188. A tiszta mobil kiszolgáló berendezések beszerzéséhez vagy lízingeléséhez nyújtott támogatás esetében a versenytorzulás értékelésekor a Bizottság mérlegelni fogja, hogy új járművek üzembe helyezése az érintett ágazatban piaci hiányosságokat eredményez-e vagy meglevő piaci hiányosságot, például többletkapacitást súlyosbít-e.
189. A versenyeztetési ajánlattétel hiányában egyedi kedvezményezettnek vagy korlátozott számú konkrét kedvezményezettnek célzott támogatást nyújtó intézkedések várhatóan nagyobb torzító hatásainak kezelése⁽⁸⁴⁾ érdekében a tagállamnak megfelelően indokolnia kell az intézkedés kialakítását, és bizonyítania kell, hogy a versenytorzulás magasabb kockázatát megfelelően kezelték⁽⁸⁵⁾.

4.3.2. Az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra kiépítéséhez nyújtott támogatás

4.3.2.1. A támogatás indokoltsága

190. A tiszta járművek széleskörű elterjedése és a kibocsátásmentes mobilitásra történő átállás lehetővé tételéhez az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra átfogó hálózatára van szükség. Valójában a tiszta járművek piaci elterjedésének különösen kritikus akadálya a járművek elektromos vagy hidrogénnel történő feltöltésére szolgáló infrastruktúra korlátozott elérhetősége. Emellett az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra nem is egyenletesen oszlik el a tagállamok között. Amennyiben az üzemelő tiszta üzemű gépjárművek aránya továbbra is alacsony, a piac önmagában nem feltétlenül biztosítja a szükséges elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra rendelkezésre állását.
191. A 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽⁸⁶⁾ közös intézkedési keretet hoz létre a közlekedési célú alternatív tüzelőanyagok infrastruktúrájának az Unióban történő kiépítésére, és közös intézkedési keretet határoz meg az ilyen infrastruktúra kiépítése vonatkozásában. Ezenkívül a tiszta üzemű gépjárművek elterjedését elősegítő egyéb szakpolitikák már befektetési jelzéseket is adhatnak az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra kiépítéséhez. Ezek a szakpolitikák azonban önmagukban nem lehetnek elegendők a feltárt piaci hiányosságok teljeskörű kezeléséhez. Ezért a tagállamok nyújthatnak támogatást a fennmaradó piaci hiányosságok orvoslásához, és támogathatják az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra kiépítését.

4.3.2.2. Hatály és támogatott tevékenységek

192. Támogatás nyújtható az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra megépítéséhez és telepítéséhez vagy korszerűsítéséhez.
193. A projekteknek részét képezhetik intelligens elektromos töltőműveleteket végző és megújuló villamos energiát vagy megújuló, illetve alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogént a helyszínen előállító létesítmények is, amelyek közvetlen kapcsolattal az elektromos töltő vagy hidrogéntöltő infrastruktúrához kapcsolódnak, valamint a közlekedési célú üzemanyagként szállítandó villamos energia és hidrogén helyszíni tárolói is. A helyszíni villamosenergia- vagy hidrogéntermelő létesítmény névleges termelési kapacitásának arányosnak kell lennie a csatlakoztatott elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra névleges teljesítményével vagy töltési kapacitásával.

⁽⁸⁴⁾ Lásd a 66. pontot.

⁽⁸⁵⁾ Ez magában foglalhatja annak biztosítását, hogy a túllkompenzációt kizárják annak ellenőrzésével, hogy a támogatás nem haladja meg a tényszerű és a kontrafaktuális forgatókönyv finanszírozási hiányának összehasonlításával igazolt nettó többletköltségeket, és a tagállam részéről a szükséges támogatás mértékére vonatkozó feltételezések ellenőrzésére utólagos nyomkövetési mechanizmus, valamint visszakövetelési mechanizmus bevezetésével.

⁽⁸⁶⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/94/EU irányelve (2014. október 22.) az alternatív tüzelőanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről (HL L 307., 2014.10.28., I. o.).

4.3.2.3. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése

4.3.2.3.1. A támogatás szükségessége

194. A tagállamnak ellenőriznie kell a támogatás szükségességét az állami támogatással kiépítendő infrastruktúrával azonos kategóriájú elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra kiépítésének ösztönzéséhez ⁽⁸⁷⁾ egy előzetes nyílt nyilvános konzultáció, független piaci tanulmány vagy a 3.2.1.1. szakaszban meghatározott bármely más megfelelő bizonyíték alapján. A tagállamnak különösen azt kell szemléltetnie, hogy rövid távon valószínűleg nem fejlődne ki hasonló infrastruktúra kereskedelmi feltételekkel ⁽⁸⁸⁾, és adott esetben figyelembe kell vennie az ETS hatását.
195. Az olyan elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra kiépítéséhez nyújtott támogatás szükségességének értékelésekor, amely nyitva áll a támogatás egy vagy több kedvezményezettjén kívüli felhasználók számára, ideértve a nyilvánosan hozzáférhető elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúrát is, figyelembe lehet venni az olyan tiszta szállító járművek piaci elterjedését, amelyeket az ilyen infrastruktúra kiszolgálna.

4.3.2.3.2. Megfelelőség

196. A 197. pontban meghatározott feltétel a 3.2.1.2. szakaszban meghatározott feltételeken túlmenően alkalmazandó.
197. Az alternatív szakpolitikai eszközök megfelelőségének ellenőrzésénél meg kell fontolni a tiszta mobilitásra átállás ösztönzésére az új szabályozási beavatkozások lehetőségét, és azok várható hatását a javasolt intézkedéshez képest.

4.3.2.3.3. Arányosság

198. A támogatás nem haladhatja meg a szóban forgó gazdasági tevékenység fejlesztésének a környezetvédelem szintjét növelő módon történő elősegítéséhez szükséges költségeket. A támogatás akkor tekinthető arányosnak, ha a 199–204. pontban meghatározott feltételek teljesülnek.
199. A támogatást a 49. és 50. pontban meghatározott kritériumoknak megfelelően lefolytatott, versenyeztetési ajánlattételi eljárást követően kell nyújtani. A versenyeztetési ajánlattételi eljárás kialakításának biztosítania kell, hogy megfelelő ösztönzők maradjanak fenn a pályázók számára a csak megújuló forrásokból előállított villamosenergiát vagy megújuló hidrogént kiszolgáló elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúrára vonatkozó projektek vonatkozásában történő ajánlattételre. Az odaítélési kritériumok alkalmazása nem eredményezheti azt, hogy a kizárólag megújuló forrásokból előállított villamosenergiát vagy megújuló hidrogént kiszolgáló elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúrával kapcsolatos projektek hátrányos helyzetbe kerüljenek a megújuló villamos energiához vagy megújuló hidrogénhez karbonintenzívebb vagy nem megújuló villamos energiát vagy hidrogént is kiszolgáló elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúrával kapcsolatos projektekhez képest. Adott esetben ajánlati felső korlátokra lehet szükség az adott kategóriába tartozó egyes ajánlattevők maximális ajánlatainak lekorlátozásához. Az ajánlati felső korlátokat az 51., 52. és 53. pontban említett referenciaprojektek számszerűsítésére hivatkozással kell indokolni.
200. A 199. ponttól eltérve, a támogatást a versenyeztetési ajánlattételi eljárástól eltérő módszerek alapján lehet nyújtani a következő esetekben:
- a) amennyiben a résztvevők várható száma nem elegendő a tényleges verseny biztosításához vagy a stratégiai ajánlattétel elkerüléséhez;
 - b) a 49. és 50. pontban meghatározott versenyeztetési ajánlattételi eljárás nem szervezhető;

⁽⁸⁷⁾ Például normál vagy nagyfeszültségű elektromos töltő infrastruktúra.

⁽⁸⁸⁾ Az ilyen értékelésekor a Bizottság általában azt mérlegeli, hogy kereskedelmi feltételekkel az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúrát várhatóan kiépítik-e az intézkedés időtartamára figyelemmel releváns időtartamon belül. Értékelését az előzetes nyilvános konzultáció eredményeire, a tagállam által benyújtott független piaci tanulmányokra vagy bármely más megfelelő bizonyítékra alapozza.

- c) ha a támogatást kizárólag vagy elsősorban a szárazföldi, vasúti vagy vízi tömegközlekedési ágazatban tevékenykedő vállalkozások általi használatra szánt elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúrára nyújtják ⁽⁸⁹⁾;
- d) ha a támogatást kizárólag vagy elsősorban a támogatás kedvezményezettje általi használatra szánt elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra nyújtására nyújtják, és az a nyilvánosság számára nem hozzáférhető ⁽⁹⁰⁾, ha az érintett tagállam megfelelően indokolja; vagy
- e) ha a támogatást olyan bizonyos járműtípusok általi használatra szánt elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúrára nyújtják, amelyek esetében az érintett tagállamban a releváns piaci penetráció (releváns járműtípusonként) vagy a forgalom az érintett régió(k)ban erősen korlátozott ⁽⁹¹⁾.
201. A 200. pontban felsorolt esetekben a támogatás összege a 48., 51. és 52. pontban meghatározott finanszírozási hiányelemzés alapján határozható meg. A tagállamnak utólagos nyomon követést kell végeznie a szükséges támogatás szintjére vonatkozó feltételezések igazolása érdekében, és az 55. pontban meghatározottak szerinti visszakövetelési mechanizmust kell bevezetnie.
202. A 201. pont helyett az intézkedés arányosnak tekinthető, ha nem haladhatja meg az elszámolható költségek 30 %-át vagy – ha az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra csak megújuló forrásokból előállított villamos energiát, illetve megújuló hidrogént szolgáltat ki – az elszámolható költségek 40 %-át. A támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a közép- és nagyvállalkozások, és 20 százalékponttal a kisvállalkozások tekintetében. A támogatási intenzitás a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken található beruházások esetében 15 százalékponttal, a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken található beruházások esetében pedig 5 százalékponttal növelhető.
203. Ilyen esetekben elszámolható költség az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra megépítésének, telepítésének, korszerűsítésének vagy bővítésének összes beruházási költsége. Ezek például az alábbiak költségeit foglalhatják magukban:
- a) az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra és a kapcsolódó műszaki berendezések;
 - b) azon elektromos vagy más alkotóelemek telepítése vagy korszerűsítése, ideértve például azokat az elektromos kábeleket és villamos áram-transzformátorokat, amelyek az elektromos töltő infrastruktúra hálózathoz vagy helyi villamosenergia- vagy hidrogéntermelő vagy -tároló egységhez való csatlakoztatásához és a töltőinfrastruktúra okos funkciók fogadására való alkalmasság tételéhez szükségesek;
 - c) mélyépítési munkák, föld- vagy útátalakítások, beépítési költségek és a kapcsolódó engedélyek megszerzésének költségei.
204. Ha egy projektnek része a megújuló forrásokból előállított villamos energia vagy megújuló vagy alacsony szénkibocsátású hidrogén helyszíni előállítása, vagy a megújuló forrásokból előállított villamos energia vagy megújuló vagy alacsony szénkibocsátású hidrogén helyszíni tárolása, az elszámolható költségek magukban foglalhatják a termelő egységek vagy a tárolók beruházási költségeit.
- 4.3.2.4. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés
205. A 206–216. pontban meghatározott feltételek a 3.2.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.

⁽⁸⁹⁾ Az elsősorban a szárazföldi, vasúti vagy vízi tömegközlekedési ágazatban tevékenykedő vállalkozások általi használatra szánt elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra kiegészítő jelleggel nyitva állhat e vállalkozások munkavállalói, külső vállalkozói vagy beszállítói általi használatra.

⁽⁹⁰⁾ Az elsődlegesen a támogatás kedvezményezettje általi használatra szánt elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra kiegészítő jelleggel nyitva állhat a támogatás kedvezményezettjének munkavállalói, külső vállalkozói vagy szállítói általi használatra.

⁽⁹¹⁾ Például egy olyan intézkedés, amely a teherterminálokban és logisztikai parkokban található nehézgépjárművek hidrogéntöltőállomásaiba történő beruházásokhoz nyújtott támogatásra irányul egy olyan tagállamban, amelyben a hidrogénüzemű nehézgépjárművek piaci részesedése 2 % alatti.

206. Az olyan új elektromos töltőinfrastruktúrának, amely akár 22 kW kimenő teljesítményű villamosenergia-átvitelt tesz lehetővé, képesnek kell lennie az intelligens töltőfunkciók támogatására. Ez biztosítaná az elektromos töltési műveletek optimalizálását és szűk keresztmetszetet nem okozó kezelését, és teljes mértékben kihasználja a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia rendelkezésre állását és a rendszeren belüli alacsony villamosenergia-árakat.
207. Az infrastruktúra megkettőzésének elkerülése és a gazdasági élettartamuk végét még el nem ért eszközök kihasználása – a nem biológiai eredetű megújuló folyékony és gáznemű közlekedési üzemanyagokat vagy bioüzemanyagokat ⁽⁹²⁾ is beleértve – érdekében a szintetikus üzemanyagot szállító vízi és légi közlekedés töltő infrastruktúrája esetében a tagállamnak meg kell indokolnia az új infrastruktúra szükségességét, figyelembe véve az adott infrastruktúra felhasználásával szállítandó üzemanyag vagy tüzelőanyagok műszaki jellemzőit. Alternatív szintetikus tüzelőanyagok vagy bioüzemanyagok esetében ⁽⁹³⁾ a tagállamnak mérlegelnie kell, hogy a meglévő infrastruktúra milyen mértékben használható fel az alternatív szintetikus üzemanyagokkal vagy bioüzemanyagokkal való ellátására.
208. A töltőinfrastruktúra kiépítéséhez, telepítéséhez, korszerűsítéséhez vagy bővítéséhez nyújtott támogatás indokolatlanul torzíthatja a versenyt, ha kizorítja a piacon már elérhető tisztább alternatívákba történő beruházásokat, vagy ha bizonyos technológiáktól való függést kelt, ezzel akadályozva a tisztább megoldások piacának fejlődését és használatukat. Ezért ezekben az esetekben a Bizottság megítélése szerint a földgázalapú üzemanyagot kiszolgáló töltőinfrastruktúrához nyújtott támogatás versenyre gyakorolt negatív hatásai valószínűleg nem ellensúlyozhatók.
209. Tekintve a vízi közlekedési ágazatban a tiszta mobilitási technológiák piacának jelenlegi fejlettségi szintjét, a vízi közlekedés céljára szolgáló CNG- és LNG-töltő infrastruktúrák építéséhez, üzembe helyezéséhez, fejlesztéséhez vagy bővítéséhez nyújtott támogatás akkor tekinthető úgy, mint amely nem kelt hosszú távú függést okozó hatásokat és nem szorítja ki a tisztább technológiákba történő beruházásokat, ha a tagállam bizonyítja, hogy tisztább alternatívák a piacon nem érhetőek el, és rövid távon várhatóan nem is fognak rendelkezésre állni ⁽⁹⁴⁾ és feltéve, hogy az infrastruktúrát az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokra való átállás elindítására használják fel. Az ilyen támogatás értékelésekor a Bizottság figyelembe fogja venni, hogy a beruházás egy hiteles dekarbonizációs pálya részét képezi-e, és hogy a támogatás hozzájárul-e az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítésére vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározott célok eléréséhez.
210. A közúti közlekedés területén a zero kibocsátású járművek már reális lehetőséget jelentenek, különösen a könnyűgépjárművek esetében. Ami a nehézgépjárműveket illeti, ezek várhatóan a közeljövőben szélesebb körben elérhetővé válnak a piacon. Ezért a nehézgépjárművek LNG-töltő infrastruktúrájához 2025 után nyújtott támogatás valószínűleg negatív hatással lesz a versenyre, amelyet valószínűleg semmilyen pozitív hatás nem ellensúlyoz. A nehézgépjárművek töltőinfrastruktúrájához nyújtott támogatás értékelésekor a Bizottság figyelembe veszi, hogy az hozzájárul-e az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítésére vonatkozó uniós jogszabályokban meghatározott célok eléréséhez.
211. A fosszilis alapú tüzelőanyagok alternatívái már elérhetőek a piacon a közúti közlekedési ágazatban, a vízi közlekedési ágazat egyes szegmenseiben, valamint a vasúti közlekedési ágazatban történő felhasználásra. Ebben az összefüggésben a fosszilis alapú forrásokból vagy energiából előállított tüzelőanyagokat, beleértve a fosszilis alapú hidrogént is, biztosító töltőinfrastruktúra kiépítéséhez nyújtott támogatás ⁽⁹⁵⁾, nem tekinthető ugyanolyan pozitív hatásúnak, mint a nem fosszilis alapú vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokat szállító töltőinfrastruktúra kiépítéséhez nyújtott támogatás. Először is a közlekedési ágazatban elért CO₂-kibocsátás-csökkentést valószínűleg ellensúlyozza, a fosszilis alapú tüzelőanyagok előállításához és felhasználásához kapcsolódó CO₂-kibocsátás folytatódása, különösen ott, ahol ezeket nem sikerül hatékonyan megkötni és tárolni. Másodszor, a nem alacsony szén-dioxid-kibocsátású fosszilis alapú tüzelőanyagokat szállító töltőinfrastruktúra támogatása bizonyos termelési technológiáktól való függés kockázatával járhat, ezáltal

⁽⁹²⁾ Ide tartoznak a fenntartható repülőgép-üzemanyagok is.

⁽⁹³⁾ Az alternatív üzemanyagok olyan tüzelőanyagok, amelyek funkcionálisan egyenértékűek a jelenleg használt fosszilis tüzelőanyagokkal, és teljes mértékben kompatibilisek az elosztási infrastruktúrával, valamint a fedélzeti gépekkel és motorokkal.

⁽⁹⁴⁾ Az ilyen értékeléshez a Bizottság általában a támogatási intézkedés bejelentését vagy végrehajtását követő két-öt éves időszakot veszi figyelembe. Értékelését a tagállam által benyújtott független piaci tanulmányokra vagy bármely más megfelelő bizonyítékra alapozza.

⁽⁹⁵⁾ Lásd: a Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért, COM(2020) 301 final, 3. o.

kiszorítva a tisztább alternatívákba befektetéseket azáltal, hogy elterelik a keresletet az olyan termelési folyamatoktól, amelyek nem fosszilis alapú források vagy energia felhasználásával járnak, vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátásúak. Ez egyben visszatartó erő a tiszta, nem fosszilis alapú technológiák, a kibocsátásmentes mobilitás, valamint a nem fosszilis tüzelőanyagok és energia előállítása piacának további fejlődése tekintetében is. A Bizottság ezért úgy véli, hogy a fosszilis alapú tüzelőanyagokat – beleértve a fosszilis alapú hidrogént is – kiszolgáló töltőinfrastruktúrához nyújtott támogatások versenyre gyakorolt negatív hatásait, amennyiben a hidrogéntermelés részeként kibocsátott üvegházhatású gázokat nem sikerül hatékonyan megkötni, valószínűleg nem lehet ellensúlyozni a középtávon a megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású tüzelőanyagok szállításához és felhasználásához vezető hiteles út hiányában.

212. A nem kizárólag megújuló hidrogént vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogént kiszolgáló hidrogéntöltő infrastruktúrához nyújtott támogatás ezért úgy tekinthető, hogy nincs hosszú távú függést okozó hatása, vagy nem szorítja ki a tisztább technológiákba történő befektetéseket, ha a tagállam igazolja a töltőinfrastruktúra nem megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénnel való ellátásának 2035-ig történő fokozatos kivonás felé mutató hiteles utat.
213. Megfelelő biztosítékok hiányában a támogatás a piaci erőpozíciók kialakulását és megerősödését eredményezheti, ami a kialakulóban lévő vagy fejlődő piacokon veszélyeztetheti a tényleges verseny kialakulását vagy azt rontja. A tagállamnak ezért biztosítani kell, hogy e kockázat kezelésére a támogatási intézkedésbe megfelelő biztosítékokat tervezzenek be. E biztosítékok közé tartozhat például azon maximális százalékos mérték meghatározása, amely az intézkedés költségvetéséből egy vállalkozás számára kiosztható.
214. Adott esetben a Bizottság értékeli, hogy megfelelő biztosítékok vannak-e érvényben annak biztosítására, hogy az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra azon üzemeltetői, amelyek infrastruktúrájukon szerződésen alapuló fizetést kínálnak vagy engedélyeznek, ne tegyenek indokolatlan megkülönböztetést a mobilitási szolgáltatók között, például indokolatlan preferenciális hozzáférési feltételek alkalmazásával, vagy indokolatlan árdifferenciálással. Amennyiben ilyen biztosítékok nincsenek érvényben, a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az intézkedés a mobilitási szolgáltatások piacán folyó versenyre valószínűleg indokolatlan negatív hatásokhoz vezethet.
215. Az elektromos és hidrogéntöltő infrastruktúra működtetésének koncesszióba adását vagy egyéb módon harmadik félre bízását versenyeztetés alapján, átlátható és megkülönböztetésmentes módon kell lefolytatni, adott esetben az uniós közbeszerzési szabályok kellő figyelembevételével.
216. Ha a támogatást a támogatás egy vagy több kedvezményezettjétől eltérő felhasználók előtt nyitva álló elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra – ideértve a nyilvánosan hozzáférhető elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúrát – kiépítéséhez, telepítéséhez, korszerűsítéséhez vagy bővítéséhez nyújtják, ez utóbbinak hozzáférhetőnek kell lennie a nyilvánosság számára, és megkülönböztetésmentes hozzáférést kell biztosítani a felhasználók számára, ideértve adott esetben a díjszabással, a hitelesítési és fizetési módokkal, valamint egyéb használati feltételekkel kapcsolatban. Ezenkívül a tagállamnak biztosítani kell, hogy az elektromos vagy hidrogéntöltő infrastruktúra használatáért a támogatás egy vagy több kedvezményezettjétől eltérő felhasználóknak felszámított díjak megfeleljenek a piaci árnak.

4.4. **Erőforrás-hatékonysági támogatás és a körforgásos gazdaságra történő átállás elősegítéséhez nyújtott támogatás**

4.4.1. *A támogatás indokoltága*

217. A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv ⁽⁹⁶⁾ jövőorientált menetrendet nyújt, amelynek célja az Unió körforgásos gazdaságra való átállásának felgyorsítása az európai zöld megállapodásról szóló közlemény által ösztönzött, gyökeres változás részeként. A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv előmozdítja a körforgásos gazdasághoz szükséges folyamatokat, ösztönzi a fenntartható fogyasztást és termelést, és célja annak biztosítása, hogy a hulladék keletkezését megelőzzék, és hogy a felhasznált erőforrásokat a lehető legtovább tartsák az uniós gazdaságban. Ezek a célok egyben az Unió 2050-re vonatkozó klímasemlegességi célja elérésének, valamint a tisztább és fenntarthatóbb gazdaság megvalósításának is előfeltételei.

⁽⁹⁶⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A tisztább és versenyképesebb Európát szolgáló, körforgásos gazdaságra vonatkozó új cselekvési terv, COM(2020) 98 final.

218. A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv kifejezetten megemlíti a körforgásos gazdasággal kapcsolatos célkitűzések megjelenítésének szükségességét a környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás felülvizsgálatával összefüggésben. Ebben a tekintetben az állami támogatás formájában nyújtott pénzügyi támogatás átfogó, világos és következetes szabályokkal kombinálva kulcsfontosságú szerepet játszhat a termelési folyamatok körforgásos jellegének támogatásában, az EU iparának a klímasemlegesség és hosszú távú versenyképesség irányába történő átalakítása részeként. Fontos szerepet játszhat a másodlagos nyersanyagok jól működő uniós piacának létrehozásában is, amely csökkenti majd a természeti erőforrásokra nehezedő nyomást, fenntartható növekedést és munkahelyeket teremt, valamint erősíteni fogja az ellenálló képességet.
219. A körforgásos gazdaságra vonatkozó cselekvési terv továbbá elismeri a biológiai erőforrások az EU gazdaságának kulcsfontosságú inputjaként növekvő jelentőségét. Összhangban az EU biogazdasági stratégiájával ⁽⁹⁷⁾, a biogazdaság támogatja az európai zöld megállapodás célkitűzéseit, mivel hozzájárul a széndioxid-semleges gazdasághoz, fokozza a környezeti, gazdasági és társadalmi fenntarthatóságot, és elősegíti a zöld növekedést. Az állami támogatás formájában nyújtott pénzügyi támogatás kulcsszerepet játszhat a fenntartható biogazdasági gyakorlatok elterjedésének támogatásában, például a fenntartható módon előállított bioalapú anyagok és termékek támogatásában, amelyek segíthetik a klímasemlegesség elérését, és amelyek egyedül a piac révén nem terjednének el.

4.4.2. Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek

220. Az e szakasz szerinti támogatás a következő befektetési típusokra nyújtható:

- a) az erőforrás-hatékonyság javítását célzó beruházások az alábbiak bármelyikén keresztül:
- i. az azonos mennyiségű kibocsátás előállításához felhasznált erőforrások nettó csökkenése ⁽⁹⁸⁾;
 - ii. az elsődleges nyersanyagok vagy alapanyagok kiváltása másodlagos (újrahasznált vagy újrahasznosított) vagy hasznosított nyersanyagokkal vagy alapanyagokkal; vagy
 - iii. a fosszilis alapú nyersanyagok vagy alapanyagok kiváltása bioalapú nyersanyagokkal vagy alapanyagokkal;
- b) a kedvezményezett által termelt hulladékok csökkentését, megelőzését, újrahasználatra előkészítését, anyaghasznosítását, szennykezelését és újrahasznosítását szolgáló befektetések ⁽⁹⁹⁾;
- c) a harmadik felek által termelt olyan hulladék újrahasználatra, anyaghasznosításra, szennykezelésre, újrahasznosításra előkészítését és újrafeldolgozását célzó beruházások, amelyet egyébként a hulladékhierarchia ⁽¹⁰⁰⁾ prioritási sorrendjében alacsonyabban elhelyezkedő kezelési móddal vagy kevésbé erőforrás-hatékony módon vagy rosszabb minőségű újrafeldolgozást eredményezően ártalmatlanítanak vagy kezelnek;
- d) a kedvezményezett vagy harmadik felek által termelt olyan egyéb, nem feltétlenül hulladéknak minősülő termékek, anyagok vagy vegyi anyagok csökkentését, megelőzését, újrahasználatra előkészítését, anyaghasznosítását, szennykezelését és újrahasznosítását szolgáló befektetések ⁽¹⁰¹⁾, amelyeket egyébként nem használnának fel, vagy kevésbé erőforrás-hatékony módon vagy rosszabb minőségű újrafeldolgozást eredményezően ártalmatlanítanak vagy hasznosítanak, az újrahasznosítás hiányában hulladéknak minősülnének vagy rosszabb minőségű újrafeldolgozást eredményeznének;

⁽⁹⁷⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Fenntartható biogazdaság Európa számára: a gazdaság, a társadalom és a környezet közötti kapcsolat megerősítése, COM(2018)673 final és SWD(2018)431.

⁽⁹⁸⁾ A felhasznált források tartalmazhatják az összes felhasznált anyagi erőforrást, az energia kivételével. A csökkentés meghatározható a támogatási intézkedés végrehajtása előtti és utáni felhasználás mérésével vagy becslésével, ideértve az erőforrás-felhasználást esetlegesen befolyásoló külső körülmények miatti kiigazítást is.

⁽⁹⁹⁾ Lásd az újrahasználat, a hasznosítás, újrahasználatra való előkészítés, az újrafeldolgozás és a hulladék fogalmát a 19., (59)., (61)., (62)., (75). és (90). pontban.

⁽¹⁰⁰⁾ A hulladékhierarchia részei: a) megelőzés; b) újrahasználatra való előkészítés; c) újrafeldolgozás; d) egyéb hasznosítás, például energetikai hasznosítás; valamint e) ártalmatlanítás. Lásd a 2008/98/EK irányelv 4 cikkének (1) bekezdését.

⁽¹⁰¹⁾ Az egyéb termékek, anyagok vagy vegyi anyagok közé tartozhatnak melléktermékek (a 2008/98/EK irányelv 5 cikkében említettek szerint), mezőgazdasági, akvakultúrás, halászati és erdészeti maradványok, szennyvíz, esővíz és lefolyó víz, ásványi anyagok, bányászati hulladék, tápanyagok, a gyártási folyamatokból származó maradék gázok, felesleges termékek, alkatrészek és anyagok stb. Olyan felesleges termékek, alkatrészek és anyagok olyan termékek, alkatrészek vagy anyagok, amelyekre a tulajdonosának már nincs szüksége vagy nem hasznosak számára, de alkalmasak újrahasználatra.

e) hulladékok vagy más termékek, anyagok vagy vegyi anyagok újrahasználatra előkészítése vagy újrafeldolgozása céljából történő elkülönített gyűjtésével⁽¹⁰²⁾, valamint válogatásával kapcsolatos beruházások.

221. Bizonyos feltételek mellett nyújtható támogatás a működési költségeket fedezésére a hulladék elkülönített gyűjtéséhez és válogatásához, meghatározott hulladékok vagy hulladéktípusok vonatkozásában (lásd a 247. pontot).
222. A gyártási folyamatokból származó maradék hő visszanyerésével kapcsolatos támogatást vagy a CLH-val kapcsolatos támogatást az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére nyújtott támogatásra alkalmazandó, a 4.1. szakaszban meghatározott feltételek szerint kell értékelni.
223. Hulladékból bioüzemanyagok, folyékony bio-energiatárolók, biogáz és biomassa -üzemanyagok előállítására nyújtott támogatást üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére nyújtott támogatásra alkalmazandó, a 4.1. szakaszban meghatározott feltételek szerint kell értékelni.
224. A hulladékból történő energiatermelésre nyújtott támogatást az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére nyújtott támogatásra alkalmazandó, a 4.1. szakaszban meghatározott feltételek szerint kell értékelni. Amennyiben a távfűtési és -hűtési rendszerekbe vagy azok üzemeltetésébe történő beruházásokhoz kapcsolódik, a hulladékból energia- vagy hőtermeléshez nyújtott támogatást a 4.10. szakaszban meghatározott, a távfűtéshez vagy -hűtéshez nyújtott támogatásra vonatkozó feltételek szerint kell értékelni.

4.4.3. Ösztönző hatás

225. A 226–233. pontban meghatározott feltételek a 3.1.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.
226. A 28. pontban foglalt, arra vonatkozó követelmény tekintetében, hogy a tagállam azonosítson egy hiteles kontrafaktuális forgatókönyvet, a kontrafaktuális forgatókönyv általában egy olyan beruházásnak felel meg, amelynek kapacitása, élettartama és adott esetben más releváns műszaki jellemzői is megegyeznek a környezetbarát beruházásával.
227. A kontrafaktuális forgatókönyv jelentheti azt is, hogy a meglévő létesítményeket vagy berendezéseket tovább üzemeltetik a környezetbarát beruházás élettartamának megfelelő időn át. Ebben az esetben figyelembe kell venni az adott időszakban felmerült, diszkontált karbantartási, javítási és korszerűsítési költségeket.
228. Bizonyos esetekben a kontrafaktuális forgatókönyv lehet a létesítmények vagy berendezések későbbi lecserélése. Ebben az esetben figyelembe kell venni a létesítmények vagy berendezések diszkontált értékét, és ki kell egyenlíteni a berendezések gazdasági élettartamának különbségét.
229. Lízingelt berendezések esetében a környezetbarát berendezés lízingjének diszkontált értékét össze kell hasonlítani azon kevésbé környezetbarát berendezés lízingjének diszkontált értékével, amelyet a támogatás hiányában használnának.
230. Ha a beruházás a meglévő létesítmények, berendezések vagy felszerelések létesítményekkel vagy berendezésekkel való kiegészítéséből áll, az elszámolható költségek a teljes beruházási költségből állnak.
231. A Bizottság megítélése szerint az öt évnél rövidebb megtérülési idővel rendelkező projekteknek nyújtott támogatásnak elvileg nincs ösztönző hatása. A tagállam azonban bizonyítékot nyújthat be annak igazolására, hogy a magatartás megváltozásához támogatásra van szükség, még rövidebb megtérülési idővel rendelkező projektek esetében is.

⁽¹⁰²⁾ Lásd az „elkülönített gyűjtés” fogalmának meghatározását a 2008/98/EK irányelv 3. cikkének 11. pontjában.

232. Nem tekinthető ösztönző hatásúnak az olyan beruházási támogatás, amely a vállalkozások számára csupán azt teszi lehetővé, hogy megfeleljenek a már hatályban lévő kötelező uniós előírásoknak (lásd a 32. pontot). A 32. pontban kifejtettek szerint a támogatás akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha lehetővé teszi egy vállalkozás számára, hogy az uniós előírásoknál szigorúbb kötelező vagy uniós szabványok hiányában elfogadott nemzeti szabványoknak megfelelően növelje környezetvédelmi szintjét.

233. Az elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványokhoz való alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás ösztönző hatásúnak tekinthető, ha a beruházást az uniós szabvány hatálybalépése előtt legalább 18 hónappal megvalósítják és befejezik.

4.4.4. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése

4.4.4.1. A támogatás szükségessége

234. A 235. és 236. pontban meghatározott feltételek a 3.2.1.1. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.

235. A beruházásnak túl kell mutatnia az Uniószerte, bármilyen technológiához általánosan alkalmazott ⁽¹⁰³⁾ bevett kereskedelmi gyakorlatokon.

236. A hulladék vagy más termék, anyag vagy vegyi anyag elkülönített gyűjtésére és válogatására nyújtott támogatás esetében a tagállamnak bizonyítania kell, hogy az ilyen elkülönített gyűjtés és válogatás az adott tagállamban fejletlen ⁽¹⁰⁴⁾. Amennyiben a támogatást működési költségek fedezésére nyújtják, a tagállamnak bizonyítania kell, hogy az ilyen támogatásra egy átmeneti időszakban van szükség a hulladék elkülönített gyűjtésével és válogatásával kapcsolatos tevékenységek fejlesztéséhez. A tagállamnak figyelembe kell vennie a vállalkozások 2008/98/EK irányelv 8. cikke alapján esetlegesen végrehajthatott kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerek szerinti valamennyi kötelezettségét.

4.4.4.2. Megfelelőség

237. A 238. pontban meghatározott feltételek a 3.2.1.2. szakaszban meghatározott feltételeken túlmenően alkalmazandók.

238. A „szennyező fizet” elvnek ⁽¹⁰⁵⁾ megfelelően a hulladék keletkezéséért felelős vállalkozások nem mentesülhetnek a hulladék kezelésének költségei alól. A támogatás ezért nem mentesítheti a hulladékot termelő vállalkozásokat az említett hulladék kezelésével kapcsolatos semmiféle olyan költség vagy kötelezettség alól, amelyért az uniós vagy a nemzeti jog alapján – beleértve a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszereket is – felelnek. Ezenkívül a támogatás nem mentesítheti a vállalkozásokat azon költségek alól, amelyeket a vállalkozás szokásos költségeinek kell tekinteni.

4.4.4.3. Arányosság

239. Az elszámolható költségek azok a beruházási többletköltségek, amelyek a projekthez kapcsolódó beruházás teljes költségének egy kevésbé környezet-barát projekttel vagy tevékenységgel történő összehasonlítása alapján határozhatók meg; ez utóbbi a következők valamelyike lehet:

- a) a 226. pontban leírt hasonló befektetés, amely támogatás nélkül hihetően megvalósulna, és amely nem éri el ugyanazt az erőforrás-hatékonysági szintet;
- b) a hulladék kezelése a hulladékhierarchia prioritási sorrendjében alacsonyabban elhelyezkedő kezelési művelettel vagy kevésbé erőforrás-hatékony módon történne;

⁽¹⁰³⁾ Technológiai szempontból a beruházásnak a szokásos gyakorlathoz képest az újrafeldolgozhatóság magasabb fokát vagy az újrafeldolgozott anyag magasabb színvonalát kell eredményeznie.

⁽¹⁰⁴⁾ Amennyiben a tagállam megfelelően bizonyítja, az érintett régió vagy régiók szintjén fennálló sajátos helyzet is figyelembe vehető.

⁽¹⁰⁵⁾ Lásd a fogalommeghatározást a 19. pont (58). alpontjában.

- c) az elsődleges nyersanyagra vagy termékre vonatkozó hagyományos gyártási folyamat, ha az újrahasznált vagy újrafeldolgozott (másodlagos) termék technikailag és gazdaságilag helyettesíthető az elsődleges nyersanyaggal vagy termékkel;
- d) bármely más, indokolt feltételezéseken alapuló kontrafaktuális forgatókönyv.
240. Ha a termék, anyag vagy vegyi anyag újrahasználat nélkül hulladéknak minősül, és nincs jogi követelmény az adott termék, anyag vagy vegyi anyag ártalmatlanítására vagy egyéb kezelésére, az elszámolható költségek megegyezhetnek az érintett termék, anyag vagy vegyi anyag visszanyeréséhez szükséges beruházással.
241. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 40 %-át.
242. A támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, és 20 százalékponttal a kisvállalkozások tekintetében.
243. A támogatási intenzitás a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken található beruházások esetében 15 százalékponttal, a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken található beruházások esetében pedig 5 százalékponttal növelhető.
244. A támogatási intenzitás ökoinnovációs tevékenységek esetében 10 százalékponttal növelhető, amennyiben teljesülnek az alábbi kumulatív feltételek:
- a) az ökoinnovációs tevékenységnek vagy projektnek újnak vagy az iparágában legkorszerűbbnek tekintett uniós szintnél jelentős mértékben jobbnak kell lennie ⁽¹⁰⁶⁾;
- b) a várt környezeti előnyöknek jelentős mértékben meg kell haladniuk a hasonló tevékenységek terén a legkorszerűbb technológiák általános fejlődéséből származó javulást ⁽¹⁰⁷⁾;
- c) a tevékenység innovatív jellege – technológiai, piaci vagy pénzügyi tekintetben – egyértelműen kockázatot hordoz magában, amely magasabb a hasonló nem innovatív eszközökhöz vagy projektekhez általában társuló kockázatnál ⁽¹⁰⁸⁾.
245. A 241–244. ponttól eltérve a tagállam a finanszírozási hiány 48., 51. és 52. pontban meghatározott elemzése alapján is igazolhatja, hogy magasabb támogatási intenzitásra van szükség. Ilyen esetben a tagállamnak utólagos nyomon követést kell végeznie a szükséges támogatás szintjére vonatkozó feltételezések igazolása érdekében, és az 55. pontban meghatározottak szerinti visszakövetelési mechanizmust kell bevezetnie. A támogatási összeg nem haladhatja meg az 51. és az 52. pontban meghatározott finanszírozási hiányt.
246. Amennyiben a támogatást a 49. és 50. pontban meghatározott kritériumok szerint lefolytatott versenyeztetési ajánlattételi eljárás nyomán nyújtják, a támogatási összeg arányosnak minősül.
247. A támogatás fedezheti a működési költségeket, ha meghatározott hulladékáramokhoz vagy hulladéktípusokhoz kapcsolódóan a hulladék vagy más termék, anyag vagy vegyi anyag újrahasználatra való előkészítés vagy újrafeldolgozás céljából elkülönített gyűjtésével és válogatásával kapcsolatos, ebben az esetben a következő feltételeknek kell teljesülniük:

⁽¹⁰⁶⁾ Az újdonságot a tagállamok például az innováció, valamint a bevezetés és elterjesztés piaci viszonyainak pontos leírása alapján igazolhatják, összevetve az ugyanazon iparágban tevékenykedő más vállalkozások által általában alkalmazott legkorszerűbb folyamatokkal vagy szervezési technikákkal.

⁽¹⁰⁷⁾ Ha mennyiségi paraméterek alkalmazhatók az ökoinnovációs tevékenységek szabványos, nem innovatív tevékenységekkel való összehasonlítására, a „jelentős mértékben meghaladják” azt jelenti, hogy az ökoinnovációs tevékenységektől elvárt marginális javulás – a csökkent környezeti kockázat vagy szennyezés, vagy az energia- vagy erőforrás-felhasználás nagyobb hatékonysága tekintetében – legalább kétszer akkora, mint a hasonló jellegű, nem innovatív tevékenységek általános fejlődésétől elvárt marginális javulás. Amennyiben a javasolt megközelítés valamely esetben nem alkalmazható, vagy a számszerű összehasonlítás elvégzése nem lehetséges, az állami támogatásra irányuló kérelemnek tartalmaznia kell az e szempont értékeléséhez használt módszer részletes leírását, amely biztosítja, hogy a javasolt módszernek megfelelő szabványt használjanak.

⁽¹⁰⁸⁾ A tagállamok ezt a kockázatot például a következőkön keresztül szemléltethetik: a vállalkozás forgalmához viszonyított költségek, a fejlesztéshez szükséges idő, az ökoinnovációból várt haszon a költségekkel összevetve, valamint a meghiúsulás valószínűsége.

- a) a támogatást versenyeztetési ajánlattételi eljárást követően kell nyújtani, amelyet a 49. és 50. pontban meghatározott kritériumoknak megfelelően folytatnak le, és amelynek megkülönböztetéstől mentesen nyitva kell állnia minden egyes elkülönített gyűjtési és válogatási szolgáltatást nyújtó gazdasági szereplő előtt;
- b) amennyiben az intézkedés időtartama alatt nagy bizonytalanság övezi a működési költségek jövőbeli alakulását, a versenyeztetési ajánlattételi eljárásba felvehetők olyan szabályok, amelyek bizonyos jól körülhatárolt körülmények között korlátozzák a kompenzációt, feltéve, hogy ezeket a szabályokat és körülményeket előzetesen, átláthatóan állapítják meg;
- c) a hulladék elkülönített gyűjtésére és válogatására használt létesítmény számára nyújtott minden beruházási támogatást le kell vonni az ugyanannak a létesítménynek nyújtott működési támogatásból, ha mindkét támogatási forma ugyanazokat az elszámolható költségeket fedezi;
- d) a támogatás legfeljebb ötéves időszakra nyújtható.

4.4.5. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése

- 248. A 249–252. pontban meghatározott feltételek a 3.2.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.
- 249. A támogatás nem ösztönözheti a hulladék keletkezését vagy a fokozott erőforrás-felhasználást.
- 250. A támogatás nem növelheti pusztán az újrahasználatra, újrafeldolgozásra vagy hasznosításra szánt hulladék vagy egyéb anyagok és erőforrások iránti keresletet anélkül, hogy fokozná ezen anyagok gyűjtését.
- 251. A támogatás piacra gyakorolt hatásának értékelésekor a Bizottság figyelmet fordít majd a támogatás által az érintett termékekkel kapcsolatos elsődleges és másodlagos anyagok piacának működésére gyakorolt lehetséges hatásokra.
- 252. Különösen, a meghatározott hulladékaaramokhoz vagy hulladéktípusokhoz kapcsolódóan az újrahasználatra vagy újrafeldolgozásra előkészítés céljából a hulladék vagy más termék, anyag vagy vegyi anyag elkülönített gyűjtésével és válogatásával kapcsolatos működési költségek piacra gyakorolt hatásának értékelésénél a Bizottság figyelembe fogja venni a kiterjesztett gyártói felelősséggel kapcsolatos intézkedéseket.

4.5. Támogatás az üvegházhatást okozó gázoktól eltérő szennyezés megelőzéséhez vagy csökkentéséhez

4.5.1. A támogatás indokoltsága

- 253. Az európai zöld megállapodásról szóló közlemény toxikus anyagoktól mentes környezetre irányuló szennyező anyag-mentességi célkitűzésének biztosítania kell, hogy 2050-re a szennyezés olyan szintre csökkenjen, amely már nem káros az emberekre és a természetes ökoszisztémákra, és tiszteletben tartja a bolygónk által kezelni képes határértékeket, ezzel toxikus anyagoktól mentes környezetet teremtve, az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendjének ⁽¹⁰⁹⁾ és a nyolcadik környezetvédelmi cselekvési program ⁽¹¹⁰⁾

⁽¹⁰⁹⁾ Az ENSZ 2030-ig tartó időszakra vonatkozó fenntartható fejlődési menetrendje elérhető: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/21252030%20Agenda%20for%20Sustainable%20Development%20web.pdf>.

⁽¹¹⁰⁾ Javaslat: az Európai Parlament és a Tanács határozata a 2030-ig tartó időszakra szóló általános uniós környezetvédelmi cselekvési programról, COM(2020) 652 final.

hosszú távú célkitűzéseinek megfelelően. Az Unió konkrét célokat tűzött ki a szennyezés szintjének csökkentésére, például a tisztább levegő ⁽¹¹¹⁾ és a víztestek szennyezésének megszüntetése ⁽¹¹²⁾, a kevesebb zaj, aggodalomra okot adó anyagok felhasználásának és kibocsátásának legkisebbre csökkentése, a műanyagszemét, a mikroműanyag-szennyezés és –hulladék ⁽¹¹³⁾ mérséklése tekintetében, és célokat tűzött ki a felesleges tápanyagok és műtrágyák, a veszélyesebb növényvédő szerek és az antimikrobiális rezisztenciát okozó anyagok vonatkozásában ⁽¹¹⁴⁾.

254. Az állami támogatás formájában nyújtott pénzügyi támogatás tehát jelentős mértékben hozzájárulhat az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásától eltérő egyéb szennyező anyagok csökkentéséhez.

4.5.2. *Hatály és támogatott tevékenységek*

255. Az üvegházhatást okozó gázoktól eltérő szennyezés megelőzéséhez vagy csökkentéséhez nyújtott támogatás olyan beruházásoknak ítéltethető oda, amelyek lehetővé teszik a vállalkozások számára, hogy túlteljesítsék az uniós környezetvédelmi szabványokat, uniós szabványok hiányában növeljék a környezetvédelem szintjét, vagy hogy megfeleljenek a már elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványoknak.
256. Amennyiben a támogatást kibocsátáskereskedelmi egységek ⁽¹¹⁵⁾ formájában nyújtják, a támogatási intézkedést olyan módon kell kialakítani, hogy megelőzze vagy csökkentse az érintett vállalkozásra a kötelező uniós szabványok alapján előírt szinteket meghaló szennyezést.
257. A támogatásnak elsősorban a kedvezményezett saját tevékenységeihez közvetlenül kapcsolódó szennyezés megelőzésére vagy csökkentésére kell irányulnia.
258. A támogatás nem eredményezheti azt, hogy a szennyező anyagokat pusztán áthelyezik egyik ágazatból, illetve egyik környezeti közegből egy másikba (például a levegőből a vízbe). Amennyiben a támogatás célja a szennyezés csökkentése, átfogó szennyezéscsökkenést kell elérnie.
259. A 4.5. szakasz nem vonatkozik a 4.1. szakasz hatálya alá tartozó támogatási intézkedésekre. Ha egy intézkedés egyaránt hozzájárul az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának, és az üvegházhatást okozó gázoktól eltérő szennyezésnek a megelőzéséhez vagy csökkentéséhez, az intézkedés összeegyeztethetőségének értékelése a 4.1. szakasz alapján vagy e szakasz alapján történik attól függően, hogy a két cél közül melyik a domináns ⁽¹¹⁶⁾.

⁽¹¹¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A Tiszta levegőt Európának program, COM(2013) 918 final. Lásd még a talajszintű ózon és részecskék, nitrogén-oxidok, veszélyes nehézfémek és számos más szennyező anyag vonatkozásában a környezeti levegőben található arzénről, kadmiumról, higanyról, nikkelről és policiklusos aromás szénhidrogénekéről szóló, 2004. december 15-i 2004/107/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 23., 2005.1.26., 3. o.), valamint a környezeti levegő minőségéről és a Tisztább levegőt Európának elnevezésű programról szóló, 2008. május 21-i 2008/50/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 152., 2008.6.11., 1. o.). Lásd továbbá: az egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. december 14-i (EU) 2016/2284 európai parlamenti és tanácsi irányelvet (HL L 344., 2016.12.17., 1. o.) a legfontosabb, országhatárokon áttérjedő légszennyezés tekintetében: kén-dioxidok, nitrogén-oxidok, ammónia, a metántól eltérő illékony szerves vegyületek, lebegő részecskék.

⁽¹¹²⁾ A vízpólitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.) előírja a jó ökológiai állapotot minden felszíni és felszín alatti víztest esetében, ha kivételek nem érvényesülnek.

⁽¹¹³⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Bolygónk egészségessé tétele mindenki számára – Uniós cselekvési terv: Út a szennyező anyag-mentes levegő, víz és talaj felé, COM(2021) 400 final.

⁽¹¹⁴⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A „termelőtől a fogyasztóig” stratégia a méltányos, egészséges és környezetbarát élelmiszerrendszerért, COM(2020) 381 final.

⁽¹¹⁵⁾ A kibocsátáskereskedelmi egységek állami támogatásnak minősülhetnek, különösen akkor, ha a tagállamok a piaci értékük alatt adnak ki engedélyeket és juttatásokat.

⁽¹¹⁶⁾ Annak meghatározásához, hogy a két célkitűzés közül melyik a domináns, a Bizottság megkövetelheti a tagállamtól, hogy hiteles, részletes számszerűsítések alapján hasonlítsa össze az intézkedés várható eredményeit az üvegházhatású gázok és más szennyező anyagok kibocsátásának megelőzése vagy csökkentése tekintetében.

4.5.3. Ösztönző hatás

260. A 261. és 262. pontban meghatározott feltételek a 3.1.2. szakaszban meghatározott feltételeken túlmenően alkalmazandók.
261. A támogatás akkor tekintendő ösztönző hatásúnak, ha lehetővé teszi egy vállalkozás számára a szennyezés megelőzését vagy uniós szabványok hiányában vagy a már hatályban lévő uniós előírások által megkövetelt szinteken túli csökkentését. A 32. pontban kifejtettek szerint a támogatás akkor is ösztönző hatásúnak tekinthető, ha lehetővé teszi egy vállalkozás számára a szennyezés megelőzését vagy csökkentését az uniós előírásoknál szigorúbb, vagy uniós előírások hiányában elfogadott kötelező nemzeti előírásoknak megfelelően.
262. Az elfogadott, de még nem hatályos uniós szabványokhoz való alkalmazkodáshoz nyújtott támogatás ösztönző hatásúnak tekinthető, ha a beruházást az uniós szabvány hatálybalépése előtt legalább 18 hónappal megvalósítják és befejezik.

4.5.4. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése

4.5.4.1. A támogatás szükségessége

263. A 264. pontban meghatározott feltételek a 3.2.1.1. szakaszban meghatározott feltételeken túlmenően alkalmazandók.
264. Kibocsátáskereskedelmi egységek formájában nyújtott támogatás ⁽¹¹⁷⁾ esetében a tagállamnak bizonyítania kell, hogy a következő együttes feltételek teljesülnek:
- a) a teljeskörű árverés a termelési költségek jelentős növekedését eredményezi minden ágazatban, illetve az egyes kedvezményezettek minden kategóriájában;
 - b) a termelési költségek jelentős növekedését nem lehet áthárítani a fogyasztóra úgy, hogy ez ne eredményezne jelentős értékesítéscsökkenést ⁽¹¹⁸⁾;
 - c) az ágazat egyes vállalkozásainak nincs lehetőségük csökkenteni a kibocsátási szinteket, a tanúsítványok költségének olyan szintre csökkentéséhez, amely ezen vállalkozások számára elviselhető. Azt a tényt, hogy a fogyasztást nem lehet csökkenteni, a kibocsátási szintek és az Európai Gazdasági Térség legjobb teljesítményt biztosító technikájából származó szintekkel való összehasonlítással lehet bizonyítani. A legjobb teljesítményt biztosító technikát elérő vállalkozás legfeljebb a kibocsátáskereskedelmi egységek rendszeréből adódó, a fogyasztókra nem áthárítható termelési költségnövekedésnek megfelelő juttatásban részesülhet. Az ennél rosszabb környezetvédelmi teljesítményű vállalkozások ennél alacsonyabb, a környezetvédelmi teljesítményükkel arányos támogatásban részesülhetnek.

4.5.4.2. Arányosság

265. Az elszámolható költségek azok a beruházási többletköltségek, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a környezetvédelem magasabb szintjének eléréséhez.
266. A beruházási többletköltséget a támogatott beruházás költségeinek és a 226–230. pontban ismertetett kontrafaktuális forgatókönyv költségeinek különbsége adja. Ha a projekt a még nem hatályos uniós szabványokhoz való korai alkalmazkodásból áll, akkor a kontrafaktuális forgatókönyv elvileg a 228. pontban ismertetett helyzet.
267. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 40 %-át.
268. A támogatási intenzitás 10 százalékponttal növelhető a középvállalkozások, és 20 százalékponttal a kisvállalkozások tekintetében.

⁽¹¹⁷⁾ A kibocsátási egységek tartalmazhatnak állami támogatást, különösen akkor, amikor a tagállamok a piaci értékük alatt adnak ki engedélyeket és juttatásokat.

⁽¹¹⁸⁾ Az elemzés elvégezhető többek között az adott ágazat termékár-rugalmasságának becslése alapján, többek között az elmaradt eladásokra, valamint azoknak a kedvezményezett nyereségességére gyakorolt hatására vonatkozó becslések alapján.

269. A támogatási intenzitás a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken található beruházások esetében 15 százalékponttal, a Szerződés 107. cikke (3) bekezdésének c) pontjában meghatározott feltételeknek megfelelő támogatott területeken található beruházások esetében pedig 5 százalékponttal növelhető.
270. A támogatási intenzitás ökoinnovációs tevékenységek esetében 10 százalékponttal növelhető, amennyiben teljesülnek a 244. pont(a)–(c) alpontjának feltételei.
271. A 267–270. ponttól eltérve a tagállam a finanszírozási hiány 48., 51. és 52. pontban meghatározott elemzése alapján is igazolhatja, hogy magasabb támogatási összegre van szükség. Ilyen esetben a tagállamnak utólagos nyomon követést kell végeznie a szükséges támogatás szintjére vonatkozó feltételezések igazolása érdekében, és az 55. pontban meghatározottak szerinti visszakövetelési mechanizmust kell bevezetnie. A támogatási összeg nem haladhatja meg az 51. és az 52. pontban meghatározott finanszírozási hiányt.
272. Amennyiben a támogatást a 49. és 50. pontban meghatározott kritériumok szerint lefolytatott versenyeztetési ajánlattételi eljárás nyomán nyújtják, a támogatási összeg arányosnak minősül.
273. A kibocsátáskereskedelmi egységek formájában nyújtott támogatások esetében a Bizottság azt is ellenőrzi, hogy:
- a) a kiosztást átlátható módon hajtják végre, objektív kritériumok és a rendelkezésre álló lehető legjobb minőségű adatok alapján; valamint
 - b) az egyes vállalkozások tekintetében megállapított, piaci értékük alatti áron nyújtott kibocsátáskereskedelmi egységek vagy juttatások teljes összege nem lehet magasabb a várható szükségleteknél, amelyeket az értékesítési rendszerek nélkül fennálló helyzet alapján kell becsülni:
- 4.5.5. *A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése*
274. A 275. pontban meghatározott feltételek a 3.2.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.
275. A kibocsátáskereskedelmi egységek formájában nyújtott támogatások esetében a Bizottság azt is ellenőrzi, hogy:
- a) a kedvezményezettek kiválasztása objektív és átlátható kritériumokon alapul, és a támogatást egyazon ágazatban minden versenytárs számára alapvetően azonos módon nyújtják, ha azok tényszerűen hasonló helyzetben vannak;
 - b) az összegek megállapításának módszere nem kedvez bizonyos vállalkozásoknak ⁽¹¹⁹⁾ vagy ágazatoknak, kivéve, ha azt magának a rendszernek a környezetvédelmi logikája indokolja, vagy ha szükség van ilyen szabályokra a környezetvédelmi politikáknak való megfeleléshez;
 - c) az új belépők nem kapnak az adott piacon már működő vállalkozásoknál kedvezőbb feltételekkel nyújtott engedélyeket vagy juttatásokat;
 - d) amennyiben a meglévő létesítmények az új belépőkénél magasabb támogatást kapnak, ez nem képezhet indokolatlan belépési akadályt.

4.6. **Támogatás a környezeti károk helyreállításához, a természetes élőhelyek és ökoszisztémák helyreállításához, a biológiai sokféleség védelméhez vagy helyreállításához, illetve az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és annak enyhítése érdekében a természetben alapuló megoldások megvalósításához**

4.6.1. *A támogatás indokoltsága*

276. A 2030-ig tartó időszakra szóló biodiverzitási stratégia ⁽¹²⁰⁾ célja a természet védelme, az ökoszisztémák degradációjának megfordítása és az Unió biológiai sokféleségének a 2030-ig történő helyreállítás pályájára állítása. Az európai zöld megállapodásról szóló közlemény központi részeként ambiciózus célokat és kötelezettségeket határoz meg az egészséges és ellenálló ökoszisztémák 2030-ig történő elérése érdekében.

⁽¹¹⁹⁾ Például új belépők, vagy éppen ellenkezőleg, meglévő vállalkozások vagy létesítmények.

⁽¹²⁰⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia: Hozzuk vissza a természetet az életünkbe! (COM (2020) 380 final).

277. Az állami támogatás formájában nyújtott pénzügyi támogatás többféle módon is jelentősen hozzájárulhat a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelmének és helyreállításának környezeti célkitűzéséhez, többek között a szennyezett területek kárainak helyreállítására, a degradált természetes élőhelyek és ökoszisztémák helyreállítására vagy az ökoszisztémák védelmét célzó beruházásokra ösztönzők nyújtásával.
278. Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó uniós stratégia ⁽¹²¹⁾ célja a természetén alapuló alkalmazkodási megoldásokba történő beruházások ösztönzése ⁽¹²²⁾, tekintettel arra, hogy széleskörű végrehajtásuk növelné az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességet és hozzájárulna az Európai Zöld Megállapodás több célkitűzéséhez.

4.6.2. Hatály és támogatott tevékenységek

279. Ez a szakasz határozza meg a környezeti károk felszámolására, a természetes élőhelyek és ökoszisztémák rehabilitációjára, a biológiai sokféleség védelmére vagy helyreállítására, illetve az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése érdekében hozott természetén alapuló megoldások végrehajtására nyújtott támogatási intézkedések összeegyeztethetőségi szabályait.
280. E szakasz nem vonatkozik az alábbiakra:
- a) az erőművek bezárását, valamint a bányászati vagy kitermelési műveleteket követő rehabilitációhoz vagy helyreállításhoz nyújtott támogatás, amennyiben a szóban forgó támogatás a 4.12. szakasz hatálya alá tartozik ⁽¹²³⁾;
 - b) támogatás természeti katasztrófák, például földrengések, lavinák, földcsuszamlások, áradások, tornádók, hurrikánok, vulkánkitörések és természetes eredetű vad tűzvészek által okozott károk helyreállítására.
281. Az e szakasz szerinti támogatás a következő tevékenységekre nyújtható:
- a) környezeti károk felszámolása, beleértve a talaj, felszíni vagy felszín alatt víz vagy tengeri környezet minőségének károsodását is;
 - b) a természetes élőhelyek és ökoszisztémák leromlott állapotból történő rehabilitációja;
 - c) biológiai sokféleség vagy ökoszisztémák védelme vagy helyreállítása, az ökoszisztémák jó állapotának eléréséhez vagy a már jó állapotban lévő ökoszisztémák védelméhez való hozzájárulás céljából;
 - d) az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése érdekében hozott természetén alapuló megoldások végrehajtása.
282. Ez a szakasz nem vonatkozik a 4.1. szakasz hatálya alá tartozó támogatási intézkedésekre. Amennyiben egy intézkedés hozzájárul mind az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentéséhez, mind a környezeti károk helyreállításához, a természetes élőhelyek és ökoszisztémák rehabilitációjához, a biológiai sokféleség védelméhez vagy helyreállításához, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklésének természetén alapuló megoldásainak megvalósításához, az intézkedés összeegyeztethetőségét a 4.1. szakasz vagy e szakasz alapján értékelik, attól függően, hogy a két célkitűzés közül melyik a meghatározó ⁽¹²⁴⁾.

4.6.3. Ösztönző hatás

283. A 284–287. pontban meghatározott feltételek a 3.1.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.

⁽¹²¹⁾ A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Az éghajlatváltozás hatásaival szemben reziliens Unió létrehozása – Az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodásra vonatkozó új uniós stratégia, COM(2021) 82 final.

⁽¹²²⁾ <https://www.eea.europa.eu/publications/nature-based-solutions-in-europe/>

⁽¹²³⁾ Például a tőzeglápok elárasztásához nyújtott támogatás, amely nem kapcsolódik a tőzegkitermelési műveletek korai bezárásához nyújtott támogatáshoz vagy az ilyen tevékenységekhez kapcsolódó rendkívüli költségekhez nyújtott támogatáshoz, a 4.6. szakasz alapján fedezhető.

⁽¹²⁴⁾ Annak meghatározásához, hogy a két célkitűzés közül melyik a meghatározó, a Bizottság megkövetelheti a tagállamtól, hogy nyújtsa be az intézkedés várható eredményeinek összehasonlítását, az üvegházhatású gázok kibocsátásának megelőzése vagy csökkentése, valamint a környezeti károk helyreállítása, a természetes élőhelyek és ökoszisztémák rehabilitációja, a biodiverzitás védelme vagy helyreállítása, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás és annak mérséklését célzó, természetén alapuló megoldások megvalósítása tekintetében, adott esetben hiteles, részletes számszerűsítések alapján.

284. A 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv vagy más vonatkozó uniós szabályok sérelme nélkül ⁽¹²⁵⁾, a környezeti károk helyreállítását, a természetes élőhelyek és ökoszisztémák rehabilitációját, a biológiai sokféleség védelmét vagy helyreállítását, valamint az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást és annak mérséklést célzó, természetesen alapuló megoldások megvalósítását szolgáló támogatás csak akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha a környezeti kár keletkezésének helye szerinti szervezet vállalkozás nem azonosítható, vagy nem vonható jogilag felelősségre a környezeti károk megelőzéséhez és kijavításához szükséges munkálatok finanszírozásáért a „szennyező fizet” elvével összhangban.
285. A tagállamnak igazolnia kell, hogy minden szükséges intézkedést megtettek, beleértve a jogi lépéseket is, hogy azonosítsák a környezeti kárt okozó felelős szervezetet vagy vállalkozást, és azt kötelezzék a vonatkozó költségek viselésére. Ha az alkalmazandó jogszabályok szerint felelős szervezet vagy vállalkozás kilétét nem állapították meg, vagy nem lehet rákényszeríteni a költségek viselésére, a teljes mentesítési vagy rehabilitációs munkálatra nyújtott állami támogatás ösztönző hatásúnak tekinthető. A Bizottság mérlegelheti, hogy egy vállalkozás nem kötelezhető az általa okozott környezeti kár orvoslása költségeinek viselésére, ha jogilag már nem létezik és más vállalkozás a jogutódjának nem tekinthető ⁽¹²⁶⁾, vagy a helyreállítás költségeinek fedezésére pénzügyi biztosíték nincsen vagy nem elegendő.
286. A 92/43/EGK tanácsi irányelv ⁽¹²⁷⁾ 6. cikkének (4) bekezdésében említett kiegyenlítő intézkedés végrehajtására nyújtott támogatásnak ösztönző hatása nincsen. Ösztönző hatásúnak bizonyulhat az a támogatás, amely fedezi az ezen intézkedések hatályának vagy ambícióinak az említett irányelv 6. cikkének 4. pontjában előírt jogi kötelezettségeken felüli növeléséhez szükséges többletköltségeket.
287. A környezeti károk helyreállításához, valamint a természetes élőhelyek és ökoszisztémák rehabilitációjához nyújtott támogatás ösztönző hatásúnak tekinthető, ha a helyreállítási vagy rehabilitációs költségek meghaladják a föld értékének növekedését (lásd a 288. pontot).
- 4.6.4. *Arányosság*
288. A környezeti károk felszámolására vagy a természetes élőhelyek és ökoszisztémák rehabilitációjára szolgáló beruházások támogatása esetében az elszámolható költségek a kárfelszámolási vagy rehabilitációs munkálatoknak a földterület vagy ingatlan értéknövekedésével csökkentett költségei. A föld vagy ingatlan értékének a szennyeződésmentesítés eredményeképpen történő növekedését független szakértőnek kell felbecsülnie.
289. A biológiai sokféleség védelmére vagy helyreállítására, valamint az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése érdekében hozott természetesen alapuló megoldások végrehajtására szolgáló beruházások esetében az elszámolható költségek a biológiai sokféleség védelméhez vagy helyreállításához hozzájáruló vagy az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás és az éghajlatváltozás mérséklése érdekében hozott természetesen alapuló megoldásokat végrehajtó munkálatok összköltsége.
290. Amennyiben a támogatást természetesen alapuló megoldások olyan épületekben történő megvalósítására nyújtják, amelyekre vonatkozóan létezik energiahatékonysági tanúsítvány, a tagállamoknak igazolniuk kell, hogy ezek a beruházások nem akadályozzák az energiahatékonysági tanúsítványban javasolt energiahatékonysági intézkedések végrehajtását.
291. A támogatás intenzitás elérheti az elszámolható költségek 100 %-át.

⁽¹²⁵⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/35/EK irányelve (2004. április 21.) a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről (HL L 143., 2004.4.30., 56. o.). Lásd még: a Bizottság közleménye – Iránymutatások a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkében meghatározott „környezeti károk” kifejezés közös értelmezésének kialakítására (HL C 118., 2021.4.7., 1. o.).

⁽¹²⁶⁾ Lásd az SA.33496 (2011/N) – Ausztria – Einzelfall, Altlast, DECON Umwelttechnik GmbH ügyben 2012. október 17-én hozott COM(2012) 558 final bizottsági határozat (65)–(69) preambulumbekzdését (HL C 14., 2013.1.17., 1. o.).

⁽¹²⁷⁾ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

4.7. Adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott támogatás

292. A 4.7. szakasz nem vonatkozik a környezetvédelmi adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában a környezetvédelem területén nyújtott támogatásra. A szakasz két alszakaszból áll, amelyek mindegyikének külön logikája van. A 4.7.1. szakasz azokkal az adókkal vagy adójellegű díjakkal foglalkozik, amelyek a környezetkárosító magatartást szankcionálják, és ezért céljuk az, hogy a vállalkozásokat és a fogyasztókat környezetbarátabb választások felé tereljék. A 4.7.2. szakasz értelmében a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az adók vagy adójellegű díjak célzott csökkentésével ösztönzik a vállalkozásokat magatartásuk megváltoztatására vagy kiigazítására környezetbarátabb projektekben vagy tevékenységekben való részvétel révén.

4.7.1. A környezetvédelmi adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott támogatás

4.7.1.1. A támogatás indokoltsága

293. A környezetvédelmi adók vagy adójellegű díjak kivetésének célja a környezeti szempontból káros magatartás külső költségeinek internalizálása, és ezáltal az ilyen magatartás beárazással történő visszaszorítása, valamint a környezetvédelem szintjének javítása. Elvileg a környezeti adóknak és adójellegű díjaknak tükrözniük kell a társadalom teljes költségeit (külső költségek), és ennek megfelelően a kibocsátási egységekre; más szennyező anyagokra vagy az elfogyasztott forrásokra fizetett adó vagy adójellegű díj összegének minden olyan vállalkozás számára azonosnak kell lennie, amely a környezetre káros tevékenységért felelős. A környezetvédelmi adók vagy adójellegű díjak csökkentése ugyan hátrányosan érintheti e környezetvédelmi célkitűzés megvalósítását, ennek ellenére szükség lehet alkalmazásukra akkor, ha a kedvezményezettek máskülönben olyan versenyhátrányba kerülnének, hogy a környezetvédelmi adó vagy adójellegű díj bevezetése eleve nem lenne megvalósítható.

294. Ha a környezetvédelmi adókat vagy adójellegű díjakat bizonyos vállalkozások gazdasági tevékenységének veszélyeztetése nélkül nem lehet érvényesíteni, egyes vállalkozások kedvezőbb elbánásban részesítése lehetővé teheti, hogy a környezetvédelmi adókhoz vagy adójellegű díjakhoz való hozzájárulás általános szintje emelkedjen. Ennek megfelelően bizonyos körülmények között a környezetvédelmi adók vagy díjak csökkentése közvetetten hozzájárulhat a környezetvédelem szintjének javításához. Mindazonáltal ez nem áthatja alá a környezetvédelmi adó vagy adójellegű díj azon általános célját, hogy visszaszorítsa a környezetre káros magatartást és/vagy növelje az ilyen magatartás költségeit, amennyiben nem állnak rendelkezésre kielégítő alternatívák.

4.7.1.2. Hatály és támogatott tevékenységek

295. A Bizottság úgy ítéli meg, hogy nyújtható támogatás adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában, ha a tagállam bizonyítja, hogy mindkét alábbi feltétel teljesül:
- a) a csökkentések a környezetvédelmi adó vagy adójellegű díjak által leginkább érintett vállalkozásokra irányulnak, amelyek a csökkentés nélkül nem tudnák fenntartható módon folytatni gazdasági tevékenységüket;
 - b) a csökkentések végrehajtásával ténylegesen elért környezetvédelem szintje magasabb, mint ami a csökkentések végrehajtása nélkül elérhető lenne.
296. Annak bizonyítására, hogy a 295. pontban szereplő két feltétel teljesül, a tagállamnak a következő információkat kell benyújtania a Bizottságnak:
- a) a csökkentésre jogosult ágazatok vagy kedvezményezett kategóriák leírása;
 - b) az egyes érintett ágazatokban a legnagyobb kedvezményezettek listája, forgalmuk, piaci részesedésük, az adóalapjuk nagysága és a környezetvédelmi adó vagy adójellegű díj adózás előtti eredményükhöz viszonyított aránya a csökkentéssel együtt és anélkül;
 - c) az említett kedvezményezettek helyzetének leírása, kifejtve, hogy miért nem tudnák fizetni a környezetvédelmi adó vagy adójellegű díj szokásos mértékét;

- d) annak magyarázata, hogy a csökkentett adó vagy adójellegű díj hogyan járulna hozzá a környezetvédelem szintjének a csökkentés hiányában elérhető környezetvédelmi szinthez képest történő, tényleges emeléséhez (például összehasonlítva azt az általános kulcsot, amit a csökkentéssel vezetnének be azzal az általános kulccsal, amelyet a csökkentés nélkül vezetnének be, vagy az összes vállalkozás száma, amely köteles lenne az adó- vagy adójellegű díj fizetésére, vagy a környezetre káros magatartás tényleges változását tükröző egyéb mutatók).

4.7.1.3. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése

297. Amennyiben a környezetvédelmi adók harmonizáltak, a Bizottság egyszerűsített eljárást alkalmazhat a támogatás szükségességének és arányosságának értékelésére. A 2003/96/EK irányelvvel összefüggésben a Bizottság egyszerűsített eljárást alkalmazhat a 298. és 299. pontban meghatározott uniós minimum-adómérték csökkentéseket illetően.
298. A Bizottság a harmonizált adócsökkentés formájában nyújtott támogatást szükségesnek és arányosnak fogja tekinteni, feltéve, hogy a következő együttes feltételek teljesülnek:
- a) a kedvezményezettek megfizetik a legalább a vonatkozó irányelvben megszabott uniós minimum-adómértéket;
 - b) a kedvezményezettek kiválasztása objektív és átlátható kritériumokon alapul;
 - c) a támogatást egyazon ágazatban minden vállalkozás számára alapvetően azonos módon nyújtják, ha azok tényszerűen hasonló helyzetben vannak;
 - d) a tagállam előzetes nyilvános konzultációval ellenőrzi a támogatás szükségességét a környezetvédelem magasabb szintjéhez közvetetten hozzájárulás tekintetében, amennyiben megfelelően leírják a csökkentésekre jogosult ágazatokat, és megadják az egyes ágazatok legnagyobb kedvezményezettjeinek listáját.
299. A tagállamok a támogatást nyújthatják az adókulcs csökkentése formájában, rögzített összegű éves kompenzációként (adó-visszatérítés) vagy a kettő kombinációjaként. Az adó-visszatérítés előnye, hogy a vállalkozásokat továbbra is érinti a környezeti adó árjelzése. Az adó-visszatérítés összegét a múltbeli adatok, vagyis a vállalkozást illetően egy adott referenciaévben mért termelési, fogyasztási vagy szennyezési szint alapján kell kiszámítani. Az adó-visszatérítés mértéke nem haladhatja meg az adott évre vonatkozó, egyébként esedékes uniós minimum-adóösszeget.
300. Ha a környezetvédelmi adók nem harmonizáltak, vagy a kedvezményezettek kevesebbet fizetnek a harmonizált adó uniós minimumszintjénél, amennyiben ezt az alkalmazandó irányelv lehetővé teszi, a támogatás szükségességének és arányosságának alapos értékelésére van szükség, a 4.7.1.3.1–4.7.1.3.3. szakaszban ismertetettek szerint.

4.7.1.3.1. Szükségesség

301. A 302. és 303. pontban meghatározott feltétel a 3.2.1.1. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesül.
302. A Bizottság akkor tekinti a támogatást szükségesnek, ha az alábbi kumulatív feltételek teljesülnek:
- a) a kedvezményezettek kiválasztása objektív és átlátható kritériumokon alapul, és a támogatást egyazon ágazatban minden működő minden támogatható vállalkozás számára alapvetően azonos módon nyújtják, ha azok tényszerűen azonos vagy hasonló helyzetben vannak;
 - b) a csökkentés nélküli környezetvédelmi adó a bruttó hozzáadott érték arányában kiszámított termelési költségek jelentős növekedését okozná minden ágazat vagy a kedvezményezettek minden egyes kategóriája számára;
 - c) a termelési költségek jelentős növekedését nem lehet áthárítani a fogyasztóra úgy, hogy ez ne eredményezne jelentős csökkenést az értékesítési volumenben.

303. A bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra és a biomassza-üzemanyagokra vonatkozó adócsökkentések esetében a tagállamnak mechanizmust kell bevezetnie annak ellenőrzésére, hogy az intézkedés továbbra is szükséges-e, a 4.1.3.1. szakasz szükségességi feltételeit alkalmazva, és meg kell tennie a megfelelő intézkedéseket, például megszüntetni a mentességet vagy a támogatás mértékét csökkentenie kell.

4.7.1.3.2. Megfelelőség

304. A 305. és 306. pontban meghatározott feltétel a 3.2.1.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesül.
305. A Bizottság legfeljebb 10 évre engedélyezi a támogatási programokat. Ezen időszakot követően a tagállam ismét bejelentheti az intézkedést, ha újraértékeli az érintett támogatási intézkedés megfelelőségét.
306. Amennyiben a támogatást adó-visszatérítés formájában nyújtják, az adó-visszatérítés összegét a múltbeli adatok, vagyis a vállalkozást illetően egy adott referenciaévben mért termelési, fogyasztási vagy szennyezési szint alapján kell kiszámítani.

4.7.1.3.3. Arányosság

307. A 3.2.1.3. szakasz nem vonatkozik a környezetvédelmi adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott támogatásra.
308. A Bizottság akkor tekinti a támogatást arányosnak, ha legalább az alábbi feltételek egyike teljesül:
- a) a támogatás minden kedvezményezettje legalább azon környezetvédelmi adó vagy adójellegű díj névleges összegének 20 %-át fizeti, amely egyébként a csökkentés hiányában a kedvezményezettre vonatkozna;
 - b) az adó vagy adójellegű díj nemzeti környezetvédelmi adó vagy adójellegű díj legfeljebb 100 %-ának megfelelő csökkentése, és a tagállam és a kedvezményezettek vagy a kedvezményezettek társulásai közötti megállapodások megkötésétől függ, amelyek keretében a kedvezményezettek vagy a kedvezményezettek társulásai olyan környezetvédelmi célok megvalósítását vállalják, amelyeknek hatása azonos azzal, mintha a kedvezményezettek megfizetnék a nemzeti adó legalább 20 %-át. Az ilyen megállapodások vagy vállalások többek között kapcsolódhatnak az energiafelhasználás csökkentéséhez, a kibocsátások vagy más szennyezések csökkentéséhez, vagy bármely más környezetvédelmi intézkedéshez.
309. Az ilyen megállapodásoknak meg kell felelniük az alábbi együttes feltételeknek:
- a) a megállapodások lényegét a tagállamok megtárgyalják, és rögzítik a szükséges célokat, valamint a célok elérésére vonatkozó ütemtervet;
 - b) a tagállamok gondoskodnak a megállapodásokban rögzített kötelezettségvállalások független és rendszeres ellenőrzéséről;
 - c) a megállapodásokat bizonyos időszakonként felülvizsgálják a technológiai és egyéb fejlemények figyelembevételével, és hatékony szankciókat állapítanak meg arra az esetre, ha a kötelezettségvállalásokat nem teljesítik.

4.7.2. Környezetvédelmi támogatás adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában

4.7.2.1. A támogatás indokoltsága

310. A tagállamok megfontolhatják a környezetvédelem szintjét javító projektekben vagy tevékenységekben való részvétel adók vagy adójellegű díjak csökkentésével történő ösztönzését. Ha e csökkentések célja a kedvezményezettek olyan projektek vagy tevékenységek megvalósítására ösztönzése, amelyek következménye a kevesebb szennyezés vagy erőforrás-felhasználás, a Bizottság az intézkedéseket a 4.7.2. szakaszban meghatározott követelményekre figyelemmel értékeli.

4.7.2.2. Hatály és támogatott tevékenységek

311. Ez a szakasz a 4.2–4.6. szakasz hatálya alá tartozó környezetbarát projektekhez és tevékenységekhez adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott támogatást szabályozza.
312. Amennyiben az adó vagy adójellegű díj csökkentése elsősorban dekarbonizációs célt szolgál, a 4.1. szakaszt kell alkalmazni.
313. Ez a szakasz nem terjed ki az adók vagy adójellegű díjak olyan csökkentésére, amelyek az energia- vagy kapcsolódó szolgáltatások nyújtásának alapvető költségeit tükrözik. Például a hálózati díjak csökkentése vagy a díjfinanszírozási kapacitásmechanizmusok nem tartoznak a 4.7.2. szakasz hatálya alá. E szakasz nem vonatkozik a villamosenergia-fogyasztásra kivetett olyan adójellegű díjak csökkentésére, amelyek valamely energiapolitikai célkitűzést finanszíroznak.

4.7.2.3. Ösztönző hatás

314. A 315. és 316. pontban meghatározott feltételek a 3.1.2. szakaszban meghatározott feltételeken túlmenően alkalmazandók.
315. A kedvezményezett kategóriák esetében a tagállamnak minden egyes támogatható projektre vagy referencia-projektre a 51. pontban meghatározottak szerinti számszerűsítést vagy azzal egyenértékű adatokat kell benyújtania a Bizottság általi értékelésre, összehasonlítva a referenciaprojekt vagy tevékenység jövedelmezőségét az adó- vagy adójellegű díj csökkentésével és anélkül, bemutatva, hogy a csökkentés ösztönzi a környezetbarát projekt vagy tevékenység megvalósítását.
316. A támogatási kérelem benyújtása előtt kezdődő projekteknek nyújtott támogatás akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha a következő együttes feltételek teljesülnek:
- a) az intézkedés objektív és megkülönböztetésmentes kritériumoknak megfelelően és további tagállami mérlegelési jogkör gyakorlása nélkül biztosítja a támogatás igénybevételének jogát;
 - b) az intézkedést azelőtt fogadták el és léptették hatályba, hogy a támogatott projekttel vagy tevékenységgel kapcsolatos munka megkezdődött volna, kivéve az adóintézkedés formájában megvalósuló módosított támogatási programok esetében, amennyiben a tevékenységre adó- vagy adójellegű díj-kedvezmény formájában megvalósuló korábbi támogatási programok vonatkoztak.

4.7.2.4. Arányosság

317. A 3.2.1.3. szakasz nem vonatkozik a környezetvédelmi adók vagy adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott környezetvédelmi támogatásra.
318. A támogatás nem haladhatja meg az egyébként alkalmazandó adó vagy adójellegű díj szokásos mértékét vagy összegét.
319. Ha az adó- vagy adójellegű díj-csökkentés a beruházási költségekhez kapcsolódik, a támogatást arányosnak kell tekinteni, feltéve, hogy az nem haladja meg a 4.2–4.6. szakaszban előírt támogatási intenzitásokat és maximális támogatási összegeket. Amennyiben ezek a szakaszok versenyztetési ajánlattételi eljárást írnak elő, ez a követelmény nem vonatkozik az adó- vagy adójellegű díj-csökkentések formájában nyújtott támogatásra.
320. Amennyiben az adó- vagy adójellegű díj-csökkentés csökkenti az ismétlődő működési költségeket, a támogatás összege nem haladhatja meg a környezetbarát projekt vagy tevékenység és a kevésbé környezetbarát kontrafaktuális forgatókönyv működési költségeinek a különbségét. Amennyiben a környezetbarátabb projekt vagy tevékenység potenciális költségmegtakarítást vagy többletbevételt eredményezhet, ezeket figyelembe kell venni a támogatás arányosságának meghatározásakor.

4.7.2.5. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése

321. A 322–324. pontban meghatározott feltételek a 3.2.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesülnek.
322. Állami támogatást azonos módon kell nyújtani minden olyan támogatható vállalkozás számára, amely azonos gazdasági tevékenységi ágazatban működik, és amely a támogatási intézkedés céljainak vagy célkitűzéseinek szempontjából azonos vagy hasonló ténybeli helyzetben van.
323. A tagállamnak biztosítani kell, hogy a három évnél tovább tartó programok időtartama alatt a támogatás továbbra is szükséges, és a programokat legalább háromévente értékelnie kell.
324. Ha az adó- vagy adójellegű díj-csökkentés a
- a) 4.2. szakasz hatálya alá tartozik, a 154–156. pontot kell alkalmazni;
 - b) 4.3.1. szakasz hatálya alá tartozik, a 183–188. pontot kell alkalmazni;
 - c) 4.3.2. szakasz hatálya alá tartozik, a 206–216. pontot kell alkalmazni.

4.8. A villamosenergia-ellátás biztonsága érdekében nyújtott támogatás

4.8.1. A támogatás indokoltsága

325. A piaci és szabályozási hiányosságok azt jelenthetik, hogy az árjelzések nem nyújtanak hatékony befektetési ösztönzőket, aminek következménye például a villamosenergia-erőforrások nem megfelelő összetétele, kapacitása, rugalmassága vagy elhelyezkedése. Ezenkívül a villamosenergia-ágazatban a technológiai változások és az éghajlati kihívások miatti jelentős átalakulás új kihívásokat vet fel a villamosenergia-ellátás biztonságának biztosítása terén. Míg az egyre integráltabb villamosenergia-piac általában lehetővé teszi a villamos energia EU egészére kiterjedő cseréjét, enyhítve ezáltal a nemzeti ellátásbiztonsági problémákat, előfordulhatnak olyan helyzetek, amikor az összekapcsolt piacokon egyes tagállamokban vagy régiókban még mindig nem biztosítható az ellátás biztonsága. Ennek eredményeként a tagállamok megfontolhatják olyan intézkedések bevezetését, amelyek biztosítják a villamosenergia-ellátás meghatározott szintjeinek biztonságát.

4.8.2. Hatály és támogatott tevékenységek

326. Ez a szakasz a villamosenergia-ellátás biztonságának növelését célzó támogatási intézkedések összegegyeztetet-hetőségi szabályait tartalmazza. Ez magában foglalja az ellátásbiztonság villamosenergia-termelési kapacitás, a tárolás vagy a kereslet kielégítéséhez szükséges beruházások megakadályozását eredményező piaci hiányosságokból fakadó hosszú és rövid távú problémáinak kezelésére szolgáló kapacitásmechanizmusokat és egyéb intézkedéseket, valamint azon hálózati szűk keresztmetszetekkel kapcsolatos intézkedéseket, amelyek célja a villamosenergia-átviteli és/vagy -elosztó hálózatok elégtelenségének kezelése ⁽¹²⁸⁾.
327. Ezek az intézkedések úgy is megtervezhetők, hogy támogassák a környezetvédelmi célkitűzéseket, például a szennyezőbb kapacitás kizárásával vagy a kiválasztási folyamatban a környezeti szempontból előnyösebb kapacitás számára előnyt biztosító intézkedésekkel.
328. A tagállamoknak bejelentésük részeként meg kell határozniuk azokat a gazdasági tevékenységeket, amelyeket a támogatás eredményeként fejlesztenek. A villamosenergia-ellátás biztonságának növelésére nyújtott támogatás közvetlenül elősegíti a villamosenergia-termeléshez kapcsolódó gazdasági tevékenységek fejlődését, ideértve a tárolást és a kereslet kielégítését, ideértve az új beruházásokat, valamint a meglévő eszközök hatékony felújítását és karbantartását. Közvetett módon támogathatja azon gazdasági tevékenység széles körét is, amelyek a villamos energiára támaszkodnak, beleértve a hőtermelés és a szállítás villamosítását.

⁽¹²⁸⁾ Ez a szakasz nem terjed ki azokra a kiegészítő szolgáltatásokra, beleértve az (EU) 2017/2196 bizottsági rendelet szerinti rendszervédelmi terveknek intézkedéseit, amelyeket az üzembiztonság biztosítása céljából az átvitelrendszer-üzemeltetők vagy az elosztórendszer-üzemeltetők egy minden, az azonosított üzembiztonsági követelmény teljesítéséhez hozzájárulni képes erőforrás számára nyitott, megkülönböztetéstől mentes, versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében szereznek be, anélkül, hogy az állam részt venne a szolgáltatás beszerzésében és finanszírozásában.

4.8.3. Ösztönző hatás

329. Az ösztönző hatásra vonatkozó 29., 30., 31. és 32. pont szabályait alkalmazni kell.

4.8.4. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése

4.8.4.1. Szükségesség

330. A 3.2.1.1. szakasz nem vonatkozik a villamosenergia-ellátás biztonságának növelését célzó intézkedésekre.
331. A villamosenergia-ellátás biztonságának problémája jellegét és okait, így az állami támogatás szükségességét a villamosenergia-ellátás biztonságának biztosításához megfelelően elemezni és számszerűsíteni kell, arra is kiterjedően, hogy a probléma várhatóan mikor és hol merül fel, adott esetben az (EU) 2019/943 rendelet 25. cikkében meghatározott megbízhatósági követelményre hivatkozással. A hálózati szűk keresztmetszetre vonatkozó intézkedések esetében a tagállamnak elemzést kell készítenie (a felelős nemzeti szabályozó hatósággal folytatott konzultációt követően és annak álláspontját figyelembe véve), amely meghatározza és költség-haszon elemzéssel indokolja a javasolt intézkedéssel elérni kívánt ellátásbiztonsági szintet. Minden ellátásbiztonsági intézkedés esetében ismertetni kell a számszerűsítéshez használt mértékegységet, és fel kell tüntetni az érték kiszámításához alkalmazott módszert, adott esetben az ágazati jogszabályok vonatkozó követelményeire hivatkozással.
332. Adott esetben a villamosenergia-ellátás biztonsági problémája azonosításának összhangban kell állnia az ENTSO-E által a belső energiapiaci jogszabályokkal összhangban a villamos energiára vonatkozóan készített legfrissebb rendelkezésre álló elemzéssel, nevezetesen az alábbiakkal:
- a) az erőforrások megfelelőségét célzó intézkedések esetében a (EU) 2019/943 rendelet 23. cikkében említett európai erőforrás-megfelelőségi értékelések;
 - b) a hálózati szűk keresztmetszetekre irányuló intézkedések esetében az (EU) 2019/943 rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében említett jelentések a strukturális szűk keresztmetszetekről és az ajánlattételi övezetek közötti és azokon belüli egyéb jelentős fizikai szűk keresztmetszetekről.
333. A tagállamok a kapacitásmechanizmusok szükségességének igazolásához az (EU) 2019/943 rendelet 24. cikkében megengedett mértékben támaszkodhatnak az erőforrások megfelelőségének nemzeti értékelésére is. Egyéb ellátásbiztonsági intézkedések, köztük a hálózati szűk keresztmetszetekre irányuló intézkedések tekintetében a tagállamok a javasolt beavatkozás szükségességének nemzeti értékelésére is támaszkodhatnak. Az e pontban említett nemzeti értékeléseket a felelős nemzeti szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia vagy felül kell vizsgálnia.
334. A villamosenergia-válság kockázatával kapcsolatos intézkedéseket az (EU) 2019/941 európai parlamenti és tanácsi rendelet ⁽¹²⁹⁾ 11. cikkében előírt nemzeti kockázati készülségi tervben kell meghatározni.
335. Azoknak a tagállamoknak, amelyek több, a villamosenergia-ellátás biztonságát célzó intézkedés bevezetését javasolják, egyértelműen el kell magyarázniuk, hogyan hatnak azok egymásra annak biztosítása során, hogy az ellátás biztonságát garantáló kombinált intézkedések általánoságban költséghatékonyak legyenek, például a kapacitásmechanizmusok tekintetében, annak kifejtésével, hogy miként érik el (de nem lépik túl) a 331. pontban említett megbízhatósági követelményt.
336. Meg kell határozni azokat a szabályozási vagy piaci hiányosságokat, és minden más olyan problémát, amelyek beavatkozás hiányában megakadályozzák a villamosenergia-ellátás (és adott esetben a környezetvédelem) kellő szintű biztonságának elérését.
337. Azonosítani kell azokat a meglévő intézkedéseket is, amelyek már jelenleg is a piaci vagy szabályozási hiányosság(ok)ra vagy a 336. pontban meghatározott egyéb problémákra irányulnak.
338. A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, miért nem várható, hogy állami támogatás hiányában a piac megfelelő villamosenergia-ellátást képes biztosítani, amelyhez figyelembe kell venni a tagállam által tervezett piaci reformokat és fejlesztéseket, valamint a technológiai fejleményeket.
339. Ebben az értékelésben a Bizottság figyelembe veszi a tagállamok által biztosítandó alábbi tényezőket:

⁽¹²⁹⁾ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/941 rendelete (2019. június 5.) a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről (a kockázatokra való felkészültségről szóló rendelet) (HL L 158., 2019.6.14., 1. o.).

- a) a különböző forrásokból – többek között a szomszédos rendszerekből származó – energiahajtás hatásának értékelése;
- b) a keresleti oldal és a tárolás részvétele hatásának értékelése, ideértve a keresletoldali gazdálkodás ösztönzésére irányuló intézkedések ismertetését;
- c) a rendszerösszekötők és a főbb belső átviteli rendszer-hálózati infrastruktúra potenciális és tényleges meglétének értékelése, ideértve a folyamatban lévő vagy tervezett projektek leírását;
- d) a villamosenergia-ellátás biztonságának problémáját előidéző vagy súlyosbító bármely más tényező, például a nagykereskedelmi árak maximalizálása vagy más szabályozási vagy piaci hiányosságok értékelése. Amennyiben az (EU) 2019/943 rendelet előírja, az említett rendelet 20. cikkének (3) bekezdésében említett végrehajtási tervről a támogatás odaítélése előtt a Bizottságnak véleményt kell adnia. A végrehajtási tervet és a véleményt figyelembe veszik a szükségesség értékelésében; valamint
- e) az (EU) 2019/943 rendelet 15. cikke szerinti cselekvési terv minden releváns tartalma.

4.8.4.2. Megfelelőség

340. A 3.2.1.2. szakasz nem vonatkozik a villamosenergia-ellátás biztonságának növelését célzó intézkedésekre.
341. A tagállamoknak elsősorban a villamosenergia-ellátás biztonságának elérésének alternatív módjait kell mérlegelniük, különösen egy olyan hatékonyabb villamosenergia-piac kialakítását, amely enyhítheti a villamosenergia-ellátás biztonságát veszélyeztető piaci hiányosságokat. Például a villamos kiegyenlítőenergia-elszámolás működésének javítása, a változó termelés jobb integrálása, a kereslet kielégítése és a tárolás ösztönzése és integrálása, hatékony árjelzések lehetővé tétele, a határokon átnyúló kereskedelem akadályainak felszámolása vagy az infrastruktúra, közté az összeköttetések javítása. Az ellátásbiztonsági intézkedések támogatásának megfelelősége megállapítható abban az esetben, ha a piaci szerkezet ⁽¹³⁰⁾ megfelelő és arányos fejlesztése és a hálózati eszközökbe történő, végrehajtott vagy tervezett beruházások ellenére továbbra is fennáll az ellátás biztonságával kapcsolatos aggály.
342. A hálózati szűk keresztmetszettel kapcsolatos intézkedések esetében a tagállamoknak emellett el kell magyarázniuk, hogy az (EU) 2019/943 rendelet 13. cikkével összhangban miként javítják az újraelosztási intézkedések hatékonyságát.

4.8.4.3. Támogathatósági feltételek

343. A támogatási intézkedésnek nyitva kell állnia minden olyan kedvezményezett/projekt előtt, amely technikailag képes hatékonyan hozzájárulni az ellátásbiztonság célkitűzésének eléréséhez. Ez magában foglalja a termelést, a tárolást és az igények kielégítését, valamint az ilyen kapacitásformák kis méretű egységeinek nagyobb blokkokká történő egyesítését.
344. Megfelelőnek minősülnek az ellátásbiztonsági intézkedésekben való részvétel azon korlátozásai, amelyek célja annak biztosítása, hogy ezek az intézkedések ne veszélyeztessék a környezetvédelmet (lásd a 368. és 369. pontot).
345. A tagállamok számára szorgalmazott ellátásbiztonsági intézkedéseikbe további kritériumok vagy jellemzők bevezetése a zöldebb technológiák részesedésének elősegítése (vagy a szennyező technológiák részesedésének csökkentése) érdekében, amelyek szükségesek az Unió környezetvédelmi célkitűzéseinek megvalósításához. Az ilyen kiegészítő kritériumoknak vagy jellemzőknek objektívnak, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük az egyértelműen meghatározott környezetvédelmi célokhoz képest, és nem eredményezhetnek a kedvezményezetteknek túlkompenzációt.

⁽¹³⁰⁾ Figyelembe véve az (EU) 2019/943 rendeletet és az (EU) 2019/944 irányelvet.

346. Amennyiben ez technikailag kivitelezhető, a villamosenergia-ellátás biztonságát szolgáló intézkedéseknek nyitva kell állniuk a másik tagállamban található kapacitásszolgáltatók határokon átnyúló közvetlen részvétele előtt ⁽¹³¹⁾. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a belföldi kapacitásokkal egyenértékű műszaki jellemzőket biztosítani képes külföldi kapacitásnak lehetősége legyen részt venni minden olyan versenyeljárásban, amelyben a belföldi kapacitás részt vehet. A tagállamok megkövetelhetik, hogy a kapacitás olyan tagállamban helyezkedjen el, amely közvetlen hálózati összeköttetéssel rendelkezik az intézkedést alkalmazó tagállammal. Adott esetben az (EU) 2019/943 rendelet 26. cikkében előírt szabályokat is be kell tartani.

4.8.4.4. Nyilvános konzultáció

347. A 4.8.4.4. szakasz 2023. július 1-jétől alkalmazandó.

348. A támogatás bejelentését megelőzően – kellően indokolt kivételes körülmények kivételével – a tagállamoknak nyilvánosan konzultálniuk kell az e szakasz alapján bejelentendő intézkedések arányosságáról és versenyre gyakorolt hatásáról. A konzultációs kötelezettség nem vonatkozik a már jóváhagyott intézkedések olyan módosításaira, amelyek nem változtatják meg azok hatályát vagy támogathatóságát, vagy az eredeti döntés napjától számított 10 évnél hosszabb tartamúak, továbbá a 349. pontban említett esetekre. A következő nyilvános konzultációra van szükség annak megállapításához, hogy valamely intézkedés – figyelembe véve ezen irányutató kritériumait – indokolt-e ⁽¹³²⁾:

- a) olyan intézkedések esetében, amelyekben a nyújtott éves támogatás becsült átlaga legalább évi 100 millió EUR, legalább hathetes időtartamú nyilvános konzultáció, a következőkre kiterjedően:

- i. támogathatóság;
- ii. a versenyztetéses ajánlattételi eljárások javasolt felhasználása és hatóköre, valamint a javasolt kivételek;
- iii. a támogatás elosztási folyamatának fő paraméterei ⁽¹³³⁾, beleértve a különféle típusú kedvezményezetttek közötti verseny lehetővé tételét ⁽¹³⁴⁾;
- iv. az intézkedés költségeinek fogyasztók közötti elosztásának módszertana;
- v. ha nem alkalmaznak versenyztetéses ajánlattételi eljárást, a támogatás arányosságának igazolására használt feltételezéseket és a számszerűsítést megalapozó adatokat, ideértve a költségeket, a bevételeket, a működési feltételezéseket és az élettartamot, valamint a WACC-t; valamint
- vi. amennyiben a földgázalapú termelésbe történő új beruházások támogathatók, az Unió klímasemlegességi céljaival való összhang biztosítása érdekében javasolt garanciák.

- b) olyan intézkedések esetében, amelyekben a nyújtott éves támogatás becsült átlaga évi 100 millió EUR alatti, legalább négyhetes időtartamú nyilvános konzultáció, a következőkre kiterjedően:

- i. támogathatóság;
- ii. a versenyztetéses ajánlattételi eljárások javasolt felhasználása és hatóköre, valamint a javasolt kivételek;
- iii. az intézkedés költségeinek fogyasztók közötti elosztásának módszertana; valamint
- iv. amennyiben a földgázalapú termelésbe történő új beruházások támogathatók, az Unió klímasemlegességi céljaival való összhang biztosítása érdekében javasolt garanciák.

349. A 348. pont b) alpontjának hatálya alá tartozó intézkedések esetében nincs szükség nyilvános konzultációra, amennyiben versenyztetéses ajánlattételi eljárásokat alkalmaznak, és az intézkedés nem támogat fosszilis tüzelőanyag-alapú energiatermelésbe történő beruházásokat.

⁽¹³¹⁾ A technikai megvalósíthatóság feltételezett azon kapacitásmechanizmusok esetében, amelyekhez az (EU) 2019/943 rendelet értelmében határokon átnyúló részvétel szükséges.

⁽¹³²⁾ A tagállamok e követelmények tekintetében a meglévő nemzeti konzultációs folyamatokra hagyatkozhatnak. Amennyiben a konzultáció az itt felsorolt pontokra kiterjed, külön konzultációra nincs szükség.

⁽¹³³⁾ Például a versenyztetéses eljárás és a teljesítési időszak közötti átfutási idő, licitálási/ajánlattételi szabályok, árképzési szabályok.

⁽¹³⁴⁾ Például, ha a szerződések időtartama eltérő, a különböző technológiákból származó elszámolható kapacitás/kibocsátás összegének kiszámítása különféle módszerei, a támogatások kiszámításának vagy kifizetésének különféle módszerei.

350. A konzultációs kérdőíveket nyilvános weboldalon kell közzétenni. A tagállamoknak a kapott hozzászólások összefoglalásával és megválaszolásával kell közzétenniük a konzultációra adott reakciójukat. Ennek tartalmaznia kell annak magyarázatát, hogy a javasolt intézkedés alkalmazási köre/támogathatósága révén miként minimalizálták a versenyre gyakorolt lehetséges hatásokat. A tagállamoknak az e szakasz szerinti támogatási intézkedésekről szóló bejelentés részeként meg kell adniuk a konzultációs válaszukra mutató hivatkozást.

351. Kivételes és kellően indokolt esetekben a Bizottság mérlegelhet alternatív konzultációs módszereket, feltéve, hogy az érdekelt felek véleményét figyelembe veszik a támogatás (folytatódó) végrehajtása során. Ilyen esetekben előfordulhat, hogy a konzultációt korrekciós intézkedésekkel kell kombinálni az intézkedés lehetséges torzító hatásainak minimalizálása érdekében.

4.8.4.5. Arányosság

352. A 353., 354., 355., 356. és 357. pontban meghatározott szabályok a 49., 50., 51., 52., 53. és 55. pontban meghatározott szabályok mellett érvényesülnek.

353. Az ellátásbiztonsági intézkedések iránti igényt a 331. pontban említett megbízhatósági követelmény vagy költség-haszon elemzés, és a megfelelő ellátásbiztonsági szinthez szükséges erőforrások 334., 332. és 333. pont szerinti elemzése alapján kell meghatározni. A kereslet szintjének meghatározásához használt elemzés legfeljebb tizenkét hónapos lehet abban az időpontban, amikor a keresleti szint megállapításra kerül.

354. A támogatás nyújtásának időpontja és a projektek átadási határideje közötti átfutási időnek lehetővé kell tennie a tényleges versenyt a gyakorlatban a különböző támogatható projektek között.

355. A támogatás odaítélésének és a támogatás mértékének versenyeztetési ajánlattételi eljárással történő meghatározásának követelménye alóli kivétel csak az alábbi esetekben indokolható:

- a) ha olyan bizonyítékot szolgáltatnak, beleértve adott esetben a nyilvános konzultáció során gyűjtött bizonyítékokat, amelyek igazolják, hogy egy ilyen ajánlattételi eljárásban valószínűleg nem lesz a verseny biztosításához elegendő potenciális részvétel; vagy
- b) csak a hálózati szűk keresztmetszetre irányuló intézkedések esetében, ha a tagállam (a felelős nemzeti szabályozó hatósággal folytatott konzultációt követően és annak véleménye figyelembevételével) olyan bizonyítékokon alapuló elemzést ad, beleértve adott esetben a nyilvános konzultáció során összegyűjtött bizonyítékokat is, amelyek szerint egy pályázat kevésbé lenne költséghatékony, például stratégiai ajánlattétel vagy piactorzulás miatt.

356. Az ellátásbiztonsági intézkedések kedvezményezettjei számára hatékony ösztönzőket kell kínálni ahhoz, hogy a teljesítési időszakban hozzájáruljanak az ellátás biztonságához. Ezeknek az ösztönzőknek általában a kieső ellátás értékéhez (VOLL) ⁽¹³⁵⁾ kell kapcsolódniuk. Például, ha a kedvezményezett nem áll rendelkezésre, a VOLL-hoz kapcsolódó szankcióval kell számolnia. A hálózati szűk keresztmetszetre vonatkozó intézkedések kivételével ennek a szankciónak általában a villamos kiegyenlítőenergia-elszámolási árakban kell jelentkeznie, a piac működése torzulásának elkerülése érdekében.

357. A tagállamok versenyalapú tanúsítványokat/szállítói kötelezettségvállalási rendszereket is alkalmazhatnak, feltéve, hogy:

- a) a rendszerben a keresletet a potenciális kínálat alatt határozzák meg; valamint
- b) az olyan fogyasztó/szállító vonatkozásában érvényes vásárlási/kötérbár, amely nem vásárolta meg a szükséges számú tanúsítványt (azaz a maximális ár, amelyet a kedvezményezetteknek fizetnek), azt biztosító szinten kerül meghatározásra, hogy a kedvezményezetteket ne lehessen túlkompenzálni.

4.8.5. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés

358. A 70. pont kivételével a 3.2.2. szakasz nem vonatkozik a villamosenergia-ellátás biztonságát szolgáló intézkedésekre.

⁽¹³⁵⁾ Az (EU) 2019/943 rendelet 11. cikkének megfelelően meghatározottak szerint.

359. A támogatást úgy kell megtervezni, hogy fenntartsa a piacok hatékony működését, és megtartsa különösen a hatékony működési ösztönzőket és az árjelzéseket.
360. Nem szabad ösztönözni az olyan energiatermelést, amely kizorítja a kevésbé szennyező energiafajtákat.
361. A 359. és 360. pont követelményei általában akkor fognak teljesülni, ha egy intézkedés a kapacitásért (EUR/MW), nem pedig a villamosenergia-kibocsátásért (EUR/MWh) fizet. Amennyiben MWh-onkénti fizetés létezik, külön figyelmet kell fordítani a káros piaci hatások elkerülésére, és arra, hogy a kevésbé szennyező termelési források ne kerüljenek kizorításra.
362. Az ellátásbiztonsági intézkedéseknek meg kell felelniük az (EU) 2019/943 rendelet ⁽¹³⁶⁾ 22. cikkében szereplő minden vonatkozó tervezési feltételnek.
363. Azon stratégiai tartalékok és egyéb, az erőforrások megfelelőségét célzó intézkedések esetében, ideértve a megszakíthatósági rendszereket, amelyeknél a kapacitást a piacon kívül tartják, annak biztosítása érdekében, hogy a piaci árképzés ne torzuljon, a következő további együttes követelményeket kell alkalmazni:
- a) az intézkedés erőforrásait csak abban az esetben szabad felhasználni, ha az átvitelrendszer-üzemeltetők valószínűleg kimerítik kiegyenlítő erőforrásaikat, hogy egyensúlyt teremtsenek a kereslet és a kínálat között. ⁽¹³⁷⁾;
 - b) a kiegyenlítőenergia-elszámolási időszakokban, amennyiben felhasználásra kerültek az intézkedés forrásai, a piacon fennálló kiegyenlítetlenség elszámolásának legalább a VOLL értékén vagy – ha ez magasabb – a technikai árkorlátnak ⁽¹³⁸⁾ megfelelő áron kell történnie;
 - c) az intézkedés teljesítményét a teherelosztást követően a kiegyenlítőenergia-elszámolási mechanizmus révén kell a mérlegkörfelelősökhöz rendelni;
 - d) az erőforrások nem kapnak ellentételezést a nagykereskedelmi villamosenergia-piacról vagy a kiegyenlítő piacokról;
 - e) az intézkedés erőforrásait legalább a szerződés időszak alatt az energiapiacokon kívül kell tartani.
364. A hálózati szűk keresztmetszetre vonatkozó intézkedések esetében, ha az erőforrásokat a piacon kívül tartják, ezek az erőforrások nem kaphatnak ellentételezést a nagykereskedelmi villamosenergia-piacról vagy a kiegyenlítő piacokról, és azokat legalább a szerződéses időszak időtartama alatt az energiapiacokon kívül kell tartani.
365. A stratégiai tartalékokon kívüli kapacitásmechanizmusok esetében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az intézkedés:
- a) úgy kerüljön kialakításra, hogy a rendelkezésre állásért fizetett ár automatikusan a nullához tartson, amikor a kínálati kapacitás szintje várhatóan megfelelő lesz a keresleti kapacitás szintjéhez viszonyítva;
 - b) a részt vevő erőforrásokat csak rendelkezésre állásukért díjazza és biztosítsa, hogy a díjazás ne befolyásolja a kapacitásszolgáltató arra vonatkozó döntését, hogy termeljen-e vagy sem; valamint
 - c) lehetővé teszi a kapacitáskötelezettségek átruházását a jogosult kapacitásszolgáltatók között.
366. A villamosenergia-ellátás biztonságára vonatkozó intézkedések:
- a) nem idézhetnek elő indokolatlan piactorzulásokat, és nem korlátozhatják az övezetközi kereskedelmet sem;

⁽¹³⁶⁾ Az (EU) 2019/941 rendeletben említett kockázatkészültségi tervben szereplő intézkedésekről lásd még az említett rendelet 12. cikkének (1) bekezdését.

⁽¹³⁷⁾ Ez a követelmény nem érinti az erőforrások tényleges felhasználás előtti aktiválását az erőforrások felterhelési korlátainak és működési követelményeinek tiszteletben tartása érdekében. A stratégiai tartaléknak a működésbe hozás során keletkező teljesítménye nem rendelhető mérlegkörökhöz a nagykereskedelmi piacokon, és az nem változtathatja meg azok kiegyenlítetlenségét.

⁽¹³⁸⁾ Az (EU) 2019/943 rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében foglaltak szerint.

- b) nem csökkenthetik az összekapcsolási kapacitásba való befektetés ösztönzőit – például a meglévő vagy új rendszerösszekötők szűk keresztmetszetének csökkentésével;
- c) nem veszélyeztethetik a piac-összekapcsolást, többek között a napon belüli és kiegyenlítési piacokat sem;
- d) nem veszélyeztethetik az intézkedést megelőző kapacitásbefektetési döntéseket.
367. A kereslet kielégítésére adott ösztönzők veszélyeztetésének és az ellátásbiztonsági intézkedések szükségességét eredményező piaci hiányosságok súlyosbításának megelőzésére, és hogy az ellátás biztonságba való intervenció a lehető legkorlátozottabb legyen, az ellátásbiztonsági intézkedés költségeit azon piaci szereplőknek kell viselniük, akik hozzájárulnak az intézkedés szükségességéhez. Ez például megvalósítható úgy, hogy az ellátásbiztonsági intézkedés költségeit a villamosenergia-fogyasztókra osztják fel a villamosenergia-igény csúcsidőszakaiban, vagy egy hálózati torlódási intézkedés költségeit az olyan időszakokban hiányt tapasztaló régióban élő fogyasztókra osztják fel olyan időszakokban, amikor az intézkedéssel érintett kapacitást elérhetővé teszik. Előfordulhat azonban, hogy nem szükséges ilyen költségfelosztás, ha a tagállam olyan bizonyítékokon – köztük a nyilvános konzultáció során összegyűjtötteken – alapuló elemzést készít, amely szerint a költségek ilyen módon történő felosztása aláásná az intézkedés költséghatékonyságát, vagy olyan súlyos versenytorzulásokhoz vezetne, amelyek egyértelműen aláásná az ilyen költségelosztás lehetséges előnyeit.
368. A Bizottság megítélése szerint egyes támogatási intézkedések olyan negatív hatással járnak a versenyre és a kereskedelemre, amelyeket valószínűleg nem kompenzálhatók. Bizonyos támogatási intézkedések súlyosbíthatják a piaci hiányosságokat, a fogyasztók és a szociális jólét kárára hatékonysághiányok létrehozásával. Például az olyan intézkedések – ideértve a hálózati szűk keresztmetszetre vonatkozó intézkedéseket és a megszakíthatósági rendszereket –, amelyek nem tartják be az (EU) 2019/943 rendelet 22. cikkében meghatározott, a kapacitásmechanizmusokra alkalmazandó kibocsátási küszöbököt, és amelyek ösztönözhetik a leginkább szennyező fosszilis tüzelőanyagok, például a szén, a gázolaj, a lignit, az olaj, a tőzeg és az olajpala alapú új energetikai beruházásokat, növelhetik a piacon a negatív környezeti externáliákat.
369. A földgázon alapuló energiatermelés új beruházásait ösztönző intézkedések támogathatják a villamosenergia-ellátás biztonságát, de hosszabb távon súlyosbíthatják a negatív környezeti externáliákat, szemben a nem kibocsátó technológiákba irányuló alternatív beruházásokkal. Annak érdekében, hogy a Bizottság ellenőrizhesse, hogy az ilyen intézkedések negatív hatásait kiegyenlíthetik-e az egyensúlyi teszt pozitív hatásai, a tagállamoknak magyarázatot kell adniuk arra, hogy miként fogják biztosítani, hogy az ilyen beruházások hozzájáruljanak az Unió 2030-ig érvényes éghajlat-politikai, és 2050-es klímasemlegességi céljának eléréséhez. A tagállamoknak különösen magyarázatot kell adniuk arra, hogyan fogják elkerülni a gáztüzelésű energiatermeléstől való függés kialakulását. Ez magában foglalhatja például a kedvezményezett dekarbonizációs technológia, például a CLT/CLH megvalósítására vagy a földgáz megújuló vagy alacsony széndioxid-kibocsátású gázzal való kiváltására, vagy az erőműnek az Unió éghajlat-politikai céljával összhangban álló ütemterv szerinti bezárására vonatkozó kötelező érvényű kötelezettségvállalásait.
370. Különösen a csak korlátozott számú kedvezményezettnek vagy már piacon lévő kedvezményezettnek juttatott egyedi támogatási intézkedések vagy rendszerek esetében a tagállamoknak ezenfelül be kell mutatniuk, hogy a javasolt támogatási intézkedés nem vezet a piaci erő növekedéséhez.

4.9. Energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás

4.9.1. A támogatás indokoltsága

371. Az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseinek teljesítése érdekében jelentős beruházásokra és az energetikai infrastruktúra korszerűsítésére lesz szükség. A modern energetikai infrastruktúra létfontosságú egy olyan integrált energiapiac esetében, amely teljesíti ezeket az éghajlat-politikai célokat, miközben biztosítja az Unió ellátásbiztonságát. A megfelelő energiainfrastruktúra a hatékony energiapiac szükséges eleme. Az energetikai infrastruktúra fejlesztése fokozza a rendszer stabilitását, az erőforrások megfelelőségét, a különböző energiaforrások integrálását és a kevésbé fejlett hálózatokon belüli energiaellátást.
372. Ha a piaci szereplők nem tudják megteremteni a szükséges infrastruktúrát, állami támogatásra lehet szükség a piaci hiányosságok leküzdéséhez és annak biztosításához, hogy az Unió jelentős infrastrukturális igényei megvalósuljanak. Az energetikai infrastruktúra területén potenciálisan felmerülő piaci hiányosságok egyike koordinációs problémákkal kapcsolatos. A beruházók eltérő érdekei, valamint az együttműködés eredményével és a hálózatra gyakorolt hatásokkal kapcsolatos bizonytalanságok megakadályozhatják egy projekt kidolgozását vagy eredményes tervezését. Ugyanakkor az energetikai infrastruktúra jelentős mértékű pozitív externáliákat idézhet elő, amikor az infrastruktúra költségei és előnyei nem egyenletesen jelentkeznek a különböző piaci

szereplőknél és tagállamokban. A Bizottság úgy véli, hogy az energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás előnyös lehet a belső piac szempontjából a piaci hiányosságok kezeléséhez való hozzájárulása révén. Különösen érvényesül ez a határokon átnyúló vagy a regionális kohéziót előmozdító infrastrukturális projektek esetében, például a 347/2013/EK rendelet 2. cikkének 4. pontjában meghatározott közös érdekű projektek esetében.

373. A támogatás fogalmáról szóló közleménnyel ⁽¹³⁹⁾ összhangban az energetikai infrastruktúra jogi monopólium keretében nyújtott támogatására nem vonatkoznak az állami támogatási szabályok. Az energiaágazatban ez különösen fontos azon tagállamok esetében, ahol bizonyos infrastruktúrák építését és üzemeltetését jogilag kizárólag az átvitelrendszer-üzemeltetők vagy az elosztórendszer-üzemeltetők számára tartják fenn.
374. A Bizottság úgy véli, hogy létezik olyan jogi monopólium, amely kizárja a verseny torzulását, amennyiben a következő együttes feltételek teljesülnek:
- a) az infrastruktúra kiépítése és üzemeltetése olyan jogi monopólium alá tartozik, amelyet az uniós joggal összhangban hoztak létre. Ez az eset áll fenn, amikor az átvitelrendszer-üzemeltető/elosztórendszer-üzemeltető jogilag az egyetlen jogalany, amely bizonyos típusú befektetésre jogosult, és egyetlen más szervezet sem működtethet alternatív hálózatot ⁽¹⁴⁰⁾;
 - b) a jogi monopólium nemcsak a piacon folyó, hanem a piacért folyó versenyt is kizárja, amennyiben kizárja, hogy valamely lehetséges versenytárs az adott szolgáltatást nyújtó kizárólagos gazdasági szereplővé váljon;
 - c) a szolgáltatás nem áll versenyben más szolgáltatásokkal;
 - d) ha az energetikai infrastruktúra üzemeltetője egy másik, a verseny előtt megnyitott (földrajzi vagy termék) piacon is működik, a kereszttámogatás kizárt; ez megköveteli, hogy külön könyvelést vezessenek, a költségeket és a bevételeket megfelelő módon osszák el, valamint a jogi monopólium tárgyát képező szolgáltatásra nyújtott állami finanszírozást más tevékenységekre ne lehessen igénybe venni. Ami a villamosenergia- és gázinfrastrukturát illeti, mivel az (EU) 2019/944 irányelv 56. cikke és a 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 31. cikke egyaránt megköveteli a vertikálisan integrált jogalanyoktól, hogy minden tevékenységük esetében külön könyvelést vezessenek, ez a követelmény minden valószínűség szerint teljesül.
375. A Bizottság hasonlóképpen úgy véli, hogy nincs állami támogatás a beruházásban, ha az energiainfrastrukturát „természetes monopólium” alatt működtetik, amelyet a következő együttes feltételek teljesülésekor tekintenek fennállónak:
- a) valamely infrastruktúra nem áll közvetlen versenyben, amennyiben az energetikai infrastruktúrát nem lehet gazdaságosan újból előállítani, és ezért az átvitelrendszer-üzemeltetőn/elosztórendszer-üzemeltetőn kívül más üzemeltető nem vesz részt abban;
 - b) az érintett ágazatban és tagállamban az alternatív finanszírozás a hálózati infrastruktúrában a hálózati finanszírozás mellett jelentéktelen;
 - c) az infrastruktúrát nem úgy tervezték, hogy egy adott vállalkozást vagy szektort szelektív előnyben részesítsen, hanem a társadalom egésze számára nyújt előnyöket;
 - d) a tagállamoknak arról is gondoskodniuk kell, hogy az energiahálózati infrastruktúra kiépítéséhez és/vagy üzemeltetéséhez biztosított finanszírozást ne lehessen felhasználni más gazdasági tevékenységek keresztfi-nanszírozására vagy közvetett támogatására, ideértve az infrastruktúra üzemeltetését is. A villamos energia és a gáz infrastruktúrájával kapcsolatban lásd a 374. pont alpontját.

⁽¹³⁹⁾ Lásd: bizottsági közlemény az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. cikkének (1) bekezdésében említett állami támogatás fogalmáról (HL C 262., 2016.7.19., 1. o.). Mivel az állami támogatás fogalma a Szerződés által közvetlenül meghatározott objektív és jogi fogalom (a Bíróság 2008. december 22-i ítélete, *British Aggregates* kontra *Bizottság*, C-487/06 P, ECLI:EU:C:2008:757, 111. pont), a 373–375. pontban kifejtett álláspontok nem érintik az állami támogatás fogalmának az uniós bíróságok általi értelmezését (a Bíróság C-194/09. P. sz., *Alcoa Trasformazioni* kontra *Bizottság* ügyben 2011. július 21-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2011:497) 125. pontja); a Szerződés értelmezése minden esetben elsősorban az uniós bíróságok ítélkezési gyakorlatán alapul.

⁽¹⁴⁰⁾ Jogi monopólium létezik, ha egy adott szolgáltatást törvény vagy szabályozási intézkedések egy kizárólagos szolgáltatónak tartanak fenn egy meghatározott földrajzi területen (egy tagállamon belül is), egyértelműen megtiltva minden más szolgáltató számára az említett szolgáltatás nyújtását (még bizonyos vevőcsoportok esetleges maradványigénye kielégítése céljából sem). Azonban önmagában az a körülmény, hogy közszolgáltatás nyújtásával egy konkrét vállalkozást bíznak meg, nem jelenti azt, hogy ez a vállalkozás jogi monopóliumot élvez.

4.9.2. Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek

376. Ez a 4.9. szakasz az energetikai infrastruktúra építésére vagy korszerűsítésére irányuló beruházások 19(36). pontban meghatározott támogatására vonatkozik ⁽¹⁴¹⁾. A támogatható beruházások közé tartozhat a digitalizálás, az energetikai infrastruktúra intelligensebbé tétele, például a megújuló vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású energia integrációja érdekében, valamint az éghajlatváltozással szembeni ellenálló képességre vonatkozó fejlesztések. Az üzemeltetési költségeket általában a hálózathasználóknak kell viselniük, ezért általában nem szükséges támogatás ezekhez a költségekhez. Kivételes körülmények között, amikor egy tagállam bizonyítja, hogy a működési költségek nem téríthetők meg a rendszerhasználókkal, és ha a működési támogatás nem kapcsolódik fel nem merült költségekhez, hanem olyan magatartásbeli változáshoz vezet, amely lehetővé teszi az ellátásbiztonsági vagy környezetvédelmi célok elérését, az infrastruktúra működési támogatása összeegyeztethetőnek minősíthető. Amennyiben a projekt nincs kizárva az állami támogatások ellenőrzése alól (lásd a 374. és 375. pontot), a Bizottság ezt az ebben a szakaszban meghatározott módon értékeli.
377. Ez a 4.9. pont azokra az energiatárolókra is vonatkozik 2023. december 31-ig, amelyek átviteli vagy elosztóvezetékhez kapcsolódnak (önálló villamosenergia-tároló ⁽¹⁴²⁾), a feszültségszintektől függetlenül ⁽¹⁴³⁾.

4.9.3. A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése

4.9.3.1. Szükségesség és megfelelés

378. A 3.2.1.1. és a 3.2.1.2. szakasz nem alkalmazható az energetikai infrastruktúrához nyújtott támogatásra.
379. Az energetikai infrastruktúrát általában felhasználói díjakból finanszírozzák. Számos infrastruktúra-kategória esetében ezek a tarifák szabályozottak, a szükséges beruházási szint biztosítása érdekében, a felhasználói jogok megőrzése, a költségek tükrözési képességének mellett, meghatározásuk állami beavatkozás nélkül történik.
380. A kötelező felhasználói díjszabással nem teljesen leküzdhető piaci hiányosságok orvoslásának egy módja az állami támogatás. Ezért az állami támogatás szükségességének bemutatásához a következő elveket kell alkalmazni:
- a) a Bizottság úgy véli, hogy a 347/2013/EU rendelet 2. cikkének 4. pontjában meghatározott, teljes mértékben a belső piaci jogszabályok hatálya alá tartozó közös érdekű projektek vonatkozásában a koordinációs problémák formájában jelentkező piaci hiányosságok olyan mértékűek, hogy a díjakból történő finanszírozás elégtelen lehet, és állami támogatás nyújtható;
 - b) a belső energiapiaci jogszabályok alól részben vagy egészen mentesülő közös érdekű projektek, valamint az infrastruktúra más kategóriái esetében a Bizottság eseti alapon értékeli az állami támogatás szükségességét. Ezen értékelés keretében a Bizottság az alábbi tényezőket vizsgálja: i. az, hogy a piaci hiányosság milyen mértékben oka a szükséges infrastruktúra optimális el nem érő biztosításának; ii. hogy harmadik felek számára milyen mértékben hozzáférhető az infrastruktúra, és azon a díjszabályozás érvényesül-e; és iii. hogy a projekt mennyiben járul hozzá az Unió energiaellátásának biztonságához vagy az Unió klímasemlegességi célkitűzéseivel. Az Unió és egy harmadik ország közötti infrastruktúra esetében, ha a projekt nem szerepel a közös érdekű projektek listáján, más tényezőket is figyelembe lehet venni a belső piaci szabályokkal való összeegyeztethetőség értékeléséhez ⁽¹⁴⁴⁾;
 - c) A villamosenergia-tároló létesítmények esetében a Bizottság megkövetelheti a tagállamtól, hogy bizonyítson egy konkrét, a hasonló szolgáltatásokat nyújtó létesítmények fejlesztése során felmerült piaci hiányosságot.

⁽¹⁴¹⁾ Ez a szakasz nem vonatkozik azokra a projektekre, amelyek célzott infrastruktúrát és/vagy egyéb energetikai infrastruktúrát termelési és/vagy fogyasztási tevékenységekkel kombinálnak.

⁽¹⁴²⁾ A „mérőóra utáni” tárolóhelyektől eltérően.

⁽¹⁴³⁾ Az energiatárolás támogatása adott esetben a 4.1., 4.2., 4.3. és 4.8. szakasz szerint is értékelhető. A közös érdekű projektként kiválasztott tárolóeszközök – a vonatkozó TEN-E jogszabályokkal összhangban – e szakasz értelmében energetikai infrastruktúrának minősülnek, és a támogatást a 4.9. szakasz szerint értékelik. A 944/2019 irányelv 54. és/vagy 36. cikkével összhangban az átviteli rendszer-üzemeltetők vagy elosztórendszer-üzemeltetők „tulajdonában vagy irányítása alatt álló” tárolóeszközök támogatása szintén a 4.9. szakasz hatálya alá tartozik.

⁽¹⁴⁴⁾ A Bizottság különösen azt fogja megvizsgálni, hogy az érintett harmadik ország vagy országok magas szintű szabályozási harmonizációval rendelkeznek-e, és támogatják-e az Unió átfogó szakpolitikai célkitűzéseit, különös tekintettel a jól működő belső energiapiacra; az energiaellátás együttműködésen és szolidaritáson alapuló biztonságára; olyan energetikai rendszerre, amely a Párizsi Megállapodással és az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseivel összhangban ráállt egy, a dekarbonizáció felé mutató pályára; és különösen a CO₂-kibocsátás-áthelyezés elkerülésére.

4.9.3.2. A támogatás arányossága

381. Az arányosságot a finanszírozási hiány 48., 51. és 52. pontban meghatározott elve alapján fogják értékelni. Az infrastruktúrához nyújtott támogatás esetében az 52. pontban kifejtettek szerint feltételezett, hogy a kontrafaktuális forgatókönyv az a helyzet, amikor a projekt nem valósulna meg. Az ellenőrzési és visszakövetelési mechanizmusok bevezetésére akkor van szükség, ha fennáll az előre nem látható nyereség kockázata – azaz amennyiben a támogatás megközelíti a maximálisan megengedett mértéket –, ugyanakkor ösztönzőket kell fenntartani a kedvezményezettek számára, hogy minimalizálják költségeiket és idővel hatékonyabban fejlesszék vállalkozásukat.

4.9.4. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés

382. A 3.2.2. szakasz nem vonatkozik az energetikai infrastruktúra támogatására. Az energetikai infrastruktúrához nyújtott állami támogatás versenyre gyakorolt hatásának elemzése során a Bizottság megközelítése az alábbi:
- a) Tekintettel a belső energiapiaci jogszabályoknak a verseny fokozását célzó, meglévő előírásaira, a Bizottság általában úgy véli, hogy a belső piaci szabályozás hatálya alá tartozó, energetikai infrastruktúrára irányuló támogatás nem torzító hatású ⁽¹⁴⁵⁾.
 - b) Azon infrastruktúra projektek esetében, amelyek részben vagy egészen mentesülnek a belső energiapiaci jogszabályok alól, a Bizottság eseti alapon értékeli a verseny lehetséges torzulásait, figyelembe véve különösen azt, hogy harmadik felek milyen mértékben férnek hozzá a támogatott infrastruktúrához, az alternatív infrastruktúrákhoz való hozzáférés lehetőségét, a magánberuházások kizorítását, valamint a kedvezményezett(ek) versenyhelyzetét. A belső energiapiaci jogszabályok alól teljes egészében mentesített infrastruktúra esetében a versenyre gyakorolt negatív torzító hatásokat különösen súlyosnak tekintik.
 - c) Az a) és b) pontban felvázolt megközelítésen túl a Bizottság úgy véli, hogy a földgázinfrastruktúra-beruházások esetében a tagállamoknak a következő pozitív, a versenyre gyakorolt negatív hatásokat ellensúlyozni képes hatásokat kell bizonyítaniuk: i. az infrastruktúra készen áll-e a hidrogén használatára, és a megújuló gázok felhasználásának növekedéséhez vezet-e, vagy annak oka, hogy miért nem lehet a projektet úgy megtervezni, hogy az készen álljon a hidrogén használatára, és a projekt miért nem hoz létre a földgáz használatától való függést; ii. a beruházás miként járul hozzá a 2030-as uniós éghajlat-politikai célok, illetve a 2050-es klímasemlegességi célok eléréséhez.
 - d) A villamosenergia-tároló létesítmények – valamint a belső piaci jogszabályok hatálya alá nem tartozó egyéb közös érdekű projektek és azokhoz tartozó infrastruktúrák – támogatása tekintetében a Bizottság felméri különösen azon versenytorzulások kockázatát, amelyek a kapcsolódó szolgáltatások piacain és más energiapiacokon is felmerülhetnek.

4.10. A távfűtéshez és távhűtéshez nyújtott támogatás

4.10.1. A támogatás indokoltsága

383. A távfűtési és -hűtési rendszerek kiépítése vagy korszerűsítése pozitívan járulhat hozzá a környezetvédelemhez azáltal, hogy növeli a támogatott rendszer energiahatékonyságát és fenntarthatóságát. A megújuló energia támogatásáról szóló ágazati jogszabály (2018/2001/EU irányelv) kifejezetten előírja a tagállamoknak, hogy tegyék meg a szükséges lépéseket a hatékony távfűtési és távhűtési infrastruktúra kialakítása érdekében a megújuló energiaforrásokból történő fűtés és hűtés előmozdítása érdekében ⁽¹⁴⁶⁾.

⁽¹⁴⁵⁾ Egy tagállam és egy vagy több harmadik ország közötti infrastruktúra esetében; – az Unió területén található rész esetében a projekteknek összhangban kell állniuk a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelvvel; – az érintett harmadik ország vagy országok esetében a projekteknek magas szintű szabályozási összehangolással kell rendelkezniük, és támogatniuk kell az Unió átfogó szakpolitikai célkitűzéseit, különösen a jól működő belső energiapiac és az energiaellátás együttműködésen és a szolidaritáson alapuló biztonsága, valamint a dekarbonizációs pályára állított energetikai rendszer Párizsi Megállapodással és az Unió éghajlat-politikai célkitűzéseivel összhangban történő biztosítása érdekében; és különösen el kell kerülni a CO₂-kibocsátás áthelyezését.

⁽¹⁴⁶⁾ Az (EU) 2018/2001 irányelv 20. cikke kimondja, hogy „a tagállamok szükség esetén megteszik a szükséges lépéseket egy olyan távfűtési és -hűtési infrastruktúra fejlesztésére, amely alkalmas a nagyméretű, biomasszát, napenergiát, környezeti energiát és geotermikus energiát felhasználó létesítményekből, valamint a hulladékhőből és a hulladék hőenergiából származó növekvő mennyiségű fűtés és hűtés befogadására”.

384. A távfűtés és -hűtés üzemeltetésével összefüggő környezeti externáliák azonban a távfűtési és -hűtési rendszerek építéséhez és korszerűsítéséhez nem elegendő mértékű beruházásokat eredményezhetnek. Az állami támogatás hozzájárulhat e piaci hiányosság kezeléséhez azáltal, hogy további hatékony beruházásokat indít el, vagy támogatja a távhőrendszerek környezetvédelmi céljának előmozdításának szükségessége miatti kivételes működési költségeket.

4.10.2. Hatály és támogatott tevékenységek

385. A távfűtési elosztó hálózatokra korlátozódó támogatás bizonyos körülmények között kívül esik az állami támogatások ellenőrzésének körén, mivel a versenyt és a kereskedelmet nem befolyásoló infrastrukturális intézkedésnek minősül. Ez különösen akkor fordulhat elő, ha a távfűtési hálózatokat az egyéb energetikai infrastruktúrákkal megegyező módon, a hőtermeléstől elválasztva, a harmadik feleknek hozzáférést biztosítva és szabályozott díjakat alkalmazva üzemeltetik.
386. Ilyen körülményes esetpén, amennyiben a távhőelosztó hálózatok természetes vagy jogi monopóliumban, vagy mindkettőben működnek, a 374. és 375. pont feltételeit kell alkalmazni ⁽¹⁴⁷⁾.
387. Amennyiben a projekt nincs kizárva az állami támogatások ellenőrzése alól (lásd a 385. pontot ⁽¹⁴⁸⁾), a Bizottság ezt az ebben a szakaszban meghatározott módon értékeli.
388. Ez a szakasz a fűtő- vagy hűtőenergia termelő és -tároló létesítmények, illetve az elosztóhálózat vagy mindkettő építéséhez, korszerűsítéséhez vagy üzemeltetéséhez nyújtott támogatásokra vonatkozik.
389. Az ilyen támogatási intézkedések általában megújuló energiát ⁽¹⁴⁹⁾, hulladékhőt vagy nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelést – beleértve a hőtárolási megoldásokat is – felhasználó termelő egységek építésére, korszerűsítésére vagy üzemeltetésére, vagy a veszteségek – intelligens és digitális megoldásokon keresztül ⁽¹⁵⁰⁾ is történő – csökkentése és a hatékonyság növelése érdekében az elosztóhálózat korszerűsítésére terjednek ki. A hulladékon alapuló energiatermelésre nyújtott támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető e szakasz értelmében, amennyiben az a megújuló energiaforrások meghatározásának megfelelő hulladékokra, vagy a nagy hatásfokú kapcsolt energiatermelés meghatározásának megfelelő létesítmények tüzelőanyagaként használt hulladékokra korlátozódik.
390. Ha anélkül nyújtanak támogatást egy távfűtési és -hűtési rendszer korszerűsítésére, hogy abban a szakaszban teljesítenék a hatékony távfűtési és -hűtési szabványt ⁽¹⁵¹⁾, a tagállamnak kötelezettséget kell vállalnia annak biztosítására, hogy a támogatás kedvezményezettje a korszerűsítési munkálatokat követő három éven belül megkezdi a munkálatokat a szabvány elérésére.

4.10.3. Szükségesség és megfelelés

391. A 3.2.1.1. és 3.2.1.2. szakasz nem vonatkozik a távfűtés vagy -hűtés támogatására. A Bizottság úgy véli, hogy az állami támogatás hozzájárulhat a piaci hiányosságok kezeléséhez, az energiahatékony távfűtési és -hűtési rendszerek létrehozásához szükséges beruházások elindításával.

⁽¹⁴⁷⁾ Annak biztosítása érdekében, hogy az elosztóhálózat valóban a felhasználók számára nyitott létesítményként működjön a SEIP-közzemlénynek megfelelően (lásd az európai zöld megállapodáshoz csatolt Fenntartható Európa beruházási tervről szóló 2020. január 14-i bizottsági közlemény 4.3.3. szakaszát – COM(2020) 21 final), általában – az energiaágazatra, különösen a gáz- vagy villamosenergia-ágazatra vonatkozó belső piaci szabályok analógiájára – egyedi szabályokra lenne szükség (harmadik felek hozzáféréseinek előírása, szétválasztás és szabályozott tarifák), az egyszerű „külön könyvelésen” túl.

⁽¹⁴⁸⁾ Míg természetes vagy jogi monopólium vagy mindkettő fennállása esetén a távhőelosztó infrastruktúra támogatása (különleges feltételek mellett) nem tartozik az állami támogatási szabályok hatálya alá, a távhőtermelési tevékenység minden támogatása továbbra is az állami támogatási szabályok hatálya alatt marad.

⁽¹⁴⁹⁾ A hőszivattyúk által megkötött, megújulónak tekinthető energia mennyiségét a 2018/2001/EU irányelv VII. melléklete szerint kell kiszámítani. Ezen túlmenően, ha villamos energiát használnak, az teljesen megújulónak tekinthető a 2018/2001/EU irányelv – valamint a felhatalmazáson alapuló jogszabályok – vagy más olyan egyenértékű módszerek analógiájára, amelyek biztosítják, hogy az összes ténylegesen felhasznált villamos energia megújuló forrásokból származzon, feltéve, hogy elkerülhető a megújuló energia kettős beszámítása és a túlkompensáció. Az új beruházások vagy korszerűsítések – valamint az üzemeltetés – támogatása semmi esetre sem vonatkozhat olyan vegyesüzemelésű létesítményekre, amelyek a megújuló energiától vagy a hulladékhőtől eltérő más tüzelőanyagot használnak.

⁽¹⁵⁰⁾ Ide tartozhatnak a 138. pontban említett fűtő- és hűtőberendezések, beleértve az ügyfelek helyiségeiben lévő, távfűtési vagy távhűtési rendszerekhez kapcsolt hőtárolót is.

⁽¹⁵¹⁾ Lásd a 2012/27/EU irányelv 2 cikkének 41. pontját.

392. Az üzemeltetési költségeket általában a hőfogyasztóknak kell megfizetniük, ezért ezekhez a költségekhez általában nincs szükség támogatásra. Ha egy tagállam bizonyítja, hogy a működési költségek nem háríthatók át a hőfogyasztókra a környezetvédelem csorbitása nélkül, a hőtermeléshez nyújtott működési támogatás összeegyeztethetőnek tekinthető, amennyiben a nettó működési többletköltségek (egy kontrafaktuális forgatókönyvhöz képest) hozzájárulnak a környezetvédelmi előnyök megvalósításához (mint például az alternatív fűtési megoldásokhoz képest a CO₂ és egyéb szennyezés csökkentése ⁽¹⁵²⁾). Ez a helyzet például abban az esetben, ha bizonyítékok állnak rendelkezésre arra vonatkozóan, hogy a lakossági hőfogyasztók (vagy más, gazdasági tevékenységet nem folytató jogalanyok) működési támogatás hiányában szennyezőbb hőforrásokra térnének át ⁽¹⁵³⁾ vagy hogy támogatás hiányában a távhőrendszer hosszú távú életképessége a környezet-szennyezőbb fűtési megoldások javára veszélybe kerülne. Távhőtermelő létesítmények működési támogatására a 122. és 126. pontot kell alkalmazni.

393. Emellett a tüzelőanyag-forrásként hulladékhőt felhasználó, hatékony távfűtő és távhűtő létesítményeknek nyújtott állami támogatás kedvező hatást gyakorolhat a környezetvédelemre, feltéve, hogy a hulladékhierarchia elvét ⁽¹⁵⁴⁾ nem kerüli meg.

4.10.4. A támogatási intézkedés arányossága

394. Az arányosságot a finanszírozási hiány 48., 51. és 52. pontban meghatározott elve alapján fogják értékelni.

395. Az elosztóhálózatok kiépítése, korszerűsítése és üzemeltetése esetében az 52. pontban foglaltak szerint a kontrafaktuális forgatókönyv az a helyzet, amelyben a projektre nem kerülne sor.

4.10.5. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése, valamint kiegyenlítés

396. A 3.2.2. szakasz nem vonatkozik a távfűtés vagy -hűtés támogatására. A Bizottság úgy véli, hogy a leginkább szennyező fosszilis tüzelőanyagokra, például a szénre, az olajra és a gázolajra támaszkodó távfűtési és -hűtési rendszerek korszerűsítése, építése vagy üzemeltetése tekintetében olyan negatív következmények vannak a versenyre és a kereskedelemre, amelyek valószínűleg nem kompenzálhatók, amennyiben a következő együttes feltételek nem érvényesülnek:

- a) a támogatás az elosztó hálózatba történő beruházásokra korlátozódik;
- b) az elosztóhálózat már lehetővé teszi a megújuló energiaforrásokból, hulladékhőből vagy szénsemleges forrásból előállított hő vagy hűtés szállítását;
- c) a támogatás nem eredményezi a leginkább szennyező fosszilis tüzelőanyagokból történő energiatermelés növekedését (például további ügyfelek bekapcsolásával) ⁽¹⁵⁵⁾;
- d) egyértelmű ütemterv áll rendelkezésre, amely határozott kötelezettségvállalásokat tartalmaz a legszennyezőbb fosszilis tüzelőanyagokról való átállásra, az Unió 2030-as éghajlat-politikai és 2050-es klímasemlegességi céljára ⁽¹⁵⁶⁾ figyelemmel.

⁽¹⁵²⁾ Ezzel összefüggésben a tagállamoknak különösen azt kell bizonyítaniuk, hogy a támogatott távfűtési rendszerek megtették a szükséges intézkedéseket a hatékonyság növelése, a CO₂ és egyéb szennyezőforrások, valamint a hálózati veszteségek csökkentése érdekében.

⁽¹⁵³⁾ A gazdasági tevékenységet folytató hőfogyasztóknak minden esetben ki kell fizetniük a fűtési költségek teljes egészét, legalább a legolcsóbb alternatív fűtési forrásukkal megegyező mértékben, hogy elkerülhet legyen más piacokon a verseny torzulása.

⁽¹⁵⁴⁾ A hulladékhierarchia részei: a) megelőzés; b) újrahasználatra való előkészítés; c) újrafeldolgozás; d) egyéb hasznosítás, például energetikai hasznosítás; és e) ártalmatlanítás. Lásd a 2008/98/EK irányelv 4 cikkének 1. pontját.

⁽¹⁵⁵⁾ A tagállamoknak bizonyítaniuk kell, hogy a további fogyasztók kiszolgálása érdekében intézkedéseket hoztak a rendszer fenntartható fűtési forrásokkal való kiegészítésére.

⁽¹⁵⁶⁾ A tagállamoknak például bizonyítékot kell szolgáltatniuk arra vonatkozóan, hogy a szóban forgó távfűtési rendszerek vagy a nemzeti vagy helyi szén-dioxid-mentesítési tervek, vagy az integrált nemzeti energia- és éghajlati tervek részét képezik a 2018/1999/EU rendelet megújuló forrásokból történő távfűtéshez és -hűtéshez új infrastruktúra kiépítésének szükségességéről szóló I. mellékletének megfelelően, az (EU) 2018/2001 irányelv 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott uniós cél elérése érdekében, és kötelezettséget kell vállalniuk arra, hogy a 2050-es klímasemlegességi közbeső és végső célok elérésével átállnak a fosszilis tüzelőanyagokról.

397. A távhőtermelő létesítmények építése, korszerűsítése vagy üzemeltetése kapcsán a földgázon alapuló energiatermelő eszközökbe vagy azok üzemeltetésébe történő új beruházásokat ösztönző intézkedések rövid távon csökkenthetik az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását, de hosszabb távon az alternatív beruházásokkal vagy kontrafaktuális forgatókönyvvél összevetve súlyosbíthatják a negatív környezeti externáliákat. Ahhoz, hogy ezeket a földgáz alapú beruházásokat vagy üzemeltetést pozitív környezeti hatásúnak lehessen tekinteni, a tagállamoknak el kell magyarázniuk, hogy miként biztosítják, hogy a támogatás hozzájáruljon az Unió 2030-ra kitűzött éghajlati célkitűzésének és 2050-re kitűzött klímasemlegességi céljának eléréséhez és különösen, hogyan elkerülhető a gáztüzelésű energiatermeléstől való függés, és hogy ez ne szorítsa ki a piacon már elérhető tisztább alternatívákba történő befektetéseket, akadályozva ezzel a tisztább technológiák fejlesztését és használatát. Ez magában foglalhatja például a kedvezményezett CLT/CLH megvalósítására vagy a földgáz megújuló vagy alacsony széndioxid-kibocsátású gázzal való kiváltására, vagy az erőműnek az Unió éghajlat-politikai céljával összhangban álló ütemterv szerinti bezárására vonatkozó kötelező érvényű kötelezettségvállalásait.

398. A távfűtési és -hűtési rendszereknek nyújtott állami támogatás versenyre gyakorolt hatásának elemzésekor a Bizottság eseti értékelést készít, amelyben kiegyenlíti a projekt energiahatékonyság és a fenntarthatóság ⁽¹⁵⁷⁾ szempontjából fennálló előnyeit a versenyre és különösen a fűtési és hűtési szolgáltatások alternatív technológiáira vagy a hálózatok szolgáltatóira esetlegesen gyakorolt negatív hatásokkal szemben. Ezzel összefüggésben a Bizottság figyelembe veszi, hogy a távfűtési rendszer harmadik felek számára nyitva áll-e ⁽¹⁵⁸⁾ vagy lehetségesek-e fenntartható alternatív fűtési megoldások ⁽¹⁵⁹⁾.

4.11. Az energiaigényes felhasználók villamosenergia-fogyasztására kivetett adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtott támogatás

4.11.1. A támogatás indokoltága

399. Az Unió gazdaságának az európai zöld megállapodásról szóló közleménynek megfelelő átalakítását részben a villamosenergia-fogyasztására kivetett adójellegű díjakból finanszírozzák. A zöld megállapodás megvalósítása megköveteli, hogy a tagállamok ambiciózus dekarbonizációs szakpolitikákat vezessenek be az Unió üvegházhatásúgáz-kibocsátásának 2030-ig történő jelentős csökkentése és a klímasemlegesség 2050-ig történő elérése érdekében. Ebben az összefüggésben valószínű, hogy a tagállamok továbbra is adóztatásból finanszírozzák az említett szakpolitikákat, és ezért lehetséges, hogy ezek a kivetett díjak emelkedhetnek. A dekarbonizációs támogatás adójellegű díjakkal történő finanszírozása önmagában nem negatív externáliákra irányul. Ezért ezek a díjak nem minősülnek környezetvédelmi adójellegű díjaknak ezen iránymutatás, és a 4.7.1. szakasz nem vonatkozik ezekre az adójellegű díjakra.

400. Egyes gazdasági ágazatok esetében, amelyek különösen ki vannak téve a nemzetközi kereskedelemnek, és értéktéremelésükben nagymértékben támaszkodnak a villamos energiára, az energia- és környezetvédelmi politikai célkitűzéseket finanszírozó villamosenergia-fogyasztási adójellegű díjak teljes összegének megfizetésére vonatkozó kötelezettség növelheti az ezekben az ágazatokban végzett tevékenységek Unión kívüli olyan helyekre történő áthelyezésének kockázatát, ahol hiányoznak vagy kevésbé ambiciózusak a környezetvédelmi előírások. Ezenkívül az ilyen adójellegű díjak megnövelik a villamos energia költségét a más energiaforrások igénybevételeiből eredő közvetlen kibocsátás költségeihez képest, és ezáltal visszatárhathatják a termelési folyamatok villamosítását, aminek központi szerepe van az uniós gazdaság sikeres dekarbonizálásában. E kockázatok és hátrányos környezeti hatások mérséklése érdekében a tagállamok csökkentéseket biztosíthatnak az ilyen adójellegű díjakból az érintett gazdasági ágazatokban tevékenykedő vállalatok számára.

401. Ez a szakasz meghatározza azokat a kritériumokat, amelyeket a Bizottság alkalmazni fog a villamos energiával kapcsolatos adójellegű díjak csökkentésének a gazdasági tevékenység fejlődését, ösztönző hatását, szükségességét, megfelelőségét, arányosságát érintő és versenyre gyakorolt hatásait értékelve. A 3. fejezetben foglalt összeegyeztethetőségi kritériumokat csak annyiban kell alkalmazni, amennyiben konkrét szabályok a 4.11. szakaszban nem kerültek meghatározásra.

⁽¹⁵⁷⁾ Az éghajlatváltozás mérsékléséhez való hozzájárulásukra figyelemmel – amelyet az (EU) 2020/852 rendelet környezetvédelmi célkitűzésként határoz meg –, amennyiben nincs nyilvánvaló jel arra, hogy nem tartják be a jelentős károkozás elkerülését célzó elvet.

⁽¹⁵⁸⁾ Lásd még az (EU) 2018/2001 irányelv 24. cikkét.

⁽¹⁵⁹⁾ Lásd az (EU) 2018/2001 irányelv 18. cikkének (5) bekezdését és 24. cikkét.

402. A Bizottság megfelelő intézkedéseket alkalmazott azon ágazatok meghatározására, amelyek különösen ki vannak téve a 400. pontban említett kockázatoknak, és arányossági követelményeket vezetett be, figyelembe véve, hogy ha túl nagy mértékben csökkentik az adójellegű díjakat vagy e csökkentéseket túl sok villamosenergia-fogyasztónak ítélik oda, a megújuló forrásokból előállított energia támogatásának átfogó finanszírozása veszélybe kerülhet, és a verseny és a kereskedelem torzulásai különösen magasak lehetnek.

4.11.2. *Alkalmazási kör: Adójellegű díjak, amelyekből csökkentés adható*

403. A tagállamok csökkentéseket engedélyezhetnek a villamosenergia-fogyasztásra kivetett olyan adójellegű díjakból, amelyek valamely energetikai és környezetvédelmi szakpolitikai célkitűzést finanszíroznak. Ez magában foglalja a megújuló források vagy a kapcsolt hő- és villamosenergia-termelés finanszírozásának támogatását, valamint az elszigetelt régiókban a szociális tarifák vagy az energiaárak finanszírozását szolgáló díjakat. A 4.11. szakasz nem terjed ki azokra a díjakra, amelyek az érintett kedvezményezettek villamosenergia-ellátásának költségeit tükrözik. Például a hálózati díjak vagy a kapacitásmechanizmusokat finanszírozó díjak alóli mentességekre ez a szakasz nem vonatkozik. Ez a szakasz nem terjed ki az energia egyéb formái – különösen a földgáz – fogyasztásának adójellegű díjaira sem.

404. A vállalkozások helymegválasztási döntései és a kapcsolódó kedvezőtlen környezeti hatások a csökkenthető adójellegű díjak összesített pénzügyi hatásától függenek. Az e szakasz alapján értékelendő intézkedést bevezetni kívánó tagállamoknak ezért valamennyi ilyen csökkentést egyetlen rendszerbe kell foglalniuk, és a bejelentés részeként tájékoztatniuk kell a Bizottságot az összes támogatható adójellegű díj és valamennyi javasolt csökkentés kumulatív hatásáról. Ha egy tagállam egy későbbi szakaszban úgy dönt, hogy további csökkentéseket vezet be az e szakasz hatálya alá tartozó adójellegű díjak tekintetében, be kell jelentenie a meglévő rendszer módosítását.

4.11.3. *A verseny és a kereskedelem torzulásának minimálisra csökkentése*

4.11.3.1. *Támogathatósági feltételek*

405. A 4.11.2. szakasz hatálya alá tartozó adójellegű díjak esetében a tevékenységek ágazati szintű áthelyezésének kockázata az Európai Unión kívülre olyan területekre, ahol hiányoznak vagy kevésbé ambiciózusak a környezetvédelmi szabályok, nagymértékben függ a kérdéses ágazat elektromos intenzitásától és a nemzetközi kereskedelemre való nyitottságától. Ennek megfelelően támogatás csak az alábbi ágazatok vállalkozásainak nyújtható:

- a) jelentős kockázatnak kitett ágazatok, amelyek uniós szintű kereskedelmi intenzitásuk és villamos intenzitásuk szorzata eléri a 2 %-ot, és amelyek uniós szintű kereskedelmi intenzitása és elektromos intenzitása minden egyes mutató esetében legalább 5 %;
- b) kockázatnak kitett ágazatok, amelyek uniós szintű kereskedelmi intenzitásuk és villamos intenzitásuk szorzata eléri a 0,6 %-ot, és amelyek uniós szintű kereskedelmi intenzitása legalább 4 % és elektromos intenzitása legalább 5 %.

Az e támogathatósági feltételeknek megfelelő ágazatokat az I. melléklet sorolja fel.

406. Az I. mellékletben nem szereplő ágazat vagy aláágazat ⁽¹⁶⁰⁾ szintén támogathatónak minősül, feltéve, hogy megfelel a 405. pontban foglalt alkalmassági kritériumoknak, és hogy a tagállamok ezt az ágazatra vagy aláágazatra uniós szinten reprezentatív, független szakértő által igazolt, és a legkorábban 2013-ban kezdődő legalább három egymást követő éves időszakon alapuló adatokkal igazolják ⁽¹⁶¹⁾.
407. Amennyiben egy tagállam csak a támogatható kedvezményezettek egy részének nyújt támogatást, vagy támogatásra jogosult, a 405. pont a) vagy b) alpontjának ugyanazon kategóriájába tartozó kedvezményezettek különböző kategóriáinak különböző szintű csökkentéseket nyújt, bizonyítania kell, hogy e döntés objektív, megkülönböztetéstől mentes és átlátható kritériumok alapján született, és hogy a támogatást elvben azonos módon nyújtják az ugyanabban az ágazatban valamennyi hasonló ténybeli helyzetben lévő jogosult kedvezményezett számára.

⁽¹⁶⁰⁾ Az Európai Közösség gazdasági tevékenységeinek statisztikai osztályozása („NACE Rev. 2” osztályozás) meghatározásában legfeljebb nyolc számjegy bontási szintig („PRODCOM” szint).

⁽¹⁶¹⁾ Például az érintett ágazat vagy aláágazat uniós szintű bruttó hozzáadott értékének jelentős százalékát lefedő adatok.

4.11.3.2. A támogatási intézkedés arányossága

408. A Bizottság akkor fogja arányosnak tekinteni a támogatást, ha a 405. pont a) és b) alpontja szerinti ágazatok kedvezményezettjei a tagállam által a rendszerbe beépített villamos energia adójellegű díjakból eredő költségek legalább 15 %-át, illetve 25 %-át megfizetik. A Bizottság úgy véli továbbá, hogy a támogatás arányossága érdekében az ilyen csökkentések nem vezethetnek 0,5 EUR/MWh alatti adójellegű díjhoz.
409. A 408. ponton alapuló saját hozzájárulás azonban meghaladhatja azt, amelyet a különösen kitett vállalkozások képesek fedezni. Ezért a tagállam helyett a villamosenergia-adóból eredő többletköltségeket a 405. pont a) alpontjában szereplő ágazatokban működő vállalkozások bruttó hozzáadott értékének 0,5 %-ára, és a 405. pont b) alpontjában szereplő ágazatokban működő vállalkozások bruttó hozzáadott értékének 1 %-ára korlátozhatja. A Bizottság úgy véli továbbá, hogy a támogatás arányossága érdekében az ilyen csökkentések nem vezethetnek 0,5 EUR/MWh alatti adójellegű díjhoz.
410. A Bizottság a támogatást arányosnak tekinti, ha a 408. és 409. pont szerinti magasabb támogatási intenzitás alkalmazását kiterjesztik a 405. pont b) alpontjában szereplő ágazatok vállalkozásaira, feltéve, hogy az érintett vállalkozások csökkentik villamosenergia-fogyasztásuk szén-dioxid-lábnyomát. Ebből a célból a kedvezményezettek villamosenergia-fogyasztásuk legalább 50 %-át szén-dioxid-mentes forrásból fedezik, amelynek legalább 10 %-át határidős eszköz, például áramvásárlási megállapodással, vagy legalább 5 %-át helyszíni vagy telephelyhez közeli termeléssel fedezi.
411. A 409. pont alkalmazásában a bruttó hozzáadott érték a vállalkozások esetében a tényezőkölségen számított bruttó hozzáadott érték, amely a közvetett adókkal csökkentett és a támogatásokkal növelt, piaci áron számított bruttó hozzáadott érték. A tényezőkölségen kifejezett hozzáadott érték: forgalom plusz az aktivált saját teljesítmény, plusz egyéb üzemi bevétel, az állományváltozások hozzáadásával vagy levonásával, mínusz a termék- és szolgáltatásvásárlások ⁽¹⁶²⁾, mínusz a forgalomhoz kapcsolódó, de nem levonható egyéb termékadók, mínusz a termeléshez kapcsolódó vámok és adók. A tényezőkölségen számított bruttó hozzáadott érték a bruttó működési eredmény és a személyi jellegű költségek összegeként is kiszámítható. A vállalat számvitelében pénzügyinek vagy rendkívülinek minősített jövedelmeket és kiadásokat le kell vonni a hozzáadott értékből. A tényezőkölségen számított hozzáadott értéket bruttó szinten számítják, mivel az értékhelyesbítések (mint az értékcsökkenés) nem kerülnek levonásra ⁽¹⁶³⁾.
412. A 411. pont alkalmazásában azon legutóbbi 3 év bruttó hozzáadott értékeinek számtani átlagát kell használni, amelyre vonatkozóan adatok rendelkezésre állnak.

4.11.3.3. Az állami támogatás formája

413. A tagállamok a támogatást nyújthatják az adójellegű díjak csökkentése formájában, rögzített összegű éves kompenzációként vagy a kettő kombinációjaként ⁽¹⁶⁴⁾. Amennyiben a támogatást a fizetendő adójellegű díjak csökkentése formájában nyújtják, gondoskodni kell egy utólagos nyomkövetési mechanizmusról, amellyel biztosítható, hogy a túlfizetett támogatást a következő év július 1. előtt visszafizessék. Amennyiben a támogatást visszatérítés formájában nyújtják, azt a villamosenergia-fogyasztás megfigyelt szintjei és adott esetben azon időszak bruttó hozzáadott értékének alapján kell kiszámítani, amely alatt a támogatható adójellegű díjakat alkalmazták.

⁽¹⁶²⁾ A „termék- és szolgáltatásvásárlások” nem tartalmazzák a személyi jellegű költségeket.

⁽¹⁶³⁾ A vállalkozások szerkezeti statisztikáiról szóló, 1996. december 20-i 58/97/EK, Euratom tanácsi rendelettel (HL L 14., 1997.1.17., 1. o.) létrehozott jogi keret szerinti 12 15 0 kód.

⁽¹⁶⁴⁾ A rögzített összegű éves kompenzáció (adóvisszatérítés) használatának előnye, hogy a támogatott vállalkozásokat ugyanúgy érinti a villamos energia határkölségének emelkedése (vagyis többletfogyasztás esetében a villamosenergia-költség MWh-nként való emelkedése), ezáltal pedig korlátozható az ágazatban esetlegesen bekövetkező versenytorzulás.

4.11.3.4. Energetikai auditok és irányítási rendszerek

414. A 4.11. szakasz alapján nyújtott támogatások esetében a tagállamnak kötelezettséget kell vállalnia annak ellenőrzésére, hogy a kedvezményezett teljesíti-e a 2012/27/EU irányelv 8. cikke szerinti energiaaudit elvégzésére vonatkozó kötelezettségét. Ez elvégezhető önálló energiaauditként, vagy tanúsított energiagazdálkodási rendszer vagy környezetközpontú irányítási rendszer keretében, az energiahatékonysági irányelv 8. cikkében meghatározottak szerint.
415. A tagállamoknak továbbá kötelezettséget kell vállalniuk annak nyomon követésére, hogy a 2012/27/EU irányelv 8. cikkének (4) bekezdése szerinti energetikai audit elvégzésére köteles kedvezményezettek:
- a) végrehajtják az auditjelentés ajánlásait, amennyiben az érintett beruházások megtérülési ideje nem haladja meg a 3 évet, és a beruházások költségei arányosak;
 - b) csökkentik villamosenergia-fogyasztásuk szénlábnymát oly módon, hogy villamosenergia-fogyasztásuk legalább 30 %-át szén-dioxid-mentes forrásokból fedezik;
 - c) a támogatás összegének legalább 50 %-ának jelentős részét olyan projektekbe fektetik be, amelyek a létesítmény üvegházhatásúgáz-kibocsátásának jelentős csökkenését eredményezik; adott esetben a beruházásnak az uniós ETS-ben jóval az ingyenes kiosztáshoz használt vonatkozó referenciaérték alatti szintre történő csökkenést kell eredményeznie.

4.11.3.5. Átmeneti szabályok

416. Annak elkerülése érdekében, hogy a 4.11. szakaszban meghatározott támogathatósági feltételeket nem teljesítő egyedi vállalkozások adójellegű díjak jelentette terhei zavaró változásokat okozzanak, a tagállamok átmeneti tervet dolgozhatnak ki e vállalkozások számára. Az átmeneti terv azokra a vállalkozásokra korlátozódik, amelyek megfelelnek a következő két együttes kritériumnak:
- a) a 468. pont a) alpontja szerinti kiigazítást megelőző két év legalább egyikében kedvezményes adójellegű díjak formájában kaptak támogatást a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 3.7.2. szakasza alapján összeegyeztethetőnek nyilvánított nemzeti támogatási program keretében ⁽¹⁶⁵⁾;
 - b) a 416. pont a) alpontja szerinti támogatás megadásának időpontjában megfeleltek a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás 3.7.2. szakaszában foglalt támogathatósági feltételeknek.
417. Az ilyen átmeneti terv magában foglalja a 4.11. szakaszban meghatározott jogosultsági és arányossági kritériumok alkalmazásából eredő feltételek fokozatos és teljes kiigazítását, amelyet 2028-ig kell befejezni a következő ütemterv szerint:
- a) a 2026-ig tartó évekre alkalmazandó adójellegű díjak esetében az érintett vállalkozások megfizetik legalább azon villamosenergia-adókból származó költségek 35 %-át, amelyeket egy tagállam a rendszerébe beépít, vagy a bruttó hozzáadott érték 1,5 %-ának megfelelő összeget;
 - b) a 2027-as évre alkalmazandó adójellegű díjak esetében az érintett vállalkozások megfizetik legalább azon villamosenergia-adókból származó költségek 55 %-át, amelyeket egy tagállam a rendszerébe beépít, vagy a bruttó hozzáadott érték 2,5 %-ának megfelelő összeget;
 - c) a 2028-as évre alkalmazandó adójellegű díjak esetében az érintett vállalkozások megfizetik legalább azon villamosenergia-adókból származó költségek 80 %-át, amelyeket egy tagállam a rendszerébe beépít, vagy a bruttó hozzáadott érték 3,5 %-ának megfelelő összeget.
418. Az átmeneti terv lehetővé teheti, hogy a 417. pont a) alpontja szerinti támogatási intenzitás a teljes átmeneti időszakra vonatkozzon, feltéve, hogy az érintett vállalkozások csökkentik villamosenergia-fogyasztásuk szén-dioxid-lábnymát. Ebből a célból a kedvezményezettek villamosenergia-fogyasztásuk legalább 50 %-át szén-dioxid-mentes forrásból fedezik, amelynek legalább 10 %-át határidős eszköz, például áramvásárlási megállapodással, vagy legalább 5 %-át helyszíni vagy telephelyhez közeli termeléssel fedezi.

⁽¹⁶⁵⁾ A Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (HL C 200., 2014.6.28.).

419. A Bizottság úgy véli, hogy az ezen iránymutatás közzétételét megelőző időszakban az energiaigényes felhasználók számára csökkentett villamos energia adójellegű díjak formájában nyújtott be nem jelentett támogatás a belső piaccal az alábbi kumulatív feltételekkel nyilvánítható összeegyeztethetőnek:

- a) a támogatás szükséges volt a kedvezményezett által végzett gazdasági tevékenység fejlődéséhez;
- b) a túlzott versenytorzulásokat kerülték.

4.12. A szén-, tőzeg- vagy olajpala-tüzelésű erőművek, valamint a szén-, tőzeg- vagy olajpala-kitermeléssel kapcsolatos bányászati műveletek bezárásához nyújtott támogatás

420. A szén-, tőzeg- és olajpala-tüzelésű villamosenergia-termelésről való átállás az egyik legfontosabb hajtóerő az uniós villamos energia ágazat dekarbonizációjában. A 4.12.1. és 4.12.2. szakasz azon kétféle intézkedésre alkalmazandó összeegyeztethetőségi szabályokat állapítja meg, amelyeket a tagállamok meghozhatnak a szén- (beleértve mind a kőszén, mind a lignitet), tőzeg- vagy olajpala-tüzelésű erőművek, és esetlegesen e tüzelőanyagok bányászati műveletei (együttesen „szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek”) bezárásának támogatására.

421. A 4.12.1. és a 4.12.2. szakasz határozza meg azokat a kritériumokat, amelyeket a Bizottság alkalmazni fog az ösztönző hatás, szükségesség, megfelelés, arányosság és versenyre gyakorolt hatás értékelésekor. A 3. fejezetben foglalt összeegyeztethetőségi kritériumokat csak azokra a szempontokra kell alkalmazni, amelyekre konkrét rendelkezések a 4.12.1. és a 4.12.2. szakaszban nem kerültek meghatározásra.

422. Az energetikai átmenet felgyorsítása a nagyon alacsony egy főre jutó jövedelemmel rendelkező tagállamokban különösen nagy kihívást jelent. A leginkább érintett régiókban a zöld átállás támogatása érdekében a leginkább szennyező energiaforrások fokozatos kivonása révén a tagállamoknak össze kell kapcsolniuk a szén-, tőzeg- vagy olajpala-tevékenységek fokozatos megszüntetését az olyan környezetbarátabb termelésbe történő egyidejű beruházással, mint például a földgáz. A Bizottság 2023. december 31-ig kivételesen ezen iránymutatásokról eltérő kritériumokra alapozhatja az olyan tagállamokban végzett ilyen beruházások értékelését, amelyekben az egy főre jutó reál-GDP euróban kifejezett piaci árakon 2019-ben legfeljebb az uniós átlag 35 %-a. Az e pont hatálya alá tartozó projekteknek meg kell felelniük az alábbiaknak:

- a) a beruházás által érintett új generációval legalább akkora kapacitású szén-, tőzeg- vagy olajpala-tüzelésű erőművek egyidejű, legkésőbb 2026-ig történő bezárásával kell járniuk;
- b) olyan tagállamokat kell érinteniük, amelyek nem rendelkeznek kapacitásmechanizmussal, és kötelezettséget vállalnak a szükséges piaci reformok végrehajtására annak érdekében, hogy a villamosenergia-ellátás biztonsága a jövőben egyedi támogatási intézkedések igénybevétele nélkül is biztosítható legyen; valamint
- c) egy hiteles és ambiciózus szén-dioxid-mentesítési stratégia részét kell képezniük, beleértve a 2030-ra és 2050-re kitűzött célokra tekintettel meg nem térülő eszközök megelőzését (lásd a 129. pontot).

4.12.1. Támogatás a jövedelmező szén-, tőzeg- és olajpala tevékenység korai bezárásához

4.12.1.1. A támogatás indokoltsága

423. A szén-, tőzeg- és olajpala tevékenységről való átállást nagyrészt piaci erők vezérik, mint például a szén-dioxid-árak és az alacsony határköltségekkel rendelkező megújuló energiaforrások részéről támasztott verseny.

424. A tagállamok azonban dönthetnek úgy, hogy felgyorsítják ezt a piacvezérelt átállást azáltal, hogy egy bizonyos időponttól kezdve betiltják az e tüzelőanyagokon alapuló villamosenergia-termelést. Ez a tilalom olyan helyzeteket teremthet, amelyekben nyereséges szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységeket gazdasági élettartamuk vége előtt be kell zárniuk, ami elmaradt hasznot okozhat. Előfordulhat, hogy a tagállamok bírósági eljárásokon kívül kívánnak kártérítést nyújtani a jogbiztonság és a kiszámíthatóság garantálása érdekében, elősegítve a zöld átállást.

4.12.1.2. Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek

425. Ez a szakasz összeegyeztethetőségi szabályokat határoz meg a jövedelmező szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek korai bezárásának felgyorsítására hozott intézkedésekre és az érintett vállalkozások kompenzálására. Ezt a kompenzációt jellemzően a vállalkozásoknál a korai bezárás miatt felmerülő elmaradt haszon alapján számítják ki. Ez fedezheti a vállalkozásoknál felmerülő többletköltségeket is, például további társadalmi és környezeti költségekkel kapcsolatban, ha ezeket a költségeket közvetlenül a nyereséges tevékenységek korai bezárása okozza. A járulékos költségek nem tartalmazhatnak olyan költségeket, amelyek a kontrafaktuális forgatókönyv szerint is felmerültek volna.
426. Az e szakasz hatálya alá tartozó intézkedések elősegíthetik bizonyos gazdasági tevékenységek vagy területek fejlődését. Például az ilyen intézkedések teret engedhetnek más, a zöld megállapodásnak megfelelő villamosenergia-termelési tevékenységeknek annak érdekében, hogy ellensúlyozzák a korai bezárás okozta energiatermelési kapacitás csökkenését. Az intézkedés hiányában ez a fejlődés nem valósulhat meg ugyanilyen mértékben. Ezenkívül az említett intézkedések által bevezetett kiszámíthatóság és jogbiztonság elősegítheti a szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek rendezett lezárását.

4.12.1.3. Ösztönző hatás

427. Az intézkedésnek meg kell változtatnia azon üzemeltetők gazdasági magatartását, amelyek gazdasági élettartamuk vége előtt bezárják szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységeiket. Annak meghatározása érdekében, hogy ez a helyzet áll-e fenn, a Bizottság összehasonlíja a tényleges forgatókönyvet (azaz az intézkedés hatásait) kontrafaktuális forgatókönyvvel (azaz az intézkedés hiányával). Az intézkedés nem vezethet az ellátásbiztonsági intézkedésekre alkalmazandó szabályok megkerüléséhez.

4.12.1.4. Szükségesség és megfelelés

428. A Bizottság úgy véli, hogy akkor van szükség intézkedésre, ha a tagállam bizonyítani tudja, hogy az intézkedés olyan helyzetre irányul, amelyben olyan lényeges javulás érhető el, amelyet a piac önmagában nem tud megvalósítani. Például a szén-, tőzeg- és olajpala alapú villamosenergia-termelő kapacitások fokozatos megszüntetésének lehetővé tételével, és ezáltal az alternatív forrásból történő energiatermelés gazdasági tevékenységének fejlesztésével, amely az intézkedés nélkül nem valósulna meg ugyanolyan mértékben. Ebben az összefüggésben a Bizottság azt is mérlegelheti, hogy maga a piac elért volna-e hasonló CO₂-t kibocsátás-csökkentést az intézkedés nélkül, vagy hogy az intézkedés jelentősen hozzájárul-e a jogbiztonság és a kiszámíthatóság biztosításához, amely az intézkedés hiányában nem állt volna fenn, és ezzel elősegíti a zöld átállást.
429. Ezenkívül a tagállamnak bizonyítania kell, hogy az intézkedés megfelelő szakpolitikai eszköz a kitűzött cél eléréséhez, azaz nem létezik olyan kevésbé torzító politika és támogatási eszköz, amely képes ugyanazt az eredményt elérni. Például, ha az intézkedés jól célzott az alternatív forrásokból történő villamosenergia-termelés fejlesztéséhez hozzájáruláshoz, miközben mérsékli a villamosenergia-piac működésére és a foglalkoztatásra gyakorolt hatást, és biztosítja a bezárás kiszámíthatóságát, egyidejűleg hozzájárulva a széndioxid-kibocsátás csökkentési célokhoz.

4.12.1.5. Arányosság

430. A támogatást elvileg versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében kell nyújtani, egyértelmű, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján, a 3.2.1.3. szakasznak megfelelően.⁽¹⁶⁶⁾ Ez a követelmény nem alkalmazandó, ha a tagállam bizonyítja, hogy az ajánlattételi eljárás objektív okokból valószínűleg nem lesz versenyeztetési. Ez történhet például abban az esetben, ha a potenciális résztvevők száma korlátozott, amennyiben ez nem diszkriminatív támogathatósági szempontok miatt következik be.

⁽¹⁶⁶⁾ Az iránymutatás 50. pontjában meghatározott 30 %-os követelmény nem vonatkozik e 4.12. szakasz szerinti ajánlattételi eljárásokra. A tagállamok mérlegelhetik további kritériumok, például egyéb elérhető környezeti előnyök alkalmazását.

431. Ha a támogatást versenyeztetési ajánlattételi eljárás keretében nyújtják, a Bizottság feltételezi, hogy a támogatás arányos és a szükséges minimumra korlátozódik.
432. Versenyeztetési ajánlattételi eljárás hiányában a Bizottság eseti alapon értékeli az arányosságot annak ellenőrzéséhez, hogy a támogatás a szükséges minimumra korlátozódik. Ebben az összefüggésben a Bizottság részletesen elemzi azokat a feltételezéseket, amelyeket a tagállam azon elmaradt nyereség és többletköltségek meghatározásához használt, amelynek alapján a korai bezárás miatt kompenzációt kiszámította, összehasonlítva a tényleges és a kontrafaktuális forgatókönyvek várható jövedelmezőségét. A kontrafaktuális forgatókönyvnek kellően indokolt feltételezéseken, reális piaci fejleményeken kell alapulnia, és tükröznie kell az egyes érintett szervezetek tervezett bevételeit és költségeit, ugyanakkor figyelembe kell vennie a szervezetek közötti lehetséges közvetlen funkcionális kapcsolatokat.
433. Ha a szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek bezárása több mint három évvel a kompenzáció odaítélését követően történik meg, a tagállamnak be kell vezetnie egy mechanizmust a kompenzáció számításának legfrissebb feltételezések alapján történő frissítésére, kivéve, ha bizonyítani tudja, hogy a szóban forgó esetben fennálló kivételes körülmények miatt egy ilyen mechanizmus alkalmazása miért nem indokolt.

4.12.1.6. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése

434. A tagállamnak meg kell határoznia és számszerűsítania kell az intézkedés várható környezeti előnyeit, lehetőség szerint az elkerült CO₂-egyenértékben kifejezett üvegházhatásúgáz-kibocsátás tonnánkénti támogatása formájában. Ezenkívül a Bizottság pozitívan értékeli, ha az intézkedések magukban foglalják a CO₂-kibocsátási egységek nemzeti szintű önkéntes törlését.
435. Fontos biztosítani, hogy a támogatás szerkezete a lehető legkevésbé torzítsa a piaci versenyt. Ha a támogatást olyan versenypályázati eljárás útján nyújtják, amelyen megkülönböztetésmentesen indulhat valamennyi szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenység üzemeltetője, a Bizottság azt feltételezi, hogy a támogatásnak a versenyre és a kereskedelemre korlátozott torzító hatása van. Versenyeztetési ajánlattételi eljárás hiányában a Bizottság az intézkedés kialakítása és az érintett piacra gyakorolt hatása alapján értékeli a támogatás versenyre és kereskedelemre gyakorolt hatásait.

4.12.2. Támogatás a versenyképtelen szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek bezárásával kapcsolatos rendkívüli költségek fedezésére

4.12.2.1. A támogatás indokoltsága

436. A versenyképtelen szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek bezárása jelentős társadalmi és környezeti költségeket okozhat az erőművek és a bányaműveletek szintjén. A tagállamok dönthetnek úgy, hogy fedezik az ilyen kivételes költségeket, a bezárás társadalmi és regionális következményeinek enyhítése érdekében.

4.12.2.2. Alkalmazási kör és támogatott tevékenységek

437. Ez a szakasz összeegyeztethetőségi szabályokat határoz meg a versenyképtelen szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek bezárásából eredő kivételes költségek fedezésére hozott intézkedésekre vonatkozóan.
438. Az e szakaszban szereplő intézkedések megkönnyíthetik az érintett terület társadalmi, környezeti és biztonsági átállását.
439. Ezt a szakaszt annyiban kell alkalmazni, amennyiben az intézkedés nem tartozik a versenyképtelen szénbányák bezárását elősegítő állami támogatásról szóló 2010. december 10-i tanácsi határozat ⁽¹⁶⁷⁾ hatálya alá.

⁽¹⁶⁷⁾ A Tanács 2010. december 10-i határozata a versenyképtelen szénbányák bezárását elősegítő állami támogatásról (HL L 336., 2010.12.21., 24. o.).

4.12.2.3. Szükségesség és megfelelés

440. A Bizottság szükségesnek és megfelelőnek fogja tekinteni az ilyen kivételes költségek fedezésére nyújtott támogatást, amennyiben az elősegítheti a versenyképtelen szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek bezárásának a régióban és az érintett tagállamban jelentkező társadalmi és környezeti hatásai enyhítését.

4.12.2.4. Ösztönző hatás és arányosság

441. A kivételes költségekre nyújtott állami támogatást csak a versenyképtelen szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek bezárásából eredő költségek fedezésére lehet felhasználni.
442. A fedezett elszámolható költségek kategóriáit a II. melléklet határozza meg. A környezetvédelmi előírások be nem tartásából eredő költségek és a jelenlegi termeléssel kapcsolatos költségek nem számolhatók el.
443. A 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽¹⁶⁸⁾ vagy más vonatkozó uniós szabályok⁽¹⁶⁹⁾ sérelme nélkül, a rendkívüli környezeti költségek fedezésére nyújtott támogatás csak akkor tekinthető ösztönző hatásúnak, ha a környezeti kárt okozó szervezet vagy vállalkozás nem azonosítható, vagy nem vonható jogilag felelősségre a környezeti károk megelőzéséhez és kijavításához szükséges munkálatok finanszírozásáért a „szennyező fizet” elv alapján.
444. A tagállamnak igazolnia kell, hogy minden szükséges intézkedést megtettek, beleértve a jogi lépéseket is, hogy azonosítsák a környezeti kárt okozó felelős szervezetet vagy vállalkozást, és azt kötelezzék a vonatkozó költségek viselésére. Ha az alkalmazandó jogszabályok szerint felelős szervezet vagy vállalkozás kilétét nem állapították meg, vagy nem lehet rákényszeríteni a költségek viselésére, a teljes mentesítési vagy rehabilitációs munkálatra nyújtott állami támogatás ösztönző hatásúnak tekinthető. A Bizottság mérlegelheti, hogy egy vállalkozás nem kötelezhető az általa okozott környezeti kár orvoslása költségeinek viselésére, ha jogilag már nem létezik és más vállalkozás a jogutódjának nem tekinthető⁽¹⁷⁰⁾, vagy a helyreállítás költségeinek fedezésére pénzügyi biztosíték nincsen vagy nem elegendő.
445. A támogatási összegnek a kedvezményezett rendkívüli költségeinek fedezésére kell korlátozódnia, és nem haladhatja meg a ténylegesen felmerült költségeket. A Bizottság meg fogja követelni a tagállamtól, hogy a II. mellékletben részletezettek szerint egyértelműen és külön határozza meg a támogatást az elszámolható költségek minden kategóriájára. Abban az esetben, ha a tagállam becslések alapján fedezi ezeket a költségeket, még mielőtt azok a kedvezményezettnél ténylegesen felmerülnének, utólagosan ellenőriznie kell a felmerült költségeket a kedvezményezett által az engedélyező hatósághoz benyújtott részletes kimutatások alapján, ideértve a felmerült rendkívüli költségek számláit vagy igazolásait is, és ennek megfelelően ki kell igazítania az adott összegeket.

4.12.2.5. A versenyre és a kereskedelemre gyakorolt indokolatlan negatív hatások elkerülése

446. Amennyiben a támogatás a kedvezményezett felmerült rendkívüli költségek fedezésére korlátozódik, a Bizottság úgy véli, hogy annak korlátozott torzító hatása van a versenyre és a kereskedelemre.

⁽¹⁶⁸⁾ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/35/EK irányelve (2004. április 21.) a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről (HL L 143., 2004.4.30., 56. o.).

⁽¹⁶⁹⁾ Lásd még: a Bizottság közleménye – Iránymutatások a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről szóló 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkében meghatározott „környezeti károk” kifejezés közös értelmezésének kialakítására 2021/C 118/01 (HL C 118., 2021.4.7., 1. o.).

⁽¹⁷⁰⁾ Lásd az SA.33496 (2011/N) – Ausztria – Einzelfall, Altlast, DECON Umwelttechnik GmbH ügyben 2012. október 17-én hozott COM(2012) 558 final bizottsági határozat (65)–(69) preambulumbekzdését (HL C 14., 2013.1.17., 1. o.).

447. Minden, rendkívüli költségekre kapott támogatásnak az eredménykimutatásban különálló, a forgalomtól eltérő bevételi tételeként kell megjelennie. Ha a kedvezményezett az adott szén-, tőzeg- és olajpala-tevékenységek bezárása után folytatja a kereskedést vagy működést, e tevékenységekről pontos és külön könyvelést kell vezetnie. Az adott támogatást úgy kell kezelni, hogy azt ne lehessen a vállalkozás egyéb gazdasági tevékenységére átcsoportosítani.

4.13. Támogatás éghajlati, környezetvédelmi és energetikai kérdésekkel kapcsolatos tanulmányokhoz vagy tanácsadási szolgáltatásokhoz

4.13.1. Hatály és támogatott tevékenységek

448. Ez a szakasz az éghajlattal, környezetvédelemmel és energiával kapcsolatos kérdésekben az ezen iránymutatás hatálya alá tartozó projektekhez vagy tevékenységekhez közvetlenül kapcsolódó tanulmányokhoz vagy tanácsadási szolgáltatásokhoz nyújtott támogatásra vonatkozik. Támogatás attól függetlenül nyújtható, hogy a tanulmányt vagy a tanácsadási szolgáltatást követi-e az ezen iránymutatás hatálya alá tartozó beruházás.
449. A tanulmányi vagy tanácsadói szolgáltatás nem lehet folyamatos vagy időszakos tevékenység, és nem kapcsolódhat a vállalkozás szokásos működési költségeihez.

4.13.2. Ösztönző hatás

450. A 451. pontban meghatározott feltétel a 3.1.2. szakaszban meghatározott feltételek mellett érvényesül.
451. A 2012/27/EU irányelvben előírt energetikai auditokra nyújtott támogatás csak olyan mértékben tekinthető ösztönző hatásúnak, amennyiben az energetikai auditot az említett irányelv által megkövetelt energetikai auditon túlmenően végzik el.

4.13.3. Arányosság

452. Az elszámolható költségek az iránymutatás hatálya alá tartozó projektekhez vagy tevékenységekhez kapcsolódó tanulmányok vagy tanácsadási szolgáltatások költségei. Amennyiben a tanulmány vagy tanácsadó szolgáltatás csak egy része vonatkozik az ezen iránymutatás hatálya alá tartozó beruházásokra, az elszámolható költségek a tanulmány vagy tanácsadó szolgáltatás ezen beruházásokhoz kapcsolódó részeinek költségeit jelentik.
453. A támogatási intenzitás nem haladhatja meg az elszámolható költségek 60 %-át.
454. A támogatási intenzitás 20 százalékponttal növelhető a kisvállalkozások nevében végzett tanulmányok vagy tanácsadási szolgáltatások, és 10 százalékponttal a középvállalkozások nevében végzett tanulmányok vagy tanácsadási szolgáltatások esetében.

5. ÉRTÉKELÉS

455. A versenytorzulás korlátozásának további biztosítása érdekében a Bizottság előírhatja, hogy a bejelentendő támogatási programokat utólag értékeljék. Az értékelést olyan programok esetében kell elvégezni, amelyeknél a lehetséges verseny- és kereskedelemtorzulás mértéke különösen nagy, vagyis amely programoknál a végrehajtás kellő időben történő felülvizsgálata nélkül fennáll a verseny jelentős korlátozásának vagy torzulásának veszélye.
456. Utólagos értékelés kizárólag a nagy támogatási költségvetéssel rendelkező és új jellemzőket tartalmazó támogatási programok esetében, illetve várható jelentős piaci, technológiai vagy szabályozási változás esetén kötelező. Az utólagos értékelés minden esetben kötelező a programra, ha az állami támogatási költségvetés vagy az elszámolt kiadások meghaladják a 150 millió EUR-t bármely évben vagy a 750 millió EUR-t a teljes időtartam alatt. A programok teljes időtartama magában foglalja a rendszer és bármely hasonló célkitűzést és földrajzi területet lefedő elődrendszer együttes időtartamát, 2022. január 1-jétől kezdődően. Tekintettel az értékelés célkitűzéseire, és annak érdekében, hogy ne rójanak aránytalan terhet a tagállamokra és a kisebb támogatási projektekre, az utólagos értékelési követelmény csak azokra a támogatási programokra vonatkozik, amelyek teljes időtartama meghaladja a három évet, 2022. január 1-jétől kezdődően.

457. Az utólagos értékelési követelménytől el lehet tekinteni, amennyiben a támogatási program olyan, hasonló célkitűzésre és földrajzi területre irányuló program közvetlen folytatásának minősül, amely értékelés tárgyát képezte, amelyről készült végső értékelési jelentés a Bizottság által jóváhagyott értékelési terv szerint, és amelynél nem merültek fel kedvezőtlen megállapítások. Azonnali hatállyal fel kell függeszteni azokat a programokat, amelyek végső értékelési jelentése nincs összhangban a jóváhagyott értékelési tervvel.
458. Az utólagos értékelés céljából annak ellenőrzését kell kitűzni, hogy teljesültek-e a program összeegyeztethetőségének alapjául szolgáló feltételezések és feltételek, különös tekintettel arra, hogy szükséges és hatékony volt-e a támogatási intézkedés az általános és konkrét célkitűzéseinek fényében; az értékelésnek emellett információt kell szolgáltatnia az intézkedés által a versenyre és a kereskedelemre gyakorolt hatásokról is.
459. A tagállamnak az alábbi esetekben az értékelési terv tervezetét is be kell jelenteni, amely a Bizottság programról készített értékelésének szerves részét képezi majd:
- a) a támogatási programmal együtt, ha az állami támogatási költségvetés vagy az elszámolt kiadások meghaladják a 150 millió EUR-t bármely évben vagy a 750 millió EUR-t a teljes időtartam alatt; vagy
 - b) 30 munkanapon belül olyan jelentős módosítást követően, amely a program költségvetését bármely évben 150 millió EUR vagy a program teljes időtartama alatt 750 millió EUR fölé növeli; vagy
 - c) az a) és b) pont alá nem tartozó programok esetében 30 munkanapon belül azt követően, hogy az előző évre vonatkozóan 150 millió EUR-t meghaladó kiadások kerülnek be a hivatalos elszámolásba.
460. Az értékelési terv tervezetének összhangban kell lennie a Bizottság által meghatározott közös módszertani elvekkel ⁽¹⁷¹⁾. A Bizottságnak által jóváhagyott értékelési tervet nyilvánosságra kell hozni.
461. Az utólagos értékelést az engedélyező hatóságtól független szakértőnek kell elvégeznie értékelési terv alapján. Mindegyik értékelésnek magában kell foglalnia egy időközi és egy végső értékelési jelentést. Mindkét jelentést nyilvánosságra kell hozni.
462. A valamely csoportmentességi rendelet hatálya alól pusztán a jelentős költségvetése miatt kizárt támogatási programok esetében az összeegyeztethetőséget a Bizottság kizárólag az értékelési terv alapján vizsgálja.
463. Ahhoz, hogy a Bizottság megvizsgálhassa a támogatási program meghosszabbításának lehetőségét, a végső értékelési jelentést kellő időben – de legkésőbb a program lejártá előtt kilenc hónappal – be kell nyújtani a Bizottság számára. Ez a határidő lerövidülhet azon programok esetében, amelyeknél az értékelési követelmény végrehajtás utolsó két évében keletkezik. Az egyes értékelések pontos terjedelmét és menetét a támogatási programot jóváhagyó határozatban kell meghatározni. Minden későbbi, hasonló célra irányuló támogatási intézkedés esetében be kell mutatni, hogy miként vették figyelembe az értékelés eredményeit.

6. JELENTÉSTÉTEL ÉS NYOMON KÖVETÉS

464. Az (EU) 2015/1589 tanácsi rendelettel ⁽¹⁷²⁾ és a 794/2004/EK bizottsági rendelettel ⁽¹⁷³⁾ összhangban a tagállamoknak éves jelentéseket kell benyújtaniuk a Bizottsághoz.

⁽¹⁷¹⁾ Commission Staff Working Document on Common methodology for State aid evaluation, (Bizottsági szolgálati munkadokumentum – Az állami támogatások értékelésének közös módszertana), 2014.5.28., SWD(2014) 179 final.

⁽¹⁷²⁾ A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 248., 2015.9.24., 9. o.).

⁽¹⁷³⁾ A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az EK-Szerződés 93. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 659/1999/EK tanácsi rendelet végrehajtásáról (HL L 140., 2004.4.30., 1. o.).

465. A tagállamoknak részletes nyilvántartást kell vezetniük valamennyi támogatási intézkedésről. A nyilvántartásnak tartalmaznia kell valamennyi olyan információt, amely az elszámolható költségekre és a maximális támogatási intenzitásokra vonatkozó feltételek teljesítésének megállapításához szükséges. A nyilvántartást a támogatás odaítélésének napjától számított 10 évig meg kell őrizni, és kérésre a Bizottság rendelkezésére kell bocsátani.

7. ALKALMAZHATÓSÁG

466. A Bizottság ezeket az iránymutatásokat alkalmazza a 2022. január 27-től kezdve odaítélt vagy odaítélni szándékozott valamennyi, éghajlat-, környezetvédelem- és energiaügyi, bejelentésköteles támogatás összegegyeztetettségének értékelésére. A jogellenes támogatás értékelése a támogatás odaítélésének időpontjában alkalmazandó szabályokkal összhangban történik.
467. Ez az iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról szóló iránymutatás ⁽¹⁷⁴⁾ helyébe lép.
468. A Bizottság a következő megfelelő intézkedéseket javasolja a tagállamoknak a Szerződés 108. cikkének (1) bekezdése alapján:
- a) A tagállamoknak szükség esetén módosítják meglévő környezetvédelmi és energetikai támogatási programjaikat annak érdekében, hogy azok legkésőbb 2023. december 31-ig megfeleljenek ennek az iránymutatásnak;
 - b) A tagállamok a 468. pont (a) alpontjában javasolt megfelelő intézkedésekhez az iránymutatás *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való közzététele napjától számított két hónapon belül kifejezett, feltétel nélküli beleegyezésüket adják. Válaszadás hiányában a Bizottság azt feltételezi, hogy az adott tagállam nem ért egyet a javasolt intézkedésekkel.

8. FELÜLVIZSGÁLAT

469. A Bizottság 2027. december 31-től értékelni kívánja ezeket az iránymutatásokat, hogy megvizsgálja azok hatékonyságát, eredményességét, relevanciáját, koherenciáját és hozzáadott értékét.
470. A Bizottság ezt az iránymutatást bármikor felülvizsgálhatja vagy módosíthatja, amennyiben ez a versenypolitikával összefüggő okok, vagy más uniós szakpolitikák és nemzetközi kötelezettségek figyelembevételére miatt, vagy más indokolt esetben szükségessé válik.

⁽¹⁷⁴⁾ A Bizottság Közleménye – Iránymutatás a 2014–2020 közötti időszakban nyújtott környezetvédelmi és energetikai állami támogatásokról (HL C 200., 2014.6.28., 1. o.).

1. MELLÉKLET

A 4.11. szakasz értelmében támogatható ágazatok jegyzéke

A 4.11.3.1. szakaszban említett, jelentős kockázatnak kitett ágazatok

NACE-kód	Megnevezés
0510	Feketeszén-bányászat
0620	Földgáztermelés
0710	Vasércbányászat
0729	Színesfém érc bányászata
0811	Kőfejtés, gipsz, kréta bányászata
0891	Vegyí ásvány bányászata
0893	Sókitermelés
0899	Egyéb m.n.s. bányászat
1020	Halfeldolgozás, -tartósítás
1031	Burgonyafeldolgozás, -tartósítás
1032	Gyümölcs-, zöldséglé gyártása
1039	Egyéb gyümölcs-, zöldségfeldolgozás, -tartósítás
1041	Olaj gyártása
1062	Keményítő, keményítőtermék gyártása
1081	Cukorgyártás
1086	Homogenizált, diétás étel gyártása
1104	Egyéb nem desztillált, erjesztett ital gyártása
1106	Malátagyártás
1310	Textilszálak fonása
1320	Textilszövés
1330	Textilkikészítés
1391	Kötött, hurkolt kelme gyártása
1393	Szőnyeggyártás
1394	Kötéláru gyártása
1395	Nem szőtt textil és termék gyártása (kivéve: ruházat)
1396	Műszaki, textiláru gyártása
1411	Bőrruházat gyártása
1431	Kötött, hurkolt harisnyafélék gyártása
1511	Bőr, szőrme kikészítése
1610	Fűrészárugyártás
1621	Falemezgyártás
1622	Parkettagyártás
1629	Egyéb fa-, parafatermék, fonottáru gyártása

NACE-kód	Megnevezés
1711	Papíripari rostanyag gyártása
1712	Papírgyártás
1722	Háztartási, egészségügyi papírtermék gyártása
1724	Tapétagyártás
1920	Kőolaj-feldolgozás
2011	Ipari gáz gyártása
2012	Színezék, pigment gyártása
2013	Szervetlen vegyi alapanyag gyártása
2014	Szerves vegyi alapanyag gyártása
2015	Műtrágya, nitrogénvegyület gyártása
2016	Műanyag-alapanyag gyártása
2017	Szintetikus kaucsuk alapanyag gyártása
2059	M. n. s. egyéb vegyi termék gyártása
2060	Vegyi szál gyártása
2110	Gyógyszeralapanyag-gyártás
2211	Gumiabroncs, gumitömlő gyártása
2219	Egyéb gumitermék gyártása
2221	Gumiabroncs, gumitömlő gyártása
2222	Műanyag csomagolóeszközök gyártása
2229	Egyéb műanyag termék gyártása
2311	Síküveg gyártás
2312	Síküveg továbbfeldolgozása
2313	Öblösüveggyártás
2314	Üvegszálgyártás
2319	Műszaki, egyéb üvegtermék gyártása
2320	Tűzálló termék gyártása
2331	Kerámiacsempe, -lap gyártása
2342	Egészségügyi kerámia gyártása
2343	Kerámia szigetelő gyártása
2344	Műszaki kerámia gyártása
2349	Egyéb kerámiatermék gyártása
2351	Cementgyártás
2391	Csiszolótermék gyártása
2399	M. n. s. egyéb nemfém ásványi termék gyártása
2410	Vas-, acél-, vasötvözet-alapanyag gyártása
2420	Acélcsőgyártás
2431	Hidegen húzott acélrúd gyártása
2432	Hidegen hengerelt keskeny acélszalag gyártása
2434	Hidegen húzott acélhuzal gyártása

NACE-kód	Megnevezés
2442	Alumíniumgyártás
2443	Ólom, cink, ón gyártása
2444	Rézgyártás
2445	Egyéb nem vas fém gyártása
2446	Nukleáris fűtőanyag gyártása
2451	Vasöntés
2550	Fémalakítás, porkohászat
2561	Fémfelület-kezelés
2571	Evőeszköz gyártása
2593	Huzaltermék gyártása
2594	Kötőelem, csavar gyártása
2611	Elektronikai alkatrész gyártása
2720	Akkumulátor, szárazelem gyártása
2731	Száloptikai kábel gyártása
2732	Egyéb elektronikus, villamos vezeték, kábel gyártása
2790	Egyéb villamos berendezés gyártása
2815	Csapágy, erőátviteli elem gyártása
3091	Motorkerékpár gyártása
3099	M.n.s. egyéb jármű gyártása

A 4.11.3.1. szakaszban említett, kockázatnak kitett ágazatok

NACE-kód	Megnevezés
1011	Húsfeldolgozás, -tartósítás
1012	Baromfi-hús feldolgozása, tartósítása
1042	Margarin gyártása
1051	Tejtermék gyártása
1061	Malomipari termék gyártása
1072	Tartósított lisztes áru gyártása
1073	Tésztafélék gyártása
1082	Édesség gyártása
1085	Készétel gyártása
1089	M. n. s. egyéb élelmiszer gyártása
1091	Haszonállat-eledelel gyártása
1092	Hobbiállat-eledelel gyártása
1107	Üdítőital, ásványvíz gyártása
1723	Irodai papíráru gyártása

NACE-kód	Megnevezés
1729	Egyéb papír-, kartontermék gyártása
2051	Robbanóanyag gyártása
2052	Ragasztószergyártás
2332	Égetett agyag építőanyag gyártása
2352	Mész-, gipszgyártás
2365	Szálerősítésű cement gyártása
2452	Acélöntés
2453	Könnyűfémöntés
2591	Acél tárolóeszköz gyártása
2592	Könnyűfém csomagolóeszköz gyártása
2932	Közúti jármű, járműmotor alkatrészeinek gyártása

2. MELLÉKLET

A 4.12.2. szakaszban említett költségek meghatározása

1. A szénnel, tőzeggel és olajpalával kapcsolatos tevékenységeket beszüntetett vagy beszüntető vállalkozások költségei
Kizárólag az alábbi költségkategóriák, és csak akkor, ha szénnel, tőzeggel és olajpalával kapcsolatos tevékenységek beszüntetéséből származnak:
 - a) a munkavállalóknak a jogszabályi nyugdíjkorhatár elérése előtti nyugdíjazásából eredő szociális jóléti ellátások kifizetésének költsége;
 - b) az állásukat elveszített vagy elveszítő munkavállalókkal kapcsolatos egyéb rendkívüli kiadások;
 - c) a jogszabályokban előírtakon túli nyugdíjak és juttatások kifizetése az állásukat elveszített vagy elveszítő munkavállalóknak és a tevékenység beszüntetését megelőzően ezekre a kifizetésekre jogosult munkavállalóknak;
 - d) a szén-, tőzeg- és olajpala-ágazaton kívüli új állások megtalálásának érdekében a munkavállalóknak a vállalkozások által fedezett átállási költségei, különösen a képzési költségek;
 - e) az állásukat elveszített vagy elveszítő munkavállalók és a tevékenység beszüntetését megelőzően erre az ellátásra jogosult munkavállalók szénnel, tőzeggel és olajpalával való ingyenes ellátása, vagy ennek pénzben kifejezett egyenértéke;
 - f) a szén-, tőzeg- és olajpala-ágazatra vonatkozó sajátos közigazgatási, jogi és adózási rendelkezésekből származó fennmaradó költségek;
 - g) a szénnel, tőzeggel és olajpalával kapcsolatos tevékenységek beszüntetéséből eredő további földalatti biztonsági munkák;
 - h) bányászati károk, amennyiben azokat a beszüntetett vagy beszüntetendő szénnel, tőzeggel és olajpalával kapcsolatos tevékenységek okozták;
 - i) a korábbi erőművek és bányászati tevékenységek rehabilitációjával kapcsolatos valamennyi indokolt költség, nevezetesen:
 - a vízellátásért és a szennyvíz elvezetéséért felelős szervezetnek fizetett hozzájárulásból származó fennmaradó költségek;
 - a vízellátásból és a szennyvíz elvezetéséből származó egyéb fennmaradó költségek;
 - j) a volt munkavállalók egészségügyi biztosítása fedezésének fennmaradó költségei;
 - k) a folyamatban lévő szerződések felmondásával és a (legfeljebb 6 hónapos termelési értékű) szerződések módosításával kapcsolatos költségek;
 - l) Kivételes valódi értékcsökkenés, amennyiben az a szénnel, tőzeggel és olajpalával kapcsolatos tevékenységek beszüntetéséből ered;
 - m) a külszíni rekultiváció költségei.

A föld értéknövekedését le kell vonni a g), h), i) és m) pontban említett kategóriába tartozó elszámolható költségekből.

2. Több vállalkozás költségei

Kizárólag az alábbi költségkategóriák:

- a) a szénnel, tőzeggel és olajpalával kapcsolatos tevékenységek beszüntetését követően a járulékkötelesek számának csökkenéséből eredő, a törvény által szabályozott rendszeren kívüli szociális biztonsági költségek fedezésére irányuló hozzájárulások növekedése;
- b) a szénnel, tőzeggel és olajpalával kapcsolatos tevékenységek beszüntetésének következtében a vízellátással és a szennyvíz elvezetéssel kapcsolatban felmerült kiadások;
- c) a vízellátásért és a szennyvíz elvezetéséért felelős szervezetnek fizetett hozzájárulások növekedése, amennyiben ezt a növekedést a szénnel, tőzeggel és olajpalával kapcsolatos tevékenységek beszüntetése következtében a járulékköteles termelés csökkenése eredményezi.

HELYESBÍTÉSEK

Helyesbítés a Közösségen belül közlekedő egyes közúti járművek nemzeti és a nemzetközi forgalomban megengedett legnagyobb méreteinek, valamint a nemzetközi forgalomban megengedett legnagyobb össztömegének megállapításáról szóló 96/53/EK tanácsi irányelv módosításáról szóló, 2015. április 29-i (EU) 2015/719 európai parlamenti és tanácsi irányelvhez

(Az Európai Unió Hivatalos Lapja L 115., 2015. május 6.)

A 4. oldalon, az 1. cikk első bekezdésében:

a következő szövegrész: „A 96/53/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) II. mellékletében meghatározott, az M₂ és M₃ kategóriába sorolt gépjárművek és a 0. kategóriába sorolt pótkocsijaik, valamint az N₂ és N₃ kategóriába sorolt gépjárművek és a 03 és 04 kategóriába sorolt pótkocsijaik;”

helyesen: „A 96/53/EK irányelv a következőképpen módosul:

1. Az 1. cikk (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„a) a 2007/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (*) II. mellékletében meghatározott, az M₂ és M₃ kategóriába sorolt gépjárművek és az O kategóriába sorolt pótkocsijaik, valamint az N₂ és N₃ kategóriába sorolt gépjárművek és az O₃ és O₄ kategóriába sorolt pótkocsijaik;”.

A 9. oldalon, az 1. cikk (9) bekezdésének c) és d) pontjában:

a következő szövegrész: „c) a 2.2.2. pont c) alpontjának helyébe a következő szöveg lép:

»c) intermodális szállítási műveletek keretében egy vagy több konténert vagy cserefelépítményt szállító kéttengelyes gépjármű háromtengelyes félpótkocsival, legfeljebb 45 láb legnagyobb teljes hosszúságig: 42 t«;

d) a 2.2.2. pont a következő alponnttal egészül ki:

»d) intermodális szállítási művelet keretében egy vagy több konténert vagy cserefelépítményt szállító háromtengelyes gépjármű két- vagy háromtengelyes félpótkocsival, legfeljebb 45 láb legnagyobb teljes hosszúságig: 44 t«;”

helyesen: „c) a 2.2.2. pont c) alpontjának helyébe a következő szöveg lép:

»c) intermodális szállítási művelet keretében egy vagy több konténert vagy cserefelépítményt szállító háromtengelyes gépjármű két- vagy háromtengelyes félpótkocsival, legfeljebb 45 láb legnagyobb teljes hosszúságig: 44 t«;

d) a 2.2.2. pont a következő alponnttal egészül ki:

»d) intermodális szállítási műveletek keretében egy vagy több konténert vagy cserefelépítményt szállító kéttengelyes gépjármű háromtengelyes félpótkocsival, legfeljebb 45 láb legnagyobb teljes hosszúságig: 42 t«;”.

ISSN 1977-0731 (elektronikus kiadás)

ISSN 1725-5090 (nyomtatott kiadás)

Az Európai Unió
Kiadóhivatala
L-2985 Luxembourg
LUXEMBURG

HU